

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ
Наукова бібліотека

ЮРИДИЧНИЙ РЕФЕРАТИВНИЙ ЖУРНАЛ

№ 1, 2010

Виходить 4 рази на рік

Заснований у 2003 році

РУБРИКИ ВИДАННЯ

- 12.00.01 Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень*
- 12.00.02 Конституційне право; муніципальне право*
- 12.00.03 Цивільне право та цивільний процес; сімейне право;
міжнародне приватне право*
- 12.00.04 Господарське право; господарсько-процесуальне право*
- 12.00.05 Трудове право; право соціального забезпечення*
- 12.00.06 Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право*
- 12.00.07 Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право*
- 12.00.08 Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право*
- 12.00.09 Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза;
оперативно-розшукова діяльність*
- 12.00.10 Судовистрій; прокуратура та адвокатура*
- 12.00.11 Міжнародне право*
- 12.00.12 Філософія права*

УДК 016:34(048.1)

Містить реферати та анотації видань книг, монографій, навчальних посібників, збірників наукових праць, матеріалів конференцій, авторефератів дисертацій, періодичних видань та ін., що відповідають навчальному та науковому плану діяльності вищого навчального закладу юридичного профілю.

Розрахований на науковців, викладачів та студентів юридичних вузів та юридичних факультетів, фахівців у галузі держави та права.

Засновник: Одеська національна юридична академія (ОПЮА)

Редакційна колегія:

С. В. Ківалов, д-р юрид. наук, проф., акад. АПІ України (*головний редактор*);

Ю. М. Оборотов, д-р юрид. наук, проф. (*заступник головного редактора*);

О. К. Вишняков, д-р юрид. наук, проф.;

Є. В. Додін, д-р юрид. наук, проф.;

О. А. Івакін, д-р філос. наук, проф.;

Л. І. Кормич, д-р іст. наук, проф., акад. УАПН;

М. П. Орзін, д-р юрид. наук, проф., акад. АПІ України;

О. П. Подцерковний, д-р юрид. наук, проф.;

М. М. Солодухіна, директор Наукової бібліотеки ОНЮА;

Є. О. Харитонов, д-р юрид. наук, проф.;

Г. І. Чанишева, д-р юрид. наук, проф.

Укладачі співробітники бібліотеки:

Т. М. Стефанчишена, зав. інформ.-бібліогр. від.;

С. І. Єленич, голов. бібліограф;

Л. В. Березюк, зав. сектора 12.00.02, 12.00.03, 12.00.05, 12.00.06;

Т. Ю. Іванійчук, пров. бібліограф — 12.00.04, 12.00.07, 12.00.12;

О. М. Кожєвникова, бібліограф I кат. 12.00.09, 12.00.10, 12.00.11;

Н. О. Красницька, пров. бібліотекар 12.00.02, 12.00.03, 12.00.05, 12.00.06;

С. М. Мельник, пров. бібліотекар — 12.00.01, 12.00.08;

В. І. Радченко, голов. бібліотекар;

А. В. Ракул, зав. сектора каталогів

Автори рефератів:

к.ю.н., доцент **Т. В. Аверочкіна**; асистент **І. В. Давидова**;

д.ю.н. проф. **Є. В. Додін**; аспірант **В. Ю. Дронов**;

к.ю.н., доцент **А. Л. Карпенко**; бібліограф I кат. **О. М. Кожєвникова**;

асистент **Л. О. Коцева**; к.ю.н., доцент **І. В. Міщенко**; аспірант **К. Г. Некіт**;

к.ю.н., доцент **В. В. Прокопенко**; к.ю.н., доцент **В. С. Петренко**;

аспірант **О. Л. Сенатор**; асистент **О. Ю. Цибульська**.

Технічний редактор

Т. В. Іванова

Адреса редакції: 65009, м. Одеса, вул. Піонерська, 2.
Телефони (0482) 63-34-04, (048) 719-88-01, 719-88-29, 32-25-10
Факс: (482) 63-97-64
www.nla.od.ua
E-mail: library@nla.od.ua

Свідоцтво про державну реєстрацію серія КВ № 8169 від 28.11.2003 р.
Підписний індекс у Каталогі періодичних видань України № 09812

ПЕРЕДМОВА

Одеська національна юридична академія — сучасний вищий навчальний заклад у галузі юридичної освіти і науки України, в діяльності якого органічно поєднуються найвищі досягнення національної вищої школи України з прогресивними тенденціями світової правової освіти.

З перших років свого існування академія стала провідним науково-дослідним закладом. Наукова діяльність Одеської національної юридичної академії здійснюється за основними та пріоритетними напрямками розвитку науки, яка є своєрідною рушійною силою соціально-політичних та соціально-економічних перетворень, спрямованих на подальший розвиток сучасної Української держави.

Ефективність та комплексність здійснення наукової діяльності багато в чому залежить від інформованості спеціалістів з усіх питань юридичної науки. З метою розвитку освіти, підвищення інформованості з питань державотворчої та правотворчої діяльності та визначення місцезнаходження джерел інформації з цих питань з 2003 року вперше в Україні почав видаватися спеціалізований юридичний реферативний журнал, засновник якого — Одеська національна юридична академія.

«Юридичний реферативний журнал» є інформаційним періодичним виданням у сфері юриспруденції, метою якого є оперативне інформування юридичного загалу про зміст навчальних, наукових та періодичних видань, що надійшли до фондів наукової бібліотеки Одеської національної юридичної академії.

У його підготовці беруть участь науково-педагогічний колектив та співробітники наукової бібліотеки академії.

У даному випуску проаналізовані матеріали, які опубліковані у 2008—2010 роках та зберігаються у фондах бібліотеки академії.

Реферати та анотації, що ввійшли до журналу, мають аналітичний бібліографічний опис джерела інформації. Кожному запису присвоюється номер, який включає такі елементи: шифр спеціальності, номер журналу, рік видання та порядковий номер запису.

Матеріали розміщені відповідно до переліку юридичних спеціальностей. Даний номер містить інформацію з усіх дванадцяти спеціальностей.

Допоміжний апарат видання складається з переліку використаних періодичних видань, покажчика імен та переліку скорочень.

Видання «Юридичного реферативного журналу» в Одеській національній юридичній академії, насамперед, свідчить про те, що наша бібліотека на сьогоднішній день є дійсно науковою бібліотекою за змістом здійснюваної багатогранної діяльності, пов'язаної як з комплектуванням фондів, так і з інформуванням читачів з питань юридичної науки і практики.

Помітно, що з виходом кожного нового номера реферативного журналу анотації і реферати все глибше відображають зміст книг, статей, авторефератів. Сподіваюсь, що користувачі нашої бібліотеки не тільки будуть частіше звертатися до реферативних видань, а й стануть авторами рефератів, що публікуються в цьому виданні.

Сергій КІВАЛОВ,

*доктор юридичних наук, професор,
академік АПН України, президент
Одеської національної юридичної академії,
голова Комітету Верховної Ради України
з питань правосуддя*

12.00.01 ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Книги

01.01.10.1.

340(477)(082) Актуальні питання державотворення в Україні очима молодих учених : зб. наук. пр. міжнар. наук.-практ. конф. (23—24 квіт. 2009 р.). Ч. 1 / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. юрид. ф-т. — К., 2009. — 376 с.

Надано стислий виклад доповідей і повідомлень, присвячених проблемам формування нових підходів до подальшого розвитку права та державності. Вміщено наукові статті з теорії держави і права, історії держави та права, прав людини, міжнародного публічного права, конституційного права, фінансового права, адміністративного права.

01.01.10.2.

340.12 (075.8) Иванов А. А. Теория государства и права : учеб. пособие / А. А. Иванов ; под ред. В. П. Малахова. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Юнити : Закон и право, 2009. — 351 с.

Представлены основные разделы и темы теории государства и права как базовой науки и учебной дисциплины в сфере юриспруденции. Рассматриваются содержание и сущность важнейших государственно-правовых институтов и явлений, закономерности их возникновения, особенности эволюции теоретических представлений и перспективы их дальнейшего развития. Материал каждой темы дополнен ключевыми определениями, составляющими основу ее понятийно-категориального аппарата и являющимися минимально необходимыми для успешного освоения последующих отраслевых юридических дисциплин.

01.01.10.3.

340.12 (477) Лобода Ю. П. Правова традиція українського народу (Феномен та об'єкт загальнотеоретичного дискурсу) / Ю. П. Лобода. — Л. : Світ, 2009. — 280 с.

Досліджено актуальну проблему правової традиції українського народу, що є основою сучасної правової системи України. Зміст правової традиції становлять генетичні, логічні та історичні суперечності, які є рушіями розвитку правової системи. Розкрито еволюцію наукових підходів стосовно місця та значення правової культури в етногенезі українського народу. З'ясовано причини змін у безперервному процесі правового розвитку. Конкретизовано уявлення про національну правову традицію як складний процес правового розвитку у його історичному та логічному вимірах. Запропоновано оновлене визначення поняття національної правової традиції для відображення конкретно-історичної сутності правової системи. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення механізму адаптації повел вітчизняного законодавства, зокрема у зв'язку з процесами європейської інтеграції, до об'єктивних і закономірних властивостей вітчизняної правової системи.

Див. також: 10.01.10.1016.

Автореферати

01.01.10.4.

340.12:351.74:316.3(477)(043.3) Дашо Т. Ю. Роль і місце органів внутрішніх справ України в умовах формування громадянського суспільства : автореф. дис. ...

канд. юрид. наук : 12.00.01 / Дашо Тарас Юрійович ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 19 с.

Здійснено комплексне дослідження ролі та місця органів внутрішніх справ в умовах формування громадянського суспільства в Україні через розкриття форм і методів діяльності міліцейських підрозділів, що відповідають вимогам сьогодення. Зазначено, що діяльність органів внутрішніх справ є важливою складовою діяльності державних органів щодо забезпечення особистих права і свобод громадян України. Вказано, що соціальні, організаційні, фінансові та правові чинники, інтенсивний розвиток нових суспільних відносин, процеси становлення громадянського суспільства зумовлюють потребу подальшого реформування системи органів внутрішніх справ України, приведення їх у відповідність до реалій сучасного суспільно-політичного життя, перетворення на справжніх слуг народу, готових вчасно прийти на допомогу та в повному обсязі гарантувати громадянам України захист їх прав і свобод.

01.01.10.5.

341.96:17.023.36 Несімко О. Д. Економічна культура юриста: правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Несімко Олег Дем'янович ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 20 с.

Сформульовані визначення та здійснений усебічний аналіз поняття, принципів, функцій, критеріїв, факторів економічної культури юриста правової держави з ринковими відносинами, а також чинників впливу на її формування у контексті сучасної економічної та правової науки. Проводиться глибоке наукове узагальнення економіко-правових проблем юридичної діяльності в сучасних умовах. Досліджується співвідношення економіки і права у структурі загальноцивілізованої культури юриста. Розкривається вплив економічних процесів перехідного періоду на формування моделі економічної культури юриста. Робота має практичне значення для формування професійної культури юриста, її теоретико-правового осмислення, для подальшого розвитку теорії держави і права.

01.01.10.6.

328.181:351.9 Шестак С. В. Недержавний контроль за діяльністю міліції: теоретико-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Шестак Станіслав Валентинович ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2009. — 19 с.

Розглянуто проблему недержавного контролю за діяльністю міліції. Розкрито природу та з'ясовано його місце в загальній системі контрольної діяльності. Проаналізовано сфери та форми здійснення недержавного контролю в Україні. Розроблено класифікацію суб'єктів та принципів недержавного контролю над міліцією. Охарактеризовано його основні напрями, обґрунтовано необхідність його обмеження. Досліджено міжнародний досвід недержавного контролю за діяльністю поліції, розкрито його теоретичний, нормативний та інституційний аспекти, а також особливості прояву в різних типах правових систем. Узагальнено та систематизовано нормативно-правові засади забезпечення належного недержавного контролю за діяльністю міліції в Україні, зроблено пропозиції щодо його вдосконалення.

01.01.10.7.

340.12+341.171 Якименко Х. С. Європейський Союз: правова природа об'єднання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Якименко Христина Сергіївна ;

Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 20 с.

Досліджено становлення та розвиток європейського інтеграційного процесу, уточнено правову природу ЄС та сучасні підходи до розуміння наднаціональної організації влади. Сформульовано авторське визначення даного поняття. Проаналізовано на прикладі ЄС співвідношення понять «державний суверенітет» та «наднаціональна організація влади»; прояв наднаціональності в діяльності інститутів Європейського Союзу, зокрема у правотворчому процесі.

Див. також: 02.01.10.91.

Статті

01.01.10.8.

340.1 Безкоровайная Ю. Е. Легальность и законность: проблема определения категорий в теории права / Ю. Е. Безкоровайная // Современное право. — 2009. — № 9. — С. 3–6.

Проаналізовано соотношения категорий «легальность» и «законность» в современной теории права. Рассмотрены основные подходы к анализу этих категорий. Установлено, что легальность и законность имеют качественно различное содержание и субъективный состав реализации. Обоснована необходимость их исследования в качестве самостоятельных категорий.

01.01.10.9.

340.114(410) Васильев А. А. Правовая доктрина как источник английского права / А. А. Васильев // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. — 2009. — № 2. — С. 114–125.

Исследованы исторические вехи эволюции английской правовой доктрины. Раскрыты принципы признания доктринальных работ юристов источником права в Англии. Проанализированы особенности английской юриспруденции. Указано на своеобразие английской правовой доктрины как источника права.

01.01.10.10.

342:340.116(477+4) Гомонай В. В. Зближення законодавства України з правовою системою Європейського Союзу / В. В. Гомонай // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 204–212.

Проведено порівняльно-правове дослідження правових систем ЄС та України, виявлено їх особливості. Визначено оптимальні форми гармонізації, уніфікації і відповідних засобів їх здійснення. Розглянуто види та рівні гармонізації й уніфікації та сфери і межі їх застосування. Обгрунтовано умови здійснення вказаних процедур та створено відповідні колізійні механізми. Наголошено на необхідності спрямування розвитку правової реформи так, щоби він відображав досвід передових країн.

01.01.10.11.

342.228 Давыдова М. Л. Символы в праве и правовые символы: понятие и значение / Марина Леонидовна Давыдова // Известия высших учебных заведений. Правоведение. — 2009. — № 3. — С. 42–46.

Раскрыты понятия «символ» и «правовой символ». Проанализированы три группы символов: символы, закрепленные в официальных источниках права и охраняемые государством; символы, используемые в праве; символы, которые упоминаются в законодательстве, не приобретая при этом правового характера. Указано, что проблема значения правовых символов в научной литературе рассматривается через анализ их

функций. Сформулированы и охарактеризованы основные функции правовых символов. Отмечено, что каждый правовой символ имеет собственное назначение и функциональную специализацию.

01.01.10.12.

340.5 Демичев А. А. Методологические принципы научной школы хронодискретного моногеографического сравнительного правоведения / А. А. Демичев // Университетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління / Хмельницький ун-т управління та права. — Хмельницький, 2009. — Вип. 2. — С. 6–12.

Изложены основные методологические принципы научной школы хронодискретного моногеографического сравнительного правоведения. Раскрыт ее состав. Указано, что в основе методологии лежат два основных подхода: сравнительно-правовой и исторический. Определено, что под историческим понимается совокупность трех моментов: принцип историзма; анализ изучаемого явления с двух позиций: учет рефлексивного характера истории. Намечены перспективы дальнейшего развития.

01.01.10.13.

340:008 Демичева В. В. Правовая культура: теоретичний аналіз та практичний вимір / В. В. Демичева // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 38–42.

Розглянуто проблеми, пов'язані зі сприйняттям права у суспільстві. Розкрито розуміння правової культури у широкому та вузькому значеннях. Охарактеризовано її функції. Підкреслено, що правова культура — це певний рівень виховання і освіти суспільства у сфері державно-правових відносин.

01.01.10.14.

343.719 Ерофеева Д. В. Юридическое лицо как субъект права в Древнем Риме / Д. В. Ерофеева // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 4. — С. 6–9.

Исследовано понятие «юридическое лицо» в его историческом аспекте посредством изучения первоначальных форм в Древнем Риме. Охарактеризована классификация видов юридических лиц в римском праве и раскрыты особенности данного понятия. Указано, что законодательство Юстиниана выделяло три типа юридических лиц: universitates personarum, universitates rerum (совокупности личные и совокупности вещные) и так называемые припудительные юридические лица.

01.01.10.15.

340.134 Каждан Д. И. К проблеме правового закона / Д. И. Каждан // Право и политика. — 2009. — № 5. — С. 963–966.

Рассмотрены актуальные проблемы теории правового закона в аспекте соотношения теории источников права и теории правопонимания. Рассмотрены различные дефиниции понятия «правовой закон». Сформулированы основные пути развития современного научного понимания категории «закон».

01.01.10.16.

34.023 Костюк В. Л. Проблеми визначення правосуб'єктності у загальній теорії права / В. Л. Костюк // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 14–18.

Розкрито теоретичні проблеми визначення правосуб'єктності. Виділено та проаналізовано концептуальні підходи до розуміння поняття правосуб'єктності у тео-

рії права. Зазначено, що правосуб'єктність характеризується низкою ключових ознак. Охарактеризовано основні елементи структури правосуб'єктності: правоздатність, дієздатність, права та обов'язки (повноваження), деліктоздатність.

01.01.10.17.

351.746(477) Крутов В. В. Негосударственный сектор безопасности как складовая системы обеспечения национальной безопасности Украины / *В. В. Крутов, Г. П. Павлицкий* // *Держава і право. Юридичні і політичні науки* : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 180–187.

Досліджено систему забезпечення національної безпеки України. Зазначено, що система забезпечення національної безпеки складається з державного та недержавного секторів безпеки. Проаналізовано їх взаємозв'язок та функції. Зазначено, що подальший розвиток недержавного сектора безпеки є одним із головних умов формування в Україні громадянського суспільства.

01.01.10.18.

340.12 Летяев В. А. Научные направления и школы как категории систематизации истории и теории юридической науки / *В. А. Летяев* // *Вестник Саратовской государственной академии права*. — 2009. — № 3. — С. 8–14.

Рассмотрены существующие в науке понятия «научная школа» и «научное направление». Изложена точка зрения автора на обоснование данных научных категорий. Раскрыта актуальность использования этих инструментов для систематизации научных знаний в области истории юриспруденции и для оказания государственной финансовой поддержки ведущих научных школ.

01.01.10.19.

340.11:165.243 Львова О. Л. Сучасне праворозуміння у світлі ціннісних орієнтацій права / *О. Л. Львова* // *Держава і право. Юридичні і політичні науки* : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 42–49.

Досліджено питання щодо сучасного розуміння права у контексті його ціннісних орієнтацій. Проаналізовано юридично-позитивістську та природно-правову концепції права. Проведено співвідношення права і закону, розкрито зміст правового закону і його роль у демократичній правовій державі. Наголошено, що сучасне праворозуміння сконцентрувало в собі основні правові цінності, що виходять із природних засад права, які сьогодні є невід'ємним елементом правового статусу людини.

01.01.10.20.

342.2:348.328.2(477) Міма І. В. Деякі аспекти визначення типу держави залежно від місця релігійних норм у правовій системі країни / *І. В. Міма* // *Держава і право. Юридичні і політичні науки* : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 19–25.

Проаналізовано класичні підходи до типологізації держави і права. Виділено та охарактеризовано світські та несвітські типи держав. Визначено, що релігійні норми, ідеї та принципи знайшли відображення у системі джерел права України, чим підтверджується вплив релігійних норм на право, визначаючи його матеріальний зміст та наявність релігійних витоків національної правової системи. Встановлено, що Україні історично властивий контамінаційний тип світської держави, а на сучасному етапі розвитку утверджуються ознаки ідентифікаційного типу світської держави.

01.01.10.21.

340.11 Парасюк Е. А. Категория «гражданское общество» в современной юридической науке / *Е. А. Парасюк* // *Российская юстиция*. — 2009. — № 7. — С. 7–9.

Охарактеризованы основные направления исследований гражданского общества в современной юридической науке. Проанализированы подходы к представлениям о гражданском обществе как правовой категории. Раскрыты основные принципы, функции и условия функционирования гражданского общества.

01.01.10.22.

340.114(47+57) Петров К. В. Источники и формы права в советском правоведении / *К. В. Петров* // *Ленинградский юридический журнал*. — 2009. — № 2. — С. 23–33.

Исследован вопрос об источниках и формах права в советском правоведении. Указано, что данная проблема была поставлена в советской юридической науке сравнительно поздно. Проанализированы позиции ученых и сформулированы авторские взгляды на данную тематику. Определено, что основные подходы к указанной проблеме в постсоветском правоведении являются развитием положений, разрабатывавшихся в советской юридической науке.

01.01.10.23.

340.114 Попомаренков В. А. Правовой обычай в системе источников права / *В. М. Пономаренков* // *Правовая политика и правовая жизнь*. — 2009. — № 3. — С. 44–54.

Указано, что обычаи являются первичными институциональными формами права и основополагающими началами любого общества и его культуры, условием его нормального существования. Благодаря обычаям обеспечивается пространственно-временная связь между поколениями и формируется устойчивость и стабильность социальной среды. Сформулировано определение правового обычая. Проведен анализ соотношения правового обычая с законом (нормативно-правовым актом). Выделены признаки правовых обычаев. Приведены примеры, которые указывают на то, что правовые обычаи могут выступать источниками регулирования различных отношений: гражданско-правовых, административно-правовых и др.

01.01.10.24.

378.2 Протасов В. Н. Ноу-хау в защите диссертаций / *В. Н. Протасов* // *Вестник Российской правовой академии*. — 2009. — № 4. — С. 17–18.

В статье подвергается критическому анализу тенденция представления в диссертационные советы работ, официально претендующих на присвоение ученой степени одновременно по двум научным специальностям — отраслевой специальности и общенаучной специальности «12.00.01». Указывается, что написание и защита диссертаций по двум (и более) научным специальностям могут иметь место лишь на отраслевом уровне. Отмечено, что методологическое использование общей теории права в отраслевых юридических исследованиях не дает оснований официально соединять в диссертациях общенаучную специальность с отраслевой.

01.01.10.25.

340.12(4) Ромунд Б., ван. Изучение теории права в Европе: проблема понятийного несоответствия / *Ромунд Б. ван* // *Российский юридический журнал*. — 2009. — № 4. — С. 62–70.

Рассматриваются ситуации понятийного, языкового несоответствия между терминами в европейском праве. Установлено, что такое несоответствие отчет

часто використовується в тактичних цілях для досягнення позитивного результату, по при цьому сприяє не вирішенню конфліктів, а їх виникненню. Указано, що понятійне невідповідність необов'язательно підвергається сумніву єдинство існування системи європейського права, а при певних умовах може слугувати зміцненню цього єдності.

01.01.10.26.

340.12:349.414(470):332.2(470) Саакян А. В. Новая функция современного государства: вопросы теории и практики / А. В. Саакян // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 15–18.

Исследуется проблема формирования новой функции современного российского государства, которую предлагается называть «землеохранной функцией». Обосновывается соотношение данной функции с экологической функцией, ее внутренняя структура и перспективы дальнейшего развития земельной политики в России.

01.01.10.27.

340.134 Тарахонич Т. І. Методологічні аспекти дослідження правового регулювання / Т. І. Тарахонич // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 20–25.

Зазначено, що методологічною основою загально-теоретичного дослідження правового регулювання є загальні методи наукового пізнання, дослідницькі підходи, система методів, способів. Розглянуто класифікації щодо даного питання. Охарактеризовано основні методи і прийоми, які використовуються при дослідженні правового регулювання.

01.01.10.28.

340.113(470) Турапин В. Ю. Типология ошибок использования юридической терминологии в российском законодательстве / В. Ю. Турапин // Российская юстиция. — 2009. — № 8. — С. 12–14.

Указано, что ошибочность использования юридической терминологии в тексте закона представляет серьезную правовую проблему, которая концептуально должна восприниматься через единство мысли и слова, основанного на постулате определенности и правильности языковых средств, используемых для наименования соответствующих понятий. Выделено и проанализировано четыре группы ошибок, допускаемых при использовании юридической терминологии в российском законодательстве: правовые, политические, логические, лингвистические.

01.01.10.29.

340.11 Хаустова М. Г. Національна правова система України в сім'ї правових систем сучасності / М. Г. Хаустова // Проблеми законності : акад. міжвід. наук. зб. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 3–11.

Визначено, що процес формування правової системи України відбувався у 2 етапи: від дня проголошення незалежності України до прийняття Конституції 1996 р. (1991–1996 рр.); після прийняття Основного Закону. Детально проаналізовано ці два етапи та вказано, що нині настає третій етап. Виокремлено три концепції належності правової системи України до певної сім'ї. Встановлено, що правова система України тяжіє до східноєвропейської правової традиції і повертається у сім'ю романо-германського права.

01.01.10.30.

340.114 Храмов Д. В. Теоретические основы разделения традиционных и нетрадиционных источников права, их взаимосвязь и взаимодействие / Д. В. Храмов

// Вестник Саратовской государственной академии права. — 2009. — № 3. — С. 35–39.

Указано, что в общей теории права и отдельных отраслях права исследование проблемы источников права ведется с явным приоритетом в сторону традиционных (типичных) источников, чем необоснованно недооцениваются регулятивные возможности нетрадиционных (нетипичных) источников. Выделены признаки правовой традиции: устойчивость, неизменность, стабильность, повторяемость и характерность для конкретной правовой системы. Проанализированы традиционные источники права. Сформулирован перечень нетрадиционных источников права. Выявлены их признаки и особенности. Определено, что состояние современной системы источников российского права характеризуется тенденциями, свойственными переходному периоду в развитии государства и общества. Это означает, что нетрадиционные источники права оказывают на правовую систему противоречивое и неупорядоченное воздействие, постепенно завоевывая все большее уважение среди юристов.

01.01.10.31.

34.03 Шишкин А. Г. Теоретические проблемы мер юридической ответственности / А. Г. Шишкин // Право и политика. — 2009. — № 7. — С. 1394–1402.

Указано, что в юридической литературе существует два подхода к определению понятия мер юридической ответственности. Исследованы меры юридической ответственности с позиции выделения в юридической ответственности как позитивного, так и негативного аспекта. Сформулировано общее определение понятия мер юридической ответственности.

Див. також: 01.01.10.60, 10.01.10.1020,
10.01.10.1031, 10.01.10.1032;
12.01.10.1139, 12.01.10.1141,
12.01.10.1154.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ

Книги

01.01.10.32.

340.15:352/353(477.83/86)“1349/1569” Бойко І. Й. Органи влади і право в Галичині у складі Польського Королівства (1349–1569 рр.) : монографія / І. Й. Бойко : Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — Л. : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. — 628 с.

Вперше в українській правничій літературі здійснено комплексне історико-правове дослідження формування та функціонування державно-правових і самоврядних інститутів у Галичині в складі Польського Королівства (1349–1569 рр.). На основі історико-правових джерел проаналізовано передумови та наслідки інкорпорації значної частини земель Галицько-Волинської держави Польщею у середині XIV ст. та розкрито особливості організації публічної влади у Галичині у складі Польського Королівства (1349–1569 рр.). Показано особливості соціально-правового становища населення у Галичині. Охарактеризовано основні джерела й інститути права, які діяли у краї в період його перебування у складі Польського Королівства.

Автореферати

01.01.10.33.

340.15:351.779(477)“19” Дурсунов Малік Орудж огли. Законодавче забезпечення ветеринарної справи в Україні у XX столітті : автореф. дис. ... канд. юрид.

паук : 12.00.01 / *Дурсунов Малік Орудж огли* : Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 21 с.

Здійснено комплексне та всебічне дослідження законодавчого регулювання ветеринарної справи в Україні протягом XX ст. Історичний та соціокультурний аналіз досліджуваного предмета свідчить, що становлення ветеринарного законодавства в Україні відбувалося упродовж тривалого історичного періоду. Акцентовано увагу на аспектах стану ветеринарного законодавства в Україні на початку XX ст., в умовах становлення радянської влади в УСРР, у період повної економічної політики, а також у часи падавання командно-адміністративної системи управління. Проведено аналіз основних законодавчих актів, які регулювали ветеринарну справу в країні: Ветеринарного кодексу УСРР 1925 р. та ветеринарних статутів СРСР 1936, 1951 та 1967 років. Проаналізовано організаційне забезпечення ветеринарної діяльності в досліджуваній період, роль і місце судово-ветеринарної експертизи у законодавчому регулюванні ветеринарної справи.

01.01.10.34.

341.24:339.92(477:438) Колодяжна В. В. Становлення та розвиток договірно-правової бази українсько-польського транскордонного співробітництва (90-ті рр. XX ст. — поч. XXI ст.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / *Колодяжна Вікторія Володимирівна* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 20 с.

Досліджуються питання законодавчого та нормативно-правового забезпечення транскордонного співробітництва між двома державами. Виявлено основні закономірності становлення і розвитку цього процесу в умовах незалежної України і демократичної Польщі. Простежено динаміку розвитку правового регулювання українсько-польських міжрегіональних зв'язків і транскордонного (прикордонного) співробітництва в торговельно-економічній, гуманітарній і інших сферах суспільного буття. Досліджено структуру та компетенцію органів, на які покладено функції управління процесом ТКС. Розкрито сутність законодавчої і нормативно-правової бази єврорегіональної моделі транскордонного співробітництва в рамках єврорегіонів «Буг», «Карпати».

01.01.10.35.

340.13 Красота О. І. Правове регулювання діяльності спеціальних закладів (шкіл) для неповнолітніх правопорушників в Україні (1964—1995 рр.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / *Красота Оксана Ігорівна* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 20 с.

На основі вивчення нормативно-правових джерел, архівних матеріалів та документів здійснено комплексний історико-правовий аналіз правового регулювання діяльності спеціальних закладів (шкіл) для неповнолітніх правопорушників в Україні у 1964—1995 рр. Значну увагу приділено правовому забезпеченню діяльності правоохоронних органів у сфері боротьби з неповнолітніми правопорушниками, а також взаємодії спеціальних закладів (шкіл) для неповнолітніх правопорушників, а згодом шкіл соціальної реабілітації для неповнолітніх з державними установами та громадськими організаціями у сфері профілактики злочинності та правопорушень серед неповнолітніх. Сформульовано низку рекомендацій у вигляді висновків конкретних змін і коригувань до чинного законодавства.

Статті

01.01.10.36.

340.15(477.83/86)“1349/1569” Бойко І. Правове регулювання відносин у Галичині у складі Польського

королівства (1349—1569 рр.) / *І. Бойко* // Право України. — 2009. — № 5. — С. 169—176.

Розкрито формування правових основ регулювання суспільних відносин у XIV—XVI ст., коли українська Галичина пережила цикл політичних, правових та соціальних трансформацій, спричинених її приєднанням до складу Польського королівства. Визначено, що правова система України того часу формувалася відповідно до романо-германського типу правової системи. Зазначено, що це стосується, зокрема, основного джерела права — нормативно-правового акта (князівські грамоти, привілеї польських королів, статuti Вального сейму), кодифікації як способу систематизації таких актів, їхньої ієрархічності.

01.01.10.37.

349.2(477)(091):331.105.44 Верес М. М. Передумови виникнення професійних спілок в Україні та закону про професійні спілки / *Микола Миколайович Верес* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 148—153.

Зазначено, що події кінця XIX — початку XX ст. підштовхнули уряд Російської імперії до прийняття закону про професійні спілки, який ґрунтувався на принципах самостійності, незалежності, демократичності утворення і діяльності професійних спілок. Виявлено основні причини виникнення перших професійних спілок на території України та першого закону, який деталізував їх діяльність.

01.01.10.38.

343.135 Гайворонська І. М. Примирення сторін кримінального конфлікту за Литовськими статутами / *І. М. Гайворонська* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління / Хмельницький ун-т управління та права. — Хмельницький, 2009. — Вип. 2. — С. 24—27.

Досліджено питання застосування примирювальних процедур у період дії таких кодифікованих джерел права, як статuti Великого князівства Литовського — кодекси права Великого князівства Литовського, що діяли і на інкорпорованих до нього українських землях. Зазначено, що в історії розвитку українського кримінального судочинства існували та широко застосовувались на практиці примирювальні процедури під час вирішення кримінальних конфліктів.

01.01.10.39.

347.726(477)“1920” Гладкий С. О. Головний кооперативний комітет у відносинах кооперації з державою в УСРР 1920-х років / *С. О. Гладкий* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 164—171.

Зазначено щодо визначальної ролі у відносинах кооперації з державою Головного кооперативного комітету та розглянуто його історію створення й діяльність в УСРР 1920-х рр. Проаналізовано його склад, порядок формування, компетенцію та роль взаємозв'язку кооперативних організацій з державною системою. Вказано, що у другій половині 1920-х рр. представники низки паркоматів активно виступили за встановлення прямих зв'язків з відповідними галузями кооперації без опосередкування їх Головнокооперкомом. Зазначено, що кооперативні центри сприймали ідею такої реорганізації негативно, і тому в 1931 р. вони були ліквідовані.

01.01.10.40.

340.25(477)“9/19” : 343.236 Іванцов В. Історія розвитку поняття замаху на злочин у правових пам'ятках X—

XX століть / *Віктор Іванцов, Алесь Горностай* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 9. — С. 122–126.

Здійснено аналіз історії питання про поняття замаху та еволюції його законодавчого визначення. Детально досліджено кримінальну відповідальність за незакінчений злочин, починаючи з нормативних актів Київської Русі до початку XX ст. Розглянуто позиції учених щодо зазначеної проблематики.

01.01.10.41.

340.15(477)“17/18”:349.6:630 Киплюк Б. Правові засади охорони лісів на землях козацької України / *Б. Киплюк* // Право України. — 2009. — № 8. — С. 166–171.

Проаналізовано вплив лісу як фактора природного середовища на формування військово-політичної автономії козацької України. Визначено шість напрямів правотворчості, за якими відбувався розвиток законотворчості українського козацтва. Визначено вплив козацької правотворчості на розвиток законодавства в УНР і сучасній Україні.

01.01.10.42.

340.15:347“1649” Козинець О. Цивільне право за Соборним Улоложенням / *Олена Козинець* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 138–141.

Розглянуто формування інститутів цивільного права в XVII ст. Проаналізовано розвиток цивільно-правових норм по Соборному Улоложенню 1649 р. Зазначено, що значні зміни сталися у нормах речового, зобов'язального, сімейного та спадкового права.

01.01.10.43.

342.553(477)(091) Лісогор В. Історико-правовий аналіз діяльності органів місцевого самоврядування з реалізації прав і свобод громадян / *Василь Лісогор, Наталія Махначова* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 133–137.

Проаналізовано діяльність органів місцевого самоврядування з реалізації прав і свобод громадян на різних етапах розвитку Української держави. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення системи місцевого самоврядування як складової впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні.

01.01.10.44.

348.07+351/354 Лозинська С. В. Порівняльно-правові аспекти розвитку церковних відносин в практиці державотворення Київської Русі та Російської держави (XVI–XVIII ст.ст.) / *С. В. Лозинська, О. С. Бись* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право, Економіка, Управління / Хмельницький університет управління та права. — Хмельницький, 2009. — Вип. 2. — С. 13–18.

Досліджено закономірності формування, розвиток державно-церковних відносин у добу Київської Русі, а згодом і подальший розвиток цих відносин на теренах Російської імперії. Проаналізовано основи положення нормативно-правових актів, які суттєво вплинули на формування державного права та церковного права. Значну увагу приділено питанню судоустрою та зовнішньої політики.

01.01.10.45.

348.71(477.87)“1939/44” Мазурок І. О. Владно-конфесійні відносини на Закарпатті у 1939–1944 рр.: історико-правовий аспект / *І. О. Мазурок* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 147–151.

Здійснено ретроспективний аналіз владно-конфесійних відносин, що мали місце на території папої

країни, зокрема на Закарпатті у 1939–1944 рр. Охарактеризовано структуру поселення за конфесійною ознакою. Відзначено їх авторитарний характер на початковому етапі та чітко виражену спрямованість на встановлення примату держави. Зазначено, що релігійна політика Угорської держави спиралася на досить ліберальну правову основу, а на теренах регіону влада намагалася встановити контроль над вірниками здебільшого методами заохочення, переконання та виховування лояльних кадрів. Яскраво вираженої дискримінації за релігійною ознакою (крім євреїв, у яких віра і національність практично ототожнювались) не було.

01.01.10.46.

340.15:342(477.83/86)“18” Мацькевич М. Конституційне законодавство Австро-Угорщини другої половини XIX ст. і правова платформа українського національного руху / *М. Мацькевич* // Право України. — 2009. — № 5. — С. 161–168.

Розкрито особливості розвитку правової платформи українського визвольного руху у Галичині у другій половині XIX ст. На основі аналізу встановлено, що розвиток концепції української національної автономії став закономірним результатом процесу формування української нації у рамках конституційного ладу Австро-Угорщини. Висловлено думку щодо оцінки австрійського законодавства відомим дослідником історії держави і права В. Кульчицьким.

01.01.10.47.

340.15(477):347.65/68“1811” Нелін О. І. До питання успадкування в українських землях у складі Австро-Угорської імперії / *О. І. Нелін* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 141–146.

Розглянуто питання щодо успадкування в українських землях у складі Австро-Угорської імперії. Проаналізовано основи положення австрійського Цивільного кодексу 1811 р. щодо спадкового права, норми якого були чинними в українських землях. Зазначено, що спадкове право базувалося на законі, на договорі й заповіті. Встановлено, що Цивільний кодекс 1811 р. визнавав рівність громадян перед законом, свободу договірних відносин, цивільний шлюб та ін.

01.01.10.48.

340.15:(343.4+343.6)(477) Сеньків Ю. Кримінальна відповідальність за злочини проти особи на українських землях у законодавстві Великого князівства Литовського / *Юлія Сеньків* // Юридична Україна. — 2009. — № 5. — С. 15–20.

З'ясовано поняття, види злочинів проти особи, відповідальність за їх вчинення. Проаналізовано розвиток цих видів і відповідальність за них на підставі опрацювання правових пам'яток та практики їх застосування на українських землях, які перебували у складі Великого князівства Литовського. Зазначено, що у них знайшла втілення низка прогресивних правових ідей того часу, що відображали тогочасний політичний та соціально-економічний розвиток. Законодавчі акти Великого князівства Литовського є цінними історичними документами, які допомагають з'ясувати ступінь поєднання впливу візантійської та західноєвропейської правових культур на українську.

01.01.10.49.

340.15:342.724/725(477.7-25)Шевчук-Бела Я. В. Реалізація прав одеської грецької меншини у галузі мови та освіти (наприкінці XVIII — на початку XX ст.) / *Я. В. Шевчук-Бела* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім.

В. М. Корсенького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 160–165.

Проаналізовано права грецьких, болгарських, армянських національних меншин міста Одеси, а також оформлення прав у законодавчих актах та інших документах Російської імперії. Розкрито особливості утворення нормативно-правової бази та її практичного застосування щодо національних меншин у сфері віросповідання. Наголошено, що вся освітня система в Російській імперії протягом XIX ст. була підпорядкована одному — тримати підданих у покорі престолу.

Див. також: 06.01.10.657.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Статті

01.01.10.50.

340.130 Баев В. Г. Государство и церковь: о разграничении светской и духовной власти (на примере Германии 70-х годов XIX века) / В. Г. Баев // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 135–140.

Рассмотрена проблема соотношения государства и церкви в 70-х г. XIX в. в Германии. Указано, что в области государственного права канцлер Отто фон Бисмарк считал необходимым разграничить правовые сферы государства и церкви, светской и духовной власти. Особенно беспокоила канцлера позиция католической партии «Центр». Бисмарк преследовал цель уравновесить католическую и протестантскую (лютеранскую) церкви в отношениях с государством.

01.01.10.51.

343.4(470)+343.6(470) Безгин В. Б. Оскорбление словом или действием по общему праву (вторая половина XIX — начало XX в.) / Владимир Борисович Безгин // История государства и права. — 2009. — № 12. — С. 22–24.

На основе архивных источников, преимущественно этнографического характера, исследованы преступления против личности в крестьянском быту. Установлено, что волостной суд являлся той силой, которая контролировала и сохраняла нормы поведения в бытовых жизненных ситуациях. Дано анализ показаний, применяемых волостными судами за оскорбление словом или действием. Указано, что увеличение числа крестьянских обращений в волостные суды по делам такого рода являлось свидетельством роста самосознания населения русской деревни.

01.01.10.52.

347.961(470)(091) Богатырева И. Н. К вопросу об истории возникновения института российского нотариата / И. Н. Богатырева // Юрист-правовед. — 2009. — № 5. — С. 87–89.

Проведен краткий исторический обзор формирования и развития института российского нотариата. Отмечено, что история возникновения и развития российского нотариата занимает важное место в российской юриспруденции, так как институт нотариата призван выполнять правозащитную и правоприменительную функции. Указано, что нотариат играет важную роль в системе так называемого «превентивного правосудия».

01.01.10.53.

342:343.9 Богданов С. В. Тоталитарная государственность и экономическая преступность в Советской России: тайная история разработки Постановления ЦИК СССР и СНК СССР от 7 авг. 1932 г. / С. В. Богданов,

В. П. Орлов // Современное право. — 2009. — № 5. — С. 139–143.

Рассматривается тайная история принятия беспрецедентно сурового законодательного документа советской власти, направленного против расхитителей государственной и общественной собственности. На основании архивных источников проанализирована эффективность государственной политики в борьбе с таким распространенным в 1930-х гг. видом преступления в СССР, как хищение государственного имущества. Указано, что данный вид преступлений в 1930-х годах продолжал оставаться самым массовым среди остальных видов экономических преступлений, несмотря на какие репрессивные меры в отношении расхитителей государственной собственности.

01.01.10.54.

340.15(470.6):347.97/99 Гладунец А. В. Судебный процесс на Северном Кавказе во второй половине XIX — начале XX века (особенности национально-правовой политики Российской империи) / А. В. Гладунец // Юрист-правовед. — 2009. — № 5. — С. 96–100.

Указано, что во второй половине XIX в. в Российской империи происходит реформирование судебной системы, целью которого является переход от сословного суда к бессословному и гласному. Определено, что утверждаются такие принципы правосудия, как независимость суда от администрации, несменяемость судей, гласность, состязательность процесса, а также публикуются новые уставы уголовного и гражданского судопроизводства.

01.01.10.55.

343.195(470+481).001.36 Горбунова Е. С. Правовые традиции как источник нормативного регулирования российского суда присяжных второй половины XIX — начала XX века (на примере законодательства средневековой Норвегии) / Е. С. Горбунова // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2009. — № 4. — С. 146–150.

Раскрыты правовые традиции нормативного регулирования организации и деятельности суда присяжных. Сравнительный анализ суда присяжных Норвегии и суда присяжных пореформенной России показывает, что в странах континентальной правовой системы сохранились многие демократические начала судопроизводства, истоки которых относятся к ранней стадии феодализма. Отмечено, что данное сопоставление позволяет определить некий «каркас» суда присяжных, т.е. неизменные и динамические элементы данной формы судопроизводства, что, в свою очередь, особенно важно в деле дальнейшего совершенствования «суда общественной совести».

01.01.10.56.

343.9:343.575(571.6)(091) Железняков А. М. История противодействия наркобизнесу на Дальнем Востоке России / Анатолий Михайлович Железняков // История государства и права. — 2009. — № 18. — С. 27–29.

Проанализированы исторические периоды противодействия наркобизнесу на Дальнем Востоке России, охватывающие последние 168 лет. В качестве критерия периодизации автором выбран зафиксированный в памятниках права правовой режим оборота конкретных видов наркотиков. Установлено, что за два века Дальний Восток из перевалочной базы превратился в крупного потребителя наркотиков.

01.01.10.57.

347.964(470)“1864/1917” Захаров В. В. Профессиональные объединения судебных приставов в России в 1864–1917 гг.: законодательные основы и проблемы их

практической реализации / *Владимир Викторович Захаров* // История государства и права. — 2009. — № 11. — С. 15–18.

На основе историко-правового анализа дореволюционного опыта раскрыто внедрение частноправовых элементов в организацию исполнительного производства. Установлено, что корпоративная организация судебных приставов в дореволюционной России не получила развития. Отмечено ослабление контроля за деятельностью судебных приставов со стороны судов, а именно: на практике председатели судов стремились перепоручать свои организационные функции в отношении судебных приставов самим приставам.

01.01.10.58.

342.7. Звездова Н. В. М. С. Аджемов в III–IV Государственных думах 1907–1917 гг. (участие в обсуждении и продвижении законопроектов о правах личности) / *Н. В. Звездова* // Известия высших учебных заведений. Северо-Кавказский регион. Общественные науки. — 2009. — № 5. — С. 93–98.

Исследуется деятельность депутата-кадета от Ростовского округа М. С. Аджемова в III–IV Государственных думах по «осуществлению конституционных начал, провозглашенных Манифестом 17 октября 1905 г.» и разоблачению нарушений прав личности царскими министрами юстиции, просвещения и внутренних дел.

01.01.10.59.

340.12(470)“18/19” Касевич Е. В. Развитие юридической науки России в конце XIX — начале XX века / *Е. В. Касевич, Г. В. Станкевич* // Право и политика. — 2009. — № 7. — С. 1518–1523.

Исследованы вопросы развития юридической науки в пореформенный период. Выявлено взаимовлияние общественно-политических факторов и юридической мысли в конце XIX — начале XX века. Дана анализ основных направлений развития юридической мысли в России в указанный исторический период.

01.01.10.60.

340.15(470)“16” Лядашева-Ильичева М. Н. Систематизация права в России середины XVII века / *М. Н. Лядашева-Ильичева* // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2009. — № 3. — С. 203–206.

Рассмотрен вопрос о причинах, условиях и особенностях систематизации права в России середины XVII в. Проанализировано Соборное Уложение 1649 г. через особенности социально-экономического и политического развития страны, а также особенности действующего законодательства XVI–XVII вв. Раскрыты основные причины создания Уложения. Отмечено, что с принятием Уложения закон становится основным средством выражения законодательной политики в сфере регулирования различных сфер политической и общественной жизни.

01.01.10.61.

342.2:316.3(470.47)“16/19” Манджис В. С. Социальная структура калмыцкого общества в XVII–XIX вв. (историко-правовой аспект) / *В. С. Манджис* // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2009. — № 4. — С. 150–153.

В историко-правовом аспекте рассмотрена и проанализирована социальная структура калмыцкого общества в XVII–XIX в. Отмечено, что социальная структура калмыцкого общества в обозначенное время представляла собой сложную систему. Оно делилось на два сословия: господствующих и зависимых, которые, в свою очередь, раскалывались на отдельные категории. Указано, что общественные отношения

между знатью и простолюдинами, регулируемые нормами обычного права, были завуалированы родовыми и религиозными пережитками. Привилегированное положение высших сословий было закреплено нормами обычного права и продолжительное время оставалось неизменным, так как царская администрация практически не вмешивалась во внутреннюю жизнь калмыцкого общества.

01.01.10.62.

340.15:347.62“12/14” Медведев В. Г. Условия и порядок заключения брака по русскому семейному праву (XIII–XV вв.) / *Валентин Григорьевич Медведев* // История государства и права. — 2009. — № 21. — С. 6–9.

Установлено, что русское средневековое брачно-семейное право, соединив в себе народные традиции и обычаи, светское и духовное законодательство, основанное на нормах византийских церковных канонов, выработало определенную форму брака. Раскрыты и проанализированы порядок и условия его заключения. Отмечено, что в XIII–XV в. в праве сформировались основополагающие представления о сущности и содержании брака, которые характеризовали его в понятийном представлении. Указано, что в этот же период были заложены основные нормы регулирования брачных отношений, соблюдение которых обеспечивалось припудительной силой церковной и светской власти и которые сыграли значительную роль в дальнейшем развитии русского семейного права.

01.01.10.63.

340.6(091) Муженская Н. Е. Развитие правового института судебной экспертизы: фрагменты истории / *Н. Е. Муженская* // Государство и право. — 2009. — № 8. — С. 78–87.

Рассмотрено становление и развитие правового института судебной экспертизы в России. Выделены и охарактеризованы этапы его формирования. Отслежен процесс возникновения и адаптации его основных терминов, понятий и процедур.

01.01.10.64.

343.326(470)“10/19” Мусасяян М. Ф. Историко-правовой анализ уголовного законодательства об ответственности за терроризм в России (XI — начало XX вв.) / *Марат Феликсович Мусасяян* // История государства и права. — 2009. — № 13. — С. 27–30.

Исследовано уголовное законодательство об ответственности за терроризм в России, действовавшее в период с XI до начала XX в. На основе историко-правового и сравнительно-правового аспектов проанализированы и обобщены уголовно-правовые нормы об ответственности за деяния террористической направленности. Обоснована необходимость учета российского исторического законодательного опыта при совершенствовании современного антитеррористического законодательства России.

01.01.10.65.

340.12(470)“1920” Никулин В. В. Двойной стандарт: закон и партийцы в Советской России в 1920-е гг. / *Виктор Васильевич Никулин* // История государства и права. — 2009. — № 20. — С. 18–22.

Раскрыт процесс создания особых правовых условий в отношении коммунистов, уличенных в преступных деяниях, основанных на системе неофициального права в виде секретных нормативных актов. Проанализированы последствия политики двойных правовых стандартов. Отмечено, что одни стандарты существовали для ответственных работников, другие — для простых граждан.

01.01.10.66.

340.15:343.24/25(470)*10/12" Оспенников Ю. В. Эволюция системы наказаний по русским летописям XI—XIII вв. / *Юрий Владимирович Оспенников* // Право и государство. — 2009. — № 8. — С. 113—116.

Прослеживается эволюция видов наказаний, использовавшихся в древнерусском праве в период XI—XIII вв. по летописям северо-западных русских земель (новгородским, белорусским, литовским). Выявлены и проанализированы важные тенденции развития системы наказаний в данный период.

01.01.10.67.

340.15(470)*18":35 Приходько М. А. Историко-правовая систематизация центральных учреждений государственного управления Российской империи к 8 сентября 1802 г. / *М. А. Приходько* // Lex Russica. — 2009. — № 3. — С. 570—576.

Рассмотрен вопрос о систематизации центральных учреждений государственного управления Российской империи начала XIX в. Представлена и охарактеризована классификация по группам всей совокупности центральных (и близких к ним) учреждений государственного управления: коллегии, учреждения, имевшие статус коллегии, коллежские учреждения и учреждения придворного управления. Указано, что в данной систематизации отсутствует четкий состав и имеется явный перегруз центрального государственного управления России начала XIX в. второстепенными элементами.

01.01.10.68.

34(470:574)*1855/1881" Сатапова Л. М. Реформирование законодательства о казачьих войсках в период правления Александра II (1855—1881 гг.) / *Л. М. Сатапова* // Современное право. — 2009. — № 8. — С. 137—141.

Проанализированы реформы законодательства о казачьих войсках в период правления императора Александра II. Рассмотрены материалы о том, как эти реформы готовились и с какими сложностями столкнулись уполномоченные органы в ходе систематизации нормативных документов, изданных для казачества. Отмечено, что расширились права казачества со времени закрепления в законе возможности их свободно выхода из некогда замкнутого сословия.

01.01.10.69.

340.15(470)*1920":347.994:348 Слезин А. А. Антирелигиозные политсуды 1920-х годов как фактор эволюции общественного правосознания / *А. А. Слезин* // Право и политика. — 2009. — № 5. — С. 1156—1158.

Раскрыто содержание инсценированных политсудов над религией, Богом, священнослужителями и верующими, получивших широкое распространение в агитационно-пропагандистской деятельности советского государства в 1920-е годы. Наиболее распространенными формами антирелигиозной деятельности этого периода были так называемые «комсомольское рождество» и «комсомольская пасха». Выявлены изменения в общественном правосознании, происходившие под влиянием политсудов. Отмечено, что правовой нигилизм способствовал преобладанию в политическом поведении молодежи разрушительных тенденций над созидательными.

01.01.10.70.

343.343.5(470)«1918/20» Степанов М. М. Особенности борьбы с дезертирством в России в годы гражданской войны (1918—1920 гг.) / *М. М. Степанов* // Ленинградский юридический журнал. — 2009. — № 1. — С. 140—149.

Указано, что борьба с дезертирством являлась одной из важнейших задач, стоявших перед всеми государственными образованиями, существовавшими

в годы гражданской войны на территории России. Дезертирство было широко распространено как в советских, так и антибольшевистских войсках. Установлено, что оно представляло серьезную опасность для существующего правопорядка, ослабляло войска, отвлекало на борьбу с ним подразделения из действующей армии. Для борьбы с дезертирством применялись различные способы.

01.01.10.71.

340.15(470) Томсинов В. А. Юриспруденция Древней Руси и правовая культура Византии / *В. А. Томсинов* // Вестник Московского университета. Сер. 11. Право. — 2009. — № 4. — С. 3—26.

Раскрыт вопрос воздействия элементов правовой культуры Византии на древнерусскую юриспруденцию. Проанализированы факты, которые показывают степень влияния правового наследия Византии на древнерусскую юриспруденцию. Ее черты определялись в большей мере условиями экономического, политического и культурного развития Древней Руси, особенностями общественного сознания русского народа. Отмечено, что византийскому правовому наследию отводилось в древнерусском обществе в большей степени идеологическое, чем регуляторное значение.

Див. також: 01.01.10.74, 02.01.10.149,
03.01.10.308, 06.01.10.599,
07.01.10.807, 08.01.10.865,
12.01.10.1158.

ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Книги

01.01.10.72.

340.15(075.8) Кормич А. І. Історія вчепь про державу і право : навч. посіб. / *А. І. Кормич* ; ОНЮА. — К. : Правова єдність, 2009. — 312 с.

Подано головні політико-правові вчення. Охарактеризовано процес їх виникнення, розвитку, становлення. Розглянуто такі періоди, як стародавній світ (або Античний), середні віки, Новий та Новітній часи. Висвітлено розвиток політико-правових учепь України. Зазначено, що аналіз учепь про державу і право має допомогти студентам усвідомити процес формування та динаміку цінностей права і держави на різних історичних етапах, ознайомити з історичними коріннями політико-правових ідей.

Статті

01.01.10.73.

342:321(470)*10/18" Золотухина Н. М. Российские мыслители о национальном факторе в государственном устройстве (XI — первая четверть XIX вв.) / *Наталья Михайловна Золотухина* // История государства и права. — 2009. — № 17. — С. 17—23.

Представлен историко-правовой анализ взглядов на этнонациональные проблемы в России выдающихся представителей русской политической мысли (Н. М. Муравьев, А. Н. Радищев, П. И. Пестель и др.).

01.01.10.74.

340.15(410)*17" Маслов М. Ю. История создания трактата Уильяма Блэкстона «Комментарии к законам Англии» / *М. Ю. Маслов* // Вестник Московского университета. Сер. 11. Право. — 2009. — № 4. — С. 123—135.

Проанализирована деятельность Уильяма Блэкстона и ее главный результат «Комментарии к законам

Англии» — один из самых авторитетных трактатов по общему праву Англии. Установлена его взаимосвязь с попыткой реформы юридического образования в середине XVIII в. В свете общей характеристики показано значение данного трактата для последующего развития английской правовой системы.

01.01.10.75.

340.12:342 Машков А. Понимание государства Людвигом фон Мизесом в контексте проблемы пределов государственного вмешательства в общественные отношения / *Андрей Машков* // *Предприимчивость, государство и право*. — 2009. — № 9. — С. 3–6.

Освещены взгляды Людвиг фон Мизеса, касающиеся государства и права. Особое внимание уделено проблематике пределов государственного вмешательства. Указано, что расхождение концепции Л. фон Мизеса с другими течениями общественной мысли (в том числе и с марксизмом) относительно толкования термина «государство» находится не в плоскости определения его родового понятия и признаков, а в трактовке пределов его вмешательства в общественные отношения. Определено, что он выступал сторонником идеи «мирового государства» и концепции приоритета норм международного права над нормами внутригосударственного права.

01.01.10.76.

340.15(470) Носко И. В. Историко-правовая тематика древнерусского государства в творчестве Г. В. Вернадского / *Ирина Валерьевна Носко* // *Право и государство*. — 2009. — № 8. — С. 101–104.

Рассмотрено научное творчество Г. В. Вернадского. Детально проанализирована монография «Древняя Русь», в которой он предложил анализ соответствующих институтов государства, начиная с античности. Отмечено, что данная работа является серьезным исследованием с удачным сочетанием исторического и юридического подходов. Монографии Г. В. Вернадского выделяются концептуальным развитием евразийства и обширной источниковой базой, а также позволяют относить автора к классикам истории права.

01.01.10.77.

340.122(470)“18/19” Прокопов Д. Є. Природне право в консервативно-правовій думці Російської імперії кінця XIX — початку XX століть (Л. Тихомиров) / *Д. Є. Прокопов* // *Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України*. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 129–136.

Проаналізовано специфіку розуміння поняття природного права і доктрини природного права в процесі становлення консервативно-правової думки в Російській імперії кінця XIX — початку XX ст. Зазначено, що цей період був представлений цілою плеядою переріжених теоретиків, серед яких значне місце посідає Лев Тихомиров. Вказано, що серед основних ознак природного права він виділяв: зв'язок природного права з моральністю; універсальний характер природного права; специфічне джерело, яким є соціальні та психологічні властивості людини; об'єктивний характер впливу на юридичне право; його перспективний вплив на розвиток системи юридичних законів. Особлива роль природного права у розвитку держави і суспільства в теорії Л. Тихомирова пояснюється зв'язком із системою прав людини, які також виводяться з тих фундаментальних властивостей, які визначають природу відносин людини, суспільства і держави.

01.01.10.78.

342(470)“18” Рубаник С. А. Русская политико-правовая мысль первой половины XIX в. об идее конститу-

ционного государства / *Светлана Александровна Рубаник* // *История государства и права*. — 2009. — № 19. — С. 16–19.

Представлен историко-правовой анализ современных позиций процессов зарождения, становления, развития и эволюции государственно-правовых взглядов декабристов. Отмечено, что североамериканская и западноевропейская политико-правовая мысль, получившая свое выражение и конкретное воплощение в общественно-политических движениях и юридических документах конца XVIII — начала XIX в., сыграла определяющую роль в формировании взглядов лидеров декабристского движения, систематизированных ими в своих конституционных проектах.

01.01.10.79.

340.123(470+73).001.36 Саламатин А. Ю. Энигма модернизации (сравнительный взгляд на государственно-политическое развитие США и России в XIX в.) / *Алексей Юрьевич Саламатин, Анастасия Сергеевна Туманова* // *История государства и права*. — 2009. — № 16. — С. 21–24.

Раскрыты сущность и содержание, детерминация и специфика развития американской и российской модернизации. Установлено, что российская модель западывающей модернизации с ее неравномерным, импульсивно-взрывным развитием, в отличие от планомерно-динамичной американской модели, не припесала обществу социальной стабильности, хотя сами модернизационные процессы в капут Первой мировой войны в России достигли достаточной зрелости.

01.01.10.80.

342.36(470)“1906” Серегин А. В. Монархические идеи Д. И. Менделеева / *Андрей Викторович Серегин* // *Право и государство*. — 2009. — № 7. — С. 105–107.

Проанализированы монархические идеи Дмитрия Ивановича Менделеева (1834–1907 гг.). Указано, что им был предложен рационально-модернистский проект оптимизации верховной власти думского самодержавия образца 1906 г. По его мнению, рационализацию государственного механизма надо осуществлять в рамках трех правительственных функций: законодательства, администрирования (исполнения законов) и правосудия; ибо эти сферы соответствуют трем состояниям времени: будущему, настоящему и прошлому. Отмечено, что Д. И. Менделеев рекомендовал не абсолютизировать силу нормативно-правовых актов, а, напротив, требовал «сухую формальность законов везде, где можно ее вред предвидеть», смячать голоса народа или волей самодержавного государя.

01.01.10.81.

342(470)“19” Туманова А. С. Правовое и конституционное начала в государственности в трактовке российского государствоведа В. М. Гессена / *Анастасия Сергеевна Туманова, Анастасия Сергеевна Окатова* // *История государства и права*. — 2009. — № 18. — С. 44–47.

Рассмотрена концепция правового государства в соотношении с государством конституционным с позиции Владимира Матвеевича Гессена — авторитетного российского правоведа, одного из родоначальников доктрины возрожденного естественного права в России. общественного и политического деятеля начала XX века. В. М. Гессен стремился рассмотреть правовое государство в рамках строгой юриспруденции, выделял ряд характерных признаков, позволяющих дать вполне конкретное и емкое определение данному феномену. Задачу правового государства он усматривал в создании условий, необходимых для саморазвития каждого индивида, удовлетворения его потребностей, для нормального существования личности. Указа-

по, что он также расширил понятие конституционного государства, дополнив его рядом существенных признаков.

01.01.10.82.

340.123(470):321.727 Тушканов И. В. Взгляды русских монархистов первой половины XX века на развитие права / *И. В. Тушканов* // *Философия права*. — 2009. — № 4. — С. 24–26.

Проанализированы взгляды русских монархистов (К. П. Победоносцев, П. А. Столыпин, И. А. Ильин, И. Л. Солоневич) на основные проблемы и пути развития русского права. Указано, что в политико-правовых учениях русских монархистов большое внимание уделяется праву как главному способу регулирования взаимоотношений в обществе и обеспечения основных свобод личности. Отмечено, что основными направлениями развития права они считали создание действи-

тельно независимого и беспристрастного суда, четкость законодательства, гуманизацию правовых норм.

01.01.10.83.

340.15(470):340.123 Тушканов И. В. Русские монархисты XIX–XX веков о законах государственно-правового развития / *И. В. Тушканов* // *Вестник Саратовской государственной академии права*. — 2009. — № 3. — С. 207–209.

Проанализированы политико-правовые взгляды русских монархистов, которые считали, что нет универсальных законов развития, одинаково подходящих для всех народов. Указано, что русская государственность идет своим собственным путем, точно отражая индивидуальные особенности русского народа, такие как признание приоритета государственных интересов, доверие к сильной центральной власти, терпимость по отношению к другим народам.

12.00.02 КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Книги

02.01.10.84.

342.26(477).001.73 Адміністративно-територіальна реформа в Україні: Політико-правові проблеми : монографія / І. О. Кресіна, А. А. Коваленко, К. М. Вітман [та ін.] ; за ред. І. О. Кресіної. — К. : Логос, 2009. — 480 с.

Проаналізовано зв'язок стану та перспективи розвитку адміністративно-територіального устрою в Україні із сучасним станом розвитку суспільства, проблемами здійснення економічних, політичних та інших суспільних реформ. Визначено закономірності циклічного розвитку системи адміністративно-територіального устрою. Досліджено проєкти реформування адміністративно-територіального устрою та системи місцевого самоврядування, що мали місце як у «старих», так і «нових» членів ЄС, виділено їх основні тенденції та особливості.

02.01.10.85.

342(477)(063) Другі конституційні читання : зб. тез наук. доп. і повідомл. міжнар. наук. конф. молодих учених, аспірантів і студ. присвяч. пам'яті акад. права Ю. М. Тодики / за заг. ред. А. П. Гетьмана. — Х. : Права людини, 2009. — 376 с.

Викладено тези наукових доповідей і повідомлень міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів, присвяченої пам'яті академіка права Ю. М. Тодики, яка відбулася 29–30 травня 2009 р. у НЮАУ ім. Я. Мудрого.

02.01.10.86.

342.7(477)(075.8) Пустовіт Ж. М. Актуальні проблеми прав і свобод людини і громадянина в Україні : навч. посіб. / Ж. М. Пустовіт. — К. : КНТ, 2009. — 232 с.

Відповідно до змісту програм юридичних вищих навчальних закладів запропоновано системний виклад теми «Актуальні проблеми прав і свобод людини і громадянина в Україні», яка допоможе у вивченні курсу «Актуальні проблеми конституційного права України». Посібник підготовлено на основі опрацювання великої кількості монографічних та нормативно-правових джерел з конституційного права. Запропоновано визначення змісту поняття, ознак, принципів, системи та механізму реалізації прав і свобод людини і громадянина в Україні.

02.01.10.87.

342.53(477)(063) Шляхи забезпечення відкритості роботи Верховної Ради України: досвід, проблеми, перспективи : матеріали семінару завідувачів секретаріатів комітетів Верховної Ради України / Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К. : Парлам. вид-во, 2009. — 136 с.

Висвітлено поточні завдання створення активно працюючих веб-сайтів у кожному комітеті Верховної Ради України. Проаналізовано проблеми інституційно-правового та ресурсного забезпечення зв'язків парламенту з громадськістю, взаємодії секретаріатів комітетів з підрозділами апарату в ході законотворчого процесу. Розкрито світову практику проведення слухань у комітетах, зокрема досвіду Конгресу США і Німецького бундестагу. Визначено вітчизняні здобутки і труднощі при організації слухань у комітетах. Внесено авторські пропозиції щодо підвищення парламентської культури, вдосконалення роботи з кадрами, зокрема створення перспективної програми підвищення рівня професійної підготовки кадрів у ВР України.

Автореферати

02.01.10.88.

342:316.285(043.3) Барабаш Ю. Г. Державно-правові конфлікти на сучасному етапі державотворення: конституційно-правовий аспект : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.02 / Барабаш Юрій Григорович ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 35 с.

Визначено сутність і змістовні характеристики державно-правового конфлікту як категорії науки конституційного права. Досліджено конфліктологічний підхід у конституційно-правовому регулюванні владних відносин. Здійснено аналіз використання поняття «конфлікт» у конституційному законодавстві. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення конституційного положення про виключність права українського народу на визначення і зміну конституційного ладу, які сприятимуть зменшенню конфліктності у питанні забезпечення стабільності конституційного ладу та проведення конституційної реформи. З'ясовано класифікацію підстав розпуску парламенту. Обґрунтовано думку про недоцільність застосування в існуючих політико-правових умовах коаліційного способу формування Кабінету Міністрів України та призначення суддів Конституційного Суду України трьома різними суб'єктами конституційного права самостійно.

02.01.10.89.

342.8:351.74(477)(043.3) Гудзь Л. В. Забезпечення виборчих прав громадян України та діяльність міліції у цій сфері : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Гудзь Людмила Вячеславівна ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 18 с.

Узагальнено вітчизняну та зарубіжну практику наукових досліджень щодо забезпечення виборчих прав. Відпрацьовано власні головні напрями наукового пошуку. Сформульовано авторське визначення поняття та механізму забезпечення виборчих прав громадян України. Дано детальну характеристику елементів механізму забезпечення виборчих прав. Піддано аналізу правоохоронну діяльність та форми взаємодії міліції у сфері забезпечення виборчих прав громадян України. Розглянуто основні види порушень виборчих прав громадян України та діяльність міліції з їх усунення.

02.01.10.90.

342.41(043.3) Зимовець А. В. Правове регулювання взаємної відповідальності держави та людини (конституційно-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Зимовець Андрій Валерійович ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 18 с.

Комплексно досліджено правове регулювання взаємної відповідальності держави і людини. Розглянуто сутність та особливості взаємної відповідальності держави і людини, її подвійну природу як принципу конституційного ладу та загальносоціального принципу права. Зроблено висновок про те, що держава виступає окремим, особливим суб'єктом взаємної відповідальності. Встановлено структуру механізму реалізації, гарантії, визначено фактори, що впливають на реалізацію взаємної відповідальності держави і людини.

02.01.10.91.

342.56:340.142(477)(043.3) Мазур М. В. Акти органів судової влади як джерело конституційного права України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Мазур Микола Вікторович ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 20 с.

Проаналізовано основні положення концепції джерел конституційного права, здійснено їх класифікацію. Проведено порівняльно-правове дослідження судового прецеденту в країнах англосаксонського та романо-германського права. З'ясовано правову природу актів Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України та судів загальної юрисдикції та визначено їх місце в правовій системі України. Зроблено загальний висновок про зростання протягом останніх років значення актів органів судової влади у системі джерел вітчизняного конституційного права. Надамо рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства України та юридичної практики.

02.01.10.92.

342.81(477)(043.3)+342.82(477)(043.3)+342.84(477)(043.3) Пилипшин В. П. Принципи виборчого права України: теорія і практика забезпечення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Пилипшин Віктор Петрович ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2009. — 20 с.

Розглянуто принципи виборчого права як невід'ємну складову демократичної трансформації в Україні. Визначено теоретичний зміст поняття «принципи виборчого права», розкрито його сутність. Висвітлено науково-юридичні основи класифікації принципів виборчого права, надано характеристику конституційно-правових форм забезпечення принципів виборчого права. Досліджено принципи виборчого права і проблеми вдосконалення виборчого законодавства України. Розкрито теоретичний та практичний зміст конкретних принципів виборчого права. Проаналізовано специфіку юридичної відповідальності за порушення принципів виборчого права, аргументовано засоби і шляхи вдосконалення виборчого законодавства. Забезпечення принципів виборчого права висвітлено з позиції об'єднання необхідності реалізації процесу кодифікації виборчого законодавства. Дано визначення специфіки забезпечення виборчого права в умовах зміни типу виборчої системи.

02.01.10.93.

342.1/.25(477)(043.3) Прієшкіна О. В. Конституційний лад України та його роль у становленні та розвитку місцевого самоврядування : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.02 / Прієшкіна Ольга Василівна ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2009. — 40 с.

Досліджено політико-правові проблеми становлення, розвитку та реалізації безпосередньої демократії та її форм у місцевому самоврядуванні України. Проаналізовано особливості та стан їх нормативно-правової регламентації, співвідношення принципів локальної й безпосередньої демократії. На основі аналізу інститутів (місцеві референдуми, місцеві вибори та ін.) і організаційно-правових форм безпосередньої демократії зроблено висновок про роль органів місцевого самоврядування та міжнародних стандартів локальної демократії у становленні, розвитку та реалізації таких форм. Внесено практичні пропозиції з удосконалення нормативно-правової бази форм безпосередньої демократії в місцевому самоврядуванні.

02.01.10.94.

342.534(043.3) Чепель О. Д. Проблеми статусу та професіоналізації діяльності депутатів парламенту на сучасному етапі (порівняльно-правове дослідження) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Чепель Ольга Дмитрівна ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 20 с.

На основі досягнень науки конституційного права, аналізу широкого кола нормативно-правових актів і відповідної практики державного будівництва здійсне-

но порівняльно-правове дослідження проблем статусу та професіоналізації діяльності депутатів парламенту в контексті державотворчих процесів як України, так і інших країн. Досліджено історико-правові аспекти розвитку парламентаризму, юридичну природу депутатського мандата та особливості вітчизняної моделі парламентського мандата, сучасні проблеми представництва. Значну увагу приділено характеристиці конституційно-правового статусу парламентарія. Висловлено пропозиції щодо шляхів удосконалення законодавства з даного кола відносин.

02.01.10.95.

342.727/729(477)(043.3) Шаповал Т. В. Конституційний інститут політичних прав і свобод в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Тетяна Віталіївна Шаповал ; ОНЮА. — О., 2009. — 21 с.

Досліджено комплекс основних політичних прав і свобод, а також форми Конституції і ЗУ, в яких такі права і свободи закріплені. Конституційний інститут політичних прав і свобод охарактеризовано як сукупність частини норм Основного ЗУ, що регулюють відносини у різних сферах суспільно-політичного життя. Розглянуто співвідношення між правами людини і правами громадянина, а також між поняттям суб'єктивних прав і поняттям прав людини і громадянина. Запропоновано уточнення щодо існуючих класифікацій політичних прав і свобод, розкрито сутність цих прав і свобод в контексті ідей парадного суверенітету. На основі аналізу конституційного і відповідних законодавчих текстів сформульовано пропозиції щодо їх удосконалення.

Статті

02.01.10.96.

342.7 Бабенко К. А. Поняття конституційного регулювання в сучасній науці конституційного права / К. А. Бабенко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 194—200.

Розкрито зміст поняття «конституційне регулювання», уживаного у сучасній науці конституційного права. Проаналізовано різні сфери конституційного регулювання. Обгрунтовано роль сфери політико-правових відносин.

02.01.10.97.

342.7 Бабенко К. А. Теоретико-методологічні проблеми дослідження основних сфер конституційного регулювання / К. А. Бабенко // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 66—71.

Розглянуто проблеми визначення основних сфер конституційного регулювання та його специфіку в сучасних умовах. Визначено сфери конституційного регулювання прав людини і громадянина та «владовідносин». Зазначено, що, незважаючи на існування декількох теоретико-методологічних підходів до дослідження феномена конституційного регулювання, найбільш розповсюджений та плідний у науковому плані є той, в основу якого входить характеристика основних сфер конституційного регулювання. Встановлено, що установлений в науці конституційного права спосіб визначення двох основних сфер конституційного регулювання потребує в сучасних умовах певних уточнень та корекцій.

02.01.10.98.

342.82(477) Баймуратов М. О. Формування парламенту України: до пошуку оптимальної виборчої системи / М. О. Баймуратов, І. Д. Слідченко // Держава

і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 167—173.

Проаналізовано стан та перспективний розвиток виборчого законодавства України щодо виборів народних депутатів України. Обгрунтовано різні підходи щодо вибору оптимальної виборчої системи для формування парламенту України.

02.01.10.99.

342.573(477) Барабаш Ю. Г. Шляхи оптимізації конституційної моделі інституту референдуму в Україні / Ю. Г. Барабаш // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 6. — С. 31—40.

Проаналізовано конституційні засади, на яких побудована «референдарна» модель в Україні. Досліджено практику використання інституту референдуму. Вироблено шляхи оптимізації застосування плесбісцитарних форм вирішення важливих питань державного життя.

02.01.10.100.

342:34.03 Батанова Н. М. До питання щодо визначення поняття конституційно-правової відповідальності / Н. М. Батанова // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 4-5. — С. 48—57.

Досліджено підходи учених-правознавців щодо визначення поняття і змісту конституційно-правової відповідальності. Проаналізовано конституційно-правову відповідальність як самостійний вид юридичної відповідальності. Визначено її юридичну природу. Сформульовано визначення поняття конституційно-правової відповідальності.

02.01.10.101.

342.537.92(477) Берназюк І. М. Правове регулювання опозиційної діяльності в Україні: постановка проблеми / І. М. Берназюк // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 212—217.

Досліджено конституційно-правове регулювання опозиційної діяльності в Україні. Вказано, що конституційно-правове регулювання обов'язково має спрямовуватися на регламентацію опозиційної діяльності таких суб'єктів: парламентської опозиції; опозиційного Кабінету Міністрів в Україні; опозиції у місцевих радах. Відмічено, що решта суб'єктів може здійснювати опозиційну діяльність у межах чинного законодавства без наділення їх додатковими повноваженнями. Зазначено, що перов'язаною залишається проблема опозиційної діяльності у представницьких органах місцевого самоврядування.

02.01.10.102.

342.74(477) Білоскурська О. В. Правове регулювання обов'язку кожного неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей / Олена Валеріївна Білоскурська // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 72—76.

Проаналізовано основні аспекти правового регулювання конституційних обов'язків неухильно додержуватися Конституції України та Законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей. Висвітлено актуальні питання теоретичного і практичного характеру, які випливають на сучасному етапі конституційного розвитку. Запропоновано викласти у повній редакції ч. 1 ст. 68 Конституції України.

02.01.10.103.

342.41(477) Веніславський Ф. В. Правова охорона Конституції як передумова стабільності конституційного ладу України: теоретичні аспекти / Ф. В. Вені-

славський // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 41—47.

Проведено узагальнення і систематизацію сучасних вітчизняних і зарубіжних досліджень правової охорони Конституції. Виокремлено та проаналізовано три головні напрямки правової охорони Конституції. Визначено сутність правової охорони тексту Конституції. Встановлено, що всі аспекти правової охорони Конституції України мають безпосередній вплив на забезпечення стабільності існуючого конституційного ладу.

02.01.10.104.

342.565.2(477) Галахов В. Суперечність між висловком та правовою позицією Конституційного Суду України: помилка чи політика держави? / Віталій Галахов // Юридичний радник. — 2009. — № 3. — С. 53—55.

Проаналізовано суперечності між правовою позицією та висловками Конституційного Суду України. Визначено передумови виникнення подібних ситуацій.

02.01.10.105.

342.553 Григор'єв В. А. Поляризація інтересів у системі публічної влади: конституційно-правові аспекти / Володимир Анатолійович Григор'єв // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 76—83.

Відмічено, що інтерес у системі публічної влади відіграє першочергове значення в процесі розмежування інтересів центральної державної влади з інтересом окремих територій. Підкреслено, що для ефективного функціонування держави, необхідно забезпечити баланс державних та місцевих інтересів. Місцеві інтереси виражає місцеве самоврядування, яке визнається і гарантується державою як форма самоорганізації громадян для вирішення питань місцевого значення, забезпечення повсякденних потреб кожної людини окремо і територіальної громади в цілому. Зазначено, що, незважаючи на визначену «автономію» інтересу в муніципальній владі, він є частиною загального соціального інтересу, реалізованого в рамках інтересу державного.

02.01.10.106.

342.56:342.33 Даниелян Ю. О. Судова влада в системі поділу влади в умовах сучасного державотворення / Ю. О. Даниелян // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 270—276.

Проаналізовано історичні передумови становлення теорії поділу влади й ролі суду в системі стримувань і противаг. Окреслено місце судової влади у моделі вітчизняного державного устрою. Встановлено, що сучасна теорія поділу влади свідчить не про розподіл повноважень між ланками державного апарату, а про три відносно незалежні й самостійні сфери владарювання особливих органів. Зазначено, що роль судової влади в механізмі поділу влади полягає ще й у стримуванні двох інших гілок у рамках конституційної законності й повноваженні здійснювати конституційний нагляд щодо них.

02.01.10.107.

342.57.001.36 Дерев'яко С. М. Обмеження права громадян на участь у виборах і референдумах: порівняльно-правовий аналіз норм конституцій світу / С. М. Дерев'яко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 218—223.

Проведено порівняльно-правовий аналіз установлених відомих актів світу правових норм, обмежуючих

реалізацію права громадян на участь у виборах і референдумах. Визначено їх класифікацію, систематизовано основні види. Сформульовано висновки про необхідність внесення змін до оповленої Конституції України щодо розширення зазначених обмежень за умов політизованого суспільства.

02.01.10.108.

342.573(477) Дерев'яно С. Про необхідність ініціювання та приведення існуючого законодавства України з питань референдумів у відповідність до норм чинної Конституції України / С. Дерев'яно // Право України. — 2009. — № 5. — С. 137–142.

Обґрунтовано необхідність ініціювання та проведення існуючого законодавства України з питань референдумів у відповідність до норм чинної Конституції України на підставі їх порівняльного аналізу. Встановлено невідповідність частини норм чинного Закону Конституції України. Рекомендовано парадним обрахунок ініціювати та прийняти ЗУ «Про внесення змін до ЗУ «Про всеукраїнські та місцеві референдуми», яким усунути невідповідність чинних норм Закону і Конституції України.

02.01.10.109.

340.132.6:342.565.2 Кадикало О. І. Тлумачення як функція конституційних судів / Оксана Ігорівна Кадикало // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 94–99.

Досліджуючи етап існування інституту тлумачення Конституції у країнах СНД. Проведено певну класифікацію систем, що існують у цих країнах. За критерії класифікації взято органи, що її здійснюють. Обґрунтовано причини різних підходів щодо надання органу конституційної юстиції повноваження тлумачити Конституцію та розділено їх на дві групи: політичні та державно-правові.

02.01.10.110.

342.384.2 Карлович А. До питання про поняття «напівпрезидентська республіка» / Анастасія Карлович // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 3–6.

Висвітлено проблемні аспекти, пов'язані із з'ясуванням у науковій літературі поняття «напівпрезидентська республіка». Розглянуто різноманітні оцінки змісту та форми зазначеного терміна. Сформульовано авторське визначення поняття «напівпрезидентська республіка».

02.01.10.111.

342.72/73:347.254(477) Кармаза О. О. Забезпечення в Україні конституційного права на житло в умовах розгортання світової економічної кризи / О. О. Кармаза // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 7. — С. 37–41.

Проведено науково-практичний аналіз житлового законодавства України, прийнятого в умовах розгортання економічної кризи, а також положень законопроектів, направлених на недопущення порушення конституційного права на житло за нинішніх умов. Розроблено нову стратегію забезпечення громадян житлом.

02.01.10.112.

342.728:329(477) Кафарський В. І. Методологічні підходи та методи дослідження конституційно-правового регулювання діяльності політичних партій / В. І. Кафарський // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 182–188.

Досліджено методологічну базу щодо правової регламентації організації та діяльності політичних партій.

Викладено сучасну концепцію та підходи до вивчення відповідного напрямку конституційного права. Систематизовано методи даного дослідження.

02.01.10.113.

342.726-054.73+342.721 Козинець І. Г. Про співвідношення понять «біженці» та «особи, переміщені всередині країни» / І. Г. Козинець // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 213–219.

Розглянуто сутність і відмітні риси юридичних категорій «біженці» та «особи, переміщені всередині країни». Підкреслено, що у ХХІ ст. ускладнюється характер міграції, збільшуються ризики безпеки людей. Обґрунтовано необхідність законодавчого закріплення поняття «особи, переміщені всередині країни», їх правового врегулювання та гарантій захисту з боку держави.

02.01.10.114.

342.573(477) Купенко І. С. Проблеми правового регулювання референдуму як форми участі громадян у конституційному процесі України / І. С. Купенко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 234–241.

Проаналізовано ЗУ «Про всеукраїнський та місцевий референдум» від 3 липня 1991 р. на предмет відповідності його положень положенням Конституції України. З'ясовано права та обов'язки суб'єкта референдумного процесу. Визначено проблеми щодо виконання рішень, прийнятих на такому референдумі.

02.01.10.115.

342.26 Кучабський О. Г. Механізми забезпечення суспільної підтримки реформування адміністративно-територіальної структури України / О. Г. Кучабський // Держава та регіони. Сер. Державне управління. — 2009. — № 1. — С. 108–114.

Розглянуто роль суспільної підтримки у реформуванні адміністративно-територіальної структури України. Запропоновано конкретні механізми забезпечення суспільної підтримки реформ територіального устрою в Україні. Місцевий референдум визначено як оптимальний спосіб розв'язання суперечностей у системі територіального управління в умовах адміністративно-територіальної реформи.

02.01.10.116.

342.26(477) Магновський І. Й. Правові аспекти удосконалення обласного поділу влади в Україні / І. Й. Магновський // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 4-5. — С. 58–66.

Розкрито та проаналізовано окремі аспекти такої складової адміністративно-територіального устрою України, як область. Встановлено, що сучасна область — це складне і дуже суперечливе конституційно-правове утворення у системі територіальної організації Української держави. Наголошено на удосконаленні, реформуванні обласного поділу в Україні, це має вирішити проблему пошуку територіальних та інституційних міжвладних повноважень органів обласного рівня з метою стимулювання соціально-економічного розвитку адміністративних одиниць.

02.01.10.117.

342.5(477) Майданник О. О. Функції держави та органу державної влади — поняття, ознаки, співвідношення / О. О. Майданник // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 4-5. — С. 67–74.

Досліджено загальнотеоретичні питання щодо понять «функція держави», «функція органу державної влади». З'ясовано співвідношення між цими поняття-

ми. Визначено ознаки, які притаманні функціям органу державної влади.

02.01.10.118.

342.5(477) Мельниченко В. І. Правові засади статусу спеціальних державних органів в Україні / *В. І. Мельниченко, Н. Г. Плахотнюк* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 207–213.

Розглянуто принципові підходи до визначення статусних характеристик спеціальних державних органів, що здійснюють розпорядчі й виконавчі функції. Сформульовано пропозиції щодо визначення їх місця у цілісній системі органів державної влади. Зроблено наголос на оцінці стану врегулювання статусних характеристик державних органів, особливостях визначення статусу центральних органів виконавчої влади, необхідності врахування специфіки діяльності окремих державних органів при визначенні їх статусу.

02.01.10.119.

342.72/73:001 Мілова Т. М. Роль держави в процесі реалізації конституційного права людини і громадянина на свободу наукової творчості / *Тетяна Миколаївна Мілова* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 90–93.

Проаналізовано роль держави у сфері забезпечення та захисту людини і громадянина на свободу наукової творчості через призму функцій держави у науковій сфері. Обгрунтовано висновок про органічний зв'язок змісту усіх конституційних прав та свобод людини і громадянина з важливими напрямками та видами діяльності держави у різноманітних сферах суспільного життя.

02.01.10.120.

342.5(477) Підлісний Є. Зайві органи / *Євген Підлісний* // Український юрист. — 2009. — № 7–8. — С. 18–21.

Проаналізовано проблеми доцільності існування деяких державних органів, а також безконтрольності їх функціонування. Наведено думки юристів-практиків з означеного питання. Висловлено критичні зауваження відносно роботи прокуратури, Секретаріату Президента. Особливу увагу приділено діяльності Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі (НЕК).

02.01.10.121.

342.34(477) Подковенко Т. О. Український вимір демократії та становлення громадянського суспільства / *Тетяна Олександрівна Подковенко* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 86–91.

Розглянуто особливості становлення та розвитку демократії в Україні. Обгрунтовано актуальні задачі подальшої демократизації суспільного життя у процесі становлення громадянського суспільства. Стверджується, що громадянське суспільство повинно стати основою сучасної демократії, без розвинутого громадянського суспільства демократія існувати не може.

02.01.10.122.

342.4(477) Потьомкін А. О. Питання паступного конституційного контролю законів України про внесення змін до Конституції України / *А. О. Потьомкін* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 238–245.

Висвітлено питання діяльності Конституційного Суду України, які направлені на забезпечення верховенства і прямої дії Конституції України на території

України, правового захисту конституційного устрою України, конституційних прав та свобод людини і громадянина, захисту самої Конституції України (шляхом превентивного і послідовного конституційного контролю) від неконституційних законопроектів про внесення у нього змін.

02.01.10.123.

342.26(477) Приколова Л. І. Історико-теоретичний аспект становлення адміністративно-територіального устрою України / *Л. І. Приколова* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 229–234.

Проведено аналіз історико-теоретичних особливостей розвитку адміністративно-територіального устрою України. Визначено основні проблеми діючої системи адміністративно-територіального устрою України. З'ясовано значення окремих проєктів законів України щодо питань удосконалення адміністративно-територіального устрою.

02.01.10.124.

342.01(477) Приходько Х. Конституційний процес: проблема класифікації та правового забезпечення в Україні / *Х. Приходько* // Право України. — 2009. — № 8. — С. 72–78.

На основі проаналізованих доктринальних позицій і підходів до виокремлення видів і підвидів юридичного процесу, критерії його класифікації існуючих точок зору щодо виявлення різновидів конституційного процесу, а також положень нормативно-правових актів розглянуто авторську класифікацію конституційного процесу в Україні. Зазначено, що в основі такого розмежування конституційного процесу перебуває характер інтересів суб'єктів конституційного права, які є суб'єктами або учасниками конституційного процесу. Виокремлено такий вид класифікації конституційного процесу, як регламентний процес. Відмічено, що кожен із зазначених видів конституційного процесу є складним і комплексним явищем, оскільки характеризується наявністю особливих ознак і притаманних властивостей, серед яких структура, коло суб'єктів, нормативно-правова регламентація, стадії, процесуальні строки, процесуальна документація тощо.

02.01.10.125.

342.511(477) Рибалка Н. О. Президент України у взаємовідносинах з органами державної влади / *Надія Олегівна Рибалка* // Наше право. — 2009. — № 3. — С. 33–39.

Розглянуто питання правового регулювання повноважень Президента України з органами державної влади з точки зору адміністративного права, яка має бути обумовлена таким розподілом між ними повноважень, який би дозволив ефективно здійснювати управління державою. Зазначено, що адміністративно-правовий статус Президента України не уособлюється жодною гілкою влади, а виступає із значними компенсаційними перевагами. Рекомендовано главу держави характеризувати як носія надзвичайних повноважень, який забезпечує баланс суспільно-державних інтересів.

02.01.10.126.

342.565.2(477) Савчин М. В. Основні принципи діяльності Конституційного Суду України по тлумаченню Конституції України / *Михайло Васильович Савчин, Роман Валентинович Марчук* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 83–89.

Розкрито сутність основних принципів інтерпретаційної діяльності Конституційного Суду України із комплексним поєднанням філософсько-правового, по-

рівняльно-правового, діалектичного, системного, функціонального методів дослідження, методів соціології права, формальної юридичної логіки, юридичної герменевтики. На основі короткого аналізу основних доктринальних підходів та практики (юриспруденції) Конституційного Суду України зроблено висновки щодо природи та засад його інтерпретаційної діяльності.

02.01.10.127.

342.52(477) Свірський Б. М. Місце Регламенту Верховної Ради України в системі нормативно-правових актів / Б. М. Свірський // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 188—194.

Досліджено правову природу Регламенту Верховної Ради України як нового акта в системі нормативно-правових актів, які приймає парламент України.

02.01.10.128.

342.53(477) Совгиря О. В. Окремі аспекти регулювання статусу вищих органів державної влади за Конституцією України / О. В. Совгиря, Н. Г. Шукліна // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 6. — С. 24—30.

Проаналізовано питання стосовно прийняття двох загальних актів, що стосуються порядку організації діяльності Верховної Ради України, відповідного закону та Регламенту, співвідношення яких визначено як співвідношення актів, що містять матеріальні норми (закон) та процесуальні норми (Регламент). Запропоновано підходи щодо закріплення у Конституції України моделей регулювання статусу вищих органів державної влади. Звернуто увагу на взаємопроникнення двох підходів до організації державної влади — поєднання принципу поділу влади та принципу її єдності.

02.01.10.129.

342.4(477).001.73 Тацій В. Я. Конституційна реформа в Україні: сучасний стан та перспективи подальшої реалізації / В. Я. Тацій // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 6. — С. 14—23.

Переглянуто підходи до структури українського парламенту. Висловлено низку міркувань з приводу найбільш оптимальних шляхів створення в Україні двопалатного парламенту. Обґрунтовано думку щодо запровадження у структурі Конституції нового спеціального розділу під назвою «Охорона Конституції». Звернуто увагу на найважливіше питання у конституційній політиці в галузі прав людини — широкомасштабне виходження у міжнародний правовий простір.

02.01.10.130.

342.729(477) Царук Л. С. Новий проєкт закону про свободу мирних зібрань в Україні: крок вперед чи назад? / Л. С. Царук // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 224—232.

Розглянуто ЗУ «Про порядок організації і проведення мирних заходів» (реєстраційний № 2450 від 06.05.2008 р.). Проведено порівняльний аналіз з попередніми законопроектами про свободу мирних зібрань в Україні, зареєстрованих у Верховній Раді України.

02.01.10.131.

342.8 Чемсак Ю. Виборча система як категорія державознавства: конституційно-правовий аспект / Юлія Чемсак // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 7—9.

Здійснено аналіз підходів до визначення поняття «виборча система». З'ясовано сутність та зміст цієї категорії. Запропоновано використовувати поняття

«виборча система», з урахуванням таких її ознак, як системність і комплексність, акцентується увага на багатогранності об'єкта дослідження та неоднозначності його сприйняття.

02.01.10.132.

342.8 Чемсак Ю. В. Завершальна стадія виборчого процесу й місце в ній інституту голосування / Ю. В. Чемсак // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — К., 2009. — Вип. 101. — С. 240—246.

Розкрито зміст і роль завершальної стадії голосування. Визначено результати виборів у системі стадій виборчого процесу. Проаналізовано специфічні особливості зазначеного етапу. З'ясовано класифікацію видів голосування у державно-правовій практиці зарубіжних країн.

02.01.10.133.

342.718 Чехович С. Б. Подвійне (многолике) громадянство: стан і проблеми нормативно-правового регулювання / С. Б. Чехович // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2008. — № 9. — С. 38—48.

Досліджено чинне законодавство України щодо громадянства. З'ясовано питання погляду вітчизняних юристів на розуміння принципу єдиного громадянства. Проаналізовано позицію щодо того, якою мірою співвідносяться принцип єдиного громадянства та принцип невизнання подвійного (многоликого) громадянства. Звернуто увагу на стрибкоподібне зростання кількості біпатридів.

02.01.10.134.

342.726(477)-053.2 Шульц О. А. «Права дитини» як категорія сучасного конституційного права / Оксана Анатоліївна Шульц // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 91—96.

З'ясовано правову природу термінів «дитина», «дитина», «неповнолітній» та «неповнолітні». Проаналізовано правовий статус «неповнолітніх» в Україні та європейських країнах. У з'ясуванні змісту дефініції права дитини вирішено проблему суті соціальної та правової дефініції «дитинство» як визнаного суспільством та державою періоду, в якому здійснюється реалізація прав дитини. Сформульовано визначення поняття «права дитини».

02.01.10.135.

342.340.134 Яценко Р. Ю. Система принципів правотворчої діяльності та їх законодавче забезпечення / Р. Ю. Яценко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 249—258.

Охарактеризовано поняття системи принципів правотворчої діяльності та визначено його зміст. Встановлено теоретичні й практичні зв'язки між різними принципами правотворчої діяльності. Розкрито зміст принципів правотворчої діяльності та запропоновано загальну модель їх класифікації.

Див. також: 01.01.10.46.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Книги

02.01.10.136.

342.4(470)(094.1) Комментарий к Конституции Российской Федерации / под ред. В. Д. Зорькина, Л. В. Лазарева. — М. : ЭКСМО, 2009. — 1056 с. — (Конститу-

ционный Суд Российской Федерации. Комментарий к российскому законодательству).

Научно-практический комментарий к Конституции РФ подготовлен высококвалифицированными юристами—учеными и практиками: судьями Конституционного Суда РФ, представителями других институтов власти, ведущих юридических научных и учебных центров страны. В Комментарий раскрываются социально-правовые идеалы и базовые ценности, которые воплощает и защищает Конституция, и динамика ее воздействия на общественные отношения, т. е. дана трактовка Конституции в ее реальном действии. Авторы сочетают доктринальный анализ конституционно-правовых проблем с показом конкретизации конституционных норм в новейшем законодательстве, их реализации в судебной и иной правоприменительной практике, в том числе при осуществлении и защите гражданами своих прав и свобод. Особое внимание уделено толкованию конституционных положений Конституционным Судом РФ в его решениях, выявлению им конституционно-правового смысла законов. Комментарий отражает современное состояние российской конституционной доктрины в контексте ее практического применения. При этом учтены тенденции развития законодательства, обозначенные в Послании Президента РФ Федеральному Собранию от 5 ноября 2008 г.

С т а т ь и

02.01.10.137.

342.4(470):348.71 Агафонова А. А. Развитие концепции светского характера государства в проектах Конституции Российской Федерации (Конституционной комиссии и Конституционного совещания) / А. А. Агафонова // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 7. — С. 8—11.

Исследовано влияние теоретических позиций и представлений ученых, политических и общественных деятелей на формулировки статей текста Конституции РФ в период ее разработки и принятия. Рассмотрены основные подходы и предложения, выявленные в период работы Конституционной комиссии и Конституционного совещания, по регулированию государственно-церковных отношений.

02.01.10.138.

342.846(476)(091) Альфер С. Правовое регулирование формирования и деятельности избирательных комиссий в Республике Беларусь / Сергей Альфер // Сравнительное конституционное обозрение. — 2009. — № 3. — С. 128—147.

Проанализированы этапы развития института избирательных комиссий в Республике Беларусь с момента ее образования в 1918 году по настоящее время. Установлены причины неэффективности деятельности избирательных комиссий и предложены правовые меры по устранению возможности административного воздействия на их деятельность.

02.01.10.139.

342.821(410+417) Арсеньева Е. В. Современные тенденции развития иммиграционного законодательства в Соединенном Королевстве Великобритании и Северной Ирландии / Е. В. Арсеньева // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 5. — С. 36—40.

Указано на значительное увеличение числа иммигрантов в последние двадцать лет в Соединенном Королевстве, особенно в Великобритании. Отмечено, что в настоящее время иммиграционное законодательство страны активно и мобильно реагирует на изменяющиеся потребности общества, а также на де-

мографические, экономические и иные проблемы. Обращено внимание на то, что стратегия иммиграционной политики трансформируется в сторону ужесточения контроля над иммигрантами, находящимися на территории Соединенного Королевства Великобритании и Северной Ирландии, и привлечения только той рабочей силы, в которой страна испытывает особую необходимость.

02.01.10.140.

340.131.3 Артамопов А. Н. Условия опубликования и вступления в силу нормативных правовых актов как способ обеспечения прав граждан и единства правового пространства России / А. Н. Артамопов // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3. — С. 3—6.

Проанализированы некоторые вопросы, связанные с опубликованием и вступлением в силу нормативных правовых актов разных уровней правовой системы России, предложены пути решения проблемных ситуаций. В частности, предложено установить на федеральном уровне общий минимальный срок вступления в силу для всех нормативных правовых актов, принимаемых на территории РФ, затрагивающих права, свободы и обязанности человека и гражданина.

02.01.10.141.

342.565.2(470) Будаев К. А. Защита прав и свобод человека и гражданина — одна из главных задач конституционных (уставных) судов субъектов Российской Федерации / К. А. Будаев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 5. — С. 26—29.

Отмечено, что с появлением конституционных (уставных) судов субъектов РФ граждане и юридические лица получили дополнительную гарантию в защите своих прав и свобод. Указано на то, что в результате решений конституционного (уставного) суда получают судебную, и притом весьма оперативную, защиту своих конституционных прав не только лицо или лица, обратившиеся с жалобой, но и другие граждане, права которых нарушались или могли быть нарушены нормативным правовым актом, рассматриваемым судом, именно конституционные (уставные) суды являются наиболее эффективным средством защиты прав человека и гражданина. Обращено внимание на то, что правовые позиции конституционных (уставных) судов содержат ориентиры для законопроектной и другой правотворческой деятельности законодательных, исполнительных органов субъектов РФ, а также органов местного самоуправления.

02.01.10.142.

342.537.92(470) Васильева С. Институционализация парламентской оппозиции как гарантия представительной демократии / Светлана Васильева // Сравнительное конституционное обозрение. — 2009. — № 3. — С. 14—21.

Проанализированы функции парламентской оппозиции, которые она выполняет в обществе и государстве, ее значение для развития представительной демократии. Выделены факторы, определяющие формальный и фактический статус оппозиции, относя к ним исторические традиции взаимоотношений участников системы власти, сложившуюся систему разделения функций власти, правовую и политическую культуру, а также состояние смежных с оппозиционной деятельностью институтов. Отдельное внимание уделяется процессуальным гарантиям оппозиционной деятельности, а также правам и обязанностям парламентской оппозиции. Особый интерес представляют предлагаемые автором правовые новеллы, которые помогут обеспечить политическую конкуренцию в Государственной Думе РФ.

02.01.10.143.

340.131 Воеводина Т. Н. Конституционный Суд Российской Федерации как гарант реализации принципа «системы сдержек и противовесов» в системе разделения властей Российской Федерации / Т. Н. Воеводина // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3. — С. 7–12.

Рассмотрены вопросы становления правового положения Конституционного Суда РФ. Проанализированы полномочия Конституционного Суда РФ в сфере разграничения компетенции ветвей государственной власти в РФ.

02.01.10.144.

342.51(470.67) Гайдарбекова А. М. Некоторые аспекты новой модели формирования глав регионов. На примере Республики Дагестан / А. М. Гайдарбекова // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 68–70.

На примере Республики Дагестан рассмотрена практика применения новой модели замещения должности высшего должностного лица субъекта РФ. в соответствии с которой вместо прямых выборов глав субъектов РФ была введена особая процедура «наделения полномочиями»: кандидатура, рекомендованная Президентом РФ, утверждается региональным законодательным органом.

02.01.10.145.

342.8(470) Горбунов В. А. Защита судами общей юрисдикции публичных интересов избирательного корпуса / В. А. Горбунов, А. А. Кликушин // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 6. — С. 19–23.

Проанализированы публичные интересы избирательного корпуса, проблемы их защиты судами общей юрисдикции, в том числе Верховным Судом РФ. Исследованы отдельные новеллы федерального законодательства, затрагивающие публичные интересы граждан РФ в области избирательного права.

02.01.10.146.

342.711(470) Данилкин В. В. Актуальные проблемы, возникающие в сфере получения российского гражданства / В. В. Данилкин // Закон и право. — 2009. — № 5. — С. 19–20.

Рассмотрены проблемы, возникающие при получении российского гражданства. Исследуются требования, предъявляемые к лицам, желающим получить российское гражданство, в частности, затрудняющие реализацию права на гражданство. Предложены способы, позволяющие устранить указанные проблемы.

02.01.10.147.

342.734(574+575.2).001.36 Дзенга А. Н. Принципы социального государства и право на труд. Конституционное закрепление и проблемы реализации в центрально-азиатских государствах / А. Н. Дзенга // Закон и право. — 2009. — № 5. — С. 97–100.

Раскрываются, сравниваются, анализируются и комментируются права в трудовой сфере в конституциях Кыргызской Республики и Казахстана.

02.01.10.148.

342(470) Дудко А. И. Рецепция в конституционном праве: понятие и классификация / А. И. Дудко // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 5. — С. 5–7.

Отмечено, что правовая культура отдельных государств, особенно в условиях глобализации, подвергается постоянному влиянию со стороны других правовых культур, юридических текстов, процедур и правовых конструкций. Указано на то, что конституционные заимствования как инструмент совершенствования права происходят в процессе конституционного строи-

тельства. При этом возможна рецепция как по «горизонтали» (источник — правовая система государства), так и по «вертикали» (источник — поднациональная правовая система). Процессы заимствования, направленные на модернизацию существующего права, могут осуществляться разными способами и должны носить системный характер с учетом специфики конституционного права России.

02.01.10.149.

342.815(47+57)*1920* Дуксин П. А. Лишение избирательных прав граждан по советскому законодательству 20–30-х годов XX века / П. А. Дуксин // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 5. — С. 20–22.

Исследован так называемый институт «лишенцев» — граждан, лишенных избирательных прав по решению суда и подвергавшихся суровому общественному порицанию, являющийся характерной особенностью советского законодательства 20–30-х годов XX в. и примером воплощения идеологических принципов в измерении конкретной правовой системы.

02.01.10.150.

342.727.504(470) Евтушенко В. И. Конституционно-правовое регулирование права граждан на достоверную информацию о состоянии окружающей среды / В. И. Евтушенко, Е. А. Кравцова // Современное право. — 2009. — № 5. — С. 24–26.

Рассматривается сложившаяся на настоящий момент в РФ ситуация, в соответствии с которой нередко ограничивается право граждан на получение экологической информации. Обосновывается вывод о необходимости принятия федерального закона о гарантиях прав граждан на экологическую информацию.

02.01.10.151.

342.537.2(470+44).001.36 Еропкип А. Парламентские расследования в России и во Франции: прошлое и настоящее / Антон Еропкип // Сравнительное конституционное обозрение. — 2009. — № 3. — С. 22–39.

Рассмотрена история зарождения и становления парламентских расследований в России и во Франции, их место в арсенале контрольных полномочий парламента, а также трансформация их роли по мере развития государственно-правовых институтов. Речь идет о роли, которая в условиях доминирования исполнительной власти в смешанной республике во многом определяется уровнем правовой регламентации парламентских расследований и сложившейся практикой применения конституционных норм. Определено, что парламентские расследования могут стать формой преодоления конституционных разногласий и предотвращения политической нестабильности.

02.01.10.152.

342.565.2(470) Жеребцова Е. Е. Институт судебного конституционного контроля в механизме обеспечения единства правового пространства Российской Федерации / Елена Евгеньевна Жеребцова // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 9. — С. 22–25.

Особое внимание уделено изучению сущности института конституционного контроля и его места в механизме обеспечения единства правового пространства РФ. Отмечено, что конституционный контроль направлен на обеспечение правовой охраны и правовой защиты конституции и является по своему содержанию весьма многоаспектным явлением.

02.01.10.153.

342.24(470) Замстина Т. В. Принципы российского федерализма и императивные нормы международного

права: вопросы соотношения / *Т. В. Заметина* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 8. — С. 14–17.

Отмечено, что глобализация оказывает влияние на все сферы жизнедеятельности общества и государства, инициирует процессы модернизации политико-правовой системы. Рассмотрены вопросы соотношения принципов российского федерализма и императивных международных норм и определяются некоторые перспективы развития федерализма.

02.01.10.154.

342.518(470) Зуйков А. В. Администрация Президента Российской Федерации: вчера, сегодня, завтра / *А. В. Зуйков* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 8. — С. 21–29.

Обращено внимание на то, что Администрация Президента РФ — едва ли не один из самых слабо изученных государственных органов, своего рода «тайный орден», который, однако, постоянно находится в центре внимания СМИ, общественности, политологов (но не юристов). Однако об этой структуре, призванной обеспечивать деятельность Президента РФ по реализации того обширнейшего спектра полномочий, который возложен на него Конституцией РФ и законами, сегодня гораздо больше мифов и субъективных суждений, нежели объективных сведений и взвешенных исследований. В статье на основе анализа нормативной базы и некоторых фрагментарных материалов прослежено как эволюционировала Администрация с момента ее создания и до настоящего времени, обозначены тенденции ее дальнейшего развития.

02.01.10.155.

342.8(470) Ибрагимов Я. М. Судебная практика как источник российского избирательного права / *Я. М. Ибрагимов* // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 49–50.

По мнению автора, понятия «судебный прецедент» и «судебная практика» не идентичны и не взаимозаменяемы. Определено, что судебная практика является «катализатором» действующего избирательного законодательства. Правоприменительная практика выявляет пробелы, ошибки, коллизии норм материального и процессуального права, а затем на основе аналогии права, аналогии закона «временно» восполняет законодательство. Решения Конституционного Суда РФ и правовые позиции, выраженные в них, являются самостоятельными, важными источниками избирательного права.

02.01.10.156.

342.72/73 Исаева Н. В. Права человека в дискурсе правовой идентичности: к постановке проблемы / *Н. В. Исаева* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 6. — С. 15–19.

Предложен новый подход к исследованию проблемы прав человека в дискурсе правовой идентичности, которая рассматривается как важный компонент самоопределения личности и как один из способов реализации ее правового статуса.

02.01.10.157.

342.72/73(470) Ким Ю. В. «Достойная жизнь» как категория конституционного права / *Ю. В. Ким* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 8. — С. 6–8.

Отмечено, что Всеобщая декларация прав человека 1948 г., а также Конституция РФ провозглашают право каждого человека на достойную жизнь и свободное развитие. Однако критерии «достойной жизни» не определены, а показатели качества жизни относительны. Автор статьи предлагает придать категории «достой-

ная жизнь» качество института конституционного права и создать механизм его юридического обеспечения.

02.01.10.158.

342.736 Котляревська Г. М. Законодавче регулювання звернень громадян у країнах СНД / *Г. М. Котляревська* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 245–249.

Розглянуто основні механізми законодавчого закріплення конституційного права громадян на звернення в органи державної влади, які використовуються в Азербайджані, Вірменії, Білорусії, Молдові, РФ, Таджикистані.

02.01.10.159.

342.729(470) Крусс В. И. К вопросу о конституционности правового режима публичных мероприятий в Российской Федерации / *В. И. Крусс* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 7. — С. 2–7.

Представлен конституционно-правовой анализ режима проведения публичных мероприятий, установленного действующим законодательством РФ. Соответствующие выводы и предложения основываются на доктринальных характеристиках конституционного права граждан РФ собираться мирно, без оружия, проводить собрания, митинги и демонстрации, шествия и пикетирования (ст. 31 Конституции РФ), и требований, определяющих возможности и пределы нормативного опосредования этого права с позиций теории конституционного правоупотребления.

02.01.10.160.

342.573(470) Крылов Б. С. Институт референдума в России и за рубежом / *Б. С. Крылов* // Российский юридический журнал. — 2009. — № 4. — С. 95–101.

Показана значимость института референдума для системы демократии. Обсуждаются проблемы правового регулирования референдумов в России и зарубежных странах, в частности необходимость ограничения усмотрения органов власти при назначении референдумов.

02.01.10.161.

342.728:329 Лебедев В. А. Политические партии и проблемы современного российского конституционализма / *В. А. Лебедев, В. В. Киреев* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 6. — С. 12–15.

Отмечено, что подход к партийному строительству со свойственных концепции суверенной демократии системных позиций предполагает принятие взаимосвязанных мер, направленных на создание не только экономических и политических, но и правовых, идеологических и других предпосылок для совершенствования партийной системы. В этом контексте актуальной проблемой современного российского конституционализма является формирование конкурентной политической среды.

02.01.10.162.

342.24(470) Липатов Э. Г. Законы субъектов РФ как способы осуществления нормотворческих полномочий субъектов Федерации / *Э. Г. Липатов* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 5. — С. 23–26.

Отмечено, что законодательная деятельность субъектов РФ является одним из главных направлений осуществления полномочий на принятие нормативных правовых актов. Раскрыты черты, присущие закону субъекта Федерации и характеризующие способность и возможность субъектов РФ осуществлять нормативно-правовое воздействие.

02.01.10.163.

342.534(470) Литвиненко И. В. Чей посланец депутат и кого он представляет в пылепешей России? / И. В. Литвиненко // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 8. — С. 17–20.

Исследована проблема представительства интересов населения депутатами Государственной Думы Федерального Собрания РФ. На примере действующего законодательства, а также последних изменений к нему рассматривается вопрос, как в настоящее время реализуется принцип народного представительства в нашей стране. Как итог предлагаются конкретные меры, которые следует предпринять на законодательном уровне для преодоления обозначенных проблем.

02.01.10.164.

342.51(470) Макаренко И. Л. Конституционно-правовое регулирование органов исполнительной власти субъектов Федерации / И. Л. Макаренко // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 36–37.

Проанализирована одна из актуальных проблем российского права — организация органов исполнительной власти субъектов РФ. Отмечено, что, являясь серьезным пробелом в концепции российского конституционализма, этот вопрос привлекает все большее внимание современных исследователей.

02.01.10.165.

342.53 Милушева Т. В. К вопросу об ответственности государства в сфере законопоторчества / Т. В. Милушева, К. А. Ишеков // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 8. — С. 2–5.

Ответственность в сфере законопоторческой деятельности исследуется сквозь призму конституционно-правовой ответственности. Специфика анализируемого вопроса обусловлена, во-первых, творческим характером деятельности по созданию закона, а во-вторых, особенностью самих законопоторческих органов, которые являются коллективными. Основанием ответственности законопоторческих органов является конституционный деликт, юридический состав которого может быть усеченным, в связи с отсутствием признаков субъективной стороны.

02.01.10.166.

342.4(470+517).001.36 Минникес И. А. Конституция Российской Федерации и Конституция Монголии: сравнительный анализ в аспекте индивидуального правового регулирования / И. А. Минникес // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 8. — С. 35–38.

Рассмотрены общие критерии персонафикации как одной из форм взаимодействия нормативного и индивидуального правового регулирования, которые имеют значение для всех участников общественных отношений, урегулированных нормами права (возрастной, психический критерий и критерий гражданства), а также показано их появление применительно к Конституции РФ 1993 г. и Конституции Монголии 1992 г.

02.01.10.167.

342.8(470) Михеева В. Избирательный залог в современном российском законодательстве о выборах / Вероника Михеева // Сравнительное конституционное обозрение. — 2009. — № 3. — С. 123–127.

Отмечено, что весной 2009 г. закончился 10-летний период существования в законодательстве РФ о выборах избирательного залога. Проанализированы причины его появления, показано, как изменилось правовое регулирование этого института. С учетом практики правоприменения автором предложены пути его совершенствования, а исходя из смысла и природы избирательного залога, делается вывод о преждевременности его отмены.

02.01.10.168.

342.77(4) Немцев М. В. Модели конституционного регулирования ограничения прав и свобод в условиях чрезвычайного положения / М. В. Немцев // Закон и право. — 2009. — № 5. — С. 27–30.

Рассмотрены модели конституционного регулирования ограничения прав и свобод в условиях чрезвычайного положения. Проведен анализ конституций ряда зарубежных государств, обобщены определенные принципы, в соответствии с которыми осуществляется данное регулирование в странах ЕС.

02.01.10.169.

342.8(470) Ныркова Т. Ю. Избирательная система субъектов Российской Федерации: некоторые актуальные проблемы / Т. Ю. Ныркова // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 5. — С. 13–19.

Анализ действующего регионального избирательного законодательства и практики его применения указывает на необходимость совершенствования избирательных систем. Отмечено, что при выборе той или иной модели избирательной системы следует руководствоваться в первую очередь теми задачами, которые необходимо решить на общегосударственном уровне и как следствие — на уровне субъектов государства.

02.01.10.170.

342.534.2(470.67) Омарова З. Н. Парламентский иммунитет депутата законодательного органа власти субъекта РФ (на примере Народного Собрания Республики Дагестан) / З. Н. Омарова // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 6. — С. 23–30.

На основе федерального законодательства, постановлений Конституционного Суда РФ, а также законодательства Республики Дагестан рассмотрены особенности статуса и обеспечения неприкосновенности депутатов законодательных (представительных) органов власти субъектов РФ и непосредственно депутата Народного Собрания — парламента Республики Дагестан.

02.01.10.171.

342.72/73 Петров С. М. О конституционно-правовом регулировании прав человека / С. М. Петров // Современное право. — 2009. — № 6. — С. 13–17.

Представлены доказательства необходимости перевода регулирования конституционных прав и свобод с уровня текущего законодательства на уровень конституционного права. Констатируется, что в этом случае права и свободы человека обретут реальное и действительное юридическое измерение.

02.01.10.172.

342.552(470) Платонов В. М. Об опережающей роли законопоторчества субъектов Российской Федерации / В. М. Платонов // Современное право. — 2009. — № 9. — С. 34–36.

Рассмотрено региональное законодательство в структуре законодательной системы РФ. Обоснована важность опережающей роли законопоторчества субъектов РФ.

02.01.10.173.

342.72/73(470) Прокураторов А. А. Проблемы развития прав человека в современной России / А. А. Прокураторов // Закон и право. — 2009. — № 5. — С. 25–26.

Отмечено, что в соответствии с Конституцией РФ человек, его права и свободы являются высшей ценностью, а признание и защита прав и свобод — обязанностью государств. Дан анализ эволюции прав и свобод человека и гражданина в период формирования правового государства в России.

02.01.10.174.

342.731(470) Пчелинцев А. В. Право на свободу совести и вероисповедания в социальных концепциях религиозных объединений России / А. В. Пчелинцев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 8. — С. 9—13.

Обращено внимание на то, что за последние годы все крупные религиозные объединения России разработали и приняли социальные концепции, в которых была сформулирована и систематизирована их позиция по широкому кругу проблем, имеющих отношение к жизни общества и государства. Отмечено, что при этом для большинства религиозных объединений характерно положительное отношение к конституционному праву на свободу совести и вероисповедания и порядку его реализации и даже включение его в свои вероучения и социальные концепции, что свидетельствует об их уважении к Конституции России и возросшем доверии к государству. Замечено, что в некоторых вопросах наблюдается определенное различие в подходах к данному вопросу, занимаемых религиозными объединениями.

02.01.10.175.

342.71(470)-053.2 Рогова М. И. Конституционно-правовой статус ребенка в Российской Федерации / М. И. Рогова // Современное право. — 2009. — № 6. — С. 18—21.

Рассмотрен вопрос о конституционно-правовом статусе ребенка в РФ. Особое внимание уделено законодательно закрепленным способам приобретения ребенком гражданства РФ.

02.01.10.176.

342(430)“1949/2009” Румянцев А. Немецкое общество, государство и право в 1949—2009 годах: что было, что изменилось и чего можно ожидать / Андрей Румянцев // Сравнительное конституционное обозрение. — 2009. — № 3. — С. 60—82.

Рассмотрен ряд вопросов немецкого социального и конституционного развития в послевоенный период. Отмечено, что Конституция Германии демонстрирует крайне неравномерное распределение точек «динамики»: наиболее часто менялись положения, регулирующие систему федеральных отношений, а формулировки положений об основных правах, напротив, сохранились в почти неизменном виде. Проанализированы перспективы демографического и экономического развития Германии, так как по распространенному в немецкой литературе тезису экономическая ситуация непосредственно влияет на политический режим в стране.

02.01.10.177.

342.565.2(470):347.156 Серсикова Е. Ю. Конституционный Суд РФ как хранитель Конституции РФ и гарант защиты права на свободу и личную неприкосновенность человека / Е. Ю. Серсикова // Современное право. — 2009. — № 8. — С. 11—14.

Рассмотрена проблема эффективности защиты Конституционным судом РФ права на свободу и личную неприкосновенность человека. Дано понятие защиты исследуемого права судебным органом конституционного контроля, показана специфика правозащитной деятельности Конституционного суда РФ.

02.01.10.178.

342.4(470) Таева Н. Е. Нормы Конституции Российской Федерации как форма выражения социальных ценностей / Н. Е. Таева // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 5. — С. 2—4.

Указано на то, что с одной стороны, содержание конституционных норм предопределено социальными ценностями, с другой стороны — нормы Конституции

внедряют в общество определенные ценности, выполняя тем самым оксиологическую функцию (функцию ценностной ориентации). Определено, что такое ценностное содержание норм Конституции должно способствовать установлению правопорядка в обществе и уравниванию социальных противоречий. Кроме того, от наличия ценностных оснований зависит эффективность действия норм и стабильность Основного Закона.

02.01.10.179.

342(430).001.73 Тэйлор Г. Германия: есть ли шанс выжить у принципа субсидиарности? / Грег Тэйлор // Сравнительное конституционное обозрение. — 2009. — № 3. — С. 109—122.

Отмечено, что принцип субсидиарности в федеративных отношениях является одной из ключевых особенностей германского федерализма. Будучи провозглашенным в Основном законе еще в 1949 году, несколько десятилетий этот принцип оставался декларацией. Конституционная реформа 1994 года заставила норму действовать, обеспечив ее судебной защитой. Рассмотрена история вопроса, основные проблемы, которые решает Федеральный конституционный суд при рассмотрении дел, касающихся принципа субсидиарности, а также прокомментирован расклад политических сил, оказавший существенное влияние на постепенное ограничение указанного принципа путем внесения поправок изменений в Основной закон Германии.

02.01.10.180.

342.51(470) Устинович Е. С. Правовые гарантии инновационных методов выработки государственной политики / Е. С. Устинович // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 6. — С. 10—11.

Рассмотрена необходимость дальнейшего развития правовых гарантий современных инновационных методов реализации функций по выработке государственной политики федеральными органами исполнительной власти РФ, одним из которых является информационная деятельность.

02.01.10.181.

342.4(470) Хвалёв С. А. Функции конституций (уставов) субъектов Российской Федерации как основания предъявления особых требований к их правовому качеству / С. А. Хвалёв // Академический юридический журнал. — 2009. — № 3. — С. 18—27.

Исследовано определение функций конституций (уставов) как основополагающих актов субъектов РФ в целях выявления их природы, сущности и назначения. По мнению автора, к функциям высших законодательных актов регионов в рамках ведения субъектов РФ относятся: функция восполнения статуса субъекта РФ; установительно-регулятивная функция; организационно-правовая функция.

02.01.10.182.

342.715 Цыганков А. В. К вопросу о правовых аспектах деятельности отдельных органов по защите социально-экономических прав и свобод иностранных граждан и лиц без гражданства в Российской Федерации / А. В. Цыганков // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3. — С. 13—17.

На основе анализа разнообразных правовых источников исследуются основные проблемы обеспечения организационных гарантий социально-экономических прав и свобод иностранных граждан и лиц без гражданства в РФ. Проанализированы недавние изменения Федерального закона «О правовом положении иностранных граждан в Российской Федерации» в части обеспечения судебной защиты прав и свобод иностранных граждан и лиц без гражданства. Кроме того, ис-

следована деятельность Уполномоченного по правам человека в РФ в рассматриваемой области на основе анализа его докладов, обращений и заявлений. Обоснованы выводы в отношении степени обеспеченности гарантий социально-экономических прав и свобод уязвимых лиц в современной России, отмечены основные проблемы правового регулирования в этой области.

02.01.10.183.

347.113(470) Четвертакова Е. С. Способы разрешения юридических коллизий в нормативных правовых актах субъектов Российской Федерации / Е. С. Четвертакова // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 7. — С. 14–19.

На основе анализа региональных актов о правотворчестве (правотворческой деятельности), в которых предусмотрены положения о юридических коллизиях (противоречиях) либо о соотношении нормативных правовых актов или их юридической силе, рассмотрены четыре подхода в правовом регулировании способов разрешения таких юридических коллизий. Обращено внимание на то, что в ряде субъектов РФ порядок применения нормативных правовых актов в случае возникновения коллизий (противоречий) между ними вообще не регламентирован на законодательном уровне.

02.01.10.184.

342.096 Чудаков М. Ф. Конституционный процесс как элемент процесса развития государства и права отдельной страны / М. Ф. Чудаков // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 6. — С. 2–9.

Отмечено, что каждая суверенная страна имеет свою конституцию и свою конституционную историю, т. е. конституционный процесс. Рассмотрены на конкретных исторических примерах аспекты влияния на конституционный процесс следующих факторов: исторический путь государства, условия его возникновения и социально-экономический уровень; уровень общей, политической и правовой культуры; влияние международной ситуации; форма государственного устройства; национальные факторы (традиции), менталитет народа; влияние религии; этнический (национальный) состав государства.

02.01.10.185.

342.849.2 Шеверева В. Є. Правове регулювання передвиборної агітації в зарубіжних країнах / В. Є. Шеверева // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 255–262.

Здійснено порівняльно-правовий аналіз регламентації передвиборної агітації в зарубіжних країнах і практики її проведення на сучасному етапі. Виокремлено позитивний досвід, який набуто під час проходження виборчої кампанії у країнах світу.

02.01.10.186.

342.4(430) Штайнер У. Основному закону Федеративной Республики Германии 60 лет / Удо Штайнер // Сравнительное конституционное обозрение. — 2009. — № 3. — С. 83–94.

Описаны некоторые интересные особенности немецкой конституции. В частности, показано, как на характер конституционных изменений влияет политика с присущими ей закономерностями, в чем особенности немецкого федерализма, как работает Федеральный конституционный суд Германии. Кратко показаны возможные перспективы дальнейшего конституционного развития.

02.01.10.187.

342.24(470) Юсубов Э. С. Некоторые проблемы теории российского федерализма / Э. С. Юсубов //

Российский юридический журнал. — 2009. — № 4. — С. 117–123.

Проанализированы теоретико-методологические проблемы исследования российского федерализма. Обращено особое внимание на важность междисциплинарных исследований этого феномена. Указано на необходимость углублять представления о федерализме в рамках методологии культурно-исторических исследований. Отмечено, что современному российскому обществу еще предстоит осознать ценность федерализма как конституционно-правового способа согласования публичных интересов государственного центра, регионов и местных сообществ.

02.01.10.188.

342.511.3(470) Якубов А. Е. Еще раз об отрешении Президента РФ от должности и уголовном праве / А. Е. Якубов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 7. — С. 20–24.

Отмечено, что конституционно-правовой статус Президента РФ определяется не только его неограниченными полномочиями, но и практической невозможностью отрешения его от должности. По результатам рассмотрения процедуры от решения Президента от должности выработаны пути совершенствования правового регулирования. Предложено внести в Конституцию РФ изменения, расширяющие основания отрешения Президента РФ от должности, а также учесть опыт работы Специальной комиссии, работавшей в 1999 г., разработать и принять Регламент Специальной комиссии, внести соответствующие изменения в Регламент Государственной Думы РФ, УПК РФ, предусмотрев включение в состав Комиссии представителя Генеральной прокуратуры.

02.01.10.189.

342.565.2(430):343.9:343.326 Янге Р. Германия: право сбивать самолеты и проверять компьютерные данные в рамках борьбы с терроризмом / Раймонд Янге // Сравнительное конституционное обозрение. — 2009. — № 3. — С. 95–108.

Рассмотрены два решения Федерального конституционного суда Германии, касающиеся противодействия терроризму со стороны государства. Суд в своих решениях существенно ограничил государство в этих вопросах. Проанализирована позиция принятых судом решений, а также дискуссионный и спорный их характер.

Див. також: 01.01.10.58, 06.01.10.643,
09.01.10.950, 11.01.10.1075.

МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Книги

02.01.10.190.

352(477)(075.8) Муніципальне право України: підручник / за ред. М. О. Баймуратова; Представництво організації європ. права в Україні. — 2-ге вид., допов. — К.: Правова єдність, 2009. — 714 с.

Здійснено ознайомлення з історією та розвитком муніципального права в Україні. Розглянуто зміст, сутність, правову природу, характерні ознаки місцевого самоврядування. Відображено проблемні аспекти муніципального права України, зокрема такі, що стосуються становлення власної компетенції місцевого самоврядування, імплементації міжнародних стандартів локальної демократії у національне законодавство, розвитку муніципального процесу тощо.

Див. також: 02.01.10.84.

Автореферати

02.01.10.191.

342.25(043.3)+342.553(043.3)+351/354(477)(043.3)
Борденюк В. І. Співвідношення місцевого самоврядування та державного управління: конституційно-правові аспекти : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.02 / Борденюк Василь Іванович ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2009. — 39 с.

Комплексно досліджено теоретико-правові проблеми співвідношення місцевого самоврядування та державного управління. З'ясовано співвідношення між категоріями «самоврядування» та «управління», «місцеве самоуправління» та «державне управління». Сформульовано наукові підходи щодо розуміння місцевого самоврядування як децентралізації державного управління та визначено її особливі форми, зумовлені специфікою статусу адміністративно-територіальних одиниць, на які поділяється територія України. Визначено місце органів місцевого самоврядування в механізмі держави та фактори його цілісності, виявлено та проаналізовано системні взаємозв'язки органів місцевого самоврядування з органами державної влади, завдяки яким вони утворюють єдину систему органів публічної влади, призначених для здійснення завдань і функцій держави. З'ясовано природу співвідношення функцій місцевого самоврядування з функціями держави, форм та методів управлінської діяльності органів місцевого самоврядування з формами та методами діяльності органів державного управління.

Статті

02.01.10.192.

342.553 Антонова Н. А. Некоторые вопросы определения сферы правотворчества органов местного самоуправления / Н. А. Антонова // Вестник Московского университета. Сер. 11. Право. — 2009. — № 3. — С. 61–68.

Обозначены проблемные вопросы в определении сферы правотворчества органов местного самоуправления. Проанализировано понятие «правотворчество органов местного самоуправления». Обоснована необходимость правотворчества этих органов, четкого определения его сферы.

02.01.10.193.

342.553(477) Баймуратов М. М. Роль компетенцій місцевого самоврядування у становленні локального сталого розвитку / М. М. Баймуратов // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 219–224.

Досліджено актуальні питання щодо вдосконалення та розвитку компетенцій місцевого самоврядування, його суб'єктів й органів, їх вплив на процеси встановлення локального сталого розвитку. Системний аналіз умов становлення інституту місцевого самоврядування в Україні в контексті реалізації сталого місцевого розвитку, а отже його нормативної регламентації, виявив низку нових модифікаційних факторів вказаної компетенції. Зазначено, що модернізація компетенцій місцевого самоврядування та органів місцевого самоврядування під сталий місцевий розвиток може сприяти успішному зазначених у статті суттєвих недоліків.

02.01.10.194.

347.218.1 Барсукова В. А. Отчуждение и перепрофилирование муниципального имущества как завершающий этап формирования муниципальной собственности в результате разграничения собственности /

В. А. Барсукова // Современное право. — 2009. — № 9. — С. 45–48.

Проведен анализ конструктивных форм, регулирующих вопросы отчуждения и перепрофилирования муниципального имущества, выявлены некоторые недостатки юридической техники. Указано на необходимость внесения соответствующих изменений в федеральное законодательство. Рассмотрен вопрос о степени обязательности отчуждения и перепрофилирования муниципального имущества как завершающего этапа формирования муниципальной собственности в результате разграничения собственности. Отмечено, что данный этап является факультативным.

02.01.10.195.

342.5(470)+342.553(470) Безруков А. В. Государственная власть и местное самоуправление: проблемы соотношения и взаимодействия / А. В. Безруков // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 6. — С. 31–35.

Рассмотрены проблемы и предложена концепция взаимоотношений государства и местного самоуправления, обращено внимание на принципы, сферы, модели, формы механизма взаимодействия государственного и местного уровней публичной власти в России, комплексно обеспечивающего государственную целостность и единство РФ при всем ее многообразии.

02.01.10.196.

352 Беляевский Д. С. О предмете и объекте исследования науки муниципального права / Д. С. Беляевский // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 28–29.

Проанализированы проблемы определения предмета и объекта исследования науки муниципального права. Рассмотрено соотношение предметов регулирования отрасли и предмета изучения науки муниципального права, соотношение предмета и объекта исследования науки.

02.01.10.197.

342.55:349.442 Бутаева Е. М. Полномочия органов местного самоуправления в области информационного обеспечения градостроительной деятельности / Е. М. Бутаева // Современное право. — 2009. — № 8. — С. 30–34.

Рассмотрена проблема наделения полномочиями органов местного самоуправления в сфере информационного обеспечения градостроительной деятельности. Проанализировано понятие информационной системы обеспечения градостроительной деятельности (ИСОГД). Определен круг вопросов, которые федеральному законодательству предстоит решить в связи с функционированием ИСОГД.

02.01.10.198.

342.553 Власов В. А. Актуальные вопросы ответственности органов и должностных лиц местного самоуправления перед населением / В. А. Власов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 8. — С. 33–35.

Население как один из центральных субъектов местного самоуправления, избирая главу муниципального образования, депутатов представительного органа местного самоуправления, вправе привлечь их к ответственности в случае неадекватного исполнения ими своих полномочий. Рассмотрены отдельные дискуссионные вопросы юридической ответственности органов и должностных лиц местного самоуправления перед населением.

02.01.10.199.

352.075(470) Гаврилова Л. В. Правовое регулирование в Российской Федерации квалификационных требо-

вапий к лицам, замещающим должности муниципальной службы / *Л. В. Гаврилова* // Академический юридический журнал. — 2009. — № 3. — С. 28–37.

Рассмотрены дискуссионные вопросы правового регулирования квалификационных требований к лицам, замещающим должности муниципальной службы, на федеральном и региональном уровнях, а также в муниципальных правовых актах. Проанализированы основные подходы к установлению квалификационных требований к муниципальным служащим в различных субъектах РФ.

02.01.10.200.

352.075.1(060.13) Давыдова М. А. Роль модельного нормотворчества в обеспечении правового качества уставов муниципальных образований / *М. А. Давыдова* // Академический юридический журнал. — 2009. — № 3. — С. 38–44.

Исследована природа модельного устава муниципального образования, а также его роль в обеспечении правового качества уставов муниципальных образований. Предложены этапы разработки и внедрения модельных уставов. Определены свойства, которыми должен обладать модельный устав муниципального образования.

02.01.10.201.

342.25 Лялюк О. Ю. Основні напрямки здійснення державного контролю за діяльністю місцевих рад / *О. Ю. Лялюк* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 45–51.

Досліджено основні напрямки державного контролю за функціонуванням органів місцевого самоврядування. На підставі комплексного аналізу наукових праць наведено чітке тлумачення державного контролю за діяльністю місцевих рад. З'ясовано й охарактеризовано окремі його напрямки, оцінено рівень самостійності місцевих рад у процесі їх організації й діяльності. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення національного законодавства. Запропоновано запровадити на території України дії актів країн ЄС.

02.01.10.202.

342.25 Модин Н. А. Возможно ли участие населения муниципального образования в управлении муниципальной собственностью / *Н. А. Модин* // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 25–27.

Охарактеризованы вопросы управления муниципальной собственностью. Население рассмотрено в качестве субъекта гражданского права как особый вид муниципальной организации, обоснована необходимость введения в ГК РФ специального раздела, касающегося муниципальных образований, а также разработки закона о муниципальной собственности.

02.01.10.203.

342.26:352(470.26) Нагорная Н. В. Территориальная реформа местного самоуправления: проблемы преобразования муниципальных образований / *Н. В. Нагорная* // Современное право. — 2009. — № 5. — С. 36–39.

В Калининградской области сформирована двухуровневая система местного самоуправления. На основе анализа судебной практики сформулированы научные рекомендации, касающиеся актуальной проблемы преобразования муниципальных образований и изменения их границ.

02.01.10.204.

342.553 Осипян Б. А. Истоки идеи публичной власти в форме народного самоуправления / *Б. А. Осипян* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 5. — С. 7–12.

Отмечено, что всякое народное самоуправление в масштабах государства берет свое начало с местного самоуправления, которое является прообразом публичной власти и источником реализации государственной власти. По мнению автора, народное самоуправление не является безбожной и сугубо рыночной демократией, при которой все покупается и продается. Указано на то, что основной идеей народного самоуправления, организованного на незыблемых ценностях, целях и принципах религиозной веры, является идея права, реализация которой — гарантия устойчивого конституционного правопорядка.

02.01.10.205.

342.26 Писарьов Г. Ю. Перспективні проблеми реформування місцевого самоврядування та розвитку регіонів України / *Г. Ю. Писарьов* // Держава та регіони. Сер.: Державне управління. — 2009. — № 2. — С. 146–154.

Визначено перспективні проблеми реформування місцевого самоврядування та розвитку регіонів України. Проаналізовано й порівняно зміст проектів Концепції державної регіональної політики 2001 р., Державної стратегії регіонального розвитку України 2015 р. та пропозицій щодо розробки нової Концепції державної регіональної політики у 2008 р. Рекомендовано врахувати їх при розробці концепцій ефективної організації місцевого самоврядування.

02.01.10.206.

352.075.1(470) Раздьяконова Е. В. Некоторые вопросы правового статуса территориального общественного самоуправления / *Е. В. Раздьяконова* // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 21–24.

Представлен анализ некоторых элементов, определяющих содержание правового статуса территориального общественного самоуправления (ТОС). Поставлены вопросы нормативного регулирования содержания правового статуса ТОС и обозначены связанные с ним проблемы.

02.01.10.207.

342.553(470) Султанов Е. Б. Иерархия конституционных принципов местного самоуправления в Российской Федерации / *Е. Б. Султанов* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 5. — С. 30–33.

Отмечено, что закрепление принципов местного самоуправления в различных по юридической силе источниках права порождает вопрос о соотношении иерархии источников российского права и иерархии принципов местного самоуправления. Формально чем выше юридическая сила источника права, тем большую значимость и ценность имеет принцип, закрепленный в этом источнике. Указано на то, что такой упрощенный подход не снимает вопроса о возможной иерархии принципов местного самоуправления безотносительно к форме их правового выражения.

02.01.10.208.

352(470) Трофимов М. С. Основания классификации правовых гарантий местного самоуправления в России / *М. С. Трофимов* // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 32–35.

Рассмотрена проблема классификации гарантий местного самоуправления. Предложены основания классификации правовых гарантий местного самоуправления. Сделан вывод о необходимости включения судебной защиты в специальные гарантии местного самоуправления, а не в правовые гарантии.

02.01.10.209.

352(470)(091) Шайхуллин М. С. К вопросу о формировании муниципальных традиций в России / *Марат*

Селирович Шайхуллин // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 9. — С. 35–38.

Рассмотрен вопрос о формировании муниципальных традиций и их соотношении с традициями местного самоуправления. Определена актуальность формирования муниципальных традиций для органов местного самоуправления. Дано определение муниципальной традиции с позиции деятельности современных органов местного самоуправления в России. Предложены варианты оформления муниципальных традиций и процедуры их осуществления.

02.01.10.210.

35.072.6 Шугрина Е. С. Контрольный орган муниципального образования / *Е. С. Шугрина* // Российский юридический журнал. — 2009. — № 4. — С. 124–127.

Описана законодательная модель контрольного органа муниципального образования, показано отличие данного органа от иных органов финансового контроля. Проанализированы судебные решения, связанные с образованием контрольных органов.

Див. також: 01.01.10.43, 02.01.10.105,
05.01.10.552, 06.01.10.594,
07.01.10.727.

**12.00.03 ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО;
МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО**

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Книги

03.01.10.211.

347.77(477)(063) Другі цивілістичні читання з питань права інтелектуальної власності, присвячені пам'яті професора О. А. Підпригора : зб. матеріалів міжпар. наук.-практ. конф. (22 квіт. 2008 р.) / редкол.: Т. В. Боднар [та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 212 с.

Вміщено наукові статті учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Другі цивілістичні читання з питань права інтелектуальної власності», які присвячені пам'яті професора О. А. Підпригора, проведеної 22 квітня 2008 р. на базі юридичного факультету Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Висвітлено актуальні питання щодо засобів індивідуалізації інших видів права інтелектуальної власності. Актуальним є питання щодо кодифікованого акта у сфері інтелектуальної власності, що проявляється у розробці проекту Кодексу про інтелектуальну власність. Наведено порівняльну характеристику аналогічних конструкцій РФ та інших країн зі схожими правовими традиціями.

03.01.10.212.

347.426.6(477) Ківалова Т. С. Зобов'язання відшкодування шкоди у цивільному законодавстві України (теоретичні аспекти) : монографія / *Тетяна Сергіївна Ківалова* ; ОНЮА. — К. : Юрид. л-ра, 2008. — 360 с.

Комплексно досліджено теоретичні аспекти зобов'язань відшкодування шкоди у цивільному законодавстві України. Розглянуто основні проблеми теорії зобов'язань відшкодування шкоди на сучасному етапі розвитку цивільного права. Значну увагу приділено розгляду категорії зобов'язань відшкодування шкоди як інституту цивільного законодавства і як правовідносин, їх сутності, системі, а також співвідношенню останніх з іншими компенсаційними зобов'язаннями.

03.01.10.213.

347.65/68(477)(075.8) Ромовська З. В. Українське цивільне право. Спадкове право: Академ. курс : підручник / *Зорислава Василівна Ромовська* ; МОН України — К. : Правова єдність, 2009. — 265 с.

Книга є частиною багатотомного видання «Українське цивільне право». Висвітлено різноманітні (історичні, філософські, правові) питання, зумовлені закінченням земного періоду людини. Проаналізовано форми книги шостої ЦК України «Спадкове право», подано наукове трактування. Запропоновано шляхи вирішення проблемних питань правозастосування, які виникли у потаріальній та судовій практиці.

03.01.10.214.

347.65/68(477)(094.1) Спадкування за законодавством України: Коментар. Судова практика : зб. пор.-мат. актів / *Є. О. Рябоконь, С. Я. Фурса, Ю. О. Заїка* [та ін.] — К. : Юрінком Інтер, 2009. — 352 с.

Наведено науково-практичний коментар книги шостої «Спадкове право» ЦК України, законодавство із захисту майнових прав та інтересів фізичних та юридичних осіб, порядок вчинення потаріальних дій у дипломатичних представництвах та консульських установах, питання з оподаткування спадщини, судової практики.

03.01.10.215.

347(477)(075.8) Цивільне право України : підручник.

У 2 т. Т. 2 / за ред. Є. О. Харитопова, Н. Ю. Голубевої : ОНЮА. — Х. : Одіссей, 2008. — 872 с.

У другій книзі підручника відповідно до дворічної програми з цивільного та сімейного права України викладено зобов'язальне право, спадкове право України.

Автореферати

03.01.10.216.

347.65/68(477):340.5(470+571)(44)(430)(73)(043.3) Валах В. В. Порівняльно-правова характеристика спадкових правовідносин в Україні та зарубіжних країнах (Російській Федерації, Франції, Німеччині, США) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / *Валах Вікторія Володимирівна* ; НДІ приватного права і підприємництва АПН України. — К., 2009. — 19 с.

Визначено категорію спадкування як особливого виду цивільного правонаступництва, виділено його характерні ознаки. Проведено класифікацію юридичних фактів, що спричиняють динаміку спадкових правовідносин, виокремлено юридичні факти, які призводять до припинення спадкового правовідношення. Розкрито зміст понять: цивільне правонаступництво, спадкування, спадкове правовідношення, спадщина та ін. Проаналізовано підстави виникнення й динаміки спадкових правовідносин та структурні елементи останніх. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері регулювання відносин при спадкуванні.

03.01.10.217.

347.744(477)(043.3) Іщук С. І. Право інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / *Іщук Сергій Іванович* ; НДІ приватного права і підприємництва АПН України. — К., 2009. — 20 с.

Проаналізовано ознаки та принципи комерційного найменування, здійснено його авторське визначення. З'ясовано можливості застосування термінів «фірма», «фірмове найменування», «комерційне найменування» для позначення досліджуваного правового явища та встановлено основні функції комерційного найменування у цивільному обороті. Проаналізовано особливості суб'єктивного права на комерційне найменування, досліджено такі його ознаки, як виключність, безстроковий характер, одипичність, можливість обмеженої оборотоздатності. Визначено питання реалізації та захисту права на комерційне найменування. Зроблено висновки та пропозиції щодо вдосконалення законодавства України та запропоновано проект про охорону прав на комерційні найменування.

03.01.10.218.

347.133(477)(043.3) Погрібний С. О. Механізм та принципи регулювання договірних відносин у цивільному праві України : автореф. дис. ... д-ра. юрид. наук : 12.00.03 / *Погрібний Сергій Олексійович* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 36 с.

Досліджено широке коло питань щодо проблем правового регулювання договірних цивільних відносин, і на цій підставі розроблено теоретичну концепцію правового регулювання договірних цивільних відносин на сучасному етапі. Розкрито поняття правового регулювання цивільних відносин через опис ознак, що його складають, встановлено суб'єкти та засоби такого регулювання. Визначено межі саморегулювання договірних цивільних відносин, встановлено його співвідношення з державним регулюванням таких відносин, а також із категорією автономного регулювання.

03.01.10.219.

347.122:624(043.3) Радченко Л. І. Цивільно-правове регулювання відносин у сфері житлового будівництва : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Радченко Лідія Іванівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 18 с.

Досліджено становлення та розвиток правового регулювання відносин у сфері житлового будівництва, розглянуто основні способи інвестування у житлове будівництво та особливості правових механізмів залучення коштів у сферу будівництва житла і операцій з нерухомістю. Визначено правовий статус суб'єктів житлового будівництва. Проаналізовано систему цивільно-правових договорів у сфері інвестування у житлове будівництво. Розглянуто теоретичні та практичні аспекти захисту суб'єктивних прав учасників фінансово-кредитних механізмів будівництва житла та операцій з нерухомістю.

03.01.10.220.

347.27(043.3) Чанишева А. Р. Іпотечні цивільні правовідносини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Чанишева Аліна Рашидівна ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — 20 с.

Проаналізовано комплекс іпотечних цивільних (речових та зобов'язальних) правовідносин. Правовідносини поділено на такі, що утворюють правову конструкцію іпотеки, і правовідносини, що пов'язані з іпотечною. Сформульовано визначення іпотеки. Визначено види та зміст зобов'язальних іпотечних правовідносин та простежено їх динаміку. Сформульовано пропозиції щодо уточнення законодавчих положень, що визначають істотні умови іпотечного договору та підстави припинення іпотеки. Рекомендовано поширити шляхом внесення змін до ЦК України чинність положень про недійсність іпотечного договору.

Реферати

03.01.10.221.

347.121.2(477) Беліков О. Особливості майнових відносин згідно з Цивільним кодексом України / О. Беліков // Юридичний журнал. — 2009. — № 1. — С. 96—97.

Проведено аналіз визначення терміна «майнові права» за Цивільним кодексом України. Зазначено, що законодавець непослідовно визначає термін «майнові права» і його співвідношення із правами речовими і правами вимоги. Звернуто увагу на те, що майнові права у ЦК України мають і широке трактування (як будь-які цивільні права, за винятком особистих немайнових), і вузьке трактування (як речові права).

Проведено аналіз співвідношення понять нерухомості і майнових прав на нерухомість. Зазначено, що майнові права на нерухомість не можуть отождествлятися з нерухомістю як такою, тому законодавчі приписи щодо нерухомості не можуть поширюватись на операції з майновими правами, якщо інше прямо не вказано в законі.

З'ясовано питання співвідношення майнових (речових) прав і прав вимоги, що виникають із зобов'язань. Встановлено, що терміни «майнові права» й «права вимоги» співвідносяться як загальне й частине: майнові права охоплюють не тільки права вимоги, що виникають із зобов'язань, але й право власності, речові права (в їхньому класичному розумінні), права інтелектуальної власності тощо. Вказано, що майнове право, яке виникло із зобов'язання, може бути описано через інститут права вимоги.

К. Г. Нехіт

03.01.10.222.

347.68(470+430+477):636 Блипков О. Е. Завещательное возложение в российском и зарубежном гражданском праве / О. Е. Блипков // Российская юстиция. — 2009. — № 7. — С. 29—32.

В абз. 2 ч. 1 ст. 1139 Гражданского кодекса Российской Федерации (ГК РФ) указано, что завещатель вправе возложить на одного или нескольких наследников обязанность содержать принадлежащих завещателю домашних животных, а также осуществлять необходимый надзор и уход за ними. Данное распоряжение является частным случаем завещательного возложения, которое представляет собой возложение на одного или нескольких наследников по завещанию или по закону обязанности совершить какое-либо действие имущественного или неимущественного характера, направленное на осуществление общепользовательной цели (завещательное возложение). Такая же обязанность может быть возложена на исполнителя завещания при условии выделения в завещании части наследственного имущества для исполнения завещательного возложения (абз. 1 ч. 1 ст. 1139 ГК РФ). Буквальное толкование указанной статьи позволяет сделать вывод, что, во-первых, завещательное возложение может касаться только домашних животных; во-вторых, возложить подобные обязанности можно только на наследников.

В российском законодательстве нет легального определения ни понятия, ни признаков домашнего животного, но если воспользоваться методом систематического толкования норм Федерального закона от 24 апреля 1995 г. № 52-ФЗ «О животном мире», то к ним могут быть отнесены только традиционно домашние животные, а животные, изъятые из природной среды обитания и содержащиеся в неволе, являются дикими. Однако возникают вопросы, во-первых, кто становится собственником домашнего животного, во-вторых, какой режим имеет животное и право собственности на него, и, в-третьих, как долго наследник (наследники) должен его содержать, осуществлять необходимый надзор и уход за ним.

Относительно первого вопроса однозначной позиции нет, поскольку обязанное содержать животное лицо называется наследником, то оно и становится собственником. С другой стороны, в абз. 2 ч. 1 ст. 1139 ГК РФ не сказано о наследнике животного. В целях упрощения толкования было бы полезно в ст. 1139 ГК РФ внести прямое уточнение, по и сейчас судебная практика должна идти по пути признания подобного наследника, на которого возложено исполнение завещательного возложения, собственником животного. Здесь мы сталкиваемся с границей второго вопроса — какой режим имеет животное и право собственности на него.

Определение правового режима животных в различных правовых системах существенно отличается. Например, в п. 90а Германского гражданского уложения прямо указано, что животные не являются вещами. Аналогично этот вопрос решен эстонским, молдавским и азербайджанским законодателями. В соответствии с ч. 1 ст. 180 Гражданского кодекса Украины животные являются особым объектом гражданских прав и на них не распространяется правовой режим вещи.

В ГК РФ нет прямого указания, являются ли животные вещью или нет, по систематическое толкование ст. ст. 230—232 (о приобретении права собственности на беспасторных животных) и ст. 241 (о выкупе домашних животных при непадлежащем обращении с ними) позволяет их считать таковыми.

По общему правилу, наследник, которому установлено исполнение завещательного возложения, должен исполнить его в пределах стоимости к нему наследства за вычетом из него долгов завещателя (ст. ст. 1137, 1139 ГК РФ). За пределами стоимости наследства

содержание животного будет либо исполнением морального долга перед покойным бывшим хозяином животного, либо проявлением собственной заботы в силу возникшей привязанности. Для исключения возникающего соблазна необходимо в ст. 1139 прямо предусмотреть обязанность содержать животное вплоть до его естественной смерти.

О. Ю. Цибульская

03.01.10.223.

347.65/67(47+57):340.134 Блишков О. Е. Советское наследственное право и наследственное право союзных республик: теоретические и практические проблемы кодификации и унификации / О. Е. Блишков // Наследственное право. — 2009. — № 3. — С. 14—20.

История наследственного права советского периода ведет отсчет с отмены наследования Декретом ВЦИК от 27 апреля 1918 г. «Об отмене наследования». Наследственное право возвращается только с принятием Декрета ВЦИК от 22 мая 1922 г. «Об основных частных имущественных правах, признаваемых РСФСР», которым было признано право наследования по завещанию и по закону супругами и прямыми нисходящими потомками в пределах общей стоимости наследства в размере 10 000 золотых рублей. Подобные акты появились и в других советских республиках. Однако положения о наследовании нашли детальное отражение только в первом для Советской России кодифицированном акте гражданского законодательства — Гражданском кодексе РСФСР 1922 г., в ст. 416 которого было закреплено, что допускается наследование по закону и по завещанию в пределах общей стоимости наследственного имущества не свыше 10 000 золотых рублей, за вычетом всех долгов умершего. В число наследников по закону включались дети, внуки, правнуки и их потомство, супруга умершего, а также нетрудоспособные и нетрудовые лица, фактически находившиеся на полном иждивении умершего не менее одного года до его смерти (ст. 418). Имущество делилось поровну на равные доли между всеми наследниками (ст. 420). Через шесть лет круг наследников был дополнен усыновленными и их потомством, что связано с восстановлением института усыновления Постановлением ВЦИК и СНК РСФСР от 6 апреля 1928 г.

Постановлением ВЦИК и СНК РСФСР от 28 мая 1928 г. ст. 422 ГК РСФСР 1922 г. была дополнена примечанием, согласно которому, завещательно в интересах несовершеннолетних наследников было запрещено оставлять им по завещанию менее 3/4 доли, которую они бы получили по закону.

Указом Президиума Верховного Совета СССР от 14 марта 1945 г. «О наследниках по закону и по завещанию» восстановлены поочередный и поколенный принципы раздела наследства. Наследниками по завещанию могли быть государственные органы и общественные организации. Был изменен размер обязательной доли и круг обязательных наследников.

Указом Президиума Верховного Совета РСФСР от 12 июня 1945 г. были внесены изменения в ГК РСФСР 1922 г., согласно которым была изменена очередность наследников по закону (ст. 418), а также предусматривалась возможность в завещании установить завещательный отказ и возложение.

Основы гражданского законодательства СССР от 8 декабря 1961 г. (введен в действие с 1 мая 1962 г.) закрепили, что наследование осуществляется по закону (если оно не изменено завещанием) и завещанию. Если нет наследников ни по закону, ни по завещанию, либо ни один из наследников не принял наследство, либо все наследники лишены завещателем наследства, имущество умершего по праву наследования переходит к государству (ст. 117). Каждому гражданину раз-

reshалось оставить по завещанию все свое имущество или часть его одному или нескольким лицам, как входящим, так и не входящим в круг наследников по закону, а также государству или отдельным государственным, кооперативным и другим общественным организациям (ст. 119). Однако такая завещательная свобода была ограничена правилами об обязательных наследниках и обязательной доли.

Основы гражданского законодательства СССР от 31 мая 1991 г. стали последней попыткой кодификации советского гражданского права. Основы 1991 г. содержали только три статьи, которые были посвящены положениям о наследовании (ст. 153), наследованию по закону (ст. 154) и завещанию (ст. 155). Однако в связи с распадом СССР этот акт так и не вступил в действие.

О. Ю. Цибульская

03.01.10.224.

347.77:007 Гоголь Б. Цивільно-правове регулювання здійснення права на інформацію / Б. Гоголь // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 37—38.

Стаття присвячена дослідженню механізму, способів і форм здійснення права на інформацію та вироблення пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства у сфері регулювання здійснення права на інформацію.

Під здійсненням права на інформацію автор пропонує розуміти вчинення уповноваженою особою конкретних дій щодо збирання, зберігання, обробки та поширення інформації.

Автор вказує, що процес реалізації суб'єктивного права проходить три стадії: перша — правоздатність (абстрактна можливість); друга — суб'єктивне право (конкретна можливість); третя — здійснення суб'єктивного права. Особливістю реалізації права на інформацію є те, що його виникнення відбувається одночасно з виникненням правоздатності, а саме у момент народження фізичної особи, згідно із ст. 269 ЦК України.

Право на інформацію як абсолютне право здійснюється шляхом активних дій уповноваженої особи, тобто суб'єкт інформаційних правовідносин вчиняє комплекс дій щодо збирання, зберігання, обробки та поширення інформації.

Право на інформацію може здійснюватися фактичними та юридичними способами. Фактичні способи здійснення права на інформацію не мають ознак правочину. Під юридичними способами здійснення права на інформацію автор розуміє дії або систему дій, які є правочинами, тобто спрямовані на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків щодо різних видів інформації.

На думку автора, інформація як нематеріальний об'єкт цивільних правовідносин не може бути об'єктом права власності, яке є речовим правом. Виходячи з положення про немаймову та нематеріальну природу інформації, її передача від однієї особи іншій не може оформлятися шляхом укладення договору купівлі-продажу, який був розроблений для опосередкування обігу речей — об'єктів права власності.

Договірною конструкцією, що покликана опосередковувати цивільні інформаційні відносини, є ліцензійний договір. Однак ліцензійні договори не здатні опосередковувати весь спектр дій особи щодо здійснення права на інформацію, яке падає учасникам цивільних правовідносин можливість збирати, зберігати, обробляти та поширювати різні види інформації.

Проаналізувавши існуючі та закріплені на законодавчому рівні договірні конструкції, автор дійшов висновку щодо необхідності фіксації у цивільному законодавстві нового договірної типу — договору про надання інформації.

Під договором про надання інформації автор пропонує розуміти договір, за яким одна особа (володілець інформації) зобов'язується надати іншій особі (отримувачу інформації) певну інформацію, а отримувач інформації, якщо інше не передбачено договором, зобов'язується сплатити за неї певну грошову суму.

В. С. Петренко

03.01.10.225.

347.19:346.543 Гутаревич Н. Корпоративна форма інвестиційної діяльності / *Н. Гутаревич* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 73—76.

Стаття присвячена дослідженню питання реалізації інвестиційної діяльності в корпоративній формі.

Корпоративна форма інвестування — актуальна тема дослідження як для науковців-теоретиків, так і практиків, оскільки є сферою динамічного розвитку інвестиційних відносин, що опосередковуються як новими фінансовими інструментами, так і такими, що вже застосовуються впродовж певного проміжку часу.

Чинне законодавство України не оперує жодним із термінів (корпоративне, договірне та позадоговірне інвестування), а використовує категорію «спільне інвестування», однак не містить детального тлумачення останньої.

Під корпоративним інвестуванням автор пропонує розуміти вкладення власних коштів інвестора в цінні папери з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту від такого вкладення.

Виходячи з визначення, автор виділяє такі ознаки корпоративного інвестування:

- діяльність приватних осіб (інвесторів) з об'єднання майнових та інтелектуальних цінностей;
- метою об'єднання майнових та інтелектуальних цінностей є набуття корпоративних прав і прав власності на цінні папери;
- емісентами зазначених цінних паперів є професійні учасники ринку цінних паперів;
- емісія цінних паперів професійними учасниками ринку цінних паперів передбачає об'єднання грошових коштів приватних осіб (інвесторів) з подальшим їх розміщенням у цінних паперах і корпоративних правах інших суб'єктів.

Аналіз чинного законодавства України у сфері корпоративного інвестування дає можливість зробити автору висновок, що дане коло правовідносин має два рівні законодавчого регулювання:

- рівень загального законодавства;
- рівень спеціального законодавства.

Загальне законодавство щодо корпоративного інвестування забезпечує загальні підходи та принципи реалізації інвестиційної діяльності в Україні.

Спеціальне законодавство містить положення, що конкретизують і деталізують норми загального законодавства.

Враховуючи позитивний досвід країн, які забезпечують ефективне регулювання корпоративних інвестиційних відносин, автор вважає за необхідне вживати заходи для поліпшення власного регулювання таких відносин, розвитку фондового ринку та підвищення заінтересованості як іноземних, так і внутрішньодержавних інвесторів.

Серед конкретних заходів, в яких є нагальна необхідність, автором виділяються такі:

- розроблення, прийняття законів та чіткий механізм їх застосування у сфері корпоративного інвестування;
- узгодження норм законодавчих актів між собою (узгодження норм Цивільного та Господарського кодексів України між собою та з іншими законодавчими актами тощо);
- створення дієвого інституту та механізму регулювання відносин у сфері корпоративного інвестування.

В. С. Петренко

03.01.10.226.

347.78(477) Денисова Р. О. Колективне управління майновими авторськими й суміжними правами в Україні / *Р. О. Денисова* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 102. — С. 59—64.

Стаття присвячена дослідженню діяльності організації колективного управління авторськими правами (ОКУП).

Виплинення і активна діяльність ОКУП стали суспільним явищем, одним з основних чинників економіко-культурного життя будь-якої країни, оскільки вони є однією з важливіших ланок охорони й захисту прав на такі об'єкти інтелектуальної власності, як авторські й суміжні права.

Інститут колективного управління правами є новим для українського законодавства, тому його сучасний стан обтяжений низкою проблем. Сьогодні не визначено ключових понять і правил, пов'язаних з функціонуванням системи ОКУП.

Автор статті вважає, що розвиток системи ОКУП зумовлений певними об'єктивними причинами, основними з яких є: розвиток техніки й технологій, наслідком чого, є виплинення нових видів творів, нової техніки, їх розповсюдження, в результаті чого виникають нові авторські права (способи використання творів); збільшення чисельності постійних користувачів, поява нових категорій користувачів; практична неможливість індивідуального управління відповідними правами в силу складного і дорогого адміністрування процесу; неможливість для користувачів у багатьох випадках укладати договори на використання творів в індивідуальному порядку, що пояснюється як складними пошуками власників відповідних прав, так і розширенням їх кола.

ОКУП можуть бути приватними, суспільними й державними організаціями. Вони діють на підставі й у межах повноважень, добровільно переданих їм авторами та іншими особами, які мають авторське право або суміжні права, від імені зазначених осіб.

Автор стверджує, що управління може здійснюватися тільки стосовно оприлюднених творів, тому що використання неоприлюднених вважається способом реалізації не тільки майнових прав, а й права немайнового — на оприлюднення. Крім того, управління не може розповсюджуватися на перероблені твори, якщо це зроблено без згоди автора оригінального твору.

Український законодавець дає змогу ОКУП і правоволодільцям застосовувати як стандартні, так й індивідуальні форми контрактів на використання відповідних творів.

Автор зауважує, що й досі нормативно не визначено: розміру частини зібраної ОКУП винагороди, що повинна йти на фінансування її адміністративної діяльності; можливості застосування розширеного колективного управління; меж застосування обов'язкового (примусового) колективного управління; вимог до договорів між ОКУП і правоволодільцями, ОКУП і користувачами; процедури створення ОКУП. Крім того, бракує діючого механізму контролю за діяльністю цих організацій.

На думку автора, слушною є пропозиція врегулювати всі аспекти діяльності ОКУП у спеціальному законі, якому належить визначати основні принципи створення ОКУП, здійснення її діяльності та припинення існування.

В. С. Петренко

03.01.10.227.

341.2 Ієвіня О. Застосування норм іноземного цивільного права: джерела правового регулювання (міжнародні договори та внутрішнє законодавство) / *О. Ієвіня* // Нотаріат для вас. — 2009. — № 7—8. — С. 32—36.

Розглянуто загальні аспекти правового регулюван-

ня відносно з іноземним елементом. Акцентовано увагу на питаннях визначення необхідного для застосування нормативно-правового акта. Зазначено, що до джерел регулювання відносно з іноземним елементом належать міжнародні договори, внутрішнє законодавство (вітчизинське та іноземне), правові звичаї (міжнародні та внутрішньодержавні), судова й арбітражна практика, правова доктрина.

Проаналізовано особливості застосування міжнародних договорів та внутрішнього законодавства з позиції правового регулювання відносно з іноземним елементом. З'ясовано питання чинності міжнародного договору, що включає, по-перше, приєднання країни до договору, по-друге, набуття договором чинності для сторін договору, по-третє, наявність застережень. Зазначено, що в законодавстві більшості країн передбачена необхідність застосування положень міжнародних договорів у разі виникнення розбіжностей між нормами національного законодавства та правилами міжнародних договорів, які набрали чинності в установленому порядку.

Наведено огляд внутрішнього законодавства в іноземних країнах. Проаналізовано цивільне та торговельне право Франції, Німеччини, Англії та США. Проведено аналіз французького Цивільного та Торговельного кодексів, наведено історичний огляд цивільного та торговельного законодавства Німеччини, а також характеристика сучасного німецького законодавства. Визначено особливості прецедентного права Англії та США.

К. Г. Некіт

03.01.10.228.

347.772 Кохановська О. В. Засоби індивідуалізації у приватноправовій доктрині права: джерела, сучасне розуміння і погляд на перспективу / *О. В. Кохановська* // Другі цивілістичні читання з питань права інтелектуальної власності, присвячені пам'яті професора О. А. Підпритори : зб. матеріалів міжпар. наук.-практ. конф. (22 квіт. 2008 р.) : Київ, пац. уп-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — С. 7–22.

Найбільш перспективні наукові дослідження проводяться сьогодні з питань співвідношення прав на засоби індивідуалізації: сутності і змісту прав на фірмові найменування; особливостей охорони прав на географічне позначення; правових передумов виникнення конфліктів, пов'язаних з реєстрацією назв літературних і художніх творів як торговельних марок; співвідношення права на торговельну марку і на географічне позначення; конфліктів між торговельними марками і об'єктами авторського права; зіткнення засобів індивідуалізації; визнання знака для товарів і послуг добре відомих у судовому порядку та інших, не менш важливих і цікавих для теорії та практики.

У підручниках кафедри цивільного права Київського національного університету 2002–2003 рр. О. А. Підпригора писав: «...всі результати творчої діяльності з точки зору цивільно-правової охорони поділяються на дві групи: одна група охороняється авторським правом, інша — правом промислової власності (патентним правом) та іншими нормативно-правовими актами...». Між тим в останні роки намітилась тенденція до формування ще однієї — третьої групи — групи результатів творчої діяльності. Вона відокремлюється від групи промислової власності. Згідно з Паризькою конвенцією про охорону промислової власності такі інститути, як знаки для товарів і послуг, фірмові найменування (фірма) і найменування місця походження товару, належать до промислової власності. У той же час помітно, що вказані об'єкти не дуже вписуються в групу промислової власності, в усякому разі за своїм функціональним призначенням. Знаки для товарів і послуг, фірмові найменування (фірма) і найменування місця походження товарів при-

значені для індивідуалізації учасників цивільного обороту товарів і послуг. Фірмові найменування (фірма) і найменування місця походження товару індивідуалізують саме учасників цивільного обороту — як виробників, так і продавців. У той же час вони індивідуалізують і самі товари чи послуги. Знаки для товарів і послуг призначені для того, щоб розрізнити товари і послуги одних виробників від однорідних товарів і послуг інших виробників. Одночасно вони індивідуалізують і самих виробників.

Кожен підприємець зацікавлений в тому, щоб створити власний унікальний позитивний імідж і привабити найбільшу кількість споживачів до своєї продукції.

Для досягнення цієї мети необхідно передбачити умови, за яких і споживачі, і інші підприємці, і суспільство в цілому могли б відрізнити як самих суб'єктів господарювання, так і товари, які вони виробляють, тобто результати його діяльності.

Цій меті служить, перш за все, комерційне позначення.

Особлива роль відводиться комерційним позначенням у процесі підвищення конкурентоспроможності продукції і захисті від недобросовісної конкуренції.

До таких позначень належать торговельні марки, географічні позначення і комерційні найменування.

Автор вважає, що найбільш ефективними можуть виявитися способи запобігання порушенням прав на комерційні позначення і удосконалення процедури самого надання прав, тобто ще більше припвиднення самої процедури здійснення експертизи заявок на комерційні позначення. Істотним уявляється також створення спеціальних підрозділів з питань інтелектуальної власності як у галузевих міністерствах і відомствах, так і на підприємствах у вигляді патентно-ліцензійних підрозділів, відділів, департаментів.

Позначаючи проблеми в означеній сфері інтелектуальної власності, автор відмічає, зокрема, пропозиції вирішити на законодавчому рівні питання реєстрації кольору як торговельну марку.

В. С. Петренко

03.01.10.229.

347.921.4:347.214.2 Литовченко В. Судовий захист права власності на новостворені та реконструйовані об'єкти нерухомості: постановка проблеми / *В. Литовченко* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 41–44.

Проаналізовано чинне законодавство та стан судової практики щодо захисту права власності на новостворені та реконструйовані об'єкти нерухомості. Наведено перелік нормативно-правових актів, присвячених регулюванню порядку будівництва. Виокремлено шість станів, які повинен пройти забудовник для набуття права власності на новостворений об'єкт нерухомості, зокрема: отримання дозволу на проведення будівництва; збирання початкових даних на проведення будівництва; розроблення та затвердження проектно-документації; отримання дозволу на виконання будівельних робіт; вирішення питання щодо можливості введення об'єкта в експлуатацію та, за умови отримання позитивного результату, проведення державної реєстрації права власності на об'єкт будівництва.

Зазначено, що дотримання процедури набуття права власності на новостворений об'єкт нерухомості в сучасних економічних умовах суттєво ускладнено довготривалою та нечіткою процедурою оформлення дозвільно-погоджувальної документації, що впливає на вибір громадян, які все частіше звертаються до самочинного будівництва, і веде до порушення встановленого порядку проведення будівництва, що, у свою чергу, позбавляє можливості прийняти об'єкт в експлуатацію.

Визначено особливості реконструйованих об'єктів нерухомості у порівнянні з повоствореними об'єктами. Проведено розмежування понять «реконструкція», «перебудова» та «перепланування». На підставі аналізу судової практики сформульовано пропозиції щодо вдосконалення процедури судового захисту права власності на новостворені та реконструйовані об'єкти нерухомості.

К. Г. Пекім

03.01.10.230.

347.68(477) Луць В. Окремі питання спадкового договору в цивільному праві України / В. Луць // Юридична Україна. — 2009. — № 9. — С. 31–36.

Спадковий договір має давнє історичне коріння. Він відомий з часів реценсії римського приватного права. Договори про спадкування досить детально, однак неодноразово, регламентуються законодавствами держав — учасниць ЄС.

Згідно зі ст. 1302 ЦК України спадковий договір — це договір, за яким одна сторона (пабувач) зобов'язується виконувати розпорядження другої сторони (відчужувача) і у разі смерті пабувача право власності на майно відчужувача.

У ст. 1303 ЦК України закріплено перелік суб'єктів спадкового договору. Так, сторонами спадкового договору є відчужувач і пабувач. Відчужувачем може бути одна або кілька фізичних осіб — подружжя, один з подружжя або інша особа. Використання законодавцем у ч. 1 ст. 1303 ЦК словосполучення «або інша особа» пабувачує на думку, що йдеться про будь-яку особу (як фізичну, так і юридичну). Проте в даному випадку маються на увазі не всі учасники цивільних відносин, передбачені ст. 2 ЦК України, а саме фізична особа, що наділена всім обсягом дієздатності.

Пабувачами за спадковим договором можуть виступати фізичні або юридичні особи.

Предметом спадкового договору є як придбання права власності на майно відчужувача, так і дії (виконання робіт, надання послуг тощо) пабувача. Не можуть бути предметом цього договору особисті немайнові права (наприклад, відчужувач не може обмежити пабувача у виборі місця проживання, у виборі подружжя тощо), речові права на чуже майно (емфітевзис, суперфіцій, сервітут) тощо.

При детальному аналізі не лише законодавчого визначення спадкового договору, а й всіх норм глави 90 ЦК стає зрозумілим, що спадковий договір необхідно розглядати як договір двосторонньо зобов'язуючий, оскільки цей правовий являє собою погоджену дію двох сторін, обтяжену обов'язками.

Разом з тим це і відчатний договір, оскільки у пабувача виникає обов'язок вчинити певну дію майнового або немайнового характеру в обмін на майно відчужувача.

Норми книги шостої ЦК України передбачають два види спадкування: спадкування за заповітом та спадкування за законом. Тобто спірною є тема, що спадковий договір може розглядатися як один з можливих видів спадкування. Відповідно до ст. 1303 ЦК сторони спадкового договору іменуються відчужувачем і пабувачем, а не спадкоємцем і спадкодавцем. Саме визначення спадкового договору є досить схожим із визначенням окремих договорів (ренти, довільного утримання). Таким чином, із легального визначення спадкового договору прослідковується саме зобов'язальний характер цих відносин. Саме тому і залишається дискусійним питання про структурне місце спадкового договору: залишення його в книзі шостій ЦК чи розміщення в книзі п'ятій ЦК України, а саме після договорів довільного утримання та ренти.

О. Ю. Цибульська

03.01.10.231.

347.77 Макода В. Є. Юридичні аспекти інтелектуальної власності в період глобалізації економічних відносин / В. Є. Макода // Судова апеляція. — 2009. — № 3. — С. 49–58.

Стаття присвячена проблемам інтелектуальної власності, які стають все тісніше пов'язаними із науково-технічним прогресом, особливо у зв'язку з концепцією інноваційного розвитку. Автор демонструє, що інтелектуальну власність необхідно розглядати не тільки як систему правових норм, але як самостійний та активний економічний інститут, що впливає на інноваційний процес.

Юриспруденція знає два підходи до розгляду сутності результатів інтелектуальної діяльності: перший бере за основу проприетарну теорію прав власності (В. Дозорцев, П. Розенберг), другий — теорію виключних прав (В. Калятин, А. Сергєєв). Основне розмежування полягає в тому, що проприетарна теорія ототожнює право власності на річ і право власності на результат інтелектуальної діяльності, а теорія виключних прав відносить інтелектуальні права не до речових, а до виключних.

Автор вказує, що визначення інтелектуальної власності в Цивільному кодексі України включає як матеріалізовані інтелектуальні ідеї, так і знання у вигляді наукових досягнень, що можуть стати об'єктом купівлі-продажу. Таким чином, юридичне тлумачення інтелектуальної власності пабувачає економічного аспекти, а точніше — має економічну реалізацію.

Аналізуючи інтелектуальну власність в економічному змісті, автор зазначає, що вона істотно відрізняється від власності на речовинні блага. Це зумовлюється тим, що саме результат інтелектуальної праці є предметом економічного обігу і підлягає відчуженню від творця-власника, хоча і продовжує вважатися власністю творця. Отже, інтелектуальна власність — це єдність інтелектуальних здібностей індивіда і результату використання цих здібностей, що приносить прибуток власникові при відчуженні об'єкта інтелектуальної власності.

Автор дійшов висновку, що основною рисою об'єкта інтелектуальної власності є його нематеріальний характер, який істотно визначає спосіб його володіння. Ще одна відмінність полягає в тому, що об'єкти інтелектуальної власності задовольняють потреби людини, колективу, суспільства своєю ідеальною сутністю (змістом). Відмінність полягає також у певідчужуваності знань у процесі продажу або обміну.

Найважливіша специфічна особливість, що характеризує еволюцію поняття «інтелектуальна власність», полягає в нерозривному зв'язку економічних і правових аспектів.

Ще одна відмінність інтелектуальної власності від матеріальної полягає в такому. Будь-який об'єкт має економічну цінність у зв'язку з його використанням. Обіг об'єктів інтелектуальної власності за своїми властивостями багато в чому відрізняється від властивостей обігу матеріальних об'єктів як у часі, так і у просторі.

У статті автором проаналізовано також дві системи правової охорони інтелектуальної власності авторів нововведень, що існують у світовій практиці, — за фактом реєстрації і за фактом попереднього користування (першого випадіника).

В. С. Петренко

03.01.10.232.

347.68(091) Нелін О. І. Спадковий договір: історичні аспекти розвитку / О. І. Нелін // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 7. — С. 91–97.

Інститут спадкового договору наслідить до новел, запроваджених Цивільним кодексом України 2003 р.

Зародки договору (ряду) слід шукати в Київській Русі. Норми спадкового права періоду Київської Русі, вміщені в «Руській правді», закріплюють класову перівність, дозволяючи як синам, так і дочкам померлого феодала успадкувати майно. Майно ж померлого смерда успадковували тільки сини, за їх відсутності майно успадковував феодал, виділивши при цьому певну частину на посаг дочкам померлого смерда. Побічні родичі як померлого феодала, так і померлого смерда правом успадкування майна не користувалися.

Згідно з «Руською правдою», будинок з господарськими приміщеннями успадковував наймолодший син. До повноліття синів майном розпоряджалася мати; у разі нового одруження вона отримувала частку майна «на прожиток», яким могла користуватися на свій розсуд.

На думку В. В. Васильченко, зародки спадкового договору слід шукати в римському праві.

На думку Є. О. Рябоконя, інститут спадкового договору римському праву не був відомий. У Римі на практиці подекуди зустрічалися угоди про майбутнє спадкування, проте такі договори перебували поза правом, адже не забезпечувалися позовом.

Автор поділяє думку Є. О. Рябоконя, що вперше класичний спадковий договір з'явився у Німеччині в період формування так званого «німецького римського права». Особі, яка не мала дітей — законних спадкоємців, дозволялося укладати угоду зі сторонньою особою, предметом якої було виконання цієї особи та призначення її спадкоємцем. З моменту укладення такої угоди власник був зв'язаний волею усиновленого при розпорядженні майном, яке було предметом майбутнього спадкування.

Поступово в німецькому праві з'являються і двосторонні спадкові договори, у яких кожен із контрагентів призначав іншого спадкоємцем.

Одночасно представники перших напрямків рецепції — глосатори та комментатори (постглосатори) розглядали спадковий договір як виплату із загального правила про неупустимість його укладення. Подібна ситуація призвела до того, що інститут спадкового договору, хоча й зустрічався на практиці, але не законодавчо, не теоретично не одержав свого остаточного визнання й обґрунтування до середини XVIII ст.

На думку Є. О. Рябоконя, головну роль у розробці поняття спадкового договору відіграли німецькі вчені Гассе та Безелер. Вони вперше розглянули спадковий договір не як звичайне зобов'язання, а як суто паціональне німецьке правове утворення — договір особливого виду. Його предметом було не відчуження майна, а право на спадкування, що може стосуватися як усього майна спадкодавця, тобто бути універсальним наступництвом, так і частини майна — бути сингулярним наступництвом.

Договори про спадкування досить детально регламентовано законодавством Німеччини, Швейцарії, Угорщини та інших країн Західної Європи.

В ЦК України інституту спадкового договору присвячено главу 90 (ст. ст. 1302–1308). За спадковим договором одна сторона (набувач) зобов'язується виконувати розпорядження другої сторони (відчужувача) і в разі його смерті набуває права власності на майно відчужувача. На підставі викладеного можна зробити висновок, що спадковий договір, закріплений ЦК України 2003 р., не породжує спадкових відносин, а є зобов'язальним договірним відношенням, що має займати місце в системі договорів.

О. Ю. Цибульська

03.01.10.233.

347.77.025 Падучак Б. Технологія як об'єкт цивільно-правових відносин / Б. Падучак // Теорія і практика інтелектуальної власності. — 2009. — № 5 — С. 54–59.

Метою статті є дослідження технології як об'єкта цивільно-правових відносин, виявлення її особливостей у контексті договорів у сфері трансферу технологій.

У статті за вихідну автором прийнято компромісну теорію об'єктів цивільних правовідносин, яка також взята за основу при укладенні Цивільного кодексу України.

Проаналізувавши ст. 177 ЦК України, автор вважає, що об'єкти цивільних прав можна розділити на чотири основні групи, стосовно яких випливають різні за змістом правовідносини:

1) майно (речі), що є, як правило, об'єктом речових прав;

2) дії (роботи, послуги), а також майнові права та обов'язки (тобто поведінки зобов'язаних осіб), що є об'єктом зобов'язальних або корпоративних прав;

3) результати інтелектуальної (творчої) діяльності, що є об'єктом виключних прав;

4) особисті нематеріальні блага, що є об'єктом абсолютних особистих нематеріальних прав.

Складовими технології, на думку автора, є: наукові та науково-прикладні результати, об'єкти права інтелектуальної власності та нау-хау.

Технологію як об'єкт цивільних прав можна розглядати за аналогією з категорією «складна річ». На підтвердження цього, автор зазначає, що і в Законі «Про трансфер технологій» законодавець дає визначення не лише поняття технології, але й її складової. Так, складова технології — це частина технології, де відображено окремі елементи технології у вигляді наукових та науково-прикладних результатів, об'єктів права інтелектуальної власності, нау-хау.

За російським законодавством правову основу права інтелектуальної власності на єдину технологію становлять не лише охоронювані законом результати інтелектуальної діяльності, а й результати інтелектуальної власності, які не підлягають правовій охороні, в тому числі технічні дані, інша інформація.

На підставі проведеного дослідження автор вважає, що технологія є складним нематеріальним об'єктом цивільно-правових відносин та пропонує власне визначення технології як об'єкта цивільних правовідносин.

Технологія — це виражений в об'єктивній формі результат науково-технічної діяльності, який включає в тому чи іншому поєднанні винаходи, корисні моделі, промислові зразки та інші результати інтелектуальної діяльності (в тому числі нау-хау), які підлягають правовій охороні згідно з нормами цивільного законодавства, а також результати інтелектуальної власності, які не підлягають правовій охороні згідно з нормами цивільного законодавства (технічні дані, інша інформація), і може бути технологічною основою практичної діяльності в цивільній та військовій сферах.

Автором сформульовано також ознаки технології як складного нематеріального об'єкта:

1) технологія — це результат науково-технічної діяльності (НТД);

2) закріплення результату НТД в об'єктивній формі, тобто можливість його ідентифікації;

3) як будь-який складний нематеріальний об'єкт, результат НТД включає у будь-якому поєднанні результати інтелектуальної діяльності, які підлягають правовій охороні, наприклад, винаходи, корисні моделі, промислові зразки, комп'ютерні програми. Технологія може включати також і неохоронювані результати, зокрема технічні дані й іншу інформацію;

4) результат науково-технічної діяльності може бути технологічною основою певної практичної діяльності в цивільній та військовій сферах.

В. С. Петренко

03.01.10.234.

347.77:346.5:330.341.1(477) Пічкур О. Інноваційний розвиток світової економіки та місце України у цьому / О. Пічкур // Інтелектуальна власність. — 2009. — № 8. — С. 24–28.

Автор статті дійшов висновку, що ринкова економіка за цивілізованим сценарієм — це економіка договорів (контрактів) між рівноправними контрагентами, особливо щодо передавання прав інтелектуальної власності, обсяг правоздатності яких розповсюджується на об'єкти промислової власності, засоби індивідуалізації (персоніфікації) товарів і послуг, об'єкти авторського права і суміжних прав, результати селекційної діяльності, запобігання проявам педобросовісної конкуренції.

Автор акцентує увагу на тому, що інноваційний маркетинг в Україні здійснюється хаотично, без урахування реальних потреб економіки, незважаючи на насиченість ринку творчими інноваціями, товарами і послугами, без визначення інтересів та смаків споживачів нової продукції, нових технологій.

Для правильного визначення векторів стратегії інноваційного розвитку автор пропонує враховувати:

- встановлені національним та іноземним законодавствами нормативи плати за користування виробничими ресурсами (виробничими фондами, трудовими, сировинними природними ресурсами, матеріально-технічними забезпеченням тощо);
- встановлені національним та іноземним законодавствами ставки податків на додану вартість, на прибуток, порядок обліку доходів і нематеріальних активів;
- правила і норми розрахунків з банками за кредитними ставками або щодо зберігання коштів;
- розрахункові ставки роялті для здійснення ліцензійних виплат;
- нормативи перерахування валютних прибутків;
- можливі обсяги виготовлення та реалізації контрафактної продукції;
- тривалість порушення прав інтелектуальної власності та інших прав учасників інноваційного процесу;
- можливі прибутки порушника зазначених прав та їх вплив на фінансовий стан конкретного товаровиробника та економіки країни в цілому;
- якість контрафактної продукції порівняно з якістю правомірної виготовленої продукції та ступінь її впливу на кон'юнктуру ринку;
- встановлену частку товарного ринку, заповненого контрафактними товарами;
- географічні вектори реалізації продукції національного товаровиробника, наявність на зовнішньому ринку зацікавлених у її використанні платоспроможних споживачів.

Аналізуючи державну систему права інтелектуальної власності, автор вказує на її вади та неврахування загальноприйнятих принципів щодо визначення умов цивільно-правових договорів за нормами міжнародного, зокрема європейського, права, відображених у національних законах країн континентальної Європи, нормах англосаксонської системи права, у нормах права інших розвинених країн. Тому, на думку автора, існують серйозні помилки у положеннях відповідних статей Цивільного кодексу України, Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», що не відповідають загальноприйнятим принципам приватного права та ринкової економіки.

Зазначене стримує виражений розвиток договірних відносин щодо передавання майнових прав інтелектуальної власності на відповідний інтелектуальний продукт, який може використовуватись у складі нової технології, а що найгірше — гальмує інноваційний розвиток економіки України, технологічне переснащення її виробництва, перетворення її в інтелектуальному, технологічно-

му та економічному плані в цивілізовану країну Європейського Союзу.

В. С. Петренко

03.01.10.235.

347.736. Поліщук В. Ю. Визнання недійсними угод (правочинів) боржника в процедурі санації: проблеми українського законодавства та загальноправові принципи / В. Ю. Поліщук // Санація та банкрутство. — 2009. — № 2. — С. 76–80.

Проаналізовано одну з проблемних норм Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» (далі — Закон про банкрутство), а саме п. 11 ст. 17, де вказані випадки, коли угода боржника може бути визнана недійсною, зазначені процесуальні правила розгляду спорів про визнання угод недійсними господарським судом у процедурі провадження про банкрутство. Відзначено, що Закон про банкрутство не містить спеціальних норм, які регламентували б порядок розгляду спорів про визнання недійсними правочинів боржника, що зумовлює необхідність використання норм позовного провадження, встановлених ЦПК України.

Здійснено історичний екскурс у розвиток такого правового явища, як визнання недійсними правочинів у процедурі банкрутства, а також проведено порівняльний аналіз розвинутих правових систем з даного питання.

Зазначено, що проблема недійсності правочинів неплатоспроможного суб'єкта є предметом дослідження міжнародних організацій протягом багатьох років, ними підготовлені доповіді та документи з аналізом сучасного законодавства провідних промислових країн з метою вироблення рекомендацій з удосконалення законодавства про неплатоспроможність.

Розглянуто та проаналізовано доповідь Міжнародного валютного фонду «Упорядкування і ефективність процедури неплатоспроможності: основні проблеми»; «Принципи керівництва ефективними процедурами неплатоспроможності і системи захисту прав кредиторів» Світового банку; дослідження Європейського банку реконструкції та розвитку «Звіт про результати оцінки законів про неплатоспроможність країн, що знаходяться в перехідних періодах»; проєкт Законодавчого керівництва щодо розробки законодавства про неплатоспроможність, який створено робочою групою ЮНСІТРАЛ.

Зроблено висновок про необхідність внесення докорінних змін в п. 11 ст. 17 Закону про банкрутство, враховуючи існуючу світову практику та рекомендації відповідних експертних установ.

І. В. Давидова

03.01.10.236.

347.441.142 Романюк Я. М. Момент вчинення правочину та його правове значення / Я. М. Романюк // Вісник Верховного Суду України. — 2009. — № 8. — С. 32–36.

Розглянуто варіанти встановлення моменту укладення договору за законодавством зарубіжних країн та відповідно до українського цивільного законодавства.

Зазначено, що моментом укладення договору згідно з ЦК України є момент досягнення згоди з усіх його істотних умов. Звернуто увагу на те, що істотними вважаються ті умови, які хоч і не названі як істотні в законі, але є необхідними й достатніми для договорів цього виду. Встановлено, що важливими є й такі умови договору, на погодженні яких наполягає хоча б одна із сторін. Отже, робиться висновок, що при недосягненні сторонами згоди з усіх істотних умов договору не існує самого договору як юридичного факту, що виключає можливість застосування до нього правил про недійсність правочинів.

Запропоновано внести зміни до ч. 3 ст. 640 ЦК України та сформулювати її таким чином: «договір, який підлягає нотаріальному посвідченню і (або) державній реєстрації, є укладеним з моменту його нотаріального посвідчення».

Зазначено, що договір не є укладеним і не породжує для сторін тих цивільних прав та обов'язків, на досягнення яких він був направлений, поки не пройде всі стадії укладення: досягнення згоди сторін (консенсусу) з усіх істотних умов договору і падіння цієї згоди палєжної форми, а у випадках з реальним договором або договором, який підлягає державній реєстрації, в цю схему слід включити ще й передавання майна або державну реєстрацію договору.

Відзначено, що договір є підземним або може бути визнаний недійсним судом лише у тому разі, якщо сторони пройшли всі стадії його укладення.

І. В. Давидова

03.01.10.237.

347.447.5 Шимон С. І. Відповідність змісту правочину моральним засадам суспільства як умова його дієвості / *С. І. Шимон* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 7. — С. 24–30.

Зроблено спробу з'ясувати, що саме означає вимога про відповідність змісту цивільного правочину моральним засадам суспільства, які наслідки передбачає цивільне законодавство на випадок її порушення.

Проаналізовано позиції багатьох науковців щодо питання взаємозв'язку права та моралі. Зазначено, що положення про те, що зміст правочину не може суперечити в тому числі і моральним засадам суспільства (моральності), що закріплено і в українському цивільному законодавстві і в цивільному законодавстві зарубіжних країн.

Зроблено аналіз співвідношення понять «моральні засади суспільства» та «суспільна мораль».

Зазначено, що вимога про відповідність змісту правочину моральним засадам суспільства означає встановлення більш суворих претензій до умов, погоджених сторонами при укладенні правочину. Отже, узгодження їх із актами законодавства є недостатнім для гарантованості юридичної сили правочину (його зміст повинен відповідати ustalеним у суспільстві поглядам, що склалися у свідомості людей на основі їхніх уявлень про добро, людяність, гідність, совість, справедливість).

Зроблено висновок про те, що порушення вимоги про відповідність змісту правочину моральним засадам суспільства не веде до підземності правочину, який правочин вважається дійсним і зобов'язує учасників, якщо тільки не буде визнаний недійсним у судовому порядку (сторони правочину та інші заінтересовані особи можуть оспорити правочин — звернутися до суду з вимогою про визнання його недійсним).

І. В. Данилова

Статті

03.01.10.238.

347.68 Абраменков М. С. О лицах, не имеющих права наследовать / *Михаил Сергеевич Абраменков, Михаил Юрьевич Чванов* // Наследственное право. — 2009. — № 3. — С. 21–28.

Рассмотрены некоторые проблемы отстранения лиц от наследования по основаниям недостойности. Проанализировано российское и зарубежное законодательство, материалы доктрины и судебной практики в области определения лиц, не имеющих права наследовать.

03.01.10.239.

347.78 Андрущенко О. Свобода панорами як важливий інститут авторського права (іноземний досвід пра-

вового регулювання) / *Олексій Андрущенко* // Юридичний радник. — 2009. — № 1. — С. 8–10.

Розглянуто поняття інституту свободи панорами. Досліджено його місце в іноземному законодавстві про авторські права.

03.01.10.240.

347.453.4(470) Аникин А. С. Особенности аренды федерального недвижимого имущества / *Антон Сергеевич Аникин* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 8. — С. 54–57.

Проанализированы основные особенности аренды федерального недвижимого имущества в РФ. Приведены основополагающие признаки для аренды федеральной собственности, такие как признание прав РФ на недвижимое имущество, обособление недвижимости, прохождение федерального реестра и кадастра объектов недвижимости, оценка и конкурсная основа для заключения договора аренды.

03.01.10.241.

347.01 Анисимов А. П. Предмет гражданского права на современном этапе правовой реформы / *А. П. Анисимов, А. Я. Рыженков* // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 28–34.

Рассмотрено развитие представлений о предмете гражданского права в цивилистической науке. Сделан вывод о том, что на современном этапе правовой реформы гражданское право регулирует часть имущественных отношений самостоятельно, а часть — в составе комплексных правовых образований (межотраслевых институтов), объединяющих нормы гражданского, земельного, градостроительного и иных отраслей законодательства.

03.01.10.242.

347.1 Бакаева И. В. Предмет гражданского права: проблемы и решения / *Ирина Васильевна Бакаева* // Цивилист. — 2009. — № 2. — С. 7–12.

Раскрыты проблемы определения предмета гражданского-правового регулирования.

03.01.10.243.

347.65/68(470):347.155-053.9 Барков А. В. Эволюция идеи о старческой дееспособности в современном российском наследственном праве / *Алексей Владимирович Барков* // Наследственное право. — 2009. — № 3. — С. 4–8.

Прослеживается эволюция идеи о влиянии старческого возраста на дееспособность физических лиц с периода классической римской юриспруденции до настоящего времени. На основе обобщения правоприменения наследственного законодательства зарубежных стран и доктринальных выводов В. П. Сербского обосновывается целесообразность установления попечительства над дееспособными лицами пожилого возраста, страдающими возрастными психическими расстройствами.

03.01.10.244.

347.412(470):347.65/68 Блинков О. Е. Концепция совершенствования общих положений обязательственного права России (в контексте совершенствования норм о наследственном правопреемстве) / *Олег Евгеньевич Блинков* // Наследственное право. — 2009. — № 2. — С. 9–10.

Дан краткий критический анализ проекта Концепции совершенствования общих положений обязательственного права России в части легального закрепления неограниченной ответственности поручителей по долгам умершего должника. В целях обеспечения принципа справедливости предложено закрепить неограниченную ответственность наследников по долгам

умеренного должника, чье обязательство было обеспечено поручительством.

03.01.10.245.

347.65/68(474+470+571) Блишков О. Е. Общие тенденции развития наследственного права государств — участников Содружества Независимых Государств и Балтии / *Олег Евгеньевич Блишков* // Гражданское право. — 2009. — № 3. — С. 6—15.

Проанализировано современное наследственное право всех бывших советских республик и определены сложившиеся на постсоветском пространстве наследственно-правовые системы. Показаны отличительные признаки и определены общие тенденции развития наследственного права на территории государств—участников СНГ и Балтии.

03.01.10.246.

347.218.3:640.523 Бобровская О. Н. Некоторые вопросы изменения правового режима жилых помещений общедомовых / *О. Н. Бобровская* // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 72—76.

Исследованы особенности определения порядка пользования, приватизации жилых помещений общедомовых и постановки на учет проживающих в них граждан, нуждающихся в улучшении жилищных условий; приведен теоретический обзор проблемы, рассмотрены примеры судебной практики и предоставлены выводы, направленные на коррекцию правовых норм.

03.01.10.247.

347.214.2 Болтнева В. А. Сложные объекты и неделимое имущество: проблемы соотношения / *В. А. Болтнева* // Семейное и жилищное право. — 2009. — № 3. — С. 29—33.

Дан обзор понятий «сложные объекты», «имущественные комплексы». Проведен анализ соотношения этих понятий с учетом современной науки.

03.01.10.248.

347.63(470) Борисова Т. Е. Договор суррогатного материнства: актуальные вопросы теории, законодательства и практики / *Т. Е. Борисова* // Российская юстиция. — 2009. — № 4. — С. 7—10.

Обращено внимание на то, что законодательство РФ в области правового регулирования вспомогательных репродуктивных технологий, в частности суррогатного материнства, далеко от совершенства и не в полной мере отвечает потребностям практики. В нем нет нормативного определения суррогатного материнства, отсутствуют требования, которым должен соответствовать договор суррогатного материнства. Основное внимание сосредоточено на понятии данного договора, его предмете, сторонах и существенных условиях. Высказанные предложения, по мнению автора, могут способствовать повышению эффективности реализации института суррогатного материнства на практике, усилить защиту прав и законных интересов личности, общества и государства в данной сфере правоотношений.

03.01.10.249.

347.72(477) Бошицкий Ю. Л. Понятия, значения торговой марки и прав на нее в контексте развития национальной рыночной экономики / *Юрий Ладиславович Бошицкий* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 169—177.

Проанализовано сучасний стан правової охорони такого комерційного позначення в Україні як торговельна марка. Сформульовано визначення поняття «торговельна марка». Визначено її зміст щодо розвитку економіки держави на відповідність вимогам Світової організації торгівлі та стандартам ЄС. З'ясовано

питання оптимізації правової охорони торговельних марок.

03.01.10.250.

347.774(477) Бошицкий Ю. Л. Проблемы правового регулирования объектов интеллектуальной собственности в сфере торговли / *Юрий Ладиславович Бошицкий* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 161—166.

Охарактеризовано тільки ті правові проблеми інтелектуальної власності, які мають бути наближені до законодавства ЄС. Проаналізовано проблеми правової охорони комерційних (фірмових) найменувань та географічних зазначень. Стверджується, що українське законодавство надає пріоритет правам на географічне зазначення над правами на товарний знак, який містить або є схожим на географічне зазначення, навіть якщо право на такий товарний знак було набуто законним шляхом до падіння охорони відповідному географічному зазначенню. Запропоновано конкретні заходи щодо вдосконалення законодавства, спрямованого на створення сприятливих умов для створення об'єктів інтелектуальної власності, розвитку цивілізованого ринку цих об'єктів.

03.01.10.251.

347.65/68:347.961 Брайцева Е. А. Доверительное управление наследственным имуществом / *Елена Анатольевна Брайцева* // Наследственное право. — 2009. — № 2. — С. 24—25.

Рассматривается понятие, правовая сущность, содержание и субъектный состав договора доверительного управления наследственным имуществом. Устанавливая, что учредителем в договоре доверительного управления наследством может быть исполнитель завещания или нотариус, автор решает проблему определения выгодоприобретателя по такому договору, заключая, что им во всех случаях следует признавать самого наследника.

03.01.10.252.

347(430) Брилев В. В. Предложения по совершенствованию раздела VII «Права на результаты интеллектуальной деятельности и средства индивидуализации» Гражданского кодекса Российской Федерации / *В. В. Брилев* // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3. — С. 18—22.

В отличие от традиционных материальных и нематериальных благ (вещи, деньги, ценные бумаги и пр.), которые в процессе товарооборота идеологически нейтральны, результаты интеллектуальной деятельности — объекты авторского права, будучи обнародованы, способны оказывать массовое идеологическое воздействие на граждан. На основе теории систем управления проведен анализ действующего разд. VII ГК РФ, показываются его коллизии с действующим законодательством, регулирующим отдельные аспекты использования авторских произведений, приведены примеры возможных противоречий в правоприменительной практике. На основе принципа правдивости в творческой деятельности сформулированы предложения по совершенствованию ГК РФ.

03.01.10.253.

347.23(470) Бугаев И. Е. Об особенностях права собственности субъектов Российской Федерации / *Игорь Евгеньевич Бугаев* // Гражданское право. — 2009. — № 3. — С. 24—26.

Право собственности субъектов РФ рассмотрено как вид права государственной собственности. Автор определяет отличительные свойства и особенности права собственности государственных образований, в том числе объектный состав и особенности осуществ-

ления, что позволяет ему сделать вывод о самостоятельности данного вида права государственной собственности.

03.01.10.254.

347.921.4(477):347.78 Бурлаков С. Процесуальні форми захисту майнових (виключних) авторських прав за законодавством України та Європейського Союзу / *Сергій Бурлаков* // Юридичний радник. — 2009. — № 1. — С. 11–20.

Розглянуто роль судового органу як гаранта справедливого розгляду справи. Описано процедуру дотримання прав інтелектуальної власності. Проаналізовано правила витребування доказів.

03.01.10.255.

349.442(470) Бутаева Е. М. Система законодательства, регулирующего правоотношения в сфере градостроительства: принципы, структура, проблемы и тенденции развития / *Е. М. Бутаева* // Современное право. — 2009. — № 5. — С. 49–53.

Исследована система нормативно-правового регулирования градостроительной деятельности. Рассмотрена структура градостроительного права. Охарактеризованы основные перспективные направления его развития. Обоснована необходимость принятия Градостроительной доктрины РФ.

03.01.10.256.

347.78 Вашинец І. І. Деякі питання правового статусу технічних засобів захисту авторського права і суміжних прав / *Іван Іванович Вашинец* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 186–192.

Досліджено проблеми правового статусу технічних засобів захисту авторського права і суміжних прав. Запропоновано внести зміни в чинне законодавство з ціллю удосконалення правового регулювання захисту авторського права і суміжних прав.

03.01.10.257.

347.254 Внуков Н. А. Соотношение понятий «жилище» и «жилые помещения» в конституционном и жилищном праве / *Николай Александрович Внуков, Ольга Евгеньевна Алексикова* // Гражданское право. — 2009. — № 3. — С. 15–17.

Рассмотрено соотношение правовых категорий «жилище» и «жилые помещения», используемых в конституционном и жилищном праве. На основе анализа содержания данных понятий, приводимых в различной нормативной и юридической литературе, определены основные признаки, характеризующие как сходство, так и различие жилища и жилых помещений.

03.01.10.258.

347.152(470) Волков А. В. Источники (предпосылки) злоупотреблений гражданскими правами. Общая классификация / *Александр Викторович Волков* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 9. — С. 54–57.

Рассмотрена недостаточно изученная в современной науке гражданского права проблема злоупотреблений гражданскими правами. Историко-правовой подход к исследованию становления и развития пределов правоосуществления в гражданском праве, изложенный в статье, позволяет выстроить определенную методологию изучения этого правового явления в современной России.

03.01.10.259.

347.764:368 Волков А. С. К вопросу о возможности страхования «нетрадиционных рисков» / *А. С. Волков* // Юрист. — 2009. — № 4. — С. 10–13.

Отмечено, что страхование представляет собой комплексный экономический и правовой институт, имеющий своим назначением создание эффективной системы мероприятий, направленных на предотвращение причиненного вреда, а также на восстановление имущественных интересов, связанных с повреждением, уменьшением или уничтожением материальных и нематериальных благ. Рассмотрены актуальные вопросы возможности страхования «нетрадиционных рисков».

03.01.10.260.

347.775 Волков С. С. Комерційна таємниця і її співвідношення з інтелектуальною власністю / *С. С. Волков* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 359–363.

Проаналізовано роботи учених щодо питань інтелектуальної власності та її взаємозв'язку з комерційною таємницею. Сформульовано визначення поняття «комерційна таємниця». Визначено ціль її збереження. Внесено пропозиції щодо удосконалення законодавства України у зазначеній сфері.

03.01.10.261.

347.77.02 Воронін Я. Проблеми регулювання правових відносин між працівником та роботодавцем, які випливають внаслідок створення службового винаходу / *Я. Воронін* // Право України. — 2009. — № 5. — С. 107–112.

З'ясовано питання збалансування інтересів роботодавця й винахідника та паритетного розподілу інтересів кожної зі сторін. За наслідками проведеного дослідження сформульовано висновки, дотримання яких при виникненні певних розбіжностей між роботодавцем та працівником-винахідником зможе запобігти судовому розгляду спору, а у випадку його виникнення — допоможе вирішити питання про права та обов'язки сторін на основі принципів добросовістості, розумності, справедливості та взаємної поваги сторін одна до одної.

03.01.10.262.

347.96(477) Галай А. Юридична клініка як суб'єкт захисту прав пацієнтів в Україні / *А. Галай* // Право України. — 2009. — № 9. — С. 101–106.

Визначено місце юридичних клінік у захисті прав пацієнтів серед інших організацій «третього сектора». З'ясовано їх роль у становленні правової культури, правосвідомості громадян. Розкрито основні напрямки діяльності юридичних клінік щодо захисту прав пацієнтів.

03.01.10.263.

347.775(477) Гетманцев Д. О. До питання про правовий режим комерційної таємниці за законодавством України / *Д. О. Гетманцев* // Адвокат. — 2008. — № 5. — С. 14–17.

Виділено та охарактеризовано принципові ознаки комерційної таємниці. З'ясовано співвідношення комерційної таємниці з таємницею державною. Визначено зміст комерційної таємниці.

03.01.10.264.

347.447.82 Грейдин О. Особливості досрочного расторжения договора банковского вклада по инициативе вкладчика / *Олег Грейдин* // Юридичний радник. — 2009. — № 1. — С. 65–67.

Рассмотрены некоторые аспекты досрочного расторжения договоров банковских вкладов по инициативе вкладчиков. Сделаны выводы о несправедливости отказов банков в досрочном расторжении депозитных договоров и выдаче кредитов.

03.01.10.265.

347.78 Грибанов Д. В. Авторское право в науке, образовании и издательском бизнесе / Д. В. Грибанов // Российский юридический журнал. — 2009. — № 4. — С. 141–147.

Рассмотрены проблемы регулирования и защиты авторского права в таких сферах, как образование и издательское дело. Обозначены основные существенные моменты авторского права.

03.01.10.266.

347.753:537.3 Демченко С. Поняття договору постачання електричної енергії через приєднану мережу / Сергій Демченко // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 88–91.

Досліджено поняття договору постачання електричної енергії як виду договору поставки. Визначено ознаки поняття договору постачання електричної енергії через приєднану мережу. Сформульовано визначення поняття «договір постачання електричної енергії через приєднану мережу».

03.01.10.267.

347.441.142 Дзюбенко С. Укладання договорів за рішенням суду. Аналіз законодавства та судової практики / Сергій Дзюбенко // Юридичний радник. — 2009. — № 1. — С. 62–64.

Здійснено правовий аналіз особливостей укладання договорів за рішенням суду. Сформульовано рекомендації щодо звернення до суду з позовами про спонукання до укладання договору.

03.01.10.268.

347.65/68(477) Достдар Р. М. Традиції та новаті у сучасному спадковому праві України / Р. М. Достдар // Адвокат. — 2008. — № 6. — С. 11–17.

Досліджено проблеми впливу візантійського права на сучасне законодавство України. Наголошено, що правовий фундамент, закладений за період незалежності України як держави з перехідною економікою, дозволяє стверджувати, що вона входить до складу романо-германського типу правової системи на правах особливого європейського різновиду. Встановлено, що збереження, засвоєння і використання цивільно-правових візантійських норм протягом усієї історії нашої держави, починаючи з IX ст., привело не тільки до залицення елементів минулого в сучасній правовій системі, але й додало їм нової якості в умовах, що змінилися.

03.01.10.269.

347(470)001.33 Ершов В. В. Классификация принципов российского гражданского права / В. В. Ершов // Российская юстиция. — 2009. — № 4. — С. 13–15.

Рассмотрена малоизученная в гражданском праве, но крайне актуальная в настоящее время проблематика. Автор, занимая определенную позицию, когда проводится четкое разграничение между источниками права и формами права, применяет ее в сфере гражданского права. Исследована классификация принципов российского гражданского права, установлена правовая природа принципов и уточнена терминология.

03.01.10.270.

347.42 Забута І. Виконання кредитних договорів в іноземній валюті: шляхи захисту боржника / Ігор Забута // Юридичний радник. — 2009. — № 1. — С. 68–73.

Окреслено стратегію та шляхи захисту боржника при поверненні кредитів в іноземній валюті.

03.01.10.271.

347.65/68 Закиров Р. Ю. Удостоверение завещаний главами местных администраций и специально уполномо-

ченными должностными лицами местного самоуправления / Радик Юрьевич Закиров // Наследственное право. — 2009. — № 2. — С. 21–23.

Исследован вопрос об удостоверении завещаний главами местных администраций и специально уполномоченными должностными лицами местного самоуправления. Проанализировано правовое регулирование и порядок удостоверения завещания вышеназванными лицами с точки зрения действующего законодательства.

03.01.10.272.

347.44:553.8 Зипковский М. А. Проблемы предмета сделок с драгоценными металлами в обезличенной форме в российском гражданском праве / М. А. Зипковский // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 63–67.

Исследована проблема сделок с драгоценными металлами в обезличенной форме. Рассматриваются две наиболее важные проблемы. Первая связана с понятием и правовой природой драгоценных металлов в обезличенной форме; вторая заключается в соотношении драгоценных металлов в обезличенной форме с безналичными денежными средствами.

03.01.10.273.

347.340.11 Зубенко Ю. С. Соотношение между категориями «археологическая находка» и смежными понятиями в гражданском праве / Ю. С. Зубенко // Современное право. — 2009. — № 8. — С. 63–67.

Исследуется категория «археологическая находка» в соотношении со смежными категориями: «культурные ценности», «культурное наследие», «памятники истории и культуры», «клад», «находка». Анализируется перечисленный категориальный аппарат, применяемый в современном гражданском законодательстве и научной доктрине.

03.01.10.274.

347.25(477) Зубков С. О. Правові проблеми цивільного обороту незавершених об'єктів будівництва / С. О. Зубков // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 386–391.

Проаналізовано питання цивільно-правового регулювання обороту прав на об'єкти незавершеного будівництва. Обгрунтовано питання щодо недоцільності концепції ст. 331 ЦК України, яка закріпила можливість набуття права власності на недобудоване нерухоме майно, якщо буде встановлено, що частка робіт, яка не виконана відповідно до проекту, є незначною. З метою включення до цивільного обороту об'єктів незавершеного будівництва, запропоновано надати право особам, які його здійснюють, проводити реєстрацію права власності на цей об'єкт незалежно від ступеня його готовності.

03.01.10.275.

347.62 Ильина О. Ю. Регистрация актов гражданского состояния как способ индивидуализации субъектов семейных правоотношений / Ольга Юрьевна Ильина, Игорь Павлович Бахтияров // Гражданское право. — 2009. — № 3. — С. 20–24.

На основе предложенной характеристики актов гражданского состояния показана особая природа актов гражданского состояния в семейных правоотношениях. Анализируется такая функция государственной регистрации актов гражданского состояния, как индивидуализация физических лиц как субъектов семейных правоотношений.

03.01.10.276.

347.132 Ігнатенко В. М. Специфіка односторонніх правомірних дій у цивільно-правовому регулюванні /

В. М. Ігнатенко // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України : Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 52–59.

З'ясовано особливості односторонніх правомірних дій у цивільно-правовому регламентуванні та їх місце в механізмі останнього. У цьому механізмі як динамічній структурі виокремлено три основні ланки: юридичні норми, як основа правового регулювання; правові відносини, суб'єктивні права та юридичні обов'язки; акти реалізації прав та обов'язків.

03.01.10.277.

347.235(477) Ігонін В. Новели посвідчення права на земельну ділянку (вистава в одному держакті) // *Володимир Ігонін* // Юридичний журнал. — 2009. — № 7–8. — С. 112–114.

Проаналізовано новели ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» щодо документів, які посвідчують право на земельну ділянку, а також порядок поділу та об'єднання земельних ділянок від 5 березня 2009 р. № 1066, які чекають на учасників багатостраждального українського ринку землі, вже з урахуванням дії з 15 травня 2009 р. порядку здійснення відмітки про перехід права власності на земельну ділянку. Визначено низку питань, які залишились не врегульовані вказаним законом.

03.01.10.278.

347.78:004.056.5 Калениченко П. А. Проблеми охорони авторського і суміжних прав у мережі Інтернет // *Павло Анатолійович Калениченко* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 192–199.

Досліджено проблеми використання об'єктів авторського права та суміжних прав у мережі Інтернет. Розглянуто особливості правової охорони об'єктів у мережі Інтернет. Визначено проблеми захисту авторського і суміжних прав у цифровому середовищі.

03.01.10.279.

347.214.2(470):346.543 Камышанская С. В. Актуальные правовые риски инвесторов на рынке недвижимости в России // *Светлана Владимировна Камышанская* // Гражданское право. — 2009. — № 3. — С. 27–29.

Анализируются юридические риски инвесторов на рынке недвижимости в России, в том числе права потенциального инвестора как собственника здания и строения на земельный участок под объектом недвижимости, необходимый для его обслуживания.

03.01.10.280.

347.133.4 Карпычев М. В. Форма доверенности: некоторые проблемы // *М. В. Карпычев* // Закон и право. — 2009. — № 5. — С. 78–80.

Рассмотрены некоторые теоретические и практические проблемы оформления отношений представительства в гражданском праве и гражданском процессе путем выдачи доверенности. Даны предложения по совершенствованию законодательства о представительстве и доверенности.

03.01.10.281.

347.447 Клименко О. М. Посредний договор как гарантія (забезпечувальна дія) виникнення основного зобов'язання // *О. М. Клименко* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 4. — С. 25–30.

Проаналізовано існуючі погляди, пропозиції окремих науковців і авторів, а також положень чинного законодавства України щодо можливості розглядати конструкцію посереднього договору як особливого виду забезпечення зобов'язань. Приділено увагу дослідженню ознак та способів забезпечення виконання зобов'язань з позиції можливості визнання конструкції

посереднього договору як способу забезпечення зобов'язань. Викладено точку зору щодо сприяння подальшого удосконалення правового регулювання інституту посереднього договору, впорядкування відносин між його сторонами.

03.01.10.282.

347.23 Коваленко С. Экономико-правовое содержание категории «собственность» как объекта оценки // *Сергей Коваленко* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 40–44.

Определен ряд вопросов, которые в настоящее время стоят перед правоведами и практикующими оценщиками и на которые в ближайшее время необходимо обратить внимание специалистов-практиков для совершенствования правовой и методологической базы процедур оценки. Отмечено, что любому количеству и качеству материальных и нематериальных ценностей соответствует определенная величина их стоимости, которая зависит от экономического и юридического состояния. Изменения количества власти (прав) собственника над собственностью (степени присвоенности и обособленности) как юридического критерия изменяют величину ее стоимости как экономического критерия.

03.01.10.283.

347.77.02(477) Ковальова М. В. Специфіка правового захисту цивільних прав у сфері винахідництва // *Марина Вікторівна Ковальова* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 200–203.

Проаналізовано проблеми, що виникають у сфері захисту цивільних прав винахідника, з ціллю запобігання порушенням і компенсуванню втрат. Запропоновано ряд заходів для надійного захисту винахідництва в Україні. Ці заходи впливають на формування законодавчої й організаційної системи державних органів, які прямо або опосередковано будуть забезпечувати захист прав у сфері інтелектуальної власності.

03.01.10.284.

347.254(470) Козлова Ю. М. Право пользования жилым помещением членами семьи собственника жилого помещения // *Ю. М. Козлова* // Юрист. — 2009. — № 4. — С. 37–42.

Подробно раскрыта правовая природа категории членов семьи собственника жилого помещения, а также круг лиц, относящихся к данной категории. Сделан вывод о том, что исследуемые права имеют вещную правовую природу. При этом отмечено, что, выступая в качестве прав на чужие вещи, они являются ограниченными вещными правами. То есть права пользования жилым помещением членами семьи его собственника являются правами сервитутного типа. Проводится сопоставление норм ЖК РФ и ГК РФ в исследуемой сфере. Рассмотрен статус бывших членов семьи собственника жилого помещения. Анализируя судебную практику, автор дает отрицательный ответ относительно возможности признания детей собственника жилого помещения бывшими членами его семьи.

03.01.10.285.

349.442 Колоскова Н. А. Условие о сроках в договорах долевого участия в строительстве многоквартирных домов // *Наталья Александровна Колоскова* // Гражданское право. — 2009. — № 3. — С. 39–41.

Проанализированы проблемы, связанные с установлением сроков исполнения обязательств в договорах долевого участия в строительстве многоквартирных домов. Рассмотрены некоторые проблемы, возникающие в связи с применением законодательства о защите прав потребителей для договоров долевого участия в строительстве многоквартирных домов.

03.01.10.286.

347.77(477) Конопенко С. Захист інтелектуальної власності: європейські стандарти / *Станіслав Конопенко* // Юридичний журнал. — 2009. — № 7–8. — С. 22–23.

Проаналізовано найбільш суттєві зміни, запропоновані на розгляд Верховної Ради України. Розглянуто законопроекти про внесення змін до законодавства України про авторське право і суміжні права, метою яких є приведення положень нормативно-правових актів, пов'язаних зі створенням та використанням літературних, художніх та інших творів, а також виконавчих фонограм, відеопрограм та програм мовлення, у відповідність з вимогами законодавства ЄС.

03.01.10.287.

347.273(470.319):346.22 Короткова О. И. Залог государственной собственности как способ обеспечения обязательств, привлечения кредитов и займов для финансирования инвестиционных проектов / *О. И. Короткова* // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 48–51.

Рассмотрен достаточно специфический объект упрвления, такой как залоговый фонд имущества и имущественных прав субъекта РФ на примере Орловской области. Сделан вывод о том, что для ускорения структурной перестройки экономики, повышения конкурентоспособности, эффективности работы в рыночных отношениях, стимулирования инвестиционной деятельности необходимо развивать, совершенствовать залоговые правоотношения, применяя их на практике.

03.01.10.288.

347.254 Коташевська Т. Якщо придбати квартиру за украденими документами / *Тетяна Коташевська, Олександр Коташевський* // Юридичний радник. — 2009. — № 3. — С. 94–96.

Розглянуто судовий прецедент щодо вирішення спору про квартиру, придбану за украденими документами. Наведено позицію суду щодо подібних справ.

03.01.10.289.

347.191.11 Кузьминов А. А. Гражданско-правовая ответственность государственных корпораций / *Алексей Анатольевич Кузьминов* // Гражданское право. — 2009. — № 3. — С. 18–20.

Проанализированы общие и частные проблемы гражданско-правовой ответственности отдельных государственных корпораций. Сделан вывод о необходимости легального закрепления субсидиарной ответственности государства как учредителя данного юридического лица публичного права.

03.01.10.290.

347.440(477) Кузьмич О. Договір довічного утримання (догляду) на користь третьої особи / *Олег Кузьмич* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 84–87.

Досліджено правове регулювання договору довічного утримання (догляду) на користь третьої особи. Вказується на недосконалість правового регулювання правовідносин, що виникають з договорів довічного утримання на користь третіх осіб. Запропоновано зміни і доповнення до ЦК України щодо зазначеного питання.

03.01.10.291.

347.41 Куликов Д. А. Особенности содержания (структуры) субъективных обязательственных прав / *Д. А. Куликов* // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3. — С. 23–27.

Исследована специфика содержания такого правового явления, как субъективное обязательственное право, а также видов и особенностей правомочий, которые необходимы кредитору в обязательстве для осуществ-

ления его субъективного права. Проведен анализ основных мнений ученых-цивилистов по данной проблеме, показана ее важность с точки зрения как теории гражданского права, так и судебной практики, представлена авторская позиция по вопросу видов наименования и сущностной характеристики правомочий кредитора. Также затронуты вопросы методологии исследования, в частности необходимости использования философских подходов к анализу правовых явлений, важности рассмотрения содержания субъективных обязательственных прав с позиции категории интереса кредитора в обязательстве и фактора времени, имеющего особое значение для обязательственных правоотношений.

03.01.10.292.

347.122 Литвин С. Й. Право sui generis на неоригінальні бази даних: проблемні питання визначення змісту / *Степан Йосипович Литвин* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 142–146.

Визначено поняття sui generis та зміст суб'єктивного права на неоригінальні бази даних. Використано метод дослідження від загального до приватного. Встановлено, що розвиток нових видів нетипових об'єктів та поява їх в обігу свідчать про розширення змісту поняття виключного права, точніше, про його модифікацію.

03.01.10.293.

347.218.4(470) Лоренц Д. В. Проблемы ограничения реституции / *Д. В. Лоренц* // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 35–38.

Анализируется добросовестность приобретателя в качестве условия ограничения реституции. Показано, что последствием недействительного отчуждения, совершенного неуполномоченным лицом, является не только виндикация собственника, но и возможность реституции к приобретателю со стороны контрагента с учетом положений ст. 302 ГК РФ. Предлагается использовать в российской цивилистике опыт германского гражданского права (абсолютный и относительный запрет на отчуждение имущества) в целях определения природы недействительной сделки. Кроме того, доказывается необходимость учитывать добросовестность приобретателя при любом пороке субъекта.

03.01.10.294.

347.41 Лоренц Д. В. Цессия виндикационного притязания / *Д. В. Лоренц* // Современное право. — 2009. — № 9. — С. 70–74.

Рассмотрена юридическая природа виндикационного требования. Определены условия реализации уступки права на виндикацию и цессия виндикации как способа исполнения владельческого договора.

03.01.10.295.

347.77:349.2 Лушпилова М. О правовом регулировании интеллектуальных прав на служебные произведения: вопросы коллизионного правового регулирования в трудовом и гражданском праве / *Марина Лушпилова* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 5–6. — С. 29–39.

Отмечено, что сферой пересечения интересов трудовой и гражданской отраслей права является правовое опосредование результатов интеллектуальной деятельности: служебные произведения, изобретения, полезные модели, промышленные образцы, служебный секрет производства. Рассмотрена проблема устранения возможных коллизий при смежном или параллельном правовом регулировании.

03.01.10.296.

347.254(470) Макеев П. В. О соблюдении прав собственников помещений в многоквартирном доме при

переводе жилого помещения в нежилое / *П. В. Макеев* // Современное право. — 2009. — № 5. — С. 54–57.

Рассмотрены практические аспекты регулирования вопросов соблюдения прав собственников помещений в многоквартирном доме при переводе жилого помещения в нежилое. Проведен детальный анализ соответствующих норм нового Жилищного кодекса РФ, различных подходов ученых-юристов, на основе которого предложено внести в Жилищный кодекс РФ ряд изменений, направленных на обеспечение соблюдения прав собственников помещений в многоквартирном доме при переводе жилого помещения в нежилое.

03.01.10.297.

347.254(470) Макеев П. В. Правовые последствия изменения правового режима жилого и нежилого помещения / *П. В. Макеев* // Современное право. — 2009. — № 6. — С. 67–70.

Рассмотрены правовые последствия изменения правового режима жилого и нежилого помещения в связи с переводом жилого (нежилого) помещения в нежилое (жилое) и признанием жилого помещения непригодным для проживания. Проведен детальный анализ соответствующих норм Гражданского и Жилищного кодексов РФ, точек зрения по рассматриваемой проблеме различных ученых-юристов. Сделан вывод, что изменение правового режима жилого и нежилого помещения в указанных случаях влечет изменение вещных и прекращение обязательственных правоотношений.

03.01.10.298.

347.65.011.3(470) Мартиросян А. Г. К вопросу о риске в гражданском праве Российской Федерации / *А. Г. Мартиросян* // Современное право. — 2009. — № 9. — С. 60–64.

Проанализированы существующие теории риска. Затронуты вопросы соотношения риска и гражданско-правовой ответственности. Риск рассматривается как свойство предмета гражданского права, которое влияет на метод гражданско-правового регулирования. Обоснован тезис о распределении риска нормами гражданского права и предложен критерий такого распределения.

03.01.10.299.

342.728(477) Менджул М. В. Цивільна правоздатність та дієздатність громадських організацій / *М. В. Менджул* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 375–380.

Проаналізовано цивільну правосуб'єктність громадських організацій в Україні. Запропоновано авторський підхід до розуміння цивільної правоздатності та дієздатності громадських організацій. Розроблено зміни в ЗУ «Про об'єднання громадян» щодо роз'єднання прав громадських організацій, які придбали або не придбали статус юридичної особи.

03.01.10.300.

347.233-054.6:347.214.2 Михеева Е. Некоторые аспекты права собственности иностранных компаний на объекты недвижимого имущества / *Екатерина Михеева* // Юридический радник. — 2009. — № 2. — С. 59–63.

Проанализировано украинское законодательство, регулирующее объем прав и обязанностей иностранных юридических лиц в отношении украинских объектов недвижимости. Акцентировано внимание на рисках и негативных моментах, с которыми может столкнуться иностранный инвестор при приобретении, использовании и распоряжении недвижимостью напрямую.

03.01.10.301.

347.99 Мкртумян А. Ю. Роль судебной практики в развитии гражданского права / *А. Ю. Мкртумян* // Цивилист. — 2009. — № 2. — С. 23–26.

Утверждается, что в гражданском праве существование судебной практики как фактического источника права имеет свои положительные стороны. Отмечено, что прежде всего судебная практика способствует развитию гражданского права, не ограничивая его только усилиями законодателя.

03.01.10.302.

347.44(470) Морозов С. Ю. К вопросу о систематизации организационных договоров / *С. Ю. Морозов* // Закон и право. — 2009. — № 7. — С. 40–42.

Обоснованы предложения по совершенствованию общих положений о договорных обязательствах в части включения в ГК РФ положений об организационных договорах. Предложен вариант систематизации организационных договоров.

03.01.10.303.

347.214.2.001.33 Морозова А. В. О признаках и классификации недвижимых вещей в гражданском праве / *А. В. Морозова* // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 44–46.

Анализ материалов судебной и арбитражной практики показывает, что разрешение вопроса о признаках и классификации недвижимых вещей может иметь большую практическую ценность. Определено практическое значение определения отдельного вида недвижимости и признаков недвижимого имущества при разрешении вопроса об отнесении к недвижимому имуществу отдельных объектов гражданских прав.

03.01.10.304.

347.152(470).001.33 Муратова Д. А. Правовая природа способа защиты гражданских прав / *Д. А. Муратова* // Российская юстиция. — 2009. — № 4. — С. 16–20.

Отмечено, что ГК РФ отсутствует понятие способа защиты гражданских прав. Проведен сравнительный анализ категорий «способ защиты», «меры защиты» и «средства защиты». Подчеркнуто, что данные понятия не могут рассматриваться как идентичные и требуют разграничения. Приведена классификация подходов к категории «способ защиты», критический обзор основных точек зрения. Исследовано понятие и содержание права на защиту, основные позиции относительно самостоятельности этого права. Выработано теоретическое понятие способа защиты гражданских прав.

03.01.10.305.

347.440 Нестолый В. Г. Взгляды профессоров М. М. Агаркова и О. С. Иоффе на договор снабжения энергией: новое прочтение / *В. Г. Нестолый* // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3. — С. 28–32.

Проведен анализ договоров снабжения энергией в трудах М. М. Агаркова и О. С. Иоффе. Договор снабжения энергией является самостоятельным типом договора, относящимся к группе договоров об оказании услуг. М. М. Агарков, относивший снабжение энергией к подряду, следовал воззрениям германских цивилистов и ГУК 1922 г. О. С. Иоффе, полагавший энергоснабжение самостоятельным договором, примыкающим к поставке, исходил из того, что подряд «примыкает» к поставке, поскольку русская цивилистика считала предметом поставки деятельность.

03.01.10.306.

347.764(477):368.86 Никифоров В. М. Сучасний стан обов'язкового страхування цивільної відповідальності

власників наземних транспортних засобів в Україні / *В. М. Пилифорак* // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 58–63.

Охарактеризовано істотні умови договору страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів. З'ясовано правове становище його учасників. Надано чітку характеристику інституту страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів.

03.01.10.307.

351.823:553.8 Одинцов С. В. Актуальные вопросы правового регулирования оборота драгоценных металлов и драгоценных камней / *С. В. Одинцов* // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 68–71.

Рассмотрены основы правового регулирования добывающей и ювелирной отрасли. Обозначены противоречия между нормами действующего законодательства. Определены направления совершенствования отраслевого законодательства.

03.01.10.308.

347.65/68-055.2:340.15(470) Оршанский И. Г. Наследственные права русской женщины / *Илья Григорьевич Оршанский* // Наследственное право. — 2009. — № 2. — С. 37–44 ; № 3. — С. 36–45.

В очерке известного российского ученого И. Г. Оршанского в историческом и сравнительно-правовом аспекте рассматривается наследственно-правовой статус русской женщины в различные периоды развития Российского государства. На основе анализа содержания памятников наследственного права сделан вывод о прогрессивности русского наследственного порядка в отношении женщин.

03.01.10.309.

347.4 Отраднова О. Проблеми суб'єктивного складу цивільно-правових деліктних зобов'язань / *О. Отраднова* // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — К., 2009. — Вип. 80. — С. 22–25.

Розглянуто проблеми суб'єктів цивільно-правових зобов'язань із заподіяння шкоди. Висвітлено особливості кредитора та боржника у цих зобов'язаннях. Встановлено, які суб'єкти цивільних правовідносин можуть бути кредиторами та боржниками у деліктних зобов'язаннях. З'ясовано класифікацію боржників та визначено правила регресних позовів у деліктних відносинах.

03.01.10.310.

347.65/68(091) Паликова А. М. Наследственно-правовой статус душеприказчика: история и современное состояние / *Анна Михайловна Паликова* // Наследственное право. — 2009. — № 2. — С. 3–8.

Рассмотрены вопросы исполнения завещаний, фактическими участниками которого выступают наследники и душеприказчик. Охарактеризован наследственно-правовой статус душеприказчика. Определено его содержание, в том числе права и обязанности исполнителя завещания.

03.01.10.311.

347.68:340.15(37) Паликова А. М. Особые завещательные распоряжения в римском праве / *Анна Михайловна Паликова* // Наследственное право. — 2009. — № 3. — С. 8–13.

Проанализирована эволюция норм римского права о содержании завещания, в том числе таких особых завещательных распоряжений, как наследственная субституция, легат и фидеикомисс. Сделан вывод, что

завещательный отказ в современном его виде представляет собой совокупность признаков фидеикомисса и легата, разработанных римским правом.

03.01.10.312.

347.65(73+470+410)-055.54 Паничкин В. Б. Наследование по закону внебрачными детьми в англо-американском и российском праве / *В. Б. Паничкин* // Наследственное право. — 2009. — № 3. — С. 32–36.

На основе исторического и сравнительно-правового анализа наследственного права России, Великобритании и США автор указывает, что в отличие от российского законодательства в англо-американском праве до сих пор современное законодательство устанавливает определенные ограничения для наследования между внебрачными детьми и их отцами.

03.01.10.313.

347.65/68(470+73) Паничкин В. Б. Понятие и правовая природа наследования в российском и американском праве: сравнительный анализ / *В. Б. Паничкин* // Наследственное право. — 2009. — № 2. — С. 32–37.

На основе сравнительно-правового анализа наследования в России и США дано заключение, что современное наследование по российскому праву окончательно и полностью обрело все черты универсального преемства, тогда как в США оно не является преемством вообще, что позволяет проводить их сравнение только в функциональном аспекте.

03.01.10.314.

347.254(470) Паршуков И. В. К проблеме реализации конституционного права граждан на жилище / *И. В. Паршуков* // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 23–25.

Рассмотрена проблема конституционного права на жилище граждан РФ. Ссылаясь на законодательную базу, автор дает характеристику правовой категории «право на жилище» и, опираясь на правоприменительную практику ЖК в условиях г. Салехарда, обозначает ряд проблем реализации конституционного права граждан на жилище в конкретном муниципальном образовании России.

03.01.10.315.

347.2+347.4 Пацурківський Ю. П. Про сучасні підходи до визначення співвідношення речових і зобов'язальних прав / *Ю. П. Пацурківський* // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 48–53.

Досліджено проблему співвідношення речових і зобов'язальних прав та встановлено їх взаємозв'язок на прикладі окремих речових і зобов'язальних правовідносин, пов'язаних з речовими правами. Проаналізовано правову природу окремих прав, які виникають за договором майнового пайму. З'ясовано природу права застави — цивільно-правової конструкції, яка володіє ознаками речового та зобов'язального права. Обґрунтовано особливості здійснення управителем своїх правомочностей та визначено їх природу.

03.01.10.316.

347.65(477) Піцик Х. З. Особливості спадкування за законом в Україні / *Х. З. Піцик* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 343–348.

Досліджено чинне законодавство України щодо спадкування за законом. З'ясовано особливості спадкування за законом в Україні та висловлено власну точку зору на особливості спадкування за законом в Україні.

03.01.10.317.

347.67 Поваров Ю. С. К вопросу о юридической природе права пользования жилым помещением в силу завещательного отказа / *Юрий Сергеевич Поваров* // Наследственное право. — 2009. — № 3. — С. 28–32.

На основе анализа соотношения (взаимодействия) гражданского и жилищного законодательства предложено легально закрепить право пользования жилым помещением в силу завещательного отказа в качестве ограниченного вещного права. Сделан вывод о целесообразности квалификации прав пользования, принадлежащих отдельным категориям лиц, не являющихся собственниками жилых помещений, в качестве вариантов одного вещного права.

03.01.10.318.

347.254:640.523 Польщикова А. Е. Предоставление и использование жилых помещений в общежитии / *А. Е. Польщикова* // Семейное и жилищное право. — 2009. — № 3. — С. 23–29.

Охарактеризована ситуация вокруг общежитий, их предоставления и использования. Приводятся анализ законодательного регулирования этого вопроса.

03.01.10.319.

347.122 Породько В. В. Межі та обмеження суб'єктивних цивільних прав громадян: розмежування понять / *В. В. Породько* // Право України. — 2009. — № 7. — С. 118–125.

Визначено співвідношення понять «межі» та «обмеження» суб'єктивних цивільних прав громадян. Викремлено їх спільні ознаки та відмінності. Зазначено, що дослідження має теоретичне й практичне значення, оскільки набуває поширення детальна законодавча регламентація правообмежень, метою якої є недопущення зловживань у зазначеній сфері.

03.01.10.320.

347.65/68(575.2) Пригода Н. П. Наследственные права граждан по законодательству Кыргызской Республики / *Н. П. Пригода* // Цивилист. — 2009. — № 2. — С. 13–15.

Рассмотрена проблема, возникающая при наличии наследников, местонахождение которых неизвестно (отсутствующие наследники).

03.01.10.321.

347.513(477):351.74 Присяжнюк В. П. Підстави для відшкодування шкоди, що завдана працівникам ОВС / *Валерій Павлович Присяжнюк* // Наше право. — 2009. — № 2. — С. 82–86.

Проаналізовано загальні спеціальні підстави для відшкодування шкоди, яка завдана працівникам міліції при виконанні їх обов'язків. Автор вважає за потрібне ввести в ЦК України спеціальну статтю, яка б охороняла службовців, зокрема працівників міліції, від завдання їм шкоди при виконанні обов'язків, та пропонує запровадити кратність розміру відшкодування такої шкоди.

03.01.10.322.

349.442(470.55)“2008” Проскрякова В. В. Реализация федерального проекта «Доступное и комфортное жилье — гражданам России» на территории Челябинской области и города Челябинска в 2008 году: итоги, проблемы, перспективы / *В. В. Проскрякова* // Семейное и жилищное право. — 2009. — № 3. — С. 34–36.

Основное внимание уделено материальным и нормативно-правовым итогам и результатам реализации национального проекта «Доступное и комфортное жилье — гражданам России» на территории Челябинской области и города Челябинска в 2008 г. Отмечены наи-

более серьезные проблемы, на решение которых направлены перспективы реализации указанного выше проекта.

03.01.10.323.

342.72/73(470):347.426.6 Рабец А. М. Конституционные предпосылки права человека на компенсацию вреда, причиненного жизни и здоровью, и его место в системе основных прав и свобод человека в Российской Федерации / *Анна Максимовна Рабец* // Гражданское право. — 2009. — № 3. — С. 3–6.

На основе анализа норм Конституции РФ предприятия попытка обосновать тот факт, что право человека на компенсацию вреда, причиненного жизни и здоровью, фактически признается Конституцией РФ и имеет достаточно надежную конституционную основу.

03.01.10.324.

347.77:004.738.5(477) Романенко О. Щодо питання правового режиму доменних імен в Україні / *Ольга Романенко* // Юридичний радник. — 2009. — № 1. — С. 35–37.

Розглянуто правову природу доменного імені. Визначено його співвідношення з об'єктами інтелектуальної власності. Досліджено правовідносини, що складаються з приводу використання доменного імені.

03.01.10.325.

347: 340.11:122 Романюта М. П. Основные начала в гражданском праве / *М. П. Романюта* // Современное право. — 2009. — № 9. — С. 56–59.

Проанализированы позиции ученых по определению сущности принципов права в целом и принципов гражданского права в частности. Представлена система основных принципов гражданского права.

03.01.10.326.

347.2 Рублевский Р. С. Свойство следования как признак ограниченного вещного права / *Р. С. Рублевский* // Закон и право. — 2009. — № 7. — С. 46–48.

Отмечено, что следование за вещью является конструктивным элементом правовой природы любого ограниченного вещного права. Показано, что свойство следования проявляется в том, что при смене собственника вещи вещные права третьих лиц на нее сохраняются в целях защиты правомочий владения или пользования вещью лиц, не являющихся собственниками.

03.01.10.327.

347.23:347.214.2(477+470+73+44+430).001.36 Рудко Б. Б. Історичний і порівняльний аналіз права власності на об'єкти нерухомості / *Б. Б. Рудко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 340–346.

Проведено історичний аналіз становлення права власності на об'єкти нерухомості в Україні. Досліджено особливості регламентації права власності на об'єкти нерухомості в законодавстві США, Франції, Німеччини, Португалії, РФ. Внесено пропозиції щодо удосконалення цивільного законодавства України, регламентуючого питання, які пов'язані з правом власності на об'єкти нерухомості, а також законодавства, регулюючого процедуру розгляду цивільних справ даної категорії.

03.01.10.328.

347.133 Салтанова В. М. Недействительные сделки с пороком содержания / *В. М. Салтанова* // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3. — С. 33–37.

Затронуты вопросы исторического развития недействительных сделок. Приведена классификация педей-

ствительных сделок с пороком содержания. Определены основные проблемы правового регулирования действительных сделок с пороком содержания.

03.01.10.329.

347.782(470) Семенова Д. В. Проблемы определения понятия, содержания и юридической природы конституционного права человека на свободу художественного творчества в Российской Федерации / *Д. В. Семенова* // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 77–81.

Рассматриваются специфические признаки художественного творчества, отличающие его от других видов творческой деятельности; особенности интерактивности художественного пространства. Сформулирована проблема отсутствия четких юридических границ права на свободу художественного творчества в России.

03.01.10.330.

347.77(470) Ситдикова Л. Б. Современное состояние и нормативно-правовое регулирование отношений в сфере оказания информационных услуг / *Любовь Борисовна Ситдикова* // Гражданское право. — 2009. — № 3. — С. 41–43.

Отсутствие полноценной законодательной базы и единство мнений ученых по вопросам правового регулирования отношений в сфере оказания информационных услуг, а также различная правоприменительная практика по исследуемой проблематике явились основанием для поиска новых подходов к решению указанных проблем в свете ч. 4 ГК РФ. Рассмотрен вопрос создания и распространения различных баз данных информации и программного обеспечения к ним.

03.01.10.331.

347.238.3(477) Скоропис О. М. Проблемы законодательного регулирования ликвидации об'єднань співвласників багатоквартирного житлового будинку / *О. М. Скоропис* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 381–388.

Проведено аналіз законодавчого регулювання ліквідації об'єднань співвласників багатоквартирного житлового будинку (ОСББ). Охарактеризовано підстави для ліквідації ОСББ. Звернуто увагу, що правові підходи ЗУ «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» до підстав ліквідації об'єднання доско відрізняється від підходів основного акта цивільного законодавства України до підстав ліквідації юридичних осіб. Запропоновано процедуру проведення державної реєстрації ліквідації об'єднання встановити відповідно загальному порядку, встановленому ЗУ «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців».

03.01.10.332.

347(470) Слепенкова О. А. К вопросу о соотношении принципов и пределов осуществления гражданских прав / *О. А. Слепенкова* // Российский юридический журнал. — 2009. — № 4. — С. 138–140.

На основе анализа разных точек зрения кратко изложена авторская позиция по вопросу о природе пределов осуществления гражданских прав и их соотношения с принципами осуществления гражданских прав. Даны ссылки на ст.ст.1,10 ГК РФ.

03.01.10.333.

347.626 Солодкова Т. П. Защита прав фактических супругов в наследственных правоотношениях / *Татьяна Петровна Солодкова* // Наследственное право. — 2009. — № 2. — С. 10–12.

Рассматривая институт фактического брака, автор предлагает предоставить ограниченные квазипа-след-

ственные права фактическим супругам в части предметов домашней обстановки, которые будут ими приобретены, при условии заключения между ними соглашения о вступлении в фактический брак.

03.01.10.334.

347.42(477) Соломаха Д. Відповідальність за порушення зобов'язання / *Дмитро Соломаха* // Юридичний радник. — 2009. — № 2. — С. 69–75.

Досліджено особливості розрахунків збитків за невиконання зобов'язання. Розглянуто проблему деліктної відповідальності за порушення зобов'язань. Подано практичні рекомендації щодо використання вже отриманих Рішень Верховного Суду України в аналогічних справах.

03.01.10.335.

347.83(477) Стройко І. А. Еволюція змісту і обсягу суміжних прав телерадіоорганізацій в еру цифрового мовлення / *Ірина Анатоліївна Стройко* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 178–187.

Висвітлено питання, які пов'язані з впливом процесу впровадження цифрових технологій мовлення на діючу систему суміжних прав телерадіоорганізацій. Проаналізовано положення чинного законодавства України та перспективне законодавче поле регулювання галузі. Вказується на необхідність перегляду змісту речових прав телерадіоорганізацій в умовах переходу на стандарти цифрового мовлення задля міжнародної співпраці в рамках ЄС, Ради Європи та ін. Розглянуто поведи законодавства Європейських товариств та розкрито основні тенденції у міжнародно-правовому регулюванні речових прав телерадіоорганізацій.

03.01.10.336.

347.21 Слюбарев І. Ф. Правовий режим імушества как вид правового режима / *И. Ф. Слюбарев* // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3. — С. 38–41.

Последовательно раскрываются понятия режима, правового режима, гражданско-правового режима. Представлены виды правовых режимов и отмечены особенности гражданско-правовых режимов. Сформулировано определение правового режима имущества, затронут вопрос о его значении в современный период.

03.01.10.337.

351.856.2 Тимошин Ю. В. Понятие «государственная награда» как объект гражданских правоотношений / *Ю. В. Тимошин* // Закон и право. — 2009. — № 9. — С. 48–50.

Представлено исследование государственной награды как объекта гражданских правоотношений. Приведен подробный анализ признаков государственной награды как объекта гражданских прав. Анализ достаточно полно отражает все характерные элементы, присущие государственной награде как материальному объекту — вещи, элементу гражданских правоотношений. Предложено авторское научное определение понятия «государственная награда», которая рассматривается как объект гражданских правоотношений.

03.01.10.338.

347.7:351.811/812(477) Трофименко В. Бали, тимчасові талони та інші поведи автотранспортного законодавства / *Володимир Трофименко* // Юридичний радник. — 2009. — № 3. — С. 86–89.

Проаналізовано новели українського автотранспортного законодавства, зокрема введення балів, тимчасових талонів тощо. Наведено приклади нарахування штрафних балів за порушення правил дорожж-

пного руху. Звернуто увагу на механізм парашування штрафних балів у європейських країнах.

03.01.10.339.

346.548 Филиппов П. М. О субъективном праве добросовестного приобретателя на вещь, полученную от неуправомоченного отчуждателя / *Петр Мартынович Филиппов, Андрей Юрьевич Белоножкин* // Гражданское право. — 2009. — № 3. — С. 34–38.

По мнению авторов, добросовестный приобретатель вещи приобретает полноценное субъективное право собственности на нее. Обоснование этой позиции осуществляется сквозь призму нового понимания субъективного гражданского права как отражения в законе статуса личности как управомоченной, независимой и свободной.

03.01.10.340.

347.77 Харченко Г. Г. Проблематика правовой природы права интеллектуальной собственности / *Георгий Георгиевич Харченко* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 172–178.

Узагальнено наукові підходи вирішення проблематики правової проблеми права інтелектуальної власності. Обґрунтовано правильність та хибність деяких наукових аргументацій, висловлених правознавцями в юридичній літературі. Обґрунтовано думку про єдину речово-правову природу і права інтелектуальної власності, і права власності як такого.

03.01.10.341.

347.427 Херовинчук И. С. К вопросу о справедливости и разумности цены договора / *И. С. Херовинчук* // Современное право. — 2009. — № 9. — С. 75–78.

Отмечено, что цена в гражданском праве определяется как материальное выражение обязанности оплатить исполнение другой стороной своих обязательств по договору. Определены принципы гражданско-правового регулирования цены договора. Рассмотрен принцип справедливости и разумности цены договора.

03.01.10.342.

347.457(470) Холкина М. Г. Гражданско-правовая защита прав инвесторов в процессе эмиссии ценных бумаг / *М. Г. Холкина* // Закон и право. — 2009. — № 5. — С. 41–43.

Рассмотрены вопросы гражданско-правовой защиты прав инвесторов на первичном рынке ценных бумаг, где в качестве объекта гражданских прав выступают эмиссионные ценные бумаги. Характеризуя меры защиты прав инвесторов по действующему российскому законодательству о рынке ценных бумаг, автор предлагает ряд рекомендаций, направленных на решение существующих проблем в области защиты прав инвесторов, возникающих в процессе эмиссии ценных бумаг.

03.01.10.343.

347.129 Хужин А. М. К проблеме ответственности независимо от вины в контексте толкования «принципа вины» / *А. М. Хужин* // Закон и право. — 2009. — № 5. — С. 39–41.

Рассмотрена проблема обоснования применения ответственности независимо от вины в сфере гражданско-правового регулирования. При использовании методов смыслового, сравнительного и исторического анализа доказана неразрывная связь ответственности независимо от вины с пониманием базового принципа виновной ответственности. Приведен критический анализ судебной практики относительно рассматриваемой проблематики.

03.01.10.344.

347.254 Чефранова О. А. Соотношение понятий «жилые помещения» и «нежилые помещения» в многоквартирном доме / *О. А. Чефранова* // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3. — С. 42–46.

Исследовано понятие «жилые помещения», приведено определение данного понятия. Рассмотрены требования, предъявляемые к жилым помещениям, исследованы их виды, выявлены нововведения, связанные с переустройством и перепланировкой жилых помещений, а также переводом жилого помещения в нежилое и обратно.

03.01.10.345.

347.24:930.25 Шевченко О. В. Право власності на архівний документ фізичних осіб / *О. В. Шевченко* // Адвокат. — 2008. — № 9. — С. 25–28.

Визначено права та обов'язки фізичних осіб як власників архівних документів. Досліджено обмеження у реалізації права на архівний документ фізичних осіб. Розглянуто гарантії захисту права власності на архівний документ та відповідальності за його порушення.

03.01.10.346.

347.96(47+57+474)001.36 Шрамко Ю. Т. Законодавче регулювання інституту безоплатної правової допомоги в країнах СНД та Балтії (порівняльний аналіз) / *Ю. Т. Шрамко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 232–238.

Проведено порівняльний аналіз нормативно-правових актів, регулюючих реалізацію права особи на безоплатну правову допомогу в країнах СНД і Балтії. Сформульовано пропозиції по практичному використанню досвіду вказаних країн для удосконалення правового забезпечення інституту безоплатної правової допомоги в Україні.

03.01.10.347.

347.64(470) Яковлев В. Н. Опекунство над несовершеннолетними: российское законодательство и новая концепция / *Василий Никитович Яковлев, Валентина Вячеславовна Гоголева* // Цивилист. — 2009. — № 2. — С. 17–22.

Рассмотрены пробелы нового Закона «Об опеке и попечительстве».

Див. також: 01.01.10.47, 02.01.10.194, 05.01.10.475, 05.01.10.563, 05.01.10.579, 07.01.10.769, 09.01.10.997, 09.01.10.998, 12.01.10.1131, 12.01.10.1151.

ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Книги

03.01.10.348.

347.91/95(4/9)(075.8) Гражданский процесс зарубежных стран : учеб. пособие / под ред. Ани Гамлетовны Давтян : Моск. гос. юрид. акад. — М. : Проспект, 2009. — 480 с.

Освещены институты гражданского процессуального права зарубежных стран, правосудие по гражданским делам. Изложение основано на оригинальных иностранных литературных, законодательных источниках, материалах судебной практики, а также работах известных ученых, юристов России и стран СНГ, посвященных иностранному процессуальному праву. В пособии даны программа учебной дисциплины «Гражданский процесс зарубежных стран», учебная и специальная литература по изучению курса.

03.01.10.349.

347.922(076) Роїна О. М. Збірник позовних заяв : практ. посіб. / О. М. Роїна. — 4-те вид., змін. та допов. — К. : КНТ, 2009. — 192 с.

Збірник містить зразки позовних заяв з найбільш поширених цивільно-правових питань. До кожної заяви додається коментар. За допомогою цього видання у багатьох випадках можна самостійно скласти заяву. Призначення посібника — допомогти пересічним громадянам у захисті своїх законних прав та інтересів.

03.01.10.350.

347.91/95:347.23 Толчеев Н. К. Настольная книга судьи по спорам о праве собственности / Николай Кириллович Толчеев, Сергей Викторович Потапенко. — М. : Проспект, 2009. — 240 с.

Книга содержит практические советы и рекомендации судьям, рассматривающим гражданские дела в судах различных уровней, основана на глубоком анализе реальных дел, ее цель — помочь судебным работникам разобраться во многих вопросах, возникающих в процессе судебной деятельности. Разделы книги посвящены общим вопросам рассмотрения гражданских дел на различных стадиях гражданского процесса, также подробно освещены особенности рассмотрения дел, связанных с правом собственности. Приведены образцы процессуальных документов и судебная практика применительно к комментируемой категории дел.

03.01.10.351.

347.91/95(477)(075.8) Цивільний процес України : академ. курс : підручник / за ред. С. Я. Фурси ; МОН України. — К. : Вид. Фурса С. Я. : КНТ, 2009. — 848 с.

Викладено теоретичні основи цивільного процесу України. Оскільки джерелом науки є судова практика, тому з метою кращого засвоєння студентами теоретичного матеріалу, запропоновано велику кількість прикладів із судової практики. Складні теоретичні питання продемонстровано на початковому матеріалі — схемах.

Автореферати

03.01.10.352.

347.9.08(477)(043.3) Бобровник О. В. Треті особи в цивільному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Бобровник Олександр Вікторович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 22 с.

Проаналізовано поняття «особи» як центральної категорії поняттєвого апарату юриспруденції. Вперше сформульовано сутнісні ознаки третіх осіб у зобов'язаннях, розроблено вчення про окремі види третіх осіб. Досліджено проблеми участі третіх осіб у речових, корпоративних, спадкових правовідносинах, а також відносинах інтелектуальної власності. Видові особливості третіх осіб проаналізовано у зв'язку з їх участю в окремих групах зобов'язань. Досліджено питання виконання зобов'язання третіми особами, особливості зобов'язань на користь третіх осіб, а також підстави і форми участі третіх осіб у забезпеченні виконання зобов'язань. Проаналізовано загальні положення про захист прав третіх осіб і окремі способи, проблеми вибору та здійснення способу захисту.

03.01.10.353.

347.958(043.3) Бондар І. В. Перегляд судових рішень за позовивизначеними обставинами : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Бондар Ірина Вадимівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 18 с.

Досліджено історико-правові аспекти становлення зазначеного правового інституту. Розглянуто суть і

значення перегляду судових рішень у зв'язку з повоявленими обставинами. Визначено поняття обставин та встановлено їх характерні ознаки. Здійснено аналіз підстав перегляду у зв'язку з повоявленими обставинами у цивільному процесуальному законодавстві України. З'ясовано особливості порядку розгляду справ у зв'язку з новоявленими обставинами. Визначено та проаналізовано об'єкти перегляду судових рішень у зв'язку з новоявленими обставинами. Сформульовано пропозиції та рекомендації щодо удосконалення інституту перегляду судових рішень у зв'язку з повоявленими обставинами як процесуальні гарантії скасування незаконного судового рішення, що набрало законної сили.

03.01.10.354.

347.9(477)(043.3) Кучер Т. М. Право на судовий захист в порядку цивільного судочинства України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Кучер Тетяна Миколаївна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 19 с.

Досліджено поняття права на судовий захист, звернення до суду за судовим захистом, процесуальний порядок реалізації права на звернення до суду та їх реалізацію у різних видах проваджень цивільного судочинства та стадіях процесу щодо окремих категорій справ. Проаналізовано право на судовий захист з позицій його абсолютизації, необмеженості, розкрито його правову природу як об'єктивного явища, яке існує в демократичному суспільстві незалежно від волі конкретних осіб і гарантує захист порушених, оспорюваних або невизнаних прав, свобод чи інтересів кожній особі. Сформульовано поняття «право на судовий захист» у широкому значенні та суб'єктивному і об'єктивному розумінні, розроблено аспекти його реалізації, класифікацію принципів за ознакою, спрямованою на захист права, свободи чи інтересу, та впливом на процедуру здійснення цивільного судочинства. Розроблено аргументовані пропозиції щодо впровадження змін у ЦПК України.

03.01.10.355.

347.921(043.3) Паскар А. Л. Цивільні процесуальні правовідносини: структурно-функціональний аналіз : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Паскар Ауріка Лазорівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 20 с.

На основі історико-концептуального підходу досліджено характерні особливості процесу виникнення, становлення та розвитку теорії цивільних процесуальних правовідносин у науці цивільного процесу. За допомогою наукових праць цивільного процесуального та інших галузей права, юридичної практики автор розкриває поняття, ознаки і функції цивільних процесуальних правовідносин у механізмі цивільного процесуального регулювання. Вивчено теоретичні та практичні проблеми визначення структури цивільних процесуальних правовідносин, її системоутворюючих елементів: суб'єкта, об'єкта, змісту та функціональних зв'язків, які виникають між ними.

Статті

03.01.10.356.

347.218.3 Бондарев Е. С. Некоторые проблемы рассмотрения судами споров, связанных с приватизацией жилых помещений / Е. С. Бондарев // Современное право. — 2009. — № 6. — С. 84—88.

Рассмотрены некоторые особенности гражданско-судопроизводства по спорам, связанным с приватизацией жилья. Детально исследованы юридически значимые обстоятельства, характеризующие данную ка-

тегорию гражданских дел. Проанализирован предмет доказывания и основные виды споров.

03.01.10.357.

347.9/95.001.361 Борисова Ю. А. Проблема тождества в гражданском процессе / Ю. А. Борисова // Вестник Московского университета. Сер. 11. Право. — 2009. — № 2. — С. 74–82.

Отмечено, что тождество упоминается в работах по гражданскому процессу при исследовании права на предъявление иска, элементов иска, а также законной силы судебного решения. Однако само понятие «тождество» в большинстве работ не определяется. Предпринята попытка определить понятие, место, значение и выводы тождества в гражданском процессе. Дано заключение, что существуют три вида тождества в гражданском процессе — тождество предмета, тождество основания иска и тождество сторон.

03.01.10.358.

347.952 Гуреев В. А. Обращение взыскания на заложенное имущество: повеллы законодательства об исполнительном производстве / В. А. Гуреев // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 52–57.

Рассмотрены вопросы, связанные с обращением взыскания на заложенное имущество в исполнительном производстве. Проанализированы произошедшие в указанной сфере законодательства изменения. Особое внимание уделяется институту исполнительной подписи нотариуса и перспективам его развития в российском законодательстве.

03.01.10.359.

347.952.2:347.466 Другова В. А. Удосконалення правового регулювання звернення про стягнення на предмет іпотеки шляхом вчинення виконавчого напису / В. А. Другова // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 347–354.

Розглянуто проблемні питання, пов'язані з захистом цивільних прав юридичних та фізичних осіб, здійснюваним нотаріусом шляхом учинення виконавчого напису на борговому документі щодо захисту інтересів кредиторів за безспірними зобов'язаннями на об'єкт нерухомості, строк, порядок та процедуру звернення про стягнення на предмет іпотеки. Обгрунтовано пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства, запобігання недолікам та суперечностям.

03.01.10.360.

347.91 Иголкина К. Н. Имущественная ответственность должников за неисполнение решения суда в зарубежных странах / К. Н. Иголкина // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3. — С. 83–87.

Рассмотрен вопрос имущественной ответственности за неисполнение исполнительного документа в зарубежных странах. Автор сравнивает различные системы привлечения недобросовестных должников к ответственности. В частности, особое внимание уделено имущественной ответственности должников во Франции, США, Литве, Украине, Белоруссии, Финляндии, Казахстане.

03.01.10.361.

347.951 Кучер Т. М. Шляхи приведення процедури наказного провадження у відповідність до принципів цивільного процесу та норм міжнародного права / Тетяна Миколаївна Кучер // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 137–140.

Проведено системний аналіз реалізації права на судовий захист у порядку наказного провадження.

Особливо розглянуто заяви про видачу судового наказу, набрання ним чинності або його скасування. Сформульовано теоретичні положення та практичні висновки, спрямовані на належне використання особами своїх прав при використанні юрисдикційної форми захисту (правосуддя).

03.01.10.362.

347.91/95 Масленников М. Я. Подведомственность и подсудность дел об оспаривании ненормативных правовых актов / Михаил Яковлевич Масленников // Закуп. — 2009. — № 7. — С. 163–169.

На основе Конституции РФ, норм главы 25 ГПК РФ, других нормативных правовых актов и судебной практики проанализированы обращения в суд с заявлением об оспаривании ненормативных правовых актов и порядок определения подведомственности и подсудности их рассмотрения.

03.01.10.363.

347.951.3 Минасян Г. М. К вопросу об источниках судебного решения / Г. М. Минасян // Вестник Московского университета. Сер. 11. Право. — 2009. — № 3. — С. 81–88.

Исследованы вопросы, которые касаются предмета и источников судебного решения. Предмет судебного решения — это материально-правовые отношения, истинность и бесспорность которых устанавливается судом. К источникам судебного решения следует отнести не только нормы права, применяемые судом в целях урегулирования материально-правовых отношений, но и судебную практику.

03.01.10.364.

347.77:004.738.5(477) Носік Ю. В. Сучасна судова практика щодо доменних імен / Ю. В. Носік // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 309–315.

Проаналізовано сучасну практику вирішення судами України правових питань, пов'язаних з реєстрацією, використанням та делегуванням доменних імен.

03.01.10.365.

347.961.4 Піляй А. О. Документ як об'єкт дослідження в нотаріальному процесі / А. О. Піляй // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 8. — С. 81–87.

Досліджено поняття «документ», розглянуто підходи учених-правознавців щодо визначення документа в широкому та вузькому розумінні. Підкреслено, що для теорії та практики нотаріату документ доцільно визначати як письмовий, що містить правову інформацію про засвідчення юридичних фактів, прав та обов'язків учасників нотаріальних правовідносин, зміст та форма якого відповідають вимогам чинного законодавства, який має юридичну силу і може бути використаний як доказ у суді, а також у безспірному нотаріальному процесі. Запропоновано в чинному законодавстві конкретизувати поняття «документ», навести його визначення, ознаки, основні вимоги до форми та змісту з урахуванням специфіки нотаріальної діяльності та чинного законодавства про нотаріат з метою вироблення єдиного підходу до його тлумачення.

03.01.10.366.

347.961(477) Поповченко О. Кримінально-процесуальні гарантії нотаріальної діяльності / Олег Поповченко // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 147–151.

Проаналізовано кримінально-процесуальні гарантії нотаріальної діяльності, закріплені у Законі «Про внесення змін до Закону України «Про нотаріат». Визначено

по дві форми судового контролю за розслідуванням злочинів: дача дозволу на проведення окремих процесуальних дій; перевірка за скаргами учасників процесу законності й обґрунтованості вже вчинених або тих, що вчинюються процесуальних рішень і дій органів дізнання, досудового слідства та прокурора. Розглянуто порядок видачі довідок про вчинення нотаріальних дій і документів на письмову вимогу суду, прокурора, органів дізнання та слідства у зв'язку з кримінальними справами, що знаходяться у їх провадженні. Зазначено умови, які повинен враховувати нотаріус, вирішуючи питання щодо падання інформації про вчинену нотаріальну дію.

03.01.10.367.

347.94(477+73).001.36 Руда Т. Поняття і зміст інституту доказування в цивільному процесуальному праві США та України: порівняльний аспект / Т. Руда // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — К., 2008. — Вип. 79. — С. 47—50.

Досліджено інститут доказування у цивільному процесі США та України. Проведено порівняльно-правовий аналіз складових цього інституту в обох країнах. Детально проаналізовано такі базові поняття доказового права, як тягар доказування, допустимість, належність, вага і достатність доказів. Виявлено позитивний досвід США, який може стати корисним для розвитку українського доказового права.

03.01.10.368.

347.952 Свирип Ю. А. Стороны в исполнительном производстве / Ю. А. Свирип // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 58—62.

Рассматривается содержание таких правовых категорий исполнительного производства, как взыскатель и должник. Высказывается ряд соображений, направленных на совершенствование понятия «стороны исполнительного производства». Характеризуются правоспособность и дееспособность сторон исполнительного производства, права и обязанности сторон, правопреемство и представительство в исполнительном производстве.

03.01.10.369.

347.921 Степурко С. І. Формальна визначеність та юридичний зміст принципу рівності сторін у цивільному судочинстві / С. І. Степурко // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 71—75.

Досліджено основні ознаки принципу рівності сторін цивільного судочинства. З'ясовано форми його нормативного визначення. Проаналізовано думки науковців щодо змісту принципу рівності сторін та їх характеристика.

03.01.10.370.

347.946 Фокина М. А. Юридические предложения в гражданском и арбитражном процессах / М. А. Фокина // Современное право. — 2009. — № 6. — С. 71—80.

Рассмотрены проблемы применения презумпций и функций в гражданском и арбитражном процессах. Особое внимание уделено дискуссионным вопросам о понятии и видах доказательственных презумпций, влиянию презумпций на распределение бремени доказывания. Дается анализ презумпциям, закрепленным в новейшем законодательстве. Юридические функции характеризуются с точки зрения их воздействия на доказывание в гражданском и арбитражном процессах.

03.01.10.371.

347.921.2(477) Чурніта Г. Заочний розгляд справи — новий інститут цивільного процесуального права Украї-

ни / Ганна Чурніта // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 49—52.

Досліджено порядок розгляду справи. Виокремлено особливості розгляду вирішення цивільної справи за відсутності хоча б однієї із сторін відповідно до чинного законодавства України. Запропоновано висновки та рекомендації щодо вдосконалення цивільного процесуального законодавства України.

03.01.10.372.

347.763 Шевченко А. Про відповідальність експедитора у випадку викрадення вантажу на шляху перевезення. Зняття з контролю валютної операції по розрахунках із продавцем за втрачений вантаж / Анна Шевченко // Юридичний радник. — 2009. — № 2. — С. 52—58.

Розглянуто випадок притягнення до відповідальності експедитора у випадку викрадення вантажу підприємства на шляху перевезення. Наведено порядок захисту прав підприємства в суді з падання прикладів судових рішень. Подано рекомендації, які можуть бути використані замовниками експедиторських послуг у господарській діяльності. Розглянуто проблему зняття з валютного контролю валютної операції у випадку викрадення вже оплаченого вантажу.

03.01.10.373.

347.91/95(477) Ясинок М. М. Окреме впровадження і пародії засідателі: історико-правовий огляд / Микола Миколайович Ясинок // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 160—164.

Проведено дослідження історії виникнення та розвитку інституту пародних засідателів у цивільному процесі України. Проаналізовано проблеми, які виникли у зв'язку з введенням зазначеного інституту в систему сучасного цивільного процесу.

03.01.10.374.

347.91/95:347.214.2 Ясинок М. Особливості розгляду справ про передачу безхазяйної нерухомої речі в комунальну власність / Микола Ясинок // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 45—47.

Досліджено процедуру щодо передачі безхазяйної нерухомої речі в комунальну власність у порядку цивільного судочинства у справах окремого провадження. Встановлено, що питання збереження житлового фонду в державі незалежно від його належності є соціальною стратегічною складовою нашої держави, а тому правовий її супровід потребує удосконалення. Зазначено, що процедура в частині судового розгляду щодо передачі нерухомої речі у комунальну власність стала прозорою, щоб унеможливити визнання нерухомого майна безхазяйним за наявності власника незалежно від того, що власник безпосередньо не користується таким майном чи не оформив своїх спадкових прав.

Див. також: 01.01.10.42, 01.01.10.52,
01.01.10.57, 03.01.10.327,
05.01.10.543, 05.01.10.556,
09.01.10.997, 09.01.10.998.

СІМЕЙНЕ ПРАВО

Книги

03.01.10.375.

347.61/64(477)(075.8) Ромовська З. В. Українське сімейне право: академ. курс : підручник / Зорислава Василівна Ромовська. — К. : Правова єдність, 2009. — 500 с.

Проаналізовано історичні витoki чинного сімейного

законодавства, інформацію про українську національну сімейну філософію, що закарбована у піснях, приказах, прислів'ях. Подано різні наукові погляди на спірні проблеми застосування окремих норм СК України. Наведено приклади судової практики та вічно пульсуючої практики життя.

03.01.10.376.

347.61/64(477)(094.1) Семейный кодекс Украины: науч.-практ. коммент. / отв. ред. Ю. С. Червоный. — К. : Правова єдність, 2008. — 456 с.

Авторы Комментария не ограничиваются комментарием норм СК Украины. Рассмотрены вопросы, которые могут возникнуть при их применении, сопоставлены положения, содержащиеся в разных статьях СК Украины, показаны противоречия между ними. Проанализированы различные точки зрения ученых-юристов, касающиеся дискуссионных вопросов теории семейного права и практики его применения. При этом авторы ссылаются на соответствующие нормативные акты, постановления Пленума Верховного Суда Украины и на теоретические работы в области семейного права.

Автореферати

03.01.10.377.

347.61/64:347.440(043.3) Ахмач Г. М. Договірні правовідносини членів сім'ї : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Ахмач Ганна Михайлівна ; ОНЮА. — О., 2009. — 19 с.

Комплексно досліджено теоретичні і практичні правові проблеми щодо поняття, класифікації, сутності та особливостей використання правової конструкції договору у сфері сімейних відносин. Розроблено систематизацію сімейно-правових договірних зобов'язань не тільки за участю подружжя, а й за участю інших членів сім'ї та родичів. Надано рекомендації по вдосконаленню відповідних положень чинного законодавства. Зроблено висновок про необхідність доповнення СК України окремими статтями, що регулюють способи забезпечення виконання зобов'язань. Проведено деталізацію та надано загальну характеристику сімейно-правовим договорам, що укладаються з приводу нематеріальних благ.

03.01.10.378.

347.626.2(477):341.96(043.3) Олійник О. С. Шлюбний договір: порівняльно-правовий аналіз законодавства різних правових систем : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Олійник Оксана Степанівна ; НДІ приватного права і підприємництва АПН України. — К., 2009. — 20 с.

Досліджено чинники, тенденції і закономірності становлення та розвитку інституту шлюбного договору в Україні і в окремих країнах романо-германської та англо-американської правових сімей. Детально проаналізовано правові режими майна подружжя, з'ясовано їх суттєві особливості та відмінності. Проаналізовано співвідношення законного і договірного режимів майна подружжя. Виявлено особливості правового регулювання відносин подружжя за допомогою шлюбного договору на прикладі окремих країн романо-германської та англо-американської правових сімей. Окремо розглянуто стан та перспективи розвитку інституту шлюбного договору в Україні. Проаналізовано основні колізійні норми, що виникають при укладенні шлюбного договору щодо регулювання особистих і майнових відносин подружжя, ускладнених іноземним елементом.

Статті

03.01.10.379.

347.626(477) Білоцький О. Права подружжя на житло за нормами Сімейного кодексу України / Олександр Білоцький // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 53–56.

Визначено особливості правового регулювання житлових відносин СК України. З'ясовано співвідношення житлового законодавства із сімейним. Розглянуто зміст житлово-сімейних відносин. Запропоновано шляхи удосконалення правового регулювання житлових відносин.

03.01.10.380.

347.61(64) Борминская Д. С. Новые тенденции в развитии мусульманского семейного права на примере Семейного кодекса Королевства Марокко 2004 г. / Д. С. Борминская // Семейное и жилищное право. — 2009. — № 3. — С. 3–14.

Освещены правовые вопросы регулирования брачно-семейных отношений в Марокко. Подробно рассмотрены такие вопросы, как: понятие и правовая природа брака, порядок его заключения, условия действительности брачного договора; права и обязанности супругов; происхождение детей и правовые последствия родства; порядок расторжения брака, круг оснований, дающих жене право требовать развода, и последствия расторжения. Дано сопоставление положений Кодекса 2004 г. с классической мусульманской доктриной и с положениями Кодекса Марокко 1957 г., приведены также примеры из семейного законодательства и судебной практики других стран. В заключение автор, опираясь на доступные статистические данные, приходит к выводу о двойственной реакции марокканского общества на реформу брачно-семейных отношений. Ряд реформ оказался весьма успешным, в частности, касательно полигамного брака, развода по инициативе жены. В то же время по-прежнему высока доля браков несовершеннолетних; крайне невысок процент женщин, вступающих в брак самостоятельно, без опекуна; буквально единичны случаи заключения договоров, устанавливающих режим общности имущества супругов.

03.01.10.381.

347.61/64(477) Ватрас В. А. До питання про законодавче закріплення поняття сім'ї / В. А. Ватрас // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 326–332.

Досліджено питання юридичного визначення сім'ї, з'ясовано його відмінності від існуючого в юридичній науці соціологічного трактування сім'ї. Шляхом творчого узагальнення поглядів учених, аналізу законодавства та виділення ключових властивостей запропоновано авторський варіант щодо дефініції сім'ї та її закріплення у чинному законодавстві. Запропоновано внести зміни до СК України щодо юридичного визначення поняття «сім'я» у сімейному законодавстві України та щодо конкретизації підстав створення сім'ї.

03.01.10.382.

347.61/64 Гливинская И. Н. Некоторые вопросы ответственности и мер защиты в семейном праве / И. Н. Гливинская // Семейное и жилищное право. — 2009. — № 3. — С. 14–17.

Представлен анализ понятия ответственности и защиты в семейном праве. Приведены мнения нескольких авторов, затрагивающие данную тему, а также обзор мер защиты и мер ответственности.

03.01.10.383.

347.633(477) Грабовська О. О. Правосуб'єктність органів опіки та піклування в процедурі усиновлення / *О. О. Грабовська* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 291–296.

Досліджено компетенцію органів опіки та піклування у досудовій підготовці справ та безпосередньо в суді. Проаналізовано чинне законодавство України щодо регулювання правовідносин у сфері усиновлення дітей громадянами України та іноземними громадянами. Прیدілено увагу питанням судової практики щодо справ про усиновлення.

03.01.10.384.

347.62(470)-054.7 Косарева И. А. Зарубажное и российское право о возможности представителей сексуальных меньшинств создать семью / *И. А. Косарева* // Современное право. — 2009. — № 8. — С. 52–57.

Предприията попытка обосновать необходимость признания права лиц с нетрадиционной сексуальной ориентацией на создание семьи. Охарактеризовано зарубажное и российское законодательство, регулирующее вопрос создания нетрадиционной семьи. Указано на пробелы в российском законодательстве.

03.01.10.385.

347.642 Крылова О. А. Неисполнение обязанностей по содержанию и воспитанию несовершеннолетних детей как основание применения к родителям мер юридической ответственности / *О. А. Крылова* // Современное право. — 2009. — № 8. — С. 57–62.

Рассмотрены меры гражданско-правовой, семейно-правовой, административной и уголовной ответственности, применяемой к родителям за неисполнение обязанностей по содержанию и воспитанию несовершеннолетних детей. Обращено внимание на соотношение мер различных видов юридической ответственности, применяемых к родителям за неисполнение обязанностей по содержанию и воспитанию несовершеннолетних детей.

03.01.10.386.

347.61/64 Маркосян А. В. Юридические поступки и результативные действия в семейном праве / *А. В. Маркосян* // Современное право. — 2009. — № 8. — С. 68–70.

Рассмотрены такие юридические факты семейного права, как юридические поступки и результативные действия (хотя самостоятельное существование последних отрицается многими специалистами). На основании конкретных примеров из нормотворческой практики выявлено четкое различие между юридическими поступками и результативными действиями.

03.01.10.387.

347.627.2(470) Миролюбова О. Г. Расторжение брака по взаимному согласию супругов как специальный вид гражданского судопроизводства / *Ольга Германовна Миролюбова* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 7. — С. 73–75.

Проанализированы специальные нормы, регулирующие процедуру расторжения брака по взаимному согласию супругов с позиций защиты интересов семьи. Сделан вывод о несоответствии данной процедуры исковой модели судопроизводства и обосновывается целесообразность отнесения указанной категории дел к делам особого производства.

03.01.10.388.

347.626.001.36 Олійник О. С. Майнові відносини подружжя: порівняльно-правовий аспект / *О. С. Олій-*

ник // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 5. — С. 2–6.

З ціллю поглиблення наукового уявлення про правовідносини власності подружжя проаналізовано основні правові режими майна подружжя. З'ясовано їх суттєві особливості та можливості застосування договірної режиму майна подружжя.

03.01.10.389.

347.626(470) Румянцев Н. С. Имущественные права супругов в «гражданском» браке / *Н. С. Румянцева* // Семейное и жилищное право. — 2009. — № 3. — С. 20–22.

Рассмотрены фактические браки — понятие, тенденции развития, ситуации в различных странах и положение «гражданских» браков в законодательстве РФ.

03.01.10.390.

347.6 Стеблева Е. В. Правовое регулирование института суррогатного материнства за рубежом / *Е. В. Стеблева* // Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3. — С. 88–90.

Освещена правовая регламентация отношений суррогатного материнства. На основе норм зарубежного законодательства и судебной практики рассмотрены вопросы, связанные с отношением государства к вспомогательным репродуктивным технологиям (ВРТ) в разных странах. Приведены примеры тех стран, в которых суррогатное материнство разрешено, ограничено или запрещено. Уделено внимание тем требованиям, которые предъявляются к субъектам отношений суррогатного материнства. Проанализированы проблемы и пробелы правового регулирования отношений суррогатного материнства в РФ и предложены пути по совершенствованию российского законодательства в рассматриваемой сфере.

03.01.10.391.

347.61/64(470);347.155 Хватова М. А. Семейная дееспособность физических лиц в РФ / *М. А. Хватова* // Семейное и жилищное право. — 2009. — № 3. — С. 18–20.

Представлено обозрение дееспособности в семейном праве. Дано рассмотрение дееспособности в качестве общеправовой категории. Приводятся освещение дееспособности в зарубежных странах.

03.01.10.392.

347.63(477) Хипевич О. Некоторые аспекты правового регулирования суррогатного материнства: права и обязанности суррогатной матери и биологических родителей / *Ольга Хипевич* // Юридичний радник. — 2009. — № 3. — С. 90–93.

Исследована законность применения программы суррогатного материнства на территории Украины. Обозначены основные проблемы в сфере законодательного регулирования суррогатного материнства. Определены понятия суррогатной матери и биологических родителей. Разработан примерный перечень прав и обязанностей сторон, участвующих в программе суррогатного материнства.

03.01.10.393.

347.63(477) Хіпсевич О. Сурогатне материнство в Україні та зарубіжних країнах: юридичні аспекти / *Ольга Хіпсевич* // Юридичний журнал. — 2009. — № 7–8. — С. 65–68.

Відмічено, що на сьогоднішній день в Україні відносини сурогатного материнства майже неврегульовані законодавчо. Проаналізовано чинне законодавство України та деяких зарубіжних країн щодо правового регулювання відносин сурогатного материнства. Зазначено, що застосування програми сурогатного материнства досить поширено у світі. Для юридично грамотного за-

стосування та поширення в Україні сурогатного материнства рекомендовано удосконалити українське законодавство.

03.01.10.394.

347.627.2(560) Шелгунова Т. Основания и порядок расторжения брака в Турецкой Республике / *Т. Шелгунова* // Юрист вуза. — 2009. — № 4. — С. 43–46.

Рассмотрены основания, которые могут служить причиной для расторжения брака в Турецкой Республике. Назван орган, приймающий прошение о разводе. Подробно описано, в каких случаях и кто из супругов может принести прошение о разводе. Приведена статистика разводов в Турецкой Республике за 2007 год с указанием возраста супругов и продолжительности брака.

Див. також: 01.01.10.62.

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Книги

03.01.10.395.

341.9:340.137 Руденко О. В. Уніфікація міжнародного приватного права в ЄС : монографія / *О. В. Руденко*. — Чернівці : Рута, 2009. — 248 с.

Доведено, що уніфікація в ЄС на основі критерію поділу правопорядків у вузькому сенсі є супрауніфікацією, а в технічному сенсі — ще й інтернаціоналізацією. Уніфікація міжнародного приватного права в рамках ЄС на основі того самого критерію охоплює поряд із попередніми двома типами уніфікації ще й трансуніфікацію (уніфікацію в широкому сенсі) та інтрауніфікацію (уніфікацію в найширшому сенсі) міжнародного приватного права. Встановлено, що за критерієм законодавчої спеціалізації потрібно розрізняти уніфікацію міжнародного приватного права у широкому сенсі і вузькому сенсі. З'ясовано, що уніфікація на рівні суправитієляє уніфікацію на рівні інтернаціонального правопорядку, а трансуніфікація міжнародного приватного права стає основою, міняючи інтернаціоналізацію та супрауніфікацію міжнародного приватного права ЄС.

Автореферати

03.01.10.396.

341.9.241(043.3) Гайдулін О. О. Зближення контрактного права країн — членів Європейського Союзу: основні засоби та напрями : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / *Гайдулін Олександр Олександрович* ; НДІ приватного права і підприємництва АПН України. — К., 2009. — 20 с.

Здійснено аналіз процесу інтеграції контрактного права держав — членів ЄС, який у компаративній юриспруденції одержав назву європеїзації контрактного права. Визначено поняття щодо науки європейського контрактного права. Джерелами європейського контрактного права визнано національне право, міжнародне право, їх персоналіа та право ЄС. Окремо досліджено «принципи європейського контрактного права», директиви ЄС, Регламент ЄС «Рим I». Зазначено, що подальше зближення контрактного права має відбуватися переважно на основі загальних принципів права.

Статті

03.01.10.397.

341.21 Ерпылева Н. Ю. Государства как субъекты международного частного права / *Н. Ю. Ерпылева* // Право и политика. — 2009. — № 3. — С. 554–591.

Освещен комплекс вопросов, связанных с правовым статусом государства как субъекта МЧП. Основное внимание уделено такой ключевой характеристике государства, как юрисдикционный иммунитет. Исследованы функции государства в регулировании внешнеэкономической деятельности, правовой режим государственной собственности и роль государства в регулировании международного оборота культурных ценностей.

03.01.10.398.

341.96:347.61/64 Калакура В. Принципы колісійного регулювання в міжнародному сімейному праві / *В. Калакура* // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — К., 2009. — Вип. 80. — С. 40–43.

Досліджено принципи колісійного регулювання у міжнародному сімейному праві на основі міжнародних договорів, українського та зарубіжного законодавства. Звернуто увагу на необхідність уточнення положень щодо застосування колісійних норм: проблема правової кваліфікації, зворотного відсилання, обходу закону («штучної прив'язки»), застереження про публічний порядок, застосування імперативних норм.

03.01.10.399.

341.96:346.543 Кауфман Б. Міжнародний досвід правового регулювання приватного інвестування (на прикладі інститутів спільного інвестування) / *Борис Кауфман* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 86–99.

Визначено принципові відмінності у досвіді національного європейського регулювання діяльності ІСІ від регулювання діяльності ІСІ згідно із законом України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)», що можуть бути запозичені до законодавства України.

03.01.10.400.

341.924 Мережко О. Міжцивілізаційні колізії в сучасному міжнародному приватному праві / *Олександр Мережко* // Юридичний журнал. — 2009. — № 5. — С. 74–86.

Досліджено колізії між різними правовими культурами, в основі яких лежать колізії між різними системами цінностей і які за своєю суттю є аксіологічними колізіями. Найбільш масштабними колізіями МПРП вважають колізії приватно-правового характеру, що виникають між різними цивілізаціями, оскільки цивілізації вміщують різні правові культури. Зазначено, що національний суд, перед яким виникає міжцивілізаційна колізія, повинен враховувати особливості цієї цивілізації, а не ігнорувати їх. Запропоновано виробити відповідні правові механізми розв'язання і поєднання міжцивілізаційних колізій.

03.01.10.401.

341.96:347.71 Назаренко В. Історичні аспекти уніфікації права міжнародних комерційних контрактів / *В'ячеслав Назаренко* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 48–51.

Виявлено та досліджено особливості розвитку методології уніфікації права міжнародних комерційних контрактів залежно від особливостей історичного розвитку до уніфікації. Встановлено, що кінець ХХ — початок ХХІ ст. характеризується взаємопов'язаними процесами — ідея всесвітньої уніфікації права міжнародної торгівлі, яка виникла наприкінці ХІХ ст., отримала не лише визнання спеціалістів, а завдяки їх зусиллям, зумовленим потребами практики, була офіційно визнана державами, що вплинуло на створення у 1966 р. Комісії ООН по праву міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ) і прийняття значної кількості міжнарод-

них концепцій з питань міжнародного обміну товарами та послугами. Зазначено, що спочатку на рівні наукової концепції, а згодом на рівні реальної практики виокремлено особливу галузь права — право міжнародної торгівлі.

03.01.10.402.

341.9 Назаренко В. Поняття та види джерел міжнародного приватного права / *В'ячеслав Назаренко* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 100–104.

Досліджено юридичну природу джерел МПРП. З'ясовано його співвідношення з міжнародним правом. Зазначено, що джерелами МПРП, як і будь-якої іншої галузі національного права, можуть бути лише національно-правові форми, в яких існують норми права й які є виявленням їх обов'язкової юридичної сили у межах держави. Це закони та підзаконні акти, санкціоновані звичаї, а також президент в обмеженому колі держав.

03.01.10.403.

341.96:347.451 Назаренко В. Уніфікація правового регулювання договору міжнародної купівлі-продажу товарів / *В'ячеслав Назаренко* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 57–61.

Проаналізовано чинне законодавство, а також судові та арбітражні практики у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Досліджено фактори, що впливають на зміну правил правового регулювання договору міжнародної купівлі-продажу товарів та інших міжнародних контрактів. Встановлено, що інтернаціоналізація господарського життя зумовила тенденцію до уніфікації не лише колізійних, а й матеріально-правових норм у галузі світової торгівлі, а також до появи *lex mercatoria* та розширення сфери застосування торговельних звичаїв.

03.01.10.404.

347.736 Новосельцев І. Правозастосовча практика у справах про транскордонну неплатоспроможність: досвід країн Заходу / *Ілля Новосельцев* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 105–109.

Проаналізовано судову практику іноземних країн у справах про транскордонну неплатоспроможність. Розкрито підходи та рішення, що застосовувались іноземними судами для розв'язання проблем транскордонної неплатоспроможності, передбаченої у Модельному законі ЮНСІТРАЛ про транскордонну неплатоспроможність та Регламенті Ради (ЄС) про провадження у справах про неплатоспроможність від 29.05.2000 р. № 1346/2000.

03.01.10.405.

341.924(4) Пшеничюк Д. В. Колізійна доктрина вирішального викопання та принцип тісного зв'язку: континентальна традиція / *Дмитро Владиславович Пшеничюк* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 252–257.

Проаналізовано порядок застосування колізійного принципу тісного зв'язку у сучасній Європі. Розкрито зв'язок між колізійною доктриною вирішального викопання та принципом тісного зв'язку.

03.01.10.406.

341.96:346.543 Тумакова М. Е. Міжнародне інвестиційне право як галузь сучасного міжнародного права / *Марія Едуардіана Тумакова* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 257–262.

Проведено аналіз основних характерних рис міжнародного інвестиційного права як окремої комплексної галузі міжнародного права. Зазначено про значущість врахування її принципів та специфічних механізмів у національній правовій системі. Досліджено питання про можливість виділення міжнародного інвестиційного права в окрему галузь міжнародного права. З'ясовано, наскільки міжнародне інвестиційне право відповідає колу умов або переліку критеріїв, вироблених міжнародно-правовою доктриною для визначення сукупності правових норм галуззю.

03.01.10.407.

341.96:346.543:339.727.22/24 Тумакова М. Принципи та норми міжнародного інвестиційного права як основа законодавства України у сфері регулювання іноземного інвестування / *Марія Тумакова* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 55–58.

Досліджено основні принципи та норми міжнародного інвестиційного права.

03.01.10.408.

347.721:339.923 Федіняк Г. С. Реалізація цивільної правосуб'єктності транснаціональними корпораціями / *Г. С. Федіняк* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 301–304.

Досліджено питання реалізації цивільної правосуб'єктності транснаціональними корпораціями. Визначено організаційно-правові форми реалізації указаної правосуб'єктності. Розглянуто статус органів, які реалізують договірну правосуб'єктність транснаціональних корпорацій, в тому числі з приймаючою державою. Акцентовано увагу на правовому інституті представництва, який використовується корпораціями у їх діяльності.

12.00.04. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО; ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Книги

04.01.10.409.

346.3(477)(076) Роїна О. М. Договори у господарській діяльності : практ. посібник / О. М. Роїна. — 3-тє вид., допов. — К. : КНТ, 2009. — 800 с.

Подано зразки найбільш поширених договорів, що використовуються у господарській діяльності суб'єктами господарювання різних форм власності. Наведено істотні умови договорів, а також порядок укладання, зміни та припинення договірних відносин. Третє видання доповнене новими договорами у розділах: Купівля-продаж, Енергопостачання, Оренда майна та Підряд.

Автореферати

04.01.10.410.

346:347.736(477) Джуль В. В. Теоретико-прикладні проблеми реформування законодавства України про банкрутство : автореф. ... д-ра юрид. наук : 12.00.04 / Джуль В'ячеслав Васильович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 30 с.

Проведено комплексний аналіз теоретичних і практичних проблем реформування чинного законодавства України про банкрутство. Дослідженням встановлено, що оптимальним варіантом реформування має стати розбудова цього законодавства на засадах прокредиторської моделі як найбільш економічно раціональної. З урахуванням чинників соціального середовища країни з'ясовано можливість для реального впровадження цієї моделі у національну систему права України. Методологічною основою для висновків слугували засадничі положення економічної теорії права та цивілізаційного діалектичного методу. Проаналізовано та визначено системні характеристики права банкрутства як теоретичної основи реформування законодавства України про банкрутство. Виявлено оптимальні організаційно-юридичні характеристики обраної прокредиторської моделі законодавства про банкрутство. Встановлено системні властивості конкурсного процесу і його оптимальні юридичні характеристики. Визначено раціональний спосіб упорядкування транскордонних аспектів неспроможності в національному законодавстві України про банкрутство.

04.01.10.411.

346:24.5(477)(043.3) Джурицький В. О. Правове становище господарських об'єднань в Україні : автореф. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Джурицький Віталій Олександрович ; НДІ приват. права і підпр. АПрНУ. — К., 2009. — 20 с.

Проведено комплексне дослідження правового становища господарських об'єднань в Україні. Висвітлено економіко-правову природу господарських об'єднань та їх місце серед учасників відносин у сфері господарювання. Приділено увагу історії розвитку законодавства про господарські об'єднання. Виявлено особливості правового статусу державних господарських об'єднань та визначено правове становище учасників господарських об'єднань. Розкрито особливості правового режиму майна господарських об'єднань різних видів і організаційно-правових форм. Сформульовано і обгрунтовано пропозиції щодо вдосконалення законодавства про господарські об'єднання в Україні.

04.01.10.412.

346.12:65.016.8(477)(043.3) Повар П. О. Правове регулювання ліквідації підприємств в Україні : автореф. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Повар Павло Олександрович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 18 с.

Досліджено питання правового регулювання ліквідації підприємств. Визначено поняття ліквідації підприємства, процедури ліквідації. Здійснено їх класифікацію. Висвітлено історію розвитку законодавства; особливості добровільної та примусової ліквідації підприємств, їх підстави. Розкрито особливості ліквідації підприємств за загальною процедурою, що не пов'язана з банкрутством, а також особливості ліквідації підприємств у разі недостатності майна для задоволення вимог кредиторів. Зроблено висновки та пропозиції щодо вдосконалення законодавства України з питань ліквідації підприємств.

04.01.10. 413.

346.2(043.3) Похилепко І. С. Організаційно-правові форми суб'єктів малого підприємництва : автореф. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Похилепко Ірина Сергіївна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 18 с.

Досліджено організаційно-правові форми суб'єктів малого підприємництва. Звернено увагу на теоретичні та практичні аспекти визначення поняття та ознак малого підприємництва, поняття та видів організаційно-правових форм суб'єктів малого підприємництва, нормативно-правового регулювання здійснення малого підприємництва в певних організаційно-правових формах. Встановлено особливості правового становища окремих видів організаційно-правових форм суб'єктів малого підприємництва, зокрема господарського товариства, виробничого кооперативу, фермерського господарства, громадянства у сфері господарювання. Значу увагу приділено розробці практичних рекомендацій щодо вдосконалення законодавства України, яке регулює правове становище організаційно-правових форм суб'єктів малого підприємництва та їх видів. Зокрема, запропоновано ряд змін до Господарського та Цивільних кодексів України, законів України «Про державну підтримку малого підприємництва», «Про господарські товариства», «Про фермерське господарство», «Про кооперацію» тощо.

04.01.10.414.

346:334.7+347.72.033 Хорт Ю. В. Механізм захисту учасників акціонерних правовідносин через конструкцію статутного капіталу : автореф. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Хорт Юлія Валеріївна ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 19 с.

Здійснено комплексне дослідження правового регулювання формування, зміни й підтримання статутного капіталу акціонерного товариства, його ефективності щодо забезпечення захисту інтересів учасників акціонерних відносин. Запропоновано класифікацію концепцій статутного капіталу, виявлено чинники, які вплинули на їх формування й розвиток. Визначено правозабезпечувальні функції статутного капіталу й проведено їх класифікацію. Доведено, що статутний капітал не виконує функцію гарантії інтересів кредиторів. Обгрунтовано необхідність запровадження в Україні проакціонерської концепції статутного капіталу з певними елементами прототарарської. Зазначено, що захист інтересів кредиторів має здійснюватися за допомогою альтернативних механізмів. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення відповідних положень чинного законодавства України.

Стаммі

04.01.10.415.

347.721 Балбекова О. Обзор возможных юрисдикций для размещения та реєстрації холдингової компанії / *Олена Балбекова* // Юридичний радник. — 2009. — № 3. — С. 70–75.

Розглянуто такий інструмент для ведення бізнесу, його реструктуризації, розширення та/або диверсифікації, як іноземна холдингова компанія. Наведено стислий огляд юрисдикцій, які найбільш привабливі для створення холдингової структури з урахуванням репутаційних ризиків.

04.01.10.416.

346.546.4(8) Беликова К. М. Опыт антимонопольного регулирования в странах МЕРКОСУР / *К. М. Беликова* // Государство и право. — 2009. — № 8. — С. 97–100.

Проведен аналіз конституційного регулювання конкурентної середовища в Венесуелі, Бразилії, Парагваї, Уругваї, Болівії. Отримано, що не во всіх країнах МЕРКОСУР існує антимонопольне законодавство (Парагвай, Еквадор). Указано на відсутність юридично чіткого і однозначного визначення принципальних понять (монополія, конкуренція, ринок тощо) в існуючих антимонопольних законах країн Південноамериканського загального ринку, а також на високе місце актів органів виконавчої влади в сфері антимонопольного регулювання.

04.01.10.417.

347.751(477).001.33 Беседіна Т. Класифікація договорів (контрактів) поставки в зовнішньоекономічній діяльності / *Тетяна Беседіна* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 33–36.

Здійснено огляд законодавства України, практики укладання та виконання договорів (контрактів) поставки у зовнішньоекономічній діяльності. Проаналізовано погляди правознавців з метою класифікації договорів (контрактів) поставки у зовнішньоекономічній діяльності України за певними ознаками. Рекомендовано прийняття єдиного нормативно-правового акту, норми якого регулювали б відносини поставки у зовнішньоекономічній діяльності.

04.01.10.418.

347.764:368.51:633 Волкова И. Страхование предпринимательского риска / *Ирина Волкова* // Власть. — 2009. — № 9. — С. 121–123.

Освещены основные проблемы законодательного определения объекта страхования предпринимательского риска. Предложены отдельные пути их решения. Указано, что объектом страхования предпринимательской деятельности может быть ее оуществленный будущий результат, который предприниматель рассчитывает произвести в виде плодов, продукции или доходов. Предложено авторское определение объекта страхования предпринимательского риска в сфере страхования сельскохозяйств.

04.01.10.419.

347.19 Воронова Е. А. Некоторые особенности правовой природы унитарных предприятий / *Е. А. Воронова* // Юрист. — 2009. — № 7. — С. 24–31.

Проанализированы положения п. 2 Концепции развития законодательства о юридических лицах (2009) «Законодательство об унитарных предприятиях». Отмечено, что правовой статус юридического лица в форме унитарного предприятия даст возможность государству через уполномоченные органы контролировать его деятельность и распоряжаться имуществом по своему усмотрению, с учетом требования ситуации

и утверждаемых программ. Выделены факторы, препятствующие нормальной эффективной деятельности этого вида юридического лица.

04.01.10.420.

347.775(470) Габов А. В. Рейдерство как правовое явление / *А. В. Габов, А. Е. Молотников* // Законодательство. — 2009. — № 7. — С. 80–87.

Проанализировано понимание рейдерства в постсоветских государствах, и в частности в России, а также в общемировой практике. Указано на существование проблем, связанных с этим явлением, как в уголовно-правовой, так и гражданско-правовой плоскости. Проанализированы законодательные инициативы, направленные на решение проблем, связанных с явлением рейдерства.

04.01.10.421.

349.41(470):332.33 Герасимов А. А. Некоторые проблемы правового регулирования деятельности кадастровых инженеров / *А. А. Герасимов* // Государство и право. — 2009. — № 7. — С. 90–95.

Проанализирован правовой статус кадастровых инженеров в соответствии с российским законодательством. Представлен зарубежный опыт в сфере землеустройства. Уделено внимание порядку и требованиям допуска лиц к проведению землеустроительных работ в Германии, Австрии, Чехии и др. Предложена авторская редакция п. 2 ч. 2 ст. 29 Закона о кадастре РФ. Освещены вопросы создания саморегулируемых организаций в сфере кадастровой деятельности. Выделены основные функции в сфере регулирования землеустроительной деятельности профессиональными объединениями в зарубежных странах.

04.01.10.422.

347.721(470) Гриценко А. И. Корпорации в России и зарубежных правовых системах: понятие и сущность (государственные корпорации в современной России на примере государственной корпорации «Росатом») / *А. И. Гриценко, К. Моралес* // Энергетическое право. — 2009. — № 1. — С. 19–28.

Проанализировано историческое развитие института «корпорация», его доктринальное толкование на ранних и современных этапах развития в России и за рубежом. Освещена правовая природа такой организационно-правовой формы некоммерческой организации, как государственная корпорация. Особое внимание уделено госкорпорации «Росатом». Обсуждается идея упразднения госкорпорации.

04.01.10.423.

347.724(470) Гурин Н. Совместный бизнес в рамках ООО: новые перспективы / *Никита Гурин, Константин Зосин* // Корпоративный юрист. — 2009. — № 7. — С. 12–17.

Комплексно рассмотрены изменения в законодательстве РФ об ООО с точки зрения защиты интересов партнеров при создании, ведении и прекращении совместного бизнеса в рамках ООО. Даны рекомендации для практикующих юристов.

04.01.10.424.

347.191.11(470) Денисов П. А. Перспективы развития государственных корпораций в России / *П. А. Денисов* // Административное право и процесс. — 2009. — № 6. — С. 27–28.

Отмечено, что государственная корпорация в РФ представляет собой некоммерческую организацию, учредителем которой может являться только РФ. Указано, что имущество, переданное государственной корпорации в качестве вклада, становится ее собственностью. Федеральное законодательство предписывает

распоряжаться этими активами только в целях достижения поставленных перед корпорациями социально значимых и общественно полезных задач.

04.01.10.425.

347.724 Дзюбенко С. Визначення моменту виходу учасника з товариства з обмеженою відповідальністю (теорія та практика) / *Сергій Дзюбенко* // Юридичний радник. — 2009. — № 3. — С. 56—57.

Розглянуто питання визначення моменту виходу учасника з товариства з обмеженою відповідальністю. Запропоновано шляхи вирішення зазначеної проблеми.

04.01.10.426.

346.543 Довгань Л. П. Ефективність та конкурентність як фактор підвищення інвестиційної привабливості українського ринку корпоративних облігацій / *Л. П. Довгань, Д. М. Самкова* // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 17. — С. 12—15.

Вказано на недостатній рівень інвестиційної привабливості українського ринку корпоративних облігацій, зумовлений низькою ефективністю та високою концентрацією. Досліджено галузеву структуру та динаміку емісійної діяльності. Запропоновано кроки по зниженню інвестиційних ризиків.

04.01.10.427.

347.721 Жорнокуй Ю. Проблеми питання визначення поняття категорії «корпорація» та її ознак / *Юрій Жорнокуй* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 28—32.

Вказано на існування проблеми визначення суб'єктного складу корпоративних правовідносин, що породжує складність розуміння сутності природи категорії «корпорація». Проаналізовано трактування даної категорії у зарубіжному праві. Вмотивовано хибність розширеного тлумачення категорії «корпорація». Наведено авторський перелік ознак корпорації.

04.01.10.428.

347.457«2008»(477) Звіт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку за 2008 рік // Ринок цінних паперів України. — 2009. — № 7—8. — С. 6—119.

Окреслено місце фондового ринку в сучасних макроекономічних процесах в Україні. Проаналізовано, зокрема, емісійну діяльність на ринку цінних паперів. Окремо розглянуто діяльність закритих акціонерних товариств, відкритих акціонерних товариств та підприємств-емітентів облігацій у 2007 році як емітентів цінних паперів. Досліджено обіг та облік прав власності на ринку цінних паперів. Висвітлено стан діяльності щодо ведення реєстрів власників іменних цінних паперів, депозитарна діяльність зберігачів цінних паперів, діяльність інститутів спільного інвестування та саморегулюючих організацій. Окремий розділ присвячено діяльності та організаційній структурі Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Серед Додатків до Звіту — перелік нормативно-правових документів Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку за 2008 рік, які оприлюднюються до вимог законодавства.

04.01.10.429.

347.726(477) Зубатенко О. Деякі аспекти правового статусу кооперативу як учасника господарських відносин / *Олена Зубатенко* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 9. — С. 80—82.

Окреслено коло господарських відносин, у яких беруть участь кооперативи. Вказано на необхідність розширення суб'єктного складу договору контракції сільськогосподарської продукції. Наголошено на доцільності залишення вживаним терміна «кооперативне підприємство» щодо підприємств, створених виробничими кооперативами. Запропоновано зміни та допов-

нення до ЗУ «Про інвестиційну діяльність», передбачивши у ст. 4 положення про те, що інвестування та фінансування об'єктів житлового будівництва може здійснюватись у тому числі через житлово-будівельні кооперативи та створені ними будівельні підприємства.

04.01.10.430.

347.721(470):621.039 Иойрыш А. И. Оправданно ли создание госкорпораций как инструмента для активизации промышленной политики России? / *А. И. Иойрыш, В. Г. Терентьев* // Государство и право. — 2009. — № 7. — С. 47—53.

Проанализирован зарубежный опыт функционирования государственных корпораций. Освещены основы правового статуса государственных корпораций как некоммерческих организаций, а также государственных корпораций, осуществляющих предпринимательскую деятельность. Особое внимание уделено анализу целей деятельности Государственной корпорации по атомной энергии, ее правовому положению. Представлено мнение представителей деловых кругов России, различных экспертов по экономике и управлению на создание госкорпораций.

04.01.10.431.

347.725(477) Іванова Л. П. Правова природа відносин у сфері управління акціонерним товариством / *Людмила Іванова* // Ринок цінних паперів України. — 2009. — № 9—10. — С. 41—46.

Вказано на неоднозначність, дискусійність та недостатню дослідженість у науковій літературі питань правової природи відносин у сфері управління акціонерним товариством. Акцентовано увагу на проблемності визначення правової природи відносин (майнові чи особисті немайнові за ЦК України); господарсько-виробничих, організаційно-господарських чи внутрішньогосподарських (за ГК України) між органами управління акціонерним товариством.

04.01.10.432.

347.72(470).001.33 Карлашов В. Н. Некоторые вопросы классификации коммерческих организаций в Гражданском кодексе РФ / *Владимир Николаевич Карлашов* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 10. — С. 54—56.

Рассмотрены виды, признаки и иные вопросы, связанные с классификацией коммерческих организаций в российском законодательстве. Поднимается вопрос о несовершенстве существующих классификаций. Предложены варианты решения этой проблемы.

04.01.10.433.

347.725(477) Карпенко Г. В. Нормативно-правове забезпечення корпоративного управління: проблеми залучення інвестицій на вітчизняні підприємства / *Г. В. Карпенко, А. П. Данькевич* // Фінанси України. — 2009. — № 7. — С. 39—46.

Досліджено основні проблеми нормативно-правового забезпечення ефективного корпоративного управління в Україні. Особливу увагу приділено підвищенню рівня захисту прав акціонерів та достовірності і прозорості подання й розкриття акціонерними товариствами інформації щодо їхньої діяльності. Проведено аналіз повел ЗУ «Про акціонерні товариства», вказано на його недоскопальність.

04.01.10.434.

347.721(470) Качалова А. В. Злоупотребление корпоративными правами в процессе реорганизации хозяйственных обществ / *А. В. Качалова* // Законодательство. — 2009. — № 10. — С. 20—29.

Проанализирована история вопроса о злоупотреблении правом. Представлен краткий обзор существую-

пих в юридической науке точек зрения по данной тематике и действующего законодательства РФ. Выделены основные предпосылки реализации возможности злоупотребления корпоративными правами в процессе реорганизации. Определены принципы определения пределов (границ) осуществления акционерами (участниками хозяйственных обществ) корпоративных прав при реорганизации.

04.01.10.435.

346.546.6 Кульков М. Вы пострадали от нарушений законодательства о конкуренции: где защищать свои права? / *Максим Кульков* // Корпоративный юрист. — 2009. — № 10. — С. 41–44.

Проанализированы три основные группы нарушений хозяйствующими субъектами антимонопольного законодательства, в результате которых страдают интересы других хозяйствующих субъектов: злоупотребление доминирующим положением; антиконкурентные соглашения и согласованные действия; недобросовестная конкуренция. Представлена основная нормативная база для определения процедуры, по которой будут рассматриваться административные дела о нарушении законодательства о конкуренции

04.01.10.436.

347.725.031 Ламсков Д. С. Волонтеризация учредителя — юридического лица как основа создания акционерного общества: миф или реальность? / *Д. С. Ламсков* // Юрист. — 2009. — № 7. — С. 20–23.

Указано на актуальность как с теоретической, так и с практической точки зрения вопроса о предоставлении возможности юридическому лицу являться учредителем акционерного общества. Отмечено, что волонтеризация — это проявление воли учредителя, и только единство воли и волонтеризация может служить основанием для совершения действий, лежащих в основе юридического факта — появления нового субъекта права (акционерного общества). По мнению автора, участие юридического лица в качестве учредителя ограничивается лишь рамками, установленными его учредителями — человеческими личностями.

04.01.10.437.

347.77(470):366.64 Леонова Г. Б. Маркировка пищевых продуктов (некоторые аспекты правового регулирования) / *Г. Б. Леонова* // Законодательство. — 2009. — № 7. — С. 16–25.

Проанализирована нормативно-законодательная база РФ, регулирующая вопросы потребительской маркировки применительно к отдельным показателям (например, ГМО). Указано, что содержание принятых технических регламентов не в полной мере соответствует целям их принятия, указанным в п. 1 ст. 6 Закона о техническом регулировании РФ. Предложено для предупреждения недобросовестной конкуренции путем введения потребителя в заблуждение относительно качества товаров ввести специальное правовое регулирование в указанной сфере на уровне постановления правительства РФ.

04.01.10.438.

346.543(477+4+73) Лубенець І. Контроль за діяльністю інститутів спільного інвестування в Україні та за кордоном / *Ірина Лубенець* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 82–85.

Систематизовано інформацію щодо систематизації контролюючих органів у сфері інвестиційної діяльності та особливостей контролю в США, Західній Європі та Україні. Сформульовано теоретичні положення, що спрямовані на розвиток теорії державного контролю. Наведено авторське визначення державного контролю у сфері спільного інвестування.

04.01.10.439.

346.5(470):330.341.1.001.33 Мардашица Е. А. Понятие и классификация субъектов инновационной деятельности / *Е. А. Мардашица* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 6. — С. 57–60.

Указано на несовершенство нормативного правового регулирования сферы инновационной деятельности в современной России. Проанализированы определения «инновации», «инновационная деятельность», содержащиеся в Концепции инновационной политики РФ на 1998–2000 гг. № 832. Рассмотрены существующие критерии классификации субъектов инновационной деятельности, выделены их основные особенности.

04.01.10.440.

346.7 Михайлов Н. И. Особенности правовой организации бизнес-групп как разновидности производственно-хозяйственных комплексов / *Н. И. Михайлов* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 6. — С. 53–56.

В ходе определения понятия правовой природы производственно-хозяйственных комплексов основной акцент сделан на выявление характерных черт рассматриваемых интеграционных образований и их организационно-правовых особенностей. Выделены факторы, которые влияют на формирование таких комплексов в современной России. Проанализирован мировой опыт формирования высокоинтегрированных объединений субъектов хозяйствования. Представлена динамика развития российской нормативно-правовой базы, регулирующей деятельность финансово-промышленных групп.

04.01.10.441.

346.543(477) Михайловська О. В. Інтегрованість України у світовий інноваційно-інвестиційний процес / *О. В. Михайловська* // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 18. — С. 7–11.

Досліджено сучасний стан та тенденції інтегрованості України у глобальний інноваційно-інтеграційний процес. Надано негативну оцінку рівню інтегрованості України у даний процес. Показано, що інтеграція України у світовий інноваційно-інвестиційний процес відбувається по моделі, коли іноземний капітал спрямовується у низькотехнологічні сектори, омиваючи інноваційну сферу та сферу науково-технічних досліджень.

04.01.10.442.

347.725(470) Наструтдинова Г. Еще один проблемный вопрос применения норм главы XI Федерального закона «Об акционерных обществах» / *Гульнара Наструтдинова, Валерия Подсосонная* // Корпоративный юрист. — 2009. — № 8. — С. 39–43.

Освещены вопросы о сделках, в которых имеется заинтересованность. Обсуждаются проблемы применения законодательства о сделках с заинтересованностью, связанных с ситуациями, в которых в сделке заинтересованы все акционеры общества, а также когда заинтересованным акционером выступает государство либо лица, с ним аффилированные.

04.01.10.443.

346.546.4(470):665.6/7 Ноговицына С. В. Практика ФАС России по рассмотрению дел о нарушении антимонопольного законодательства на рынке нефтепродуктов / *С. В. Ноговицына* // Энергетическое право. — 2009. — № 1. — С. 36–37.

Дана оценка ситуации на современном топливном рынке России. На основе законодательства РФ определены полномочия ФАС России. Проанализирована судебная практика ФАС России по рассмотрению дел о нарушении антимонопольного законодательства на рынке нефтепродуктов.

04.01.10.444.

346.545(470) Перфилов Э. К. Нормативная правовая основа конкуренции в России / *Эдуард Константинович Перфилов* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 10. — С. 57–59.

Представлено обобщение законодательства, регулирующего конкуренцию в РФ. Проанализированы основные понятия в этой сфере предпринимательской деятельности.

04.01.10.445.

346.7:629.5(477) Письменная К. Шляхи розвитку господарського законодавства у суднобудівному секторі промисловості України / *Катерина Письменна* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 69–73.

Досліджено господарсько-правові аспекти державного стимулювання пріоритетних галузей промисловості на прикладі суднобудівельної. Розглянуто сучасний стан розвитку галузі. Проаналізовано недоліки нормативно-правового забезпечення функціонування галузі. Запропоновано створення суднобудівного кластера, введення ліцензування і прискореної амортизації з метою підвищення конкурентоспроможності галузі.

04.01.10.446.

347.725(470):347.441 Поваров Ю. С. Признание крупных сделок недействительными: повеллы акционерного законодательства / *Ю. С. Поваров* // Юрист. — 2009. — № 8. — С. 14–20.

Рассмотрены изменения и дополнения, внесенные в Федеральный закон «Об акционерных обществах», касающиеся условий признания крупных сделок недействительными. Указано на актуальность включения в акционерный закон перечня обстоятельств, при наличии которых суд отказывает в удовлетворении требования о признании крупной сделки недействительной, несмотря на ее совершение в «обход» законодательных положений. Отмечена важность нормирования вопросов, охватываемых проблематикой автономности обжалования корпоративных актов и оспаривания совершенных на их основании сделок.

04.01.10.447.

347.728.2 Попов А. В. Некоторые проблемы принудительного выкупа акций / *А. В. Попов* // Законодательство. — 2009. — № 9. — С. 24–34.

Рассмотрены вопросы принудительного выкупа акций миноритарных акционеров в открытых акционерных обществах. Даны рекомендации по дальнейшему развитию норм, регулирующих эти вопросы. Проанализирована экономическая природа вытеснения, а также судебная практика по данной категории дел.

04.01.10.448.

346.546.6(477) Попов Р. А. Законодательство щодо діяльності Антимонопольного комітету України та можливість його вдосконалення / *Р. А. Попов* // Держава та регіони. Сер. Державне управління. — 2009. — № 3. — С. 157–161.

Висвітлено основні проблеми формування Антимонопольного комітету України і його діяльність. Розкрито риси відповідальності за порушення антимонопольного законодавства. Вказано на доцільність внесення змін щодо діяльності Антимонопольного комітету в частині призначення на посаду та звільнення з посади голови Антимонопольного комітету України, а також на необхідність проведення систематизації нормативно-правових актів з метою уникнення різпочитань та помилок при їх застосуванні.

04.01.10.449.

347.413(477) Резнікова В. Посередництво в скопміці та господарському праві України / *Вікторія*

Резнікова // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 74–77.

Досліджено господарсько-правову сутність посередництва, співвідношення понять «господарська операція» та «посередницька операція». Проаналізовано обставини, що об'єктивно зумовлюють поширення посередництва в господарському обороті України. Розглянуто посередництво у вузькому та широкому його значеннях, а також в економічному та правовому значеннях.

04.01.10.450.

346.5:330.341.1 Ришкова Л. Правова природа відносин у сфері інновацій / *Любов Ришкова* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 81–83.

Досліджено правові основи інноваційних відносин. З'ясовано галузеву належність законодавства у сфері інноваційної діяльності. Визначено підстави википлення інноваційних відносин.

04.01.10.451.

347.725 Селіванов І. А. Проблеми правового статусу акціонерних товариств, в яких держава є акціонером / *І. А. Селіванов* // Вісник Верховного Суду України. — 2009. — № 9. — С. 44–48.

Досліджено поняття «державне акціонерне товариство», а також його співвідношення з поняттям «суб'єкт державного сектора економіки». Висвітлено питання правового режиму майна акціонерного товариства, в якому держава є акціонером.

04.01.10.452.

347.96 Ситдикова Л. Б. К вопросу о соотношении понятий «информационная услуга» и «консультационная услуга» / *Л. Б. Ситдикова* // Юрист. — 2009. — № 8. — С. 57–61.

Указано на спорність вопроса о соотношении понятий «информационная услуга» и «консультационная услуга». Представлен анализ правовых средств и многообразие современных подходов ученых к исследованию данных дефиниций и их соотношений.

04.01.10.453.

347.961(470+430+410):347.725 Сюткина М. А. Нотариальное удостоверение решения общего собрания акционеров акционерного общества / *М. А. Сюткина* // Государство и право. — 2009. — № 8. — С. 107–110.

Представлена сравнительная характеристика процедуры удостоверения решения общего собрания акционеров акционерного общества в России, Германии и Англии. Проанализированы положения законопроекта «О внесении изменений в Основы законодательства РФ о нотариате и некоторые другие законодательные акты РФ». Предложены дополнения по данному законопроекту.

04.01.10.454.

351.762(4+477) Туманов В. Правове регулювання провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей у країнах Європейського Союзу / *Валентин Туманов* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 86–89.

На основі аналізу європейського законодавства виділено основні типи правового регулювання лотерейної діяльності в європейських країнах. Визначено можливість запровадження оптимальної для України моделі лотерейного ринку з огляду на відсутність профільного закону у цій сфері.

04.01.10.455.

347.725.033 Хорт Ю. Мінімальний розмір статутного капіталу акціонерних товариств / *Юлія Хорт* //

Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 78–81.

Досліджено законодавчо встановлену обов'язкову вимогу до мінімального розміру статутного капіталу акціонерних товариств. Проаналізовано переваги та недоліки цієї вимоги, сучасні світові тенденції у її регулюванні. Вказано на зміну акцентів у захисті інтересів кредиторів. Зазначено, що вимога до мінімального розміру статутного капіталу не є ефективним механізмом захисту інтересів кредиторів, а тому підлягає скасуванню. Захист інтересів кредиторів має здійснюватися за допомогою альтернативних механізмів.

04.01.10.456.

347.724.033 Шевченко Г. М. Деякі аспекти правового режиму частки в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю / Г. М. Шевченко // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2008. — № 9. — С. 134–141.

Проаналізовано теоретичні та практичні підходи щодо розуміння окремих елементів правового режиму частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. З'ясовано порядок відступлення частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю. Визначено момент переходу права на частку. Обґрунтовано передумови реалізації корпоративних прав (як майнових, так і немайнових, проте пов'язаних з майновими) учасниками корпорації.

04.01.10.457.

347.721(470) Шиткина И. Правовое регулирование экономической зависимости в свете Концепции развития законодательства о юридических лицах. Ч. 2 / И. Шиткина // Корпоративный юрист. — 2009. — № 6. — С. 18–24.

В рамках представленной публикации автор продолжает рассуждения об особенностях правового регулирования корпоративного управления в вертикально-интегрированных холдинговых структурах в соответствии с законодательством РФ. Указано на целесообразность ограничения перекрестного участия в уставных капиталах хозяйственных обществ. Акцентируется внимание на необходимости развития института акционерных соглашений и их влияния на построение системы корпоративного управления. Затронуты вопросы правового регулирования аффилированности, а также о совершении сделок с заинтересованностью между участниками холдинга.

04.01.10.458.

347.72(477)+347.725(477) Щербина О. Потенційні конфлікти / О. Щербина // Український юрист. — 2009. — № 6. — С. 42–45.

Вказано, що паралельна дія ЗУ «Про господарські товариства» і нового ЗУ «Про акціонерні товариства» у площині регулювання дій акціонерних товариств може призвести до низки конфліктів. Висловлено застереження акціонерним товариствам, які відповідно до роз'яснення ДКЦІФР не керуватимуться новим Законом до приведення своїх статутів у відповідність йому до 28 квітня 2011 р., про можливі наслідки. Проаналізовано новели ЗУ «Про акціонерні товариства», що пов'язані з особливостями нової процедури скликання загальних зборів, а також їх проведення. Акцентовано увагу на можливих конфліктах із власниками привілейованих акцій.

04.01.10.459.

347.72.035(470) Юдин Д. Правопреемство в правоотношении по выплате дивидендов при реорганизации акционерного общества / Д. Юдин // Корпоративный юрист. — 2009. — № 8. — С. 31–33.

Указано, что в ситуации экономического кризиса в

качестве средства оптимизации к изменяющимся рыночным условиям все чаще используется институт реорганизации юридических лиц. Проанализированы случаи, когда обязанность общества по выплате дивидендов переходит в порядке правопреемства. Проанализировано действующее законодательство РФ о реорганизации с учетом изменений, внесенных ФЗ от 30 декабря 2008 г.

Див. також: 12.01.10.1135.

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕС

Книги

04.01.10.460.

347.918(477)(075.8) Господарське процесуальне право України : підручник / В. Д. Чернадчук, В. В. Сухонос, В. П. Нагребельний [та ін.] ; за ред. В. Д. Чернадчука ; МОН України — 2-ге вид., переробл. і допов. — Суми : Унів. кн., 2009. — 378 с.

Систематизовано викладено курс господарського процесуального права України на базі чинного господарського процесуального законодавства та сучасних тенденцій розвитку науки господарського права. Розглянуто інститути господарського процесуального права України. Висвітлено проблеми, що існують на сьогоднішній день у процесі розгляду і вирішення господарських спорів. Проаналізовано чинне законодавство та судову практику. Викладено процесуальні питання позасудового захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання.

04.01.10.461.

347.918(477)(075.8) Господарське процесуальне право України : підручник / за ред. О. І. Харитоновой ; ОНЮА. — К. : Істина, 2009. — 360 с.

Запропоновано курс господарського процесуального права з урахуванням нових тенденцій розвитку даної галузі права та сучасного стану українського законодавства. Використано результати останніх наукових досліджень у галузі господарського процесу та матеріали судової практики.

Статті

04.01.10.462.

346.9(477) Горевый В. Досудове врегулювання господарських спорів : сутність, проблеми, окремі шляхи їх вирішення / Володимир Горевий, Олександр Курдес // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 9. — С. 90–92.

Проаналізовано чинне законодавство України, праці учених щодо доцільності (недоцільності) досудового врегулювання господарських спорів. Внесено ряд пропозицій з питань вдосконалення претензійної роботи.

04.01.10.463.

347.94(476) Каменков В. Понятие доказывания в хозяйственном процессе / В. Каменков // Арбитражный и гражданский процесс. — 2009. — № 9. — С. 28–33.

Указано, что активная роль суда в процессе доказывания в хозяйственном судопроизводстве состоит в том, что он должен создать лицам, участвующим в деле, необходимые и равные процессуальные условия для всестороннего и полного исследования обстоятельств дела. Для выполнения этой роли суд республики Беларусь разъясняет лицам, участвующим в деле, их права и обязанности, в том числе по представлению доказательств и распределению бремени доказывания;

предупреждает лиц, участвующих в деле, о возможных последствиях совершения или несовершения ими процессуальных действий; в случаях, предусмотренных процессуальным законом, оказывает лицам, участвующим в деле, по их ходатайствам содействие в истребовании доказательств; в необходимых случаях, предусмотренных процессуальным законом, сам истребует доказательства.

04.01.10.464.

346.93(470) Колоколов Н. А. Судебный контроль: арбитражные суды выходят за пределы своей юрисдикции / Н. А. Колоколов // Юрист. — 2009. — № 7. — С. 69—72.

Отмечено, что реализация судебной власти в России в соответствии с Конституцией РФ возложена на судебную систему, составным элементом которой являются суды общей юрисдикции и арбитражные суды. Указано, что осуществление уголовного судопроизводства — исключительная прерогатива судов общей юрисдикции. Проанализированы примеры нарушения данного правила арбитражными судами РФ.

04.01.10.465.

347.918(470) Прокудина Л. А. Новая форма привлечения специальных знаний в арбитражном процессе / Л. А. Прокудина // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 95—98.

Освещены вопросы формирования своеобразной процессуальной формы рассмотрения экономических споров, характерным признаком которой стала ее «профессионализация», включающая привлечение в процесс специалистов в качестве полноправных судей, разрешающих экономический спор (арбитражных заседателей). Проанализированы причины, тормозящие

использование института арбитражных заседателей в РФ. Указано на позитивную оценку руководством ВАС РФ практики участия арбитражных заседателей при рассмотрении споров между государством и частными лицами. Представлен зарубежный опыт функционирования института привлечения непрофессиональных судей в судебных системах.

04.01.10.466.

347.918(470)(091) Семикина С. История развития современного российского арбитражного процессуального законодательства / С. Семикина // Арбитражный и гражданский процесс. — 2009. — № 9. — С. 2—5.

Рассмотрена динамика развития некоторых положений арбитражного процессуального кодекса 1992, 1995 и 2002 годов. Сделан вывод о том, что в настоящее время арбитражное процессуальное законодательство требует постоянного обновления одновременно с развитием материального права, с изменением судебной и политической системы общества.

04.01.10.467.

346.93 Трещева Е. А. Понятие и признаки арбитражных процессуальных правоотношений / Е. А. Трещева // Государство и право. — 2009. — № 8. — С. 24—30.

Проанализирована специфика процессуальных юридических (правовых) отношений, в которых проявляется неравенство правового положения их субъектов, а также особенности взаимоотношений между этими субъектами, участниками процесса, в частности, гражданского. Раскрыт характер арбитражных процессуальных правоотношений. Дано определение объекта арбитражных процессуальных отношений.

12.00.05. ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ТРУДОВЕ ПРАВО

Книги

05.01.10.468.

349.2(477)(094.1) Трудове законодавство України : зб. актів / упоряд. О. М. Роїна. — 2-ге вид., змін. — К. : Скіф, 2009. — 426 с.

У збірник увійшли акти законодавства України, що регулюють трудові відносини.

Див. також: 11.01.10.1069.

Статті

05.01.10.469.

349.22:331.106 Акопов Д. Увольнение: по собственному желанию или по соглашению сторон? / Дмитрий Акопов // Вопросы трудового права. — 2009. — № 5–6. — С. 21–23.

Проанализированы преимущества увольнения работника по собственному желанию в отличие от увольнения по соглашению сторон. Рассмотрены правовые последствия увольнения по данному основанию.

05.01.10.470.

349.22:331.108.6-057.36 Аксёнова И. А. Укрепление служебной дисциплины сотрудников органов внутренних дел / И. А. Аксёнова // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 6. — С. 38–41.

Рассмотрена роль начальников и командиров всех степеней в организации работы по укреплению служебной дисциплины и законности в органах внутренних дел. Дана ссылка на законодательные материалы, которые лежат в основе данной работы.

05.01.10.471.

349.2 Апанасенко А. М. До питання про підстави диференціації правового регулювання соціально-трудових відносин / А. М. Апанасенко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 391–396.

Досліджено ознаки територіальної диференціації, особливості диференціації залежно від кількості робітників малих та середніх підприємств, уточнено критерій галузевої диференціації. Крім того проаналізовано деякі особливості суб'єктного критерію диференціації. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення трудового законодавства про необхідність закріплення загальних підстав диференціації, її обмеження, а також проведення її не тільки на законодавчому рівні, а й на договірному.

05.01.10.472.

342.2 Архипов В. Квазивид трудовых отношений / В. Архипов // Юрист вуза. — 2009. — № 4. — С. 54–57.

Рассмотрен вопрос введения в системы трудового права и законодательства о труде новых правовых институтов не конституционными методами, а путем издания подзаконного акта. Охарактеризована новая категория работников — «несовместители», правоотношения с которыми имеют свои правовые особенности, зависящие от того, являются ли они штатными или внештатными исполнителями работ. Предприятия попытаются определить отраслевую принадлежность «несовместителя».

05.01.10.473.

349.2:331.108.47 Богданюк Я. Концептуальні підходи до визначення поняття «переведення» / Яна Богданюк // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 113–116.

Вказано на неоднозначність у визначенні поняття «переведення» працівника на іншу роботу. Проаналізовано різні точки зору правознавців щодо зазначеного питання, цілі пошуку основних концептуальних підходів до визначення поняття «переведення» та здійснено їх систематизацію. Розкрито зміст вказаного поняття.

05.01.10.474.

349.22:331.106 Бровій А. А. Трудовой договор: понятие та зміст / Анатолий Анатольевич Бровий // Наше право. — 2009. — № 2. — С. 66–73.

Розглянуто види та класифікацію трудових договорів. Проаналізовано особливості їх укладання та правового регулювання їх реалізації. Визначено обставини, коли трудове законодавство не застосовується і трудовий договір не укладається.

05.01.10.475.

347.786 Бурлаков С. Проблемы размеживания гражданских та трудовых правоотношений при создании объектов авторского права (на примере кинематографии) / Сергей Бурлаков // Юридичний радник. — 2009. — № 3. — С. 43–48.

Проанализовано систему признаков, которым должен отвечать твор. З'ясовано процес його створення, щоб визначитися службовим.

05.01.10.476.

349.22:331.108.644.7 Ваврищук Е. Одноразовое грубое нарушение трудовых обязанностей как подстава досрочного расторжения трудового контракта с керівником підприємства / Елена Ваврищук // Юридичний радник. — 2009. — № 3. — С. 7–12.

Розглянуто проблемні питання, що можуть виникнути при процедурі звільнення працівника за порушення трудових обов'язків. Обгрунтовано пропозиції щодо процедури укладання, припинення, розірвання контракту з керівником.

05.01.10.477.

349.2:331.108.37 Ванюхин В. О замене отсутствующего работника / Владислав Ванюхин // Вопросы трудового права. — 2009. — № 8. — С. 21–26.

Рассмотрена ситуация, когда обязанности временно отсутствующего работника перекладывают на другого работника. Охарактеризована практика трудовых отношений, когда повсеместно вместо юридического оформления дополнительной работы из круга обязанностей другой должности производят «возложение обязанностей» по указанной должности или «замещение отсутствующего работника», что означает занятие его должности. Исследован смысл указанных формулировок.

05.01.10.478.

349.2(470):331.105.44 Васильев В. Представительство работников нетипичной занятости / Валерий Васильев // Вопросы трудового права. — 2009. — № 9. — С. 56–59.

Отмечено, что представительство в условиях нетипичной занятости, в случае распространения на него сферы действия ТК РФ, должно осуществляться в соответствии с его нормами. Говорится о необходимости структурной перестройки профсоюзов, их транс-

формации из «комплексных», «компаксных» объединений в организации работников и организации работодателей, что отвечало бы требованиям международного трудового права.

05.01.10.479.

349.2:331.36(430) Вишневская Н. Т. Немская модель первичного профессионального образования / *Н. Т. Вишневская* // Труд за рубежом. — 2009. — № 3. — С. 27–43.

Освещены вопросы образования и первичной профессиональной подготовки работников в Германии, осуществляемой в условиях тесного взаимодействия социальных партнеров. Рассмотрены проблемные вопросы инвестиций в организацию подготовки кадров, ее масштабы и структура, система ученичества, сроки обучения, сертификация и стандартизация обучения, взаимосвязь системы профессиональной подготовки квалифицированных кадров с развитием производства.

05.01.10.480.

349.2:331.101.232 Воропа М. Надавання різних можливостей жінкам та чоловікам у сфері праці / *М. Воропа* // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 6. — С. 38–41.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо гендерної рівності чоловіка та жінки у процесі трудової діяльності. Визначено шляхи впровадження рівних можливостей жінок та чоловіків у сфері праці. Основою запропонованих підходів є розробка стратегії та конкретних заходів державної підтримки.

05.01.10.481.

349.2(477):331.104 Галиця О. Теорія і практика трудових відносин у період економічної кризи / *Олександр Галиця* // Юридичний журнал. — 2009. — № 4. — С. 70–72.

Розглянуто питання щодо керування процесами (необхідність масового скорочення працівників, відсутність коштів для виплати зарплати тощо) під час економічної кризи, коли роботодавці змушені відступати від норм КЗпП України. Вказані негаразди, які виникають при укладенні і розірванні трудового договору, часу роботи і виплати зарплати. Дано їм оцінку і висловлено необхідні рекомендації.

05.01.10.482.

349.22:331.108.3-053.6 Гапеева З. Прием на работу отдельных категорий работников / *Зиля Гапеева* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 7. — С. 48–52.

Рассмотрен порядок заключения трудового договора с отдельными категориями работников. Обращено внимание на то, что наряду с единым порядком заключения трудового договора существуют дифференцированные нормы, регламентирующие порядок заключения трудового договора с отдельными категориями работников. Освещен вопрос правового регулирования труда лиц в возрасте до 18 лет.

05.01.10.483.

349.2(73)-054.6 Гефтер Ю. Правовое регулирование труда иностранных граждан в Соединенных Штатах Америки / *Юлия Гефтер* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 7. — С. 38–47.

В историческом аспекте рассмотрено развитие законодательства США по вопросам иммиграции и труда иностранных граждан. В результате проведенного исследования сделан вывод, что США стремятся устанавливать свои стандарты в сфере правового регулирования труда, в том числе и иностранных граждан, исходя собственным интересам, и не стремятся согласовывать свое внутринациональное законодательство с общепризнанными принципами и нормами, выработанными мировым сообществом.

05.01.10.484.

349.2:331.105 Гресик Ю. В. Суб'єкти трудового права та суб'єкти трудових правовідносин / *Ю. В. Гресик* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 4. — С. 31–37.

Досліджено юридичні властивості носіїв прав і обов'язків трудових та пов'язаних з ними правовідносин, які об'єднуються єдиним поняттям — суб'єкти трудового права. Визначено поняття суб'єктів трудового права та з'ясовано їх юридичні ознаки, а також їх місце і роль у системі трудових правовідносин.

05.01.10.485.

349.24:331.322(477) Гуменюк О. Нове у законодавстві про відпустки / *Олена Гуменюк* // Праця і закон. HRD HR Department. — 2009. — № 6. — С. 23–24.

Проаналізовано зміни у чинному законодавстві України щодо відпусток, які відбулися протягом 2008 р. Вони стосуються соціальних відпусток (відпустка у зв'язку з усиновленням дитини, додаткова відпустка працівникам, які мають дітей, та порядок надання соціальних відпусток).

05.01.10.486.

349.2(4):341.174 Дарморіс О. М. Поняття та основні принципи трудового права Європейського Союзу / *О. М. Дарморіс* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 375–381.

Визначено поняття, систему, правову природу та принципи трудового права ЄС.

05.01.10.487.

349.2:331.101.262 Евсеев В. Конкурентоспособность трудовых ресурсов / *Вадим Евсеев* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 5–6. — С. 13–20.

Исследована конкурентоспособность трудовых ресурсов с позиции социального государства, где человек первичен, а прибыль вторична, а механизмы их взаимодействия должны обеспечивать в первую очередь устойчивое воспроизводство факторов независимого социального государства с сильной и развитой инновационной научно-технической, промышленно-финансовой и социальной инфраструктурой.

05.01.10.488.

349.22:331.108.6 Жуков А. Аудит организации труда / *Анатолий Жуков* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 5–6. — С. 59–65.

Рассмотрен вопрос об аудите организации труда, который в условиях нынешнего финансового кризиса позволяет выявить имеющиеся резервы, разработать мероприятия по устраниению потерь рабочего времени, связанных с организационными причинами и нарушениями трудовой дисциплины, оптимизировать численность персонала и повысить конкурентоспособность предприятия.

05.01.10.489.

349.2:342.734 Занфірова Т. А. Діалектика необхідності й свободи у трудових правовідносинах / *Т. А. Занфірова* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 296–301.

Розглянуто проблеми співвідношення необхідності й свободи у правосвідомості суб'єктів трудових відносин. Основну увагу зосереджено на філософському аналізі зазначених понять. Проаналізовано погляди науковців щодо свободи і права в трудових відносинах.

05.01.10.490.

349.24(470):331.32 Канарев В. М. К вопросу о правомерности включения выходных и праздничных дней в ежегодный оплачиваемый отпуск / В. М. Канарев // Закон и право. — 2009. — № 9. — С. 14–16.

Рассмотрена проблема правомерности включения выходных и праздничных дней в предусмотренный законом срок ежегодного оплачиваемого отпуска при его разделении на части в соответствии со ст. 125 ТК РФ. По мнению автора, добавление выходных дней к сроку ежегодного оплачиваемого отпуска без согласия работника является грубым нарушением конституционного права работника на отдых, предусмотренного ч. 5 ст. 37 Конституции РФ и конкретизированного в положениях ТК РФ, в частности в ст. ст. 2, 21, 106, 107. Приведен пример основанного на законе ограничения права работника на выходные дни при разделении ежегодного отпуска на части. Подчеркнуто, что включение переработки праздничных дней в срок отпуска не допускается, в том числе и по соглашению между работодателем и работником.

05.01.10.491.

349.22(477):331.108.3-056.26 Качан Л. Реабілітація та раціональне працевлаштування інвалідів: європейський досвід і вітчизняна практика / Лідія Качан // Соціальний захист. — 2009. — № 8. — С. 13–16.

Досліджено етап впровадження в Україні європейських норм і цінностей щодо профдіагностики та профорієнтації інвалідів. Всебічний і безпристрасний аналіз засвідчив послідовність і результативність дій Української держави щодо поліпшення рівня життя людей з особливими потребами. Розглянуто європейський досвід адаптації інвалідів на відкритому ринку праці.

05.01.10.492.

349.22:331.526.3 Кирилловых А. А. К вопросу о совместительстве и гарантии реализации права на труд / А. А. Кирилловых // Социальное и пенсионное право. — 2009. — № 3. — С. 22–24.

Рассмотрены особенности правового регулирования труда совместителей. Указано на противоречивость действующего законодательства о труде совместителей. Охарактеризован вопрос ограничения прав совместителей.

05.01.10.493.

349.232:331.2:369.2 Клюкова Н. В. Пособие по нетрудоспособности в период простоя / Н. В. Клюкова // Трудовое право. — 2009. — № 7. — С. 45–55.

Рассмотрен вопрос оплаты времени простоя. Приведено мнение арбитров на спорные ситуации. Исследованы особенности оплаты пособий по больничным листам в случае его совпадения с днями простоя.

05.01.10.494.

349.2:341.231.14:331.109 Ковтун І. А. Європейський суд з прав людини як вища міжнародна інстанція з вирішення індивідуальних трудових спорів / І. А. Ковтун // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 5. — С. 34–41.

Досліджено діяльність Європейського суду з прав людини, а також питання щодо Європейського суду з прав людини як вищої міжнародної інстанції з вирішення індивідуальних трудових спорів. Проаналізовано чинне законодавство України, що регулює порядок звернення громадян України до Європейського суду з прав людини з метою вирішення індивідуального трудового спору, а також міжнародне законодавство європейських країн, що регулює порядок захисту прав і основних свобод людини. Обґрунтовано проблеми питання у сфері захисту прав за міжнародним законодавством у Європейському суді з прав людини.

05.01.10.495.

349.2:341.232.7(4) Ковтун І. А. Правовий захист трудових прав відповідно до норм Європейської соціальної хартії / І. А. Ковтун // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 6. — С. 7–13.

Визначено роль Європейської соціальної хартії у житті працівників. З'ясовано застосування її норм у трудових правовідносинах. Проаналізовано проблемні питання застосування її норм у трудових правовідносинах, а також захист трудових прав працівників відповідно до її норм.

05.01.10.496.

349.243:331.48 Козуб І. Г. Трудова правоздатність осіб із зниженою працездатністю / І. Г. Козуб // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 349–352.

Розмежовано трудову правоздатність відносно права на труд та трудову правоздатність відносно права на роботу. Сформульовані у статті твердження вирішують дискусійне питання у трудовому праві щодо виникнення трудової правоздатності.

05.01.10.497.

349.22:331.526-056.26 Колешня Л. Інтеграція людей з інвалідністю у сфері праці: перспективи і напрями / Л. Колешня, В. Пасічник // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 7. — С. 20–24.

Висвітлено питання інтеграції людей з інвалідністю у сфері праці. Розглянуто сучасну ситуацію щодо зайнятості інвалідів та їх працевлаштування, напрями і перспективи інтеграції людей з інвалідністю у сфері праці. Проаналізовано міжнародні документи й українське законодавство щодо зазначених питань. Вказано на місце інтеграційних підприємств для інвалідів.

05.01.10.498.

349.2:331.105.44 Колот А. Соціальна згуртованість як доктрина забезпечення стійкості розвитку суспільства в умовах глобальних викликів / А. Колот // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 7. — С. 11–19.

Розглянуто теоретичні та прикладні аспекти соціальної згуртованості як доктрини забезпечення стійкості розвитку суспільства в умовах глобальних викликів. Обґрунтовано необхідність віднесення соціальної згуртованості до числа національних стратегій та пріоритетів. Для посилення трудової компоненти соціальної згуртованості суспільства запропоновано прийняти ряд нормативних документів.

05.01.10.499.

349.235:331.31+349.2:331.526 Колот А. Трансформація інституту зайнятості як складова глобальних змін у соціально-трудовій сфері / А. Колот // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 8. — С. 3–14.

Розглянуто теоретичні й практичні аспекти трансформації інституту зайнятості. Основна увага приділена нестандартним формам зайнятості та моделям організації робочого часу. Визначено переваги та недоліки застосування розглянутого типу гнучкого робочого часу. Зазначено, що досліджені соціально-економічні явища потребують оцінки з позицій інтересів усіх суб'єктів соціально-трудових відносин та приведення їх у чіткі нормативно-правові межі.

05.01.10.500.

349.22:331.106.4-056.83 Конопацькіс М. Алкогольное опьянение работника как основание прекращения трудового договора / Маргарита Конопацькіс // Вопросы трудового права. — 2009. — № 9. — С. 34–39.

Подробно досліджено основания прекращения трудового договора по инициативе работодателя в свя-

зи с алкогольным опьянением работника. Охарактеризована процедура освидетельствования. Рассмотрены риски работодателя.

05.01.10.501.

349.232:331.2:004 Корягин О. Автоматизация в поміч: системи оплати праці та нормування / *О. Корягин* // Праця і закон. HRD HR Department. — 2009. — № 5. — С. 14–18.

Детально розглянуто автоматизацію підприємства у контексті розрахунку заробітної плати. Визначено необхідність і складність процесу автоматизації для різних систем оплати праці.

05.01.10.502.

349.232:331.2(477) Костюченко І. Нормування і форми оплати праці / *Ірина Костюченко* // Праця і закон. HRD HR Department. — 2009. — № 5. — С. 8–11.

Досліджено чинне законодавство України щодо нормування праці. Зазначено, що нормування тісно пов'язане з оплатою праці та фінансовою діяльністю підприємства (організацією). Для з'ясування принципів нормування обгрунтовано наявні форми оплати праці. Звернуто увагу на те, що законодавством передбачені відповідні гарантії для ініціативних працівників.

05.01.10.503.

349.22(470):331.108.3-054.6 Кропченко М. Регулювання виспнєй трудової міграції в умовах фінансово-економічного кризису / *Михайло Кропченко, Юліана Алексєнєва* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 5–6. — С. 5–12.

Рассмотрен вопрос об изменениях в условиях кризиса системы регулирования внешней трудовой иммиграции. По мнению авторов статьи, изменения в миграционном законодательстве, вступившие в силу в 2007 году, предусматривали, с одной стороны, упрощение порядка привлечения иностранных работников из стран с безвизовым порядком въезда, а с другой стороны, введение новых механизмов ограничения и регулирования использования трудящихся-мигрантов. Указано на то, что в законе РФ «О занятости населения в Российской Федерации» и Федеральном законе «О правовом положении иностранных граждан в Российской Федерации» отсутствует норма, предусматривающая использование иностранных работников только при невозможности найма российских граждан. В целях устраниения выявленного противоречия предложено внести дополнения в миграционное законодательство. Говорится о необходимости больше уделять внимания противодействию нелегальной иммиграции, создавать условия для снижения неквалифицированного труда, предотвращать нарушения трудового законодательства, в том числе требований по охране труда, в отношении иностранных граждан. Представлена таблица сравнения вариантов совершенствования процедуры определения потребности в иностранной рабочей силе.

05.01.10.504.

349.243(4):331.47 Кузьмищев А. П. Оценка профессионального риска в странах Европейского Союза / *А. П. Кузьмищев* // Труд за рубежом. — 2009. — № 2. — С. 143–158.

Охарактеризованы инструменты оценки рисков. Рассмотрены методы оценки рисков. Изложен пятишаговый метод оценки риска, пропагандируемый и внедряемый Европейским агентством по безопасности и здоровью на работе. Отмечены основные тенденции, связанные с оценкой профессиональных рисков в странах ЕС.

05.01.10.505.

349.243:331.45 Кульбовская Н. Безопасность труда

в нормативных актах / *Нина Кульбовская* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 5-6. — С. 75–81.

Проанализированы законодательные материалы, регулирующие вопросы охраны труда. Рассмотрены этапы совершенствования законодательства об охране труда. Показана роль органов государственной власти в управлении охраной труда.

05.01.10.506.

349.24:331.32:346.26 Курочкина М. Предоставление отпуска работодателями — индивидуальными предпринимателями / *Маргарита Курочкина* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 5–6. — С. 40–44.

Рассмотрен вопрос предоставления отпуска работнику и возможные нарушения документального оформления в случае, когда работодатель является индивидуальным предпринимателем.

05.01.10.507.

349.22(477):331.108.3-054.6 Лапій О. Зміни до порядку оформлення дозволів на використання праці іноземців в Україні / *Оксана Лапій, Ольга Горбачовська* // Праця і закон. HRD HR Department. — 2009. — № 6. — С. 19–22.

Проаналізовано зміни до правил найму іноземних громадян в Україні. Розглянуто постанову «Про затвердження Порядку видачі, продовження строку дії та анулювання дозволів на використання праці іноземців та осіб без громадянства», ухвалену 8 квітня 2009 р. Кабінетом Міністрів України. Встановлено, що нова процедура отримання дозволів на використання праці іноземців є прогресивною та наближеною до своїх вимог до ЄС.

05.01.10.508.

349.232:331.22-057.34 Ломанов І. Деякі питання пошуку нових методологічних основ психологічного стимулювання державних службовців / *І. Ломанов, В. Кузьменко* // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 6. — С. 42–46.

Розглянуто практику матеріального стимулювання деяких категорій державних службовців у країнах з розвинутою ринковою економікою. Визначено основні засади формування збалансованого механізму стимулювання праці державних службовців та запропоновано шляхи вирішення гострих проблем оплати їх праці на сучасному етапі розвитку України.

05.01.10.509.

349.2:331.101.262-058.244 Лузан Ю. Сучасний соціально-трудовий потенціал села: проблеми та шляхи їх вивчення / *Ю. Лузан* // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 6. — С. 14–17.

Розглянуто стан, проблеми та шляхи зміцнення сучасного соціально-трудового потенціалу українського села. Розкрито причини та можливі шляхи подолання кризових явищ.

05.01.10.510.

349.2 Лукашева Н. М. Збір відомостей та перевірка відповідності працівників установленим вимогам у період існування трудових відносин / *Наталія Миколайівна Лукашева* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 146–151.

Встановлено стан правового регулювання тих аспектів трудових відносин, які пов'язані зі збором відомостей та перевіркою відповідальності працівників установленим вимогам у період існування трудових правовідносин. Досліджено положення чинного законодавства, якими встановлюються або визначаються порядок збирання відомостей про працівників у період існування трудових правовідносин. Сформульовано теоретичні положення, які необхідні для досягнення мети дослідження.

05.01.10.511.

349.2:331.108.26(470) Лупшиков А. М. Защита персональных данных работника: сравнительно-правовой комментарий гл. 14 Трудового кодекса РФ / А. М. Лупшиков // Трудовое право. — 2009. — № 9. — С. 93—101.

Рассмотрены в сравнительно-правовом ключе актуальные проблемы защиты персональных данных работника, внесены предложения по совершенствованию действующего трудового законодательства и практики его применения. Отмечено, что институт защиты персональных данных работника в ТК РФ был в значительной степени рецензирован из западного законодательства. Указано на то, что круг сведений и вид информации, которые составляют персональные данные работника, следует определять в локальном нормативном акте, но в пределах, установленных федеральным законодательством.

05.01.10.512.

349.2:331.53 Лютов Н. Л. Новейшее законодательство Европейского Союза и проблемы легализации применения заёмного труда в России / Н. Л. Лютов // Труд за рубежом. — 2009. — № 3. — С. 85—101.

Дана характеристика практики разработки и содержания новейшего законодательства Европейского Союза о заёмном труде и рассматривается вопрос о возможности легализации использования заёмного труда в нашей стране. Приводится трансформация отношения МОТ к деятельности частных агентств занятости, контроль за их работой. Освещается отношение к заёмному труду работодателей и профсоюзов. Анализируется соотношение Директивы ЕС 2008 г. и российского проекта Закона о заёмном труде.

05.01.10.513.

349.2(477):331.105 Матросов В. Коллективно-договірне регулювання соціально-трудових відносин на підприємствах-монополістах і дочірніх підприємствах ТНК, розташованих в Україні / В. Матросов, Л. Будьонна // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 5. — С. 20—24.

Досліджено стан виконання колективних договорів соціальними партнерами на підприємствах-монополістах та дочірніх підприємствах транснаціональних корпорацій, розташованих в Україні. Розглянуто проблеми та причини, що впливають на соціальне партнерство на таких підприємствах. Запропоновано внести зміни до ЗУ «Про колективні договори та умови».

05.01.10.514.

349.2:331.5-058.244-053.81 Махсма М. Безробітна сільська молодь — резерв покриття дефіциту кваліфікованих кадрів на ринку праці / М. Махсма // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 4. — С. 3—8.

Досліджено сучасний стан і тенденції українського ринку праці. Розглянуто проблему дисбалансу ринку праці робітничих професій. На основі проведеного аналізу запропоновано заходи щодо дефіциту робітничих кадрів шляхом залучення безробітної сільської молоді. Зазначено, що зменшенню дефіциту робітничих кадрів сприятиме збільшення обсягів дотацій роботодавцям, що забезпечують молодь першим робочим місцем.

05.01.10.515.

349.22:331.106.4(477) Мішенков А. Додаткові підстави розірвання трудового договору з деякими категоріями працівників / Андрій Мішенков // Юридичний журнал. — 2009. — № 5. — С. 50—52.

Проаналізовано ст. 41 КЗпП України щодо додаткових підстав звільнення з роботи певних категорій працівників. Обґрунтовуючи характеристики додаткових підстав розірвання трудового договору з деякими кате-

горіями працівників, автор керується різними процедурами (порядків) звільнення працівників, що застосовуються до того чи іншого випадку.

05.01.10.516.

349.232:331.24 Молчанов А. Коэффициентно-долевой метод распределения коллективного заработка / Александр Молчанов // Вопросы трудового права. — 2009. — № 8. — С. 27—36.

Подробно рассмотрены некоторые особенности построения производственно-трудового процесса на сборочных работах, выполняемых поточно-конвейерным методом. Речь идет о варианте распределения коллективного заработка между членами первичного трудового коллектива на основе коэффициентно-долевого метода.

05.01.10.517.

349.2:331.101.21 Молчанов А. Право на «достойный труд» / Александр Молчанов // Вопросы трудового права. — 2009. — № 7. — С. 4—12.

Обоснованы вопросы сущности и содержания понятия достойного труда. Сформулировано понятие «производственный трудовой коллектив». Охарактеризована теория и практика корпоративного управления.

05.01.10.518.

349.232(470):331.23 Молчанов А. Применяем коэффициент трудового участия / Александр Молчанов // Вопросы трудового права. — 2009. — № 5—6. — С. 45—51.

Рассмотрен вопрос организации оплаты труда при коллективных формах ее построения в условиях кризиса. Исследован механизм распределения общего заработка или его отдельных частей между членами первичного трудового коллектива. Охарактеризован коэффициентно-долевой метод распределения коллективного заработка.

05.01.10.519.

349.2:331.108.37 Морозова Г. Використання поліграфа у службових розслідуваннях / Г. Морозова // Праця і закон. HRD HR Department. — 2009. — № 4. — С. 15—18.

З'ясовано, що таке тестування персоналу за допомогою поліграфа. Обґрунтовано питання щодо доцільності використання поліграфа. Визначено відповідальних за процедуру тестування. Розглянуто проблеми законності використання поліграфа.

05.01.10.520.

349.2:331.103 Мортіков В. Гнучкість підприємства в соціально-трудових відносинах / В. Мортіков // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 7. — С. 39—43.

Розглянуто питання гнучкості підприємства в соціально-трудовій сфері. Проаналізовано його реакцію на різні обмеження. Розкрито деякі форми соціально-трудової гнучкості підприємства в сучасній Україні: функціональну гнучкість, гнучкість оплати праці та ін.

05.01.10.521.

349.2 Мосина Л. Опыт совершенствования оплаты труда в учреждениях социальной защиты населения / Лидия Мосина, Виктория Сковапень // Вопросы трудового права. — 2009. — № 9. — С. 17—25.

Выделено несколько вариантов подхода к совершенствованию системы оплаты труда. Выявлены следующие ориентиры на этапе введения новых систем оплаты труда при установлении минимального оклада: величина прожиточного минимума трудоспособного населения и минимальный размер оплаты труда, устанавливаемый на федеральном уровне. Охарактеризованы выплаты компенсационного характера.

05.01.10.522.

349.2:331.526 Моцная О. Нетипичные формы трудовой занятости / *Оксана Моцная* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 8. — С. 37–43.

Отмечено, что вопросы определения форм государственно-частного партнерства в сфере содействия занятости населения РФ нуждаются в комплексном правовом регулировании со стороны трудового, административного и гражданского законодательства. Формы трудовой деятельности рассмотрены в совокупности, что дало возможность обосновать необходимость и целесообразность дополнительного правового регулирования наиболее востребованных в настоящее время форм трудовой занятости. Охарактеризованы следующие формы нетипичной трудовой занятости: занятость на основе срочных трудовых договоров; занятость в режиме неполного рабочего времени; дистанционная занятость. Исследованы вопросы регулирования нетипичной трудовой занятости, возникающей при посредничестве частных агентств занятости.

05.01.10.523.

349.235:331.31:633.635 Нечипорук А. Інституційне середовище формування праці у рослинництві / *А. Нечипорук* // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 8. — С. 27–33.

Досліджено проблему функціонування інституційного середовища системи форм і мотивів живої та уречевленої праці у рослинництві в контексті багаторівневого ієрархічного мотиваційного важеля управління у сучасних соціально-виробничих відносинах. Зазначено, що недосконалість нормативно-інформаційного поля у рослинництві зумовлена недосконалістю його інституційного середовища. Вказано на доцільність створення на базі регіональних науково-дослідних центрів продуктивності галузевих нормативно-інформаційних секторів для виконання копсалтигівих та коучингових функцій на договірних засадах.

05.01.10.524.

349.2(571.620):331.5 Нигай Е. Прогнозирование потребности организаций региона в рабочих и служащих / *Е. Нигай, Т. С. Бойко* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 7. — С. 24–37.

Приводятся усовершенствованная методика проведения исследования организаций-работодателей Хабаровского края и прогнозирования потребности в персонале в разрезе групп видов экономической деятельности и категорий работников, а также результаты исследования 2008 г.

05.01.10.525.

349.2:331.105.22 Никищенко А. В. Особенности защиты трудовых прав руководителей / *А. В. Никищенко* // Трудовое право. — 2009. — № 5. — С. 81–88.

Указано на необходимость учитывать отдельные особенности и проблемные места в защите трудовых прав руководителя организации, в том числе хозяйственного общества. Обращено внимание на вопросы, связанные с оплатой труда руководителя и социальных гарантий.

05.01.10.526.

349.22:331.108 Олійник І. Кадровий аудит: завдання та методи / *І. Олійник* // Праця і закон. HRD HR Department. — 2009. — № 4. — С. 20–23.

Розглянуто два варіанти програми кадрового аудиту: мінімальну та максимальну. Визначено сутність аналізу організаційної і функціональної структур систем управління персоналом. Зазначено, що своєчасне проведення кадрового аудиту дозволить підприємствам уникнути можливих санкцій за порушення трудового законодавства.

05.01.10.527.

349.22:331.109.332/334 Пелешенко Ю. О соблюдении правил внутреннего трудового распорядка / *Юрий Пелешенко* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 7. — С. 19–23.

Рассмотрены виды дисциплинарных взысканий. Дано определение понятия дисциплинарного проступка. Охарактеризован вопрос применения мер дисциплинарного взыскания.

05.01.10.528.

349.245 Перевалова Ж. Обособленное подразделение или подомник / *Жанна Перевалова* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 9. — С. 9–16.

Дано определение подомного труда и обособленного подразделения. Охарактеризована специфика подомного труда. Подробно рассмотрены особенности создания обособленного подразделения. Особое внимание уделено «станционарному рабочему месту».

05.01.10.529.

349.22:331.6-055.5/7 Петров А. Особенности трудовых договоров с лицами с семейными обязанностями / *Алексей Петров* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 7. — С. 13–18.

Рассмотрены особенности трудовых договоров с женщинами, лицами с семейными обязанностями и с работниками в возрасте до 18 лет. Проанализированы гарантии, предоставляемые беременным женщинам.

05.01.10.530.

349.2:331.105.44:351.85 Піддубний О. Щодо природи відрахувань на культурно-масову, фізкультурну й оздоровчу роботу, які отримують професійні спілки від роботодавців / *Олексій Піддубний, Ольга Макогон* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 36–40.

Проаналізовано ознаки суспільних відносин, що виникають між роботодавцями та профспілками щодо здійснення роботодавцями відрахування коштів на здійснення профспілками культурно-масової, фізкультурної, оздоровчої роботи і використання зазначених коштів. Встановлено, що правовий режим коштів складається з таких ієрархічних елементів: законодавчо визначене цільове призначення; статутне регулювання, що визначає цілі та завдання витрачення коштів, виходячи з цілей профспілки й її статутних завдань; регулювання галузевими угодами; регулювання колективним договором; локальні нормативні регулювання у формі протокольного колегіального рішення профспілкового комітету.

05.01.10.531.

349.2:331.526 Пірон І. Сутність правової категорії «занятість населення» / *І. Пірон* // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — К., 2009. — Вип. 80. — С. 51–54.

Визначено та досліджено особливості правової категорії «занятість населення». На їх основі визначено сутність цього наукового поняття. З'ясовано правові норми галузей права, що регулюють цей процес.

05.01.10.532.

349.22:331.108.6 Пресняков М. В. Дисциплинарная ответственность гражданских служащих: проблемы нормативной определенности и справедливой дифференциации / *М. В. Пресняков, С. Е. Чаннов* // Трудовое право. — 2009. — № 8. — С. 19–26 ; № 9. — С. 103–110.

Исследованы сущность и особенности дисциплинарной ответственности государственных служащих. Рассмотрена проблема нормативной определенности оснований дисциплинарной ответственности граждан-

ского служащего. Охарактеризована система дисциплинарных взысканий, применяемых к государственным гражданским служащим.

05.01.10.533.

349.2(477):331.522.2 Регулювання створення робочих місць у контексті економічної політики України в сучасних умовах / Н. Анішкіна, Т. Тимошук, Д. Верба, М. Москаленко // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 4. — С. 9—15.

Проаналізовано важливі проблеми адаптації сфери праці до вступу України в СОТ. Розглянуто досвід державного регулювання ринку праці в інших країнах. Запропоновано принципи та пріоритети державної політики зайнятості, вдосконалити законодавчу базу та привести її до вимог СОТ, прийняти нові закони України, створити єдину нормативну базу для вітчизняних та інших виробників тощо.

05.01.10.534.

349.22:331.103.3 Редикulyцева Е. Н. Ответственность сторон трудовых отношений за невыполнение обязанностей в сфере нормирования труда / Е. Н. Редикulyцева // Социальное и пенсионное право. — 2009. — № 3. — С. 27—29.

Рассмотрена ответственность работодателя за невыполнение обязанностей в сфере нормирования труда и ответственность работника за невыполнение норм труда. Проанализирован ряд неблагоприятных последствий в случае невыполнения трудовых обязанностей работником по выполнению норм труда. Даны ссылки на статьи ТК РФ, регулирующие вопрос ответственности сторон трудовых отношений за невыполнение обязанностей в сфере нормирования труда.

05.01.10.535.

349.2 Репетева О. Е. О понятии и видах правонарушений в сфере труда / О. Е. Репетева // Право и политика. — 2009. — № 3. — С. 656—662.

Представлен сравнительный анализ различных подходов к пониманию правонарушений в сфере трудовых отношений. Исследованы существующие классификации правонарушений в сфере трудовой деятельности.

05.01.10.536.

349.2-053.6 Розгон О. Щодо питання про трудову діяльність неповнолітніх / Ольга Розгон // Юридичний радник. — 2009. — № 3. — С. 13—18.

Визначено стан трудових прав неповнолітніх та перспективи їх розвитку. Звернуто увагу на те, як розглядає дитину міжнародне право. Викладено пропозиції, які спрямовані на встановлення нових гарантій при працевлаштуванні неповнолітніх, на підвищення рівня охорони праці неповнолітніх, захисту від безробіття, звільнення їх з роботи тощо.

05.01.10.537.

349.24:331.4:004.4 Рухляда И. В. Организация труда в компаниях, разрабатывающих программное обеспечение / И. В. Рухляда // Труд за рубежом. — 2009. — № 3. — С. 44—59.

В свете расширения в РФ сферы применения информационных и телекоммуникационных технологий, развития отрасли компьютерных программ рассматриваются вопросы организации труда в производстве программного обеспечения, характеризуются трудовые функции ведущих специалистов, занятых этим обеспечением, формирование команд как интеллектуального капитала предприятий. Дано заключение, что рассмотренные принципы организации труда и формирования команд сотрудников в сфере производства программных продуктов типичны для большинства предприятий данной отрасли развитых стран, а также получают

все большее распространение среди отечественных компаний сферы программной инженерии.

05.01.10.538.

349.232:331.23(470) Симанович Л. Н. Зарубежный опыт и современное состояние новой системы оплаты труда работников бюджетных учреждений / Л. Н. Симанович // Социальное и пенсионное право. — 2009. — № 3. — С. 43—46.

Охарактеризована роль трудового договора в трудовом законодательстве развитых стран. Отмечено, что новым в трактовке трудового договора в европейских странах является включение в его содержательную структуру образовательного элемента. Указано на проблемы, которые «призвана» решить новая система оплаты труда, введенная с 1 декабря 2008 г. в РФ. Представлен ряд положений, с учетом которых должна устанавливаться система оплаты труда.

05.01.10.539.

349.22:331.105.22 Слюсар А. М. Керівник підприємства: проблема визначення правового статусу / А. М. Слюсар // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 320—326.

Досліджено особливості правового статусу керівника підприємства, організації. Визначено відмінності правосуб'єктності роботодавця — органу юридичної особи від правосуб'єктності керівника юридичної особи. Проаналізовано права і обов'язки керівника як елементу його трудового статусу.

05.01.10.540.

349.2(477) Старчук О. Рівність трудових прав громадян як принцип трудового права України / Оксана Старчук // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 105—108.

Досліджено юридичну природу рівності трудових прав громадян. Охарактеризовано зміст принципу рівності трудових прав громадян. Проаналізовано гендерну рівність чоловіка та жінки у процесі трудової діяльності. З'ясовано проблему рівності прав і можливостей працівника та роботодавця.

05.01.10.541.

349.235:331.103.3 Стрелков В. Нормирование труда в учреждениях социальной сферы / Владимир Стрелков, Елена Митрофанова, Татьяна Власова // Вопросы трудового права. — 2009. — № 5—6. — С. 52—58.

Представлены анализ проблем, связанных со спецификой труда и структурой персонала учреждений социальной сферы, характеристика существующих методов нормирования и рекомендации по разработке единой методики по оптимизации численности персонала.

05.01.10.542.

349.22(73):331.101.262 Сулян В. Б. Эволюция трудовых ресурсов, формирование человеческого капитала, «экономика знаний» и политика миграции в США / В. Б. Сулян // Труд за рубежом. — 2009. — № 3. — С. 3—26.

Проанализированы проблемы человеческого капитала и социально-трудовых отношений в США. Рассмотрены состояние в стране рынка труда и мобильности рабочей силы, развитие системы образования и подготовки кадров и расходы на их осуществление, «экономика знаний», осуществление государственной миграционной политики и ее влияние на состояние трудовых ресурсов.

05.01.10.543.

349.232:331.27:347.961 Сучёв О. М. Право на вознаграждение за труд и его реализация в сфере потариата / *Олег Михайлович Сучёв* // Закон. — 2009. — № 6. — С. 217–219.

Дано обоснование тому, что проблемы имущественной ответственности частнопрактикующих юристов тесно связаны с несурегулированностью вопроса включения в состав их расходов затрат, связанных с совершенствованием потариальных действий в отношении льготированной категории граждан, и внесены предложения по их решению.

05.01.10.544.

349.2:331.526 Терещенко О. Анализ антикризисных заходів у різних країнах світу (за матеріалами МОП) / *О. Терещенко* // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 8. — С. 45–49.

Виявлено прояви негативного впливу глобального економічного спаду на сферу зайнятості деяких країн. Здійснено огляд головних принципів державної підтримки національної сфери зайнятості провідних країн і країн, що розвиваються. Узагальнено можливості запровадження іноземного досвіду при розробці державної політики зайнятості в Україні.

05.01.10.545.

349.22:331.106.24 Тищенко О. В. До питання щодо правового змісту поняття «колективний договір» / *О. В. Тищенко* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 4–5. — С. 126–130.

Привернуто увагу до проблем змісту чинного законодавства, яке регулює укладання колективних договорів. Визначено головні причини нівелювання роботодавців щодо укладання колективних договорів. Зазначено, що в процесі реформування чинного законодавства про працю необхідно вдосконалити законодавство про колективні договори та угоди.

05.01.10.546.

349.22:331.108.644.7 Ткачук Т. Звільнення працівників в умовах фінансової кризи / *Тарас Ткачук* // Юридичний радник. — 2009. — № 1. — С. 74–79.

Розглянуто правові механізми та підстави звільнення працівників в умовах фінансової кризи. Розглянуто роль виборного органу (профспілкового представника) первинної профспілкової організації. Описано процедуру звернення до суду працівника в разі його незгоди зі звільненням.

05.01.10.547.

349.22:331.108.644.7 Феофилактов А. С. Проблемы теории и практики увольнения работника, выполняющего воспитательные функции, за совершение аморального поступка / *А. С. Феофилактов* // Трудовое право. — 2009. — № 6. — С. 75–95.

Рассмотрен вопрос о внесении в трудовое законодательство поправок, устанавливающих единство процедуры увольнения работников за аморальные проступки. Определен круг субъектов, в отношении которых допускается применение п. 8 ст. 81 ТК РФ. Охарактеризованы основания увольнения по п. 8 ст. 81 ТК РФ. Исследованы особенности порядка увольнения по п. 8 ст. 81 ТК РФ. Проанализирован вопрос увольнения педагогических работников за применение физического или психического насилия по отношению к обучающимся.

05.01.10.548.

349.2(477):331.54 Формування та розвиток національної системи кваліфікацій / *В. Савченко, О. Кузнецова, Н. Паршина, М. Дрозич* // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 8. — С. 15–20.

Висвітлено проблему формування національних систем кваліфікацій, узагальнено зарубіжний досвід з цих питань. Обгрунтовано рекомендації щодо подальшого розвитку Національної системи кваліфікацій в Україні.

05.01.10.549.

349.22:331.106.24:378 Цесарський Ф. А. Сторони колективного договору у вищих навчальних закладах III–VI рівнів акредитації / *Ф. А. Цесарський* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 73–82.

Здійснено порівняльну характеристику чинного законодавства України та міжнародної організації праці щодо сторін колективного договору. Визначено роль профспілок при укладанні колективних договорів. Обгрунтовано необхідність створення єдиного представницького органу працівників та визначено його склад. Охарактеризовано цілі та завдання професійних спілок. З'ясовано питання щодо можливості обирати до складу керівних органів профспілки першого проректора й проректорів.

05.01.10.550.

349.22:331.108.6-057.34 Чаннов С. Дисциплинарная ответственность государственных и муниципальных служащих за нарушения антикоррупционного законодательства / *Сергей Чаннов* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 7. — С. 53–59.

Отмечено, что современное антикоррупционное законодательство содержит целый ряд вопросов по поводу привлечения к дисциплинарной ответственности виновных государственных муниципальных служащих. Рассмотрены меры по профилактике коррупции. Указано на необходимость систематизации дисциплинарных санкций за совершение коррупционных правонарушений, которая может быть проведена только на федеральном уровне.

05.01.10.551.

349.22:331.108.644.7(470)-057.34 Чаннов С. Е. Специальные основания расторжения трудового договора с муниципальным служащим / *С. Е. Чаннов* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 6. — С. 35–38.

Рассмотрены специальные основания прекращения трудового договора с муниципальным служащим, установленные Федеральным законом «О муниципальной службе Российской Федерации» от 2 марта 2007 г. Отмечено, что использованная в нем система оснований увольнения муниципальных служащих характеризуется наличием коллизий с трудовым законодательством. С критической точки зрения охарактеризован диспозитивный характер использованных в законе норм и внесены предложения по его совершенствованию.

05.01.10.552.

349.243(470):331.45 Черняева Д. В. Государственная политика в сфере охраны труда в развитых странах Запада / *Д. В. Черняева* // Труд за рубежом. — 2009. — № 3. — С. 60–85.

Проделан анализ политики в области охраны труда, осуществляемой как экономически развитыми странами Запада, так и на международном уровне. Рассматриваются основные международные программные документы в сфере охраны труда — конвенции МОТ, а также национальные государственные программы и стратегии и результаты их реализации. Характеризуются информационные ресурсы, научные исследования, международное сотрудничество, а также деятельность РФ в области охраны труда.

05.01.10.553.

349.22(477):331.108.644.6-055.2:351.74 Чорноус О. В. Обмеження свободи праці при прийнятті на службу в органи внутрішніх справ осіб жіночої статі / *Олена Василівна Чорноус* // Наше право. — 2009. — № 3. — С. 51—56.

Розглянуто питання вдосконалення правового регулювання обмежень, що передбачені спеціальним законодавством для жінок-працівників ОВС України. Проведено класифікації обмежень за певними групами та відповідно рекомендовано закріпити їх на законодавчому рівні в спеціальному законодавстві у систематизованому порядку. Сформульовано визначення щодо обмежень для жінок-працівників ОВС України.

05.01.10.554.

349.2.001.32 Шабрин С. К вопросу об источниках трудового права / *Сергей Шабрин* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 9. — С. 3—8.

Отмечено, что одной из главных задач современной юридической науки и практики является приведение к единому знаменателю всех способов и средств, входящих в метод правового регулирования трудовых отношений. Рассмотрены принципы договорной свободы. Охарактеризованы следующие источники трудового права: коллективные договоры, соглашения, локальные нормативные акты. Исследован метод правового регулирования трудовых отношений.

05.01.10.555.

349.22:331.109.32 Швець Н. М. Правові засоби запобігання страйкам / *Н. М. Швець* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 102. — С. 71—77.

Вказано на існування проблем у трудовому праві щодо реалізації права на страйк, а також із запобігання їм. Досліджено чинне законодавство України, зарубіжний правовий матеріал та накопичений досвід щодо запобігання страйкам. Запропоновано пропозиції до законодавства України щодо профілактики та попередження страйків.

05.01.10.556.

349.22:331.109 Шевченко Д. В. Процесуальні правовідносини у сфері вирішення трудових спорів / *Д. В. Шевченко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 371—375.

Проаналізовано процесуальні правовідносини з розгляду трудових спорів. З'ясовано загальне поняття процесуальних правовідносин у сфері трудових спорів, розкрито основні принципи, що складають вказані правовідносини. Наведено порівняльну характеристику основних теорій поділу процесуальних правовідносин по видах. Запропоновано пропозиції щодо проблематики закріплення на законодавчому рівні процесуальних правовідносин з питань вирішення трудових спорів.

05.01.10.557.

349.22:331.106 Шевченко Л. Контракт про найом працівника: теоретико-інституціональний аналіз / *Л. Шевченко* // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 6. — С. 8—13.

Розкрито зміст теорії контрактів. Охарактеризовано сутність, особливості, основні типи і моделі трудових контрактів. Виїткову увагу приділено забезпеченню їх виконання.

05.01.10.558.

349.22:331.108-057.13 Шевчук О. Лізинг персоналу, або аутстафінг: повіт теплості у трудових відносинах.

Загальний огляд / *Олексій Шевчук* // Юридичний радник. — 2009. — № 3. — С. 19—22.

Розкрито сутність повітнього процесу у сфері трудових правовідносин — лізингу персоналу (аутстафінг). Сформовано загальнотеоретичне обґрунтування аутстафінгу. Висвітлено його розвиток та становлення. Установлено позитивні та негативні наслідки від використання та імплементації аутстафінгу як роботодавцем, так і найманими працівниками. Проаналізовано чинне законодавство та можливу практичну позицію органів виконавчої і законодавчої влади щодо цього повітнього процесу. Обґрунтовано актуальність використання аутстафінгу в умовах фінансово-економічної кризи.

05.01.10.559.

349.2(470) Шкатулла В. Развитие трудового законодательства в условиях кризиса / *Владимир Шкатулла, Мария Сытинская* // Вопросы трудового права. — 2009. — № 8. — С. 3—14.

Отмечено, что финансово-экономический кризис предполагает адекватные ответы по регулированию социально-трудовых отношений. Приведена информация о состоянии соблюдения трудового законодательства, содержащаяся в Докладе о результатах работы в 2007 г. по осуществлению государственного надзора и контроля за соблюдением трудового законодательства и иных нормативно-правовых актов, содержащих нормы трудового права, подготовленном Федеральной службой по труду и занятости и опубликованном в 2008 г. Эта информация позволяет определить направления совершенствования трудового законодательства на современном этапе. Приведен перечень мер, которые необходимы для более эффективного регулирования социально-трудовых отношений.

Див. також: 03.01.10.261, 03.01.10.295,
05.01.10.561, 11.01.10.1120.

ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Книги

05.01.10.560.

349.3(470) Лушпикова М. В. Курс права социального обеспечения / *Марина Владимировна Лушпикова, Андрей Михайлович Лушников*. — 2-е изд., доп. — М. : Юстициформ, 2009. — 656 с. — (Образование).

На основе исторического и сравнительно-правового материала анализируются основные, фундаментальные проблемы права социального обеспечения России, а отчасти и стран Запада. Особое внимание обращено на исторически сложившиеся виды, типы и модели права социального обеспечения, эволюцию отраслевой теории и ее наиболее актуальные вопросы, современные тенденции развития российского социально-обеспечительного законодательства. Изложение материала построено на сочетании требований, предъявляемых к учебной литературе и монографическим исследованиям. Впервые рассматриваются в развитии проблемы философии и социологии права социального обеспечения. В работе отражена история социально-обеспечительного законодательства и науки. В приложении представлены биографические сведения и список основных трудов ученых, которые внесли весомый вклад в становление и развитие науки права социального обеспечения России.

Статті

05.01.10.561.

349.3(470):331.574 Болякин В. Понятие «полный рабочий день» при назначении досрочной пенсии / *Вик-*

тор Белякин // Вопросы трудового права. — 2009. — № 5–6. — С. 97–100.

Далі коментарій определения Верховного Суда РФ от 03.06.2008 г. № КАС08-211 по поводу применения правил исчисления периодов работы, дающих право на досрочное назначение трудовой пенсии по старости.

05.01.10.562.

349.3(477)(091) Гончаров А. Развитие законодательства про социальне забезпечення (друга половина XIX — по теперішній час) / *Андрій Гончаров* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 109–112.

Визначено розвиток законодавства про соціальне забезпечення (друга половина XIX ст. — по теперішній час). Встановлено, що за більш як століття історії існування соціальне забезпечення неодноразово змінювало свої функції, методи та форми фінансування, але мета його залишається незмінною — поліпшення життя людей.

05.01.10.563.

349.3:368.914 Горбачова О. Поняття вкладника, учасника недержавного пенсійного фонду, отримувача недержавної пенсії за цивільним законодавством України / *Оксана Горбачова* // Юридичний журнал. — 2009. — № 4. — С. 73–75.

Проаналізовано визначення поняття таких осіб, як вкладник недержавного пенсійного фонду, його учасник та отримувач пенсії, які є обов'язковою умовою будь-якого договору. Звернуто увагу на основу такого пенсійного забезпечення — пенсійний контракт. Запропоновано відокремити поняття учасника фонду як сторони пенсійного контракту та учасника фонду як сторони відносин отримання довічної пенсії, а саме визначити стороною відносин з виплати довічної пенсії також отримувача пенсії, як і в інших видах договорів на отримування пенсійних виплат.

05.01.10.564.

349.3(477):369-057.36 Горевалова С. С. Пенсійне забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей — як гарантія їх соціального захисту / *Світлана Сергіївна Горевалова* // Наше право. — 2009. — № 2. — С. 87–94.

Розглянуто найбільш важливі гарантії соціального захисту військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей. Вказано види житлового забезпечення, порядок надання пільг військовослужбовцям при оплаті комунальних послуг.

05.01.10.565.

349.3(470):369.543.001.73 Гусева Т. С. Правовое обеспечение реформирования досрочных пенсий в профессиональные пенсионные системы в России / *Т. С. Гусева* // Социальное и пенсионное право. — 2009. — № 3. — С. 9–11.

Рассмотрен вопрос создания профессиональных пенсионных систем. Отмечено, что построение эффективной профессиональной пенсионной системы должно привести к сокращению рабочих мест с особыми условиями труда и увеличению уровня профессиональных пенсий. Указано на необходимость скорейшего принятия федеральных законов «Об обязательных профессиональных пенсионных системах в Российской Федерации» и «О страховом взносе на финансирование обязательных профессиональных пенсионных систем».

05.01.10.566.

349.3(470):368.914 Гусева Т. С. Российское законодательство о пенсионном обеспечении нуждается в совершенствовании / *Татьяна Сергеевна Гусева* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 7. — С. 42–45.

Проанализированы недостатки правового регулирования российского пенсионного обеспечения. Отмечено, что отсутствие полноценной сформированной нормативной правовой базы приводит к ущемлению конституционного права граждан на социальное обеспечение в виде пенсии. Предложены пути совершенствования пенсионного законодательства РФ.

05.01.10.567.

349.3(470):369.5 Захаров М. Л. Основные принципы определения уровня трудовой (страховой) пенсии: реальность и перспективы / *Михаил Львович Захаров* // Журнал российского права. — 2009. — № 7. — С. 14–23.

Рассмотрена проблема рационального, социального обоснованного и справедливого распределения имеющихся финансовых ресурсов в вопросе равного увеличения размера пенсии, которая выплачивается в настоящее время в РФ каждому пенсионеру. Охарактеризованы абсолютный и относительный уровни пенсионного обеспечения в СССР и в России до 2002 г. и в настоящее время. Обращено внимание на то, что в России практически с середины 90-х гг. прошлого столетия нарушались те принципы, на основании которых объективно должен формироваться уровень пенсий, выплачиваемых за счет пенсионного фонда (страховые пенсии). По мнению автора, требуется, как и при формировании доходной базы пенсионного фонда, использовать опыт других стран и прежний опыт России. Указано на необходимость приведения норм пенсионного обеспечения и правил исчисления пенсий в соответствие с приведенными принципами.

05.01.10.568.

349.3:331.526(477) Зезека Н. До питання формування ефективної соціальної політики України / *Наталія Зезека* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 117–119.

Проаналізовано погляди фахівців щодо пошуку шляхів активізації соціальної політики в Україні. Визначено зміст поняття «соціальна держава». Досліджено проблеми соціальної політики на сучасному етапі. Розглянуто шляхи реалізації певних організаційно-правових заходів у сфері зайнятості населення.

05.01.10.569.

349.3:369.34 Зезека Н. О. Удосконалення правового регулювання соціального страхування на випадок безробіття в умовах соціально-економічних перетворень / *Н. О. Зезека* // Адвокат. — 2008. — № 9. — С. 29–32.

Вказано, що досвід реформування у сфері зайнятості свідчить про те, що трудове законодавство не відповідає потребам правового регулювання трудових відносин, властивих умовам ринкової економіки. Проаналізовано чинне законодавство України щодо зайнятості та соціального страхування на випадок безробіття. Запропоновано шляхи їх удосконалення.

05.01.10.570.

349.3(470):364.044.26-058.65 Ильина Н. В. Международно-правовое и внутригосударственное регулирование защиты социально-экономических прав инвалидов боевых действий / *Наталья Валерьевна Ильина* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 7. — С. 50–53.

Проанализированы положения, закрепленные международными конвенциями, в отношении инвалидов боевых действий, соотносено действующее законодательство РФ с данными конвенциями, а также выяснены (определены) возможные пути его совершенствования.

05.01.10.571.

349.2:331.526 Куліков Ю. Методологічний підхід до формування механізму захисту економічно активного населення / Ю. Куліков // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 7. — С. 25–31.

Розглянуто методологію формування сукупного механізму захисту економічно активного населення у контексті побудови діяльності найманих працівників та працевлаштування безробітних. Визначено чинну законодавчу базу, яка формує механізми забезпечення державних соціальних стандартів і гарантій. Вивчено ризики, які пов'язані, насамперед, з порушенням чи обмеженням соціальних прав економічно активного населення.

05.01.10.572.

349.3:364.044.26(477)-058.862 Маківчук Т. М. Правове становище дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що мають інвалідність / Т. М. Маківчук // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 353–360.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо соціального захисту прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що мають інвалідність. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення законодавства про соціальний захист вказаної категорії дітей та державної підтримки сімейного виховання дітей-інвалідів.

05.01.10.573.

349.3(470):368.9.06 Мельник С. Досвід Російської Федерації щодо реформування системи надання соціальних послуг у додатковому лікарському забезпеченні / С. Мельник, В. Крюченко // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 7. — С. 44–49.

Проаналізовано хід монетизації пільг у РФ, її позитивні та негативні наслідки. Розглянуто попередню систему надання натуральних пільг і причини, через які було вирішено її реформувати. Досліджено вплив монетизації на рівень життя окремих категорій населення за регіонами та розглянуто проблеми фінансування соціальних послуг у додатковому лікарському забезпеченні. Надано рекомендації щодо застосування в Україні позитивного досвіду монетизації пільг та недопущення помилок, зроблених у РФ.

05.01.10.574.

349.3(470) Мозолева О. С. Некоторые перспективы развития правового регулирования социального обеспечения в Российской Федерации / О. С. Мозолева // Академический юридический журнал. — 2009. — № 3. — С. 52–55.

На основе анализа норм международного права в области социального обеспечения автор приходит к выводу о необходимости координации современного российского законодательства в данной области в соответствии с международными стандартами. Затронуты проблемы разграничения полномочий РФ и субъектов РФ в социальной сфере. Приводятся обоснование необходимости кодификации норм, регулирующих правоотношения в социальной сфере.

05.01.10.575.

349.3(477):369.5 Орловський О. Я. Пенсійне законодавство України: питання застосування й ефективності / О. Я. Орловський // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 54–57.

Досліджено найбільш актуальні та проблемні питання застосування пенсійного законодавства України. Автор вважає за доцільне підтримати позицію нау-

ковців, які відносять до пенсійного страхування тільки солідарну частину пенсійної системи. Виявлено шляхи його вдосконалення та розвитку. Запропоновано відокремити інститут пенсійних накопичень від обов'язкового пенсійного страхування і запровадження добровільної участі громадян у накопичувальній системі.

05.01.10.576.

349.3:369 Сільченко С. О. Соціальне страхування: реальність та перспективи правового регулювання / С. О. Сільченко // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 102. — С. 78–86.

Виявлено та проаналізовано актуальні проблеми, що постали перед вітчизняною системою соціального страхування. Дано оцінку їх впливу на ефективність захисту прав працівників. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення правового механізму регулювання соціального страхування в Україні.

05.01.10.577.

349.3(430)*1939/45" Сінцова Л. Історико-правові аспекти соціального захисту оstarбайтерів у країнах Європи / Л. Сінцова // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — К., 2008. — Вип. 79. — С. 50–52.

Розглянуто історико-правові аспекти соціального захисту оstarбайтерів — примусово зобов'язаних до праці у промисловості та сільському господарстві на користь Німеччини та її союзників під час Другої світової війни 1939–1945 років.

05.01.10.578.

349.3(470):364 Соловьев В. Н. Вопросы обеспечения социальных прав отдельных категорий граждан посредством использования имущества публично-правовых образований / Владимир Николаевич Соловьев // Гражданское право. — 2009. — № 3. — С. 29–33.

Рассмотрены проблемы обеспечения социальных прав отдельных категорий граждан за счет имущества, находящегося в собственности РФ и субъектов РФ. Проанализированы актуальные проблемы разграничения компетенции РФ и субъектов РФ в вопросах социальной поддержки населения и обеспечения ее бюджетными средствами.

05.01.10.579.

369.234.26:349.3 Терехов М. В. Гражданско-правовые аспекты пенсионного страхования / М. В. Терехов // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 53–55.

Исследовано добровольное пенсионное страхование, осуществляемое страховыми организациями, и негосударственное пенсионное обеспечение, осуществляемое НПФ. Приведены доводы, что пенсионный договор можно отнести к договорам личного страхования, а гражданское законодательство оказывает влияние на правоотношения вкладчика с негосударственным пенсионным фондом. Отмечено, что о полноценном добровольном пенсионном страховании, осуществляемом классическими страховыми организациями, говорить сегодня нельзя, поскольку в негосударственном пенсионном обеспечении страховые фирмы участвовать не имеют права, а то, что они называют пенсионным страхованием, является лишь разницей между жизнью.

05.01.10.580.

349.3(477):369.04 Ткаченко Л. Резерви збільшення доходів пенсійної системи України / Л. Ткаченко // Україна: аспекти праці. — 2009. — № 5. — С. 15–19.

З'ясовано проблеми забезпечення фінансової спроможності пенсійної системи. Запропоновано шляхи пошуку резервів збільшення надходжень пенсійних

випесків, зокрема мотивації населення до участі у пенсійному страхуванні. Рекомендовано удоскопалити порядок призначення та індексації пенсій, законодавчо врегулювати гарантованість мінімальної пенсійної виплати, визначити довгострокові пріоритети розвитку пенсійної системи.

05.01.10.581.

349.3(470):340.154 Усачева Ю. В. Кодификация действующего социального законодательства России: приоритетное направление правовой политики / *Юлия Васильевна Усачева* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 7. — С. 46—49.

Рассмотрен вопрос об объективно назревшей необходимости кодификации российского законодательства в праве социального обеспечения. Выявлены негативные проявления отсутствия кодифицированного законодательства и показаны закономерности положительного эффекта в случае его принятия.

05.01.10.582.

368.914(470):330.322 Фофанова Н. П. Введение дополнительных инвестиций — новшество в пенсионной системе Российской Федерации / *Н. П. Фофанова, О. В. Порудчикова* // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 44—47.

Охарактеризован Федеральный закон № 56-ФЗ «О дополнительных страховых взносах на накопительную часть трудовой пенсии и государственной поддержке формирования пенсионных накоплений». Рассмотрены изменения взаимоотношений между работником и работодателем, предусмотренные нововведениями пенсионной реформы в России. Отмечено, что работнику предоставлена возможность самостоятельно влиять на улучшение своего материального положения при достижении пенсионного возраста. Указано на

обязанность работодателя отчислять страховые взносы за каждого работника.

05.01.10.583.

349.2(470):331.526 Фофанова Н. П. Совершенствование законодательства о занятости населения и защите российских граждан от безработицы с позиции социального государства / *Н. П. Фофанова* // Современное право. — 2009. — № 5. — С. 58—61.

Отмечено, что действующее законодательство, регулирующее занятость и защиту населения от безработицы, не в полной мере соответствует цели социального государства, что обосновывается в данной статье. Представлены предложения по изменению действующего законодательства с позиции социального государства, что будет реально способствовать повышению социальной защищенности граждан России от безработицы и их занятости.

05.01.10.584.

349.3:364.044.26:621.039.586 Ярошенко І. С. Деякі питання соціального захисту постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи / *І. С. Ярошенко* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 8. — С. 45—52.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо пенсійного забезпечення постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи. Досліджено питання правового регулювання соціального захисту постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи. Зазначено, що встановлені пільгові умови пенсійного забезпечення громадян, постраждалих внаслідок аварії ЧАЕС, потребують вдосконалення.

Див. також: 11.01.10.1107.

**12.00.06. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО;
ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО**

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Книги

06.01.10.585.

349.4 Галиновская Е. А. Теоретические и методологические проблемы земельных правоотношений : монография / *Е. А. Галиновская* ; Ин-т законодательства и сравнительного правоведения при Правительстве РФ. — М. : Контракт, 2009. — 320 с.

В основу работы положен анализ различных взглядов на категорию земельного правоотношения и систему общественных земельных отношений, регулируемых правом. В результате исследования делаются выводы о понятии, составляющих и классификации земельных правовых отношений. Одна из причин обращения к теме связана с поиском теоретических подходов к решению актуальных проблем правового воздействия на земельные отношения в современной России. Монография одобрена отделом аграрного, экологического и природоресурсного законодательства Института законодательства и сравнительного правоведения при правительстве РФ, обсуждена и утверждена на сессии по частому праву ученого совета Института законодательства и сравнительного правоведения при правительстве РФ.

06.01.10.586.

349.41(477)(094.1) Земельный кодекс Украины : наук.-практ. комент. / *Е. С. Бердніков* [та ін.] ; за ред. А. П. Гетьмана, М. В. Шульги. — 6-те вид. — Х. : Одиссей, 2009. — 624 с.

Науково-практичний коментар містить доктринальний тлумачення всіх положень ЗК України.

06.01.10.587.

349.41(477)(094.1) Земельні відносини в Україні : зб. нормат. актів / уклад.: Д. В. Ковальський, Л. О. Папкова. — К. : Юрінком Інтер, 2009. — 720 с.

Книга містить групові систематизовані зібрання законодавства про землю. Наведено ЗК України, до якого додаються нормативно-правові акти, що регулюють земельні відносини — кодекси та закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, а також судової практики.

06.01.10.588.

349.41(477)(075.8) Мірошніченко А. М. Земельне право України : підручник / *А. М. Мірошніченко*. — К. : Правова єдність, 2009. — 712 с.

Досліджено колізії у правовому регулюванні земельних відносин в Україні, які розглядаються як розбіжності між правовими приписами, що поширюються на ті самі суспільні відносини щодо використання охорони та відтворення земель і не можуть бути застосовані одночасно. Запропоновано концепцію зменшення негативного впливу таких колізій шляхом мінімізації їх кількості, а також теоретичні рекомендації щодо вирішення існуючих колізій. Запропоновано концепцію кодифікації та послідовність проведення кодифікаційних робіт. Розглянуто засади вирішення так званих ієрархічних, темпоральних та змістовних колізій у правовому регулюванні земельних відносин, а також засади вирішення складних колізій, що поєднують одночасно кілька видів колізій.

06.01.10.589.

349.41(477):347.113 Мірошніченко А. М. Колізії в правовому регулюванні земельних відносин в Україні :

монографія / *А. М. Мірошніченко*. — К. : Правова єдність, 2009. — 268 с.

Підручник містить опис системи правових норм, що складають земельне право України, практики їх застосування, а також положень земельно-правової доктрини. Видання має окремі риси збірника законодавства, наведена велика кількість цитат нормативно-правових актів. Особливістю підручника також є те, що матеріал систематизований за кількома рівнями: основні положення подані більшим шрифтом, а додаткові відомості для поглибленого вивчення відокремлено і подано меншим шрифтом.

Статті

06.01.10.590.

349.412 Баразгова Р. С. Целевое назначение и разрешенное использование земельных участков: содержание и соотношение понятий / *Р. С. Баразгова* // Современное право. — 2009. — № 6. — С. 50—53.

Исследуется формирование двух новых правовых категорий, их соотношение, нормативное закрепление, противоречивое понимание в научной доктрине и правоприменительной практике. Предлагается новое научное понимание данных категорий, аргументируется необходимость внесения изменений в действующее законодательство, высказываются предложения по оптимизации правоприменительной практики.

06.01.10.591.

349.414:332.64 Бусуйок Д. В. Окремі питання правового забезпечення організації підготовки експертів з оцінки земельних ділянок / *Діана Вікторівна Бусуйок* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 210—214.

З'ясовано питання чистоти документів, які підтверджують присвоєння кваліфікації експерту з оцінки земель. Запропоновано шляхи удосконалення процесу організації підготовки експертів з оцінки земель.

06.01.10.592.

349.412(477) Бусуйок Д. В. Поняття, зміст та види земельних адміністративних послуг / *Діана Вікторівна Бусуйок* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 188—194.

Досліджено поняття публічних, державних, муніципальних та адміністративних послуг, ознаки та види земельних адміністративних послуг. Обґрунтовано положення про формування у межах земельного права України нового правового інституту земельних послуг. Встановлено, що державні інспекції, які здійснюють діяльність з контролю за використанням і охороною земель, не повинні надавати платних послуг. Внесено пропозицію про необхідність створення урядового органу, до повноважень якого слід віднести ведення державного земельного кадастру, у тому числі діяльність державної реєстрації прав на землю та їх обмежень. Ці положення стануть підґрунтям для подальшого дослідження форм впливу держави на розвиток земельних відносин в Україні, зокрема в частині визначення випадків надання адміністративних земельних послуг на оплатній та безоплатній основі.

06.01.10.593.

349.414 Кулинич П. Ф. Поняття та юридичні ознаки земель сільськогосподарського призначення / *Павло Федотович Кулинич* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 204—209.

Обґрунтовано поняття земель сільськогосподарського призначення як об'єкта земельних відносин. Визначено коло землекористувачів зазначених земель, встановлено їх права та обов'язки. Розглянуто форми та заходи відповідальності, які визначені законом для землекористувачів. Дано визначення правового режиму земель сільськогосподарського призначення.

06.01.10.594.

349.4:352.075.1 Литвинець В. М. Здійснення територіальною громадою села управління землями в межах населеного пункту та землями комунальної власності / *В'ячеслав Михайлович Литвинець* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 457–463.

Висвітлено проблеми управління територіальною громадою села та відповідними органами місцевого самоврядування землями комунальної власності і землями у межах населеного пункту. Зроблено висновок щодо права територіальної громади села на управління землями у межах села, в тому числі землями приватної власності.

06.01.10.595.

349.4(477) Лісова Т. В. Проблеми правового регулювання земельних відносин в Україні: способи їх вирішення / *Т. В. Лісова* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 102. — С. 102–109.

Досліджено низку сучасних проблем правового регулювання земельних відносин, зокрема управління у сфері використання й охорони земель. Розроблено пропозиції стосовно їх розв'язання.

06.01.10.596.

347.235(470) Михайлова А. Л. Земельний участок, образованный в счет неостребованных земельных долей: момент формирования и основания возникновения субъективного права / *А. Л. Михайлова* // Российская юстиция. — 2009. — № 4. — С. 37–39.

Рассмотрена проблема момента формирования земельного участка сельскохозяйственного назначения, образованного в счет неостребованных земельных долей, в качестве объекта субъективного гражданского права. Дано сравнительный анализ норм ФЗ «Об обороте земель сельскохозяйственного назначения», законодательства в сфере кадастрового учета земель, действующего Земельного кодекса.

06.01.10.597.

349.41(5/8).001.73 Мірошніченко А. Правові аспекти земельних реформ у країнах Азії та Африки / *Анатолій Мірошніченко, Павло Пушкар* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 4. — С. 69–73.

Виявлено загальні закономірності у правовому забезпеченні земельних реформ у країнах Азії та Африки. Вироблено рекомендації щодо вдосконалення чинного земельного-реформативного законодавства України.

06.01.10.598.

349.41:342.922 Мураховська О. О. До питання про юридичну відповідальність за порушення земельного законодавства / *О. О. Мураховська* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 9. — С. 45–49.

Досліджено поняття юридичної відповідальності, види юридичної відповідальності, адміністративної відповідальності за порушення земельного законодавства. Проаналізовано адміністративно-правові норми, що встановлюють адміністративну відповідальність у земельній сфері, та склади відповідних адміністративних проступків.

06.01.10.599.

349.414(479.2+470.62/67)*18/19* Мупсегян С. В. Правосубъектность землепользователей на Северном Кавказе и Закавказье в XIX — начале XX века / *С. В. Мупсегян* // Право и политика. — 2009. — № 9. — С. 1960–1963.

Проведен анализ государственного регулирования прав и обязанностей землепользователей на Северном Кавказе и Закавказье в контексте включения этих территорий в состав Российской империи и их изменения.

06.01.10.600.

349.41 Нарышева Н. Г. Правовое регулирование оборота земель сельскохозяйственного назначения / *Н. Г. Нарышева* // Экологическое право. — 2009. — № 4. — С. 12–17.

Рассмотрены цели российской государственной аграрной политики. Проведен анализ отдельных элементов правового регулирования оборота земель сельскохозяйственного назначения и правоприменительной практики.

06.01.10.601.

349.41(477) Очиченко О. Земельное законодательство: нюансы 2008 року / *Олена Очиченко* // Юридичний радник. — 2009. — № 2. — С. 7–10.

Розглянуто основні проблеми сучасного сільськогосподарського виробництва. Проаналізовано «поромтові події» 2008 року. Окреслено основні позиції щодо мораторію на продаж сільськогосподарських земель.

06.01.10.602.

349.412.3(477):332.28 Пейчев К. Оренда земель державної та комунальної власності в 2009 році (аналіз законодавства) / *Костянтин Пейчев* // Юридичний радник. — 2009. — № 2. — С. 11–15.

Проаналізовано національне законодавство щодо правової обґрунтованості та достатнього нормативного врегулювання порядку конкурентного надання прав на земельні ділянки державної та комунальної власності. Встановлено, що впорядкування підзаконними нормативними актами процедури проведення земельних торгів суперечить вимогам Конституції України та ЗК України. Це повною мірою стосується і рішень органів місцевого самоврядування, які самостійно приймають положення про порядок проведення земельних торгів (аукціонів) щодо комунальних земель.

06.01.10.603.

349.41(477) Розгон О. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення / *О. Розгон* // Юридичний радник. — 2009. — № 2. — С. 21–28.

Проаналізовано земельне законодавство України. Досліджено особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення.

06.01.10.604.

347.26 Розновська С. Б. Земельний сервітут як окремий різновид обтяжень прав на землю / *Софія Богданівна Розновська* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 463–469.

Розглянуто особливості земельного сервітуту. Викладено загальну характеристику сервітутів. Визначено їх види, підстави встановлення та порядок використання у сучасних умовах розвитку земельних правовідносин. З'ясовано правові особливості встановлення деяких земельних сервітутів, їх різновиди та правовий режим.

06.01.10.605.

342.922:349.412(477) Саркісова Т. Б. Проблеми ефективності адміністративної відповідальності за земельні правопорушення в Україні / *Т. Б. Саркісова* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 8. — С. 88–97.

Проаналізовано статистичні дані про вжиті заходи адміністративного впливу при виявленні порушень земельного законодавства. Виявлено причини неефективності адміністративної відповідальності в боротьбі із земельними правопорушеннями. Визначено можливі шляхи удосконалення законодавства з метою підвищення ефективності адміністративної відповідальності в боротьбі із земельними правопорушеннями.

06.01.10.606.

349.414:332.3 Старова Е. В. Правовой режим земель промышленности и правовой режим производственной зоны из состава земель населенных пунктов / *Е. В. Старова* // Право и политика. — 2009. — № 6. — С. 1264–1270.

Проаналізовано сходство и различие правового режима земель промышленности и земельных участков в составе производственных зон, относящихся к категории земель населенных пунктов. Отмечено, что правовые режимы указанных участков обладают определенным сходством. Такое сходство обусловлено учетом специфики размещаемых промышленных объектов при установлении правил использования земель. Обращено внимание на то, что при этом на характер использования земель населенных пунктов. Этим обуславливаются различия в способах установления соответствующих правовых режимов, в задачах, на решение которых направлен правовой режим земельных участков, в подходах к ограничению размеров земельных участков.

06.01.10.607.

347.235 Туєва О. М. Деякі питання прав на землю громадян — членів сільськогосподарських виробничих кооперативів / *О. М. Туєва* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 104–113.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо регулювання прав на землю громадян — членів сільськогосподарських виробничих кооперативів. Виділено окремі аспекти питання прав на землю громадян. Узагальнено відповідні норми законодавства і правової літератури. Сформульовано пропозиції по вдосконаленню правового регулювання у зазначеній сфері.

06.01.10.608.

347.235 Туєва О. М. Земельні ділянки для сінокошення й випасання худоби: правові питання / *О. М. Туєва* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 102. — С. 126–137.

Проведено аналіз правової природи використання громадянами земельних ділянок для сінокошення й випасання худоби. Виявлено характерні риси правового режиму земель, що використовуються для вказаних цілей. Сформульовано пропозиції по вдосконаленню правового регулювання суспільних відносин у зазначеній сфері.

06.01.10.609.

349.414:332.3 Уркевич В. Про правове регулювання користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб / *В. Уркевич* // Юридичний радник. — 2009. — № 2. — С. 29–31.

Проаналізовано правове регулювання користування

чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Наведено рекомендації щодо його вдосконалення.

06.01.10.610.

349.412.3(477):332.28 Фелів О. Оренда землі згідно із законодавчими змінами від 16 вересня 2008 року / *Олексій Фелів* // Юридичний радник. — 2009. — № 2. — С. 32–35.

Наведено аналіз останніх змін до законодавчих актів (посамперед до ЗК України та до ЗУ «Про оренду землі»), внесених ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння будівництву».

06.01.10.611.

349.413 Хом'яченко С. І. Поняття та види обігу земельних ділянок / *Світлана Іванівна Хом'яченко* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 223–228.

Обгрунтовано поняття «обіг земельних ділянок». Сформульовано суттєві правові ознаки обігу земельних ділянок.

06.01.10.612.

349.412(477) Хом'яченко С. І. Регулювання земельним законодавством обігу земельних ділянок / *Світлана Іванівна Хом'яченко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 434–438.

Розглянуто питання обігу земельних ділянок в Україні на сучасному етапі. Зазначено, що однією із проблем обігу земельних ділянок є питання про співвідношення земельного законодавства, що містить низку спеціальних норм, і законодавства цивільного, де викладено основні базові правила про різноманітні юридичні і договори. Встановлено, що обмежуючи оборотоздатність земельних ділянок зазначеними у статті способами, законодавець тим самим встановив відповідні обмеження набуття права власності на землю для певних категорій осіб.

06.01.10.613.

349.41(477) Штукатурова А. На шляху до української землі: перепони для іноземного інвестора та їх подолання / *Ангеліка Штукатурова* // Юридичний радник. — 2009. — № 2. — С. 36–41.

Проаналізовано чинне земельне законодавство України. Вказано його недоліки щодо роботи з іноземними інвесторами. Надано класифікацію моделей набуття права на землю. Проаналізовано переваги та недоліки кожної з них.

06.01.10.614.

349.412.3:332.2 Шульга М. Земельна перухомість: становлення та особливості / *Михайло Шульга* // Юридичний радник. — 2009. — № 2. — С. 43–46.

Визначено поняття земельної перухомості. Проаналізовано правову регламентацію відносин щодо функціонування земельної перухомості за земельним та цивільним законодавством.

06.01.10.615.

347.73:336.226.212.1:332.2 Шульга Т. Земельний податок як джерело доходів: проблеми теорії та практики / *Тетяна Шульга* // Юридичний радник. — 2009. — № 2. — С. 47–51.

Розглянуто проблемні питання земельного оподаткування з позиції наповнення бюджету коштами, що надходять від сплати земельного податку.

Див. також: 01.01.10.26, 03.01.10.276, 04.01.10.421.

АГРАРНЕ ПРАВО

Статті

06.01.10.616.

347.447.5:338.436 Аксєненко В. С. Ответственность сторон при поставке для государственных нужд в агропромышленном комплексе / *В. С. Аксєненко* // Закон и право. — 2009. — № 9. — С. 81–84.

Рассматриваются обязательства по компенсации убытков, возникающих при поставке для государственных нужд в агропромышленном комплексе. Сделан вывод о том, что дальнейшее развитие законодательства в сфере поставок в агропромышленном комплексе должно быть направлено на унификацию нормативных правовых актов, регулирующих данные отношения. Авторам даны конкретные предложения по этому поводу.

06.01.10.617.

349.42:633.854.78(477) Боброва Ю. Правові засади господарювання суб'єктів у галузі вирощування, реалізації та переробки пасіння сояшинику (правовий аспект) / *Юлія Боброва* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 118–121.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо регулювання діяльності суб'єктів, господарська діяльність яких пов'язана з вирощуванням, реалізацією та переробкою пасіння сояшинику. Встановлено, що виробники пасіння сояшинику наділені спеціальною правосуб'єктністю, яка має комплексний характер, зумовлений складною правовою природою відносин, що виникають у процесі здійснення сільськогосподарської діяльності. Обґрунтовано поняття «споживач». Звернуто увагу на те, що аграрне законодавство не визначає загальні положення про договори. З метою ефективного здійснення реалізації та переробки пасіння сояшинику на законодавчому рівні необхідно закріпити загальні положення правового етаповища виробників і споживачів пасіння сояшинику.

06.01.10.618.

349.42(477) Большаков В. Н. Правове забезпечення моніторингу в АПК України — дієвий інструмент національної безпеки держави / *Вадим Натанович Большаков* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 215–219.

Проаналізовано три основних моделі забезпечення національної безпеки держави. Для виявлення оптимального напрямку розвитку національної безпеки для України наголошено на необхідності проведення моніторингу ключових та стратегічних галузей економіки країни. Розглянуто можливості виникнення системної кризи, яка може призвести до втрати зв'язку між фізичними і гуманітарними технологіями, а також роль моніторингу в АПК України для запобігання можливостям виникнення такої кризи.

06.01.10.619.

349.42(477) Большаков В. Н. Правове забезпечення моніторингу в АПК України — дієвий інструмент розвитку державної інформаційної політики України / *Вадим Натанович Большаков* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 194–199.

Розглянуто проблему використання правового забезпечення моніторингу для розвитку державної інформаційної політики України. Виявлено можливості використання засобів моніторингу в АПК України, дозволених законом для використання їх в ролі інструмента розвитку державної інформаційної політики в Україні. Встановлено, що правове забезпечення моніторингу є дієвим інструментом розвитку державної інформаційної політики України. Зазначено, що державна інформа-

ційна політика для проведення ефективних дій в економіці країни повинна ґрунтуватися на результатах моніторингових досліджень, зокрема на результатах досліджень моніторингу в АПК України.

06.01.10.620.

351.823.1(470) Глеба О. В. Направления совершенствования правового регулирования государственной поддержки сельскохозяйственных товаропроизводителей / *Ольга Владимировна Глеба* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 10. — С. 60–62.

Проанализированы основные этапы деятельности правительства РФ, направленной на активное реформирование аграрного законодательства, прежде всего в сфере государственной поддержки сельского хозяйства. Освещены основные направления совершенствования правового регулирования в данном направлении.

06.01.10.621.

346.7:338.48:63(477) Кафарський О. В. Особливості та напрями правового регулювання сільського туризму в Україні / *Олег Володимирович Кафарський* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 365–370.

Досліджено особливості та основні напрями розвитку правового регулювання господарської діяльності в галузі туризму взагалі та в галузі сільського туризму зокрема. Встановлено, що сільський туризм належить до сфери регулювання аграрного права України. Обґрунтовано думку щодо визначення діяльності у сфері сільського туризму.

06.01.10.622.

349.42(477) Курило В. І. Правове забезпечення моніторингу як дієвий інструмент ефективності агросектора економіки України / *Володимир Іванович Курило, Вадим Натанович Большаков* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 422–426.

Розглянуто можливості правового забезпечення моніторингу в ролі інструмента підвищення ефективності в АПК України. На основі системного аналізу поняття інформаційного права встановлено, що для підвищення ефективності використання правового забезпечення моніторингу в АПК України є розробка концепції та створення законодавчої бази задля використання окремих науково обґрунтованих методів та заходів з різних галузей наук у процесі набуття, прибирання, накопичення документованої або публічно оголошеної інформації громадянами, юридичними особами та державними установами в інтересах АПК України.

06.01.10.623.

349.42(477) Песоцкий В. Регулирование агрорисков в Украине / *В. Песоцкий* // Юридичний радник. — 2009. — № 2. — С. 16–20.

Изучена проблема правового регулирования снижения влияния агрорисков. Представлены классификации рисков и объектов страхования. Рассмотрены проблемные вопросы агрострахования на фоне высоких рисков АПК. Проанализирована правовая база агрострахования. Указаны тенденции развития процесса регулирования агрорисков в Украине.

06.01.10.624.

349.4:351.823.1:664.1(477) Святченко Л. О. Деякі особливості договірних відносин у цукробуряківництві / *Людмила Олександрівна Святченко* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 199–203.

Досліджено розвиток аграрно-договірних відносин у

процесі реалізації продукції цукробуряківництва, які відіграють важливу роль у забезпеченні ефективності цукробуряківництва, та визначено їх сутність. Встановлено, що специфічними учасниками цих відносин, що мають спеціальну правосуб'єктність, є бурякозасаджувальники господарства та цукрові заводи. Інші суб'єкти, які можуть укладати договори у галузі цукробуряківництва (оптові покупці цукру, його продавці, перевізники тощо), можуть виступати як суб'єкти господарювання різних організаційно-правових форм, або ж фізичні особи — підприємці. Щодо предмета договорів у галузі цукробуряківництва, то ними можуть виступати два специфічні об'єкти матеріального світу — цукрові буряки та цукор, для яких законодавство встановлює відповідні вимоги щодо якості. Однією з визначальних рис договорних відносин у галузі цукробуряківництва є те, що їх специфіка закріплена в аграрно-правових нормативних актах.

06.01.10.625.

349.4:351.823.1:664.117(477) Святченко Л. Спеціальні принципи правового регулювання цукробуряківництва / Людмила Святченко // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 122—125.

Визначено сукупність принципів правового регулювання цукробуряківництва. Розкрито їх сутність та зміст. Запропоновано спеціальні принципи цукробуряківництва закріпити в єдиному нормативно-правовому акті, який би безпосередньо регулював суспільні відносини у даній сфері.

Див. також: 06.01.10.607.

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

Книги

06.01.10.626.

349.6(477)(075.8) Екологічне право України : підручник / за ред. А. П. Гетьмана. М. В. Шульги ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х. : Право, 2009. — 328 с.

Підручник підготовлено на основі новітнього екологічного законодавства і відповідно до оповісної програми курсу екологічного права. Його основу становлять Загальна і Особлива частини, які включають відповідні теми, що висвітлюються з урахуванням вимог кредитно-модульної системи навчання.

Автореферати

06.01.10.627.

349.6:632.97(043.3) Курзова В. В. Еколого-правове регулювання карантину рослин : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Вікторія Володимирівна Курзова ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2009. — 20 с.

Визначено еколого-правовий зміст поняття «карантин рослин» та здійснено відмежування цього поняття від суміжних та споріднених із ним термінів. Проведено огляд розвитку інституту карантину рослин у системі екологічного права. Узагальнено чинне екологічне національне та міжнародне законодавство з карантину, і на його основі проаналізовано функції і компетенцію органів державної влади та місцевого самоврядування у галузі організації та здійснення карантину рослин. Охарактеризовано особливості карантинного режиму як різновиду правових режимів надзвичайних екологічних ситуацій. Проведено аналіз карантинних (фітосанітарних заходів) та здійснено їх класифікацію. Розроблено пропозиції та рекомендації, спрямовані на удоско-

налення механізму еколого-правового регулювання карантину рослин. Досліджено підстави застосування юридичної відповідальності за порушення законодавства про карантин рослин.

Статті

06.01.10.628.

349.6(477):340.134 Балок Г. И. Кодификация экологического законодательства Украины: проблемы и пути реализации / Г. И. Балок // Екологічний вісник. — 2009. — № 4. — С. 25—26.

Изложены требования по созданию нового ЭК Украины. Рассмотрены вопросы, касающиеся концепции разработки ЭК Украины. Обоснован вопрос содержания концепции. Рекомендовано при создании ЭК Украины учесть имеющийся национальный и зарубежный опыт, в частности ЕС.

06.01.10.629.

349.6:504 Власенко Ю. Аналіз законодавства в сфері екологічної безпеки як необхідна умова його оптимізації / Ю. Власенко // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — К., 2008. — Вип. 79. — С. 22—27.

Запропоновано основні напрямки проведення комплексного системного аналізу законодавства у сфері забезпечення екологічної безпеки. Визначено його основні проблеми на сучасному етапі.

06.01.10.630.

349.657.6 Гурська Г. А. Екологічне аудитування як один із видів підприємницької діяльності / Галина Анатоліївна Гурська // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 452—456.

Проаналізовано наукові підходи до визначення поняття «еколого-аудиторських правовідносин», а також екологічного аудитування як одного із видів підприємницької діяльності.

06.01.10.631.

349.6(470):314.7 Евтушенко В. И. Правовое регулирование экологической миграции: первоисточники и пути развития / В. И. Евтушенко // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 19—20.

Обоснован вопрос о необходимости принятия единого нормативного акта, который регулировал бы механизм принудительной и добровольной экологической миграции. Охарактеризован первый нормативный акт в российском законодательстве, которым предусмотрен правовой механизм регулирования миграции по экологическим причинам — экологической миграции.

06.01.10.632.

349.6:349.412(477) Євстигнєєв А. Юридичні ознаки вимог екологічної безпеки, що забезпечуються в процесі приватизації земель в Україні / А. Євстигнєєв // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — К., 2008. — Вип. 79. — С. 32—36.

Досліджено юридичні ознаки вимог екологічної безпеки, що забезпечується у процесі приватизації земель в Україні. Наведено перелік вказаних ознак із розкриттям їх змісту.

06.01.10.633.

349.6(470):504 Железинский А. А. Конституционный принцип охраны, воспроизводства и рационального использования природных ресурсов как необходимых условий обеспечения благоприятной окружающей сре-

ды и экологической безопасности. Понятие и сущность / *А. А. Железзинский* // Закон и право. — 2009. — № 7. — С. 59–61.

Проаналізовано один из принципов охраны окружающей среды в РФ — «охрана, воспроизводство и рациональное использование природных ресурсов как необходимых условий обеспечения благоприятной окружающей среды и экологической безопасности». Выявлены недостатки правового закрепления данного принципа. Даны обобщенные рекомендации по закреплению на законодательном уровне ряда правовых позиций.

06.01.10.634.

349.6(470) Железзинский А. А. Охрана окружающей среды в Российской Федерации: вопросы конституционного регулирования / *А. А. Железзинский* // Современное право. — 2009. — № 9. — С. 49–52.

Аналізуються форми Конституції РФ з точки зору регулювання питань в сфері охорони навколишнього середовища та даються обобщенные рекомендации по совершенствованию действующего законодательства РФ в сфере охраны окружающей среды.

06.01.10.635.

349.6:351.777.5(477):628.4.047 Кронда О. Ю. Правовое регулирование государственного управления в сфере поведения с радиоактивными відходами в Україні / *О. Ю. Кронда* // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 76–80.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо правового регулювання державного управління у сфері поводження з радіоактивними відходами. Рекомендовано у ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачити повноваження органів місцевого самоврядування у сфері поводження з радіоактивними відходами. Розглянуто повноваження органів державної влади різних рівнів, які складають систему суб'єктів, об'єднаних предметною сферою діяльності та утворюють поліцентричну систему управління у даній сфері.

06.01.10.636.

349.4:349.6 Макаренко О. Ю. До питання про систематизацію екологічного законодавства / *О. Ю. Макаренко* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 223–229.

Обґрунтовано питання щодо необхідності систематизації екологічного законодавства. Проаналізовано досвід провідних науковців сучасності з ціллю завершення формування екологічного законодавства, впорядкування й узагальнення нормативного матеріалу, підвищення якості правового регламентування шляхом проведення відповідної роботи над змістом і формою нормативно-правових актів. Сформульовано висновки щодо успішної прогалини законодавства в правовому регулюванні відносин з охорони навколишнього природного середовища.

06.01.10.637.

349.6:342.72/73:504 Медведєв К. В. Проблемні питання захисту екологічних прав громадян / *К. В. Медведєв* // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 81–87.

Досліджено чинне законодавство України щодо питання захисту екологічних прав громадян та механізмів їх реалізації. Розглянуто суб'єктивні права й екологічні інтереси громадян. Висвітлено правові позиції щодо розуміння терміна «захист». Проаналізовано основні підходи до розуміння юридичного захисту прав громадян. Підкреслено, що захист суб'єктивних

екологічних прав громадян здійснюється у межах охоронних правовідносин. Вказано на необхідність включити до поняття захисту екологічних прав приписання (присікання) порушення суб'єктивного екологічного права та інтересу. У ролі обов'язкових складових захисту екологічних прав та інтересів громадян визначено такі елементи: присікання, відновлення суб'єктивного екологічного права й інтересу та застосування юридичної відповідальності у вигляді компенсації шкоди у результаті правозастосовчої діяльності юрисдикційних органів.

06.01.10.638.

349.6 Редникова Т. В. Понятие «наилучшая существующая технология» в праве зарубежных стран / *Т. В. Редникова* // Экологическое право. — 2009. — № 4. — С. 25–28.

Рассмотрены особенности формулирования и применения данного понятия в государствах — членах ЕС и США. Указано на то, что несмотря на имеющиеся расхождения в терминологии, юридической силе актов, содержащих соответствующие предписания, следует констатировать неуклонное сближение правового регулирования и высокую потенциальную активность применения наилучших существующих технологий, в первую очередь по таким направлениям, как: предупреждение загрязнения окружающей среды; контроль производственной и инвестиционной деятельности; стимулирование развития эколого-дружественных производств экономическими и административными средствами.

06.01.10.639.

349.6:504.4 Рябець К. А. Витоки еколого-правового регулювання водокористування / *К. А. Рябець* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 4. — С. 45–49.

Розглянуто історичні аспекти формування правових основ водокористування. Проаналізовано водне законодавство Стародавнього Риму, середньовічної Європи. Значну увагу приділено водному законодавству СРСР. Здійснено порівняльну характеристику положень щодо охорони вод ВК УРСР та ВК України.

06.01.10.640.

349.6:504.4 Рябець К. А. Вода як об'єкт екологічного права / *К. А. Рябець* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 3. — С. 41–47.

Розглянуто правові аспекти визначення об'єктів екологічного права відповідно до норм Конституції України та ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища». Значну увагу приділено дослідженню води як об'єкта еколого-правового регулювання. Визначено основні методи та принципи екологічного права, які безпосередньо впливають на використання і охорону води та відтворення водних ресурсів.

06.01.10.641.

349.6 Суярко М. Аксіологічні та теологічні аспекти права екологічної безпеки та проблеми його ефективності / *М. Суярко* // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — К., 2008. — Вип. 79. — С. 19–22.

Розглянуто питання ефективності нормативних приписів права екологічної безпеки у зв'язку із інтегруючими чинниками цієї правової спільності — феноменом екологічної безпеки, життям та здоров'ям людини.

06.01.10.642.

349.6(477) Суярко М. Правове забезпечення екологічної безпеки у контексті сталого розвитку України / *М. Суярко* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 104–107.

Висвітлено шляхи утвердження концепції сталого розвитку у міжнародних зносинах і національному правовому полі. З'ясовано суть і значення відповідної моделі взаємовідносин людини та природи, місце екологічної безпеки у ній. Визначено роль та спрямованість правових засобів забезпечення екологічної безпеки. Проведений аналіз свідчить про значні прогалини та нелогічність сучасної законодавчої системи національної безпеки.

06.01.10.643.

349.6 Трапп А. А. Эколого-правовые аспекты национальной стратегии России по вопросам развития коренных малочисленных народов / А. А. Трапп // Экологическое право. — 2009. — № 4. — С. 7—12.

Исследована проблема права коренных малочисленных народов на землю и водные ресурсы на территории их проживания. Рассмотрен вопрос о необходимости создания развитой системы законов и нормативных документов, которые обеспечат правовую защиту жизнедеятельности коренных малочисленных народов. Указано на отсутствие перечня территорий (мест) традиционного проживания и хозяйственной деятельности этих народов с четко определенными границами. Отмечено, что одной из наиболее сложных проблем национальной стратегии является проблема нахождения взаимовыгодного решения вопроса о согласовании деятельности промышленных компаний и интересов коренных малочисленных народов. Исследована проблема техногенного загрязнения территорий проживания коренных малочисленных народов.

06.01.10.644.

351.777.61 Третьак Т. Правові аспекти затвердження лімітів на розміщення відходів, у разі коли строк для звернення з метою їх затвердження пропущено з об'єктивних причин / Т. Третьак // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — К., 2009. — Вип. 80. — С. 47—49.

Проаналізовано можливості затвердження лімітів на розміщення відходів, у разі коли строк для звернення з метою їх затвердження пропущено з об'єктивних причин. Обґрунтовано пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства з порядку надання дозволу.

06.01.10.645.

347.511:349.6:355 Уласень А. Ф. Юридическая ответственность военных организаций за нарушение законодательства об охране окружающей среды / А. Ф. Уласень // Современное право. — 2009. — № 9. — С. 53—55.

На основании анализа экологического законодательства и материалов открытой печати рассматриваются правовые вопросы защиты окружающей среды от загрязнения при осуществлении военно-оборонной деятельности.

06.01.10.646.

349.6(571.1/5) Харючи С. Н. Основные факторы негативного воздействия на окружающую среду, влияющие на жизнедеятельность коренного населения северных территорий России / С. Н. Харючи // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 16—18.

Рассматриваются вопросы обеспечения экологической безопасности жизнедеятельности в районах Крайнего Севера и приравненных к ним местностях, возрастающие угрозы для безопасности и жизни населения.

06.01.10.647.

349.6:316.42:341.1/8 Штуца В. Н. Правовые основы сотрудничества государств в условиях глобального экологического кризиса / В. Н. Штуца // Экологичний вісник. — 2009. — № 4. — С. 26—28.

Рассмотрен вопрос о единстве термина, обозначающего международно-правовое регулирование окружающей среды. Охарактеризованы факторы, которые определяют необходимость международно-правового регулирования охраны окружающей среды и природопользования, а также развития сотрудничества в данной сфере. Выделены основные функции международного экологического права.

06.01.10.648.

349.6:351.773 Ярчак В. Екологічна безпека продуктів харчування / Вікторія Ярчак // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 100—103.

Досліджено правові аспекти екологічної та біологічної безпеки продуктів харчування у системі загальнонаціональної безпеки. Визначено поняття «екологічна безпека продуктів харчування». Вказано на підтримку презумпції недобросовісності та небезпечності продуктів харчування, яка потребує чіткого законодавчого визначення та розвитку. Визначено питання щодо юридичного критерію екологічної безпеки харчових продуктів.

Див. також: 02.01.10.150, 07.01.10.713, 11.01.10.1095.

ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Автореферати

06.01.10.649.

349.6(265.5)(043.3) Валевська О. А. Правова охорона довкілля та природних ресурсів Азовсько-Чорноморського басейну : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Валевська Олеся Анатоліївна ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2009. — 17 с.

Проаналізовано розвиток наукової доктрини по відношенню до ресурсів та довкілля Азовсько-Чорноморського басейну (АЧБ), історичні та закордонні механізми еколого-правового захисту басейну. Визначено основні негативні чинники, що спричиняють деградацію ресурсів басейну та погіршення його довкілля. Розглянуто акти міжнародного морського та екологічного права, що застосовуються для захисту басейну від негативного впливу. Здійснено аналіз регіональних міжнародних угод та міжнародних програм, ухвалених у рамках співробітництва держав басейну. Розглянуто механізми захисту довкілля та ресурсів басейну, які містяться у національному законодавстві. Досліджено зміст та особливості реалізації державних природоохоронних програм, спрямованих на вирішення екологічних проблем АЧБ. Охарактеризовано компетенцію та структуру органів влади та самоврядування, структур громадянського суспільства, задіяних у захисті довкілля та ресурсів басейну. Досліджено діяльність контролюючих, наглядових, судових та правоохоронних органів щодо захисту ресурсів та довкілля АЧБ.

06.01.10.650.

349.6:349.41:351.744(043.3) Мендик Л. В. Відповідальність за порушення лісового законодавства : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Мендик Людмила Володимирівна ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2009. — 20 с.

Досліджено поняття, ознаки, принципи і функції юридичної відповідальності за лісопорушення як загальні, відправні засади, на яких базується юридична відповідальність у сфері використання, управління та охорони лісів України. На базі загальних положень про юридичну відповідальність проаналізовано особливості цивільно-правової, дисциплінарної, матеріальної, адмі-

пістративної та кримінальної відповідальності у сфері використання та охорони лісів.

06.01.10.651.

349.6(477)(043.3)+368.55(043.3) Томин О. О. Правове регулювання мисливства та полювання в Україні (на матеріалах Карпатського регіону) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / *Томин Олександр Олександрович* ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2009. — 20 с.

Досліджено правове регулювання полювання і мисливства в Україні. Подано визначення понять «мисливство» і «полювання», обгрунтовано ознаки мисливства і полювання, здійснено їх розмежування та співвідношення. Проаналізовано чинне законодавство України, що регулює правові та організаційні засади ведення мисливського господарства і здійснення полювання, а також ефективність державного регулювання і контролю у цій сфері. Розглянуто особливості ведення мисливського господарства у Карпатському регіоні України. З'ясовано окремі аспекти застосування видів юридичної відповідальності за порушення законодавства у галузі мисливства і полювання. Розроблено і обгрунтовано пропозиції щодо вдосконалення законодавчого забезпечення здійснення мисливства і полювання в Україні.

06.01.10.652.

349.6(043.3) Шеховцов В. В. Право приватної власності на об'єкти тваринного світу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / *Шеховцов Володимир Володимирович* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 20 с.

Розглянуто особливості правового регулювання відносин щодо реалізації права приватної власності на об'єкти тваринного світу. Досліджено історичні засади розвитку цих відносин. Розкрито правові підстави та порядок виникнення, зміни та припинення права приватної власності на такі об'єкти, його обмеження та економічне стимулювання власників. На підставі проведеного аналізу нормативних актів розроблено рекомендації та пропозиції з удосконалення законодавства у сфері реалізації права приватної власності на об'єкти тваринного світу.

06.01.10.653.

342.513:630/682(477)(043.3) Юрчишин Н. Г. Реалізація права приватної власності на ліси в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / *Юрчишин Наталія Геннадіївна* ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2009. — 16 с.

Комплексно досліджено реалізацію права приватної власності на ліси в Україні. Подано визначення понять «реалізація права приватної власності на ліси в Україні», «механізм реалізації права приватної власності на ліси в Україні», «межі реалізації права приватної власності на ліси в Україні». Проаналізовано основні історичні періоди становлення та розвитку права приватної власності на ліси в Україні та виділено їх ознаки. Висвітлено основні аспекти механізму та меж реалізації права приватної власності на ліси в Україні. Обгрунтовано і розроблено пропозиції по вдосконаленню чинного законодавства України щодо реалізації права приватної власності на ліси в Україні.

06.01.10.654.

349.6:504.062(043.3) Яремак З. В. Правове регулювання ведення державних кадастрів природних ресурсів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / *Яремак Зоряна Василівна* ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2009. — 20 с.

Комплексно досліджено правове регулювання ведення державних кадастрів природних ресурсів. Визначено суть, поняття, принципи державних кадастрів

природних ресурсів. Обгрунтовано необхідність системного дослідження державних кадастрів, сформульовано визначення системи державних кадастрів природних ресурсів та охарактеризовано її основні ознаки. Проаналізовано зміст кадастрової функції і характер її взаємозв'язку з іншими функціями державного управління охороною довкілля. З'ясовано суб'єктивний склад державного управління у галузі ведення державних кадастрів та процес ведення природноресурсових кадастрів. Сформульовано дефініцію «кадастрова інформація», охарактеризовано шляхи її отримання, визначено основні напрями використання кадастрової інформації. Аргументовано необхідність прийняття ЗУ «Про державні кадастри природних ресурсів».

Статті

06.01.10.655.

349.6:342.7 Анісімова Г. В. Природно-правові засади загального водокористування / *Г. В. Анісімова* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 83—94.

Проведено аналіз еколого-правового регулювання положень водного й земельного законодавства щодо встановлення правового забезпечення можливостей реалізації права загального водокористування. Визначено особливості об'єктів водного права, що дозволяють користувачам реалізовувати свої природні права. Обгрунтовано особливості здійснення права загального користування й приватної власності на водні ресурси. Внесено науково обгрунтовані пропозиції по вдосконаленню теоретичних засад водного права з урахуванням особливостей прояву природного права при оновленні екологічного законодавства на накопичений світовий досвід та існуючі міжнародні стандарти.

06.01.10.656.

349.6:630(477) Киндюк Б. В. Вплив релігійних норм на розвиток українського лісового права / *Борис Володимирович Киндюк, Ксенія Борисівна Киндюк* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 220—223.

Розглянуто вплив релігійно-міфологічних уявлень на процес формування правових норм.

06.01.10.657.

349.6:630(477)(091) Киндюк Б. В. Правові засади охорони українських лісів в часи революції та громадянської війни / *Борис Володимирович Киндюк, Дмитро Андрійович Апотовський* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 426—430.

Проаналізовано нормативно-правові акти щодо охорони українських лісів, які видали різні органи державної влади у період революції та громадянської війни. Стверджується, що правовий досвід, накопичений українським народом у складні історичні періоди, має допомогти уникнути помилок і вказати шлях у розробці стратегії виходу із кризи.

06.01.10.658.

349.6:504.062 Комарницький В. М. Формування права спеціального природокористування: питання визначення / *В. М. Комарницький* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 6. — С. 49—56.

Досліджено розвиток поглядів на становлення права спеціального природокористування. З'ясовано його визначення у законодавстві України. Окреслено перспективи удосконалення поняття права спеціального природокористування.

06.01.10.659.

349.6 Котенко В. Природа та соціум: морально-правові аспекти / *Володимир Котенко* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 113–117.

Виявлено критерії ефективності природоохоронного законодавства як правової системи, що спрямована на забезпечення життєдіяльності людини у здоровому та безпечному природному середовищі. Зазначено, що сучасні екологічні виклики, пов'язані з людською природою та порушенням балансу між розвитком соціуму і природою, неможливо подолати без суттєвого оздоровлення суспільства. Відмічено, що потреба вироблення державно-правового підходу до реалізації норм екологічного законодавства буде ефективно вирішена лише за умови врахування прав людини та принципів загального етичного порядку.

06.01.10.660.

349.6 Мельник Л. Г. Анализ методических подходов к формированию показателей эффективности ресурсопользования / *Л. Г. Мельник, И. М. Потравный, И. И. Сотник* // Экологическое право. — 2009. — № 4. — С. 18–25.

Проведен анализ сущности, особенностей расчета и сфер применения показателей ресурсопользования, характеризующих отдельные производственные и эксплуатационные процессы, а также социальные, экологические и экономические аспекты общественного ресурсопользования. Отмечено, что проведение анализа количественных показателей ресурсопользования выступает предпосылкой для дальнейшего совершенствования методической базы оценки социально-экономической эффективности ресурсосбережения и создания правовой базы для регулирования вопросов ресурсо- и энергосбережения в системе управления природопользованием.

06.01.10.661.

349.9:630 Мендик Л. В. Поняття та особливості правової охорони лісів / *Л. В. Мендик* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 448–452.

Досліджено основні підходи до розуміння загальних понять «правова охорона» та «правовий захист», на основі яких автором обгрунтовано поняття «правова охорона лісів». Сформульовано визначення поняття «правова охорона лісів».

06.01.10.662.

349.6:351.765(477) Нечипорук Л. Д. Право власності на об'єкти тваринного світу / *Л. Д. Нечипорук* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 442–447.

Розкрито особливості правового регулювання охорони та раціонального використання об'єктів тваринного світу. Визначено проблемні питання реалізації цього права за законодавством України. Вказано на окремі елементи правовласності, правовикористання та праворозпорядження об'єктами тваринного світу. Звернуто увагу на міжнародно-правове регулювання вказаних прав.

06.01.10.663.

346.9:349 Огієнко В. О. Нормативно-правові акти Державної комісії України по запасах корисних копалин як законодавча основа раціонального використання надр / *Віктор Олександрович Огієнко, Юлія Володимирівна Бабич, Ганна Ростиславівна Бала* // Екологія довкілля та безпека життєдіяльності. — 2009. — № 3. — С. 51–57.

Проаналізовано нормативно-правові акти Державної комісії України по запасах корисних копалин, видані з 1995 по 2009 рр., та ті, що знаходяться на стадії розробки.

06.01.10.664.

346.9:349 Рудько Г. І. Умови дотримання законодавства щодо геолого-економічної оцінки родовищ корисних копалин / *Георгій Ілліч Рудько, Віктор Олександрович Огієнко* // Екологія довкілля та безпека життєдіяльності. — 2009. — № 3. — С. 49–50.

Розглянуто правові аспекти та особливості проведення Державною комісією України по запасах корисних копалин геолого-економічної оцінки об'єктів геологорозвідувальних робіт. Наголошено, що при здійсненні геолого-економічної оцінки об'єктів геологорозвідувальних робіт необхідно внести правило проведення юридичної експертизи щодо них. Запропоновано здійснювати моніторинг нормативно-правових актів щодо надрокористування з метою оптимізації законодавчого поля при складанні протоколів Державною комісією України по запасах корисних копалин.

06.01.10.665.

351.823.3(470) Салиева Р. Н. Правовые проблемы регулирования нефтегазодобычи / *Р. Н. Салиева, З. М. Фаткудинов* // Российская юстиция. — 2009. — № 4. — С. 2–5.

Рассмотрены проблемы правового регулирования нефтегазодобычи в России. Проведен анализ нормативно-правовой базы, регулирующей данную отрасль, и сформулированы предложения по ее совершенствованию.

06.01.10.666.

349.41:332.33 Світличний О. П. До проблемних питань у сфері земельних ресурсів / *О. П. Світличний* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 4-5. — С. 131–136.

Проведено аналіз проблемних питань забезпечення надійної охорони користування природними об'єктами. Зазначено про нагальну потребу в комплексному підході до визначення напрямків державної політики в регулюванні земельних відносин. Запропоновано прийняти загальнодержавну програму використання, охорони та захисту земельних ресурсів.

06.01.10.667.

349.6:338.48 Семенець О. С. Становлення та розвиток наукових досліджень правового регулювання використання природних ресурсів у сфері туризму / *О. С. Семенець* // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 92–98.

Проведено комплексний аналіз становлення та розвитку наукових досліджень правового регулювання використання природних ресурсів у сфері туризму. Виділено та розглянуто три основні різні дослідження використання природних ресурсів у галузі туризму: дослідження шляхом неусвідомленого використання людиною природних ресурсів для цілей туризму; дослідження використання природних ресурсів для цілей туризму різноманітними суспільними науками, включаючи економіку та географію; дослідження використання природних ресурсів для цілей туризму юридичною наукою. Обгрунтовано висновок про відсутність єдиного системного підходу до вивчення зазначеного питання на доктринальному рівні.

06.01.10.668.

349.6 Соколова А. К. Проблеми правового регулювання флористичних відносин / *А. К. Соколова* // Проблеми заповідності : акад. зб. наук. пр. / МОН України.

Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 95—103.

Проведено аналіз, всебічне й комплексне вивчення особливостей правового регулювання відносин у сфері використання, відтворення й охорони об'єктів рослинного світу. Визначено співвідношення категорій «правовий вплив», «правове регулювання», «правовий режим» з точки зору загальної теорії права. З'ясовано основні елементи правового режиму об'єктів рослинного світу й поняття останнього.

06.01.10.669.

349.6 Соколова А. К. Щодо визначення основних понять флористичного права / А. К. Соколова // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 102. — С. 87—95.

Окреслено коло флористичних правовідносин, основних юридичних ознак їх об'єкта — рослинного світу, його складових частин та особливостей. Визначено юридичне поняття «об'єкт», його правові ознаки і види. Обґрунтовано основні складові поняття рослинного світу — флору й рослинність. Стверджується про необхідність більш чіткого окреслення кола відносин, що регулюються флористичним законодавством, та його законодавчого закріплення.

06.01.10.670.

349.6(470):630 Стрєпаков Д. А. Проблемы лесного законодательства не решаются / Д. А. Стрєпаков // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 26—27.

Указано на то, что с самого начала XX в. в лесной отрасли более десяти раз серьезно меняли правовую базу и соответственно систему управления. На основе собранного материала проанализировано действующее законодательство РФ, указано на недостатки, сделаны выводы и даны предложения. С учетом мирового экологического кризиса лесной комплекс, по мнению автора, может и должен стать задействованным потенциалом России, который позволит ослабить зависимость государства от проблем мирового сообщества.

06.01.10.671.

351.823.1(477) Томин О. О. Основні підходи до визначення поняття мисливства як виду спеціального ви-

користання об'єктів тваринного світу / О. О. Томин // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 438—442.

Визначено основні підходи до розуміння поняття мисливства як виду спеціального використання об'єктами тваринного світу. Розглянуто сутність та зміст мисливства. З'ясовано його ознаки. Науково обґрунтовано шляхи усунення прогалин у правовому регулюванні мисливства.

06.01.10.672.

349.6(477) Хохлова І. В. Окремі питання виникнення права надкористування в Україні / Ірина Вікторівна Хохлова, Олександр Петрович Шем'яков // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 430—434.

Розглянуто окремі питання виникнення права користування падрами як елементів правового регулювання відносин використання падр. З'ясовано питання щодо необхідності відновлення права на користування земельною ділянкою, наданою для потреб надкористування, якщо право на користування падровою ділянкою перейшло до іншого суб'єкта надкористування.

06.01.10.673.

349.6(477):504.062 Щербина О. М. Історія становлення та розвитку права природокористування в Україні / О. М. Щербина // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 7. — С. 105—113.

Проаналізовано правові джерела та історію становлення і розвитку права природокористування в Україні з моменту появи перших нормативно-правових актів у зазначеній сфері до сьогодення. Відмічено, що суттєвим недоліком стратегії розвитку України є відсутність кількісних оцінок головних чинників, які визначають шляхи розвитку екологічної та економічної систем на майбутні десятиріччя.

Див. також: 06.01.10.639, 06.01.10.640,
07.01.10.697, 07.01.10.699,
11.01.10.1100.

**12.00.07. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО;
ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО**

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Автореферати

07.01.10.674.

342.9(0433) Гончаренко О. В. Адміністративно-правові засади діяльності Вищої ради юстиції : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Гончаренко Олександр Володимирович* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 20 с.

Досліджено адміністративно-правові засади діяльності Вищої ради юстиції. Проаналізовано статус, повноваження, структуру, організаційно-правові форми діяльності Вищої ради юстиції, природу актів, які видає цей державний орган. Обґрунтовано новий підхід у визначенні Вищої ради юстиції як конституційного, державного, самостійного колегіального органу із особливим статусом і спеціальною компетенцією, який здійснює державне управління у сфері формування судівського корпусу. Вивчені передумови виникнення спеціалізованих органів управління формуванням судівського корпусу. Сформульовані пропозиції щодо внесення змін до Конституції України, Закону України «Про Вищу раду юстиції», «Про судоустрій України», Регламенту Вищої ради юстиції, розробки положень про постійного представника Вищої ради юстиції у Верховній Раді України, при Президентові України, прийняття Кодексу професійної етики суддів, Закону України «Про адміністративні посади в органах судової влади».

07.01.10.675.

342.922(477)(043.3) Дараганова Н. В. Адміністративно-правовий статус екіпажу повітряного судна України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Дараганова Ніна Володимирівна* ; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». — К., 2009. — 19 с.

Вивчено теоретичні і практичні питання адміністративно-правового статусу екіпажу повітряного судна України. Досліджено сутність, зміст та особливості адміністративно-правового статусу екіпажу повітряного судна України. Визначено сутність понять «екіпаж повітряного судна України», «льотний екіпаж», «обслуговуючий персонал». Розкрито зміст поняття адміністративно-правового статусу екіпажу повітряного судна України. Розроблено класифікацію та визначені підстави допуску екіпажу повітряного судна України до здійснення професійної діяльності. Здійснено класифікацію організаційно-правових засобів забезпечення безпечної діяльності екіпажу повітряного судна України. Проаналізовано особливості адміністративної відповідальності екіпажу повітряного судна України. Вироблено рекомендації та внесено конкретні пропозиції, спрямовані на вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності екіпажу повітряного судна України.

07.01.10.676.

342.959.09(0433) Дубенко О. І. Адміністративно-правовий механізм забезпечення безпеки особи : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Дубенко Олександр Іванович* ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. — Ірпінь, 2009. — 18 с.

Здійснено комплексне теоретико-прикладне дослідження організаційно-правових засад адміністративно-правового механізму забезпечення безпеки особи у державі. Розглянуто актуальні питання сутності та змісту поняття безпеки особи. Виходячи з аналізу національного законодавства та міжнародного досвіду,

визначено напрями державної політики у досліджуваній сфері. Досліджено компетенцію органів, уповноважених забезпечувати безпеку особи, та порядок і форми їх діяльності. Розглянуто завдання та функції органів внутрішніх справ у сфері забезпечення безпеки громадян. Ґрунтовно проаналізовано співвідношення понять «безпека особи», «правопорядок», «суспільна безпека» та «суспільний порядок». Досліджено особисту безпеку громадян з точки зору її змісту та місця у системі особистих прав.

07.01.10.677.

342.97:351.75(477)(0433) Ємець Л. О. Публічне управління аполітичними об'єднаннями громадян (адміністративно-правове дослідження) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Ємець Леонід Олександрович* ; Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. — Д., 2009. — 20 с.

Досліджено широке коло правових проблем у сфері публічного управління неполітичними об'єднаннями громадян. Розглянуто правову природу публічного управління та тенденції його становлення і розвитку в Україні. З'ясовано поняття неполітичних об'єднань громадян та їх місце у системі об'єктів публічного управління. Визначено поняття та межі публічного управління неполітичними об'єднаннями громадян. Надано загальну характеристику правових засад публічного управління неполітичними об'єднаннями громадян, у межах яких виділено місце та призначення форм адміністративного права. З'ясовано систему та особливості функціонування суб'єктів публічного управління неполітичними об'єднаннями громадян та здійснено пошук її оптимальної структури. Проаналізовано методи публічного управління неполітичними об'єднаннями громадян. Досліджено сутність та завдання адміністративних процедур у процесі публічного управління неполітичними об'єднаннями громадян. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-правового механізму публічного управління неполітичними об'єднаннями громадян.

07.01.10.678.

342.915:351.85(477)(043.3) Ігнатченко І. Г. Форми та методи державного управління культурою в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Ігнатченко Ірина Георгіївна* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 20 с.

Проведено комплексний аналіз форм і методів державного управління культурою в Україні. Досліджено сутність і зміст національної культури як об'єкта і сфери державного управління. Розкрито її значення для розбудови громадянського суспільства. Сформульовано цілі, завдання та принципи державного управління культурою в Україні. Визначено особливості культурно-управлінського циклу. Наведено авторські визначення форм адміністративної діяльності, адміністративно-правових методів у сфері культури. Розглянуто їх сутність, структуру й види. Сформульовано їх оригінальні класифікації. Особливу увагу приділено специфіці адміністративно-правового регулювання в окремих галузях культури України. Сформульовано конкретні пропозиції по вдосконаленню чинного законодавства у сфері культури України.

07.01.10.679.

35.086.2:620.4(477)(043.3) Кострубіцька О. Є. Адміністративна відповідальність за правопорушення в паливно-енергетичному комплексі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Кострубіцька*

Олена Євгенівна : Київ, нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 20 с.

Наведено комплексне дослідження теоретичних та правових засад регулювання адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері паливно-енергетичного комплексу України. Встановлено адміністративні проступки, що вчиняються у сфері паливно-енергетичного комплексу України. Доведено, що лише адміністративне стягнення є мірою відповідальності за адміністративний проступок. Запропоновано прийняти ЗУ «Про загальні засади функціонування паливно-енергетичного комплексу України» та внести низку змін і доповнень до КУпАП.

07.01.10.680.

342.92:35.084.6(477)(043.3) Литвин О. В. Адміністративно-правове регулювання статусу державного службовця в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Литвин Олексій Валерійович : Нац. ун-т держ. податк. служби України. — Ірпінь, 2009. — 20 с.

Здійснено комплексне дослідження адміністративно-правового регулювання статусу державного службовця в Україні. У дослідженні міститься низка теоретичних положень та практичних рекомендацій, сформульованих у результаті комплексного аналізу адміністративно-правового регулювання статусу державного службовця. На основі системного, структурного та функціонального аналізу чинного законодавства та практики адміністративно-правового забезпечення статусу державного службовця здійснено обґрунтування загальних теоретичних положень щодо визначення поняття, функцій та особливостей державної служби, а також принципів її функціонування. Наведено позиції автора щодо вирішення проблем наповнення та реалізації адміністративно-правового статусу державного службовця та запропоновано шляхи удосконалення правового визначення статусу окремих категорій державних службовців. Обґрунтовано кроки, що спрямовані на удосконалення правового забезпечення юридичної відповідальності державних службовців. Визначено ключові засади та конкретні шляхи розробки критеріїв адміністративно-правової оцінки ефективності діяльності державного службовця та у цілому модернізації адміністративно-правового статусу державного службовця в Україні.

07.01.10.681.

342.5/6(477)(043.3) Мельничук М. В. Адміністративно-правові засади управлінської діяльності керівників органів виконавчої влади : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Мельничук Максим Володимирович : Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2009. — 20 с.

Проведено комплексний аналіз системи організаційних відносин, які складаються в органах виконавчої влади при здійсненні державного управління керівниками, що мають статус державних службовців, та розробці основних шляхів її удосконалення. Розглянуто теоретико-методологічні засади управлінської діяльності керівників органів виконавчої влади, адміністративно-правове регулювання механізму управлінської діяльності в органах виконавчої влади, а також організаційно-правові аспекти вдосконалення управлінської діяльності керівників органів виконавчої влади. Викладено пропозиції щодо впровадження змін та доповнень до законодавства України про державну службу з метою удосконалення системи формування кадрів органів виконавчої влади.

07.01.10.682.

342.95:349.4(043.3) Мілімко Л. В. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері земельних відносин : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 /

Мілімко Лариса Василівна : Нац. ун-т держ. податк. служби України. — Ірпінь, 2009. — 20 с.

Досліджено теоретичні та правові засади регулювання адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері земельних відносин. З цією метою наведено: характеристику земельних відносин, етапи їх становлення через закріплення у нормативно-правових актах та реформу органів управління. Встановлено адміністративні проступки, що вчиняються у сфері земельних відносин, як підстави адміністративної відповідальності; визначено їх головні ознаки та склад, що дає можливість їх правильної кваліфікації. Доведено, що лише адміністративне стягнення є мірою відповідальності за адміністративний проступок. Запропоновано, поряд з підвищенням розміру штрафу, запровадити громадські роботи як вид адміністративного стягнення, накладення яких покласти на суди, а їх виконання — на кримінально- та адміністративно-виконавчу інспекцію на засадах організації діяльності служб пробачії, яку створити у структурі Міністерства юстиції України як державний орган. Запропоновано відповідні зміни та доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Земельного кодексу України. Сформульовано авторські дефініції: «земля», «земельні правовідносини», «внутрішньогосподарський землеустрій», «міжгосподарський землеустрій», «адміністративний проступок у сфері земельних відносин», «адміністративна відповідальність за проступки у сфері земельних відносин».

07.01.10.683.

342.924:63(043.3) Овчарук С. С. Організаційно-правові засади державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обмежень : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Овчарук Сергій Станіславович : Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2009. — 20 с.

Проведено комплексне дослідження організаційно-правових засад державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обмежень, юридичної природи та місця цього процесу серед видів адміністративного провадження. На основі аналізу чинного законодавства України, міжнародно-правових актів та законодавства зарубіжних країн досліджено сутність та завдання державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, зокрема на земельні ділянки як об'єкти оподаткування, права власності та користування. Комплексно проаналізовані адміністративно-правові та організаційно-управлінські аспекти запровадження інституту реєстрації прав як виду неюрисдикційного провадження. Розроблено чіткі пропозиції кардинальної зміни щодо сутності, форм і методів адміністративного управління земельними ділянками та нерухомим майном, приведення його у відповідність до Конституції України. Розглянуто проблемні питання діяльності відомчих органів державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та її обмеження.

07.01.10.684.

347.763.1(043.3)+656.13(043.3) Рубан А. Є. Адміністративно-правові засади державного контролю у галузі автомобільних перевезень : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Рубан Андрій Євгенович : Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2009. — 16 с.

Визначено адміністративно-правові засади державного контролю у галузі автомобільних перевезень. Сформульовано поняття «об'єкт державного контролю в галузі автомобільних перевезень». Визначено сутність державного контролю у цій галузі. Класифіковано основні напрямки державного контролю за автомобільними перевезеннями. З'ясовано місце та повноваження органів державної влади і місцевого самоврядування з огляду на їх роль у здійсненні контролю за

автомобільними перевезеннями, висвітлено процедури здійснення контрольної діяльності в галузі автомобільних перевезень, охарактеризовано форми державного контролю у цій галузі. Визначено шляхи удосконалення контрольної діяльності державних органів у сфері автомобільних перевезень.

07.01.10.685.

342.951:347.23(477)(043.3) Савенко Н. В. Адміністративно-правові засади набуття права власності на об'єкти незавершеного та законсервованого будівництва в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Савенко Наталія Володимирівна ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2009. — 16 с.

Окреслено адміністративно-правові засади набуття права власності на об'єкти незавершеного та законсервованого будівництва в Україні. Визначено поняття та риси приватизації державного майна як об'єкта адміністративно-правового регулювання. Уточнено місце та значення об'єктів незавершеного та законсервованого будівництва в приватизаційних відносинах. З'ясовано сутність та особливості адміністративно-правового регулювання відносин у сфері приватизації об'єктів незавершеного та законсервованого будівництва. Визначено систему та правові основи діяльності суб'єктів управління приватизації об'єктів незавершеного та законсервованого будівництва в Україні. Розкрито поняття та значення актів управління у сфері набуття права власності на об'єкти незавершеного та законсервованого будівництва. Проаналізовано проведення з підготовки та прийняття цих актів. Охарактеризовано способи приватизації об'єктів незавершеного та законсервованого будівництва, за допомогою яких відбувається набуття власності на них. Сформульовано пропозиції щодо внесення конкретних змін і доповнень до чинного законодавства та відповідних підзаконних актів із досліджуваних питань.

07.01.10.686.

347.620.9(477)(043.3) Сердюченко О. В. Адміністративно-правові засади забезпечення енергетичної безпеки України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Сердюченко Олексій Володимирович ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2009. — 20 с.

Проведено комплексне дослідження адміністративно-правових проблем забезпечення енергетичної безпеки України. Розроблено визначення «державної енергетичної безпеки» та розкрито його зміст. Визначено принципи забезпечення енергетичної безпеки України та досліджено правові передумови та історію розвитку інституту державної енергетичної безпеки в Україні. Досліджено систему державних органів, які здійснюють забезпечення державної енергетичної безпеки шляхом виконання функцій формування, реалізації та контролю за реалізацією державної енергетичної політики. Розроблено пропозиції оптимізації кількісного складу та функціонального наповнення державних органів для ефективної реалізації державної енергетичної політики. Визначено основні проблеми державного регулювання в енергетичній сфері України та розроблено пропозиції щодо їх подолання. Досліджено питання адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері забезпечення енергетичної безпеки України.

07.01.10.687.

342.951:351.82(477)(043.3) Яковчук М. Ю. Адміністративно-правове регулювання страхової діяльності в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Яковчук Михайло Юрійович ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. — Ірпінь, 2009. — 20 с.

Проведено комплексне дослідження адміністративно-правового регулювання страхової діяльності в Ук-

раїні. Подано авторське визначення понять «страхування» та «адміністративно-правове регулювання страхової діяльності». Сформульовано авторські пропозиції щодо внесення змін та доповнень до нормативних актів України, норми яких регулюють відносини у сфері страхової діяльності. Запропоновано шляхи вдосконалення механізму адміністративно-правового регулювання страхової діяльності, а також теоретичні положення щодо змісту форм та методів адміністративно-правового регулювання страхової діяльності. Дістали подальшого розвитку дослідження системи органів, уповноважених здійснювати адміністративно-правове регулювання страхової діяльності, а також чинників, що впливають на ефективність адміністративно-правового регулювання страхової діяльності, та запропоновано їх класифікацію. Проаналізовано чинне галузеве законодавство і практику адміністративно-правового регулювання страхової діяльності. Вивчено генезис адміністративно-правового регулювання страхової діяльності. Висвітлено та проаналізовано світовий досвід правового забезпечення страхової діяльності. Досліджено об'єктивні та суб'єктивні чинники, що впливають на ефективність адміністративно-правового регулювання страхової діяльності. Визначено напрями підвищення ефективності регуляторного механізму через удосконалення його правових й організаційних основ.

Реферати

07.01.10.688.

342.951:351.81(470) Алексеева А. В. Административно-правовое регулирование деятельности воздушного, железнодорожного, морского, внутреннего водного и автомобильного транспорта Российской Федерации / А. В. Алексеева // Юрист-правовед. — 2009. — № 3. — С. 119—122.

Юрисконсульт морского колледжа Ростова-на-Дону имени Г. Я. Седова — филиала Федерального государственного образовательного учреждения высшего профессионального образования «Морская государственная академия имени адмирала Ф. Ф. Ушакова» А. В. Алексеева в своей статье дает характеристику основных видов транспорта, входящих в транспортный комплекс Российской Федерации. — воздушного, железнодорожного, автомобильного, морского и внутреннего водного.

Рассматривает полномочия ряда федеральных органов исполнительной власти по управлению транспортным комплексом России (Министерства транспорта, Росжелдора, Росавиации, Росморречфлота, Росавтодора) в соответствии с положениями о них. В частности, Федеральное агентство морского и речного транспорта (Росморречфлот) представляет собой федеральный орган исполнительной власти, выполняющий функции по оказанию государственных услуг и управлению государственным имуществом в сфере морского (включая морские торговые, рыбные, кроме рыбопромышленных колхозов, и специализированные порты) и речного транспорта. Федеральное агентство морского и речного транспорта осуществляет полномочия комитетного органа в области морского и внутреннего водного транспорта по выполнению обязательств, вытекающих из международных договоров РФ в части выполнения функций по оказанию государственных услуг и управлению государственным имуществом. В пределах своих полномочий агентство организует проведение мероприятий по защите морского судоходства от незаконных актов, направленных против безопасности мореплавания, работ по предупреждению и ликвидации разливов нефти и нефтепродуктов в море и на внутренних водных путях, диспетчерского регулирования движения судов по внутренним водным путям РФ, работ по содержанию внут-

репших водных путей, координацию деятельности поисковых и аварийно-спасательных служб (как российских, так и иностранных) при поиске и спасении людей и судов (за исключением военных и военно-вспомогательных судов), терпящих бедствие на море в поисково-спасательных районах РФ.

Т. В. Аверочкина

07.01.10.689.

351.922(470):343.985:343.359.3 Голованов А. А. Криминалистическая методика расследования административных правонарушений в области таможенного дела / А. А. Голованов // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 119—122.

В статье исследуются возможности использования знаний криминалистической науки при расследовании административных правонарушений в области таможенного дела, сформулированы структурные элементы методики расследования таможенных правонарушений.

Начало формирования методики расследования административных правонарушений в области таможенного дела было положено ещё в 2002 г. и связано с опубликованием письма ГТК России от 19.12.2002 г. № 01-06/50295 «О направлении основных положений методики административного расследования», где говорилось, что «... для качественного расследования необходимо использовать как накопленный таможенными органами положительный опыт правоприменительной деятельности, так и технические ресурсы, научные средства и методы, разработанные криминалистикой. Система методов, используемых при проведении расследования, в которой они связаны между собой в единое целое и подчинены цели установления истины по делу, образует методику административного расследования».

Структура методики административного расследования правонарушений в области таможенного дела должна выглядеть следующим образом:

1. Криминалистическая характеристика правонарушения в области таможенного дела.
2. Составление плана расследования, выдвижение конкретных криминалистических версий, типовые ситуации расследования таможенных правонарушений.
3. Оптимальная последовательность производственных процессуальных действий.
4. Тактические особенности производства отдельных процессуальных действий

В настоящее время в криминалистике разработаны различные комплексы методик расследования преступлений. Автор полагает, что с целью формирования эффективных методик расследования административных правонарушений в области таможенного дела также необходимо выстроить четкую классификацию таких комплексов.

В статье высказывается надежда на то, что процесс, запущенный Федеральной таможенной службой, уже в скором будущем приведёт к формированию в рамках криминалистической науки ряда комплексных методик расследования нарушений таможенных правил, а в последующем и иных административных правонарушений.

Е. В. Додин

07.01.10.690.

347.79:(341.225.5+341.1/8:504) Овлащенко А. В. К вопросу об «экологизации» современного международного морского права / А. В. Овлащенко, И. Ф. Покровский // Транспортное право. — 2009. — № 2. — С. 31—37.

На мировой арене решение экологических проблем тесно переплетается с решением многих других важных проблем международных отношений, в частности относящихся к океаническому природопользованию.

В свою очередь, вопросы освоения и использования пространств и природных ресурсов Мирового океана, его экологического потенциала носят комплексный характер. Эта особенность проявляется во множественности и взаимосвязи вопросов, подлежащих регулированию, в глубоком взаимодействии их экономических, политических, экологических, военных, правовых, социогуманитарных и других аспектов. Тенденции про «экологизации» международных морских отношений и международного морского права можно проследить уже на протяжении трех последних десятилетий.

Автор анализирует ключевые моменты американского подхода к освоению Мирового океана и приходит к выводу о совпадении целевых установок, исходных принципов и приоритетов американской морской политики с соответствующими положениями в формирующемся международном подходе, включая его экологический компонент.

В основу формирующейся интегрированной морской политики Европейского Союза был также положен экологический (экоцентрический, экосистемный) подход, поскольку политика в отношении окружающей среды является для ЕС одним из основных направлений деятельности, становление и развитие которого проходит уже на протяжении нескольких десятилетий.

Таким образом, приходит к выводу автор, в настоящее время фактически наблюдается возрождение известной с последних десятилетий прошлого столетия концепции, согласно которой «океанская экология должна быть основой океанского права» и лежать в основе современного (и будущего) международного морского права. С этой целью используется ставшая уже привычной риторика о неразрывности и трансграничном характере природных процессов в Мировом океане, зависимости этих процессов от антропогенного воздействия на морские экосистемы, неспособность суверенных государств в одиночку решать возникающие в этой области проблемы и пр. В США и ЕС в связи с этим звучат призывы некоторых ученых и политиков признать природные ресурсы Мирового океана «общественным достоянием». Как видно, на основе чисто теоретической посылки «экология моря — основа международного морского права» могут возникать различные, зачастую потенциально конфликтные политико-правовые конструкции. Очевидным является то, что экосистемное управление и императив защиты океанического биоразнообразия планируется сделать одним из инструментов глобального контроля над природными ресурсами Мирового океана, включая морские природные ресурсы Арктики.

Т. В. Аверочкина

07.01.10.691.

347.79:(341.221.2:341.645) Овлащенко А. В. Морские пространства и границы в деятельности международных судебных органов: концептуальные подходы / А. В. Овлащенко // Транспортное право. — 2009. — № 3. — С. 26—30.

В статье рассматриваются концептуальные подходы в деятельности международных судебных органов к проблемам морских пространств и границ.

Несмотря на глобализацию и «прозрачность» границ, вплоть до полной их несущности, по мнению А. В. Овлащенко, государства, тем не менее, с большим вниманием относятся к определению своих государственных границ. В контексте проблемы территориального разграничения актуализировалась проблема морских пространств.

Автор отмечает, что процедура делимитации морских границ отличается от делимитации на суше, хотя и имеет много общих черт. Отмечается также распространённость спорных вопросов, касающихся разграничения морских пространств.

Автор выделяет два аспекта международных конфликтов: политический и военный. Особое внимание уделяется вооруженным конфликтам, возникающим с целью сохранения или изменения территориального status quo. Среди причин территориальных конфликтов называются, в частности, территориальные притязания.

В спорах, где решающую роль играет оценка относительной ценности действий сторон спора, особое значение приобретает элемент состязательности.

Автор обращает внимание на существенное значение оценки относительной непрерывности осуществления власти той или иной стороной территориального спора, поскольку прекращение такого осуществления может привести к потере суверенитета над спорной территорией.

Автор делает выводы о том, что учет используемых международными судебными органами концепций необходим для отстаивания национальных морских интересов государства в предстоящей борьбе за пространство и природные ресурсы Мирового океана.

В. Ю. Дронов

07.01.10.692.

347.79(262.5):341.225.5+341.1/8:504) Павлов И. Е. Исторические предпосылки формирования международного морского экологического права на Черном море / И. Е. Павлов // Транспортное право. — 2009. — № 2. — С. 40—45.

Исторические предпосылки формирования международного морского экологического права на Черном море были заложены в 1958 году в ходе проведения Первой конференции ООН по морскому праву, когда были приняты четыре конвенции: об открытом море, о рыболовстве и охране живых ресурсов открытого моря, о континентальном шельфе, о территориальном море и прилежащей зоне. На конференции были одобрены резолюции об испытаниях ядерного оружия в открытом море, о загрязнении моря радиоактивными отходами, о рыболовстве и об исторических водах.

Автор обращает внимание на то, что разграничить экологическое пространство, поделив его на зоны правовой экологической ответственности, можно теоретически, но не практически, поскольку море является водным бассейном, живущим по своим экологическим законам и «не желающим» юридически принадлежать какому-либо субъекту, его использующему. Разграничить юридическую ответственность за природопользование морской средой можно исходя из геополитических приоритетов, социально-экономических интересов. При этом ответственность будет регламентироваться теми или иными областями права. Экологическое право действует в зоне действия субъекта природопользования. Моря и океаны связывают в единую систему социосистемы, расположенные на берегу, невзирая на национальность и этнические особенности природопользования. Поэтому развитие международного морского экологического права можно считать одним из важнейших направлений развития международного права с целью разработки международных эколого-правовых норм морского природопользования.

Правовой статус Черного моря имеет особенности, которые не могут не учитываться при решении каких бы то ни было вопросов правовой регламентации деятельности государств в этом море. Так, Черное море является «замкнутым или полузамкнутым» в смысле Конвенции ООН по морскому праву 1982 г., оно является морем с особым, специально для него установленным договорным порядком режима прохода в него и пребывания в нем военных кораблей нечерноморских держав.

Автор рассматривает основные международные морские конвенции и участие в них причерноморских

государств, а также, в качестве примера, национальное законодательство Украины, направленное на экологическую защиту среды Черного моря, и приходит к выводу о том, что в настоящее время основными направлениями международной эколого-правовой деятельности вооруженных сил причерноморских государств в бассейне Черного моря являются следующие: нормирование и паспортизация военных объектов, разработка организации решения спорных вопросов и системы применения административных и экономических мер к нарушителям природоохранного законодательства в соответствии с порядком, определенным международными соглашениями; применение системы правовой защиты водного бассейна как системы природных ресурсов; совместное решение проблем модернизации, освоения новых технологий для поддержания целостности структуры и функционального баланса природной среды; система контроля состояния природной среды; разработка комплекса совместных действий и международных эколого-правовых норм при возникновении чрезвычайных ситуаций; развитие совместной международной эколого-правовой базы причерноморских государств.

Т. В. Аверочкина

Статті

07.01.10.693.

351.82:338.24(477) Абдулін Р. М. Державний сектор економіки: докризовий стан та аналіз ефективності / Р. М. Абдулін // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 17. — С. 33—37.

Проведено аналіз теоретичних, методичних і практичних питань аналізу докризового стану державного сектора економіки України. базові показники якого слід використовувати як базові дані тренда розвитку економіки України у післякризовий період. Зазначено, що існуюча у державному секторі економіки низка проблем, які потребують певідкладного розв'язання, найбільш концентровано окреслена у постанові КМУ від 3 червня 2005 р. № 413 «Про затвердження Програми «Власність народу» і потребує нагального розв'язання.

07.01.10.694.

342.98:35.08 Акімов О. О. Аналіз навчальних програм професійної підготовки державних службовців в умовах євроінтеграції / О. О. Акімов // Держава та регіони. Сер. Державне управління. — 2009. — № 3. — С. 175—180.

Обґрунтовано необхідність аналізу навчальних програм підготовки державних службовців, усебічного вивчення психологічних основ готовності до професійної діяльності державних службовців різних рангів і категорій. Вказано на актуальність розробки транспарентних систем підготовки державних службовців різних рангів і категорій. Розкрито роль розвитку готовності особистості державного службовця до професійної діяльності. Проаналізовано навчальні програми підготовки державних службовців. Охарактеризовано особистісні функції фахівців у контексті вимог європеїзації державного управління.

07.01.10.695.

351.82:(346.544.2+330.341.1)(477) Амосов О. Ю. Державне регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності в Україні / О. Ю. Амосов // Держава та регіони. Сер. Державне управління. — 2009. — № 3. — С. 19—23.

Розглянуто механізм державної науково-технічної й інноваційної політики. Визначено основні напрями підтримки державної інноваційної політики в Україні та

засоби впливу держави у сфері науково-технічної діяльності. Запропоновано систему стимулів науково-технічної інноваційної діяльності.

07.01.10.696.

35.08(477) Атаманчук Д. Службове розслідування: практика і закон / Д. Атаманчук // Праця і закон. HRD HR Department. — 2009. — № 4. — С. 12–14.

Проаналізовано чинне законодавство України, яке регламентує процедуру проведення службових розслідувань щодо державних службовців та певних державних установ. Розглянуто техніку службового розслідування. З'ясовано питання щодо дотримання закону при проведенні розслідування. Обґрунтовано питання щодо притягнення до відповідальності державних службовців.

07.01.10.697.

347.24:502 Афанасієв Р. Щодо класифікації адміністративно-правових засобів забезпечення права власності на природні ресурси / Р. Афанасієв // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 9. — С. 54–57.

Запропоновано концептуальну модель класифікації адміністративно-правових засобів забезпечення права власності на природні ресурси за напрямками реалізації функцій держави в означеній сфері. Вказано на практичне і теоретичне значення даної класифікації.

07.01.10.698.

378.14:340 Бельский К. С. Управление педагогическим процессом в юридическом вузе / К. С. Бельский // Государство и право. — 2009. — № 8. — С. 14–23.

Раскрыты основные понятия, особенности и формы педагогического процесса в юридическом вузе. Представлена расширенная характеристика методов обучения (преподавания). Проанализировано место педагогического процесса в системе образовательных (административных) правоотношений.

07.01.10.699.

342.922:504.06 Волков А. М. К вопросу о правовых конфликтах в области недропользования / А. М. Волков // Административное право и процесс. — 2009. — № 6. — С. 14–17.

Отмечено, что административно-правовой конфликт в области недропользования — это противоборство субъектов административного права, один из которых обладает властными полномочиями, имеющее в качестве предмета юридические права, обязанности и ответственность субъектов и проявляющееся в административном споре или административном правонарушении. Выделены и проанализированы виды конфликтов в области недропользования: по критерию порядка и процедур разрешения, по характеру притязания, по характеру протекания и др. Предложены рекомендации по совершенствованию законодательства в исследуемой области.

07.01.10.700.

342.922(470):347.73 Галкин Д. В. О совершенствовании деятельности органов внутренних дел по обеспечению финансовой безопасности государства / Денис Викторович Галкин // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 7. — С. 145–147.

Акцентируется внимание на серьезной опасности, которую представляют для общества административные правонарушения в области финансов. Проанализирована структура органов внутренних дел РФ, на которые возложена функция противодействия финансовым правонарушениям. Указано на необходимость изменения методики оценки деятельности данных подразделений. Сделан акцент на необходимость усложнения про-

цедуры их изменений, т.к. право и правовые институты должны стать независимыми от текущей политики.

07.01.10.701.

347.764(477) Гаманкова О. Методы державного регулювання ринку страхових послуг / О. Гаманкова // Ринок цінних паперів України. — 2009. — № 9–10. — С. 61–64.

Розглянуто фінансовий механізм санації банків та основні напрями його вдосконалення з метою стабілізації банківського сектора України. Проаналізовано розвиток українського законодавства, що регулює відносини на ринку страхування. Вказано на помітне ускладнення в умовах системної банківської кризи фінансового стану банків у зв'язку з появою нових загроз, у тому числі недружніх поглинань, тотальною кризою довіри, обмеженим доступом до фінансових ресурсів. Наголошено на необхідності пошуку нестандартних, принципово нових підходів до вирішення проблем банківської неспроможності.

07.01.10.702.

351.811.12(477) Гуржий Т. А. Основные начала государственной политики безопасности дорожного движения в Украине / Т. А. Гуржий // Административное право и процесс. — 2009. — № 5. — С. 29–33.

На основе анализа концептуальных документов (Концепция Государственной целевой программы повышения безопасности дорожного движения на 2009–2012 гг.) сформулировано представление об основах государственной политики безопасности дорожного движения в Украине. Выделены и проанализированы ее основные задачи: прогнозирование и минимизация негативного влияния угроз в сфере безопасности дорожного движения; улучшение экономических показателей, обусловленных состоянием дорожного движения; обеспечение личной безопасности участников дорожного движения и др.

07.01.10.703.

351.746 Давидова О. Державна безпека як об'єкт адміністративно-правового регулювання / Ольга Давидова // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 74–77.

Досліджено існуючі концепції державної безпеки як об'єкта правового регулювання. Визначено перспективи розвитку даного підінституту адміністративного права, його нормативної регламентації.

07.01.10.704.

342.922 Дерюга А. Н. Административно-деликтные детерминанты: причины, условия, факторы / А. Н. Дерюга // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 6. — С. 64–67.

Обоснована актуальность всестороннего научного исследования причин и условий, способствующих совершению административных правонарушений. Проведено разграничение причин от условий и факторов, влияющих на детерминацию административных деликтов. Предложено их обобщение в один термин — административно-деликтные детерминанты.

07.01.10.705.

342.922 Дерюга А. Н. О некоторых вопросах системы административной деликтологии / А. Н. Дерюга // Государство и право. — 2009. — № 7. — С. 13–18.

Указано, что функционально-отраслевой подход к построению системы административной деликтологии может быть применен лишь на начальном этапе развития всей совокупности знаний о деликтности. Обосновывается необходимость построения системы административной деликтологии на основе развития частных деликтологических исследований и на базе общей тео-

рии с учетом четырех основных проблем, составляющих предмет административной деликтологии: характера происходящих правонарушений, их масштабности, динамики и развития; причин конкретных правонарушений и условий, им способствующих; личности правонарушителя; разработки мер предупреждения правонарушений.

07.01.10.706.

338.246 Дстюк А. Окремі питання визначення поняття «національна економічна безпека» / *Андрій Дстюк* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 131–136.

Досліджено важливе для теорії національної безпеки питання визначення поняття «економічна безпека». сформульоване в результаті ґрунтовного аналізу наукових підходів з визначення змісту таких категорій, як «загроза економічній безпеці», «інтереси економічної безпеки», «слабкість економічної безпеки» тощо. Запропоновано авторське визначення поняття «загрози економічній безпеці» та їх класифікацію.

07.01.10.707.

347.457(470) Ефремов А. Административная ответственность на рынке ценных бумаг: новый закон и судебная практика / *Алексей Ефремов* // Корпоративный юрист. — 2009. — № 8. — С. 23–25.

Указано, что в соответствии с вступившим в апреле 2009 г. в РФ ФЗ от 9 февраля 2009 г. № 9-ФЗ «О внесении изменений в Кодекс Российской Федерации об административных правонарушениях в части усиления административной ответственности за нарушение законодательства РФ об акционерных обществах, об обществах с ограниченной ответственностью, о рынке ценных бумаг и об инвестиционных фондах и Федеральный закон «О рынке ценных бумаг» в части уточнения определения и конкретизации признаков манипулирования ценными бумагами на рынке ценных бумаг» предусмотрены значительные изменения составов административных правонарушений, усиление мер ответственности (наказаний). Проведен анализ наиболее существенных изменений с учетом судебной практики 2007–2009 гг., который актуален для юристов акционерных обществ (эмитентов), регистраторов и иных профессиональных участников фондового рынка.

07.01.10.708.

35(477) Журба О. В. Сучасний стан падання управлінських послуг органами державної влади в Україні / *О. В. Журба* // Держава та регіони. Сер. Державне управління. — 2009. — № 3. — С. 5–9.

Досліджено механізм дії повноважень органів державної влади. Окрему увагу приділено перерозподілу повноважень між гілками влади та висвітлено повноважень органів державної влади у сфері падання управлінських послуг. Наголошено на необхідності законодавчого закріплення поняття «повноваження у сфері управлінських послуг».

07.01.10.709.

347.73 Івата В. В. Методичні основи прийняття ефективних управлінських рішень у системі фінансового контролю / *В. В. Івата* // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 17. — С. 62–64.

Сформульовано методичні основи прийняття ефективних управлінських рішень у системі фінансового контролю. Досліджено і вивчено основні функції та завдання фінансового контролю. Здійснено формування схеми побудови процесу прийняття ефективних управлінських рішень та визначено основні показники, які формують процес прийняття управлінського рішення.

07.01.10.710.

35.072 Калюжний Р. А. Організаційно-правові форми забезпечення державних інтересів / *Р. А. Калюжний, Г. М. Красноступ* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 4–5. — С. 99–106.

Досліджено сучасний стан організаційно-правового забезпечення державних інтересів. Обґрунтовано необхідність вдосконалення системи відповідного правового регулювання. Особливу увагу приділено дослідженню співвідношення правоустановчої (правотворчої) форми та форми правозастосування з точки зору адміністративно-правової організації державного управління. Вказано на актуальність вдосконалення правотворчої, правоохоронної форм забезпечення державних інтересів, а також форми правосуддя.

07.01.10.711.

347.77 Кісілевич-Чорнойван О. М. Інформаційна безпека та міжнародна інформаційна безпека: проблема визначення понять / *О. М. Кісілевич-Чорнойван* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 8. — С. 11–18.

Наведено авторське визначення понять «інформаційна безпека» та «міжнародна інформаційна безпека» з юридичної точки зору. Розглянуто можливість включення до видів міжнародної інформаційної безпеки інформаційної безпеки людини, установи та окремої держави. Вказано можливі вектори міжнародної інформаційної безпеки відповідно до її видів.

07.01.10.712.

342.553(477) Кіцул Ю. Особливості побудови системи місцевих органів виконавчої влади в Україні / *Ю. Кіцул* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 9. — С. 63–66.

Досліджено побудову системи місцевих органів виконавчої влади в Україні у контексті реалізації функцій держави щодо вдосконалення управління на основі узагальнення теоретичних досліджень і положень чинного законодавства України. Проаналізовано поділ цієї системи за територіальним масштабом діяльності та за внутрішньою структурою органу виконавчої влади.

07.01.10.713.

342.922:349.6 Коваленко Л. П. Спеціальні суб'єкти адміністративно-деліктних відносин у сфері охорони довкілля / *Л. П. Коваленко* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 122–127.

Проаналізовано ознаки спеціальних суб'єктів адміністративних правопорушень у сфері охорони навколишнього природного середовища. Вказано, що конкретизація спеціальних суб'єктів має свій позитивний момент, що полягає у виключенні можливості спору про наявність вини. Окремо проаналізовано особливості нормативного регулювання притягнення до адміністративної відповідальності посадових осіб, неповнолітніх, представників певних професій.

07.01.10.714.

35(100) Кондратюк Т. В. Еволюція уявлень стосовно предмета науки державного управління та політики у зарубіжній соціальній думці / *Т. В. Кондратюк* // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 17. — С. 72–75.

Відображено співвідношення понять «державне управління», «державно-управлінська діяльність», «державна політика», «державне адміністрування». Доведено, що найбільш підійдним є підхід, згідно з яким державно-управлінська діяльність уявляється як поєднання державної політики та державного адміністру-

вапня. Наголошено, що державну політику й адміністрування можна розглядати як сукупність механізмів державного управління. Підкреслено ключову роль бюрократії, державних адміністраторів у розробці та впровадженні державної політики.

07.01.10.715.

342.565.4(470) Коротцев К. Н. Определение административного права в практике Верховного Суда РФ / К. Н. Коротцев // Законодательство. — 2009. — № 9. — С. 35–41.

Дела, рассматриваемые в данной статье, представляют подход ВС РФ к определению границ административного права и отграничения административно-правового регулирования от гражданского и палогового, а также от технических норм. Указано, что такое разграничение позволяет определить, какой из взглядов на административное право разделяется высшим судом общей юрисдикции РФ.

07.01.10.716.

351.746(477) Костюк В. Л. Проблемы забезпечення цивільного контролю за СБУ як складова оптимізації її правосуб'єктності / В. Л. Костюк, І. Р. Вітик // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 178–182.

Проаналізовано питання щодо формування та належного функціонування суспільного та цивільного контролю за діяльністю СБУ у контексті забезпечення подальшого реформування зазначеної галузі. У висновках викладено пропозиції щодо поліпшення суспільного та цивільного контролю за діяльністю СБУ.

07.01.10.717.

351.83(470)-053.81 Кочетков А. В. Молодежная политика и стратегия развития России до 2020 г. / Андрей Валентинович Кочетков // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 7. — С. 34–38.

В конце 2008 г. правительством РФ после долгого обсуждения была утверждена Концепция долгосрочного социально-экономического развития РФ на период до 2020 г. В этом документе нашли системное отражение вопросы формирования и реализации государственной молодежной политики. Раскрыты ее целевые ориентиры, сущностные черты и пути осуществления.

07.01.10.718.

35.072.6(470) Мартынов А. В. Административный надзор — особая форма осуществления публичного управления: современные аспекты научной дискуссии / Алексей Владимирович Мартынов // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 9. — С. 62–65.

Проведен критический анализ существующих в науке административного права России концепций административного надзора. Указано на отсутствие четкого разграничения между контролем и надзором в действующем законодательстве РФ. Отмечено, что административный надзор является устойчивейшей формой публичного управления. Представлено авторское определение административного надзора.

07.01.10.719.

351.821 (470) Нестеров А. В. О техническом регулировании в России / А. В. Нестеров // Государство и право. — 2009. — № 8. — С. 93–96.

Определена цель реформы технического регулирования в России, а также самого технического регулирования. Указано на необходимость создания единой современной нормативно-правовой базы по техническому регулированию. Раскрыты такие понятия, как «техническое регулирование» и «техническое регламентиро-

вание». Выделены недостатки ФЗ РФ «О техническом регулировании».

07.01.10.720.

351.851(73) Николаев Б. В. Правовые основы организации и деятельности Департамента образования США / Б. В. Николаев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 8. — С. 38–40.

Рассмотрены правовые основы организации и деятельности департамента образования США, который играет значительную роль в деле государственно-правового регулирования высшего образования на федеральном уровне. Исследована внутренняя структура департамента, законодательная основа его деятельности, правовой статус главы департамента и его подразделений, ведающих вопросами высшей школы и обеспечивающих защиту гражданских прав в сфере образования.

07.01.10.721.

35.08(477) Олешко А. М. Щорічне оцінювання державних службовців: організаційно-правовий аспект / А. М. Олешко // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 18. — С. 67–69.

Розглянуті основні функції та етапи щорічного оцінювання державних службовців, організаційно-правове забезпечення цього процесу. Проаналізовано зв'язок результатів щорічного оцінювання з іншими кадровими процесами. Визначено причини, які впливають на ефективність процесу оцінювання. На цій основі обгрунтовано напрями подальшого удосконалення щорічного оцінювання державних службовців.

07.01.10.722.

346.546.4(477) Плетньова О. Сутність спеціальних процесуальних засад діяльності Антимонопольного комітету України й особливості їх правового регулювання / Олена Плетньова // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 127–131.

Розглянуто спеціальні процесуальні засади діяльності Антимонопольного комітету України й особливості їх правового регулювання. Окрему увагу приділено адміністративній відповідальності службовців Антимонопольного комітету України за ненав'язне виконання обов'язків для тих випадків, коли діяння не містять ознак злочину.

07.01.10.723.

342.951:35.07 Прищеп О. І. Проблематика процедури прийняття правових актів управління / О. І. Прищеп // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 209–215.

Вказано на існування нагальної потреби у закріпленні на законодавчому рівні — шляхом прийняття відповідного закону — вимог, яким мають відповідати нормативні акти, а також основних процедур їх розробки, прийняття й реєстрації. Досліджено проблему процедури прийняття правових актів управління, пов'язану з визначенням етапів. Запропоновано авторський поділ стадій як складової частини провадження з видання правових актів.

07.01.10.724.

351.746(470) Редкоус В. М. Некоторые вопросы совершенствования стратегии национальной безопасности Российской Федерации / Владимир Михайлович Редкоус // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 8. — С. 83–88.

Исследованы основные положения, позитивные наработки и недостатки Стратегии национальной безопасности РФ до 2020 г. Проанализированы основные понятия в области национальной безопасности, кото-

рыс раскрываются в данном документе. Указано, что в Стратегии в сфере государственной и общественной безопасности приоритет отдается обеспечению безопасности общественной.

07.01.10.725.

342.922(470) Салищева Н. Г. О некоторых тенденциях развития законодательства об административной ответственности в России в современный период / Н. Г. Салищева // Административное право и процесс. — 2009. — № 5. — С. 5—12.

Прослежено развитие норм Кодекса РФ об административных правонарушениях и выявлены основные тенденции и факторы этого развития. Указано на тот факт, что еще не решены проблемы соотношения норм КоАП РФ и некоторых других федеральных законов, требует уточнения административно-юрисдикционная составляющая компетенции органов, осуществляющих контрольно-надзорные функции. Проанализированы проблемы регулирования процесса рассмотрения жалоб на постановления по делам об административных правонарушениях. Акцентируется внимание на отсутствии системного подхода к установлению мер административной ответственности в Особенной части КоАП РФ.

07.01.10.726.

342.922(477)-053.6 Співак М. В. Проблемні питання адміністративної відповідальності неповнолітніх та осіб віком до 16 років за правопорушення в галузі охорони здоров'я населення / М. В. Співак // Судова апеляція. — 2009. — № 1. — С. 17—22.

Проаналізовано спроби внесення фахівцями-адміністративістами змін до КУпАП з метою розширення кола адміністративних проступків за які, на їх думку, доцільно було б передбачити адміністративну відповідальність для неповнолітніх. Наведено статистичні дані, що ілюструють збільшення в Україні кількості адміністративних правопорушень серед неповнолітніх. Обгрунтовано доцільність віднесення діяльності з профілактики правопорушень серед неповнолітніх і осіб, що не досягли 16-річного віку, до соціально-управлінської. Запропоновано зміни до статей 12, 13, 24¹ КУпАП у світлі означеної тематики.

07.01.10.727.

35.08(470)(342.5+342.553) Таранцов В. П. Кадровый резерв в органах государственной и муниципальной власти современной России: понятие, сущность и модели формирования / В. П. Таранцов // Юристы-правоведы. — 2009. — № 5. — С. 29—33.

Выявлена сущность кадрового резерва в органах государственной и муниципальной власти. Рассмотрен кадровый резерв как социальный институт. Особое внимание уделено политике управления формированием кадрового резерва, анализу моделей кадрового резерва. Показаны основные компоненты концепции формирования кадрового резерва.

07.01.10.728.

351.755/756(470)“2009/11” Трофимчук Н. В. Вопросы совершенствования организации государственного управления миграционными процессами в современной России / Наталья Владимировна Трофимчук // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 8. — С. 61—63.

Указано на необходимость выработки новой Концепции государственного регулирования миграционных процессов в РФ, а также принятия Федеральной миграционной программы России на 2009—2011 гг. Отмечена актуальность систематизации миграционного законодательства. Особое внимание уделено осуществлению контроля за санитарно-эпидемиологической обстановкой, внедрению экспресс-тестов для выявления

заболеваний, представляющих опасность для окружающих (СПИД, туберкулез, гепатит С, сифилис и др.).

07.01.10.729.

342.951:351.82 Хамаева Н. Ю. Проблемы административно-правового регулирования экономических отношений на современном этапе / Н. Ю. Хамаева // Административное право и процесс. — 2009. — № 5. — С. 13—16.

Проведен анализ государственного управления с точки зрения науки административного права, а также наполнения государственного управления как категории, функции, метода, формы научным потенциалом. Проанализированы современные проблемы, связанные с государственным регулированием экономических отношений.

07.01.10.730.

342.98:35.086 Хорошенюк О. В. Юридична відповідальність публічних службовців / О. В. Хорошенюк // Держава та регіони. Сер. Державне управління. — 2009. — № 3. — С. 162—168.

Проаналізовано чинну нормативно-правову базу, яка регулює юридичну відповідальність публічних службовців. Розглянуто окремі види юридичної відповідальності публічних службовців: адміністративна, кримінальна, дисциплінарна, матеріальна, конституційно-правова.

07.01.10.731.

341.174(4):347.457 Хорунжий С. Складові системи регулювання ринків цінних паперів в ЄС / С. Хорунжий // Ринок цінних паперів України. — 2009. — № 9—10. — С. 65—69.

Вказано, що міжнародна інтеграція державного регулювання економічних процесів виявилася найбільш чіткою у країнах ЄС. Наголошено на необхідності адаптації у рамках *acquis communautaire* не тільки нормативно-правової бази України до нормативно-правової бази ЄС, а й певних норм (принципів, правил, стандартів тощо). Проаналізовано нормативно-правову базу ЄС щодо ринків цінних паперів. Викладено основні положення, що містяться у *White Paper on Financial Services 2005—2010* (Біла книга політики щодо фінансових послуг). Наведено перелік основних розробників міжнародних норм (стандартів), що регулюють ринки цінних паперів. Окреслено шляхи, які б дозволили сформулювати системні підходи, розробити стратегію і тактику законодавчої і технологічної інтеграції установ української індустрії цінних паперів у світові ринки капіталу.

07.01.10.732.

342.98:35.08(477) Шпекторенко І. В. Структурний підхід до професійної деформації державних службовців / І. В. Шпекторенко // Держава та регіони. Сер. Державне управління. — 2009. — № 3. — С. 87—91.

Здійснено аналіз професійної деформації персоналу відповідно до структури професійної мобільності кадрів із використанням системного підходу до оцінювання процесів професійного розвитку та професіоналізації державних службовців. Вказано на актуальність подальшого розроблення, конкретизації отриманих теоретичних поглядів на професійну деформацію, їх апробації, створення інструментарію стосовно діагностики якостей, які визначають професійну мобільність персоналу, розроблення пропозицій щодо вдосконалення професійного середовища державної служби України.

Див. також: 01.01.10.17, 01.01.10.67,

02.01.10.164, 02.01.10.180, 04.01.10.438,

04.01.10.448, 05.01.10.552, 05.01.10.479,

05.01.10.508, 05.01.10.532, 05.01.10.550,

06.01.10.591, 06.01.10.605, 07.01.10.821.

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

Автореферати

07.01.10.733.

342.951(477)(043.3) Гридасов Ю. В. Адміністративно-правові засоби захисту права власності суб'єктів господарювання в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Гридасов Юрій Володимирович* ; Нац. уп-т держ. податк. служби України. — Ірпінь, 2009. — 20 с.

Досліджено поняття та особливості застосування суб'єктами публічного управління та адміністративними судами засобів адміністративно-правового захисту права власності суб'єктів господарювання в Україні. Визначено поняття, зміст та елементи засобів адміністративно-правового захисту права власності суб'єктів господарювання. Проаналізовано управлінську діяльність ОВС України, Аптимополюного комітету України, Державної податкової адміністрації України, Державної виконавчої служби України у цій сфері як важливий чинник забезпечення права власності суб'єктів господарювання. Значну увагу зосереджено на проблемі адміністративно-процесуального захисту права власності господарюючих суб'єктів від порушень з боку суб'єктів владних повноважень в адміністративних судах. Сформульовано пропозиції про внесення змін до законодавства України щодо подолання використання адміністративних судів не за призначенням та вдосконалення управлінської діяльності суб'єктів публічного управління у сфері забезпечення реалізації захисту права власності суб'єктів господарювання.

07.01.10.734.

347.998.85(043.3) Короєд С. О. Судовий розгляд справ про адміністративні проступки : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Короєд Сергій Олександрович* ; Київ. нац. уп-т внутр. справ. — К., 2009. — 20 с.

Проведено комплексне дослідження правової природи судового розгляду справ про адміністративні правопорушення як здійснюваної у процесуальній формі адміністративно-деліктної діяльності органів правосуддя. Визначено місце суду серед інших адміністративно-юрисдикційних органів. Розкрито матеріально-правові та процесуальні особливості судового розгляду справ про адміністративні проступки, протоколи з яких надходять на розгляд судів від органів внутрішніх справ. Розглянуто особливості накладення таких адміністративних стягнень, як арешт і конфіскація, застосування усного зауваження, а також визначено вплив судової адміністративно-деліктної практики і суддівського розсуду на результати вирішення конкретних справ про адміністративні проступки.

07.01.10.735.

342.924(043.3) Тимошук В. П. Процедура прийняття адміністративних актів: питання правового регулювання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Тимошук Віктор Павлович* ; Ін-т держави і права ім. В. М. Коренького НАН України. — К., 2009. — 20 с.

Досліджено процедури прийняття адміністративних актів як правової форми діяльності адміністративних органів щодо вирішення індивідуальних адміністративних справ. Розкрито поняття адміністративного акта, його ознаки та види. Проаналізовано місце прийняття адміністративних актів у структурі адміністративного права і відповідно категорії «адміністративний процес» та «адміністративна процедура». Визначено зміст процедури прийняття адміністративних актів, зокрема її елементи. Здійснено оцінку сучасного стану правового регулювання процедури прийняття адміністративних актів на відповідність європейським стандартам адміністративної процедури. Систематизовано перелік принципів процедури прийняття адміністративних

актів. Досліджено суб'єктний склад та статус учасників процедури прийняття адміністративних актів (зокрема, «адресатів» та «заінтересованих осіб»), проведено їх розмежування з особами, які сприяють розгляду справи. Значну увагу в роботі присвячено виробленню пропозицій щодо удосконалення правового регулювання процедури прийняття адміністративних актів, включаючи особливості процедури адміністративного оскарження.

07.01.10.736.

351.756(043.3) Титикало Р. С. Захисна функція юридичної допомоги в адміністративно-деліктному процесі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Титикало Роман Сергійович* ; Київ. нац. уп-т внутр. справ. — К., 2009. — 18 с.

Досліджено теоретичні, законодавчі та практичні проблеми реалізації захисної функції юридичної допомоги в адміністративно-деліктному процесі. Окреслено логіко-методологічні засади визначення понять «адміністративно-деліктний процес», «захисна функція юридичної допомоги», «право громадян на отримання кваліфікованої юридичної допомоги», «захисник у провадженні у справах про адміністративні правопорушення», «тактика захисту в адміністративно-деліктному процесі», сформульовано відповідні дефініції. На основі аналізу чинного законодавства України про адміністративну відповідальність та практики його реалізації, теоретичного осмислення наукових праць автором сформульовано низку висновків, пропозицій до КпАП України, а також обґрунтовано низку рекомендацій, спрямованих на удосконалення юридичної діяльності спеціальних суб'єктів з надання юридичної допомоги учасникам адміністративно-деліктного провадження щодо захисту їх прав і законних інтересів. Розглянуто існуючу класифікацію осіб, які мають право надавати юридичну допомогу у справах про адміністративні правопорушення. Запропоновано нові підходи до класифікації осіб, які мають право надавати юридичну допомогу у справах про адміністративні правопорушення. Зроблено висновок, що в існуючих умовах найбільш кваліфіковану юридичну допомогу у справах про адміністративні правопорушення надають адвокати.

07.01.10.737.

347.454(043.3) Швед Е. Ю. Процесуальні акти-документи в адміністративному судочинстві : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Швед Едуард Юрійович* ; Харк. нац. уп-т внутр. справ. — Х., 2009. — 18 с.

Здійснено комплексне дослідження процесуальних актів-документів у адміністративному судочинстві. Визначено поняття процесуального акта-документа в адміністративному судочинстві. Сформульовано загальні ознаки процесуального акта-документа, проведено їх класифікацію. Проаналізовано процесуальну форму і зміст, яким повинні відповідати процесуальні акти-документи в адміністративному судочинстві. Удосконалимо поняття процесуального акта-документа в адміністративному судочинстві. Досліджено історичний шлях та етапи розвитку процесуальної форми і змісту процесуальних актів-документів в адміністративному судочинстві, їх реалізація і закріплення у законодавстві минулих років до сучасності. Обґрунтовано науково-теоретичні висновки та практичні пропозиції, спрямовані на удосконалення адміністративного законодавства та судової практики.

Реферати

07.01.10.738.

347.447.8(470) Гарасев А. А. Повышение эффективности исполнения постановлений по делам об админи-

стративных правонарушениях / *А. А. Гараев* // Исполнительное право. — 2009. — № 2. — С. 40–43.

Статья интересна читателям по нескольким причинам. Во-первых, заявленной автором актуальной темой: во-вторых, наличием в статье статистических данных и реальных примеров.

Статья анализирует конкретные статьи КоАП РФ и раскрывает механизм их практического применения. Выводом конкретно изложенной процедуры является отображение правовых норм, что носят балластный характер, а в некоторых случаях даже вступают в противоречие с действующим законодательством.

Автор прослеживает эффективность исполнительного производства и нецелесообразность принудительного взыскания небольших сумм административных штрафов (50–200 руб.) через службу судебных приставов. Исследованием автора установлена отрицательная выгода государства от данной процедуры, а именно: материальные и трудовые расходы на исполнение одного документа превышают взысканную сумму.

Изучая данную проблему, опираясь на конкретные факты, автор предлагает конкретные действия для повышения эффективности исполнения постановлений по делам об административных правонарушениях, такие как: стимулирование добровольной уплаты административного штрафа, введение обеспечения уплаты, расширение практики назначения административного наказания без составления протокола, реализация имущества, не прошедшего таможенную очистку, в счет уплаты административного штрафа.

В. В. Прокопенко

Статті

07.01.10.739.

342.925 Бачун О. В. До визначення категорії «суб'єкт адміністративного судочинства» при розгляді справ адміністративними судами / *О. В. Бачун* // Вісник Верховного Суду України. — 2009. — № 6. — С. 38–42.

Проаналізовано погляди вчених-правників на визначення правової природи категорії «суб'єкт права». На думку автора, суб'єктом адміністративного судочинства постає особа, яка породжує адміністративні процесуальні правовідносини або потенційно здатна виявити ініціативу з приводу відправлення правосуддя адміністративними судами та у межах яких вона виступає як потенційний чи реальний їх учасник. Виокремлено умови набуття певною особою статусу суб'єкта в адміністративному судочинстві. Запропоновано класифікацію суб'єктів адміністративного судочинства за ознакою виконуваних у судовому адміністративному процесі функцій.

07.01.10.740.

342.925(470) Бутнева М. Ю. Обязанность доказывания как элемент содержания спора о праве административном / *Мария Юрьевна Бутнева* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 7. — С. 62–65.

Обосновывается подход к определению производства по делам, возникающим из публичных правоотношений, как спорного, в рамках которого разрешается спор о праве административном, что ставит под сомнение существующий ныне подход в законодательстве РФ. Обязанность доказывания рассматривается как элемент содержания спора о праве административном.

07.01.10.741.

342.922:656.13.052.8 Горяинов А. И. Специальные меры обеспечения производства по делам об административных правонарушениях в области дорожного

движения, применяемые в отношении транспортных средств / *А. И. Горяинов, В. В. Кузин, А. Ю. Якимов* // Административное право и процесс. — 2009. — № 5. — С. 19–25.

Изучена нормативная правовая основа специальных мер обеспечения производства по делам об административных правонарушениях в области дорожного движения, которые применяются в отношении транспортных средств: досмотра транспортного средства, задержания транспортного средства и запрещения его эксплуатации. По результатам проведенного анализа с учетом материалов, характеризующих проблемы осуществления правоприменительной деятельности, формулируются предложения по совершенствованию регламентации применения указанных средств административного принуждения.

07.01.10.742.

342.925(477):347.956“2008/09” Григор'єва І. В. Аналіз причин скасування та змін в апеляційному порядку постанов місцевих районних судів м. Києва у справах про адміністративну відповідальність за порушення вимог Закону України «Про боротьбу з корупцією» / *І. В. Григор'єва, С. І. Стрижко* // Судова апеляція. — 2009. — № 4. — С. 141–152.

Вказано, що апеляційним судом м. Києва на завдання Верховного Суду України від 10.08.2009 р. проведено узагальнення судової практики щодо причин скасування та змін в апеляційному порядку постанов місцевих судів у справах про адміністративну відповідальність за порушення вимог ЗУ «Про боротьбу з корупцією». Наведено статистику за 12 місяців 2008 р. щодо кількості матеріалів по даній категорії справ, підстав для закриття провадження по справах. Основними причинами скасування судових рішень по справах про адміністративні правопорушення названі неадекватна та неправильна оцінка суддями місцевих судів зібраних по справах доказів, неповідомств та одпобічність судового розгляду адміністративних матеріалів цієї категорії. Проаналізовано судову практику за 2008 та I півріччя 2009 р.

07.01.10.743.

342.922(477):351.811 Єфімова О. І. Узагальнення судової практики застосування судами Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху» від 24 верес. 2008 р. № 568-VI / *О. І. Єфімова, П. С. Мачеюк, В. В. Хасанова* // Судова апеляція. — 2009. — № 3. — С. 146–159.

Вказано на зміни до КУпАП, що були внесені відповідно до ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху», а також на розмежування компетенції місцевих судів та органів внутрішніх справ щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення на транспорті згідно із зазначеним законом. Наведено статистичні дані, що відображають кількісні показники стану розгляду означених категорій справ районними судами м. Києва. На основі судової практики проаналізовано причини скасування та зміни постанов при розгляді справ про адміністративні правопорушення на транспорті. Окремо проаналізовано проблемні питання, які виникають при розгляді справ зазначеної категорії.

07.01.10.744.

342.925(477) Застосування процесуального законодавства в адміністративному судочинстві // Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. — 2009. — № 3. — С. 61–89.

Охарактеризовано постанови Верховного Суду Ук-

раїни, що стосуються проблем застосування процесуального законодавства в адміністративному судочинстві. Виходячи з судової практики, встановлено, що провадження у справах про порушення митних правил, за які передбачена адміністративна відповідальність, розгляд справ про порушення митних правил, накладення адміністративних стягнень, оскарження постанов суду (судді) у справі про порушення митних правил здійснюються у порядку, передбаченому МК України та КУпАП і не палають до компетенції адміністративних судів. Наведено й інші справи, в яких вирішується проблема компетенції адміністративних судів у спорах.

07.01.10.745.

342.925(477):347.957 Касаційне провадження // Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. — 2009. — № 3. — С. 103—112.

Розглянуто деякі постанови Верховного Суду України, в яких скасовуються ухвали Вищого адміністративного суду України і справи направляються на новий апеляційний розгляд. Зокрема, розглянуто постанови, в яких справи направлено на новий апеляційний розгляд у зв'язку з ухваленням судами касаційної та апеляційної інстанцій рішень без повного і всебічного з'ясування всіх обставин в адміністративній справі; у зв'язку з тим, що касаційний суд допустив порушення ст. ст. 11, 220 КАСУ, а також дав свою оцінку доказам та з інших причин.

07.01.10.746.

342.565.4(477) Муза О. В. Підвідомчість справ адміністративної юрисдикції / О. В. Муза // Судова апеляція. — 2009. — № 1. — С. 22—27.

Визначено теоретичні основи підвідомчості справ адміністративним судам. Особливо проаналізовано п'ять категорій адміністративних справ, визначених КАС України, які підвідомчі адміністративним судам. Вказано на необхідність доопрацювання норм КАС України, а в деяких випадках і проведення концептуальних змін з метою вирішення проблемних питань, пов'язаних з визначенням юрисдикції адміністративних судів.

07.01.10.747.

342.925(477):347.963 Прасов О. О. Органи прокуратури та їх посадові особи як відповідачі у справах адміністративної юрисдикції / О. О. Прасов // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 4—5. — С. 89—98.

Звернено увагу на існуючу проблему визначення відповідача у справі про оскарження дій чи бездіяльності органів прокуратури чи її працівників у порядку адміністративного судочинства. Вказано, що прокурори, згідно з українським законодавством, є водночас представниками влади, службовими та посадовими особами. Зазначено, що у порядку адміністративного судочинства можна оскаржити рішення, дії чи бездіяльність будь-якого прокурора чи будь-якого органу прокуратури. Визначено умови, за яких самостійним відповідачем є прокурор або орган прокуратури. У справах про оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів прокуратури або їх посадових осіб повноваження представників цих осіб мають підтверджуватись, на думку науковця, службовими посвідченнями.

07.01.10.748.

346.9 Пригоцький В. Щодо прогалин права як детермінант виникнення адміністративно-господарського спору, їх виявлення та подолання / В'ячеслав Пригоцький // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 137—140.

Розглянуто причини виникнення прогалин у праві та законі, що зумовлюють адміністративно-господарські спори. Узагальнено порядок їх подолання.

07.01.10.749.

342.925(477) Смокович М. Проблеми визначення юридичної сили нормативно-правових актів під час вирішення адміністративних спорів / Михайло Смокович // Вісник державної судової адміністрації України. — 2009. — № 2. — С. 13—20.

Проаналізовано співвідношення понять «юридична сила нормативно-правового акта» та «юридична чинність нормативно-правового акта». Наведено ієрархію нормативно-правових актів у правовій системі України залежно від їх юридичної сили. Розглянуто окремі проблеми судової практики адміністративних судів щодо застосування нормативно-правових актів, у тому числі з огляду на їх юридичну силу.

07.01.10.750.

342.922(470) Чуряев Б. П. Проблемы правового регулирования возбуждения дел об административных правонарушениях / Б. П. Чуряев, А. В. Чуряев // Административное право и процесс. — 2009. — № 6. — С. 20—21.

Отмечено, что в соответствии с ч. 4 ст. 28.3 КоАП РФ перечень должностных лиц, имеющих право составлять протоколы об административных правонарушениях, устанавливается федеральными органами исполнительной власти и уполномоченными органами исполнительной власти субъектов РФ в соответствии с задачами и функциями, возложенными на указанные органы федеральным законодательством. Проанализированы проблемы в правоприменительной практике при реализации рассматриваемых вопросов. Предложено в КоАП РФ ввести полный перечень должностных лиц, уполномоченных составлять протоколы об административных правонарушениях.

07.01.10.751.

347.918:346.93(470) Шагапова Р. А. Арбитражный суд — особая ветвь российской системы органов судебной власти / Руфина Алексеевна Шагапова // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 8. — С. 27—30.

Указано на противоречивый момент в российском законодательстве: административное производство предусмотрено Конституцией РФ, но российское законодательство не знает административной ветви судебных органов. Проанализированы функции арбитражных судов РФ при рассмотрении дела в порядке административного судопроизводства. В совокупности арбитражные суды охарактеризованы как специализированная подсистема органов судебной власти РФ.

ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Книги

07.01.10.752.

347.734:336.743(744)(075.8) Костюченко О. А. Правові засади валютного регулювання в Україні : навч. посіб. / О. А. Костюченко ; МОН України. — К. : КНТ, 2009. — 223 с.

Систематизовано та висвітлено основні положення правового регулювання валютних відносин: дана характеристика суті та джерел валютного законодавства, системи та повноважень державних органів у сфері валютного регулювання. Проаналізовано правовий режим здійснення валютних операцій, порядок організації валютного контролю. Розкрито зміст відповідальності за порушення норм валютного законодавства. Матеріал супроводжується контрольними питаннями та тестами. Наведено зразки основних документів з питань валютного регулювання і валютного контролю в Україні.

07.01.10.753.

347.73:336.22(075.8) Податкові спори: виникнення, природа, засоби врегулювання : навч. посіб. / за заг. ред. С. В. Буряка ; Нац. ун-т ДПС України. — К. : Юріком Інтер, 2009. — 800 с.

Проаналізовано природу податкових спорів. Визначено теоретичні та практичні механізми врегулювання податкових правовідносин між контролюючими органами та платниками податків. Наведено чинні нормативні акти органів влади України, що регулюють питання апеляційного оскарження рішень органів державної податкової служби. Наведено інформацію щодо міжнародного досвіду адміністративного врегулювання податкових спорів. Розглянуто елементи інформаційно-комунікаційних технологій, що впроваджені в практичній діяльності ДПС України, та шляхи їх ефективного використання під час розгляду податкових спорів.

07.01.10.754.

347.73(477)(075.8) Фінансове право: за кред.-модул. системою : навч. посіб. / за заг. ред. Д. М. Павлова [та ін.] ; МОН України. — К. : КНТ, 2009. — 520 с.

Висвітлено основні положення та інститути фінансового права на основі законодавства України та практики його застосування. Розкрито зміст фінансів та фінансової діяльності, особливості фінансово-правових норм та фінансових правовідносин. Досліджено інститут фінансового контролю, питання правового регулювання державних і місцевих централізованих фондів коштів, законодавче регулювання публічних доходів та видатків, правової основи банківської та страхової діяльності, грошового обігу і розрахунків, валютного регулювання та контролю.

07.01.10.755.

347.73(477)(075.8) Фінансове право України: за ви могами кред.-модул. системи навч. процесу : навч. посіб. / Л. К. Воронова, М. П. Кучерявенко, Н. Ю. Пришва [та ін.] ; за заг. ред. Л. К. Воропової ; МОН України. — К. : Правова єдність, 2009. — 385 с.

Розкрито зміст основних фінансово-правових понять і категорій. Відповідно до чинного законодавства висвітлено найактуальніші питання правового регулювання фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування, зокрема, бюджетного й податкового права, державного страхування, грошового обігу, банківської та валютної діяльності, ціноутворення. Матеріал викладено відповідно до вимог Європейської кредитно-тарифної та акумулюючої системи (ECTS).

Автори реферати

07.01.10.756.

347.73(477)(043.3) Макух О. В. Правове регулювання фінансового контролю в бюджетному процесі (на прикладі Державного бюджету України) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Макух Оксана Володимирівна ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 20 с.

Висвітлено проблеми правового регулювання фінансового контролю у бюджетному процесі на прикладі Державного бюджету України. Досліджено правову природу бюджетного процесу як одного з видів юридичного процесу. Окрему увагу зосереджено на проблемі змісту фінансового контролю у бюджетному процесі, співвідношення бюджетного контролю з іншими видами контролю, зокрема податковим. Особливості здійснення фінансового контролю на окремих стадіях бюджетного процесу зумовлені специфікою бюджетної діяльності на відповідних стадіях. Проаналізовано сутність програмно-цільового методу формування Державного бюджету України. Аргументовано

доцільність широкого впровадження аудиту ефективності в діяльність органів державного фінансового контролю. Обгрунтовано необхідність внесення змін і доповнень до чинного законодавства з питань фінансового контролю у бюджетному процесі.

Статті

07.01.10.757.

347.73(477):336.22 Андрієвський К. В. Спеціальний податково-правовий режим: поняття, ознаки / К. В. Андрієвський // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 102. — С. 248—254.

Обгрунтовано актуальність дослідження явища «спеціальний податковий режим», формування його понятійного апарату. Сформульовано авторське розуміння поняття «спеціальний податково-правовий режим». Виокремлено низку ознак, що виражають його якісну своєрідність. Вказано на необхідність законодавчого закріплення у законодавстві України такого комплексного правового явища, як спеціальний податково-правовий режим.

07.01.10.758.

347.73(470):336.221:620.9 Брызгалін А. В. Сложные вопросы налогообложения организаций сферы электроэнергетики / А. В. Брызгалін, М. В. Королёва // Энергетическое право. — 2009. — № 1. — С. 7—18.

Освещены проблемы потерь электроэнергии вследствие изношенности оборудования. Проанализированы вопросы, связанные с отчислениями на финансирование надзорных органов, платой за технологическое присоединение. Уделено внимание правовому регулированию в области мобилизационной подготовки и мобилизации в РФ, праву, обязанности и ответственности органов государственной власти, органов местного самоуправления, а также организаций, что установлены ФЗ РФ «О мобилизационной подготовке и мобилизации в Российской Федерации». Освещены вопросы, связанные с налоговым вычетом по НДС при получении электроэнергии при отсутствии договоров с энергоснабжающей организацией, применением формы № ТОРГ-12 организациями электроэнергетики, а также стоимостным небалансом при исчислении налога на прибыль и НДС.

07.01.10.759.

347.73:336.22 Вдовічен В. А. Сутність та значення юридичних форм податково-правового компромісу платника податків і держави / В. А. Вдовічен // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 104—109.

Вказано, що юридичними формами податково-правового компромісу виступають основні початки податкового права та принципи податкового права. До основних початків віднесено узгодження приватних і публічних інтересів у суспільстві, встановлення їх балансу. Сформульовано класифікацію принципів податкового права.

07.01.10.760.

347.73(470):336.22 Галкин А. В. Понятие налоговой задолженности по российскому законодательству / А. В. Галкин // Финансовое право. — 2009. — № 10. — С. 2—4.

Рассмотрена природа возникновения задолженности в различных отраслях права. Сделана попытка разграничения понятий «налоговый долг» и «налоговая задолженность», используемых зачастую в Налоговом кодексе РФ как равнозначные понятия.

07.01.10.761.

347.734(470) Гогин А. А. К вопросу о способах регулирования банковских правоотношений / *Александр Александрович Гогин* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 9. — С. 70–73.

Проанализирована динамика изменений способов правового регулирования в РФ за годы реформ. Особое внимание уделено применению в российском банковском праве методов дозволения, предписания и запрета.

07.01.10.762.

347.73:336.22(477) Гой В. Удосконалення діяльності спеціалізованих державних податкових інспекцій по роботі з великими платниками податків / *Віктор Гой* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 141–144.

Розглянуто питання оновлення діяльності спеціалізованих державних податкових інспекцій по роботі з великими платниками податків. Наголошено, що їх модернізація має відбуватися узгоджено з удосконаленням роботи всіх органів системи ДПС, що дозволить оптимізувати адміністративну діяльність СДПІ й реалізувати податкову реформу в цілому.

07.01.10.763.

347.73:336.225.53.001.73 Головань М. М. Про реформування системи пільгового оподаткування / *М. М. Головань* // Фінанси України. — 2009. — № 11. — С. 47–52.

Проаналізовано чинну систему пільгового оподаткування. Акцентовано увагу на її основних недоліках. Підготовлено рекомендації щодо її реформування.

07.01.10.764.

347.73:336.221 Дестнюк О. М. Концептуальні основи теорії ризиків у сфері оподаткування / *О. М. Дестнюк* // Фінанси України. — 2009. — № 10. — С. 107–115.

Досліджено основи формування теорії ризиків у сфері оподаткування. Виокремлено вихідні положення побудови концепції ризикології у податковому середовищі, що слугують основою моніторингу ризиків податкової системи.

07.01.10.765.

347.73:336.14 Замышляев Д. В. Проблемы неэффективности и неправомерности использования бюджетных средств в сфере размещения государственных заказов / *Д. В. Замышляев, Е. И. Задорожнюк* // Финансовое право. — 2009. — № 9. — С. 11–14.

Исследованы проблемы неэффективности и неправомерности использования бюджетных средств в сфере размещения государственных заказов. Рассмотрен как понятийный аппарат темы, так и судебная практика, сложившаяся в данной сфере.

07.01.10.766.

347.73(470):336.14:352 Излиев И. Ю. Правовое регулирование межбюджетных трансфертов, представляемых из местных бюджетов Российской Федерации / *Иван Юрьевич Излиев* // Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 10. — С. 74–77.

Обобщено правовое регулирование межбюджетных трансфертов в РФ. Особое внимание уделено формам межбюджетных трансфертов, представляемых из местных бюджетов.

07.01.10.767.

351.713 Клепикова-Чижова Ю. В. Проблемы правового регулирования податковых отношений у систем державного управления / *Ю. В. Клепикова-Чижова* // Держава та регіони. Сер. Державне управління. — 2009. — № 3. — С. 147–151.

Проаналізовано причини поширення податкових правопорушень. Розглянуто різні моделі оподаткування. Сформульовано принципи та критерії побудови системи оподаткування, спрямованої на економічне зростання. Окреслено шляхи вдосконалення податкової політики у напрямі протидії держави податковим злочинам.

07.01.10.768.

347.73(470).001.36 Козырин А. Н. Сравнительно-правовой метод в финансовом праве / *А. Н. Козырин* // Финансовое право. — 2009. — № 9. — С. 2–6.

Рассмотрено использование сравнительно-правового метода в финансовом праве. Приведена дискуссия о ценности и задачах сравнительного метода в финансовом праве. Дана характеристика развития финансового компаративизма в начале зарождения науки финансового права, в советский период и в наше время. Сформулированы основные задачи, стоящие перед российской компаративистикой.

07.01.10.769.

347.7:336.226.4:347.78 Кононенко С. Оподаткування операцій з об'єктами авторського права та суміжних прав / *Станіслав Кононенко* // Юридичний радник. — 2009. — № 1. — С. 21–24.

Проаналізовано законодавство України з питань оподаткування операцій з об'єктами авторського права та суміжних прав, які створюються та використовуються у діяльності телебачення та радіомовлення. Розглянуто основні положення законодавства, проблемні з точки зору автора аспекти оподаткування певних операцій. Наведено пропозиції щодо тлумачення поняття «рояліті» для цілей оподаткування. Запропоновано альтернативний варіант визначення такого поняття.

07.01.10.770.

347.91/95(470):347.73:336.22 Копина А. А. Процессуальный порядок реализации права налогоплательщика на информацию (процедура информирования налогоплательщиков) / *А. А. Копина* // Финансовое право. — 2009. — № 9. — С. 30–37.

Рассмотрена процедура налогового процесса информирования налогоплательщиков в РФ. Особое внимание уделено таким составляющим этой процедуры, как налогово-процессуальное правоотношение, налогово-процессуальная норма, налогово-процессуальный факт и налогово-процессуальный акт, а также стадиям процедуры.

07.01.10.771.

347.73:336.226.232(477+4).001.36 Кузнецова Л. В. Вплив податкового регулювання на фінансову діяльність банку / *Л. В. Кузнецова* // Фінанси України. — 2009. — № 10. — С. 86–94.

Визначено методологічні підходи щодо аналізу впливу податкового регулювання на фінансові результати банку. Здійснено оцінку рівня загальної податкової віддачі вітчизняних банків. Наведено порівняльну схему систем оподаткування банків України та країн ЄС. Запропоновано рекомендації щодо вдосконалення оподаткування їх фінансової діяльності.

07.01.10.772.

347.73:336.22(470) Кулиев Р. Профилактика налоговых правонарушений в Российской Федерации / *Рифат Кулиев* // Власть. — 2009. — № 9. — С. 124–126.

Предложены пути совершенствования российской налоговой системы. Проанализированы вопросы укрепления налоговой дисциплины, состояние которой определяется ее важной составляющей — надлежащим исполнением обязанностей по уплате налогов и сборов.

07.01.10.773.

347.91/95:347.73:336.22 Литвиненко З. Г. Понятис и природа палоговых споров / З. Г. Литвиненко // Юристы-правоведы. — 2009. — № 5. — С. 113—116.

Исследован институт палоговых споров как разновидность юридического конфликта. Особое внимание уделено таким понятиям, как «спор о праве», «административно-правовой спор». Проведено соотношение указанных понятий с налоговым спором. Выделены признаки палогового спора. Представлено авторское определение палогового спора.

07.01.10.774.

347.734:336.743 Лучковська С. І. Фінансово-правові аспекти розмежування змісту валютних обмежень та валютного контролю / Світлана Ігорівна Лучковська // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 164—168.

Проаналізовано фінансово-правові аспекти співвідношення змісту валютних обмежень та валютного контролю. З'ясовано різні погляди учених щодо сутності валютних обмежень у взаємозв'язку з поняттям «валютний контроль». Визначено критерії розмежування вказаних понять. Розкрито їх місце і роль у системі валютного регулювання та при здійсненні валютної політики держави.

07.01.10.775.

347.73(575.3):336.22 Махмадулло А. Организационно-правовые основы современной палоговой системы Республики Таджикистан / А. Махмадулло // Финансовое право. — 2009. — № 10. — С. 5—8.

Проанализированы организационно-правовые основы налоговой системы Республики Таджикистан. Раскрыты такие понятия, как «налоговое законодательство», «уполномоченный государственный орган в сфере палогообложения», «палоговая система».

07.01.10.776.

351.72:378(477) Монаєнко А. Джерела та порядок фінансування видатків вищих навчальних закладів / А. Монаєнко // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 9. — С. 72—79.

Запропоновано два основні напрями фінансування вищої освіти України: вибірковість у державному фінансуванні та розширення джерел фінансового забезпечення діяльності освітніх установ. Вказано на необхідність подальшого розширення позабюджетних джерел фінансування, створення сприятливих умов для здійснення вищими навчальними закладами функцій у сфері освіти, розподілу та використання позабюджетних коштів в освітній і науковій діяльності.

07.01.10.777.

347.73(477):336.14.001.36 Мяковський А. І. Бюджетный кодекс Украины в контексте бюджетной реформы / А. І. Мяковський // Фінанси України. — 2009. — № 8. — С. 3—18.

Розглянуто напрями провадження бюджетної реформи, що знайшли відображення в новій редакції Бюджетного кодексу України, яким упорядковано низку важливих фінансово-бюджетних відносин. Визначено стратегічні напрями розвитку бюджетної системи України. Удосконалено процес формування, розгляду та прийняття закону про Державний бюджет України.

07.01.10.778.

347.73:336.22 Назаров В. Н. О методе палогового права / В. Н. Назаров // Финансовое право. — 2009. — № 8. — С. 26—29.

Исследованы способы регулирования налоговых правоотношений. Предложено использование для регулирования палоговых правоотношений частноправовых

механизмов не путем заимствования способов правового регулирования и их модификации, а путем рецепции юридических конструкций в целом. В обоснование своей позиции автор приводит пример использования в таможенном праве, в том числе с взиманием палогов и сборов, банковской гарантии как гражданско-правовой юридической конструкции.

07.01.10.779.

347.73 Перепелиця М. А. Основания возникновения фінансової неспособности / М. А. Перепелиця // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 128—138.

Указано на дискуссионность вопроса об основаниях возникновения фінансової неспособности. Исследованы те виды критериев или оснований, с наступлением которых у субъекта фінансового права возникает фінансовая неспособность как возможность совершать юридические действия. Представлен анализ научных взглядов С. И. Архипова, Д. И. Мейера, Н. Л. Дювернуа на возникновение и прекращение дееспособности. Отмечено, что внутренние и внешние организационные, имущественные условия, а также критерии, характеризующие возможность правового взаимодействия лица — коммуникативно-правовые условия, могут относиться к основаниям возникновения фінансової неспособности субъектов.

07.01.10.780.

347.734 Пожидаєва М. Локальні акти банків і небанківських фінансових установ: їх правова природа / Марія Пожидаєва // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 157—160.

Визначено місце локальних актів банків та небанківських фінансових установ у системі правових актів. Виділені різні види локальних актів банків. Обгрунтовано необхідність закріплення на законодавчому рівні співвідношення понять «банківські правила» і «внутрішні акти» фінансово-кредитних установ.

07.01.10.781.

346.543:621.39 Політова І. В. Визначення напрямів удосконалення системи забезпечення інвестиційної діяльності в сфері телекомунікацій / І. В. Політова // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 17. — С. 16—20.

Визначено систему факторів, що впливають на інвестиційну діяльність телекомунікаційних операторів. Запропоновано напрями удосконалення системи забезпечення інвестиційної діяльності у сфері телекомунікацій.

07.01.10.782.

347.73(470):336.221:662.6/9 Салогасев С. А. Некоторые аспекты правового регулирования палогообложения топливно-энергетического комплекса Российской Федерации / С. А. Салогасев // Государство и право. — 2009. — № 7. — С. 102—105.

Проанализированы некоторые примеры судебной практики по делам о палоговых спорах с участием компаний топливно-энергетического комплекса России, в частности РАО «ЕЭС России», ЮКОСа, «Роснефти». Затронута проблема презумпции невиновности палогоплательщика. Освещена проблематика квалификации вины организации через вину ее должностных лиц. Предложены изменения в ст. 198, 199 УК РФ.

07.01.10.783.

346.543:352 Ставнича М. М. Шляхи вдосконалення механізму державної інвестиційної підтримки проблемних регіонів / М. М. Ставнича // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 18. — С. 15—19.

Обгрунтовано шляхи вдосконалення механізму дер-

жавної підтримки проблемних регіонів із використанням методів визначення регіонів-реципієнтів і розрахунку обсягів державної інвестиційної допомоги. Наведений механізм дає змогу органам державної влади відстежувати вплив інвестиційних чинників на соціально-економічні процеси у регіонах і розробляти своєчасні регулюючі дії для досягнення цілей державного і регіонального розвитку.

07.01.10.784.

351.713 Тимченко О. Держава як суб'єкт податкового боргу / *Олена Тимченко* // Рипок цінних паперів України. — 2009. — № 9–10. — С. 23–28.

Проаналізовано чинники, що впливають на фінансовий інтерес держави. Виокремлено два типи податкової держави. На прикладі державного мита за реєстрацією смієї цінних паперів показано неузгодженість дій державних органів у процесі контролю, що знижує його ефективність і призводить до втрати бюджету.

07.01.10.785.

347.73(470):347.721 Унгурова Д. Б.-Х. Государственные корпорации: финансово-правовые аспекты создания и деятельности / *Д. Б.-Х. Унгурова* // Законодательство. — 2009. — № 8. — С. 30–39.

Рассмотрена природа государственной корпорации как элемента финансовой системы России с финансово-правовой и юридической точек зрения. Проанализированы проблемы организации финансирования и контроля за использованием выделяемых средств. Указано на необходимость серьезного обновления законодательства о государственных корпорациях.

07.01.10.786.

347.734(470) Черникова Е. В. Публичность в правовом регулировании банковской деятельности / *Е. В. Черникова* // Государство и право. — 2009. — № 6. — С. 85–87.

Исходя из анализа российского законодательства, отмечено отсутствие законодательного закрепления принципа публичности банковской деятельности. Указано, что это снижает степень воздействия государства на общественные отношения в этой значимой сфере жизнедеятельности общества. Рассмотрена возможность закрепления данного принципа в Банковском кодексе РФ либо в отдельном законе о банках. Представлены отдельные доводы, обосновывающие необходимость закрепления данного принципа на законодательном уровне и введения его в правовое регулирование банковской деятельности.

07.01.10.787.

347.471.8(477) Чуприна Л. Особливості регулювання правового статусу неприбуткової організації, як виду бюджетної установи, в Україні та інших країнах / *Л. Чуприна* // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — К., 2008. — Вип. 79. — С. 27–32.

Розглянуто особливості діяльності неприбуткових установ в Україні та деяких іноземних країнах. Зроблено власні висновки щодо визначення правоздатності бюджетних установ як виду неприбуткових організацій та внесено пропозиції по вдосконаленню вітчизняного законодавства у даній сфері.

07.01.10.788.

347.73(470):336.22 Шахматьев А. А. Налоговое резидентство иностранных организаций: теория и практика правового регулирования / *А. А. Шахматьев* // Государство и право. — 2009. — № 8. — С. 46–53.

Раскрыта правовая природа категории «резидентство», «налоговый domicilio» в налоговом регулировании. Проанализировано определение резидентства в междуна-

родном и российском налоговом законодательстве. Уделено внимание правовому статусу налогового резидента.

МИТНЕ ПРАВО

Книги

07.01.10.789.

343.9:343.359.3(075.8) Додін Є. В. Організація боротьби з митними правопорушеннями та контрабандою : навч. посіб. для студ. юрид. спец. / *Є. В. Додін* ; ОНЮА. — Л. : О. : Сполом, 2009. — 232 с.

Розглянуто основні напрямки та технології роботи державних органів у боротьбі з контрабандою та порушеннями митних правил. Особливу увагу приділено організації цієї діяльності митних органів, їх взаємодії з відповідними структурами зарубіжних країн та правоохоронними підрозділами нашої держави. Підкреслено, що вибір методів, заходів та засобів боротьби з митними злочинами та правопорушеннями залежить від етапу та зміни їх криміналістичних, кримінологічних, деліктологічних характеристик, зміни митних служб різних країн організувати спільну оптимальну протидію цим правопорушенням. Наголошено на необхідності забезпечення законності при організації боротьби з митними правопорушеннями та застосуванні при цьому різних примусових заходів та засобів.

Реферати

07.01.10.790.

351.713(470):35.08 Волков Р. С. Место бюрократии в таможенной системе / *Р. С. Волков* // Актуальные проблемы современной науки. — 2009. — № 4. — С. 151–152.

Статья Р.С. Волкова, соискателя Московского государственного университета им. М. В. Ломоносова, будет интересна для читателей. Исследуя общую и частично абстрактную тему, автор сумел рассмотреть ее достаточно структурированно, содержательно. Анализируется значение и влияние бюрократии как при внутренних, так и при внешних отношениях. Обращается внимание на присутствие у бюрократии острого переживания о статусе в обществе, что может приводить к такому негативному девиантному поведению, как «падкоизм» и «падуступчивость».

Бюрократическая структура является одним из источников конфликтов в обществе. Бюрократ выступает представителем престижа своей структуры, хотя почти никогда не учитывается его позиция в середине иерархии. При этом указывается на роль «духа корпоративности», который делает неэффективным и протест клиента, и обращение к иному чиповнику. Такая причина конфликта отсутствует в сфере предпринимательства, однако в государственных организациях альтернатива отсутствует. Дополнительно указывается на несоответствие между идеологией и фактическим положением вещей.

Рассматривается значение формального и личного при конкретном взаимодействии с клиентом. Последний желает индивидуального, не исключительно процедурного и стандартизированного рассмотрения. Тогда как появление личного вместо строго нормированного неодобряется внутри бюрократии и характеризуется как «взяточничество» и др.

Автор считает, что плохая информированность (наверное, о нормативной базе) таможенной службы является следствием излишней сложности данной структуры и приводит к падению ее авторитета. А это негативно повлияет на эффективность функционирования.

В. В. Прокопенко

07.01.10.791.

351.713(470):340.6 Жданов С. П. О понятии и сущности экспертизы в сфере таможенного дела / С. П. Жданов // Российский следователь. — 2009. — № 6. — С. 3—5.

Статья посвящена тому, что в сфере таможенного дела наряду с судебными экспертизами, которые проводятся в связи с раскрытием и расследованием таможенных преступлений и административных правонарушений, существуют и иные экспертизы, проводимые в ходе таможенного контроля. Такие экспертизы получили название таможенных экспертиз.

Любая экспертиза представляет собой прикладное исследование данного рода объектов и производится в соответствии с правилами, определяемыми спецификой ее предмета и кругом необходимых для производства экспертизы сведений из конкретных областей науки и техники.

В качестве объектов таможенных экспертиз может выступать все, что в той или иной степени связано с перемещением товаров и транспортных средств через таможенную границу и требует для своего исследования специальных знаний либо необходимо для таких исследований.

Проведенный автором статьи анализ понятий судебных и таможенных экспертиз позволяет говорить о появлении новой разновидности экспертиз — таможенных. Выделение данных экспертиз в самостоятельную разновидность возможно с учетом их целевого предназначения — использования специальных познаний при осуществлении таможенного контроля в отношении товаров и транспортных средств, перемещаемых через таможенную границу Российской Федерации.

А. Л. Карпенко

07.01.10.792.

351.713(470):336.201.1 Истомин С. И. Эквивалентная компенсация в таможенном законодательстве / С. И. Истомин // Юридический мир. — 2009. — № 5. — С. 50—55.

Автор анализирует пути разрешения актуальных, возникших в последние годы проблем взаимоотношения таможенной системы с субъектами внешнеэкономической деятельности по поводу эквивалентной компенсации. Он делает это на основании анализа взаимоотношений таможенных органов и предприятий авиационной промышленности РФ, которые осуществляют ремонт зарубежной авиатехники.

В статье отмечается, что сохранение конкурентоспособности российской авиатехники можно обеспечить за счет снижения себестоимости изделий, сокращения временных затрат на проведение ремонтных работ, модернизацию, поставку запасных частей, что будет способствовать сохранению рабочих мест на много лет вперед.

Оптимальным вариантом для соблюдения указанного условия является эквивалентная компенсация, предусмотренная ст. 186 ТК РФ, под которой понимается замена ввезенных товаров, помещенных под режим переработки, другими товарами, с совпадающими с ввезенными товарами признаками, определенными указанной статьей. Эквивалентная компенсация допускает вывоз продуктов переработки до ввоза товаров для переработки.

Автор обращает внимание на то, что не все ученые и практики согласны с высказанными им положениями, исключая эквивалентную компенсацию, указывают на то, что установленные ТК РФ условия таможенного режима переработки на таможенной территории, в том числе эквивалентная компенсация, предполагают, что замена ввозимого для ремонта неисправного товара на аналогичный российский, а также опережающий вывоз эквивалентных товаров возможны только в случае переработки этих товаров.

Отстаивая свою точку зрения, автор ссылается на то, что Международная конвенция об упрощении и гармонизации таможенных процедур допускает возможность использования эквивалентной компенсации. В соответствии с положениями Конвенции «эквивалентные товары» обозначают отечественные или импортированные товары, идентичные по описанию, качеству или техническим характеристикам товарам, импортированным для переработки на таможенной территории, которые они заменяют.

В тех случаях, когда допускается компенсация эквивалентными товарами, таможенная служба должна разрешать экспорт компенсирующих продуктов до импорта товаров для переработки на таможенной территории.

Е. В. Додин

07.01.10.793.

351.713:343.359.3:343.9 Кастрикина Т. Н. Взаимодействие международного и национального законодательства в борьбе с таможенными преступлениями / Т. Н. Кастрикина // Таможенное дело. — 2009. — № 1. — С. 34—36.

В статье Т. Н. Кастрикиной, аспиранта кафедры уголовного права и криминологии Байкальского государственного университета экономики и права, поднимается важный вопрос: значение в борьбе с контрабандой согласованности национального и международного законодательства. Исследование проводится с учетом различных аспектов.

Отмечается значительное сходство подходов к пониманию контрабанды в большинстве стран. Принимается во внимание ее определение в международном правотворчестве и законодательстве РФ. Одновременно проблемой международно-правового сотрудничества является избирательное несоответствие национального законодательства и некоторых международных договоров. Для ее решения считается необходимым сближение правового регулирования и активизация деятельности международных организаций.

Указывается на важность Конвенции о мерах, направленных на запрещение и предупреждение незаконного ввоза, вывоза и передачи права собственности на культурные ценности, так как правонарушения в данной сфере могут иметь значительные негативные последствия для межгосударственных отношений. Рекомендуется создание предусмотренной Конвенцией национальной службы охраны культурных ценностей.

Проанализировав ответственность за контрабанду наркотических средств, автор приходит к выводу о несовершенстве законодательства. Предлагается ужесточить наказание за торговлю наркотиками, поставленную на коммерческую основу, поскольку общественная опасность последней значительно больше, чем других преступлений, связанных с незаконным оборотом наркотиков.

Рассматривается проблема классификации контрабанды и принадлежность ее к разным видам преступлений. В УК РФ она относится к общественноопасным деяниям в сфере экономики. В качестве альтернативы приводится оригинальное решение, закрепленное в Модельном УК для стран СНГ с учетом специфики объекта посягательства: там содержится определение контрабанды как преступления против общественной безопасности (специальная) и как преступления против порядка осуществления предпринимательской и иной экономической деятельности (общая).

В статье исследуются проблемы международных транспортных отношений, где тоже необходима гармонизация законодательства, которая будет способствовать усилению сотрудничества.

В. В. Прокопенко

07.01.10.794.

351.713(470):347.77 Косов А. Интеллектуальная таможня / *А. Косов* // Новое законодательство. Юридическая практика. — 2009. — № 2. — С. 74–77.

В статье поднимаются актуальные вопросы, связанные с выполнением таможенными органами Российской Федерации функций, связанных с пресечением незаконного оборота объектов интеллектуальной собственности в рамках осуществления таможенного контроля.

Автором акцентировано внимание на проблемных моментах борьбы таможенных органов с незаконным оборотом товаров, содержащих объекты права интеллектуальной собственности. В первую очередь автором проведен анализ действующего законодательства Российской Федерации в этой сфере на предмет соответствия международным нормам, в частности ТРИПС. Кроме того, в статье детально освещена категория «параллельного импорта», проблемы, связанные с ним, а также предложены пути их решения.

Затронуты в статье вопросы перспективного законодательства в области защиты прав интеллектуальной собственности таможенными органами, в частности проанализирован законопроект, согласно которому предлагается предоставить таможенным органам право приостанавливать выпуск подозреваемых в контрафактности товаров по своему усмотрению (*ex officio*), то есть без предварительного обращения правообладателя в таможенные органы Российской Федерации.

И. В. Мищенко

07.01.10.795.

351.713(470):338.246 Лошаков А. С. Основные направления деятельности таможенных органов в обеспечении экономической безопасности Российской Федерации / *А. С. Лошаков, В. В. Метелица* // Аспирант и соискатель. — 2009. — № 2. — С. 14–15.

Статья интересна читателям по нескольким причинам. Во-первых, заявленной автором актуальной темой; во-вторых, конкретными предложениями по укреплению экономической безопасности.

Статья анализирует фискальную деятельность таможенных органов и защиту национальных интересов отечественных товаропроизводителей с помощью таможенно-тарифного регулирования. Авторы подчеркивают, что эффективность такого рода защиты возможна только тогда, когда в стране относительно стабилен курс национальной валюты, существует равновесие спроса и предложения на внутреннем рынке и отсутствуют монополии.

Авторы указывают на тот факт, что деятельность таможенных органов в обеспечении экономической безопасности государства проявляется через развитие базовых отраслей экономики, а также таможенная служба России в пределах своей компетенции должна обеспечивать экономическую безопасность государства путем контроля за деятельностью мигрантов.

Изучая данную проблему, в статье отмечено, что для укрепления экономической безопасности со стороны таможенных органов необходимо: оптимально сочетать свободу торговли с политикой протекционизма, активно применять административные меры, использование экономических приемов для преодоления кризиса.

В. В. Прокопенко

07.01.10.796.

351.713(470) Погодина Н. А. Таможенное регулирование частных и публичных интересов при производстве таможенного контроля (на примере системы управления рисками) / *Н. А. Погодина* // Право и экономика. — 2009. — № 6. — С. 83–86.

Статья посвящена проблеме соотношения интересов государства и интересов субъектов внешнеэкономической деятельности при осуществлении таможен-

ными органами контрольных процедур, которые для последних всегда связаны с рядом ограничений. Автор акцентирует внимание на том, что установлению баланса указанных интересов способствует использование системы управления рисками, которая предполагает выборочный контроль по тем товарам и грузам, которые сопряжены с рисками для экономики, безопасности государства, для здоровья людей и пр.

В статье детально рассматривается природа и сущность указанной системы, анализируются основные показатели ее применения в зарубежных странах, а также перспективы ее широкого внедрения в таможенное дело Российской Федерации.

Данная статья представляет значительный интерес для широкого круга читателей, изучающих, практикующих и просто интересующихся актуальными проблемами таможенного дела как Украины, так и зарубежных государств.

И. В. Мищенко

07.01.10.797.

351.713(470) Трунина Е. В. Государственные услуги таможенных органов: признаки, виды, проблемы определения / *Е. В. Трунина* // Современное право. — 2009. — № 8. — С. 71–73.

В статье поднимаются проблемы легального и доктринального определения понятия «государственная услуга таможенных органов», разграничения таких фундаментальных категорий, как «функция» и «услуга». Рассматриваются основные положения концепции «сервисной таможни». Кроме того, автором сформулированы общие признаки, характеризующие государственную услугу в сфере таможенного дела.

Подробно исследуются три вида услуг, предоставляемых таможенными органами: информирование и консультирование по вопросам таможенного дела; принятие предварительных решений о стране происхождения товаров; принятие предварительных решений о классификации товаров в соответствии с Товарной номенклатурой внешнеэкономической деятельности. Кроме того, поднимаются вопросы правовой природы таких таможенных процедур, как таможенное оформление, таможенное сопровождение, а также услуг по хранению товаров под таможенным контролем на складах временного хранения и на таможенных складах.

Данная статья, затрагивающая принципиально новую идеологию таможенного дела, представляет большую научную ценность и будет полезна читателям, интересующимся проблемами современного таможенного права.

И. В. Мищенко

07.01.10.798.

351.713(470) Трунина Е. В. Контрольные функции таможенных органов: виды, правовое регулирование, практика реализации / *Е. В. Трунина* // Право и экономика. — 2009. — № 6. — С. 75–82.

Автором рассматриваются контрольные функции таможенных органов: таможенный контроль, валютный контроль и контроль за исполнением внешнеэкономических сделок, ведомственный контроль.

Автор акцентирует внимание на специфике таможенного контроля. Таможенным кодексом РФ установлена новая идеология таможенного дела, закреплены принципиально новые подходы к стратегии таможенного контроля. В отличие от ранее действующей фактически тотальной системы таможенного контроля в основе проведения таможенного контроля лежит принцип выборочности. При проведении форм таможенного контроля (п. 1 ст. 358 Таможенного кодекса РФ) таможенные органы должны ограничиваться только теми формами таможенного контроля, которые достаточны для обеспечения соблюдения таможенного законодательства РФ.

Большинство форм таможенного контроля могут использоваться как при таможенном оформлении товаров и транспортных средств, так и после их выпуска.

Автор утверждает, что таможенный контроль является собирательным понятием, включающим осуществление комплекса контрольных мероприятий:

контроль правильности определения классификационного кода товара по ТН ВЭД РФ;

контроль правильности определения страны происхождения товаров;

контроль соблюдения актов законодательства РФ, установивших запреты и ограничения на ввоз в РФ и вывоз из РФ отдельных товаров;

контроль в целях применения мер, связанных с защитой интеллектуальной собственности;

валютный контроль и контроль над исполнением внешнеторговых бартерных сделок;

контроль таможенной стоимости;

контроль статистической стоимости;

контроль правильности исчисления и своевременности уплаты таможенных платежей;

контроль соблюдения условий помещения под заявленный таможенный режим, а также специальной таможенной процедуры;

контроль соблюдения дополнительных условий выпуска.

Л. А. Концева

07.01.10.799.

351.713(470).001.36 Трунина Е. В. Таможенный и налоговый контроль в современных условиях: сравнительный анализ / *Е. В. Трунина* // *Хозяйство и право*. — 2009. — № 6. — С. 91–98.

Статья посвящена основным видам государственного контроля, направленного на реализацию фискальной функции государства. — таможенному и налоговому контролю. Их общей чертой является направленность на соблюдение законодательства о налогах и сборах.

Автор проводит сравнительный анализ правового регулирования таможенного и налогового контроля. Таможенному контролю посвящен раздел IV «Таможенный контроль», включающий пять глав и позволяющий комплексно урегулировать порядок осуществления контроля. Особо важной представляется глава 34 «Общие положения, относящиеся к таможенному контролю», которая закрепляет основополагающие положения таможенного контроля: принципы проведения, сроки контроля, полномочия таможенных органов при его проведении и др. Таким образом, автором сделан вывод, что Таможенный кодекс РФ в достаточном виде регламентирует осуществление таможенного контроля.

Налоговый кодекс содержит специальную главу 14 «Налоговый контроль». Однако ее содержание не отличается полнотой и четкостью в регулировании налогового контроля. Так, общие положения о налоговом контроле закреплены только в одной ст. 82, содержание которой практически ограничено определением налогового контроля и сжатым перечислением форм его осуществления. Основная же часть статей данной главы посвящена регулированию только порядка осуществления налоговых проверок.

Автором статьи приводятся формулировки осуществляемого таможенными и налоговыми органами контроля. Так, согласно п. 1 ст. 82 Налогового кодекса РФ налоговым контролем признается деятельность уполномоченных органов по контролю за соблюдением налогоплательщиками, налоговыми агентами и плательщиками сборов законодательства о налогах и сборах в порядке, установленном Налоговым кодексом РФ. В соответствии с подп. 19 п. 1 ст. 11 Таможенного кодекса РФ таможенный контроль — совокупность мер, осуществляемых таможенными органами в целях

обеспечения соблюдения таможенного законодательства РФ.

Согласно п. 7 ст. 358 Таможенного кодекса РФ проведение таможенного контроля — исключительно прерогатива таможенных органов. Пункт 1 ст. 82 Налогового кодекса РФ установил аналогичное положение, закрепив, что налоговый контроль проводится должностными лицами налоговых органов в пределах их компетенции. По мнению Е. Труниной, рассмотреть существенные различия таможенного и налогового контроля можно, используя следующие их характеристики:

— формы контроля;

— сроки и период осуществления;

— порядок проведения контроля;

— привлечение к ответственности за правонарушения, выявленные в ходе осуществления контроля.

Л. А. Концева

Статті

07.01.10.800.

351.713(470) Бакаева О. Ю. Специальные упрощенные процедуры таможенного оформления: баланс интересов / *О. Ю. Бакаева* // *Законодательство*. — 2009. — № 10. — С. 49–55.

В контексте изучения баланса взаимоотношений частных и публичных интересов в таможенном законодательстве РФ проанализированы действующие в соответствии с нормами ТК РФ специальные упрощенные процедуры таможенного оформления, которые устанавливаются для лиц, осуществляющих ввоз товаров на таможенную территорию РФ, согласно п. 3 ст. 68 ТК РФ. Выданы перечень лиц, которые могут воспользоваться специальными упрощенными процедурами. Раскрыта процедура установления специальных упрощенных процедур таможенного оформления. Отмечено, что потенциальные возможности применения процедур остаются недостаточно раскрытыми.

07.01.10.801.

351.713:339.543.62 Глазьев С. Ю. Формирование Таможенного союза как важнейшего элемента антикризисной стратегии / *С. Ю. Глазьев* // *Таможенное дело*. — 2009. — № 4. — С. 2–4.

Обосновывается необходимость формирования таможенного союза в рамках Евразийского экономического сообщества (ЕвразЭС) с учетом кризиса глобальной финансовой системы. Проанализированы три этапа формирования Таможенного союза. Особое внимание уделено целям и задачам, которые потребуют реализации на предварительном этапе (до 1 января 2010 г.).

07.01.10.802.

351.713(4) Жамкобян С. Единое таможенное законодательство Европы: от Римского договора к модернизированному таможенному кодексу / *С. Жамкобян* // *Таможенное дело*. — 2009. — № 4. — С. 32–37.

Раскрыты предпосылки единого таможенного регулирования в Европе. Исследована динамика развития понятийного аппарата, а также вопросов распределения полномочий между государствами-участниками и наднациональными органами в процессе создания таможенного союза ЕС. Проанализированы этапы формирования системы правовых актов таможенного законодательства ЕЭС (1968–2008).

07.01.10.803.

351.713:339.543.62 Корняков К. А. О некоторых теоретических вопросах проведения таможенного контроля на единой таможенной территории Таможенного союза / *К. А. Корняков* // *Таможенное дело*. — 2009. — № 4. — С. 8–13.

Проанализированы формы, содержащиеся в разделе 3 проекта Таможенного кодекса Таможенного союза, которые посвящены вопросам таможенного контроля. Указано, что в данном проекте в полной мере учтены международные правила и стандарты организации и проведения таможенного контроля. Рассмотрены специфические особенности принципов таможенного контроля, а также методы таможенного контроля.

07.01.10.804.

351.713 Курочкин С. Исполнение судебных актов по делам о возврате таможенных платежей / С. Курочкин // Корпоративный юрист. — 2009. — № 7. — С. 51—53.

Проанализирован механизм получения излишне уплаченных, взысканных таможенными органами денежных средств на основании имеющегося судебного акта. Рассмотрены нюансы, возникающие при их фактическом возврате. Предложены пути аргументированного доказывания своей позиции при взаимодействии с таможенными органами и существенной экономии времени при получении денежных средств.

07.01.10.805.

351.713:339.543.62.001.13 Липатова Н. Г. Концептуальная модель разработки проекта таможенного кодекса Таможенного союза / Н. Г. Липатова // Таможенное дело. — 2009. — № 3. — С. 11—17.

Представлена концептуальная модель разработки Таможенного кодекса Таможенного союза, которая охватывает практически все базовые этапы проектирования сложной правовой системы от эмпирического исследования (анализ, обобщение, систематизация существенных факторов из области правовой системы таможенного регулирования) до разработки структуры правовых норм кодекса, методов и средств обеспечения требуемого качества проекта кодекса. Выделены основные цели, которые определяют целесообразность принятия данного кодекса.

07.01.10.806.

351.713(470):339.543.4 Мелешенко И. Включение лицензионных платежей за использование товарного знака в таможенную стоимость товара при импорте в РФ / Иван Мелешенко // Корпоративный юрист. — 2009. — № 9. — С. 15—17.

Проанализирована правомерность требований таможенных органов РФ относительно включения лицензионных платежей в таможенную стоимость ввозимых в РФ товаров. Рассмотрены условия, которые определяют возможность такого включения/невключения. Указано на необоснованно широкую практику вольного толкования таможенными органами РФ Закона о таможенном тарифе и требования увеличить таможенную стоимость на суммы лицензионных платежей.

07.01.10.807.

351.713(470):339.543:311 Морозов О. В. Митна статистика XIX — початку XX ст. як джерело дослідження митної політики / О. В. Морозов // Грані. — 2009. — № 5. — С. 30—33.

Розглянуто історичні етапи розвитку митної статистики в Російській імперії. Проаналізовано технології, які застосовувалися у XIX ст. Надано оцінку ефективності митної статистики як показника успішності реалізації митної політики.

07.01.10.808.

351.713:339.543.62:339.543.4 Новиков В. Е. Теоретические аспекты тарифного регулирования в таможенном союзе ЕвразЭС / В. Е. Новиков // Таможенное дело. — 2009. — № 3. — С. 38—40.

Раскрыт характер взаимодействия таможенно-та-

рифного регулирования как непосредственного государственного регулятора с другими регуляторами, которые определяются рыночной средой или государством. Представлена схема направленности действий важнейших экономических регуляторов. Выделены этапы методологии определения таможенно-тарифных инструментов. Указано на необходимость разработки научно обоснованной методической базы формирования тарифа Таможенного союза ЕвразЭС и его постоянной корректировки.

07.01.10.809.

351.713(478) Суркичин Г. Ф. Фискальная функция таможенных органов Республики Молдова / Г. Ф. Суркичин // Финансовое право. — 2009. — № 8. — С. 34—40.

Указано на трансформационные процессы в таможенных органах Республики Молдова, затрагивающие структуру, функции, компетенцию, а также способы работы и оперативность оформления таможенных деклараций. Особое внимание уделено изменениям в механизме государственного регулирования трансграничного перемещения товаров и транспортных средств, направленных на оптимизацию механизма государственного управления внешнеторговыми операциями, устранению дублирования управленческих функций, сокращению расходов на содержание государственного аппарата на границе при условии обеспечения интересов экономической и иных видов безопасности при осуществлении внешнеторговых операций.

Див. також: 03.01.10.342, 04.01.10.426,
06.01.10.615, 07.01.10.700.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Статті

07.01.10.810.

342.922:347.77 Благодарний А. Особливості адміністративної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері / Андрій Благодарний // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 123—127.

На основі аналізу вітчизняного та зарубіжного законодавства розкрито деякі проблеми відповідальності юридичних і фізичних осіб за вчинення адміністративних правопорушень в інформаційній сфері. Висловлено рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства.

07.01.10.811.

35.08(477) Кривко Н. І. Доступ та компетенція державних службовців щодо використання інформації з обмеженим доступом / Н. І. Кривко, І. В. Клименко // Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 17. — С. 76—78.

Проведено аналіз чинної нормативно-законодавчої бази України щодо доступу та компетенції державних службовців у сфері доступу до інформації з обмеженим доступом. Вказано, що потребують законодавчого закріплення ряд понять стосовно інформації з обмеженим доступом, правил її використання, порядку обміну таким видом інформації та ін. Наголошено на необхідності розробки та затвердження Кодексу України «Про державну службу» для ефективної та успішної співпраці між органами виконавчої влади України у випадках обміну інформацією з обмеженим доступом.

07.01.10.812.

347.775 Пилипенко Ю. С. Общие теоретические аспекты института тайны / Ю. С. Пилипенко // Государство и право. — 2009. — № 7. — С. 19—24.

Проаналізована соціальна природа, а також історичне походження інституту тайни. Указано на відсутність в сучасному російському законодавстві визначення поняття тайни. Приведено докази неможливості методологічно точно визначити тайну, виходячи тільки з поняття «інформація». Зазначено, що якщо інформація зберігається в таємі, значить, остання представляє собою не власну інформацію, а станок заборони доступу до неї. Представлено авторське визначення тайни як правового явища, його предмета, суб'єкта та об'єкта. Показано, що в залежності від сукупності інтересів та специфіки змісту закритих відомостей (тайни) мають різний режим правової охорони.

07.01.10.813.

342.5:347.77(470) Россошанский А. В. Проблема информационной открытости публичной власти в современной России / Андрей Владимирович Россошанский // Власть. — 2009. — № 11. — С. 29–33.

Освітлено проблеми доступності інформації до діяльності органів публічної влади в РФ. Проаналізовано правове регулювання режиму надання інформації. Сформульовано пропозиції по розширенню інформаційної відкритості публічної влади в сучасній Росії.

07.01.10.814.

347.77:004.056(470)(094.1) Рыжов Р. С. Административно-правовые отношения, регулируемые Федеральным законом «Об информации, информационных технологиях и защите информации» / Р. С. Рыжов // Административное право и процесс. — 2009. — № 6. — С. 4–6.

Указано, что в рамках комплексной отрасли информационного права регулирование отношений осуществляется в большей степени посредством административно-правовых норм. Представлен анализ норм ФЗ РФ «Об информации, информационных технологиях и о защите информации».

07.01.10.815.

347.77:339.543.62 Сомов Ю. И. Вопросы обеспечения информационной безопасности на единой таможенной территории Таможенного союза / Ю. И. Сомов // Таможенное дело. — 2009. — № 3. — С. 9–11.

Выделены основные причины, которые поднимают актуальность вопросов обеспечения информационной безопасности на единой таможенной территории Таможенного союза. Представлено авторское определение информационной безопасности Таможенного союза. Выделены основные составляющие интересов в информационной сфере деятельности. Затронуты вопросы защиты конфиденциальной информации.

07.01.10.816.

347.77(477) Сопілко І. Особливості формування основних понять і категорій інформаційного права щодо отримання органами державної влади інформації / І. Сопілко // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 9. — С. 76–79.

Надано науково-практичне обґрунтування необхідності та доцільності єдиного використання термінів і понять, що визначають можливості органів державної влади щодо отримання інформації. Вказано, що при використанні термінів і конструкцій, що визначатимуть поняття інформаційного права для встановлення повноважень конкретного ОДВ, слід враховувати: необхідність закріплення особливої процедури набуття інформаційної діяльності органу державної влади; встановлення строків отримання інформації, вказівку суб'єкта, який зобов'язаний надати інформацію органу державної влади; закріплення форми отримання інформації та ін. Наголошено на необхідності формування ви-

щого понятійно-категоріального апарату щодо визначення можливостей отримання інформації органами державної влади України.

07.01.10.817.

342.5:659.3 Степанов В. Ю. Государные управления в информационном пространстве / В. Ю. Степанов // Государство и право. — 2009. — № 4. — С. 83–87.

Досліджено проблеми сучасного стану державного управління в інформаційному просторі. Виявлено, що для формування єдиного інформаційного простору необхідна цілеспрямована інформаційна політика держави. Вказано на актуальність створення в органах державного управління з метою координації взаємодії засобів масової інформації й органів державної влади відповідних інститутів і ресурсів.

07.01.10.818.

347.77(477) Стоєцький О. Суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки України: адміністративно-правові засади / Олексій Стоєцький // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 161–164.

Визначено коло суб'єктів забезпечення інформаційної безпеки України. Обґрунтовано адміністративно-правові засади їх діяльності.

07.01.10.819.

347.77:007 Талапина Э. В. Электронное опубликование нормативных актов: зарубежный опыт / Э. В. Талапина // Государство и право. — 2009. — № 7. — С. 54–60.

На основе анализа практики опубликования нормативных актов некоторых государств сделан вывод о доминировании множественности официальных печатных и электронных источников информации. Приведены примеры опыта исключительного (Франция) и альтернативного (Швейцария) электронного опубликования нормативных актов. Отдельно обращено внимание на зарубежный опыт электронного доступа к судебным документам. Выделены причины «осторожного» отношения зарубежных стран к признанию первичности официального электронного опубликования.

07.01.10.820.

347.19:651.4/9 Ткачук Т. Конфіденційне діловодство як важлива складова системи захисту конфіденційної інформації, що є власністю юридичних осіб / Тарас Ткачук // Юридичний радник. — 2009. — № 3. — С. 23–31.

Досліджено питання захисту конфіденційної інформації. Проаналізовано систему конфіденційного діловодства на підприємствах, в установах та організаціях.

07.01.10.821.

342.951:35.078.3 Червяков О. Б. Актуальні питання забезпечення державного управління інформаційними ресурсами / О. Б. Червяков // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 114–121.

Наведено класифікації інформації за режимом доступу, за правовим режимом. Окреслено коло учасників інформаційних відносин. Визначено місце управлінської інформації у загальному інформаційному масиві. Наведено перелік джерел управлінської інформації. Подано класифікацію систем збирання, зберігання, обробки й розповсюдження інформації. Звернено увагу на актуальність питання впорядкування управлінської інформації, а також її контролю. Вказано на необхідність закріплення концептуальних процедурно-правових питань інформаційного забезпечення державного управління в Інформаційному кодексі України, розробка якого передбачається.

Див. також: 07.01.10.711.

12.00.08 КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Книги

08.01.10.822.

343 Альманах кримінального права : зб. ст. Вип. 1 / відп. ред. П. П. Андрушко, П. С. Берзіп. — К. : Правова єдність, 2009. — 424 с.

Проаналізовано актуальні питання кримінального права. Визначено шляхи удосконалення окремих положень КК України, а також практики його застосування. У збірник увійшли праці співробітників Київського національного університету ім. Т. Шевченка, визначних науковців інших центрів України.

08.01.10.823.

343.32/7(477)(076)(075.8) Кримінальне право України : Практикум : навч. посіб. / за ред. С. С. Яценка. — 3-тє вид., переробл. і допов. — К. : Правова єдність, 2010. — 640 с.

Включено програми із Загальної та Особливої частини кримінального права України, методичні матеріали (зокрема, методику виконання студентами завдань до практичних і семінарських занять та їх проведення, підготовки та проведення змодельованих судових процесів, а також методичні рекомендації щодо вирішення задач). Сформульовано основні питання та задачі з відповідних тем навчального курсу кримінального права України.

08.01.10.824.

343.37 Папов М. М. Кримінальна відповідальність за незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків : монографія / М. М. Панов ; наук. ред. В. І. Борисов. — Х. : Право, 2009. — 184 с.

Розглянуто проблеми кримінальної відповідальності за незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків. Досліджено загальний, родовий, видовий та безпосередній об'єкти злочину, поняття предмета злочину, ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторін, суб'єкт злочину, питання призначення покарання. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення ст. 200 КК України та практики її застосування.

08.01.10.825.

343.3/7 Уголовное право Украины. Особенная часть : учебник / отв. ред. Е. Л. Стрельцов. — 5-е изд., доп. и перераб. — Х. : Одиссей, 2009. — 544 с.

В соответствии с программой курса рассматриваются положения Особенной части уголовного права Украины с учетом изменений в законодательстве, постановлениями Пленума Верховного Суда Украины и последних достижений уголовно-правовой науки. Сформулированы конкретные составы преступлений и те виды наказаний, которые могут быть применены за их совершение. Предложены контрольные вопросы и задания для самопроверки материала по данной дисциплине.

Див. також: 08.01.10.87, 08.01.10.876.

Автореферати

08.01.10.826.

343.432+343.712.3 Акімов М. О. Кримінально-правова характеристика захоплення заручників за законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук :

12.00.08 / Акімов Михайло Олександрович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 16 с.

Проаналізовано виникнення та історичний розвиток захоплення заручників і відповідальності за нього у міжнародному праві та за кримінальним законодавством України. Розкрито особливості відповідальності за захоплення заручників за кримінальним законодавством іноземних держав. Розглянуто місце відповідної норми в Особливій частині КК України, об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу злочину, кваліфікуючі ознаки, питання відмежування від суміжних діянь. Сформульовано пропозиції з удосконалення кримінального законодавства у цій частині (зокрема, щодо значення спонукання, уточнення переліку адресатів вимог тощо). Запропоновано нову редакцію статті чинного КК України про відповідальність за даний злочин.

08.01.10.827.

343.712.1 Дітріх О. І. Насильство у складах корисливих посягань на власність за кримінальним правом України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Дітріх Олена Ігорівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 15 с.

Досліджено зміст, ознаки фізичного і психічного насильства. Дано кримінально-правову характеристику насильства як способу вчинення корисливих злочинів проти власності із застосуванням насильства. Звернено увагу на необхідність визначити у КК України поняття «насильство», «фізичне насильство» та «психічне насильство». Досліджено проблеми кримінально-правової кваліфікації злочинів проти власності із застосуванням насильства. Розглянуто проблемні питання застосування положень ч. 2 ст. 186, ст. ст. 187, 189 КК України.

08.01.10.828.

343.238 Созанський Т. І. Класифікація сукупності злочинів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Созанський Тарас Іванович ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Ль., 2009. — 18 с.

Проаналізовано поняття сукупності злочинів та її види. Визначено місце сукупності в інституті множинності злочинів. З'ясовано співвідношення між сукупністю злочинів і суміжними кримінально-правовими явищами. Правила кваліфікації сукупності злочинів аналізуються, виходячи не з традиційного поділу сукупності на ідеальну та реальну, а з результатів кримінально-правової оцінки злочинів, які утворюють сукупність, передбачені однією і тією ж статтею (частиною статті) Особливої частини КК; різними частинами однієї статті Особливої частини КК; різними статтями Особливої частини КК. Обґрунтовано допустимість і доцільність використання при кваліфікації сукупності злочинів правила, що кожен зі злочинів, які утворюють сукупність, повинен отримувати самостійну кримінально-правову оцінку.

08.01.10.829.

343.37 Тихопова О. В. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства про бюджетну систему України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Тихопова Олена Вікторівна ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 20 с.

Проаналізовано розвиток кримінального законодавства, яке діяло на теренах України, та зарубіжного кримінального законодавства, яке встановлює кримінальну відповідальність за порушення законодавства про бюджетну систему. Розглянуто об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу досліджуваного злочину. Доведено необхідність зміни назви статті та вдосконале-

по формулювання об'єктивних проявів злочину, передбаченого ст. 210 КК України. Обгрунтовано поже визначення предмета цього злочину та аргументовано необхідність заміни покарань, пов'язаних з впливом на волю особи, на покарання економічного характеру, які визначені в санкції зазначеної статті.

08.01.10.830.

343.2:343.232 Топчій В. В. Кримінально-правова характеристика не виплати заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат (ст. 175 КК України) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Топчій Василь Васильович ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Льв., 2009. — 18 с.

Досліджено юридичні склади злочинів, які містяться у диспозиціях ст. 175 КК України, що посягають на трудові, адміністративні правовідносини та правовідносини у сфері соціального захисту. Розглянуто та проаналізовано питання спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності за ці злочини та санкції, які застосовуються за не виплату заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат за їх нецільове використання. Проаналізовано як законодавство України, так і законодавство країн — учасниць Європейського Союзу з урахуванням міжнародних норм та стандартів у галузі пропозицій щодо удосконалення чинного КК України та правозастосовної практики з урахуванням міжнародного досвіду.

Реферати

08.01.10.831.

343.72 Казанцева К. Обумовленість кримінально-правової норми, що передбачає відповідальність за порушення правил здачі дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння / К. Казанцева // Юридична Україна. — 2009. — № 3. — С. 98—104.

Викладено різні точки зору щодо обумовленості, доцільності та логічності застосування тієї чи іншої норми кримінального права в контексті ситуації, що складається у державі при зміні як соціальної, так і економічної систем. Серед факторів виділено: соціально-економічні, нормативні, кримінологічні, соціально-психологічні. Ці фактори розкрито більш детальним чином, а також дана основна характеристика системи та ієрархії. Простежується система і взаємозалежність між ними. Наведено основні недоліки формулювання даної кримінально-правової норми. Ситуація у сфері обігу дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння характеризується ослабленням державного контролю за діяльністю професійних учасників ринку дорогоцінних металів і дорогоцінних каменів і в той же час збільшенням числа нормативно-правових актів, що регламентують відносини у цій сфері. Дорогоцінні метали та дорогоцінний камінь є матеріалами стратегічного призначення, а також являють собою високоліквідний товар, що має властивості фондової цінності, що обумовлює високу прибутковість видобутку і виробництва цих цінностей. З огляду на велике значення нормально функціонування даних галузей промисловості для забезпечення національної безпеки, характер, виробленої ними продукції необхідно визнати важливість ефективної кримінально-правової охорони відносин у сфері видобутку та виробництва дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння. Невелика поширеність передбачених цією статтею протиправних дій не може служити підставою для однозначного висновку про неспотрібність такої норми. У зв'язку з цим можна згадати про норми, що встановлюють відповідальність за злочини проти миру і безпеки людства, які теж, як відомо, практично не застосовуються. Відсутність у

провадженні кримінальних справ за цими статтями не дає приводу говорити про їх непотрібність.

У теорії кримінального права виділяється прогностична функція останнього, яка означає, що кримінальний закон може містити норми, що встановлюють відповідальність за посягання на суспільні відносини, які ще повністю не сформувалися і перебувають у стадії розвитку. Саме до такого виду можна віднести норми про відповідальність за посягання на суспільні відносини у сфері обігу дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння після скасування державної монополії на операції з валютними цінностями.

О. Л. Сенатор

08.01.10.832.

343.919-056.83 Митрофанов І. Кримінально-правові заходи впливу на наркозалежних осіб, які вчинили злочин: поняття і система / І. Митрофанов // Юридична Україна. — 2009. — № 3. — С. 105—110.

Автор вказує на недосконалість понятійного апарату в кримінальному праві, зокрема на відсутність поняття кримінально-правових заходів впливу на наркозалежних осіб, які скоїли злочин. Така ситуація склалася у зв'язку з недостатньою увагою до проблем пенітенціарного і постпенітенціарного характеру. Далі викладається етимологічне походження даного поняття. Перераховуючи основні завдання кримінального закону і механізму правореалізації, вказуються загальні початки механізму дії кримінально-правових норм. Що ж стосується безпосереднього впливу на наркозалежних осіб, які вчинили злочин, щодо них говориться те ж, що й у відношенні загальних суб'єктів злочину. У той час як психологічні особливості даних осіб виділяють їх в абсолютно відокремлену категорію, до якої є необхідним застосування зовсім інших заходів превентивного впливу й інший підхід до кваліфікації та призначення покарання.

Одним з пріоритетних завдань сучасних фахівців з соціальної роботи в галузі наркології є активний вплив на хворого вже на початку процесу лікування. Запорукою ефективності соціальної роботи у вирішенні проблем наркозалежності є постійний зв'язок лікувального процесу з діяльністю з корекції соціального статусу хворого. Звідси випливає необхідність зближення позицій наркологів та соціальних працівників, перш за все, за допомогою грамотної організації спільного лікувально-реабілітаційного процесу, що має бути закріплено у відповідних нормативних документах, посадових інструкціях і положеннях.

Існує кілька основних напрямків спільної діяльності медичних працівників і фахівців з соціальної роботи для досягнення поставлених цілей: формування у хворого усвідомленої стабільної мотивації або настанови на відмову від споживання наркотичних засобів, на активне включення і реабілітаційний процес; здійснення комплексу лікувально-психолого-терапевтичних заходів, спрямованих на дезактуалізацію потягу до наркотиків, запобігання рецидивам хвороби; редукування поведінкових, афективних, інтелектуальних розладів, що розвинулися або посилилися у процесі хвороби; зміцнення здоров'я хворого на основі навчання навичкам здорового способу життя; корекція структури особистості хворого для забезпечення позитивного особистісного розвитку; підвищення рівня соціального функціонування хворого, формування або відновлення позитивних сімейних зв'язків; досягнення реального матеріального самозабезпечення пацієнта на основі закріплення навичок системної зайнятості, освітньо-професійної підготовки. Найважливіший напрямок медико-соціальної роботи — робота з клієнтами, які страждають наркотичними захворюваннями. Специфіка конкретної соціальної роботи з людьми визначається багатьма факторами: віком клієнта, видом його соціальної діяль-

пості, екопомічним ставовищем його сім'ї, станом його здоров'я, наявністю певних факторів, які впливають на здоров'я людини.

О. Л. Сенатор

08.01.10.833.

343.352 Сухоребрий І. І. Проблемні питання притягнення до кримінальної відповідальності юридичної особи за вчинення корупційних злочинів / *І. І. Сухоребрий* // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. — 2009. — Вип. 1. — С. 212–220.

Відповідно до Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції, Кримінальної конвенції по боротьбі з корупцією та Закону «Про засади запобігання та протидії корупції» закон встановлює відповідальність юридичних осіб за вчинення їх уповноваженими особами корупційних правопорушень, а також визначає порядок притягнення їх до відповідальності. Дія закону не поширюється на юридичні особи публічного права, які повністю утримуються за рахунок державного або місцевих бюджетів, а також на міжнародні організації. Відповідно до закону «юридична особа несе відповідальність, встановлену цим Законом, за вчинення від його імені та в його інтересах керівником такої юридичної особи, її засновником, учасником або іншою уповноваженою особою самостійно або у співучасті будь-якого із злочинів, передбачених статтею 209, частинами першою або другою статей 354, 355, статтями 364, 365, 368, 369 і 376 Кримінального кодексу України». Наведена проблематика питання притягнення до кримінальної відповідальності юридичної особи за вчинення корупційних дій, а також наведені положення міжнародного і міжнародного кримінального права, у яких юридична особа є суб'єктом злочину. Відзначається, що положення і принципи міжнародного права не застосовні в контексті кримінального права в нашій державі, оскільки склалася традиція кримінального права романо-германської правової сім'ї, яка заперечує можливість відповідальності юридичної особи. Наведено аргументи різних учених з даного питання. Принципи особистої і винної відповідальності спростовують можливість введення до числа суб'єктів юридичної особи. Іншим рішенням даного питання запропоновано розмежування суб'єкта скоєння злочину і суб'єкта відповідальності. Необхідність притягнення юридичної особи до кримінальної відповідальності зумовлюється такими факторами: завдання величезної шкоди у результаті порушення організаціями законодавства про охорону природи, а також здійснення екопомічних та інших правопорушень (ухилення від сплати податків, продаж недоброякісних товарів, надання неякісних послуг, банківське шахрайство, організація незаконної міграції та ін.). Застосовувані до організацій штрафні санкції в рамках цивільного та адміністративного законодавства часто не відповідають розміру заподіяної шкоди. При цьому шкода, заподіяна діяльністю юридичної особи, значно перевищує шкоду, яку може бути завдано окремим фізичним особам: кримінальна відповідальність юридичних осіб передбачена в даний час законодавством зарубіжних країн: Великобританії, Франції, Німеччини, Бельгії та ін. Норми про кримінальну відповідальність юридичних осіб містять проекти КК РФ, України і Казахстану. Залучення до кримінальної відповідальності юридичної особи необхідно як превентивний захід. Притягнення до кримінальної відповідальності лише фізичних осіб не може дати гарантії того, що юридична особа не продовжить свою злочинну діяльність за допомогою інших фізичних осіб. Основним аргументом неможливості притягнення юридичної особи до кримінальної відповідальності виступає проблема призначення покарання. Штрафні санкції по відношенню до даного суб'єкта передбачені в адміні-

стративному праві і введення подібних заходів у кримінальному праві спричинить дублювання правової форми.

О. Л. Сенатор

Статті

08.01.10.834.

343.222 Антонова Е. Ю. Вина юридических лиц в уголовном законодательстве стран англосаксонской системы права / *Е. Ю. Антонова* // Закон и право. — 2009. — № 8. — С. 102–104.

Указано, что при признании юридического лица субъектом уголовной ответственности наиболее остро встает вопрос о субъективной стороне преступления, которая характеризует психическое отношение лица к своему деянию и его последствиям. Освещена проблема наличия у юридических лиц вины, так как, по мнению ученых, уголовная ответственность корпораций выходит за рамки принципа виновности. Представлен сравнительно-правовой анализ проблемы вины юридических лиц.

08.01.10.835.

343.412(477) Анчукова М. В. Щодо кримінальної відповідальності за розголошення таємниці усиновлення (ст. 168 КК України) / *М. В. Анчукова* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 424–429.

Проаналізовано одну із видів таємниць приватного життя людини — таємницю усиновлення (ст. 168 КК України). Виявлено та розкрито ознаки даного складу злочину. Розглянуто зарубіжне законодавство у частині регламентації кримінальної відповідальності за розголошення таємниці усиновлення. Зазначено, що у зарубіжному та українському законодавстві особлива увага приділяється аналізованому злочину, а саме, спеціальному суб'єкту — службовій особі або особі, якій відомості про усиновлення (удочеріння) стали відомі по службі чи по роботі. Наголошено, що вітчизняний закон вирізняється таким кваліфікованим видом цього злочину, як заподіяння внаслідок його вчинення тяжких наслідків.

08.01.10.836.

343.23(477) Берзін П. Систематизація наслідків як елементів складів злочинів: основні юридичні та формально-логічні аспекти / *Павло Берзін* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 114–117.

З'ясовано особливості систематизації наслідків, які виступають елементами складів злочинів залежно від їх конкретних проявів, закріплених у нормах Особливої частини КК України. Виявлено та охарактеризовано найбільш типові різновиди наслідків у специфічній конструкції складу злочину.

08.01.10.837.

343.222+343.225.001.36 Бурдін В. Осудність та неосудність: порівняльно-правові аспекти / *Володимир Бурдін* // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2009. — № 3. — С. 53–60.

Розглянуто поняття осудності та неосудності у кримінальному законодавстві зарубіжних держав, які належать до різних правових систем. Проаналізовано причини неосудності. Досліджено регламентацію застосування примусового лікування до осіб, які вчинили суспільно небезпечні діяння.

08.01.10.838.

343.23 Весслов Е. Г. Идея псевдопреступления как теоретическая основа системы обстоятельств, исклю-

чающих преступность деяния / *Е. Г. Веселов* // Юрист-правовед. — 2009. — № 5. — С. 38—41.

Раскрыто уяснение правовой природы обстоятельств, исключающих преступность деяния, которое имеет большое значение для выявления границ преступного поведения и отграничения преступлений от сходных несправедливых актов (например, необходимой обороны, крайней необходимости, физического или психического принуждения). Указано, что такие деяния могут быть названы псевдопреступлениями. Выделен состав псевдопреступления. Проанализированы его основные признаки: внешнее сходство псевдопреступления и преступления; содержательное их различие, обусловленное наличием указанных в уголовном законе объективных и субъективных факторов.

08.01.10.839.

343.132 Голубева М. Л. Эволюция понятия ошибок / *М. Л. Голубева* // Следователь. — 2009. — № 7. — С. 2—4.

Раскрыта сущность термина «ошибка» в уголовном праве РФ. Установлено, что на первоначальном этапе понятие «ошибка» трактовалось как «неправильность действий». Дано различие между юридической и фактической ошибкой. На основе проведенного анализа сформулировано определение понятия «ошибка».

08.01.10.840.

343 Гончаренко Г. С. О введении института уголовной ответственности юридических лиц в систему российского уголовного законодательства / *Г. С. Гончаренко* // Известия высших учебных заведений. Северо-Кавказский регион. Общественные науки. — 2009. — № 4. — С. 90—93.

Рассмотрены точки зрения ученых на введение института в уголовное право ответственности юридических лиц. Проанализирован вопрос о субъекте коррупционных преступлений.

08.01.10.841.

343.222:658.012.8(477) Грек Б. Про кримінальну відповідальність за рейдерство / *Борис Грек* // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2009. — № 3. — С. 40—46.

Сформульовано та обґрунтовано кримінально-правове поняття «рейдерство». Встановлено його місце в системі Особливої частини КК України. Виділено характерні ознаки цього суспільно небезпечного явища, за допомогою яких з'явилась можливість відмежовувати його від суміжних складів злочинів. Запропоновано введення до КК України норми про відповідальність за рейдерство як самостійний склад злочину.

08.01.10.842.

343.342 Гродецький Ю. В. Суспільна небезпечність провокації злочину / *Ю. В. Гродецький* // Проблеми законності : акад. міжвід. наук. зб. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 102. — С. 163—171.

Розглянуто різні підходи учених щодо визначення поняття «провокація злочину». Сформульовано авторське поняття «провокація злочину» та виокремлено його ознаки. З'ясовано специфіку суспільної небезпечності провокації злочину.

08.01.10.843.

343.542.1(4) Донченко А. Г. Современное уголовное законодательство зарубежных государств об ответственности за оборот порнографии / *А. Г. Донченко* // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2009. — № 4. — С. 112—115.

Исследована проблема ответственности за оборот порнографии в зарубежных государствах. Условно

выделено три группы государств, в уголовных кодексах которых имеются существенные различия по отношению к регламентации ответственности за оборот порнографии. Первую группу составляют страны, в которых законодатель установил уголовную ответственность только за оборот обычной порнографии (Швеция). Вторая группа — ответственность за оборот детской порнографии (Австрия). Третью группу образуют государства, уголовные законодательства которых регламентируют ответственность за оборот как обычной порнографии, так и детской (ФРГ). Отмечено, что большинство уголовных законодательств зарубежных стран устанавливают повышенную ответственность за вовлечение несовершеннолетних в создание порнопродукции либо за распространение таких материалов или предметов, что свидетельствует об особой защите несовершеннолетних от вредного воздействия порнографии.

08.01.10.844.

343.2.01 Євдокимов Д. Застосування оціночних понять у сучасному кримінальному праві / *Дмитро Євдокимов* // Юридичний журнал. — 2009. — № 6. — С. 82—90.

Виокремлено такі основні властивості оціночних понять у праві, як їхня здатність виступати формою юридичного права, а також джерелом суб'єктивного і об'єктивного юридичного права. Проаналізовано питання сутності та місця оціночних ознак у кримінальному праві. Розкрито сучасні тенденції їхнього застосування, які мають не лише абстрактний науково-теоретичний зміст, але й актуальне значення для подальшого вдосконалення кримінального законодавства та правозастосовної практики.

08.01.10.845.

343.2(094.4) Євдокимова О. В. Питання класифікації санкцій КК України / *О. В. Євдокимова* // Проблеми законності : акад. міжвід. наук. зб. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 102. — С. 148—153.

Визначено різницю між санкцією кримінально-правової норми і санкцією статті Особливої частини КК. Основна увага приділена санкціям статей (їх частин) Особливої частини КК України. Охарактеризовано різні класифікації щодо видів кримінально-правових санкцій. Виділено та проаналізовано види санкцій статей Особливої частини КК України.

08.01.10.846.

343.347 Забавко Р. А. О понятии «экологическое преступление» / *Р. А. Забавко* // Российский следователь. — 2009. — № 11. — С. 18—19.

Исследовано поняття «екологічне преступление». Проанализировано историю, научные дефиниции, составные элементы данного понятия. Сформулировано авторское определение экологического преступления.

08.01.10.847.

343.343.3(470) Иванов Н. Г. Хулиганство как преступление: критический взгляд / *Н. Г. Иванов* // Государство и право. — 2009. — № 6. — С. 53—61.

Дана историческая справка происхождения феминизма «хулиганство». Приведены аргументы и примеры в пользу исключения состава хулиганства из УК РФ. Автор утверждает, что хулиганства как преступления не существует, а существует хулиганский мотив, который должен быть предусмотрен и как отягчающее наказание обстоятельства, и как квалифицирующий признак не только тех норм, в которых он уже введен, но и во многих иных (например, статья 117 УК РФ).

08.01.10.848.

343.2.01 Козаченко О. Культурологічний вимір парадигми сучасного кримінального права / *О. Козаченко* // Право України. — 2009. — № 5. — С. 121–126.

Розглянуто зміст парадигми сучасного стану розвитку української культури і права як її невід'ємної частини взагалі, й кримінального права зокрема. Проаналізовано періодизацію, у якій виділено такі етапи розвитку культури: премодеิร์น, модерн, постмодерн. Розкрито питання щодо антропоцидів. Охарактеризовано основні положення, які знайшли своє відображення у новій концепції кримінального закону і повністю відповідають парадигмі антропоцидів.

08.01.10.849.

343.41(470+480) Койстинен Я. Основные принципы криминализации и охрана личных прав и свобод человека по уголовному праву России и Финляндии / *Я. Койстинен* // Российский юридический журнал. — 2009. — № 5. — С. 83–90.

Рассмотрены основные принципы, которые влияют на уголовно-правовую охрану прав и свобод человека и гражданина в России и Финляндии. Проанализирована общественная опасность как основной принцип криминализации по российскому уголовному праву и принцип охраны правовых благ по уголовному праву Финляндии. Раскрыта их уголовно-правовая регламентация.

08.01.10.850.

343.342.001.36 Кузнецов В. В. Кримінально-правова характеристика об'єктивних ознак масових заворушень: порівняльно-правове дослідження / *В. В. Кузнецов* // Право і суспільство. — 2009. — № 3. — С. 87–91.

Розглянуто особливості кримінальної відповідальності за масові заворушення за законодавством окремих зарубіжних країн. Досліджено об'єктивні ознаки складу злочину. Визначено окремі напрямки вдосконалення українського кримінального законодавства.

08.01.10.851.

343.36(477) Кузьмін С. Іноземець як спеціальний суб'єкт злочинів проти правосуддя за кримінальним правом України / *Сергій Кузьмін* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 5. — С. 59–63.

Наведено класифікація злочинів проти правосуддя, виходячи з їх безпосередніх об'єктів. Розглянуто теоретичні питання, пов'язані із застосуванням норм розділу XVIII Особливої частини КК України «Злочини проти правосуддя» щодо службових осіб іноземних судових та правоохоронних органів, які вчинили злочини проти прав і свобод громадян України. Сформульовано загальне визначення за кримінальним правом України спеціального суб'єкта злочинів проти правосуддя, вчинених за межами України.

08.01.10.852.

343.144 Куц В. Зміст вини у злочинах з формальним складом / *Віталій Куц, Олексій Бондаренко* // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2009. — № 3. — С. 36–39.

Визначено зміст вини при вчиненні злочинів з формальним складом, об'єктивна сторона якої формулюється у законі лише як певне діяння без уточнення його наслідків. Проаналізовано різні наукові позиції щодо зазначеного питання. Аргументовано необхідність визначення психічного ставлення особи до суспільно небезпечних наслідків злочинного діяння у цих складах злочину.

08.01.10.853.

343.2/7(477) Куцевич М. П. Характеристика універсального принципу чинності Кримінального кодексу

України / *М. П. Куцевич* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 7. — С. 66–73.

Розкрито зміст універсального принципу, який закріплено у ст. 8 КК України, за допомогою аналізу нормативних положень міжнародних договорів, які передбачають застосування зазначеного принципу. Автор вважає, що цей принцип має бути зафіксований в окремому нормативному положенні або у формі частини статті, або у формі окремої статті. Зазначено, що реалізація універсального принципу забезпечує принцип невідворотності кримінальної відповідальності та чинного принципу міжнародного кримінального права, який врегульовує співпрацю держав у сфері боротьби зі злочинністю.

08.01.10.854.

343.9 Ларина О. К. Проблемы уголовного преследования за изготовление и распространение порнографических материалов / *О. К. Ларина* // Современное право. — 2009. — № 7. — С. 113–118.

Указано на отсутствие законодательного разъяснения дефиниций «порнография», «порнографические материалы». Представлен обзор уголовного законодательства зарубежных стран в части обращения к вопросам определения порнографии и ответственности за ее распространение. Отмечено, что, ограничивая свободный оборот порнографической продукции, государство в первую очередь стремится защитить интересы подрастающего поколения, мобильная психика которого как губка впитывает как полезную, так и негативную информацию. Обоснована необходимость четкого закрепления в законе норм, регламентирующих отношения в сфере оборота продукции сексуального характера.

08.01.10.855.

343.42(477) Маркін В. Вдосконалення законодавства про кримінально-правову охорону релігійних споруд, культових будиноків та релігійних святинь / *Віктор Маркін* // Юридична Україна. — 2009. — № 9. — С. 103–107.

Виявлено недоліки чинного законодавства про кримінально-правову охорону релігійних споруд, святинь та культових будиноків (ст. 178, ст. 179 КК України). Для зручності ці недоліки поділено умовно на дві групи: техніко-юридичні та системно-правові. Надамо детальну характеристику зазначених груп. Зазначено щодо внесення змін до Особливої частини КК України.

08.01.10.856.

343.224.1(470) Морозов А. И. Нормативные основы уголовно-правовой политики защиты несовершеннолетних от посягательств на их нормальное развитие / *А. И. Морозов* // Право и политика. — 2009. — № 6. — С. 1271–1278.

Рассмотрена система уголовно-правовых норм, направленных на защиту несовершеннолетних от преступных посягательств. Сформулирована их классификация, обозначены некоторые проблемы системности. Проанализирован объект и содержание гл. 20 УК РФ. Сделаны предложения по совершенствованию данной главы.

08.01.10.857.

343.3/7(477) Перепилиця А. І. Пояяття санкції статті (санкції частини статті) Особливої частини Кримінального кодексу України / *Анатолій Іванович Перепилиця, Єгор Сергійович Назимко* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 215–218.

Висвітлено авторську позицію поняття «санкція (санкція частини статті) Особливої частини КК України». Проаналізовано поняття правової форми, санкції

правової норми, кримінально-правової санкції, санкції статті КК. Наведено аргументи на користь розмежування категорій кримінального права та кримінального законодавства.

08.01.10.858.

343.237 Питецкий В. В. Виды исполнителя преступления / В. В. Питецкий // Российская юстиция. — 2009. — № 5. — С. 19–22.

Указано, что институт соучастия, как сложное уголовно-правовое явление, постоянно развивается и совершенствуется. Рассмотрен исполнитель преступления как одна из главных фигур в соучастии. Выделены и проанализированы виды исполнителя. Сформулированы предложения, способствующие усовершенствованию уголовно-правовых норм о соучастии в преступлении.

08.01.10.859.

343.23(477) Пономаренко Ю. Основні правила пеналізації окремих злочинів за чинним КК України / Юрій Пономаренко // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2009. — № 3. — С. 47–51.

Досліджуються встановлені чинним КК України основні правила здійснення пеналізації окремих злочинів. Показано зміст та значення кожного з таких правил, а також правові наслідки недотримання їх законодавцем. Визначені окремі напрями вдосконалення положень КК України, в яких закріплюються такі правила.

08.01.10.860.

343.222 Пономаренко Ю. А. Поняття кримінальної відповідальності / Ю. А. Пономаренко // Проблеми законності : акад. міжвід. наук. зб. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 102. — С. 138–147.

Охарактеризовано викладені міркування щодо поняття кримінальної відповідальності. Зазначено, що визначення кримінальної відповідальності можна об'єднати у групи. Сформульовано доктринальне розуміння поняття «кримінальна відповідальність».

08.01.10.861.

343.44(477) Присяжнюк І. Про встановлення змісту поняття «інше володіння особою» / Іван Присяжнюк // Вісник прокуратури. — 2009. — № 10. — С. 36–41.

Сформульовано авторське визначення поняття «інше володіння особою». Проаналізовано диспозицію ст. 162 КК України, в якій передбачено кримінальну відповідальність не лише за порушення недоторканості житла, а й за незаконне проникнення, проведення огляду чи обшуку в іншому володінні особи.

08.01.10.862.

343.533.9(470)(091) Притулин Р. В. Становление отечественного уголовного законодательства об ответственности за нарушения авторских прав / Р. В. Притулин // Право и политика. — 2009. — № 6. — С. 1279–1283.

Исследован начальный этап становления российского уголовного законодательства по защите авторских прав от преступного посягательства. Проанализированы нормативные акты Российской империи, устанавливающие уголовную ответственность за нарушение прав авторов. Предложена авторская периодизация развития уголовно-правовых отношений в авторском праве. Изложены взгляды ученых на ряд повел по формированию уголовно-правовой защите авторских прав.

08.01.10.863.

343.621 Проценко С. В. К вопросу об уголовно-правовой защите в российском законодательстве права

внутриутробного ребенка на жизнь / С. В. Проценко // Российский следователь. — 2009. — № 5. — С. 15–17.

Исследуется проблема уголовно-правовой защиты жизни ребенка в дородовой период. Особое внимание уделяется общечеловеческим ценностям, и в первую очередь уголовно-правовой охране права человека на жизнь как основополагающей идеи нового уголовного законодательства. Отмечено, что права внутриутробного ребенка, обладающего способностью сохранять и поддерживать свою жизнь, подлежат уголовно-правовой охране в той же мере, что и права уже родившегося ребенка.

08.01.10.864.

343.615 Сафин Н. М. Насильственное посягательство. К вопросу об объекте и предмете / Н. М. Сафин // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 74–77.

Проанализированы механизмы причинения вреда личности. Определен механизм, который следует рассматривать как насильственное посягательство. Выявлен объект и предмет насильственного посягательства.

08.01.10.865.

343.353(470).001.36 Старостин К. В. Сравнительный анализ уголовно-правовых норм, предусматривающих ответственность за должностные преступления по УК РСФСР и УК РФ / К. В. Старостин // Закон и право. — 2009. — № 5. — С. 56–59.

Рассмотрен процесс формирования и развития понятия «должностное преступление» и уголовно-правовых норм, предусматривающих ответственность за должностные преступления в России с 1917 г. Проанализирован ряд вопросов о том, что являлось объектом посягательства при должностном преступлении и как характеризовалась его объективная сторона, как в целом проходил процесс конструирования уголовно-правовых норм, предусматривающих ответственность за данное преступление.

08.01.10.866.

343.326 Сысоев А. М. Уголовная ответственность за преступления экстремистской направленности / А. М. Сысоев // Российский юридический журнал. — 2009. — № 4. — С. 156–159.

Проанализировано уголовное законодательство в части установления уголовной ответственности за преступления экстремистской направленности, совершаемые лицами, входящими в состав экстремистских обществ (преступных сообществ). Дано определение понятия «преступления экстремистской направленности». Сформулированы предложения по оптимизации уголовного законодательства в данной сфере.

08.01.10.867.

343.575(470) Тараско Е. А. Незаконное перемещение через таможенную границу Российской Федерации наркотических средств, психотропных веществ или их аналогов: вопросы квалификации / Е. А. Тараско // Юрист-правовед. — 2009. — № 5. — С. 42–44.

Исследуется проблема незаконного перемещения через таможенную границу РФ наркотических средств, психотропных веществ или их аналогов. В целях повышения эффективности уголовно-правовых норм, предусматривающих ответственность за незаконный оборот наркотиков, предложено внести изменения в УК РФ.

08.01.10.868.

343.6(477) Філь І. Медична помилка як форма невиконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником (ст. 140 КК України) / Ірина Філь // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 127–130.

Розглянуто різні точки зору науковців щодо визначення поняття «медична помилка». Сформульовано та запропоновано авторське визначення поняття «медична помилка». Визначено випадки, коли медичні працівники можуть притягатися до кримінальної відповідальності за таку помилку. Запропоновано змінити редакцію назви та диспозиції ч. 1 ст. 140 КК України.

08.01.10.869.

343.21(477) Хряпінський П. В. Своєчасність як принцип заохочення у кримінальному законодавстві України / П. В. Хряпінський // Право і суспільство. — 2009. — № 3. — С. 92–96.

Сформульовано та проаналізовано класифікацію принципів заохочення. Визначено місце своєчасності у системі принципів заохочення. Встановлено зміст цього принципу та його значення для заохочувальних норм кримінального законодавства.

08.01.10.870.

343.23:343.6 Чеботарьова Г. До питання про родовий і видовий об'єкти злочинів у сфері медичної діяльності / Галина Чеботарьова // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 8–11.

Охарактеризовано класифікацію об'єктів злочину. Досліджено та з'ясовано специфіку об'єктів злочинів у сфері медичної діяльності. Визначено поняття родового та видового об'єкта цієї групи злочинів.

08.01.10.871.

343.7 Чернышов А. Н. Ответственность за самоуправное поведение по уголовному законодательству стран азиатско-тихоокеанского региона / А. Н. Чернышов // Закон и право. — 2009. — № 8. — С. 105–107.

Проаналізовано уголовне законодавство наиболее значимых стран азиатско-тихоокеанского региона. Отмечено, что определение уголовно наказуемого самоуправства в них отсутствует, однако в некоторых сходных по родовому объекту составах преступлений самоуправные действия определены и наказуемы.

08.01.10.872.

343.541 Чмут С. В. Безпосередній об'єкт статевих зносин з особою, яка не досягла статевої зрілості / С. В. Чмут // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 452–458.

Розглянуто комплекс кримінально-правових проблем, що пов'язані із безпосереднім об'єктом статевих зносин з особою, яка не досягла статевої зрілості. Прокоментовано погляди учених щодо зазначеного питання. На основі аналізу доведено, що основним безпосереднім об'єктом статевих зносин з особою, яка не досягла статевої зрілості, слід визнати суспільні відносини фізичної статевої недоторканості, які визначають основну соціальну спрямованість кримінально-правової охорони. Додатковим безпосереднім об'єктом є суспільні відносини, що забезпечують нормальний статевий фізичний та психічний розвиток та формування осіб, які не досягли статевої зрілості.

08.01.10.873.

343.326(477) Шамара О. Шляхи та напрями вдосконалення антитерористичного законодавства України / Олександр Шамара, Олег Нарфило // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 118–122.

Проаналізовано існуючі пропозиції щодо вдосконалення антитерористичного законодавства України. Розроблено та запропоновано авторські рекомендації, що спрямовані на удосконалення кримінального законодавства України.

08.01.10.874.

343.611(477) Шеховцова Л. І. Проблеми застосування статті 117 Кримінального кодексу України / Л. І. Шеховцова // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 492–495.

Розглянуто питання щодо застосування ст. 117 КК України та його значення для правозастосовчої діяльності. Охарактеризовано об'єкт, суб'єкт, об'єктивну та суб'єктивну сторони даного злочину. Наголошено, що умисне вбивство матір'ю своєї повонародженої дитини є привілейованим складом злочину. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення кримінального законодавства України відносно даного злочину.

Див. також: 01.01.10.40, 01.01.10.48, 01.01.10.51, 01.01.10.64, 01.01.10.66, 07.01.10.793, 08.01.10.883, 08.01.10.890, 08.01.10.892, 09.01.10.988, 11.01.10.1085, 11.01.10.1086, 11.01.10.1125.

КРИМІНОЛОГІЯ

Книги

08.01.10.875.

343.611(075.8) Вбивства на замовлення : курс лекцій / за ред. Д. Й. Никифорчука, С. І. Ніколаюка, Ю. Б. Ірхіна [та ін.]. — К. : КНТ, 2009. — 160 с. — (Б-ка оперативного працівника).

Розкрито поняття «вбивство на замовлення». Сформульовано загальні ознаки вбивств на замовлення. Дана кримінологічна характеристика об'єктів та суб'єктів вбивств на замовлення. Систематизовано існуючі та практичні розробки, що стосуються питань розкриття вбивств на замовлення. При написанні збірки використано праці вітчизняних та зарубіжних учених. До кожного розділу запропоновано список використаної літератури.

08.01.10.876.

343.9(075.8) Весельський В. К. Сучасні можливості використання даних про спосіб вчинення злочину в боротьбі зі злочинністю : навч. посіб. / В. К. Весельський, С. М. Зав'ялов, В. В. Пясковський. — К. : КНТ, 2009. — 160 с.

Розкрито сучасну злочинну діяльність, сутність, значення, місце і роль способу вчинення злочинів. Охарактеризовано їх аспекти. Надапо систематизований статистичний матеріал і зведено дані кримінальних справ. Узагальнено результати опитувань в ролі експертів з цієї проблеми слідчих, оперативних співробітників, працівників регіональних УІТ УМВС України та засуджених.

08.01.10.877.

343.9(075.8) Кримінологія. Загальна та Особлива частини : підручник / за заг. ред. В. В. Голіпа : Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — 2-ге вид., переробл. і допов. — Х. : Право, 2009. — 288 с.

Загальна частина підручника присвячена розгляду предмета, методології і методики кримінологічної науки, злочинності й кількісно-якісних її показників, детермінації злочинності та її окремих видів. В Особливій частині розкриваються питання кримінологічної характеристики окремих частин і видів злочинності, причин і умов, особи злочинця та запобігання злочинам.

Статті

08.01.10.878.

343.352 Агеева О. В. Коррупционная преступность во власти и обществе как системное явление / О. В. Агеева // Следователь. — 2009. — № 9. — С. 29—31.

Раскрыта этимология термина «коррупция». Дано определение коррупционного преступления. Указано, что под предупреждением преступности, в том числе и коррупционной, принято понимать систему мер государственного и общественного воздействия на причины и условия преступности в целях их последующей нейтрализации. Охарактеризовано качественную антикоррупционную политику.

08.01.10.879.

343.988-053.9 Андрушко А. В. До питання про віктимність осіб похилого віку / А. В. Андрушко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 59—64.

Досліджено злочинність щодо осіб похилого віку. Розкрито риси особи жертви похилого віку. Встановлено, що підвищена віктимність осіб похилого віку зумовлена їх фізичними та психологічними особливостями. При цьому їх віктимна поведінка може бути як нейтральною, так і негативною (провокуючою). Запропоновано конкретні профілактичні заходи.

08.01.10.880.

343.913 Бакин А. А. «Рисунок поведения» насильственных преступников с аддитивными нарушениями / А. А. Бакин // Закон и право. — 2009. — № 11. — С. 72—74.

Раскрыты криминологические и психологические аспекты криминальной активности насильственных преступников с различными формами деструктивного поведения. Выделены основные виды аддитивных реализаций, характерных для насильственных преступников. Проанализирован механизм аддитивного поведения.

08.01.10.881.

343.85:343.575 Воронин М. Ю. К вопросу о криминологической политике защиты населения от наркотизации / М. Ю. Воронин // Российский следователь. — 2009. — № 9. — С. 18—19.

Раскрыто содержание криминологической политики защиты населения от наркотизации. Обосновано использование понятия «криминологическая политика».

08.01.10.882.

343 Гайков В. Т. Интегративные тенденции в современной криминологии / В. Т. Гайков, Е. В. Тищенко // Известия высших учебных заведений. Северо-Кавказский регион. Общественные науки. — 2009. — № 4. — С. 70—71.

Рассмотрены вопросы преобразования современной криминологии. Приведены данные о тенденциях ее развития и обоснована необходимость познания социальных трансформаций для борьбы с преступностью. Показан всевозрастающий интерес к применению методов исследований, основанных на интеграции наук.

08.01.10.883.

343.533 Галкин А. И. Уголовная ответственность за преступления в сфере компьютерной информации / А. И. Галкин // Следователь. — 2009. — № 5. — С. 2—10.

Указано на необходимость разработки системы противодействия преступлениям в сфере компьютерной информации: неправомерный доступ к охраняемой

компьютерной информации. Выделены три обязательных признака неправомерного доступа к компьютерной информации, характеризующие это преступление с его внешней, объективной стороны.

08.01.10.884.

343.9(477) Голина В. Теоретичні та прикладні проблеми втілення кримінологічної політики в Україні / В. Голина // Право України. — 2009. — № 7. — С. 24—29.

Зазначено, що фундаментальною проблемою сучасності є формування основ боротьби зі злочинністю в Україні. Розкрито питання щодо теоретичного осмислення та розроблення прикладних питань кримінологічної політики. Охарактеризовано кримінологічне планування запобігання злочинності. Запропоновано прийняти нормативно-правові акти та програму у сфері боротьби зі злочинністю. Сформульовано схематичну структуру даної програми.

08.01.10.885.

343.979(477) Головкин Б. М. Криминологічний аналіз кількісних показників корисливої насильницької злочинності в Україні / Б. М. Головкин // Проблеми законності : респ. міжвід. наук. зб. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 165—174.

Встановлено загальні стійкі тенденції розвитку об'єктів, що мають закономірний характер і на більш високому рівні відбивають відмінні риси корисливої насильницької злочинності. Охарактеризовано її рівень і динаміку. Проаналізовано статистичні показники 3 основних груп корисливих насильницьких злочинів за спрямованістю посягання: проти життя і здоров'я особи (вбивства з корисливих мотивів, вбивства на замовлення); проти власності (грабеджі, розбій й вимагання); проти громадської безпеки (бандитизм).

08.01.10.886.

343.9:343.7 Головкин Б. Криминологічний аспект групової злочинної діяльності корисливого насильницького спрямування / Богдан Головкин // Вісник прокуратури. — 2009. — № 9. — С. 43—52.

Досліджено криминологічну складову сучасних особливостей злочинної діяльності груп корисливого насильницького спрямування. Наведено результати дослідження показників кількісного складу злочинних груп корисливого насильницького спрямування у таблицях. Зазначено, що в основі об'єднання зусиль у цих групах лежить інструментальна складова виконання спільної домовленості про досягнення єдиної для всіх злочинної мети. Запропоновано доповнити характеристику учасників організованих злочинних груп корисливого насильницького спрямування. На основі аналізу встановлено, що організована форма злочинної діяльності передбачає створення умов для більш тривалого функціонування угруповання і відповідно стабільного збагачення.

08.01.10.887.

343.85:351.74 Гумін О. Особливості попередження кримінальної насильницької поведінки підрозділами органів внутрішніх справ / Олексій Гумін // Юридика на Україна. — 2009. — № 5. — С. 99—104.

На підставі узагальнення емпіричного матеріалу та питань, які досліджувались ученими відповідно до категорії вчиненого злочину на рівні соціальної та спеціальної профілактики, окреслено напрями роботи підрозділів ОВС у попередженні різних форм насильницької поведінки (фізичної, вербальної, сексуальної, економічної). Встановлено, що головним напрямом діяльності ОВС у боротьбі з проявами насильства є усунення причин і умов, що сприяють скоєнню злочинів. Розкрито визначення поняття «попередження

злочинності». Виявлено, що попередження включає в себе три види попереджувальних дій: профілактику, запобігання та припинення. Зазначено, що ОВС повинні використовувати всі засоби і методи профілактики, налагоджувати взаємодію не тільки між підрозділами, а й з громадськістю, підтримувати тісний контакт з навчальними закладами, ЗМІ, проводити заходи, спрямовані на усунення причин і умов, що сприяють проявам насильства.

08.01.10.888.

343.9:343.352(470) Дашков Г. В. Проблемы организации и проведения научных исследований и разработок в области борьбы с преступлениями коррупционной направленности / Г. В. Дашков // Lex Russica. — 2009. — № 4. — С. 901—916.

Раскрыта проблема «цены» коррупционной преступности и борьбы с коррупцией в отдельных сферах организационно-хозяйственной и управленческой деятельности. Представлен сравнительный анализ состояния, структуры, динамики преступности коррупционной направленности в странах мирового сообщества. Охарактеризованы так называемые «положительные» стороны коррупции. Сформулированы рекомендации по усовершенствованию уголовного законодательства и правоприменительной практики РФ.

08.01.10.889.

343.975(214.58)(470+4) Ефименко М. О. Некоторые особенности социокультурной организации цыганских общин как криминогенный и виктимогенный фактор / М. О. Ефименко // Российский следователь. — 2009. — № 6. — С. 24—26.

Рассмотрены проблемы этнической преступности на примере цыганских национальных диаспор. Освещен исторический аспект формирования и развития цыганских общин как на территории РФ, так и на территории Европы. Охарактеризована структура цыганской преступной группы (табора). Отображено взаимовлияние их криминального поведения и особенностей цыганской национальной диаспоры как социальной группы.

08.01.10.890.

343.514 Калиновский В. А. Понятие убийства на бытовой почве и особенности его совершения женщинами / В. А. Калиновский // Право и политика. — 2009. — № 7. — С. 1596—1602.

Раскрыто понятие убийства на бытовой почве и особенности его совершения женщинами. Акцентируется внимание на правильности оценки обстановки возникновения конфликтной ситуации. Указано на поведение женщин, которое часто носит эмоциональный, импульсивный характер.

08.01.10.891.

343.72 Капустюк М. А. Детерминация преступлений, совершаемых на рынке недвижимости / М. А. Капустюк // Российский следователь. — 2009. — № 7. — С. 21—24.

Рассмотрены комплекс факторов социально-экономического, организационно-правового, нравственно-психологического характера, влияющих на рост преступлений, совершаемых на рынке недвижимости. Охарактеризованы причины преступности и приведены примеры правоприменительной практики по делам указанной категории.

08.01.10.892.

343.237 Кваша О. О. Вдосконалення кримінально-правової протидії організованим формам співучасті у злочині / О. О. Кваша // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. уп-ту управління та права:

Право. Економіка. Управління / Хмельниц. уп-т управління та права. — Хмельницький, 2009. — Вип. 2. — С. 232—237.

Проаналізовано проблеми кримінально-правової протидії діяльності організованим формам співучасті в організованій групі і злочинній організації. Запропоновано вдосконалити ст. ст. 68, 255 КК України. Зазначено, що в Україні поступово формується кримінально-правова база протидії організованим формам співучасті у злочині.

08.01.10.893.

343.988 Кодзов А. Б. Изучение личности потерпевшего как предпосылка разработки мер виктимологической профилактики вооруженных преступлений / А. Б. Кодзов // Закон и право. — 2009. — № 7. — С. 74—77.

На основе анализа и оценки статистических и иных данных насильственной преступности, в том числе преступлений, совершенных с применением оружия, обуславливается необходимость изучения новой разновидности потерпевших — жертв вооруженных преступлений и выработки специфических мер виктимологической профилактики. Раскрыты поведенческие, нравственно-психологические и иные характеристики потерпевших от вооруженных преступлений. Сформулировано ряд первоочередных мер виктимологической профилактики вооруженной преступности.

08.01.10.894.

343.9:343.326(470) Коков Ю. А. Криминология и виктимология националистического экстремизма в современной России / Ю. А. Коков, Ю. В. Литов // Следователь. — 2009. — № 7. — С. 36—43.

Раскрыто понятие «экстремизм». Выделены основные типы экстремистских группировок и движений в современной России. Указано, что современный экстремизм носит преимущественно антииммигрантский характер и направлен, прежде всего, против нерусских. Приведены и охарактеризованы статистические данные по данной классификации. Определено, что виктимологическими факторами антииммигрантского экстремизма в современной России являются относительно высокая криминальная активность мигрантов и частичное сращивание некоторых мигрантских диаспор с этническим предпринимательством и этническими ОПГ.

08.01.10.895.

343.9.01 Косарев А. В. Преступность как деструктивное свойство общества / А. В. Косарев // Закон и право. — 2009. — № 9. — С. 55—56.

Рассмотрены формулировки понятия «преступность» в отечественной криминологии. Сформулировано авторское определение понятия «преступность». Выделены и охарактеризованы деструктивные функции, которые выполняет преступность в обществе. Отмечено, что преступность представляет собой негативное отношение людей к государству, выраженное фактом нарушения закона.

08.01.10.896.

343.9 Косарев В. Н. Современная криминология о причинах и условиях преступности / В. Н. Косарев // Современное право. — 2009. — № 8. — С. 89—91.

Рассмотрены причины и условия преступности, которые носят дискуссионный характер в современной криминологии. Проанализирована генетическая причинная связь, порождающая преступность. На основе анализа установлено, что причина и условия — качественно различные явления. Исследован механизм причинной детерминации. Отмечено, что причинно обусловленный механизм преступности находится в обществе, а не за его пределами.

08.01.10.897.

343.9.01(477) Кулик О. Кримінологічний аналіз злочинності в Україні: напрямки вдосконалення методології та методики / О. Кулик // Право України. — 2009. — № 7. — С. 52–57.

Розглянуто питання кримінологічного аналізу злочинності у вузькому значенні (стан, структура та динаміка злочинності на певній території за певний період часу, осіб, що вчинили злочини, та осіб, що потерпіли від них). Сформульовано загальні методологічні принципи, яких слід дотримуватися при здійсненні кримінологічного аналізу. Виділено та охарактеризовано тенденції та закономірності, притаманні злочинності.

08.01.10.898.

343.9.343.53 Кучин О. С. О роли криминологических исследований в борьбе с экономической преступностью в сфере оборота драгоценных металлов и природных драгоценных камней / О. С. Кучин // Право и политика. — 2009. — № 5. — С. 1086–1094.

Отмечено, что криминологические исследования полностью доказали свою научную необходимость и состоятельность, в том числе и для обеспечения безопасности государства. Указано, что экономическая безопасность в сфере оборота драгоценных металлов и природных камней зависит от выработанной и реализованной в конкретных действиях государственной политики борьбы с экономической преступностью в целом. Выделены и проанализированы основные направления организации борьбы с преступностью в данной сфере.

08.01.10.899.

343.9.343.343.3 Лукиных И. Д. Понятие и характеристика уличной преступности / И. Д. Лукиных // Российский следователь. — 2009. — № 14. — С. 20–22.

Представлены и рассмотрены основные показатели современной уличной преступности в России. Раскрыта ее динамика, состояние и структура. Охарактеризованы признаки уличной преступности, особенности, отличающие ее от бытовой. Дан прогноз криминогенной ситуации в сфере общественного порядка. Сформулировано авторское определение уличной преступности.

08.01.10.900.

343.919(477+473).001.36-056.83 Мінченко С. Кримінологічна характеристика паркоманії та проституції: сучасний стан і тенденції / С. Мінченко // Право України. — 2009. — № 9. — С. 116–121.

Проаналізовано соціальну небезпеку негативних соціальних явищ, зокрема паркоманію і проституцію. Встановлено різницю паркоманії в Україні від паркоманії у розвинутих країнах Західної Європи і США. Зазначено, що ставлення світової спільноти до проституції характеризується трьома моделями законодавчого регулювання. Виділено та охарактеризовано комплекс небезпечних моментів проституції. Наголошено, що проституція є основним джерелом порнографії, побутового насильства, венеричних інфекцій та СНІДу. Запропоновано удосконалити у цій сфері чинне законодавство України.

08.01.10.901.

343.988:343.85 Окс Л. Е. Некоторые проблемы совершенствования правового обеспечения виктимологической профилактики преступлений / Л. Е. Окс // Российский следователь. — 2009. — № 5. — С. 29–30.

Указано на необходимость переориентирования деятельности по предупреждению преступлений. Выделены и охарактеризованы основные виды и направления виктимологической профилактики. Особое внимание уделено изучению правовых аспектов данного вида профилактики. Указано на разработку системы практической помощи жертвам преступлений, основанной

на профилактическом законодательстве партнерского, а не конфронтационного типа.

08.01.10.902.

343.9 Осипенко А. Л. Информационное пространство глобальных компьютерных сетей как объект криминологического изучения / А. Л. Осипенко // Современное право. — 2009. — № 5. — С. 110–114.

Исследовано состояние криминологического знания о сущности социальных процессов в глобальных сетях. Определены особенности преступлений в компьютерных сетях. Указано, что зарубежные ученые довольно активно занимаются изучением данных проблем. Выделяется особое направление исследований, называемое виртуальной криминологией. Отмечено, что состояние криминологического знания о сущности социальных процессов в глобальных сетях на сегодняшний день значительно отстает от потребностей практики. Обоснована необходимость создания криминологической концепции борьбы с преступностью в глобальных компьютерных сетях.

08.01.10.903.

343.541 Плутицька К. Співвідношення сексуальних і агресивних компонентів у мотивації вчинення зґвалтувань / Катерина Плутицька // Юридичний журнал. — 2009. — № 5. — С. 111–115.

Охарактеризовано мотиви при вчиненні зґвалтування. Названо причини здійснення пайпоширених та найнебезпечніших статевих злочинів-зґвалтувань. Зазначено, що гвалтівники усвідомлюють сексуальний компонент своєї мотивації до скоєння злочину і вважають його визначальним. Наголошено, що у випадках зґвалтувань формально усвідомлюваним і зовні мотивованим є компонент сексуального потягу, а неусвідомлюваним і внутрішньо визначальним залишається агресивний компонент. Саме агресивна мотивація змушує пересоборювати соціально й етично виражені заборони, що існують у суспільстві.

08.01.10.904.

343.97:316.485.26 Рижов І. Проблемні питання визначення тероризму в контексті теорії соціального управління / Ігор Рижов // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 153–156.

Проаналізовано визначення тероризму з позицій соціології, зокрема, теорії соціального управління. Зазначено, що мета тероризму полягає, насамперед, у вирішенні соціального конфлікту. Мета тероризму зводиться до спроби корекції алгоритму соціального управління у суспільстві. При цьому не має значення, про який тип соціального управління йдеться. Це може бути режим влади у суспільстві, світовий порядок або принцип управління всередині організованої злочинної групи тощо.

08.01.10.905.

343.9 Стрельников К. А. К вопросу о противодействии современной организованной преступности / К. А. Стрельников // Российский следователь. — 2009. — № 6. — С. 27–28.

Дан обзор структуры современной организованной преступности, тенденций и закономерностей развития данного антиобщественного явления. Раскрыты факторы, влияющие на повышение эффективности противодействия организованной преступности. Предложено разработать программный документ (программы, концепции, стратегии) по противодействию организованной преступности.

08.01.10.906.

343.919:334.7 Суханов С. В. Криминологическая характеристика личности незаконного предпринимате-

ля / С. В. Суханов // Российский следователь. — 2009. — № 12. — С. 17–20.

Дана криминологическая характеристика личности пезакопного підприємця. Виділені та охарактеризовані три основні компоненти характеристики личности преступника: социально-демографический, социально-ролевой, нравственно-психологический.

Див. також: 01.01.10.53, 01.01.10.56,
01.01.10.65, 02.01.10.189,
08.01.10.854, 08.01.10.864,
08.01.10.873.

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Статті

08.01.10.907.

343.814(477) Гель А. Застосування заходів стягнення до осіб, засуджених до позбавлення волі: проблемні питання / Андрій Гель // Юридична Україна. — 2009. — № 7. — С. 113–117.

Проаналізовано норми чинного кримінально-виконавчого законодавства України, що регламентують застосування заходів стягнення до засуджених, які відбувають покарання у виправних колоніях. Наведено та охарактеризовано перелік заходів стягнення, закріплений у ст. 132 КВК України. Виявлено наявність окремих неузгодженостей та прогалин, які не сприяють формуванню однозначної дисциплінарної практики, які можуть призвести і до порушення законності. З метою усунення існуючих прогалин та вдосконалення чинного кримінально-виконавчого законодавства запропоновано внести зміни та доповнення до КВК України.

08.01.10.908.

343.1 Громов В. Г. О возможности реализации целей наказания в местах лишения свободы / В. Г. Громов, К. И. Бондаренко, С. О. Свиригина // Современное право. — 2009. — № 8. — С. 107–113.

Проанализированы цели наказания, сформулированные в ст. 43 УК РФ. Охарактеризованы взгляды ученых на данную проблему. Исследован вопрос о том, как могут достигаться эти цели при отбывании наказания в виде лишения свободы, и приведены аргументы в пользу необходимости их ревизии и уточнения.

08.01.10.909.

343.8 Зарва Д. Е. Нормальная деятельность исправительных учреждений как объект уголовно-правовой охраны / Д. Е. Зарва // Закон и право. — 2009. — № 6. — С. 83–86.

Проанализирована нормальная деятельность исправительных учреждений как объект уголовно-правовой охраны. Сформулированы предложения по совершенствованию российского уголовного законодательства, которые позволят более результативно бороться с пенитенциарной преступностью на всех этапах ее проявления.

08.01.10.910.

343.8(477) Калашник Н. Пенітенціарна система України / Наталя Калашник // Юридичний журнал. — 2009. — № 9. — С. 60–63.

Зазначено, що на сьогодні модель пенітенціарної системи — це єдине ціле, що складається із взаємозалежних та взаємодоповнюючих компонентів: слідчих ізоляторів, етапування засуджених, установ виконання покарань, кримінально-виконавчих інспекцій. Розкрита діяльність зазначених компонентів. Вказано на відсутність у системі Державної кримінально-виконав-

чої служби України свого власного вищого павчального закладу.

08.01.10.911.

343.815:37.013.42 Михайленко К. К. Роль и значение социального педагога в исправлении несовершеннолетнего осужденного, отбывающего наказание в воспитательной колонии / К. К. Михайленко // Закон и право. — 2009. — № 7. — С. 77–79.

Затронуты вопросы повышения эффективности пенитенциарной социальной педагогики в деле исправления, ресоциализации несовершеннолетних, осужденных за совершение преступлений и отбывающих наказание в местах лишения свободы. Выделены и проанализированы два основных аспекта социально-педагогической деятельности в пенитенциарной сфере: правовая и психологическая поддержка.

08.01.10.912.

343.8:061.234 Павлов А. А. Взаимодействие органов уголовно-исполнительной системы с религиозными организациями / А. А. Павлов // Закон и право. — 2009. — № 5. — С. 54–55.

Рассмотрено взаимодействие органов и учреждений уголовно-исполнительной системы, исполняющих наказания в виде лишения свободы, с религиозными организациями различных конфессий. Проанализированы правовые основы совместной деятельности: совместное планирование деятельности, совместное осуществление различных мероприятий, совместная разработка проектов нормативных актов, регулирующих функции сторон. Охарактеризованы проблемы, возникающие по данному вопросу, сформулированы выводы.

08.01.10.913.

343.8:004(470) Пантелеева Н. А. Необходимость развития информационного обеспечения уголовно-исполнительной системы России / Н. А. Пантелеева, О. А. Ткаченко, Т. А. Овчиникова // Закон и право. — 2009. — № 10. — С. 75–77.

Отмечено, что совершенствование информационного обеспечения деятельности ФСИН России — одна из наиболее важных составляющих ее реформирования в современных социально-экономических условиях. Раскрыты основные направления совершенствования информационного обеспечения деятельности уголовно-исполнительной системы России. Сформулированы основные принципы создания и развития информационного обеспечения: системность, эволюция, открытость, стандартизация (унификация), информационная безопасность.

08.01.10.914.

343.8(470) Сизый А. Ф. Принцип законности и его реализация при исполнении уголовных наказаний / А. Ф. Сизый // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2009. — № 3. — С. 109–112.

Указано, что закрепление и последовательная реализация принципа законности, его требований и гарантий представляет собой основное направление уголовно-исполнительной политики РФ для должностных лиц государственных учреждений, общественных формирований и осужденных. Выделены основные требования принципа законности. Охарактеризованы гарантии законности, которые делятся на две основные группы: общие и специальные.

08.01.10.915.

343.244(477) Філонов В. Реформування інституту звільнення від відбування з випробуванням у світі сучасних тенденцій гуманізації пенальної політики України / Володимир Філонов, Єгор Назимко // Вісник прокуратури. — 2009. — № 8. — С. 58–63.

Досліджено проблеми реформування інституту звільнення від відбування покарання з випробуванням у контексті сучасних тенденцій гуманізації пенальної політики України. Зазначено, що застосування саме цього інституту є найбільш доцільним у сучасних умовах розвитку пенальної політики України. Охарактеризовано ряд факторів, які виявлено у зазначеному питанні. Проаналізовано основні функції інституту звільнення від відбування покарання з випробуванням: досудову та післясудову. Зроблено пропозиції щодо удосконалення вітчизняного законодавства у даній сфері.

08.01.10.916.

343.8 Черненко М. П. Межі примусу засуджених у кримінально-виконавчих установах України / М. П. Черненко // Проблеми законності : акад. міжвід.

наук. зб. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 187—193.

Розглянуто питання щодо меж примусу для засуджених. Зазначено, що на сьогодні найбільш поширеним є застосування покарання у виді позбавлення волі на певний строк, який полягає в ізоляції засудженого й поміщенні його в кримінально-виконавчу установу. За чинним законодавством на засудженого до позбавлення волі впливають: режимні заходи, суспільно корисна праця, соціально-виховна робота, загальноосвітнє і професійно-технічне навчання, діяльність громадських організацій. Охарактеризовано принцип правового примусу. Наголошено щодо подальшого удосконалення кримінально-виконавчого законодавства в напрямку скасування значної кількості існуючих правообмежень в умовах та оплаті праці засуджених. Запропоновано замінити їх стимулюючими чинниками.

**12.00.09 КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА;
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ**

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Книги

09.01.10.917.

343.13(477)(094.1) Уголовно-процессуальный кодекс Украины : науч.-практ. коммент. / Ю. П. Аленин, М. Р. Арикеян, Е. Н. Гидулянова [и др.] ; под общ. ред. В. Т. Мажаренко, Ю. П. Аленина. — 5-е изд., доп. и перераб. — Х. : Одиссей, 2009. — 1008 с.

Издание представляет собой постатейный комментарий к тексту действующего УПК Украины с учетом изменений и дополнений по состоянию на 1 сентября 2009 года. Разъяснения и рекомендации к статьям УПК Украины основаны на анализе судебной практики, постановлений пленумов Верховного Суда Украины, решений Конституционного Суда Украины, на устоявшихся научно-теоретических подходах к решению спорных проблем.

09.01.10.918.

343.13(477) Удалова Л. Д. Кримінальний процес України в питаннях і відповідях : навч. посіб. [для студ. виш. навч. закл.] / Л. Д. Удалова, Н. З. Рогатинська ; МОН України. Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К. : КНУ, 2009. — 154 с.

Навчальний матеріал компактно викладено із Загальної та Особливої частин курсу «Кримінальний процес України» і подано у формі питання — відповідь. У Загальній частині курсу розглянуто такі основні поняття, як кримінальний процес, його завдання, джерела кримінально-процесуального права, поняття доказів та їх джерел та багато інших питань щодо провадження у кримінальних справах. В Особливій частині приділено увагу таким питанням, як детальна характеристика стадій кримінального процесу, а саме: порушення кримінальної справи, досудове розслідування, попередній розгляд справи суддею та інші. Посібник підготовлено у межах чинного кримінально-процесуального законодавства України.

09.01.10.919.

343.163:343.137 Хруслова Л. А. Прокурор у перегляді судових рішень у кримінальних справах в порядку виключного провадження : навч. посіб. / Лариса Анатоліївна Хруслова ; Нац. акад. прокуратури України. — К. : Правова єдність, 2009. — 48 с.

Вміщено визначення і тлумачення понять «виключне провадження», «позовизвинені обставини», подано відповідь на питання про особливості такого провадження. Розглянуто передбачені законом підстави для перегляду судових рішень у зазначеній стадії, відмінність «неправильного застосування кримінального закону та істотного порушення вимог кримінально-процесуального законодавства» як підстав у виключному провадженні від однопіпних — в апеляційному чи касаційному. Особливо визначено суб'єкти ініціювання цих питань, законні строки для відповлення провадження, суди, що розглядають такі справи. Викладення вказаного матеріалу здійснюється крізь призму ролі прокурора певної ланки органів прокуратури, його діяльності на всіх стадіях перегляду.

Автореферати

09.01.10.920.

343.137 Бабій І. В. Досудове провадження у кримінальних справах щодо окремих службових осіб, які

обіймають особливо відповідальне становище : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Бабій Інна Вікторівна ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 18 с.

Розкрито сутність та види особливих проваджень у кримінальному судочинстві. Досліджено правовий статус окремих службових осіб, які обіймають особливо відповідальне становище, та їх імунітет. Проаналізовано процесуальний порядок порушення кримінальної справи, проведення процесуальних дій та застосування заходів процесуального примусу щодо вказаних осіб. Внесено пропозиції по удосконаленню законодавчого врегулювання досудового провадження щодо окремих службових осіб, які обіймають особливо відповідальне становище, покращення слідчої і судової практики.

09.01.10.921.

343.132+343.143 Благодар А. А. Застосування примусу під час провадження слідчих дій : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Благодар Ангеліна Адмініана ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 16 с.

Досліджено актуальні теоретичні та практичні проблеми застосування кримінально-процесуального примусу під час провадження слідчих дій. Розглянуто питання співвідношення понять права і свободи особистості, сутності та правової природи державно-правового і кримінально-процесуального примусу. З'ясовано правові передумови застосування примусу у кримінальному судочинстві, визначено види заходів примусу, що застосовують під час провадження слідчих дій. Здійснено комплексний науковий аналіз норм чинного законодавства та проектів КПК України, що регулюють порядок застосування заходів примусу під час провадження слідчих дій. Сформульовано пропозиції щодо внесення змін та доповнень до ч. 2 та ч. 3 ст. 30 Конституції України, КПК України, а також до проекту КПК України, що стосуються примусового проведення обшуку, огляду, виїмки, освідування, відтворення обстановки і обставин події, одержання зразків для експертного дослідження.

09.01.10.922.

343.148 Богославська М. О. Судова лінгвістична експертиза: процесуальні і криміналістичні аспекти : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Богославська Марина Олександрівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 20 с.

Встановлено історичні передумови становлення судово-лінгвістичної експертизи та розвитку її понятійного апарату. Показано місце судової лінгвістичної експертизи у системі криміналістичних експертиз. Розглянуто її сутність (об'єкт, предмет та завдання), генезис її складової формуючої — мову судових експертиз. Визначено види судово-лінгвістичної експертизи (авторозпавчі, семантичні, термінологічні) та їх можливості, сучасний стан теорії і практики використання судової лінгвістичної експертизи. Удосконалено положення методики проведення судово-лінгвістичної експертизи. Розроблено рекомендації щодо обов'язкового унормування, систематизації та стандартизації мови судової експертизи та її термінологічних систем.

09.01.10.923.

343.12-058.56 Габлей Н. Г. Засуджений, виправданий як суб'єкти кримінально-процесуальної діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Габлей Наталія Григорівна ; ОНЮА. — О., 2009. — 20 с.

Розкрито значення поняття «суб'єкти кримінально-процесуальної діяльності» та їх класифікацію у кримі-

пально-процесуальному праві і запевнення в класифікацію таких суб'єктів, як засуджений, виправданний. Проведено дослідження прав засудженого, виправданого на стадіях апеляційного та касаційного провадження, під час перегляду вироку у порядку виключного провадження та у процесі виконання вироку. Проаналізовано концептуальні основи взаємодії засудженого і адвоката-захисника в апеляційному суді. Висвітлено проблему допуску захисника на стадії апеляційного, касаційного провадження. Розглянуто правові норми національного та міжнародного права щодо екстрадиції засуджених. Обгрунтовано і розроблено пропозиції по вдосконаленню чинного законодавства України щодо сприяння забезпеченню прав та обов'язків засудженого, виправданого як суб'єктів кримінально-процесуальної діяльності.

09.01.10.924.

343.13+351.745.7 Гаврилюк Л. В. Відповідальність слідчого: кримінально-процесуальні засади : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Гаврилюк Людмила Володимирівна* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 18 с.

Досліджено поняття, підстави кримінально-процесуальної відповідальності слідчих у позитивному і негативному аспектах. Охарактеризовано поняття та складові частини кримінально-процесуальних правопорушень слідчих. Встановлено та проаналізовано чинники, які негативно впливають на діяльність слідчих і спонукають їх до вчинення кримінально-процесуальних правопорушень. Розкрито заходи реалізації кримінально-процесуальної відповідальності. Розроблено пропозиції по вдосконаленню чинного кримінально-процесуального законодавства та рекомендації для покращення слідчої, прокурорської та судової практики.

09.01.10.925.

343.123.1 Глазупова И. В. Теоретические и правовые аспекты участия эксперта в досудебном производстве по уголовным делам (по материалам ФТС России) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Глазупова Инесса Владимировна*. — Люберцы, 2009. — 30 с.

Проведен анализ состояния преступности в сфере таможенного дела, а также нормативных правовых актов, регламентирующих деятельность экспертов, экспертных учреждений и подразделений в РФ. Изучены материалы уголовных дел о преступлениях, расследование которых отнесено к компетенции таможенных органов. Проанализирована практика производства экспертиз в системе экспертных подразделений таможенных органов. Выделены литературные источники по исследуемым вопросам. Разработаны предложения и рекомендации, относящиеся к теоретическим положениям по правовому, организационному, научно-методическому обеспечению участия эксперта в досудебном производстве по уголовным делам.

09.01.10.926.

343.139 Дем'яничук В. А. Фіксація інформації при розгляді кримінальної справи у суді : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Дем'яничук Віталій Анатолійович* ; Акад. адвокатури України. — К., 2009. — 20 с.

Досліджено правові, організаційні, тактичні та технічні аспекти фіксування судового процесу засобами звукозапису. Сформульовано поняття «протокол судового засідання», визначено його особливі ознаки, оптимальну форму та зміст. З'ясовано можливості використання протоколу судового засідання у кримінально-процесуальному доказуванні, у т. ч. і у судах вищих інстанцій. Встановлено типові порушення кримінально-процесуального закону щодо протоколювання

та звукозапису судового засідання, встановлено їх причини та процесуальні наслідки. Розроблено пропозиції з удосконалення форм чинного КПК України, якими регулюються складення протоколу та здійснення звукозапису судового засідання, ознайомлення із ними учасників судового розгляду, подання та вирішення зауважень щодо їх змісту.

09.01.10.927.

343.98:343.359.2 Довбаш Р. С. Методика розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним відшкодуванням податку на додану вартість : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Довбаш Роман Сергійович* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 20 с.

Узагальнено результати дослідження злочинів, пов'язаних з незаконним відшкодуванням ПДВ. Вивчено їх сутність та характерні особливості. Визначено поняття злочинів й обгрунтовано їх класифікацію за кримінально-правовими та криміналістичними ознаками. Розкрито зміст основних елементів їх криміналістичної характеристики, виявлено та описано їх взаємозв'язки. Розроблено засади методики розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним відшкодуванням ПДВ, що зумовило розгляд проблем проведення попередньої перевірки та порушення кримінальної справи, роз'яснення типових слідчих ситуацій, проведення слідчих дій, використання спеціальних знань тощо.

09.01.10.928.

343.13+343.137 Доросинська Г. М. Порушення та розслідування кримінальної справи щодо депутатів місцевої ради : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Доросинська Ганна Михайлівна* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 16 с.

Узагальнено результати дослідження питань, пов'язаних з порушенням кримінальних справ щодо депутатів місцевих рад та проведення по них досудового розслідування. Вивчено їх сутність та характерні особливості. На основі аналізу теоретичних концепцій, законодавства та практики визначено порядок порушення та розслідування кримінальної справи щодо депутата місцевої ради. Систематизовано теоретичний та емпіричний матеріал стосовно розуміння відповідальності депутатів місцевої ради. Розроблено практичні рекомендації стосовно застосування заходів процесуального примусу та можливостей проведення слідчих дій відносно зазначеного кола осіб. Надамо пропозиції щодо удосконалення кримінально-процесуальної форми у справах цієї категорії.

09.01.10.929.

343.14 Запотоцький А. П. Документи як процесуальні джерела доказів у кримінальному судочинстві : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Запотоцький Андрій Петрович* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 18 с.

Розглянуто історію розвитку та становлення поняття «документ» у кримінальному судочинстві. Досліджено характеристику документів як процесуальних джерел доказів, їх відмінність від документів речових доказів та протоколів слідчих і судових дій. Наведено авторську класифікацію документів. Проаналізовано способи та особливості збирання, перевірки і оцінки документів як процесуальних джерел доказів. Узагальнено законодавче врегулювання використання у процесі доказування документів як джерел доказів. Вказано можливі шляхи поліпшення слідчої і судової практики та удосконалення чинного законодавства.

09.01.10.930.

343.155 Калиновський О. В. Правові та організаційні засади оскарження рішення про порушення кримінальної справи : автореф. дис. ... канд. юрид.

паук : 12.00.09 / *Калиновський Олександр Валерійович* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 20 с.

Досліджено правові та організаційні засади оскарження рішення про порушення кримінальної справи: правова природа, поняття та значення оскарження рішення про порушення кримінальної справи, його види та межі. Порушено проблеми правового та організаційного характеру, що виникають під час оскарження рішення про порушення кримінальної справи. З'ясовано питання оскарження у суді рішення органу дізнання, слідчого і прокурора про порушення кримінальної справи та процесуальний порядок його розгляду, а також судових рішень за результатами розгляду такої скарги. Розроблено рекомендації щодо удосконалення норм чинного КПК України, що регламентують оскарження рішення про порушення кримінальної справи.

09.01.10.931.

343.1:340.132 Капліна О. В. Правозастосовне тлумачення судом норм кримінально-процесуального права : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09 / *Капліна Оксана Володимирівна* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 40 с.

Розглянуто проблеми здійснення правозастосовного судового тлумачення норм кримінально-процесуального права. Узагальнено теоретичні підходи до поняття «тлумачення норм права», визначено його основні риси, мету, функції, стадії, види. Обгрунтовано необхідність виділення його самостійним видом правозастосовного тлумачення норм права. Проаналізовано правотлумачну діяльність суб'єктів правозастосовного судового тлумачення (Конституційний Суд України, суди загальної юрисдикції), визначено юридичну природу актів тлумачення, які вони виносять. З'ясовано вплив прецедентної практики Європейського суду з прав людини на тлумачення норм кримінально-процесуального права України. Сформульовано низку конкретних пропозицій по внесенню змін і доповнень до Конституції України, КПК України, ЗУ «Про судоустрій України».

09.01.10.932.

343.148 Курдюков В. В. Теоретичні засади та критерії обов'язкового призначення судових експертиз в кримінальному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Курдюков Всеволод Всеволодович* ; Акад. адвокатури України. — К., 2009. — 18 с.

Здійснено аналіз сучасних наукових розробок з проблеми призначення й проведення судової експертизи. Уточнено поняття й сутність судової експертизи як методу експертних оцінок у кримінальному судочинстві. Визначено місце судової експертизи у забезпеченні пізнання й доказування у справі та розкрито предметну сутність, зміст та особливості обов'язкового призначення судових експертиз відносно підозрюваних, обвинувачених, потерпілих та свідків. Розроблено рекомендації з удосконалення вітчизняного кримінально-процесуального законодавства, яке регламентує обов'язкове призначення судової експертизи у кримінальних справах.

09.01.10.933.

343.13:621.395.6 Пазиніч В. І. Правові та організаційні засади розслідування злочинів у сфері мобільних телекомунікацій України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Пазиніч Віталій Іванович* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 16 с.

Досліджено кримінально-процесуальні та криміналістичні проблеми розслідування злочинів у сфері мобільних телекомунікацій України. Встановлено особливості мереж мобільного зв'язку як середовища вчинення злочинів, виявлено закономірності і чинники, що визначають специфіку злочинного діяння. Виявлено специфічні особливості процесуальної діяльності

органів досудового розслідування у стадії порушення кримінальної справи, підготовки і проведення окремих слідчих дій та прийняття процесуальних рішень при розслідуванні злочинів у сфері мобільних телекомунікацій. Проаналізовано недоліки правового регулювання порушення кримінальних справ та провадження окремих слідчих дій при розслідуванні злочинів, що пов'язані зі сферою мобільних телекомунікацій України. Розроблено категоріальний апарат, що має значення для правового і криміналістичного аналізу злочинів у сфері мобільних телекомунікацій.

09.01.10.934.

343.12+343.143 Панасюк Т. І. Захист свідків та потерпілих у кримінальному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Панасюк Тетяна Іванівна* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 20 с.

В історико-правовому аспекті вивірено порядок участі свідків та потерпілих у кримінальному судочинстві. Здійснено аналіз відповідності чинного кримінально-процесуального законодавства України у сфері захисту свідків та потерпілих міжнародно-правовим нормам. На підставі аналізу наукової літератури, чинного в Україні законодавства та законодавства інших країн розкрито особливості вживання термінів «захист» та «безпека», здійснено їх розмежування. Досліджено інститут забезпечення безпеки свідків та потерпілих у кримінальному процесі України, сформульовано пропозиції щодо внесення змін та доповнень до ЗУ «Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві» та КПК України.

09.01.10.935.

343.123.1:343.132 Рось Г. В. Закриття кримінальної справи у кримінальному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Рось Ганна Василівна* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 20 с.

Проаналізовано норми чинного кримінального й кримінально-процесуального законодавства та проєктів нового КПК України, що регулюють правовідносини, пов'язані з інститутом закриття кримінальної справи. Розглянуто співвідношення понять «закриття кримінальної справи» та «припинення кримінального переслідування». Розроблено авторську систему підстав до закриття кримінальної справи та їх поділ відповідно до принципу змагальності. Обгрунтовано необхідність запровадження до чинного КПК України нових форм закінчення досудового розслідування. Визначено процесуальний порядок закриття кримінальної справи. Вивчено правову регламентацію закриття провадження у кримінальній справі в інших державах, зокрема Великій Британії, Франції, ФРН, США та країнах СНД. Запропоновано внести пропозиції до чинного КПК України та проєкту КПК України щодо наявності окремої підстави до закриття кримінальної справи — дискримінації діяння.

09.01.10.936.

343.13:342.72/73 Садова Т. В. Обмеження прав і свобод у кримінальному судочинстві України та держав англо-американської правової системи в контексті міжнародних стандартів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Садова Тетяна Володимирівна* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 16 с.

Здійснено порівняльно-правовий аналіз теоретичних і практичних проблем, що виникають під час застосування заходів обмеження прав і свобод, які беруть участь у кримінальному судочинстві на досудових стадіях кримінального процесу в Україні та державах англо-американської правової системи на прикладі США і Великобританії в контексті міжнародних стандартів.

Розглянуто проблемні питання застосування примусу у ході здійснення запобіжних заходів, а також слідчих дій, що можуть бути проведені у примусовому порядку. Розкрито зміст міжнародних стандартів, що регламентують застосування того чи іншого заходу примусу, які взяті за еталон у процесі порівняння.

09.01.10.937.

343.13+343.102 Шаповалова А. О. Забезпечення охорони банківської таємниці у кримінальному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Шаповалова Анна Олександрівна ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 20 с.

Досліджено забезпечення охорони банківської таємниці у кримінальному судочинстві. Визначено поняття «банківська таємниця», проаналізовано його значення. Розмежовано поняття «конфіденційність» і «таємниця»: банківська таємниця та комерційна, службова й професійна; «розкриття банківської таємниці» та «розголошення банківської таємниці». Запропоновано визначення суб'єктів права на банківську таємницю — власник таємниці та її утримувач. На конкретних прикладах з практики розслідування злочинів показано механізм розкриття інформації, яка становить банківську таємницю. Наведено його тлумачення і запропоновано низку доповнень до КПК України. Проаналізовано положення про закритий судовий розгляд та недопустимість розголошення даних досудового слідства з урахуванням кримінально-процесуальних гарантій охорони банківської таємниці.

Статті

09.01.10.938.

343.163(470) Аббасов А. Взаимодействие государственного обвинителя с органами предварительного расследования / А. Аббасов, В. Гусев // Законность. — 2009. — № 9. — С. 19—22.

Рассмотрена проблема обеспечения доказывания в уголовном процессе — неявка свидетелей со стороны обвинения и изменения в пользу обвиняемых показаний, вызванные оказываемым на них давлением. Отмечена необходимость обеспечения в связи с этим безопасности свидетелей и возникновения неожиданных алиби. Выделены основные этапы взаимодействия государственного обвинителя с работниками следственных и оперативных подразделений: на стадии досудебной подготовки и судебного рассмотрения уголовного дела; оценки его результатов с правовой и организационной точек зрения.

09.01.10.939.

343.17 Абдулвалиев А. Ф. Проблемы применения системы видеоконференц-связи в уголовном судопроизводстве / А. Ф. Абдулвалиев // Право и политика. — 2009. — № 7. — С. 1461—1466.

Рассмотрены преимущества и недостатки применения системы видеоконференц-связи в уголовном судопроизводстве. Отмечено, что данная технология имеет право на существование и должна активно использоваться в дальнейшем, особенно при рассмотрении уголовных дел в судах первой инстанции. Исследованы проблемы использования видеоконференции в отношении осужденного, свидетеля, а также в отношении других участников уголовного судопроизводства. Предложены пути решения по применению системы видеоконференц-связи в уголовном судопроизводстве.

09.01.10.940.

343.14(470) Арипов А. Собирание доказательств / А. Арипов // Законность. — 2009. — № 8. — С. 45—47. Рассмотрено содержание процесса доказывания,

так как в ходе него обстоятельства, имеющие значение для уголовного дела, приобретают свойства, наличие которых обуславливает становление доказательств в процессуальном смысле. Проанализированы различные позиции авторов по определению сущности собирания доказательств. Выделена позиция Р. Белкина, который различает четыре формы деятельности по сохранению обнаруженных данных: вербальную, предметную, графическую и наглядно-образную.

09.01.10.941.

343.12 Белоковылский М. С. За гранью процессуального конфликта: к вопросу о незаконном противодействии сторон в уголовном процессе / М. С. Белоковылский, А. И. Игнатьев // Адвокат. — 2009. — № 8. — С. 35—41.

Рассмотрена одна из актуальных проблем российского уголовного процесса — внеспроцессуальные конфликты следователя и адвоката в уголовном праве. Описаны данные конфликты и предложены варианты их решения. Проанализированы злоупотребления правами со стороны профессионального защитника — адвоката. Перечислены основные нарушения следователем прав со стороны защиты: воздействие следователя на выбор подозреваемым (обвиняемым) защитника, а по сути — фактический «выбор» защитника следователем; незаконный и необоснованный отказ в удовлетворении ходатайств, заявленных стороной защиты на предварительном следствии.

09.01.10.942.

343.131.5(477) Бойко В. Нарушения вимог кримінально-процесуального закону як підстава повернення справи до суду першої інстанції / В. Бойко, В. Мармаш // Право України. — 2009. — № 9. — С. 110—115.

Проаналізовано законні підстави та процесуальний порядок повернення справи до суду першої інстанції з етапу попереднього розгляду кримінальної справи судом апеляційної інстанції. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства. Даний аналіз зроблено у контексті завдань процесуального етапу попереднього розгляду справи судом апеляційної інстанції. Досліджено ті підстави для повернення справи до суду першої інстанції, які виявляються судом апеляційної інстанції безпосередньо при вирішенні вказаних завдань. З'ясовано такі питання: чи були учасники процесу повідомлені про надходження апеляції на судові рішення; чи була надана учасникам судового розгляду можливість ознайомитись із апеляцією або одержати її копію; чи була надана учасникам судового розгляду можливість подати на апеляцію свої заперечення.

09.01.10.943.

343.156(477+470).001.36 Васяев А. А. Кассационное рассмотрение в уголовном процессе в России и Украине: сравнительный аспект / А. А. Васяев, М. А. Жадяева // Адвокат. — 2009. — № 3. — С. 21—25.

Проведен сравнительный анализ норм УПК РФ и УПК Украины, регламентирующих порядок рассмотрения уголовных дел в суде кассационной инстанции. В ходе сравнительного анализа выявлены как общие черты, так и различия в порядке рассмотрения дел. Подчеркнуто, что некоторые положительные моменты законодательной регламентации кассационного производства в Украине следовало бы перенести в российское уголовно-процессуальное законодательство, отмечены положительные моменты такого заимствования. Показана необходимость дальнейшего совершенствования как норм УПК РФ, так и норм УПК Украины в направлении улучшения качества пересмотра уголовных дел в кассационном порядке.

09.01.10.944.

342.565.2(470) Ведищев Н. П. Повторное участие судьи на стадии возобновления производства по уголовному делу ввиду новых или вновь открывшихся обстоятельств: российский опыт и международная практика / *Н. П. Ведищев* // Адвокат. — 2009. — № 7. — С. 20–22.

Рассмотрены положения Закона «О Конституционном Суде Российской Федерации» и судебная практика по вопросам участия в рассмотрении уголовного дела ввиду новых или вновь открывшихся обстоятельств судьи, который уже принимал участие в той или иной стадии судебного разбирательства по этому делу.

09.01.10.945.

343.123.1 Волошина В. Розмежування специфічних принципів розслідування та загальних умов стадії досудового розслідування / *Владлена Волошина* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 9. — С. 179–182.

Проаналізовано погляди вітчизняних науковців-процесуалістів щодо співвідношення специфічних принципів стадії досудового розслідування та загальних умов досудового слідства. Підкреслено, що специфічні принципи досудового розслідування слід відмежовувати від загальних умов досудового розслідування, виходячи із ступеня узагальнення правових положень, вираження ними сутнісних положень і завдань стадії досудового розслідування. Роз'яснено, що специфічні принципи досудового розслідування є найбільш загальними правовими положеннями, які виражають специфічні, сутнісні ознаки й особливості стадії досудового розслідування.

09.01.10.946.

343.131.7(477) Гаргат-Українець О. М. Поняття, ознаки та значення правових презумпцій у кримінальному процесі України / *О. М. Гаргат-Українець* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН-України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 446–451.

Досліджено поняття, особливості та значення правових презумпцій у кримінальному процесі України. Проаналізовано концепції учених відносно даного правового явища. Запропоновано авторське визначення поняття презумпції. Визначено та розглянуто основне значення презумпцій: презумпції виступають як способи досягнення істини; відображаючи закономірності розвитку предметів і явищ, типові зв'язки між ними, презумпції створюють можливість їх застосування при оцінці аналогічних предметів або явищ з огляду існування чи неіснування останніх.

09.01.10.947.

343.163:343.132 Городецька М. Обмеження повноважень слідчого засобами відомчого та судового контролю і прокурорського нагляду / *Марина Городецька* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 8. — С. 91–97.

Досліджено обмеження повноважень слідчого щодо процесуальних рішень засобами відомчого та судового контролю і прокурорського нагляду. З'ясовано природу відомчого та судового контролю і прокурорського нагляду, встановлено їхні цілі. Визначено відповідність контролю і нагляду цим цілям. Розглянуто три форми процесуального контролю та нагляду залежно від суб'єкта: контроль начальника слідчого відділу; прокурорський нагляд та судовий нагляд. Підкреслено, що відомчий, судовий контроль та прокурорський нагляд пов'язані з механізмом правового регулювання діяльності слідчого засобами юридичних негативних та позитивних стимулів, у ролі яких виступають відповідно правові обмеження, тобто покладення юридичних обов'язків та звільнення від них.

09.01.10.948.

343.123.11 Григорян Е. А. Система фиксации как основа познания в уголовном судопроизводстве / *Е. А. Григорян* // Право и политика. — 2009. — № 4. — С. 917–922.

Рассмотрена система фиксации различных сведений при расследовании уголовных дел. Отмечено, что в отечественной науке в данном направлении исследованы уголовно-процессуальные проблемы составления протокола следственного действия. Проанализированы различные способы фиксации доказательственной информации на современном этапе в соответствии с рекомендациями, разработанными наукой криминалисткой.

09.01.10.949.

343.352 Давиденко В. Обставини, що підлягають з'ясуванню, та особливості порушення кримінальних справ про хабарництво / *Валерій Давиденко* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 9. — С. 53–58.

Визначено предмет безпосереднього посягання хабарництва. Розглянуто способи вчинення хабарництва в його широкому розумінні. Зазначено типові дії, які можуть здійснюватись при розслідуванні хабарництва. Проаналізовано типову обстановку — «слідову картину» хабарництва. Зазначено найбільш типові приводи і підстави до порушення кримінальної справи про хабарництво. Виділено найбільш характерні ситуації на етапі прийняття рішення про порушення кримінальної справи. Проаналізовано дії слідчого, за яких можливі ефективні методи попередньої перевірки та особливості виявлення ознак хабарництва і корупції.

09.01.10.950.

343.14+342.534.2 Доронина О. М. Соотношение свидетельского и депутатского иммунитетов: некоторые вопросы теории и практики / *О. М. Доронина* // Право и политика. — 2009. — № 4. — С. 827–833.

Сделан анализ правовой категории — свидетельского иммунитета, предоставляемого депутату. Особое внимание уделено соотношению свидетельского и депутатского иммунитетов. Рассмотрен вопрос, является ли свидетельский иммунитет самостоятельной желательной гарантией депутатской деятельности либо выступает в качестве самостоятельного элемента института депутатского иммунитета. Исследован объем свидетельского иммунитета, предоставляемого законодателем российскому депутату федерального и регионального уровней государственной власти.

09.01.10.951.

343.121.4(470) Исаева Н. П. Участие лица, не имеющего статус адвоката, в качестве защитника по уголовным делам / *Н. П. Исаева* // Право и политика. — 2009. — № 9. — С. 1964–1968.

Рассмотрены вопросы о круге лиц, имеющих право осуществлять защиту в уголовном процессе. Критически проанализированы позиции законодателя и Конституционного Суда РФ по поводу ограничения этого круга только адвокатами. На основе анализа практики и основных международных стандартов в этой области обоснован вывод о необходимости установления в уголовно-процессуальном законе нормы, допускающей в качестве защитников лиц, не имеющих статуса адвоката.

09.01.10.952.

343.123.5 Корж В. Кримінальне переслідування особи, яка вчинила злочин / *Валентина Корж* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 8. — С. 85–90.

Визначено основні завдання прокурора у кримінальному судочинстві. Зазначено права прокурора як суб'єкта, який бере участь у кримінальному пересліду-

ванні особи за вчинення злочину та який бере участь у кримінальному переслідуванні особи в суді. Обґрунтовано повноваження, які реалізує прокурор як суб'єкт, що бере участь у кримінальному переслідуванні, у суді апеляційної і касаційної інстанцій. Надано перелік вимог прокурора до органів і установ виконання покарань.

09.01.10.953.

343.122(470)+343.143(470) Курочкина Л. Потерпевший и свидетель в уголовном судопроизводстве / Л. Курочкина // Закопность. — 2009. — № 3. — С. 50—52.

Отмечено, что УПК РФ не предусматривает специальных сроков рассмотрения уголовного дела судом по существу. Вместе с тем УПК установлены сроки, не позднее которых должны быть приняты судом решения, обеспечивающие движение производства по уголовному делу. Подчеркнуто, что система мер безопасности потерпевших и свидетелей в уголовном судопроизводстве требует существенных изменений. Предложено расширить основания для оглашения показаний, данных в ходе предварительного расследования по уголовному делу потерпевшим или свидетелем, не явившимся в судебное заседание по уважительной причине.

09.01.10.954.

343.122(470) Кучинська О. П. Проблеми захисту прав потерпілих в кримінальному процесі України / О. П. Кучинська // Адвокат. — 2009. — № 5. — С. 10—12.

Розглянуто питання про момент визнання особи потерпілою від злочину. Визначено проблемні питання реального захисту потерпілих у кримінальному процесі та шляхи подолання цих проблем. Надано пропозиції щодо реалізації прав потерпілих на відшкодування шкоди. Проаналізовано механізм дії державного грошового фонду.

09.01.10.955.

343.163 Луцки В. Поняття, форми та завдання інституту повернення кримінальної справи прокурору / В. Луцкий // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 24—27.

Здійснено аналіз наукових підходів до визначення поняття «інститут повернення кримінальної справи прокурору». Досліджено механізм реалізації цього інституту, вироблено рекомендації для подальшого використання результатів дослідження у правотворчій і правозастосовчій діяльності. Визначено завдання суду при поверненні кримінальної справи прокурору та завдання прокурора при цьому. Виділено та проаналізовано форми реалізації інституту повернення кримінальної справи прокурору.

09.01.10.956.

343.123.1(470) Манова Н. С. Проблемы совершенствования процедуры дознания в российском уголовном процессе / Н. С. Манова // Законодательство. — 2009. — № 9. — С. 65—70.

Рассмотрен вопрос является ли дознание упрощенным вариантом предварительного следствия или предварительное следствие представляет собой квалифицированное дознание. Отмечен объем процессуальных гарантий прав и интересов участников процесса дознания и предварительного следствия, определены сроки дознания. Высказано мнение автора о предъявлении обвинений самим дознавателем.

09.01.10.957.

343.162(470) Махова Т. М. Деятельность судьи по подготовке уголовного дела к судебному заседанию /

Т. М. Махова // Lex Russica. — 2009. — № 4. — С. 667—672.

Выделены две формы деятельности судьи по подготовке уголовного дела к судебному заседанию: в общем порядке (гл. 33 УПК РФ) и в порядке проведения предварительного слушания (гл. 34 УПК РФ). Рассмотрен дискуссионный вопрос о предоставлении судье права при установлении любого из оснований для проведения предварительного слушания назначать его по собственной инициативе независимо от наличия ходатайства сторон, что обеспечит качественную подготовку к рассмотрению уголовного дела по существу в судебном заседании. Предложено изменить п. 1 ч. 2 ст. 229 и ч. 1 ст. 235 УПК РФ, указав в них, что вопрос об исключении доказательств на предварительном слушании может решаться судом как по ходатайству стороны, так и по собственной инициативе.

09.01.10.958.

343.121.4(477) Михайлів С. В. Обов'язкова участь адвоката — представника потерпілого у кримінальному процесі / С. В. Михайлів // Адвокат. — 2009. — № 9. — С. 33—35.

Визначено проблему обов'язкової участі адвоката як представника потерпілого при провадженні досудового розслідування та розгляді кримінальної справи в суді. Розглянуто випадки, коли слід визнавати обов'язкову участь адвоката — представника потерпілого. Запропоновано доповнити ч. 1 ст. 64 проєкту КПК України положеннями, які передбачають обов'язкову участь адвоката — представника потерпілого у справі, коли: потерпілий не володіє мовою, якою ведеться судочинство; адвокат представляє інтереси цивільного відповідача; сталася смерть потерпілого, у якого немає близьких родичів; прокурор відмовився від підтримання державного обвинувачення, а потерпілий вимагає продовження розгляду справи; прокурор змінив обвинувачення у суді, а потерпілий хоче підтримувати обвинувачення у раніше заявленому обсязі.

09.01.10.959.

343.121.4(430) Молдован В. В. Поняття та зміст права обвинуваченого на захист у кримінальному процесі України та ФРН / В. В. Молдован, С. М. Мельник // Адвокат. — 2009. — № 8. — С. 31—34.

Визначено два взаємопов'язаних елементи всієї сукупності прав і гарантій, які входять до поняття принципу забезпечення обвинуваченому права на захист: вся сукупність прав, що належать обвинуваченому і охоплюються загальним поняттям — право на захист; урегульована законом діяльність суду, прокуратури, органів розслідування, спрямована на забезпечення прав і законних інтересів обвинуваченого. Розглянуто норми КПК ФРН та України про забезпечення обвинуваченому права на захист, які можуть бути повністю реалізовані лише за умови, якщо органи розслідування, прокурор і суд виконують покладені на них обов'язки із всебічного і об'єктивного дослідження всіх обставин справи.

09.01.10.960.

343.13 Пожар В. Щодо класифікації представництва у кримінальному судочинстві / Вадим Пожар // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 144—146.

Визначено теоретичне і практичне значення класифікації представництва у кримінальному судочинстві. Проаналізовано класифікацію кримінально-процесуального представництва за певними критеріями: за способом виникнення; за суб'єктами представництва; за стадіями процесу. Розглянуто основні завдання класифікації — розкрити та розглянути деякі істотні ознаки, що характеризують певні групи

являть на користь їх кращого пізнання. Обгрунтовано важливість класифікації представництва за стадіями процесу.

09.01.10.961.

343.121.4(470) Почечуева О. С. Защита прав потерпевшего в уголовном процессе / О. С. Почечуева // Адвокат. — 2009. — № 9. — С. 9—13.

Рассмотрены проблемы повышения эффективности судебной защиты прав потерпевших в уголовном процессе, которые связаны как с их недостаточным урегулированием на законодательном уровне, так и с практикой применения действующего законодательства в этой области. Предложено конкретизировать ст. 25 УПК РФ по вопросу прекращения уголовного дела в связи с примирением сторон. Отмечено, что систематическое повышение квалификации адвокатов по проблемам защиты прав потерпевших в уголовном процессе будет эффективным в том случае, если адвокат будет стремиться к повышению профессиональных знаний и умений, проявлять заинтересованность в участии в конференциях, «круглых столах» по актуальным проблемам в данной области.

09.01.10.962.

343.16 Прилуцкий П. Проблемные вопросы формирования внутреннего убеждения судьи в криминальном процессе / П. Прилуцкий // Право України. — 2009. — № 7. — С. 167—174.

З'ясовано питання про роль і місце внутрішнього переконання судді при встановленні істини у кримінальній справі. Розглянуто процеси, які відбуваються у свідомості та душі судді під час формування переконання про істинність чи хибність певних обставин справи, наголошено як саме формується це переконання. Надано перелік перешкод, з якими стикається суддя на шляху до встановлення істини у справі. Виокремлено елементи, які становлять суб'єктивну складову внутрішнього суддівського переконання.

09.01.10.963.

343.132 Пропастин С. Типичные недостатки организации взаимодействия следователя и оперативных подразделений по делам об убийствах / С. Пропастин // Законность. — 2009. — № 3. — С. 40—42.

Рассмотрена практика взаимодействия следователя и оперативных подразделений. Отмечено, что знание отдельных негативных моментов дает возможность их устранить и предупредить, например, в рамках проводимых в следственных подразделениях курсов по повышению квалификации. Выявлен ряд типичных недостатков в планировании и несочеты при направлении следователем оперативному подразделению письменного поручения о производстве оперативно-розыскных мероприятий.

09.01.10.964.

343.163(470+574) Рябцев В. Развитие уголовно-процессуального законодательства: опыт России и Казахстана / В. Рябцев, И. Буланова // Законность. — 2009. — № 9. — С. 36—41.

Рассмотрены общие и принципиальные вопросы правового статуса прокурора в уголовном судопроизводстве. Уделено внимание тем положениям УПК Республики Казахстан, которые содержат более удачную правовую регламентацию, нежели аналогичные нормы УПК РФ в период проводящейся в России реформы уголовно-процессуального законодательства и законодательства о прокуратуре.

09.01.10.965.

343.13 Туманянц А. Р. Запровадження інституту медіації в кримінальне судочинство України / А. Р. Ту-

манянц // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 139—146.

Визначено мету медіації як специфічного виду примирливої процедури, що проводиться медіатором. Розглянуто використання медіації у практиці мирного врегулювання міжкультурних конфліктів у сфері міжнародної дипломатії (наприклад, за участю Організації з безпеки й кооперації Європи, ООН). Визначено необхідність законодавчої регламентації медіації для успішного втілення її в український кримінальний процес. Зазначено низку складних питань, від вирішення яких виявляється залежність проблеми регламентації використання у кримінальному процесі медіації. Обгрунтовано можливості медіації як змістовного аспекту низки правових інститутів.

09.01.10.966.

343.13(470) Шевченко Є. Питання удосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства / Євген Шевченко, Віталій Соколкін // Вісник прокуратури. — 2009. — № 2. — С. 72—80.

Висвітлено проблемні питання, які обумовлені потребою удосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства та прокурорського нагляду за додержанням законів органами внутрішніх справ при провадженні дізнання та досудового слідства по кримінальних справах щодо захисту прав потерпілих від злочинів. Наведено порівняльний аналіз процесуальних норм національного законодавства та кримінально-процесуального закону РФ, який свідчить про необхідність законодавчо закріпленого розширення кола процесуальних прав потерпілих від злочину, гарантій їх захисту під час провадження досудового слідства.

09.01.10.967.

343.141/143(477) Штурмак О. Забезпечення прав людини як невід'ємної умови допустимості доказів у кримінальному судочинстві України / О. Штурмак // Право України. — 2009. — № 7. — С. 125—129.

Визначено основні правові гарантії забезпечення прав людини як невід'ємної умови допустимості доказів. Виділено, що забезпечення у кримінальному судочинстві органами дізнання, досудового слідства, прокуратури, суду найвищої цінності — прав та свобод людини — допоможе мінімізувати і повністю уникнути помилок та їх несприятливих наслідків для осіб, залучених у сферу кримінально-процесуальної діяльності.

09.01.10.968.

343.135(477) Юркова Г. Зупинення досудового слідства та розшуку обвинуваченого / Галина Юркова // Вісник прокуратури. — 2009. — № 6. — С. 86—90.

Здійснено аналіз норм чинного КПК України на предмет з'ясування прогалин і проблем інституту зупинення досудового слідства та розшуку обвинуваченого. Зазначено процесуальні та матеріально-правові наслідки зупинення досудового слідства, а також причини невідомості місцеперебування обвинуваченого. Надано пропозиції автора щодо удосконалення інституту зупинення досудового слідства та розшуку обвинуваченого.

Див. також: 03.01.10.366, 09.01.10.985,
09.01.10.988, 10.01.10.1045,
10.01.10.1060, 10.01.10.1066.

КРИМІНАЛІСТИКА

Книги

09.01.10.969.

343.985(076) Керівництво з розслідування злочинів : наук.-практ. посіб. / В. Ю. Шенітько, В. О. Конової, В. А. Журавель [та ін.] ; за ред. В. Ю. Шенітька ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х. : Одесь, 2009. — 960 с.

За структурною побудовою посібник складається із двох частин та 28 розділів. У першій частині викладено окремі криміналістичні методики, які охоплюють пайбільш суттєві елементи — криміналістичну характеристику певного виду злочинів, обставини, що підлягають з'ясуванню, типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програму дій слідчого щодо їх вирішення. Визначено особливості проведення окремих слідчих дій, тактичних операцій та застосування профілактичних заходів. Друга частина — нормативно-правове забезпечення реалізації криміналістичних методик. Пропоновані методики розслідування різних видів злочинів розроблені та адаптовані до сучасного наукового рівня та вимог слідчої практики.

09.01.10.970.

343.123.1(075.8) Прусс В. М. Дізнання у кримінальних справах про контрабанду : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Володимир Митрофанович Прусс ; МОН України. — 2-ге вид., випр. і допов. — Х. : Бурун, 2009. — 128 с.

Викладено відомості про завдання, цілі і порядок проведення дізнання в органах митниці у кримінальних справах про контрабанду. Розкрито завдання і принципи організації виконання функцій органу дізнання митницею. Наведено зразки процесуальних документів, що складаються дізнавачем при провадженні дізнання. Підручник розроблено на основі вимог КК України, КПК України, Митного кодексу України і судової практики, визначеної у пленумах Верховного Суду України. Допоможе підвищенню юридичної поінформованості в питаннях організації і провадження дізнання у кримінальних справах про контрабанду.

09.01.10.971.

343.985:343.71 Самойленко О. А. Особливості розслідування викрадень майна, вчинених із використанням комп'ютерних технологій : монографія / Олена Анатоліївна Самойленко. — К. : КНТ, 2009. — 328 с.

На основі узагальнення вітчизняної та зарубіжної слідчої практики розглянуто способи та інші елементи криміналістичної характеристики викрадень майна із використанням комп'ютерних технологій. Визначено типові слідчі ситуації, наведено перелік документів, необхідних для обґрунтованого порушення кримінальної справи за ознаками викрадення майна. Досліджено проблемні питання першого етапу розслідування зазначених злочинів. Значна увага приділена тактичним операціям під час розслідування таких викрадень.

Див. також: 08.01.10.875, 08.01.10.876.

Автореферати

09.01.10.972.

343.353+343.98 Бондаренко Д. А. Розслідування зловживань владою або службовим становищем та перевищень влади або службових повноважень : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Бондаренко Дмитро Андрійович ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2009. — 16 с.

Визначено криміналістичні особливості зловживань

владою або службовим становищем та перевищень влади або службових повноважень, які відрізняють цей вид злочинів від інших, суміжних з ним кримінальних діянь. Встановлено і розроблено елементи їх криміналістичної характеристики. Наведено класифікацію типових слідів вчинення зловживань владою або службовим становищем та перевищень влади або службових повноважень, сформовано типову «слідову картину» злочинів цих видів. Розглянуто особливості перевірки заяв та повідомлень про злочини цих видів. Обґрунтовано тактичні особливості провадження виїмки та обшуку у справах про злочини цих видів.

09.01.10.973.

343.983 Бульба Т. М. Виявлення, попереднє дослідження та вилучення саморобних вибухових пристроїв : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Бульба Тарас Миколайович ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2009. — 18 с.

Розглянуто загальнотеоретичні положення виникнення та розвитку криміналістичної вибухотехніки як галузі криміналістичної техніки, визначено її засоби та методи. Розкрито причини та цілі застосування злочинцями саморобних вибухових речовин, а також можливості встановлення особи злочинця за результатами огляду місця події при виявленні саморобних вибухових пристроїв. Досліджено і систематизовано науково-технічну інформацію, що стосується вибухових речовин, конструктивних характеристик вибухових пристроїв саморобного виготовлення та формування на цій основі навичок роботи в осіб, які беруть участь в огляді місця події за фактом виявлення, дослідження та знешкодження саморобних вибухових пристроїв. Розроблено методику виявлення, попереднього дослідження та вилучення саморобних вибухових пристроїв.

09.01.10.974.

343.13:343.37(477) Важинський В. М. Процес доказування при розслідуванні фіктивного підприємництва та пов'язаних з ним злочинів в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Важинський Володимир Михайлович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2009. — 20 с.

З'ясовано історико-правові аспекти встановлення кримінальної відповідальності за фіктивне підприємство в Україні. Виявлено кримінально-процесуальні засади доказування при розслідуванні фіктивного підприємства, які відрізняють цей вид злочинів від інших суміжних з ним кримінальних діянь. З'ясовано значення доказування при розслідуванні фіктивного підприємства. Визначено предмет і елементи процесу доказування при розслідуванні фіктивного підприємства. Виявлено способи одержання, перевірки, оцінки і використання доказів у справах про фіктивне підприємство. Виділено особливості процесу доказування при розслідуванні фіктивного підприємства у порядку протокольної форми досудової підготовки матеріалів. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення кримінально-процесуального закону у частині процесу доказування.

Статті

09.01.10.975.

343.985 Батюк О. Дослідження окремих аспектів методики застосування криміналістичних моделей під час розслідування злочинів / Олег Батюк // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 5. — С. 152—155.

Досліджено погляди провідних науковців щодо можливостей використання методики застосування криміналістичних моделей під час розслідування злочинів. Вироблено власні пропозиції для удосконалення

концептуальних положень криміналістичних методик та їх використання у практичній діяльності правоохоронними органами під час розслідування злочинів. Визначено реальні практичні етапи застосування ситуаційного моделювання у пізнавальній діяльності слідчого.

09.01.10.976.

343.123.11 Гагаловська А. П. Плани та схеми як додатки до протоколів слідчих дій: правила складання та процесуальне значення / А. П. Гагаловська // Адвокат. — 2009. — № 9. — С. 39–41.

Проаналізовано процесуальну природу та статус планів і схем як додатків до протоколів слідчих дій. Запропоновано специфічні вимоги до планів та схем. Виділено плани місць події за призначенням: загальні, окремі й спеціальні. Визначено ознаки, характерні для документа як окремого виду доказу.

09.01.10.977.

343.985:343.71:636 Гаджисев В. Э. Значение криминалистической характеристики в процессе формирования и использования рекомендаций по выявлению и расследованию краж скота / В. Э. Гаджисев // Право и политика. — 2009. — № 8. — С. 1750–1754.

Рассмотрены основные элементы криминалистической характеристики краж скота: предмет преступного посягательства; типичные способы преступлений; обстоятельства их совершения; данные личности типичных преступников. Определено, что информационной основой для разработки и использования прикладных рекомендаций по выявлению и расследованию любого, в том числе и рассматриваемого вида преступлений является их криминалистическая характеристика. Подчеркнуто, что, изучая ее, следователи, оперуполномоченные имеют возможность выдвигать и проверять все версии, имеющие значение для расследования.

09.01.10.978.

343.985:343.622 Герасимов Р. Р. Криміналістичне моделювання механізму дітовбивств / Р. Р. Герасимов // Адвокат. — 2009. — № 9. — С. 20–22.

Проведено теоретичний аналіз різноаспектних наукових підходів щодо створення криміналістичного алгоритму моделювання події (механізму злочину) при розкритті і розслідуванні дітовбивств. Виділено типові моделі механізму дітовбивств, розглянуто типові ситуації цих моделей. Зазначено, що побудова типової моделі механізму дітовбивств сприяє: правильній кримінально-правовій кваліфікації злочину; виявленню очевидців злочину; встановленню подій, які переслідували, супроводжували та настали після вчинення дітовбивства; встановленню окремих фактів і зв'язків між ними у процесі розкриття й розслідування дітовбивств.

09.01.10.979.

343.98: 343.37 Дудніков А. Л. Криміналістична система злочинів у сфері економіки / А. Л. Дудніков // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 194–201.

Запропоновано класифікацію злочинів економічної спрямованості, які поділено на такі класи, як «злочини у сфері економіки», «економічні злочини» і «злочини у сфері економічної діяльності». Зазначено, що ці три категорії є більшою мірою криміналістичними поняттями, аніж кримінально-правовими, оскільки охоплюють досить великі групи різних за кримінально-правовим об'єктом видів злочинів. Підкреслено про їхні спільні криміналістичні ознаки, що виявляються в особливостях обстановки та способу вчинення злочинів, предмета посягання, типологічних даних про особу злочинця. Окремо розглянуто види злочинів, передбачених чинним КК України, які належать до економічних.

09.01.10.980.

343.132 Киселева С. Е. Понятие поисковой и розыскной деятельности следователя / С. Е. Киселева // Право и политика. — 2009. — № 7. — С. 1555–1560.

Изучены проблемы осуществления следователем поисковой и розыскной деятельности при раскрытии и расследовании преступлений. Рассмотрены понятия поисковой и розыскной деятельности с учетом современного состояния уголовного процесса и криминалистики. Рассмотрено содержание, цель, объекты поисковой и розыскной деятельности.

09.01.10.981.

343.985 Когутіч І. І. Про систему криміналістичної тактики та короткий аналіз її складових / І. І. Когутіч // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького - НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 441–446.

Проведено аналіз складових частин системи криміналістики: слідчої та судової практики, тактики злочинної діяльності та пошуково-розшукової діяльності. Розглянуто низку питань: повинні рекомендації криміналістичної тактики слугувати тільки забезпеченню досудового розслідування чи, можливо, й тим, хто здійснює чи бере участь у здійсненні судового розгляду кримінальних справ; що таке пошук і розшук; чи властиві ці форми діяльності тільки тим суб'єктам, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, чи ще комусь; чи повинні для криміналістичної тактики ставити якийсь інтерес поширені на практиці так звані тактичні хитрощі осіб, які не бажають встановлення істини у справі.

09.01.10.982.

343.71:656.2:053.6 Кудлай П. Способи скоєння неповнолітніми крадіжок вантажів на залізничному транспорті / Павло Кудлай // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 6. — С. 160–163.

Визначено, що спосіб скоєння є ядром криміналістичної характеристики злочинів, її центральною ланкою, оскільки саме він виражає функціональну сторону злочинної діяльності. Розглянуто найбільш поширені та загальні способи скоєння неповнолітніми крадіжок на об'єктах залізничного транспорту: вантажів за умов вільного доступу до них; через двері вагону шляхом пошкодження пломб і замкаючих пристроїв; вантажів із вагона, контейнера, тари шляхом їх пошкодження; із контейнерів через люки вагонів; із контейнерів без порушення цілості пломб та обшивки; з використанням вагового господарства; вантажів шляхом вивезення вагонів із станції; з використанням підроблених документів; вантажів шляхом створення залишків вантажу; вантажів шляхом роз'єднання вантажу та перевізних документів; вантажів шляхом перескладання документів.

09.01.10.983.

343.985:343.53:336.743.22 Кучин О. С. О роли правового регулирования оборота драгоценных металлов и драгоценных камней в научной разработке методик выявления и расследования преступлений, совершаемых в этой сфере / О. С. Кучин // Право и политика. — 2009. — № 3. — С. 663–672.

Определено, что для разработки методики выявления и расследования преступлений в сфере незаконного оборота драгоценных металлов и драгоценных камней большое значение имеет изучение и определение правового положения данных ценностей в государстве. Отмечено, что уголовный закон определяет деяния, за которые наступает уголовная ответственность. Подчеркнуто, что порядок совершения определенных юридических действий с драгоценными металлами и природными драгоценными камнями определяется нормами иных отраслей права.

09.01.10.984.

343.982.4(477) Лисенко А. Основи способи захисту документів від підробки та техніко-криміналістичне їх дослідження / А. Лисенко // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — К., 2009. — Вип. 80. — С. 11—19.

Вивчено питання захисту документів від підробки та техніко-криміналістичного їх дослідження. Проаналізовано значення основних термінів, якими визначається сутність техніко-криміналістичного дослідження документів. Розглянуто найбільш поширені способи захисту документів та цінних паперів від підробки, оскільки знання цих властивостей документів сприятиме більш якісному візуальному дослідженню їх слідчими СБУ, МВС, прокуратури, співробітниками таможні, паспортного контролю, слідчими податкової міліції з метою швидкого виявлення ознак підробки. Підкреслено, що найбільш розповсюдженими окремими засобами захисту бланків цінних паперів та документів суворого обліку є: водяні знаки, захисні волокна (повкові або синтетичні, видимі і невидимі, флуоресцентні і нефлуоресцентні), металізовані чи синтетичні смуги безпеки, планшети.

09.01.10.985.

343.144 Муляр О. Допит як важливий засіб отримання і перевірки доказів / Оксана Муляр // Вісник прокуратури. — 2009. — № 2. — С. 96—100.

Розкрито необхідну дію судового слідства у справах про злочини, вчинені організованими злочинними групами, яка займає особливе місце у системі доказів. — допит. Підкреслено, що саме допит є основним засобом отримання інформації про злочинне угруповання у цілому, його наміри, організацію та інші характерні для нього ознаки та особливості. Проаналізовано основні форми судового допиту: основний, перехресний і шаховий. Наведено перелік питань, які потрібно вирішувати під час допиту потерпілого у разі відкритого злочинного нападу на нього та під час допиту організаторів злочинної групи. Розглянуто особливості тактики допиту підсудних у вказаних справах.

09.01.10.986.

343.985(477) Панько Н. А. Проблеми використання криміналістичного обліку способів учинення злочинів в Україні / Н. А. Панько // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 553—559.

Розглянуто проблемні питання використання криміналістичного обліку способів учинення злочинів в Україні. Проаналізовано необхідність змін та удосконалення таких обліків. Сформульовано положення, які мають нові елементи та заслуговують на увагу як з теоретичного, так і практичного аспектів використання в Україні обліку способів учинення злочину. Підкреслено, що правильне збирання, зберігання, обробка та використання інформації про спосіб учинення злочину стають обов'язковою передумовою швидкого та якісного розкриття й розслідування злочину.

09.01.10.987.

343.4:659.3 Сергєєва Д. Процесуальні і криміналістичні заходи сприяння дотриманню прав особи при знятті інформації з каналів зв'язку / Діана Сергєєва // Юридична Україна. — 2009. — № 5. — С. 111—114.

Розглянуто проблемні питання, що виникають під час зняття інформації з каналів зв'язку. Визначено, що проблема дотримання прав і свобод людини під час проведення зняття інформації з каналів потребує подальшого законодавчого доопрацювання. Запропоновано запровадити механізм реалізації всіх правових

інститутів, необхідних для того, щоб закон «запрацював» і гарантував ефективну реалізацію цих прав.

09.01.10.988.

343.98 Смахтин Е. В. Соотношение криминалистики с уголовным и уголовно-процессуальным правом / Е. В. Смахтин // Право и политика. — 2009. — № 3. — С. 490—497.

Установлено соотношение криминалистики с такими уголовно-правовыми науками как уголовное право и уголовный процесс. Выделены наиболее известные высказывания ученых на предметную сущность уголовно-процессуального права. Уточнены и конкретизированы ранее сделанные учеными выводы применительно к криминалистике. Рассмотрены основные специфические особенности криминалистических отношений. Автором сделаны такие выводы: криминалистика соотносится с уголовным и уголовно-процессуальным правом как полноценная часть единого целого.

09.01.10.989.

343.6(477) Соколова Я. Криміналістична характеристика незаконного переправлення осіб через державний кордон України / Яна Соколова // Вісник прокуратури. — 2009. — № 9. — С. 59—64.

Визначено елементний склад криміналістичної характеристики незаконного переправлення осіб через державний кордон України та особливості її окремих елементів. Розглянуто елементи криміналістичної характеристики даного злочину. Зазначено дії при підготовці до вчинення незаконного переправлення осіб через державний кордон України. Вивчено найбільш поширені способи незаконного переправлення осіб через державний кордон України. Виділено способи приховування незаконного переправлення осіб через державний кордон України. Охарактеризовано особу злочинця і особу мігранта. Розглянуто групи осіб, які займаються нелегальною міграцією.

09.01.10.990.

343.268(477) Тетерятник Г. К. Предмет доказування у справах осіб, відносно яких здійснюється провадження по застосуванню примусових заходів медичного характеру / Ганна Костянтинівна Тетерятник // Наше право. — 2009. — № 4, ч. 2. — С. 104—108.

Розглянуто питання визначення предмета доказування по застосуванню примусових заходів медичного характеру. Зазначено, що КПК України не містить норму, яка б чітко визначала предмет доказування у справах осіб, відносно яких здійснюється провадження по застосуванню примусових заходів медичного характеру. Запропоновано внести зміни до КПК України, чітко визначивши перелік обставин, які входять до предмета доказування у справах осіб, відносно яких здійснюється провадження по застосуванню примусових заходів медичного характеру.

09.01.10.991.

343.6:2 Цимбал М. М. Доказування обставин вчинення деяких релігійних злочинів / М. М. Цимбал // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 471—477.

Розглянуто предмет доказування та його елементи по кримінальних справах щодо посягання на здоров'я людей під приводом проповідкування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів. Особливу увагу приділено необхідності правильного визначення предмета доказування при розслідуванні кожної кримінальної справи. Відзначено особливості доказувань обставин вчинення посягання на здоров'я людей під приводом проповідкування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів.

09.01.10.992.

343.985:343.711 Швидкий О. Особливості огляду місця події / *Олександр Швидкий* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 7. — С. 87–91.

Визначено, що огляд місця події є незамінною слідчою дією, тому що інформацію, отриману при огляді, в більшості випадків неможливо виявити у будь-якому іншому місці, здобути шляхом проведення інших слідчих дій. Розглянуто першочергові слідчі дії у кримінальних справах про квартирні крадіжки: з'ясування події злочину; виявлення і фіксація; вилучення слідів та інших речових доказів, що можуть мати значення для справи; виявлення обставин і даних, необхідних для розшуку злочинців; встановлення причин і умов, що сприяли вчиненню злочину. Підкреслено, що під час огляду місця події повинні бути визначені всі сліди та інші речові докази, залишені злочинцем. Вивчено обстановку події, виявлено ряд інших обставин, які мають значення для справи.

Див. також: **09.01.10.949.**

СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА

Статті

09.01.10.993.

340.6 Буромский И. В. Современный подход к формированию компетентности врача в области судебной медицины и судебно-медицинской экспертизы / *И. В. Буромский* // Судебно-медицинская экспертиза. — 2009. — № 3. — С. 39–44.

Предложена концепция формирования, поддержания и совершенствования профессиональной компетенции врача в области судебной медицины и судебно-медицинской экспертизы, учитывающая мировые тенденции развития высшего профессионального образования. Определены задачи, стоящие перед отечественной высшей медицинской школой в связи с ее интеграцией в общеевропейскую образовательную систему, а также изменения, произошедшие в законодательной сфере.

09.01.10.994.

343.983“1894/2009” (043) Гусаров А. А. Обзор отечественных диссертаций по судебной медицине, посвященных вопросам судебной биологии / *А. А. Гусаров* // Судебно-медицинская экспертиза. — 2009. — № 5. — С. 40–44.

Проанализированы тематика и количественные соотношения диссертаций по судебной биологии, выполненных за большой промежуток времени (1894–2009) — по десятилетиям. Определены и четко сформулированы основные научные направления, над которыми работали соискатели ученых степеней. Показана динамика увеличения и снижения количества диссертационных исследований. Отмечено, что собранная воедино и структурированная информация о диссертациях по судебно-биологической тематике, полученная в результате данного исследования, может быть использована для текущего и перспективного планирования научных исследований в области изучения вещественных доказательств.

09.01.10.995.

340.62:617.54-001.44 Закиров Т. Р. Определение способа нанесения колото-резаной раны грудной клетки на основе анализа ее характеристик / *Т. Р. Закиров, В. И. Витер* // Судебно-медицинская экспертиза. — 2009. — № 3. — С. 27–29.

Приведены результаты морфологического анализа признаков колото-резаных ран, полученных при экспериментах, сопровождающих образование повреждений

в результате падения тела человека на клинок ножа. В результате дискриминантного анализа получена формула, использование которой совместно с выявлением указанных признаков позволяет дифференцировать способ нанесения одиночной колото-резаной раны грудной клетки.

09.01.10.996.

340.6 Малышева О. А. Процессуальные проблемы назначения и производства судебной экспертизы / *О. А. Малышева* // Судебная экспертиза. — 2009. — № 2. — С. 21–26.

Рассмотрены причины, приводящие к увеличению сроков предварительного расследования, связанные с назначением и производством судебных экспертиз. Предложены пути сокращения сроков досудебного следствия без ущемления прав и законных интересов участников уголовного судопроизводства.

09.01.10.997.

347.7:340.6:347.77 Мещерякова Н. Щодо питань на вирішення судової експертизи у сфері інтелектуальної власності / *Наталія Мещерякова* // Юридичний радник. — 2009. — № 1. — С. 25–30.

Розглянуто деякі аспекти проблеми формулювання питань на вирішення судової експертизи. Наведено перелік питань, що ставляться експерту.

09.01.10.998.

347.78:340.6 Охромеев Ю. Деякі аспекти проведення судової експертизи у сфері інтелектуальної власності / *Юрій Охромеев* // Юридичний радник. — 2009. — № 1. — С. 31–34.

Висвітлено проблеми, з якими стикається судовий експерт при проведенні судових експертиз у сфері інтелектуальної власності. Досліджено критерії визначення об'єкта авторського права.

09.01.10.999.

343.148 Пашицкий В. В. Формы выводов в заключении эксперта / *В. В. Пашицкий* // Судебная экспертиза. — 2009. — № 2. — С. 17–20.

Рассмотрены классификация выводов эксперта по результатам идентификационного исследования, использование математических методов в судебной экспертизе. Обсуждены понятия «категорический вывод» и «вероятный вывод». Прослежена история развития процесса математизации производства судебных экспертиз. На основании проведенного анализа предложено вместо применяемой в настоящее время формулировки «вероятный вывод» использовать термин «вероятностный вывод».

09.01.10.1000.

340.6:347.965 Плессовских Ю. Г. Правовая судебная экспертиза в адвокатской практике / *Ю. Г. Плессовских* // Адвокатская практика. — 2009. — № 4. — С. 7–8.

Обоснована недопустимость назначения правовых судебных экспертиз. Даны рекомендации адвокатам по реагированию на наличие таких экспертиз в материалах дела. Рассмотрена цель правовой судебной экспертизы — юридическая оценка фактических данных либо просто оценка с тех же позиций неких документов. Отмечено, что в настоящее время нет никаких оснований для назначения и производства правовой судебной экспертизы.

09.01.10.1001.

340.62:616.127-005.4 Порсуков Э. А. Современные морфологические критерии внезапной сердечной смерти / *Э. А. Порсуков* // Судебно-медицинская экспертиза. — 2009. — № 4. — С. 7–11.

Приведен клинко-морфологический анализ случаев пассивной смерти людей, умерших от острой сердечной недостаточности внезапно. Определены гистологические и иммуноморфологические критерии острой ишемии в кардиомиоцитах. Отражена мозаичность повреждения миокарда, являющаяся морфологической основой электрической нестабильности сердца и соответственно причиной внезапной сердечной смерти.

09.01.10.1002.

343.982.323 Прокопенко Н. Сучасні можливості експертного дослідження слідів губ людини / *Надія Прокопенко* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 6. — С. 157—159.

Розглянуто можливості використання слідів губ під час розслідування злочинів. Обґрунтовано, що за слідами губ легко розпізнається утворюючий об'єкт, можуть бути визначені його розміри, вік і стать людини. Підкреслено, що сліди губ дозволяють зробити висновки про число злочинців, деталі події злочину, час, який провів злочинець на місці події. Проаналізовано загальні ознаки у слідах губ, основні типи губ, якими можуть бути залишені сліди.

09.01.10.1003.

340.67:615.216.2 Столяров Е. Е. Определение ряда местных анестетиков в биологических жидкостях при химико-токсикологических исследованиях / *Е. Е. Столяров, Ю. П. Карпенко, Т. Л. Малкова* // Судебно-медицинская экспертиза. — 2009. — № 3. — С. 24—27.

Описана аналитическая процедура определения ряда местноанестезирующих лекарственных средств (лидокаина, тримекаина, артикаина, апилокаина) в крови и моче для химико-токсикологического анализа. Приведены методики изолирования исследуемых веществ из биологических жидкостей, обнаружения и количественного определения хроматографическими методами (тонкослойной хроматографии, высокоэффективной жидкостной хроматографии, газожидкостной хроматографии).

09.01.10.1004.

343.982.35 Федоренко В. А. Особенности исследования следов на деформированных пулях при идентификации огнестрельного оружия / *В. А. Федоренко* // Судебная экспертиза. — 2009. — № 2. — С. 37—46.

Рассмотрено влияние различного рода деформаций пуль на возможность идентификации оружия по следам на выстрелянных пулях. Проанализированы четыре группы пуль, получивших деформацию. Подробно рассмотрены две основные ситуации для пуль четвертой группы, которые в последующем достаточно легко могут быть адаптированы к другим. Обоснованы условия, при которых следы могут быть признаны ограниченно пригодными или непригодными к идентификации.

09.01.10.1005.

343.583:004.78 Шумакова Е. М. Банкомат как объект судебной компьютерно-технической экспертизы / *Е. М. Шумакова* // Судебная экспертиза. — 2009. — № 2. — С. 88—96.

Обсуждены вопросы проведения и назначения судебной компьютерно-технической экспертизы, когда объектом исследования выступают банкоматы. Отмечены основные функции предназначения банкомата. Перечислены виды компьютерно-технической экспертизы в рамках расследования преступлений, связанных с неправомерным доступом к банкоматам. Рассмотрены вопросы, решаемые при исследовании банкоматов. Предложены пути противодействия несанкционированному доступу к информации, содержащейся в компьютере банкомата.

09.01.10.1006.

340.63:343.541 Яковлева Е. Ю. Оценка степени тяжести вреда здоровью при психогенных психических расстройствах потерпевших — жертв сексуальных правонарушений / *Е. Ю. Яковлева* // Судебно-медицинская экспертиза. — 2009. — № 3. — С. 11—18.

Расшифровано понятие «психическая травма». Предложены медицинские критерии и квалифицирующие признаки, пригодные для экспертной оценки степени тяжести вреда здоровью в виде психогенного психического расстройства, причинно-связанного с травмирующим воздействием. Приведены результаты сопоставления с медицинскими критериями последствий психической травмы у жертв сексуальных правонарушений, обследованных клинко-психопатологическим методом.

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Книги

09.01.10.1007.

343.985(075.8) Оперативно-розшукова діяльність : навч. посіб. / за ред. О. М. Джужи : МОН України. Київ, нац ун-т внутр. справ. — К. : Правова єдність, 2009. — 310 с.

Подано базові поняття положення ОРД, визначення яких відповідає вимогам підготовки фахівців-оперативників і які ґрунтуються на нормах Конституції України, ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність», інших законодавчих та відомчих нормативно-правових актах, практиці їх застосування, судовій практиці, положеннях сучасної оперативно-розшукової теорії. Використано фундаментальні праці теоретиків і вчених, які зробили значний внесок у становлення та розвиток оперативно-розшукової діяльності. Посібник складено з метою формування системи початкових знань про поняття та завдання ОРД; її історію, зміст основ правового регулювання та законодавства у сфері ОРД; суб'єкти, що здійснюють ОРД та залучаються до неї; систему оперативно-розшукових заходів, умови та підстави їх застосування; використання результатів ОРД та оперативно-розшукове забезпечення кримінального судочинства; відомчий контроль і прокурорський нагляд за ОРД; психологічне супроводження ОРД тощо.

Статті

09.01.10.1008.

343.985 Ільницький О. М. Поняття оперативно-розшукової діяльності, її завдання, функції та суб'єкти / *Олександр Михайлович Ільницький* // Наше право. — 2009. — № 2. — С. 100—105.

Розкрито поняття оперативно-розшукової діяльності, її принципи, правове врегулювання пов'язаних з нею суспільних відносин, суб'єкти, результати та інші загальні положення. Визначено суть та завдання ОРД. Розглянуто правові основи ОРД на прикладі інших країн: Республіки Білорусь, РФ, Республіки Молдови, Азербайджану, Казахстану, Туркменістану та ін. Сформульовано перелік оперативних підрозділів, якими здійснюється ОРД, зазначено підстави для проведення ОРД.

09.01.10.1009.

343.985(477) Кузнецов Є. В. Правова основа діяльності оперативно-розшукових підрозділів органів внутрішніх справ / *Євген Валерійович Кузнецов, Катерина Борисівна Сахновська* // Наше право. — 2009. — № 4, ч. 2. — С. 30—35.

Надано правову характеристику оперативно-розшу-

кової діяльності ОВС. Розглянуто теоретичні положення дослідників щодо правової основи і визначення суті ОРД. Підкреслено, що нормативно-правові акти, які входять до системи правового регулювання ОРД, мають різну юридичну чинність. Виділено три групи нормативно-правових актів, які регламентують ОРД: Конституція України і відповідні закони України; нормативно-правові акти міністерств і відомств та судових органів; міжнародно-правові акти, учасником яких є Україна. Визначено правову основу діяльності ОРД у сфері боротьби з екопомічною злочинністю.

09.01.10.1010.

343.982.323 Ничитайло І. Криміналістична ідентифікація особи за ознаками зовнішності в ході здійснення оперативно-розшукової діяльності / *Ірина Ничитайло* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 9. — С. 175—178.

Розкрито сутність криміналістичної ідентифікації особи за ознаками зовнішності та її значення в оперативно-розшуковій діяльності для виявлення та встановлення осіб, які причетні до вчинення злочинів. Визначено принципи криміналістичної ідентифікації особи. Обґрунтовано вимоги, яким повинна відповідати ідентифікуюча ознака, запропоновано класифікацію ознак зовнішності. Розглянуто оперативні ідентифікаційні дії: оперативно-розшукові ідентифікаційні дії, здійснювані у ході оперативно-розшукових заходів; оперативно-розшукові впізнання; оперативно-розшукове впізнання за участю особи, що впізнає; випадкове впізнання.

09.01.10.1011.

343.985 Охріменко І. Попиття методу та заходу в оперативно-розшуковій діяльності: філософсько-прикладний аспект / *Іван Охріменко* // Юридична Україна. — 2009. — № 9. — С. 97—102.

Проведено теоретичний аналіз різноаспектних наукових підходів щодо структури поняття «оперативно-розшукові заходи». Виділено пайбільш характерні ознаки, які розкривають їх методологічну та організаційну природу. Визначено різні підходи науковців щодо розуміння методу і засобів ОРД, досліджено їх сутність і сферу функціонування, взаємодію з іншими елементами пізнавального інструментарію та відповідність особливостям досліджуваного об'єкта, зв'язок з пізнавальною метою чи цілями практичної діяльності. Проаналізовано співвідношення мети, методів і засобів ОРД.

09.01.10.1012.

351.74 Охріменко І. М. Шляхи оптимізації правового регулювання діяльності оперативних підрозділів ОВС / *І. М. Охріменко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 411—417.

Здійснено теоретико-прикладну інтерпретацію та з'ясування окремих пагальних питань, які привертають увагу працівників оперативних підрозділів ОВС в умовах сьогодення. Розкрито основні шляхи вирішення проблем нормативно-правового і організаційного характеру, які виникають у професійній діяльності праців-

ників оперативних підрозділів ОВС. Виділено, що у більшості випадків актуальність питань оперативної практики пов'язана з тим, що результати нормотворчого процесу не збігаються з потребами сучасної практики протидії злочинності. Підкреслено, що лише за умов комплексного вирішення взаємопов'язаних питань нормативно-правового та організаційного характеру будуть виправдані сподівання практичних працівників щодо оптимізації діяльності по запобіганню злочинам та їх розкриттю.

09.01.10.1013.

343.985 Ревака В. Правове регулювання використання спеціальних знань при здійсненні оперативно-розшукової діяльності / *Віктор Ревака* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 2. — С. 85—89.

Розглянуто правове регулювання використання спеціальних знань при здійсненні оперативно-розшукової діяльності. Зазначено правову основу оперативно-розшукової діяльності, визначено її завдання. Обґрунтовано необхідність розробки чітких критеріїв допустимості формування доказів на основі даних, отриманих у ході проведення оперативно-розшукових заходів.

09.01.10.1014.

343.985:343.359.2 Савицкий А. И. Применение результатов оперативно-розыскной деятельности в налоговых спорах / *А. И. Савицкий* // Законодательство. — 2009. — № 4. — С. 80—85.

Освещен вопрос допустимости использования результатов оперативно-розыскной деятельности в налоговых спорах в качестве самостоятельных доказательств по делу. Исследована судебно-арбитражная практика по данному вопросу. Подчеркнуто, что результаты ОРД самостоятельного доказательственного значения не имеют, а могут быть использованы только косвенным образом в контексте, вступившего в законную силу, приговора суда по соответствующему уголовному делу.

09.01.10.1015.

343.132:347.965 Фадеева Е. И. Особенности осуществления следственных действий и оперативно-розыскных мероприятий в отношении адвоката как гарантия обеспечения его неприкосновенности / *Е. И. Фадеева* // Адвокатская практика. — 2009. — № 3. — С. 39—42.

Выделена проблема проведения оперативно-розыскных мероприятий в отношении адвоката. Предложено конкретизировать вопрос о порядке производства личного обыска в отношении адвокатов. Практика показывает, что довольно часто при решении вопроса о проведении обыска у адвокатов правоохранительные органы и суды не исследуют обоснованность его проведения, не указывают конкретных адвокатов, у которых следует провести обыск. На основе проведенного анализа автор делает вывод о том, что производство всех следственных действий в отношении адвокатов исключительно на основании судебного решения не является оправданным.

Див. також: 09.01.10.956, 09.01.10.963,
09.01.10.980, 10.01.10.1037.

12.00.10. СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА

СУДОУСТРІЙ

Книги

10.01.10.1016.

342.56 Марченко М. Н. Судебное правотворчество и судейское право / *Михаил Николаевич Марченко* : Моск. гос. ун-т им. М. В. Ломоносова, юрид. ф-т. — М. : Проспект, 2009. — 512 с.

Раскрыт широкий круг вопросов, касающихся понятия и содержания судебной власти, судебного правотворчества и судейского права. Особое внимание уделено формам судейского права, существующим в различных правовых системах и правовых семьях. Наряду с общетеоретическими вопросами рассмотрен также исторический аспект судебного правотворчества и судейского права. Отдельный раздел посвящен проблемам правотворчества и характера решений Европейского суда справедливости, Европейского суда по правам человека и Международного уголовного суда.

10.01.10.1017.

347.96(075.8) Організація судових та правоохоронних органів : підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / *І. Є. Марочкін, Н. В. Сібільова, В. Н. Тихий* [та ін.] ; за ред. І. Є. Марочкіна, Н. В. Сібільової : МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х. : Одиссей, 2009. — 320 с.

На підставі чинного законодавства, практики його застосування й досягнень правової науки розглянуто статус судових та правоохоронних органів, порядок їх формування, принципи організації та функціонування. Особлива увага приділена розкриттю природи судової влади, визначенню системи і змісту її функцій, класифікації її принципів. Значне місце в роботі займає викладення принципів і порядку побудови судової системи України, їх відповідність міжнародним стандартам щодо незалежності, неупередженості та доступності правосуддя. Охарактеризовано органи судової влади, статус її посів, органи прокуратури, дізнання, досудове слідство, інші державні і недержавні правоохоронні інститути крізь призму їх становлення і розвитку.

Автореферати

10.01.10.1018.

347.962 Овсяннікова О. О. Транспарентність судової влади : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / *Овсяннікова Ольга Олександрівна* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 20 с.

Досліджено сутність і зміст транспарентності судової влади. Зміст транспарентності судової влади розкрито через аналіз її структурних елементів. Обґрунтовано виокремлення таких ознак транспарентності судової влади, як: відкритість інформації про суд як орган державної влади, про судовий процес, про органи суддівського самоврядування та суддів; доступність судових рішень. Виявлено прогалини у правовому регулюванні транспарентності судової влади та запропоновано шляхи їх подолання. Проаналізовано широкий спектр міжнародно-правових актів, визначено критерії забезпечення транспарентності судової влади. Запропоновано внесення змін та доповнень до чинного законодавства з метою підвищення рівня транспарентності судової влади у державі.

10.01.10.1019.

347.991(477) Сердюк В. В. Правовий статус Верховного Суду України в системі судової влади : автореф.

дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.10 / *Сердюк Валентин Васильович* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — 38 с.

Досліджено проблеми правового статусу Верховного Суду України у системі судової влади з метою визначення нових підходів їх вирішення в контексті судово-правової реформи. Послідовно і цілісно досліджено питання стосовно утвердження судової влади як різної із законодавчою, виконавчою владою в історико-правовому і порівняльно-правовому аспектах. Розглянуто сучасний стан здійснення правосуддя Верховним Судом України. Визначено перспективи функціонування системи судових органів з урахуванням реформування Верховного Суду України. Виявлено суперечності і прогалини у нормах законодавства про судоустрій України. Обґрунтовано вирішення проблем судової організації у державі і процесуальної діяльності Верховного Суду України. Внесено пропозиції щодо вдосконалення чинного процесуального законодавства та законодавства про судовий устрій.

Статті

10.01.10.1020.

342.56:342.33 Даниелян Ю. О. Судова влада в системі поділу влади в умовах сучасного державотворення / *Ю. О. Даниелян* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 270—276.

Проаналізовано історичні передумови становлення теорії поділу влади й ролі суду у системі стримувань і противаг. Окремлено місце судової влади у моделі вітчизняного державного устрою. Встановлено основи, фундамент, на яких ґрунтується ідея судового контролю, розглянуто її генезис як соціального інституту. Підкреслено, що сучасна теорія поділу влади свідчить не просто про розподіл повноважень між ланками державного апарату, а про три відносно незалежні й самостійні сфери владарювання особливих органів. Визначено, що роль судової влади в механізмі поділу влади полягає ще й у стримуванні двох інших гілок у рамках конституційної законності й повноваженні здійснювати конституційний нагляд і судовий контроль щодо них.

10.01.10.1021.

343.195(477) Зубачова І. С. Перспективи запровадження інституту суду присяжних в Україні / *І. С. Зубачова* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 224—229.

Висвітлено питання виникнення та становлення інституту суду присяжних в Україні. Проаналізовано зарубіжний досвід функціонування вказаного інституту. Досліджено проблеми сприйняття інституту суду присяжних суспільством.

10.01.10.1022.

347.962(470.43) Масляев А. М. О судебных участках и порядке назначения мировых судей в Самарской области / *А. М. Масляев* // Право и политика. — 2009. — № 6. — С. 1284—1289.

Раскрыты нововведения в организации деятельности мировых судей Самарской области. Описана новая структура судебных участков мировых судей, а также порядок их назначения. Содержатся предложения автора по улучшению действующего законодательства с целью увеличения эффективности работы мировых судей в Самарской области.

10.01.10.1023.

347.962 Москвич Л. М. Особистісні якості судді в системі забезпечення ефективності судової системи / Л. М. Москвич // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 201–207.

Досліджено вплив особистісних характеристик на ефективність функціонування судової системи у цілому. Опираючись на концепцію динамічної функціональної структури особистості та результати анкетування судді, зроблено висновок про професійно важливі і негативні якості особистості судді. Запропоновано нормативне визначення вимог щодо психічних рис, особистісних якостей і здібностей кандидатів на посаду посів судової влади.

10.01.10.1024.

347.97/99(477+4) Назаров І. Значення принципу інстанційності для організації судової системи України та європейських країн / Іван Назаров // Юридична Україна. — 2009. — № 5. — С. 121–125.

Висловлено різні тлумачення щодо визначення принципів «інстанційності» і «ступінчастості». Розглянуто особливості побудови судових систем у таких європейських країнах, як Німеччина, Австрія, Польща, Франція, Данія, Румунія, Словачія. Підкреслено, що між принципами інстанційності й ступінчастості існує тісний зв'язок. Визначено та проаналізовано головну ціль принципу інстанційності — забезпечення випесення справедливого судового рішення у кожній справі, розглянутій у суді.

10.01.10.1025.

347.962.2(477) Назаров І. Призначення суддів на адміністративні посади: питання нормативного врегулювання / І. Назаров // Право України. — 2009. — № 7. — С. 98–104.

Визначено одну із пайгостріпних проблем для роботи всіх судів України — легалізація порядку призначення суддів на адміністративні посади. Обгрунтовано, що порядок призначення суддів на посади голів судів та їх заступників законодавчо не врегульований. На підставі аналізу міжнародних актів розглянуто основні вимоги незалежного органу, який обов'язково повинен брати участь у розв'язанні питань, пов'язаних із добором, призначенням на посади, переводом з однієї посади на іншу, просуванням по службі, закінченням перебування на посаді або притягненням до дисциплінарної відповідальності професійних суддів. Підкреслено, що судді на адміністративні посади повинні призначатися органами суддівського самоврядування.

10.01.10.1026.

347.99(477+4) Назаров І. Принцип ступінчастості судової системи в Україні та європейських державах / І. Назаров // Право України. — 2009. — № 6. — С. 84–89.

Розглянуто принцип ступінчастості у побудові судової системи в Україні та європейських державах. Проаналізовано основні точки зору вітчизняних і зарубіжних учених щодо питання про найбільш оптимальну кількість ступенів (рівнів) судової системи, що важливо для ефективного функціонування як для судової системи, так і для держави у цілому. Детально проаналізовано існуючі в Україні чотири рівні судової системи: місцеві суди; апеляційні суди; вищі спеціалізовані суди; Верховний Суд України.

10.01.10.1027.

347.97/99 Назаров І. В. Теоретичні аспекти визначення принципів побудови судової системи / І. В. Назаров // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / Нац.

юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 102. — С. 204–211.

Проведено аналіз проблем визначення принципів побудови судової системи. Вказано на самотійність принципів побудови судової системи, оскільки вони відповідають вимогам самотійності, повноти, несуперечності і є тісно взаємозалежними. Виокремлено міжгалузеві й галузеві (специфічні) принципи. Розглянуто принципи судової системи за способом закріплення їх у законодавстві: прямо сформульовані в конкретних нормах права (форми-принципи) і принципи, виведені з норм. Зазначено про включення до побудови судової системи таких принципів, як територіальність, спеціалізація, інстанційність, принцип єдності судової системи, ступінчастість, ієрархічність, доступність суду, самотійність суду.

10.01.10.1028.

347.962.2 Сурнін А. О. Правові аспекти розробки професіограми службової діяльності судді суду загальної юрисдикції / А. О. Сурнін // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 592–597.

Висвітлено актуальні проблеми професійного відбору суддів суду загальної юрисдикції, основою яких є підвищені вимоги до знань, умінь та індивідуально-психологічних властивостей кандидатів до призначення на посади. Розглянуто інформаційну модель професії судді суду загальної юрисдикції, на основі якої будуватиметься відповідна професіограма. Визначено необхідність законодавчого закріплення використання даного способу.

10.01.10.1029.

351.74(477) Шатрава С. Правова регламентація діяльності судової міліції в умовах сьогодення / С. Шатрава // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 9. — С. 48–50.

Досліджено організаційно-правові засади діяльності судової міліції. Її місце в системі ОВС України. Запропоновано з метою подальшого чіткого встановлення та закріплення місця судової міліції у системі МВС України створити окремий департамент з прямим підпорядкуванням міністру внутрішніх справ, з відповідним статусом та інформаційно-оперативним забезпеченням відповідно до ЗУ «Про міліцію».

Див. також: 01.01.10.54, 01.01.10.55, 02.01.10.109, 02.01.10.126, 07.01.10.715.

ПРОКУРАТУРА

Книги

Див.: 09.01.10.919.

Статті

10.01.10.1030.

347.963(470) Ашурбсков Т. Основы теории приоритетов организации и деятельности прокуратуры / Т. Ашурбсков // Законность. — 2009. — № 5. — С. 12–16.

Рассмотрена теория приоритетов организации и деятельности прокурорской системы в современных условиях. Выделены принципы приоритизации организации органов прокуратуры: принцип соответствия приоритетов деятельности органов прокуратуры актуальным потребностям социального и государственного развития и обеспечения законности и правопорядка в

качестве неперемennого условия такого развития в соответствующих сферах правовых отношений; принцип научной обоснованности приоритетов, принцип динамизации. Сформулированы детерминанты и индикаторы приоритетов. Отмечены и проанализированы субъекты приоритизации. Изложены закономерности воздействия приоритетов организации и деятельности прокурорской системы на организационную структуру аппаратов прокуратуры.

10.01.10.1031.

347.963(470)(091) Бажапов С. Место и роль прокуратуры в системе правоохранительных органов / С. Бажапов // Законность. — 2009. — № 6. — С. 31—35.

Сделан краткий экскурс в историю становления и развития органов прокуратуры РФ. Определено место и роль прокуратуры в государственно-правовой системе России. Определена сущность, функции, правовой статус, организационное построение, формы и методы деятельности прокуратуры. Сделаны предложения для разрешения проблемы оптимального надзора и прокурорского уголовного преследования.

10.01.10.1032.

347.963(477) Бурбика М. Місце та значення органів прокуратури в сучасній державі / Михайло Бурбика // Вісник прокуратури. — 2009. — № 8. — С. 46—50.

Розглянуто наукові та законодавчі положення про місце та значення органів прокуратури у сучасній державі. Розкрито значення терміна «органи прокуратури». Визначено особливості органів прокуратури в Україні. Проаналізовано пропозиції науковців щодо віднесення органів прокуратури до тієї чи іншої гілки влади, які об'єднано у кілька груп.

10.01.10.1033.

347.963(477) Бурбика М. Уточнення термінології з питань визначення місця та ролі органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності / Михайло Бурбика // Вісник прокуратури. — 2009. — № 2. — С. 62—67.

Удосконалено термінологію з питань визначення місця та ролі органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності. Уточнено такі визначальні категорії з досліджуваних питань, як «органи прокуратури», «правовий статус» та «протидія злочинності». Підкреслено, що органи прокуратури є збірним поняттям, яке характеризує як територіальну (від Генеральної прокуратури України до міських, районних та інших прирівняних до них прокуратур, а також військових прокуратур), так і функціональну (за напрямками професійної діяльності) їх організацію. Запропоновано розглядувати категорії з питань визначення місця та ролі органів прокуратури висвітлити у новій Концепції чи Програмі протидії злочинності, оскільки попередня вже явно застаріла.

10.01.10.1034.

347.963(477) Горпенюк А. Координаційна роль органів прокуратури в діяльності правоохоронних органів щодо боротьби зі злочинністю / Анатолій Горпенюк, Олександр Темніков // Вісник прокуратури. — 2009. — № 2. — С. 56—61.

Розглянуто досвід органів прокуратури Луганської області у координації діяльності правоохоронних органів щодо протидії злочинності, для яких таку роботу можна вважати самостійною функцією. Зазначено, що важливим напрямом у підвищенні ролі прокуратури щодо координаційної діяльності у боротьбі зі злочинністю є забезпечення високого організаційно-методичного рівня. Визначено позитивну роль діяльності науково-методичної ради при прокуратурі області, а також постійного підвищення професійного рівня працівників, зокрема тих, хто бере участь у координаційній діяльності щодо боротьби зі злочинністю.

10.01.10.1035.

343.122(470) Горюнов В. Надзор за следствием в органах прокуратуры / В. Горюнов // Законность. — 2009. — № 2. — С. 33—37.

Проанализированы положения УПК РФ об обособлении следственного аппарата органов прокуратуры РФ. Отмечено, что нынешние полномочия прокурора предлагают внешний (надведомственный) надзор, поскольку Следственный комитет при прокуратуре РФ, исходя из его правового статуса, является самостоятельным ведомством. Установлены меры прокурорского реагирования, которые могут применяться в случае установления нарушений, допущенных органами предварительного следствия и органами прокуратуры, в частности Следственным комитетом.

10.01.10.1036.

347.963:342.925 Драган О. Прокурорський нагляд за додержанням законів про адміністративні правопорушення / Олена Драган // Вісник прокуратури. — 2009. — № 2. — С. 44—50.

Порушено проблему здійснення прокурорського нагляду за додержанням законів про адміністративні правопорушення. Висловлено різні тлумачення щодо визначення поняття «адміністративна відповідальність». Зазначено заходи адміністративно-правового впливу, що застосовуються до особи, яка вчинила адміністративне правопорушення. Для кращого розуміння поняття адміністративно-юрисдикційної діяльності органів державної влади розглянуто вихідні теоретико-правові ознаки поняття юрисдикції у цілому та адміністративної юрисдикції зокрема. Надано перелік систем та компетенцій органів адміністративної юрисдикції, які приймають значну кількість правових актів (наказів, розпоряджень, постанов).

10.01.10.1037.

343.163:343.132 Капказова В. И. Проблемы осуществления надзора за оперативно-розыскной деятельностью / В. И. Капказова // Адвокат. — 2009. — № 9. — С. 57—59.

Раскрыты проблемы, возникающие при осуществлении прокурорского надзора за оперативно-розыскной деятельностью, вызванные несовершенством действующего законодательства. Отмечено, что основные проблемы возникают при проверке обоснованности проведения того или иного оперативного мероприятия, соблюдения законности при его проведении и при определении пределов действий оперативных сотрудников с целью не допустить совершения последними провокации для достижения положительного результата.

10.01.10.1038.

342.72/73:347.963 Клочков В. Г. Ініціативна перевірка прокурором дотримання прав і свобод людини / В. Г. Клочков // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 194—200.

З метою правильного визначення змісту поняття «ініціативна перевірка» досліджено його етимологію та термінологічні особливості. Розглянуто сутність та процедуру ініціативної перевірки прокурором дотримання прав і свобод людини. З'ясовано питання щодо обставин і питань правопорушення, які повинні встановлювати прокурор у ході перевірки.

10.01.10.1039.

347.963:342.72/73 Клочков В. Повноваження прокурора з нагляду за виконанням законів у сфері прав і свобод людини / Володимир Клочков // Вісник прокуратури. — 2009. — № 6. — С. 44—48.

Досліджено сутність і характер повноважень проку-

рора щодо забезпечення конституційних прав і свобод людини. Зазначено заходи щодо підвищення ефективності наглядової діяльності на цьому напрямі. Розглянуто основний зміст і призначення трьох груп повноважень прокурора: з виявлення порушень закону, причин порушень і умов, що їм сприяють; з усунення порушень закону, причин і умов, які їм сприяли; притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності. Проаналізовано основну форму діяльності прокурора — перевірку, спрямовану на подальше встановлення фактів порушень законів, падання правової оцінки; виявлення винних осіб, які несуть відповідальність за порушення закону; визначення характеру й розміру заподіяної шкоди, встановлення обставин, що цьому сприяли.

10.01.10.1040.

343.163(477)+347.963(477) Колотило О. Повноваження помічника прокурора в кримінальному судочинстві / *Олексій Колотило* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 7. — С. 46–50.

Зазначено ряд суперечностей щодо компетенції помічника прокурора у кримінальному судочинстві. Розглянуто питання чи виправі помічник прокурора з огляду на чинне кримінально-процесуальне законодавство та ЗУ «Про прокуратуру» прийняти рішення про відмову у порушенні кримінальної справи. Проаналізовано питання щодо компетенції помічника прокурора проводити досудове слідство у кримінальній справі, яке викликає неоднозначність у практичній роботі.

10.01.10.1041.

347.963 Косюта М. Інтереси громадян і держави як предмет прокурорсько-судового представництва / *Михайло Косюта* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 6. — С. 15–21.

Досліджено питання, пов'язані із визначенням сутності інтересів громадян і держави як об'єктів захисту прокуратурою через посередництво суду. Проаналізовано досить умовний характер відмінностей між представництвом прокуратурою інтересів громадянина та інтересів держави. Запропоновано вирішення питання про те, в яких законодавчих актах необхідно закріпити предмет інтересів громадянина і держави, що підлягають захисту з боку прокуратури. Визначено критерії реалізації представницької функції прокуратури при захисті суб'єктивних прав громадян.

10.01.10.1042.

347.963:351.824.1 Лахтук Л. Прокурорський погляд у сфері містобудування / *Леонід Лахтук* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 2. — С. 51–55.

Акцентовано увагу на надзвичайній важливості містобудування для забезпечення формування і розвитку функціональної та архітектурно-планувальної структури населених пунктів у відповідності з демографічними, соціальними, економічними вимогами, природно-екологічними умовами. Надапо характеристику стану законності зазначених суспільних відносин. Розглянуто ряд порушень містобудівного законодавства у Кіровоградській області, виявлених у результаті прокурорських перевірок.

10.01.10.1043.

347.963+343.163 Мезенцева І. Нагляд прокурора за дотриманням вимог закону / *Ірина Мезенцева, Олена Назарук* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 9. — С. 17–24.

Визначено значення прокурорського нагляду за дотриманням вимог закону щодо відшкодування шкоди, заподіяної злочином, серед функцій органів прокуратури. Обґрунтовано предмет, завдання та мету цього виду нагляду, встановлено чіткі критерії ефективності його здійснення. Підкреслено, що погляд за дотриман-

ням вимог закону щодо відшкодування шкоди, заподіяної злочином, є складовою такої конституційної функції органів прокуратури, як погляд за дотриманням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство.

10.01.10.1044.

347.963(81+73+72) Мичко М. Прокуратура в країнах американського континенту / *Микола Мичко* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 5. — С. 113–120.

Надапо перелік країн Американського континенту, що входять до складу співдружності, яку очолює Велика Британія. Зазначено, що в них, як і взагалі в країнах англійського загального права, функціонують служби Генерального атторнея, директора публічних переслідувань та інші. Проаналізовано особливості структури прокуратури США. Докладно розглянуто структуру місцевої прокуратури, її організацію і функції на прикладі структури окружного прокурора м. Балтимор штату Меріленд, визначено завдання цієї прокуратури. Розкрито особливості федеральної прокуратури у деяких федеративних країнах (США, Бразилія, Мексика). Підкреслено, що структура прокуратур Американського континенту вирізняється різноманітністю підрозділів, у тому числі тих, що не мають аналогів, наприклад, у європейських прокуратурах.

10.01.10.1045.

343.163(470) Никифоров С. Исполнение требований прокурора / *С. Никифоров* // Законопость. — 2009. — № 4. — С. 25–27.

Отмечено, что изменения законодательства существенно повлияли на характер полномочий отдельных участников уголовного судопроизводства — прокурора, руководителя следственного органа, следователя. Обращено внимание, что редакция ч. 1 ст. 37 УПК РФ осталась неизменной. Рассмотрены две основные функции прокурора в уголовном судопроизводстве: осуществление от имени государства уголовного преследования; надзор за процессуальной деятельностью органов дознания и органов предварительного следствия. Подчеркнуто, что возможности реализации прокурором этих функций законом существенно ограничены, и связано это с передачей ряда его полномочий руководителю следственного органа.

10.01.10.1046.

347.963:368(477) Олійник І. Прокурорський погляд у сфері страхування / *Ірина Олійник* // Вісник прокуратури. — 2009. — № 6. — С. 49–54.

Розглянуто організацію роботи органів прокуратури у здійсненні нагляду за дотриманням і правильним застосуванням законів у сфері страхової діяльності. Зазначено основні функції Уповноваженого органу та його органів на місцях (Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг в Україні), які здійснюють державний погляд за страховою діяльністю на території України. Визначено питання, на які зобов'язаний відповісти прокурор незалежно від мети перевірки. Надапо перелік випадків, коли страховикам надається інформація щодо юридичних та фізичних осіб, яка містить таємниці страхування.

10.01.10.1047.

347.963:338.432(477) Пилипцов Д. І. Деякі питання підвищення якості й ефективності діяльності прокуратури у сфері АПК / *Д. І. Пилипцов* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 147–153.

Досліджено сутність й методику вивчення ефективності існуючих правових настанов і роботи юридичних органів. Запропоновано реальні шляхи посилення їх впливу на розвиток держави. Показано особисте ба-

чення питань, що стосуються підвищення ефективності діяльності прокуратури у такій специфічній сфері, як АПК (агропромисловий комплекс). Розглянуто умови ефективності прокурорської діяльності, визначено її критерії. Зазначено показники ефективності правоохоронної діяльності.

10.01.10.1048.

347.963(477) Попович Є. Напрями удосконалення правового забезпечення діяльності прокуратури України / Є. Попович // Право України. — 2009. — № 6. — С. 161—166.

Визначено напрями удосконалення правового забезпечення діяльності прокуратури України. Розглянуто проблеми, подолання яких потребує значних зусиль з боку прокурорських працівників. Розкрито недосконалість законодавства, яке регулює діяльність прокуратури, та критерії, яким повинна відповідати система призначення на керівні посади в органах прокуратури України. Відмічено роль Конституційного Суду у діяльності прокуратури України як одного з вищих конституційних органів державної влади в Україні.

10.01.10.1049.

347.961+347.963 Романовская О. Прокуратура и нотариат / О. Романовская // Законность. — 2009. — № 1. — С. 41—44.

Рассмотрен правовой статус и специфика работы прокуратуры и нотариата как элементов единой системы государственного властвования и управления. Отмечено о формировании самостоятельной отрасли права, связующей вопросы организации суда, прокуратуры и нотариата. Проанализированы различные формы взаимодействия органов прокуратуры и нотариата. Раскрыта концепция контроля и надзора в сфере нотариата, выделены проблемы в ней.

10.01.10.1050.

347.963:343.9(477) Сакун М. Особливості прокурорського нагляду за додержанням законів у діяльності спеціалізованих підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю щодо захисту конституційних прав громадян / Михайло Сакун // Вісник прокуратури. — 2009. — № 5. — С. 32—38.

Проаналізовано роботу ефективної боротьби з організованою злочинністю управління нагляду за додержанням законів спеціалізованими та іншими установами, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю і корупцією Генеральної прокуратури України та відповідних галузевих відділів прокуратур областей. Зазначено питання, які підлягають перевірці. Розглянуто випадки, коли у ході досудового слідства оперативні працівники або слідчий порушують встановлений кримінально-процесуальним законодавством порядок збирання доказів.

10.01.10.1051.

347.963(470) Шобухин В. Прокурорское право — отрасль российского права / В. Шобухин // Законность. — 2009. — № 7. — С. 43—45.

Перечислены основные правовые источники, регламентирующие статус современной российской прокуратуры. Отмечена потребность детализации в регулировании прокурорского надзора за законностью деятельности органов, осуществляющих оперативнорозыскную деятельность, дознание и предварительное следствие. Рассмотрена система и принципы прокурорского права. Выделены группы принципов прокурорского права: общеправовые; межотраслевые; отраслевые; институциональные.

Див. також: 07.01.10.747, 09.01.10.947,
09.01.10.952.

АДВОКАТУРА

Книги

10.01.10.1052.

347.965(477) Адвокаты та адвокатські об'єднання України. Юриспруденція України. Правова освіта в Україні / авт.-упоряд. В. В. Болгов. — К. : Київ. кн.-журн. фабрика, 2009. — 136 с.

Вміщено основні нормативно-правові акти, що регулюють діяльність адвокатури в Україні. Включено інформацію про функціонування адвокатських об'єднань, розглянуто їх суттєві напрацювання у різних галузях права та різних рівнях судочинства. Матеріал певною мірою розширить кругозір щодо діяльності окремих видатних адвокатів. Наведено систему вищих наукових закладів та окремих факультетів по підготовці фахівців — юристів.

Статті

10.01.10.1053.

347.965.3(470) Азаров Д. Установление основ этических правил адвокатской профессии в России / Д. Азаров // Адвокатская практика. — 2009. — № 4. — С. 19—21.

Отмечено, что формирование и историческое развитие профессиональных этических правил адвокатской деятельности имеет большое значение в понимании критериев требований к современной деятельности адвоката. Рассмотрен фундамент создания современного Кодекса профессиональной деятельности адвоката. Определено кто и по каким принципам оценивал и оценивает профессиональную деятельность адвоката.

10.01.10.1054.

347.965(470) Бадцин Н. С. Статус адвоката при рассмотрении дел об административных правонарушениях / Н. С. Бадцин // Адвокатская практика. — 2009. — № 3. — С. 13—16.

Представлены исторические предпосылки, сущность, содержание института адвокатуры при рассмотрении дел об административных правонарушениях в России. Выделены и проанализированы два типа адвокатов: лица, получившие статус адвоката в порядке, предусмотренном гл. 3 ФЗ «Об адвокатской деятельности и адвокатуре в Российской Федерации»; лица, сохранившие статус адвоката в силу членства в коллегиях адвокатов, образованных в соответствии с законодательством СССР и РСФСР и действовавших на территории РФ на момент вступления в силу настоящего Закона, которые отвечают требованиям ст. 9 данного Закона.

10.01.10.1055.

347.965.45 Володина С. И. Эмос в судебной речи адвоката / С. И. Володина // Адвокатская практика. — 2009. — № 3. — С. 20—21.

Рассмотрены три составляющие судебной речи — эмос, логос и пафос. Отмечено, что эмос — это умение профессионально ориентироваться в ситуации общения. Подчеркнуто, что слушание оратора во многом зависит от соблюдения этических речевых норм и правил выступающих. Обосновано, что для развития правильного этического мышления адвоката необходимы широта и основательность общего гуманитарного образования, особая наблюдательность, четкое понимание задач защиты и безупречная тактичность.

10.01.10.1056.

347.965.8 Грудцына Л. Ю. Государственное обеспечение гарантий независимости, самоуправления и фи-

папирования адвокатской деятельности / *Л. Ю. Грудцына* // Адвокат. — 2009. — № 7. — С. 7—18.

Рассмотрены вопросы обеспечения государством принципов законности, независимости, самоуправления, корпоративности, а также равноправия адвокатов с помощью применения государственно-властного механизма ограничения (контроль за тем, чтобы адвокаты не выходили за рамки закона) и принуждения (воспрепятствование третьим лицам нарушать принцип независимости адвокатуры, а также вмешиваться в вопросы адвокатского самоуправления и корпоративных отношений). Проанализированы основные направления реализации государственно-правового механизма формирования и поддержки института адвокатуры и адвокатской деятельности. Рассмотрены направления государственно-правового механизма формирования и поддержки адвокатуры как важнейшего института гражданского общества в сфере оказания квалифицированной юридической помощи.

10.01.10.1057.

343.121.4 Калинин Л. Д. О содержании обязанности адвоката защищать интересы подзащитного в уголовном судопроизводстве / *Л. Д. Калинин* // Адвокат. — 2009. — № 5. — С. 10—14.

Проанализирован один из аспектов адвокатской деятельности, имеющий большое социальное значение. — защита интересов подзащитного в уголовном судопроизводстве. Рассмотрены обязанности адвоката, которые носят общий характер и не позволяют определить, что же адвокат-защитник обязан предпринять, приняв на себя защиту интересов подозреваемого, обвиняемого, подсудимого, осужденного. Раскрыта обязанность адвоката проявлять тактичность при защите интересов подозреваемого, обвиняемого, подсудимого и осужденного. Также отмечено необходимое для этого условие — компетентность и достаточный уровень профессиональной квалификации.

10.01.10.1058.

347.965:343.195 Колобашкина С. С. Особенности реализации защитительной позиции адвокатом в суде присяжных / *С. С. Колобашкина* // Адвокатская практика. — 2009. — № 4. — С. 26—30.

Рассмотрены вопросы, связанные с определением понятия «защитительная позиция» и его разграничением со смежными понятиями. Проанализированы вопросы, связанные с определением круга факторов, влияющих на выбор и формирование позиции по делу. Показана специфика реализации позиции в суде присяжных. Выделены признаки защитительной позиции адвоката в суде присяжных.

10.01.10.1059.

347.965 Либанова С. Э. Институт адвокатуры — школа обретения практических навыков будущих юристов / *С. Э. Либанова* // Адвокат. — 2009. — № 6. — С. 25—29.

Исследован новый социально-правовой статус адвокатуры, который позволяет рассматривать именно этот институт гражданского общества как потенциальную школу начинающих юристов, позволяющую им не только определиться с будущей карьерой, но и начать ее формировать на основах нравственности еще в период получения высшего образования, гармонично сочетая его с практикой. Отмечено, что в недалеком будущем без прохождения стажировки в адвокатуре ни один выпускник не получит диплом об окончании вуза и не будет назначен на государственную службу, даже на те должности, которые не входят в так называемый перечень юридических должностей.

10.01.10.1060.

347.965+343.121.4 Мартынич Е. Г. Уголовный процесс и адвокатура: взаимосвязь, возникновение, развитие, тенденции / *Е. Г. Мартынич* // Адвокатская практика. — 2009. — № 4. — С. 21—26.

Рассмотрено расширение прав адвоката как одну из демократических тенденций развития и совершенствования уголовного процесса, которая не исчерпывает всех параметров, определяющих гуманизм и демократизм судопроизводства. Подчеркнуто, что в данном отношении приоритетную роль играет тип (форма), модель уголовного процесса, определяющие как его природу и сущность, так и статус всех субъектов судопроизводства, в том числе адвоката.

10.01.10.1061.

347.965.2(470) Мельниченко Р. Г. Имущественный ценз доступа к адвокатской профессии / *Р. Г. Мельниченко* // Адвокат. — 2009. — № 3. — С. 15—17.

Рассмотрены две группы цензов доступа к адвокатской практике в поверенном праве: цензы, необходимые для допуска к квалификационному экзамену, и цензы самого квалификационного экзамена. Более подробно сделан анализ цензов, необходимых для допуска к квалификационному экзамену. Отмечены также цензы для приема в адвокатское сообщество, установленные в Законе РФ «Об адвокатской деятельности»: образовательный ценз, наличие юридического стажа, отсутствие судимости за умышленное преступление и полная дееспособность. Выделены цензы, которые относятся к группам легальных, полуслегальных и нелегальных цензов. Указано на недопустимость установления имущественного ценза доступа к адвокатской профессии.

10.01.10.1062.

347.965.3 Пилипенко Ю. С. Важный вопрос адвокатуры / *Ю. С. Пилипенко* // Адвокат. — 2009. — № 9. — С. 5—8.

Исследован вопрос о пределах обязанности адвоката хранить профессиональную тайну. Рассмотрены противоположные позиции ученых относительно адвокатской тайны. Отмечено, что некоторые ученые исходят только из обязательств адвоката перед своим доверителем, из невозможности поступать вопреки его воле, ни при каких обстоятельствах не распоряжаться сведениями о преступлениях, полученными от доверителя, по своему усмотрению. Раскрыто мнение других ученых, которые считают, что необходимо сообщать о любом уголовно наказуемом деянии.

10.01.10.1063.

347.965 Семеняко Е. В. К вопросу о соотношении адвокатуры и государства / *Е. В. Семеняко* // Адвокатская практика. — 2009. — № 4. — С. 2—6.

Рассмотрена основная задача адвокатов XXI в. — защита прав и свобод человека и гражданина. Автор утверждает, что это должно стать отправной точкой как для соответствующих теоретических рассуждений, так и для формирования конкретных практических предложений по оптимизации взаимоотношений государства и адвокатуры. Подчеркнуто, что в целом адвокатура, разрешая свою основную задачу — обеспечение прав и свобод человека и гражданина, не может оставаться в стороне от участия в процессе, который можно условно охарактеризовать как «общественный контроль» над деятельностью государственного аппарата в частности и государства в целом.

10.01.10.1064.

347.965+343.121.4 Скоба Е. В. Обеспечение квалифицированной юридической помощи свидетелю /

Е. В. Скоба // Адвокатская практика. — 2009. — № 3. — С. 27–28.

Рассмотрены вопросы оказания квалифицированной юридической помощи, а именно, кто должен быть субъектом подобной деятельности. Введение в уголовный процесс института участия адвоката на стороне свидетеля автор рассматривает как дальнейшую его демократизацию, присущую правовому государству. Отмечено, что при этом привлечение адвоката к допросу свидетеля должно исходить только от самого свидетеля или его законного представителя. Подчеркнуто, что адвокат в свою очередь должен следить за постановкой вопросов его доверителю и в случаях неправомерности (паводящие вопросы, нарушение уголовно-процессуального законодательства и т. д.) в пределах своей компетенции оказать юридическую помощь, тем самым предупредив незаконность проводимого следственного действия.

10.01.10.1065.

347.965.7(470)(091) Скопцова А. Е. К вопросу об истории становления адвокатского гонорара / А. Е. Скопцова // Адвокатская практика. — 2009. — № 3. — С. 42–45.

Проанализированы вопросы законодательного закрепления оплаты адвокатского труда. Исследовано нормативно-правовое регулирование рассматриваемого вопроса с момента становления института адвокатуры по настоящее время. Объективность рассмотрения вопроса развития законодательства об адвокатском гонораре обусловлена спецификой отношений адвоката с доверителем. Приводится поэтапный анализ нормативно-правовых источников, регулирующих адвокатскую деятельность с момента учреждения адвокатуры в России с 1864 г. по настоящее время. Указаны ключевые моменты определения размера гонорара на каждом конкретном историческом этапе.

10.01.10.1066.

343.965(510)(091) Чжап Ип. История адвокатуры, понятие адвоката и его правовое положение в досудебном судопроизводстве в КНР / Чжап Ип // Право и политика. — 2009. — № 3. — С. 541–545.

Прослежена история развития адвокатуры в Китае. Подчеркнуто, что сегодняшнее осторожное отношение государства к адвокату в качестве представителя личности имеет историческую традицию. Отмечено, что в течение длительного времени личность, включая адвоката, не имела процессуальных прав и свобод, была жертвой государственного самодержавного строя. Изложено понятие адвоката и его правовое положение в досудебном производстве по действующему уголовно-процессуальному законодательству Китая.

10.01.10.1067.

347.965(470) Щиголев Ю. В. Адвокатский дресс-код / Ю. В. Щиголев // Адвокатская практика. — 2009. — № 4. — С. 17–19.

Исследован адвокатский дресс-код со времен царской России и до наших дней, с учетом действующих стандартов и требований, предъявляемых к современным видам дресс-кодов. Определена необходимость более широкого законодательного закрепления и расширения понятия «деловой стиль» для адвокатов. Предложено повсеместное введение специального значка с эмблемой для всех практикующих адвокатов РФ, позволяющего их сразу выделить, отличить от других граждан. А также предложено дополнить ст. 8 Кодекса профессиональной этики адвоката нормой, которая обязывала бы адвокатов при исполнении поручения на ведение дела и во время официальных мероприятий и приемов носить этот отличительный знак в строго установленной форме: с левой стороны на лацкане пиджака.

Див. також: 09.01.10.951, 09.01.10.958.

12.00.11 МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Книги

11.01.10.1068.

341.231.14 Європейський суд з прав людини : матеріали практики (2006–2008 рр.) / голов. ред. П. М. Рабінович ; НДІ держ. будівництва та місцевого самоврядування АІПрН України. — Л. : Край, 2009. — 407 с. — (Іпр. Львів. лаб. прав людини і громадянина. Сер. П. Коментарі прав і законодавства : вип. 9).

Зміст і структура збірки ознайомлює з інтерпретацією Європейським судом з прав людини нормативних приписів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Першого протоколу до неї. Розглянуто специфіку професійного мислення Європейського суду з прав людини та його аргументування відповідних рішень. Наведено майже 120 актуальних інформаційних матеріалів щодо рішень Європейського суду з прав людини (у тому числі стосовно України), ухвалених ним протягом 2006–2008 рр. Видання є продовженням збірок таких матеріалів, опублікованих Львівською лабораторією прав людини і громадянина у 2003, 2004, 2006 і 2007 рр. Подано предметний та іменний покажчик розглянутих судом справ, а також відповідні витяги з Конвенції, Першого протоколу та Протоколу № 7 до неї та витяг з Регламенту Суду.

11.01.10.1069.

341.174(4):349.2(075.8) Кашкин Ю. С. Трудовое право Европейского Союза : учеб. пособие / Ю. С. Кашкин. — М. : Волтерс Клувер, 2009. — 304 с.

Рассмотрена история становления, содержание и перспективы развития трудового права ЕС. Проведен анализ международно-правовых норм, определяющих статус ЕС как международной организации, осуществляющей деятельность в области регулирования труда. Изучен порядок и особенности закрепления основных трудовых прав личности на европейском уровне, развиты системы их гарантий и защиты в ЕС. Выделены полномочия органов ЕС в сфере правового регулирования труда, организационных механизмов и процедур издания соответствующего законодательства. Выявлены сущность, тенденции и основные этапы, характеризующие процесс интеграции в области регулирования отношений по труду, а также обеспечение основных трудовых прав в ЕС. В приложении представлены наиболее репрезентативные выдержки из документов, регулирующих трудовые отношения в этом крупнейшем интеграционном образовании.

11.01.10.1070.

341(075.8) Міжнародне право : підручник / В. А. Ліпкан, В. Ф. Антипенко, С. О. Акулов [та ін.] ; заг. ред. В. А. Ліпкана ; МОН України. — К. : КНТ, 2009. — 752 с.

Розкрито концепцію сучасного міжнародного права відповідно до навчальних програм вищих навчальних закладів, де вивчають міжнародне право. В новому ракурсі розкрито основні теми, окрім Загальної та Особливої частини висвітлено актуальні проблеми міжнародного права. Приділено увагу міжнародному тероризму, розглянуто міжнародно-правові засади миротворчості, сучасне право ЄС, проблеми легалізації коштів, здобутих злочинним шляхом.

Автореферати

11.01.10.1071.

341.232.7 Бордюгова Г. Ю. Міжнародне спортивне право як основа для формування національної галузі

права «Спортивне право України» : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Бордюгова Ганна Юріївна ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2009. — 18 с.

Проаналізовано процес википлення міжнародного спортивного права як окремої галузі міжнародного права, його вплив на формування підстав для появи самостійної галузі «спортивне право» в правових системах різних країн світу. Обгрунтовано появу об'єктивних критеріїв для виокремлення у системі українського права спортивного права як самостійної комплексної галузі. Досліджено особливості імплементації міжнародно-правових актів у сфері фізичної культури та спорту у національну правову систему України. Визначено специфіку та встановлено основні відмінності спортивного права як самостійної комплексної галузі права від інших галузей права.

11.01.10.1072.

341.123.045.9 Вільчак Я. М. Особливості договірної правоздатності міжнародних економічних організацій (на прикладі системи ООН) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Вільчак Ярина Михайлівна ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — 18 с.

Відображено основні етапи википлення та становлення міжнародних економічних організацій та спеціалізованих економічних установ ООН. Висвітлено особливості правосуб'єктності, охарактеризовано договірну правоздатність спеціалізованих економічних установ ООН шляхом тлумачення їх установчих актів та апарату міжнародних договорів, що укладаються ними. Досліджено особливості відповідальності міжнародних організацій за порушення міжнародних зобов'язань. Розкрито правову природу спеціалізованих економічних установ як суб'єктів міжнародного права та проведено їхню класифікацію. Виділено основні концепції договірної правоздатності міжнародних організацій.

11.01.10.1073.

341.225.5:341.17 Воробйов В. П. Правові засади співробітництва України та Європейського Співтовариства в сфері морського транспорту : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Воробйов Володимир Петрович ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2009. — 20 с.

Визначено предмет співробітництва України та Європейського Співтовариства у сфері морського транспорту. Проаналізовано зміст договірних засад, зовнішню компетенцію інституцій ЄС та компетенцію спільних органів співробітництва у сфері морського транспорту. Здійснено порівняльний аналіз спільної морської транспортної політики України, існуючих ініціатив у цій сфері. Надамо рекомендації щодо реценції досвіду ЄС у сфері подолання проблем морського транспорту та посилення його ролі на ринках міжнародних морських перевезень. Велика увага приділена дослідженню найбільш актуальних сфер *acquis communautaire* ЄС, які потребують першочергової транспозиції в національне законодавство України для створення передумов інтеграції морського транспорту України до загальноєвропейської транспортної мережі та європейського ринку міжнародних морських перевезень.

Реферати

11.01.10.1074.

341.01:342(495) Воробйова (Тихомирова) Г. Є. Актуальні питання реалізації норм міжнародного права

у національному праві Республіки Греція / Г. Є. Воробйова (Тихомирова) // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 242–246.

Дослідження концептуальних та функціонально-процесуальних аспектів механізму реалізації норм міжнародного права у внутрішньому праві є однією з актуальних проблем міжнародно-правової науки.

Проаналізовано актуальні проблеми реалізації норм міжнародного права на прикладі конкретної правової системи Республіки Греція. Підкреслено, що правова система Республіки Греція є досить адаптованою до міжнародних стандартів. Чинна Конституція Греції 1975 р. прямо встановлює примат міжнародного права над національним.

Проаналізовано основні доктринальні висновки та напрацювання грецьких науковців-міжнародників щодо реалізації норм міжнародного права. Визначено, що реалізація норм міжнародного права у внутрішнє законодавство держави здійснюється за допомогою національних органів виконавчої, законодавчої та судової влади. Республіка Греція зобов'язана пристосувати свій внутрішній правопорядок до міжнародних принципів урегулювання, з якими він пов'язаний. Проте держава має свободу вибору методів та процесів, за допомогою яких буде здійснюватися цей обов'язок.

Обґрунтовано, що процес реалізації міжнародних договорів державними органами Греції здійснюється за допомогою дії внутрішнього права. Важливим при цьому є те, щоб дії та засоби, які потрібні для здійснення договірних зобов'язань, прийнятих Республікою Греція, знаходились у компетенції виконавчої влади та її посілів.

З'ясовано важливість досвіду Конституції Греції щодо встановлення пріоритету загальновизнаних норм міжнародного права. Зазначено, що стосовно вітчизняної доктрини до теперішнього часу не існує достатньої ясності щодо застосування звичаєвих міжнародно-правових норм у правовій системі України.

Високремлено, що заходи з адаптації національного законодавства у процесі урегулювання міжнародного договору необхідні й у випадках договорів самостійної реалізації, якщо відношення міжнародного та внутрішнього права не регулюються конституційним положенням, яке визнає перевагу міжнародного права.

О. М. Кожевнікова

Статті

11.01.10.1075.

342.72/73 Абашидзе А. А. Новое поколение прав человека: соматические права / А. А. Абашидзе, А. М. Солнцев // Московский журнал международного права. — 2009. — № 1. — С. 69–82.

Перечислены примеры, свидетельствующие о том, что в настоящее время можно выделить в отдельную группу права человека, которые основываются на фундаментальной мировоззренческой уверенности в «праве» человека самостоятельно распоряжаться своим телом (осуществлять его «реставрацию», изменять функциональные возможности организма). Приведена классификация соматических прав, разработанная М. А. Лавриком. Подробно проанализировано решение Европейского суда по правам человека по делу «Во против Франции», затрагивающее важное измерение права человека на жизнь: с какого момента начинается жизнь, с какого момента необходимо защищать жизнь. Подчеркнуто, что не только государства вовлечены в процесс обсуждения вопросов биоэтики, но и мировые религии.

11.01.10.1076.

340.132(436)“1814/15” Антошина Н.-Т. Ю. Гаранті міжнародного правопорядку моделі Віденського конгресу 1814–1815 рр. / Н.-Т. Ю. Антошина // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 610–613.

Розкрито одну із особливостей міжнародного правопорядку, відновленого під час проведення Віденського конгресу 1814–1815 рр., — специфіку гарантування такого правопорядку. Підкреслено, що відповідною гарантією міжнародного порядку виступали п'ять наймогутніших держав — Англія, Австрія, Росія, Пруссія, Франція, які були найбільш впливовими країнами та визначали міжнародну політику після проведення Віденського конгресу. Відмічено, що робота Віденського конгресу свідчить про прагнення європейських країн (у першу чергу країн центархії) надати новий імпульс розвитку міжнародного права як імперативного регулятора міжнародних відносин того історичного періоду.

11.01.10.1077.

341.21 Бабін Б. В. Особливості програмного регулювання у контексті дослідження феномена міжнародних програм / Б. В. Бабін // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 488–495.

Досліджено категорію програми з використанням методології програмного менеджменту і правових наук з метою визначення природи феномена міжнародних програм. Розглянуто особливості програмного регулювання у рамках окреслення відповідного значення міжнародних програм, визначено зміст категорії програми. Підкреслено значення міжнародних програм як нормативного акта специфічної природи. Зазначено, що міжнародну програму слід визначити як розроблений суб'єктами міжнародних відносин нормативний акт тимчасової дії, який містить нормативні приписи індивідуального та загального характеру, передбачає певний алгоритм власної реалізації та потребує національної і міжнародної реалізації (імплементатії).

11.01.10.1078.

341.226.2 Бордюнов В. Д. Международно-правовая унификация правил международных воздушных перевозок: теория и практика / В. Д. Бордюнов // Законодательство. — 2009. — № 1. — С. 23–32.

Рассмотрены теоретические вопросы о значении, роли и перспективах развития международной унификации правил воздушных перевозок. Прослежена история возникновения и развития процесса унификации в международном воздушном праве. Определены понятие, юридическая природа и сущность международно-правовой унификации правил международных воздушных перевозок. Сформулированы тенденции и перспективы унификации в международном воздушном праве в XXI в. Освещены вопросы, неурегулированные международными конвенциями: правила бронирования и срок действия билетов, тарифы, льготы и привилегии, порядок регистрации пассажиров и багажа, расписание рейсов, порядок их отмены и задержки, изменение маршрута перевозки и др.

11.01.10.1079.

341.174(4) Брацук І. Конституційно-правовий механізм взаємодії права Європейського Союзу та національного права держав-членів / Іван Брацук // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 9. — С. 18–21.

Здійснено загальнотеоретичний аналіз конституційно-правового механізму права ЄС як окремої правової категорії, його складових частин та особливостей. Високремлено дві групи правових систем держав — членів ЄС, відповідно до яких держави — члени ЄС визнають дію міжнародних договорів у своїх національних право-

порядках. Перша дотримується моноістичної теорії співвідношення національного та міжнародного права, друга — дуалістичної теорії. Розглянуто різновиди основних способів подолання державами-членами колізій, які виникають при взаємодії їх національних правових систем і правової системи ЄС.

11.01.10.1080.

341.226 Будылин С. Л. Регистрация воздушных судов за рубежом / С. Л. Будылин // Законодательство. — 2009. — № 1. — С. 41–46.

Выделен ряд причин, по которым авиакомпании России и некоторых других стран предпочитают эксплуатировать воздушные суда с зарубежной регистрацией. Определена стоимость таможенного оформления воздушного судна, рассмотрены проблемы его обслуживания, лизинг у зарубежного владельца и др. Рассмотрены практические нюансы регистрации самолетов за рубежом. Подчеркнуто, что для полноценного использования в пределах ЕС (с возможностью перевозок резидентов ЕС) воздушное судно должно быть зарегистрировано в одной из стран ЕС, причем возможно сохранение иностранной регистрации.

11.01.10.1081.

341.225.5(4) Вылегжанин А. Н. Европейский Союз: к созданию правовых основ комплексной морской политики / А. Н. Вылегжанин // Московский журнал международного права. — 2009. — № 1. — С. 289–305.

Предложен переведенный на русский язык текст документа, в котором изложена позиция Комиссии Европейских Сообществ в отношении интеграции стран ЕС в сфере морской политики. Отмечено, что сообщение Комиссии об этой значимой политико-правовой позиции было направлено 10 октября 2007 г. в органы ЕС, в государства-члены ЕС. Подчеркнуто, что это не первый официальный документ в области европейской морехозяйственной интеграции. Представлен историко-правовой экскурс создания правовых основ комплексной морской политики. Выделен полезный для России опыт правотворчества ЕС и Совета Европы: механизмы комплексного прибрежного управления. Рассмотрен современный этап регулирования морской деятельности ЕС — выработка Комплексной морской политики для ЕС.

11.01.10.1082.

341.174(4) Грицаєнко Л. Л. Реформування інституційного механізму Європейського Союзу в світлі Лісабонського договору / Л. Л. Грицаєнко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вып. 45. — С. 496–501.

Розглянуто одне з важливих питань комплексного реформування Євросоюзу — реформа його інституційного механізму. Відмічено вагомое значення Лісабонської угоди для Європейського співтовариства, яка визначає нові правила подальшого функціонування Євросоюзу, забезпечить прозорість та ефективність функціонування інституційного механізму та його демократизацію. Проаналізовано основні нововведення Лісабонської угоди, які торкаються системи інститутів Євросоюзу: надання Європейському Центральному Банку статусу інституту, на який покладається ведення валютної політики; отримання Судом Європейських співтовариств пазви Суд Європейського Союзу та ін.

11.01.10.1083.

341.225.5 Гудков И. В. Международно-правовое регулирование строительства морских трубопроводов / И. В. Гудков, И. Г. Лахно // Законодательство. — 2009. — № 3. — С. 24–31.

Рассмотрены особенности правоотношений по про-

кладке трубопроводов в прилегающей зоне, исключительной экономической зоне и на континентальном шельфе. Исследован конфликт принципа «свободы прокладки трубопроводов» с ограниченной юрисдикцией и некоторыми суверенными правами в морских пространствах прибрежных государств. В соответствии с Конвенцией по морскому праву 1982 г. выделены основные виды морских пространств, имеющих различный правовой режим: территориальное море; прилегающая зона; исключительная экономическая зона; континентальный шельф; открытое море; глубоководное морское дно (район).

11.01.10.1084.

341.3:342.731 Дорская А. А. Защита свободы совести в международном гуманитарном праве / А. А. Дорская // Международное публичное и частное право. — 2009. — № 4. — С. 8–11.

Отмечен большой вклад в развитие идеи необходимости защиты прав человека и свободы совести в период вооруженных конфликтов тринадцати конвенций, принятых на Второй Гаагской конференции мира. Проанализированы направления, по которым осуществляется защита свободы в современном международном гуманитарном праве. Указано о разработке норм в международном гуманитарном праве, гарантирующих свободу совести жертвам войны. Подчеркнуто, что их реализация в условиях ведения военных действий является крайне затруднительной. Нарушение принципа свободы совести может привести к вооруженным конфликтам.

11.01.10.1085.

341.1/8:349.6(470+4) Дубовик О. Л. Новые решения Европейского Союза в сфере борьбы с экологической преступностью / О. Л. Дубовик // Право и политика. — 2009. — № 5. — С. 1078–1085.

Проведен анализ содержания и целей международных актов ЕС по вопросам борьбы с экологическими преступлениями. Описаны рекомендации Конвенции от 4 октября 1998 г. и Директивы Европейского парламента и Совета от 26 ноября 2008 г. Охарактеризован опыт научного обоснования принимаемых в ЕС законодательных решений в сфере уголовно-экологического права. Приведены данные о соответствующих разработках, проведенных в последние годы в России. Представлены общие задачи и способы решения проблемы преодоления экологической преступности в Европе и РФ.

11.01.10.1086.

341.96:347.513 Дубровин В. В. Международно-правовые основы возмещения вреда, причиненного преступлением, в документах Содружества Независимых Государств / В. А. Дубровин // Законодательство. — 2009. — № 9. — С. 58–64.

Проведено исследование формирования международно-правовых основ обеспечения возмещения вреда, причиненного преступлениями, в международных договорах и иных документах, принятых в рамках СНГ. Рассмотрены преступления, совершение которых влечет за собой причинение вреда и необходимость его возмещения в рамках деятельности СНГ. Проанализированы Конвенция о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам, принятая 22 января 1993 г. в Минске, и Конвенция о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам, принятая 7 октября 2002 г. в Кишиневе.

11.01.10.1087.

341.21/22 Ибрагимов А. М. Международные гарантии обеспечения норм права международной безопас-

пости / *А. М. Ибрагимов* // Право и политика. — 2009. — № 8. — С. 1687—1695.

Охарактеризовав ряд факторов, обуславливающих роль международно-правовых гарантий в обеспечении норм права международной безопасности. Отмечено, что наиболее важными из них являются обеспечение суверенитета, территориальной целостности и безопасности государств. Определено, чем выше значение этих факторов в международных отношениях, тем весомее роль международно-правовых гарантий в повышении их эффективности. Указано, что известное соблюдение взятых государствами международных обязательств также подчеркивает значимость юридических гарантий. Подчеркнуто, что проводимая этими государствами время от времени линия отказа от выполнения своих гарантий обязательств принижает роль этих гарантий в регулировании проблем права международной безопасности.

11.01.10.1088.

342.24:341.1 74(4) Клочкова Ю. А. Институционально-правовые особенности федерализма Европейского Союза / *Ю. А. Клочкова* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 7. — С. 25—27.

Проанализированы два подхода к изучению проблем федерализма и институциональной организации Европейского Союза — федералистский и международно-правовой. Правовой статус и деятельность институтов ЕС (Европейского парламента, Европейской комиссии, Совета и Суда Европейских сообществ) рассматриваются в рамках сравнительного анализа федерализма как формы государственного устройства и как метода функционирования институтов международной организации.

11.01.10.1089.

351.862:502.58 Кузьменко Л. Р. Права людини та їх захист в умовах стихійного лиха / *Л. Р. Кузьменко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 544—551.

Зроблено аналіз прав людини в умовах стихійного лиха. Розглянуто загальні підходи до захисту прав людини під час і після стихійного лиха, визначено роль міжнародного права прав людини і міжнародного гуманітарного права в цій сфері. Підкреслено, що держава, під юрисдикцією якої знаходяться відповідні території, несе головну відповідальність за захист людей, які знаходяться у зоні лиха. Акцентовано увагу на загальній тенденції гуманізації міжнародного права.

11.01.10.1090.

341.217(470):339.7 Купресс С. С. К вопросу о правовом положении дополнительных представительств международных финансовых организаций в Российской Федерации / *С. С. Купресс* // Международное публичное и частное право. — 2009. — № 4. — С. 21—24.

Проанализирована деятельность основных международных межправительственных финансовых организаций в РФ, которая осуществляется через постоянные представительства на основании заключенных между Правительством РФ и этими организациями соглашений о постоянных представительствах. Расшифровано понятие «постоянное представительство». Выделены отличия основных и дополнительных международных финансовых организаций, функционирующих в РФ, которые порождают необходимость разграничения их правового положения. Предложено закрепить конкретные цели, для осуществления которых могут открываться дополнительные представительства международных финансовых организаций, а также обязанности и ответственность дополнительных представительств в процессе деятельности международных финансовых организаций.

11.01.10.1091.

341.11 Лесюк В. В. Щодо питання міжнародно-правового статусу парламентських органів європейських міжнародних організацій / *В. В. Лесюк* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 8. — С. 107—114.

Проаналізовано матеріальну та процесуальну сторони функціонування парламентських органів, з'ясовано їхній правовий статус. Визначено представницький характер парламентських органів міжнародних організацій, які засновані на підставі установчого або інших актів міжнародної організації для виконання визначених цілей. Підкреслено, що парламентські органи міжнародних організацій складаються з парламентаріїв, представників певної політичної партії, які призначені або делеговані національними парламентами держав-членів міжнародних організацій, а правовий статус парламентських органів європейських міжнародних організацій включає сукупність суб'єктивних прав та обов'язків, що визначають їх правове становище серед інших органів міжнародної організації.

11.01.10.1092.

341.176(4) Лимонникова М. А. Создание Венецианской комиссии как консультативного органа Совета Европы / *М. А. Лимонникова* // Московский журнал международного права. — 2009. — № 1. — С. 226—247.

Отмечено, что Венецианская комиссия была создана в результате известных политико-правовых событий в Европе конца 80-х — начала 90-х гг. XX века. Рассмотрена основная цель создания Венецианской комиссии — обеспечение распространения европейских ценностей, принципов и стандартов Совета Европы на новые государства Центральной и Восточной Европы. Подчеркнуто, что за восемнадцать лет существования Венецианская комиссия вызвала интерес как у европейских, так и несоединенных государств, что привело к изменению формы ее правовой базы. Показан консультативный характер деятельности Венецианской комиссии: она разрабатывает консультативные заключения правового характера, что является дополнительным преимуществом для государств, желающих усовершенствовать внутреннее законодательство.

11.01.10.1093.

341.174(4):347.457 Липников А. С. Роль источников «мягкого» права на европейском уровне в развитии законодательства ЕС о банковском надзоре / *А. С. Липников* // Московский журнал международного права. — 2009. — № 1. — С. 257—265.

Выделены три базовые характеристики понятия «мягкое» право. Рассмотрен один из многочисленных примеров формирования законодательства ЕС в сфере банковского надзора на основе «мягкого» права — Доклад Комитета Мудрецов от 25 февраля 2001 года «О регулировании европейского рынка ценных бумаг». Проанализирована структура Доклада, которая состоит из двух частей: первая часть описывает принципы, в связи с которыми назрела необходимость изменений, вторая часть содержит предложения Комитета по реформированию системы регулирования. Рассмотрены три основные модели осуществления надзора за банковским сектором.

11.01.10.1094.

341.231.14(4) Мармазов В. Е. Принципы правоохранительной деятельности відповідно до Європейської концепції з прав людини та практики Європейського суду з прав людини / *Василь Євгенович Мармазов* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 262—271.

Визначено функції правоохоронних органів (органів внутрішніх справ) у демократичному суспільстві. Ви-

дієсно ряд можливостей контролю за діяльністю правоохоронних органів. Розглянуто основні принципи, пов'язані із такою організацією соціального середовища здійснення правоохоронної діяльності, які їй сприяють. Розкрито основні функції поліції у широкому розумінні цього терміна, обґрунтовано основні принципи діяльності органів внутрішніх справ. Виділено керівні принципи дій/втручання правоохоронного органу в особливих ситуаціях, що стосуються загалом наступних сфер їх діяльності.

11.01.10.1095.

341.221.2(477+4) Мельник О. Правове регулювання неавігаційного використання трансграничних водних ресурсів: європейські стандарти та договірна практика України / *Оксана Мельник* // Юридична Україна. — 2009. — № 6. — С. 137–142.

Проведено аналіз двосторонніх угод України з державами — членами Європейського Союзу, які створили правову основу для їх співробітництва у сфері спільного використання трансграничних водних ресурсів (Польщею, Румунією, Словаччиною та Угорщиною). Виявлено суттєві прогалини у регулюванні відповідних правовідносин. Здійснено їх аналіз та розроблено пропозиції щодо їх подолання: забезпечення участі громадськості у процесі охорони та використання трансграничних вод; встановлення в угодах загальних принципів відповідальності; чітке закріплення басейнового принципу управління трансграничними водними ресурсами у текстах угод та ін.

11.01.10.1096.

348.2(4) Мережко О. Внесок Івана Павла II в розвиток католицької концепції міжнародного права / *Олександр Мережко* // Юридичний журнал. — 2009. — № 9. — С. 39–50.

На основі таких джерел, як Біблія, рішення та правила Всесвітніх Соборів Католицької Церкви, Кодексу канонічного права, вчень отців та вчителів Церкви (насамперед таких, як Святий Августин та Фома Аквінський) виокремлено основні риси католицької концепції міжнародного права. Розглянуто окремі, найбільш важливі, питання міжнародного права, щодо яких висловлювався Іван Павло II і в яких проявилася специфіка його міжнародно-правового вчення: поняття природного та міжнародного права в ученні Івана Павла II; етико-правові засади міжнародного права; міжнародна правосуб'єктність; права людини; права національних меншин; права народів; поняття держави; концепції справедливої війни та гуманітарної інтервенції; право Європейського Союзу; поняття війни та миру; міжнародне приватне право; шлях до православної концепції міжнародного права.

11.01.10.1097.

341.31/32(5/15) Мойсєєв Е. Г. Международно-правовые основы ближневосточного урегулирования / *Е. Г. Мойсєєв* // Lex Russica. — 2009. — № 4. — С. 917–933.

Проаналізовано краткая хронология и периодизация истории Ближнего Востока. Рассмотрена хронология событий в Палестине. Сделан краткий анализ арабо-израильских войн за последние 60 лет на Ближнем Востоке: первой арабо-израильской войны в 1948–1949 гг.; второй арабо-израильской войны 1956 г.; третьей арабо-израильской войны 1967 г.; четвертой арабо-израильской войны 1973 г. Обращено внимание на проведение Международной конференции по вопросу о Палестине, на которой приняли Декларацию о Палестине и одобрили Программу действий по осуществлению прав палестинского народа. Выделена идея о созыве в Москве международной конференции по Ближнему Востоку.

11.01.10.1098.

341.44(4) Мудрак Д. Роль Европейской концепции про международную действительность криминальных вироков 1970 г. та Конвенції про передачу засуджених осіб 1983 г. у врегулюванні відносин щодо передачі засуджених осіб між державами — членами Ради Європи / *Дарина Мудрак* // Юридична Україна. — 2009. — № 9. — С. 109–113.

Розглянуто концептуальні положення конвенцій Ради Європи — Європейської конвенції про міжнародну дійсність криминальних вироков 1970 г. та Конвенції про передачу засуджених осіб 1983 г. Проаналізовано співвідношення положень цих конвенцій та інших міжнародних договорів у розглядуваній сфері. Визначено проблемні аспекти реалізації їх положень. Підкреслено, що розглянуті конвенції, розроблені в рамках Ради Європи, врегульовують відносини передачі засуджених осіб між державами — членами цієї організації, втілюючи в життя головну мету її діяльності, сприяють досягненню більшого єднання між її членами з метою збереження та втілення у життя ідеалів і принципів, які є їхнім спільним надбанням.

11.01.10.1099.

341.231.14-053.2 Никопов К. Современные теоретические аспекты института международно-правовой защиты и поощрения прав ребенка / *Катяжина Никопов* // Московский журнал международного права. — 2009. — № 1. — С. 83–103.

Рассмотрена защита прав ребенка в современном международном праве как полноценный самостоятельный институт международно-правовой защиты прав человека. Выделена разница в понятиях «защита прав человека» и «защита прав ребенка». Предложена классификация международно-правовых источников, регламентирующих международно-правовой институт защиты прав ребенка. Особое внимание уделено анализу Конвенции ООН по правам ребенка 1989 г., которая является наиболее распространенным и широко принятым международно-правовым актом по правам ребенка. Рассмотрены три основные цели Конвенции, объединившей разнообразные права ребенка. Выделены отраслевые принципы защиты прав человека в международном праве: принцип универсальности, не-дискриминации, принцип неделимости, взаимозависимости и взаимосвязанности прав человека.

11.01.10.1100.

341.225(26) Овлященко А. В. Международно-правовые позиции западноевропейских стран в ходе обсуждения правопорядка в Мировом океане / *А. В. Овлященко* // Международное публичное и частное право. — 2009. — № 4. — С. 24–30.

Рассмотрен ряд проблем, отражающих различные взгляды государств-участников Сообщества на правопорядок в Мировом океане, с которыми столкнулись участники I, II, и III Конференций ООН по морскому праву. Выделено, что рассмотренные проблемы демонстрируют значительную сложность выработки согласованных международно-правовых подходов для участников интеграционных объединений.

11.01.10.1101.

342.72/73(5-15) Олексій О. І. Механізм захисту прав людини в арабському регіоні / *Олена Ігорівна Олексій* // Наше право. — 2009. — № 4, ч. 2. — С. 112–116.

Розглянуто інституціональний та конвенційний механізми захисту прав людини в арабському регіоні. Визначено роль та значення Постійної арабської комісії з прав людини, існування якої носить політичний характер, а також Арабського комітету з прав людини. Проаналізовано суттєву прогалину у механізмі реалізації прав людини в арабському регіоні — відсутність юрис-

дикційного органу. Виокремлено роль Африканського Суду прав людини у вирішенні існуючої проблеми. Відзначено роль неурядових організацій у здійсненні механізму захисту прав людини.

11.01.10.1102.

341.3.018 Остроухов Н. В. Некоторые вопросы кодификации и прогрессивного развития гуманитарного права, применяемого во время вооруженного конфликта немеждународного характера / Н. В. Остроухов // Московский журнал международного права. — 2009. — № 1. — С. 195—205.

Дан краткий обзор становления и развития норм международного права, принимаемых в период вооруженных конфликтов немеждународного характера. Представлены три основных этапа процесса кодификации и прогрессивного развития норм международного права, призванных регулировать отношения, порождаемые ситуацией внутреннего вооруженного конфликта. К ним относятся: гражданская война в Испании; начало 1949 г., когда по инициативе Международного Комитета Красного Креста международное сообщество приступило к пересмотру обширного массива международно-правовых норм, применяемых в период международных вооруженных конфликтов; работа дипломатической конференции по подтверждению и развитию международного гуманитарного права, применяемого в период вооруженных конфликтов, которая проходила в Женеве с 1974 по 1977 гг.

11.01.10.1103.

341.7:348.31(456.31) Отрош М. І. Система органів зовнішніх зносин Святого Престолу / Михайло Іванович Отрош // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 278—284.

Досліджено проблеми особливостей функціонування органів зовнішніх зносин Святого Престолу. Проаналізовано систему органів зовнішніх зносин Святого Престолу, які становлять внутрішньодержавні органи зовнішніх зносин, тобто ті, що знаходяться на території Держави Ватикан. До них належать: державний Секретаріат та інші підпорядковані йому відомства Римської Курії, зокрема Папські Ради справедливості і миру та Сог Успит, які діють на підставі делегованих ним Папою Римським повноважень у сфері зовнішніх зносин, та закордонні представництва Святого Престолу, які поділяються на місії дипломатичного характеру — пунціатури, представництва при міжнародних організаціях, і на місії піддипломатичного характеру — апостольські делегації.

11.01.10.1104.

341.217(477) Павлюк М. В. Відносини Україна — НАТО у контексті міжнародних угод / М. В. Павлюк // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 626—632.

Проаналізовано співпрацю між НАТО і Україною, яка розпочалася після здобуття Україною незалежності, пройшла ряд етапів, постійно поглиблюється та розширюється. Розглянуто договірно-правову базу між Україною та Альянсом, визначено основні напрями співпраці, перераховано різні критерії та вимоги щодо членства у НАТО, окреслено їх взаємозобов'язання. Підкреслено, що Україна відповідає більшості вимог та критеріїв щодо членства у Північно-атлантичній організації. Зазначено, що громадська підтримка євроатлантичного курсу держави має бути визначена проведенням масштабної інформаційно-роз'яснювальної кампанії з приводу членства України у НАТО.

11.01.10.1105.

341.21 Поєдинок О. Р. Спеціальні, автономні, самодостатні, функціональні та цільові режими в міжнарод-

ному праві / О. Р. Поєдинок // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 501—507.

Досліджено проблеми появи і розвитку спеціальних, автономних, самодостатніх, функціональних та цільових режимів у міжнародному праві. Проаналізовано питання термінології, можливості існування таких режимів, їх залежність від інших норм міжнародного права, а також їх значення для майбутнього міжнародного права. Розглянуто основи категорії спеціальних режимів, виділених Комісією міжнародного права ООН. Заслужують на увагу висновки Комісії міжнародного права ООН про співвідношення самодостатніх режимів та загального міжнародного права.

11.01.10.1106.

341.231.14:347.132.14 Полянський Т. Принцип неприпустимості зловживання правом у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод : практика інтерпретації та застосування / Т. Полянський // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 9. — С. 14—17.

Вказано на зміну підходів до розуміння принципу неприпустимості зловживання правом, викладеного у ст. 17 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Проаналізовано означені тенденції та з'ясовано їх причини. Проаналізовано дві групи справ, у яких використовується можливість подання скарги з посиланням на ст. 17 Конвенції.

11.01.10.1107.

341.96:349.243:331.45-056.26 Прокопчук Ю. М. Міжнародно-правові аспекти охорони праці інвалідів / Юлія Миколаївна Прокопчук // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 246—252.

Проаналізовано охорону праці людей з фізичними вадами — інвалідів, як на рівні міжнародно-правової регламентації, так і на рівні національного законодавства. На основі даного дослідження надано розуміння автора щодо вирішення загальносвітової проблеми. Сформульовано аргументи щодо усунення принизливого терміна «інвалід» та заміни його на терміни «особи з особливими потребами», «особи з певними вадами» або «особи з фізичними вадами» чи подібні до них. Запропоновано суспільству та державним органам заходи щодо поліпшення рівня життя інвалідів.

11.01.10.1108.

341.123 Пядишев В. Г. Правові засади діяльності цивільної поліції ООН щодо захисту прав людини / Володимир Георгійович Пядишев // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2. — С. 284—289.

Зроблено нормативний аналіз міжнародно-правової бази, що регламентує та регулює діяльність місцевої поліції у період постконфліктного регулювання у зонах операцій ООН з підтримання миру. Розглянуто два рівня діяльності цивільної поліції ООН: спостереження за діяльністю місцевої поліції (чи особисте виконання поліцейських завдань — залежно від мандата конкретної місії) щодо захисту прав і свобод місцевого населення. Цю діяльність регламентує низка документів ООН загального призначення; спостереження за порушенням прав місцевого населення безпосередньо місцевою (чи міжнародною) поліцією шляхом виконання чи невиконання службових обов'язків через низький професіоналізм чи упередженість особистих поглядів.

11.01.10.1109.

341.645.5 Рачков И. В. Решение Международного Суда ООН по делу «Джибуди против Франции» /

И. В. Рачков // Международное публичное и частное право. — 2009. — № 4. — С. 11–20.

Проаналізовано рішення Міжнародного Суду ООН по заявці Джибути проти Франції о певних питаннях правової допомоги по кримінальних справах. В статті коротко викладено обставини справи Борреля. Сформульовані вимоги Джибути в ході слухань в Суді 28 січня 2008 г. Підкреслено, що рішення Суду цікаво тим, що Суд практично повністю оправдав Францію. Зазначено висновок Суду про те, що Франція порушила ст. 17 Конвенції 1986 г., не обстоював відмову надати Джибути копію матеріалів справи по справі Борреля.

11.01.10.1110.

341 Савчук К. О. Отон Отонівич Ейхельман — видатний представник київської школи міжнародного права / *Костянтин Олександрович Савчук* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 236–242.

Проаналізовано науковий доробок О. О. Ейхельмана в галузі міжнародного права, узагальнено характерні риси його міжнародно-правових поглядів. Відмічено, що більшість його праць присвячено різним аспектам права війни, а також загальним проблемам міжнародного права та питань його історії. Підкреслено, що основою міжнародно-правового вчення ученого була концепція існування у міжнародному праві основних (тобто обов'язкових для всіх держав норм міжнародного права, які О. О. Ейхельман розглядав як загальні, абсолютні, необхідні і природні міжнародні право) і партикулярних норм (тобто норм, що є обов'язковими лише для окремих держав).

11.01.10.1111.

341.123 Сазонова К. Л. Роль «великих держав» в миротворчестві Організації Об'єднаних Націй / *К. Л. Сазонова* // Право і політика. — 2009. — № 3. — С. 606–611.

Изучена проблема миротворчества в рамках деятельности ООН. Особое внимание уделено роли «великих держав» в структуре организации, обозначена историческая ретроспектива и современное значение данного термина. Отмечены субъекты, которыми реализуются миротворческие технологии ООН. Проанализированы действия стран, формирующих постоянный состав Совета Безопасности ООН в сфере миротворчества и мироподдержания.

11.01.10.1112.

341.226 Самородова Е. А. Конвенция по воздушному праву: какой ей быть / *Е. А. Самородова* // Московский журнал международного права. — 2009. — № 1. — С. 178–194.

Отмечена идея заключения Конвенции по воздушному праву, высказанная и обоснованная Ю. Н. Малевым в 1986 г. Перечислен ряд вопросов, которые Конвенция дает возможность решить. Заслуживает внимания опыт установления функционального воздушного пространства в регионе СНГ, где введена «прозрачность» воздушных границ на основании Минского соглашения «О гражданской авиации и об использовании воздушного пространства» 1991 г. Рассмотрен метод консенсуса при принятии текста Конвенции 1982 г., а также «пакетный принцип» ее принятия.

11.01.10.1113.

341.231.14(4) Севостьянова Н. Десять ошибок обращения до Европейского суда по правам человека / *Наталья Севостьянова* // Юридический журнал. — 2009. — № 9. — С. 51–54.

Надано і проаналізовано обмежений перелік помилок звернення до Європейського суду з прав людини, на які потрапляють

заявники та їхні адвокати у процедурі звернення до Європейського суду з прав людини. Ними є: Європейський суд з прав людини — це апеляційна інстанція; перший лист до Європейського суду є достатнім для дотримання правил шести місяців; якщо суть заяви було викладено у процесі листування з Судом. Зазначено, що обов'язково заповнювати формуляр заяви, визначено, що адвокат, який представляє інтереси заявника, не повинен надавати Суду письмовий дозвіл з метою підтвердження своїх повноважень, а заявник має додаткові шість місяців, протягом яких він може подати заповнений формуляр, підтвердити повноваження свого представника та доповнити свою заяву документами. Відзначено, усі слухання можуть бути проведені на офіційній мові однієї з держав, що ратифікували Конвенцію.

11.01.10.1114.

341.221(234.3+292.451/454) Сухорольський П. М. Міжнародно-правовий механізм реалізації Альпійської та Карпатської конвенцій з охорони і сталого розвитку гірських регіонів / *П. М. Сухорольський* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 538–544.

Розглянуто характеристики і особливості міжнародного механізму реалізації рамкових конвенцій про охорону та сталий розвиток гірських регіонів. Проаналізовано діючий механізм забезпечення виконання Альпійської конвенції. Виділено елементи міжнародно-правового механізму реалізації Карпатської конвенції, який перебуває на стадії формування. Визначено його позитивні сторони і основні недоліки.

11.01.10.1115.

341.21+340.115 Тарасов О. В. Міжнародно-правова персоніфікація в контексті загальної правової персоніфікації / *О. В. Тарасов* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 101. — С. 202–208.

Обгрунтовано нову наукову дисципліну — міжнародно-правову персоніфікацію, яка спеціально призначена для дослідження широкого спектра проблем суб'єкта міжнародного права у цілому. Розглянуто основні засади правової персоніфікації. Виокремлено та проаналізовано історичний, теоретичний і практичний блоки, а також три основні наукові течії, що відповідають трьом формам правових осіб — правова антропологія, правова корпоратологія та правова кратологія у структурі правової персоніфікації.

11.01.10.1116.

341.231.14:17.023.33 Тарасьянц Е. В. Первый Российский конгресс с международным участием «Биоэтика и права человека» / *Е. В. Тарасьянц* // Московский журнал международного права. — 2009. — № 1. — С. 284–288.

Дана информация о состоявшемся Первом Российском конгрессе с международным участием «Биоэтика и права человека» в г. Казани Республики Татарстан. Перечислены учреждения, которыми был организован конгресс. Рассмотрены цели конгресса, освещены темы дискуссий. Выделены основные положения итогового документа, отражающего результаты конгресса.

11.01.10.1117.

341.217(477) Фанін І. С. Перспективи розвитку військово-технічного співробітництва України з новими членами НАТО з числа країн Центральної та Східної Європи на сучасному етапі / *І. С. Фанін* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 620–626.

Розглянуто перспективи розвитку військово-технічного співробітництва України з новими членами НАТО

з числа держав Центральної та Східної Європи, які у свій час входили до складу Організації Варшавського Договору. Підкреслено, що країни Центральної і Південно-Східної Європи стали на шлях створення великих промислових інтегрованих структур як на національному, так і на транснаціональному рівнях.

11.01.10.1118.

341.242:340.134 Хлестов О. Н. Кодификация и прогрессивное развитие права международных договоров (к 40-летию Венской конвенции) / *О. Н. Хлестов* // Московский журнал международного права. — 2009. — № 1. — С. 5—16.

Рассмотрен круг теоретических вопросов международного права, а также ряд острых политических проблем, которые были рассмотрены на Венской конференции 1969 г. Отмечено, что конференция 1969 г. была одной из наиболее крупных конференций по кодификации и прогрессивному развитию международного права, проходивших под эгидой ООН. Раскрыты особенности исторической разработки конвенции. Проанализированы новые принципы о нормах, возникших в праве договоров в результате принятия Венской конвенции: о недействительности договоров, заключенных в результате угрозы силой или ее применения; недействительность договора, противоречащего императивной норме международного права (*jus cogens*); вопрос об оговорках; прекращение действия договора и вопрос о коренном изменении обстоятельств; вопрос о праве заключать международные договоры.

11.01.10.1119.

341.174(4) Хоббі Ю. С. Правовий статус держав — кандидатів на вступ до Європейського Союзу: проблематика суверенітету / *Ю. С. Хоббі* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — Вип. 44. — С. 614—619.

Розглянуто процеси модифікації державного суверенітету держав-кандидатів на вступ до Європейського Союзу. Досліджено Копенгагенські критерії вступу держави до ЄС та їх вплив на державний суверенітет. Проаналізовано п'ять етапів процесу вступу. Визначено проблеми дотримання країнами — кандидатами Центральної та Східної Європи копенгагенських вимог, виділено особливості застосування критерію *acquis*.

11.01.10.1120.

341.96:349.243:331.45-053.9 Шашкова-Журавель І. О. Міжнародно-правові аспекти захисту праці осіб похилого віку / *Ірина Олександрівна Шашкова-Журавель* // Часопис Київського університету права. — 2009. — № 3. — С. 262—267.

Зроблено аналіз універсальної міжнародно-правової системи захисту трудових прав працівників похилого віку. З'ясовано передумови міжнародно-правової проблеми порушення трудових прав осіб похилого віку. Досліджено сутність та різновиди дискримінації осіб похилого віку у сфері праці. Проаналізовано міжнародно-правові заходи, що вживаються за участю ООН з метою захисту працівників похилого віку від дискримінації у трудових відносинах. Розглянуто вплив Міжнародної організації праці на стан захисту праці осіб похилого віку. Виявлено шляхи оптимізації міжнародно-правової системи захисту працівників похилого віку від дискримінації у трудових відносинах.

11.01.10.1121.

341.218.3(470) Шебапова Н. А. Международные договоры Российской Федерации по вопросам раздела и использования государственной собственности бывшего СССР, находящейся за рубежом / *Н. А. Шебапова* // Право и политика. — 2009. — № 5. — С. 1069—1077.

Проанализированы вопросы, касающиеся правовых подходов к решению проблемы раздела внешних долгов и активов бывшего СССР. Отмечено, что общепризнанным способом урегулирования спорных межгосударственных отношений является заключение международного договора. Рассмотрена возможность согласия в вопросах раздела зарубежной собственности бывшего СССР путем заключения многосторонних соглашений между союзными республиками, ставшими суверенными государствами. Принят во внимание вопрос о реализации провозглашенного в первых международных соглашениях принципа правопреимства.

11.01.10.1122.

341.21 Шугуров М. В. Великая держава как международно-правовая ценность / *М. В. Шугуров* // Право и политика. — 2009. — № 3. — С. 592—605.

Обоснован феномен ведущих держав в качестве ценности международного права. На основании функционального подхода к деятельности великих государств на мировой арене выявлены их международно-правовой статус. Рассмотрен принцип суверенного равенства государств. Особое внимание уделено ответственности великих государств за архитектуру миропорядка и направления эволюции международного права.

11.01.10.1123.

341.01:1 Шугуров М. В. Международно-правовая доктрина и философия: аспекты взаимодействия / *М. В. Шугуров* // Московский журнал международного права. — 2009. — № 1. — С. 17—34.

Рассмотрен вопрос о взаимоотношении философии и международно-правовой доктрины. Первый ракурс рассматривается с точки зрения теории и истории международного права, второй ракурс предполагает рассмотрение данного взаимодействия с точки зрения философии международного права. Отмечены направления современной теории международного права, которая всемерно охватывает международно-правовые явления. Подчеркнуто, что логика взаимодействия философии и доктрины международного права была и остается направленной на достижение конкретных целей.

11.01.10.1124.

341.176(4) Эйвазлы Д. В., оглы. ОБСЕ и обеспечение международной безопасности / *Д. В. оглы Эйвазлы* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького - НАН України. — К., 2009. — Вип. 45. — С. 532—537.

Рассмотрена система органов ОБСЕ и суть их деятельности. Отмечено, что ОБСЕ — совершенная международная организация, имеющая единство со своими органами и институтами. Обоснована ее способность на практическую деятельность в направлении исполнения такой важной функции, как обеспечение международной безопасности в системе международных отношений.

11.01.10.1125.

341.4:343.9:343.326 Яценко О. Проблемы разроблення загальноприйнятого визначення поняття «тероризм» / *Олександр Яценко* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 154—157.

Проаналізовано законодавство зарубіжних держав з приводу визначення поняття «тероризм». Розглянуто випадки, в яких теракт визнається злочином міжнародного характеру. Надамо оцінку тероризму провідним дослідником В. Антіпенком. Надамо перелік держав, які є прихильниками необхідності прийняття взаємоприйнятного визначення тероризму. Зазначено недоліки визначення тероризму у законодавствах РФ та України.

Див. також: 05.01.10.494, 05.01.10.512,
12.01.10.1150.

12.00.12 ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Книги

12.01.10.1126.

340.12(075.8) Філософія права : підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. Г. Данильян, О. П. Дзюбань, С. І. Максимов [та ін.] ; за ред. О. Г. Данильяна. — Х. : Право, 2009. — 208 с.

Розкрито зміст, призначення та історичний розвиток філософії права. Окреслені та проаналізовані основні сучасні проблеми цієї галузі права: правова онтологія, правова антропологія, правова аксіологія тощо. Значну увагу приділено аналізу сучасних філософсько-правових доктрин, філософським проблемам права і влади у перехідних суспільствах. Підручник створено на основі курсу лекцій, прочитаного в Національній юридичній академії України ім. Я. Мудрого.

Див. також: 01.01.10.3.

Автореферати

12.01.10.1127.

340.12:177.3:349.2(477)(043.3) Мозоль Н. І. Роль соціальної справедливості у забезпеченні соціально-економічних прав людини і громадянина в Українській державі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.12 / Мозоль Наталія Іванівна ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К, 2009. — 16 с.

Досліджено основні положення теорії справедливості в умовах поглиблення економічної й фінансової кризи в українському суспільстві, інтеграції України до системи європейських соціальних стандартів і цінностей. Здійснено систематизований аналіз наукових джерел із проблематики теорії справедливості, забезпечення соціально-економічних прав людини і громадянина, діяльності соціальної держави, спрямованої на реалізацію соціальної справедливості у сфері забезпечення соціально-економічних прав людини і громадянина. Запропоновано визначення соціальної справедливості й досліджено механізм її реалізації у таких напрямках: підвищення життєвого рівня населення, подолання бідності та безробіття, покращення умов праці, упорядкування системи заробітної плати і соціального страхування, охорони здоров'я та реформування пенсійної системи. Доведено, що послідовне утвердження соціальної справедливості у сфері забезпечення соціально-економічних прав людини і громадянина має важливе значення для досягнення соціальної злагоди та стабілізації суспільства.

Статті

12.01.10.1128.

340.12:165.63 Агафонова Т. П. Юридическая рациональность в контексте исторической эволюции / Татьяна Петровна Агафонова, Алексей Юрьевич Мамычев, Виталий Владимирович Попов // Власть. — 2009. — № 11. — С. 67—70.

Отмечено, что классическая форма рационального познания переживает кризис и в настоящее время происходит поиск постнеклассической методологии юридической рефлексии. Указано на актуальность анализа эволюции и современного состояния юридическо-го мышления, перспектив его развития. По мнению автора, концепция постнеклассической юридической рациональности должна основываться не только на рациональных формах сознания, познания и знания, но и рациональном познании человеческого действия и поведения.

12.01.10.1129.

340.12:1:321.7 Боднар С. Б. Ідея рівності у західних філософсько-правових концепціях другої половини ХХ ст. / С. Б. Боднар, С. Б. Карвацька // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 17—21.

На основі комплексного наукового аналізу західних філософсько-правових концепцій з'ясовано теоретичне підґрунтя формулювання сучасного змісту ідеї рівності у праві. Виокремлено низку колізій, що виникають на сьогоднішній день між загальнолюдськими цінностями і правовою реальністю. Зазначено, що сучасний лібералізм намагається поширити принцип рівності у сферу зрівняння соціальних умов життя. Вказано, що рівність є аспектом прояву незалежності особистості, що стосується людей самотійних, суб'єктів, а не об'єктів права.

12.01.10.1130.

340.12:115:316.35 Ветютнев Ю. Ю. Социальное время: природные ритмы и правовые формы / Ю. Ю. Ветютнев // Философия права. — 2009. — № 4. — С. 70—74.

Освещены проблемы социального времени как способа организации совместной жизнедеятельности крупных человеческих коллективов. Время рассмотрено как особый вид единого социального ритма, обладающий делимостью и измеримостью, приходящий на смену ритуальной синхронизации. Отмечается политически обусловленный и юридически опосредованный характер «естественного» календарного времени, построемого на использовании природных ритмов.

12.01.10.1131.

347.132.14 Волков А. В. Цель и средства при злоупотреблении правом: философско-правовой подход / А. В. Волков // Философия права. — 2009. — № 4. — С. 31—35.

Проанализированы современные проблемы злоупотребления гражданским правом. Отмечено, что философско-правовой подход к исследованию становления и развития цели и средства при злоупотреблении гражданскими правами позволяет определить специфику и ценности понятия «субъективное гражданское право».

12.01.10.1132.

340.12:141.32 Герасимів Т. Право як форма екзистенціального розвитку людини / Тарас Герасимів // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 3—6.

Розкрито екзистенції як права і права як екзистенції, що означає саморозвиток і дійсне буття людини, яке є джерелом саморозвитку та дійсного буття права. Проаналізовано проблемне питання первинності у праві сенснї чи екзистенції. Зазначено, що екзистенціальне право може існувати тільки у формі трансцендування, тільки у формі пошуку істини та наближення до істини.

12.01.10.1133.

340.12:1(477) Єрмоленко І. Проблеми методології дослідження правових феноменів у творчості Б. Кістяківського / Інна Єрмоленко // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 126—129.

Проаналізовано погляди Б. Кістяківського на феномен права. Вказано, що у своїх роботах він памагався відстояти розуміння права як форми буття свободи, що з практичної точки зору є нормативно закріпленою та реалізованою справедливістю. Акцентовано увагу на

зв'язку права у творчості вченого з умовами дійсності, на соціальній природі права. Звернуто увагу на критику позитивізму Б. Кістяківським, на визнання ним пріоритету суб'єктивного права над об'єктивним.

12.01.10.1134.

340.12:124.5 Жуков В. Н. Введение в юридическую аксиологию (вопросы методологии) / В. Н. Жуков // Государство и право. — 2009. — № 6. — С. 20—31.

Проаналізовано становлення філософії цінностей. Указано на незрозумілість фундаментальної філософії цінностей применительно до державству і праву. Всестороннє освітлено проблеми природи цінностей і їх класифікації. Раскрыто понимание цінностей в контексте суб'єкт-об'єктних відносин. Освітлено питання відношення цінностей до смислу, цілями, культурою і т.д. Особливе увагу приділено юридичним цінностям.

12.01.10.1135.

346.26(477) Зоря О. П. Ментальний вимір підприємницької активності: сутність, структура, специфіка / О. П. Зоря // Грані. — 2009. — № 5. — С. 109—113.

Зазначено, що ментальний аспект підприємництва тісно пов'язаний з особливостями економічної культури конкретної країни, з феноменом національної економічної ментальності, яка і виступає найважливішим чинником формування підприємницького середовища національного соціуму. Розкрито специфіку економічної ментальності, як передумови формування конкретних проявів підприємницького явища і рис особистостей підприємців в умовах сучасної України.

12.01.10.1136.

340.12:130.123.1 Іваненко А. А. Социальное противоречие: особенности структуры и детерминация / А. А. Иваненко, А. В. Лавриненко, В. В. Попов // Философия права. — 2009. — № 4. — С. 105—108.

Освітлено проблеми структури соціального протиріччя. Предложено модели разрешения социальных противоречий в общем контексте их социальной детерминации. Структурные особенности развития и разрешения социальных противоречий представлены в контексте логико-семантического подхода к этапам трансформации подобных противоречий, что связано с обращением к концептуальным аспектам теорий процессов и времени.

12.01.10.1137.

340.12:113/119 Костенко О. Б. Евристичне розуміння минулого, або Проблема інтерпретації гегелівської політико-правової спадщини / О. Б. Костенко // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 8. — С. 15—23.

Обгрунтовано актуальність розуміння часу в його евристичному, творчому та цивілізаційному вимірах. Вказано на присутність минулого філософії на межі з сьогочасним як живої сучасності. Наведено погляди провідних філософів минулого і сучасності на проблему інтерпретації гегелівської спадщини, а також авторські принципові обставини цієї інтерпретації. Визначено основні засади аналізу і оцінки становлення гегелівського розуміння діалектики громадянського суспільства і держави.

12.01.10.1138.

340.152:172.3 Куликова Э. Г. Толерантная языковая и командная правовая норма: манипулирование как нарушение этической нормы / Э. Г. Куликова, И. В. Беляева // Философия права. — 2009. — № 4. — С. 77—81.

Затронуті питання розуміння нормативності в мові і праві. Языковая норма трактується як толе-

рантность, т. е. позволяющая использование вариативных языковых средств в зависимости от коммуникативных целей. Указано, что нормы права, в противоположность языковым, обязательны. Отмечена правомерность введения еще одного типа нормативности — этической нормы. Манипулятивность квалифицирована как нарушение этой нормы.

12.01.10.1139.

340.12:222/225 Лавренко В. Влияние христианских заповедей на право та мораль / Вікторія Лавренко // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 8. — С. 130—132.

Зазначено, що християнські заповіді, викладені в Старому та Новому завітах, є узагальненням морально-правових норм суспільства та держави. Проаналізовано розвиток ідеї про позитивний вплив релігії на правові відносини й їх стабільність у світовій культурі.

12.01.10.1140.

340.12:111 Лобода Ю. П. Онтологія правового як передумова побудови категорії правової традиції / Ю. П. Лобода // Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 8. — С. 19—27.

Запропоновано авторську інтерпретацію категорії правового. Досліджено категорії права, зокрема, норми, правосвідомість та правовідносини, що відображають різні аспекти феномена права на одному рівні проникнення у його сутність. Вказано, що сутність права — це ті суперечності, які виявляють себе якраз у нормах, і у правосвідомості, і у правовідносинах.

12.01.10.1141.

340.134:342.4(470) Мазуренко А. П. Принципы правотворческой политики / А. П. Мазуренко // Философия права. — 2009. — № 4. — С. 56—59.

Исследованы основные базовые принципы правотворческой политики. Приведены различные точки зрения, касающиеся принципов, закрепленных в Конституции РФ. Проанализированы особенности таких специфических принципов правотворческой политики, как научная обоснованность, системность, предсказуемость и планомерность.

12.01.10.1142.

340.12:1(477) Меленко О. В. Методологічний аспект науково-правової спадщини Б. О. Кістяківського / О. В. Меленко // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 37—39.

Розкрито розуміння методології українським мислителем Б. О. Кістяківським. Досліджено співвідношення у його творчості таких понять, як методологія й теорія, методологічне знання й теоретичне (предметне) знання. Окреслено основні напрямки методологічних пошуків вченого у сфері правопізнання.

12.01.10.1143.

340.12:11 Меленко С. М. Консолідація: логіко-гносеологічний аналіз / С. М. Меленко // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 10—16.

Сформульовано та охарактеризовано загальнотеоретичні та прикладні проблеми логіко-гносеологічної природи консолідації як виду систематизації нормативно-правових актів. Вказано на зв'язок консолідації з інкорпорацією та кодифікацією. Проведено поділ консолідації на первинну і вторинну.

12.01.10.1144.

340.116 Нсбратенко Г. Г. Методология исследования обычно-правовой системы: познание сущности научных

проблем / Г. Г. Небратенко // Философия права. — 2009. — № 4. — С. 99–104.

Указано на первичность в научных исследованиях процессов определения принципов, средств, методов и иных характеристик. Отмечено, что исследование обычно-правовой системы будет основываться на предыдущих достижениях науки. Акцентируется внимание на необходимости определения границы научного исследования.

12.01.10.1145.

340.132 Нехаева У. И. Правомерное поведение как ценность правового порядка / У. И. Нехаева // Философия права. — 2009. — № 4. — С. 74–77.

Указано на трансформационные процессы в отношениях членов общества (как действительных и потенциальных субъектов правоотношений) к правовой системе и ее компонентам. Проанализирован феномен правоуважения как социального, духовно-психологического правового свойства личности, объективно отражающего посредством позитивного правосознания и устойчивой правовой культуры характер и особенности правовой действительности. Проведена параллель между активным, созидательным, общественно полезным правомерным поведением и законопослушным поведением.

12.01.10.1146.

342.36 Нечипоренко В. Суспільство потребує легітимості соціальних дій та інституцій, щоб інституціональний порядок мав сенс для всіх / Віталій Нечипоренко // Філософська думка. — 2009. — № 5. — С. 62–66.

Вказано на недостатність, згідно з вимогами філософії права, фіксувати у теорії політичній та правовій поняття сучасності. Виходячи з необхідності критичного осмислення та концептуалізації цих понять, наведено авторське визначення легітиматії. Детально проаналізовано практичну і теоретичну легітиматію.

12.01.10.1147.

215(470) Орлов М. Социально-этические воззрения в русской философии (поиск стабильных оснований глобальных процессов) / Михаил Орлов // Власть. — 2009. — № 9. — С. 69–72.

Отмечено, что русская религиозная философия, привнесшая в общечеловеческое мышление новое мировосприятие, является значимой, самобытной и оригинальной частью мировой философской мысли. Освещены социально-этические вопросы русской религиозной философии, ее роли в решении актуальных вопросов современности.

12.01.10.1148.

340.12:342.33 Павлова Т. С. Правові підстави поділу влади у філософії Г. В. Ф. Гегеля / Тетяна Сергіївна Павлова // ГРАПІ. — 2009. — № 5. — С. 76–79.

Висвітлено питання поділу влади у контексті вчення Г. В. Ф. Гегеля про державу і право. Особливу увагу приділено філософсько-правовому обґрунтуванню функцій кожної з гілок влади. Зазначено, що самі принципи, на яких ґрунтується поділ влади, у Г. В. Ф. Гегеля є принципами діалектики, що побудовані на основній засаді — засаді розумності.

12.01.10.1149.

316.42 Плаксіна О. И. Проблема устойчивого развития современного общества и целенаправляющий потенциал правственности / О. И. Плаксіна // ГРАПІ. — 2009. — № 5. — С. 56–61.

Охарактеризована специфика современного этапа динамики социума и ее своеобразная диалектическая двумерная корреляция с проблемой устойчивого разви-

тия общества в ракурсах «причина — следствие» и «содержание — форма». В рамках выявления экзистенциального содержания правственности была вскрыта ее целенаправляющая роль в отношении устойчивости общественного развития.

12.01.10.1150.

341.231.14(4) Рабінович П. М. Практика Страсбурзького суду як втілення діалектичних принципів пізнання права / П. М. Рабінович // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2009. — № 4–5. — С. 20–30.

На основі аналізу правозахисної практики Європейського суду з прав людини обґрунтовано актуальність дослідження європейських стандартів прав людини, а також концептуально-гносологічних засад їх формування. Розкрито питання онтології і гносології стандартів прав людини. Особливу увагу приділено основним гносологічним принципам і засадам встановлення правомірності чи неправомірності поведінки учасників суспільного життя у практиці Страсбурзького суду: конкретно-історичному підходу і принципу всебічності пізнання. Вказано, що діяльність Суду переконливо свідчить про універсальність тих загальних закономірностей соціального пізнання, які сформульовані діалектичною гносологією соціального детермінізму.

12.01.10.1151.

347.41:165.195 Савчук С. В. Вольова атрибутивність правочину / С. В. Савчук, Л. В. Трофімова // Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — Чернівці, 2008. — Вип. 478. — С. 5–16.

На основі новітніх досягнень правової науки обґрунтовано правочин як об'єктивну реальність для волі, його вольову сутність. Зазначено, що саме воля як носій справедливості, яка полягає у рівності всіх перед правом, і постає у підсумку моральним обґрунтуванням правочину.

12.01.10.1152.

316.48 Самойлова О. Социокультурные конфликты (особенности определения и типологизации) / Ольга Самойлова // Власть. — 2009. — № 9. — С. 90–92.

Предложена процедура определения и типологизации социокультурных конфликтов, разворачивающихся в современных обществах на основе культурных противоречий. Данные конфликты рассматриваются как целостное явление, основанное на взаимодействии этических, религиозных и цивилизационных факторах реальности российского общества.

12.01.10.1153.

340.11:165.243:316 Стащенко О. До питання про зміст і напрями соціологічного праворозуміння / Олеся Стащенко // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 7–9.

Розглянуто теоретичні засади праворозуміння соціально-політичних, психологічних, аксіологічних і логічних факторів правового мислення. Проаналізовано юридичний та лігистський тип праворозуміння. Досліджено зв'язок права і закону, права і держави, права і суспільства.

12.01.10.1154.

347.132.14 Суменков С. Ю. К вопросу о соотношении законодательного исключения и злоупотребления правом / С. Ю. Суменков, И. А. Муравьев // Философия права. — 2009. — № 4. — С. 37–40.

Проанализировано соотношение законодательного исключения и злоупотребления правом, раскрываются их отличия. Отдельно внимание уделено вопросу пре-

дотворщения злоупотреблений законодательными исключениями. Показы паправления совершенствования законодательных исключений как приема правотворческой техники.

12.01.10.1155.

340.12 Тімочко О. Проблеми розвитку методології сучасного правознавства / *Олена Тімочко* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 11. — С. 10—17.

Вказано на необхідність розвитку методології сучасного правознавства для забезпечення продуктивного розвитку науки теорії держави і права та подальшого її позитивного впливу на розвиток вітчизняної юридичної науки. Наголошено на перехід до філософсько-методологічного плюралізму.

12.01.10.1156.

340.12:008 Толпыкин В. Е. Правовая культура общества и личности как комплексная, системообразующая проблема философии права / *В. Е. Толпыкин* // Философия права. — 2009. — № 4. — С. 35—36.

Дан всесторонний и глубокий анализ понятия правовой культуры как важнейшей категории философии права. Подчеркнуто, что право и культура охватывают все ценности, созданные деятельностью людей в области права. Указано на проникновение правовой культуры в правосознание, правовые отношения, режим правовой законности, существующий правопорядок, а также правовой менталитет как отдельной личности, различных социальных групп, нации, так и общества в целом.

12.01.10.1157.

342.36 Тур М. Поняття легітимації: основні парадигми розуміння / *Микола Тур* // Філософська думка. — 2009. — № 5. — С. 9—21.

Виходячи з формулювання розширеного розуміння соціального інституту в контексті феноменологічної традиції знання розкрито соціальну потребу в легітимації соціального світу. Через методологічну призму поняття раціональності, взятого в широкому смислово-му спектрі значень (як мислення, рефлексивність), окреслено головні парадигмальні концепції розуміння легітимації та доміпантні засади її реалізації.

12.01.10.1158.

340.15(470)“18/19”:330.837 Шатковская Т. В. Институциональные основы обычно-правовой системы российских крестьян второй половины XIX — начала XX века / *Т. В. Шатковская* // Философия права. — 2009. — № 4. — С. 26—30.

Проанализирован комплекс входящих в обычное право взаимосвязанных элементов, обладающих собственным бытием, обусловленных и выраженных в общественных отношениях, требующих правового опосредования и воздействия. Обычно-правовая система представлена в виде социального организма, в котором все части объединены бесчисленным множеством каналов и связей в единую тотальную сакральную целостность.

Див. також: 01.01.10.12, 02.01.10.156, 08.01.10.848, 11.01.10.1123.

ПОКАЖЧИК ІМЕН

- Абашидзе А. А. 11.01.10.1075. *139*
 Аббасов А. 09.01.10.938. *121*
 Абдулвалиев А. Ф. 09.01.10.939. *121*
 Абдуллін Р. М. 07.01.10.693. *89*
 Абраменков М. С. 03.01.10.238. *38*
 Аверочкина Т. В. 07.01.10.688, 690, 692. *87–89*
 Агафонова А. А. 02.01.10.137. *21*
 Агафонова Т. П. 12.01.10.1128. *146*
 Агеева О. В. 08.01.10.878. *113*
 Азаров Д. 10.01.10.1053. *135*
 Акімов М. О. 08.01.10.826. *106*
 Акімов О. О. 07.01.10.694. *89*
 Акопов Д. 05.01.10.469. *63*
 Аксененко В. С. 06.01.10.616. *78*
 Аксёнова И. А. 05.01.10.470. *63*
 Акулов С. О. 11.01.10.1070. *138*
 Алексеева А. В. 07.01.10.688. *87*
 Алексеев Ю. 05.01.10.503. *66*
 Алексикова О. Е. 03.01.10.257. *40*
 Алєнин Ю. П. 09.01.10.917. *118*
 Альфер С. 02.01.10.138. *21*
 Амосов О. Ю. 07.01.10.695. *89*
 Андрієвський К. В. 07.01.10.757. *97*
 Андрусенко О. 03.01.10.239. *38*
 Андрушко А. В. 08.01.10.879. *113*
 Андрушко П. П. 08.01.10.822. *106*
 Аникин А. С. 03.01.10.240. *38*
 Анисимов А. П. 03.01.10.241. *38*
 Анісімова Г. В. 06.01.10.655. *82*
 Анішина Н. 05.01.10.533. *69*
 Антипенко В. Ф. 11.01.10.1070. *138*
 Антонова Е. Ю. 08.01.10.834. *108*
 Антонова Н. А. 02.01.10.192. *27*
 Антошина Н.-Т. Ю. 11.01.10.1076. *139*
 Анчукова М. В. 08.01.10.835. *108*
 Апанасенко А. М. 05.01.10.471. *63*
 Апоповський Д. А. 06.01.10.657. *82*
 Аракелян М. Р. 09.01.10.917. *118*
 Арипов А. 09.01.10.940. *121*
 Арсеньєва Е. В. 02.01.10.139. *21*
 Артамонов А. Н. 02.01.10.140. *21*
 Архимов В. 05.01.10.472. *63*
 Атаманчук Д. 07.01.10.696. *90*
 Афанасієв Р. 07.01.10.697. *90*
 Ахмач Г. М. 03.01.10.377. *52*
 Ашурбеков Т. 10.01.10.1030. *132*
- Бабенко К. А. 02.01.10.96. *97, 16*
 Бабич Ю. В. 06.01.10.663. *83*
 Бабій І. В. 09.01.10.920. *118*
 Бабін Б. В. 11.01.10.1077. *139*
 Баев В. Г. 01.01.10.50. *10*
 Бажанов С. 10.01.10.1031. *133*
 Баймуратов М. М. 02.01.10.193. *27*
 Баймуратов М. О. 02.01.10. 98, 190. *16, 26*
 Бакаєва И. В. 03.01.10.242. *38*
 Бакаєва О. Ю. 07.01.10.800. *103*
 Бакин А. А. 08.01.10.880. *113*
 Бала Г. Р. 06.01.10.663. *83*
 Балбекова О. 04.01.10.415. *57*
 Балюк Г. И. 06.01.10.628. *79*
 Барабаш Ю. Г. 02.01.10.88, 99. *15, 17*
 Баразгова Р. С. 06.01.10.590. *75*
 Барков А. В. 03.01.10.243. *38*
 Барсукова В. А. 02.01.10.194. *27*
 Батанова Н. М. 02.01.10.100. *17*
 Батюк О. 09.01.10.975. *125*
 Бахтияров И. П. 03.01.10.275. *11*
 Бацвин Н. С. 10.01.10.1054. *135*
- Бачун О. В. 07.01.10.739. *95*
 Безгин В. Б. 01.01.10.51. *10*
 Безкороваяная Ю. Е. 01.01.10.8. *5*
 Безруков А. В. 02.01.10.195. *27*
 Беликова К. М. 04.01.10.416. *57*
 Белоковылский М. С. 09.01.10.941. *121*
 Белоножкин А. Ю. 03.01.10.339. *48*
 Бельский К. С. 07.01.10.698. *90*
 Белявский Д. С. 02.01.10.196. *27*
 Беляева И. В. 12.01.10.1138. *147*
 Белякин В. 05.01.10.561. *71*
 Бердніков Е. С. 06.01.10.586. *75*
 Берзін П. С. 08.01.10.822, 836. *106, 108*
 Берназюк І. М. 02.01.10.101. *17*
 Беседіна Т. 04.01.10.417. *57*
 Беліков О. 03.01.10.221. *31*
 Бись О. С. 01.01.10.44. *9*
 Білоскурська О. В. 02.01.10.102. *17*
 Білоцький О. 03.01.10.379. *52*
 Благодарний А. 07.01.10.810. *104*
 Благодар А. А. 09.01.10.921. *118*
 Блинков О. Е. 03.01.10.222, 223, 244, 245. *31, 32, 38, 39*
 Боброва Ю. 06.01.10.617. *78*
 Бобровник О. В. 03.01.10.352. *49*
 Бобровская О. Н. 03.01.10.246. *39*
 Богатырева И. Н. 01.01.10.52. *10*
 Богданов С. В. 01.01.10.53. *10*
 Богданюк Я. 05.01.10.473. *63*
 Богославська М. О. 09.01.10.922. *118*
 Боднар С. Б. 12.01.10.1129. *146*
 Боднар Т. В. 03.01.10.211. *30*
 Бойко В. 09.01.10.942. *121*
 Бойко І. 01.01.10. 32, 36. *7, 8*
 Бойко Т. С. 05.01.10.524. *68*
 Болгов В. В. 10.01.10.1052. *135*
 Болтнева В. А. 03.01.10.247. *39*
 Большаков В. Н. 06.01.10.618, 619, 622. *78*
 Бондар І. В. 03.01.10.353. *49*
 Бондарев Е. С. 03.01.10.356. *49*
 Бондаренко Д. А. 09.01.10.972. *125*
 Бондаренко К. И. 08.01.10.908. *116*
 Бондаренко О. 08.01.10.852. *110*
 Борденюк В. І. 02.01.10.191. *27*
 Бордунов В. Д. 11.01.10.1078. *139*
 Бордюгова Г. Ю. 11.01.10.1071. *138*
 Борисов В. І. 08.01.10.824. *106*
 Борисова Т. Е. 03.01.10.248. *39*
 Борисова Ю. А. 03.01.10.357. *50*
 Борминая Д. С. 03.01.10.380. *52*
 Бошицький Ю. Л. 03.01.10.249, 250. *39*
 Брайцева Е. А. 03.01.10.251. *39*
 Брацук І. 11.01.10.1079. *139*
 Брилев В. В. 03.01.10.252. *39*
 Бровій А. А. 05.01.10.474. *63*
 Брызгалін А. В. 07.01.10.758. *97*
 Бугаєв И. Е. 03.01.10.253. *39*
 Будаєв К. А. 02.01.10.141. *21*
 Будилин С. Л. 11.01.10.1080. *140*
 Будьонна Л. 05.01.10.513. *67*
 Буланова Н. 09.01.10.964. *124*
 Бульба Т. М. 09.01.10.973. *125*
 Бурбика М. 10.01.10.1032, 1033. *133*
 Бурлін В. 08.01.10.837. *108*
 Бурлаков С. 03.01.10.254. *40*; 05.01.10.475. *63*
 Буромский И. В. 09.01.10.993. *128*
 Буряк С. В. 07.01.10.753. *97*
 Бусуиок Д. В. 06.01.10.591, 592. *75*
 Бутаєва Е. М. 02.01.10.197, 27; 03.01.10.255. *40*
 Бутнева М. Ю. 07.01.10.740. *95*

Вавришук Е. 05.01.10.476. *63*
Важинський В. М. 09.01.10.974. *125*
Валах В. В. 03.01.10.216. *30*
Валевська О. А. 06.01.10.649. *81*
Ванюхин В. О. 05.01.10.477. *63*
Васильев А. А. 01.01.10.9. *5*
Васильев В. 05.01.10.478. *63*
Васильева С. 02.01.10.142. *21*
Васяев А. А. 09.01.10.943. *121*
Ватрас В. А. 03.01.10.381. *52*
Вашинець І. І. 03.01.10.256. *40*
Вдовічен В. А. 07.01.10.759. *97*
Ведишев Н. П. 09.01.10.944. *122*
Веніславський Ф. В. 02.01.10.103. *17*
Верба Д. 05.01.10.533. *69*
Верес М. М. 01.01.10.37. *8*
Веселов Е. Г. 08.01.10.838. *108*
Весельський В. К. 08.01.10.876. *112*
Вестютнев Ю. Ю. 12.01.10.1130. *146*
Витер В. И. 09.01.10.995. *128*
Вишневская Н. Т. 05.01.10.479. *64*
Вільчак Я. М. 11.01.10.1072. *138*
Вітик І. Р. 07.01.10.716. *92*
Вітман К. М. 02.01.10.84. *15*
Власенко Ю. 06.01.10.629. *79*
Власов В. А. 02.01.10.198. *27*
Власова Т. 05.01.10.541. *69*
Внуков Н. А. 03.01.10.257. *40*
Восводина Т. Н. 02.01.10.143. *22*
Волков А. В. 03.01.10.258. *40*; 12.01.10.1131. *146*
Волков А. М. 07.01.10.699. *90*
Волков А. С. 03.01.10.259. *40*
Волков Р. С. 07.01.10.790. *100*
Волков С. С. 03.01.10.260. *40*
Волкова И. 04.01.10.418. *57*
Володина С. И. 10.01.10.1055. *135*
Волошина В. 09.01.10.945. *122*
Воробйов В. П. 11.01.10.1073. *138*
Воробйова (Тихомирова) Г. Є. 11.01.10.1074. *138*
Ворона М. 05.01.10.480. *64*
Воронин М. Ю. 08.01.10.881. *113*
Воронін Я. 03.01.10.261. *40*
Воронова Е. А. 04.01.10.419. *57*
Воронова Л. К. 07.01.10.755. *97*
Вылежанин А. Н. 11.01.10.1081. *140*

Габлей Н. Г. 09.01.10.923. *118*
Габов А. В. 04.01.10.420. *57*
Гаврилова Л. В. 02.01.10.199. *27*
Гаврилок Л. В. 09.01.10.924. *119*
Гагаловська А. П. 09.01.10.976. *126*
Гаджиев В. Э. 09.01.10.977. *126*
Гайворонська І. М. 01.01.10.38. *8*
Гайдарбекова А. М. 02.01.10.144. *22*
Гайдулін О. О. 03.01.10.396. *54*
Гайков В. Т. 08.01.10.882. *113*
Галай А. 03.01.10.262. *40*
Галахов В. 02.01.10.104. *17*
Галиновская Е. А. 06.01.10.585. *75*
Галиця О. 05.01.10.481. *64*
Галкин А. В. 07.01.10.760. *97*
Галкин А. И. 08.01.10.883. *113*
Галкин Д. В. 07.01.10.700. *90*
Гаманкова О. 07.01.10.701. *90*
Гансена З. 05.01.10.482. *64*
Гарасв А. А. 07.01.10.738. *94*
Гаргат-Українчук О. М. 09.01.10.946. *122*
Гель А. 08.01.10.907. *116*
Герасимів Т. 12.01.10.1132. *146*
Герасимов А. А. 04.01.10.421. *57*
Герасимов Р. Р. 09.01.10.978. *126*
Гетманцев Д. О. 03.01.10.263. *40*
Гетьман А. П. 02.01.10.85. *15*; 06.01.10.586. *626*. *75*, *79*

Гефтер Ю. 05.01.10.483. *64*
Гидулянова Е. Н. 09.01.10.917. *118*
Гладкий С. О. 01.01.10.39. *8*
Гладунец А. В. 01.01.10.54. *10*
Глазунова И. В. 09.01.10.925. *119*
Глазьев С. Ю. 07.01.10.801. *103*
Глеба О. В. 06.01.10.620. *78*
Гливинская И. Н. 03.01.10.382. *52*
Гогин А. А. 07.01.10.761. *98*
Гоголева В. В. 03.01.10.347. *48*
Гоголь Б. 03.01.10.224. *32*
Гой В. 07.01.10.762. *98*
Голіна В. 08.01.10.884. *877*. *112*, *113*
Голованов А. А. 07.01.10.689. *88*
Головань М. М. 07.01.10.763. *98*
Головкін Б. 08.01.10.885. *886*. *113*
Голубева М. Л. 08.01.10.839. *109*
Голубева Н. Ю. 03.01.10.215. *30*
Гомонай В. В. 01.01.10.10. *5*
Гончаренко Г. С. 08.01.10.840. *109*
Гончаренко О. В. 07.01.10.674. *85*
Гончаров А. 05.01.10.562. *72*
Горбачова О. 05.01.10.563. *72*
Горбачовська О. 05.01.10.507. *66*
Горбунов В. А. 02.01.10.145. *22*
Горбунова Е. С. 01.01.10.55. *10*
Горевалова С. С. 05.01.10.564. *72*
Горевий В. 04.01.10.462. *61*
Горностай А. 01.01.10.40. *8*
Городецька М. 09.01.10.947. *122*
Горпенюк А. 10.01.10.1034. *133*
Горюнов В. 10.01.10.1035. *133*
Горяинов А. И. 07.01.10.741. *95*
Грабовська О. О. 03.01.10.383. *53*
Грейдин О. 03.01.10.264. *40*
Грек Б. 08.01.10.841. *109*
Гресик Ю. В. 05.01.10.484. *64*
Грибанов Д. В. 03.01.10.265. *41*
Григор'єв В. А. 02.01.10.105. *17*
Григор'єва І. В. 07.01.10.742. *95*
Григорян Е. А. 09.01.10.948. *122*
Гридасов Ю. В. 07.01.10.733. *94*
Грицаєнко Л. Л. 11.01.10.1082. *140*
Грищенко А. И. 04.01.10.422. *57*
Гродецький Ю. В. 08.01.10.842. *109*
Громов В. Г. 08.01.10.908. *116*
Грудцына Л. Ю. 10.01.10.1056. *135*
Гудзь Л. В. 02.01.10.89. *15*
Гудков И. В. 11.01.10.1083. *140*
Гуменюк О. 05.01.10.485. *64*
Гумін О. 08.01.10.887. *113*
Гуреев В. А. 03.01.10.358. *50*
Гуржий Т. А. 07.01.10.702. *90*
Гурин Н. 04.01.10.423. *57*
Гурська Г. А. 06.01.10.630. *79*
Гусаров А. А. 09.01.10.994. *128*
Гусєв В. 09.01.10.938. *121*
Гусєва Т. С. 05.01.10.565. *566*. *72*
Гутаревич Н. 03.01.10.225. *33*

Давиденко В. 09.01.10.949. *122*
Давидова І. В. 03.01.10.235. *236*, *237*. *37*, *38*
Давидова О. 07.01.10.703. *90*
Давтян А. Г. 03.01.10.348. *48*
Давыдова М. А. 02.01.10.200. *28*
Давыдова М. Л. 01.01.10.11. *5*
Данилкін В. В. 02.01.10.146. *22*
Данильян О. Г. 12.01.10.1126. *146*
Данієлян Ю. О. 02.01.10.106. *17*; 10.01.10.1020. *131*
Данькевич А. П. 04.01.10.433. *58*
Дараганова Н. В. 07.01.10.675. *85*
Дарморіс О. М. 05.01.10.486. *64*
Дашков Г. В. 08.01.10.888. *114*

Дашо Т. Ю. 01.01.10.4. 4
 Дем'янчук В. А. 09.01.10.926. 119
 Демишев А. А. 01.01.10.12. 5
 Демишева В. В. 01.01.10.13. 5
 Демченко С. 03.01.10.266. 41
 Денисов П. А. 04.01.10.424. 57
 Денисова Р. О. 03.01.10.226. 33
 Дерев'яно С. 02.01.10. 107, 108. 17, 18
 Дерюга А. Н. 07.01.10.704, 705. 90
 Дестнюк О. М. 07.01.10.764. 98
 Дестюк А. 07.01.10.706. 91
 Джужа О. М. 09.01.10.1007. 129
 Джунь В. В. 04.01.10.410. 56
 Джуриньский В. О. 04.01.10.411. 56
 Дзєнга А. Н. 02.01.10.147. 22
 Дзьобань О. П. 12.01.10.1126. 146
 Дзюбенко С. 03.01.10.267. 41; 04.01.10.425. 58
 Дітріх О. І. 08.01.10.827. 106
 Довбаш Р. С. 09.01.10.927. 119
 Довгань Л. П. 04.01.10.426. 58
 Додін Є. В. 07.01.10. 689, 789, 792. 88, 100, 101
 Донченко А. Г. 08.01.10.843. 109
 Доронина О. М. 09.01.10.950. 122
 Доросинська Г. М. 09.01.10.928. 119
 Дорская А. А. 11.01.10.1084. 140
 Достдар Р. М. 03.01.10.268. 41
 Драган О. 10.01.10.1036. 133
 Дрозач М. 05.01.10.548. 70
 Дронов В. Ю. 07.01.10.691. 88
 Другова В. А. 03.01.10.359. 50
 Дубенко О. І. 07.01.10.676. 85
 Дубовик О. Л. 11.01.10.1085. 140
 Дубровин В. В. 11.01.10.1086. 140
 Дудко А. И. 02.01.10.148. 22
 Дудніков А. Л. 09.01.10.979. 126
 Дуксин П. А. 02.01.10.149. 22
 Дурсунов М. О. 01.01.10.33. 7

 Евсеев В. 05.01.10.487. 64
 Евтушенко В. И. 02.01.10.150. 22; 06.01.10.631. 79
 Еропкин А. 02.01.10.151. 22
 Ерофеева Д. В. 01.01.10.14. 5
 Ерышева Н. Ю. 03.01.10.397. 54
 Ершов В. В. 03.01.10.269. 41
 Ефименко М. О. 08.01.10.889. 114
 Ефремов А. 07.01.10.707. 91

 Євдакимов Д. 08.01.10.844. 109
 Євдокимова О. В. 08.01.10.845. 109
 Євстигнєєв А. 06.01.10.632. 79
 Ємець Л. О. 07.01.10.677. 85
 Єрмоленко І. 12.01.10.1133. 146
 Єфімова О. І. 07.01.10.743. 95

 Жадяева М. А. 09.01.10.943. 121
 Жамкобян С. 07.01.10.802. 103
 Жданов С. П. 07.01.10.791. 101
 Железинский А. А. 06.01.10.633, 634. 79, 80
 Железняков А. М. 01.01.10.56. 10
 Жеребцова Е. Е. 02.01.10.152. 22
 Жорнокуй Ю. 04.01.10.427. 58
 Жуков А. 05.01.10.488. 64
 Жуков В. Н. 12.01.10.1134. 147
 Журавель В. А. 09.01.10.969. 125
 Журба О. В. 07.01.10.708. 91

 Забавко Р. А. 08.01.10.846. 109
 Забута І. 03.01.10.270. 41
 Зав'ялов С. М. 08.01.10.876. 112
 Задорожнюк Е. И. 07.01.10.765. 98
 Заїка Ю. О. 03.01.10.214. 30
 Закиров Р. Ю. 03.01.10.271. 41
 Закиров Т. Р. 09.01.10.995. 128

 Заместина Т. В. 02.01.10.153. 22
 Замышляев Д. В. 07.01.10.765. 98
 Занфірова Т. А. 05.01.10.489. 64
 Запотоцький А. П. 09.01.10.929. 119
 Зарва Д. Е. 08.01.10.909. 116
 Захаров В. В. 01.01.10.57. 10
 Захаров М. Л. 05.01.10.567. 72
 Звездова Н. В. 01.01.10.58. 11
 Зезека Н. 05.01.10.568, 569. 72
 Зимовець А. В. 02.01.10.90. 15
 Зинковский М. А. 03.01.10.272. 41
 Золотухина Н. М. 01.01.10.73. 12
 Зорькин В. Д. 02.01.10.136. 20
 Зоря О. П. 12.01.10.1135. 147
 Зосия К. 04.01.10.423. 57
 Зубатенко О. 04.01.10.429. 58
 Зубачова І. С. 10.01.10.1021. 131
 Зубенко Ю. С. 03.01.10.273. 41
 Зубков С. О. 03.01.10.274. 41
 Зуйков А. В. 02.01.10.154. 23

 Ибрагимов А. М. 11.01.10.1087. 140
 Ибрагимов Я. М. 02.01.10.155. 23
 Иваненко А. А. 12.01.10.1136. 147
 Иванов А. А. 01.01.10.2. 4
 Иванов Н. Г. 08.01.10.847. 109
 Ивлиев И. Ю. 07.01.10.766. 98
 Игнатъев А. Н. 09.01.10.941. 121
 Иголкина К. Н. 03.01.10.360. 50
 Ильина Н. В. 05.01.10.570. 72
 Ильина О. Ю. 03.01.10.275. 41
 Иойрыш А. И. 04.01.10.430. 58
 Исаева Н. В. 02.01.10.156. 23
 Исаева Н. П. 09.01.10.951. 122
 Истомин С. И. 07.01.10.792. 101
 Ишеков К. А. 02.01.10.165. 24

 Іванова Л. 04.01.10.431. 58
 Іванцов В. 10.01.10.40. 8
 Івата В. В. 07.01.10.709. 91
 Ігнатенко В. М. 03.01.10.276. 41
 Ігнатченко І. Г. 07.01.10.678. 85
 Ігонін В. 03.01.10.277. 42
 Ієвіня О. 03.01.10.227. 33
 Ільницький О. М. 09.01.10.1008. 129
 Ірхін Ю. Б. 08.01.10.875. 112
 Іщук С. І. 03.01.10.217. 30

 Кадикало О. І. 02.01.10.109. 18
 Каждан Д. И. 01.01.10.15. 5
 Казанцева К. 08.01.10.831. 107
 Калакура В. 03.01.10.398. 54
 Калашник Н. 08.01.10.910. 116
 Калениченко П. А. 03.01.10.278. 42
 Калининкина Л. Д. 10.01.10.1057. 136
 Калиновский В. А. 08.01.10.890. 114
 Калиновський О. В. 09.01.10.930. 119
 Калюжний Р. А. 07.01.10.710. 91
 Каменков В. 04.01.10.463. 61
 Камышпанская С. В. 03.01.10.279. 42
 Канарев В. М. 05.01.10.490. 65
 Капканова В. И. 10.01.10.1037. 133
 Капліна О. В. 09.01.10.931. 120
 Капустюк М. А. 08.01.10.891. 114
 Карнацька С. Б. 12.01.10.1129. 146
 Карлашов В. Н. 04.01.10.432. 58
 Карлович А. 02.01.10.110. 18
 Кармаза О. О. 02.01.10.111. 18
 Карпенко А. Л. 07.01.10.791. 101
 Карпенко Г. В. 04.01.10.433. 58
 Карпенко Ю. Н. 09.01.10.1003. 129
 Карпычев М. В. 03.01.10.280. 42
 Касевич Е. В. 01.01.10.59. 11

Кастрикина Т. Н. 07.01.10.793. *101*
 Кауфман Б. 03.01.10.399. *54*
 Кафарський В. І. 02.01.10.112. *18*
 Кафарський О. В. 06.01.10.621. *78*
 Качалова А. В. 04.01.10.434. *58*
 Качан Л. 05.01.10.491. *65*
 Кашкин Ю. С. 11.01.10.1069. *138*
 Кваша О. О. 08.01.10.892. *114*
 Ким Ю. В. 02.01.10.157. *23*
 Киндюк Б. 01.01.10.41. *9*; 06.01.10.656, 657. *82*
 Киндюк К. Б. 06.01.10.656. *82*
 Кирсєв В. В. 02.01.10.161. *23*
 Кирилловых А. А. 05.01.10.492. *65*
 Киселева С. Е. 09.01.10.980. *126*
 Ківалова Т. С. 03.01.10.212. *30*
 Кісілевич-Чорнойван О. М. 07.01.10.711. *91*
 Кіцул Ю. 07.01.10.712. *91*
 Клепикова-Чиждова Ю. В. 07.01.10.767. *98*
 Кликушин А. А. 02.01.10.145. *22*
 Клименко І. В. 07.01.10.811. *104*
 Клименко О. М. 03.01.10.281. *42*
 Клокова Н. В. 05.01.10.493. *65*
 Клочков В. 10.01.10. 1038, 1039. *133*
 Клочкова Ю. А. 11.01.10.1088. *111*
 Коваленко А. А. 02.01.10.84. *15*
 Коваленко Л. П. 07.01.10.713. *91*
 Коваленко С. 03.01.10.282. *42*
 Ковальова М. В. 03.01.10.283. *42*
 Ковальський Д. В. 06.01.10.587. *75*
 Ковтун І. А. 05.01.10. 494, 495. *65*
 Когутіч І. І. 09.01.10.981. *126*
 Кодзов А. Б. 08.01.10.893. *114*
 Кожевнікова О. М. 11.01.10.1074. *138*
 Козаченко О. 08.01.10.848. *110*
 Козинець І. Г. 02.01.10.113. *18*
 Козинець О. 01.01.10.42. *9*
 Козлова Ю. М. 03.01.10.284. *42*
 Козуб І. Г. 05.01.10.496. *65*
 Козырин А. Н. 07.01.10.768. *98*
 Койстинен Я. 08.01.10.849. *110*
 Коков Ю. А. 08.01.10.894. *114*
 Колешня Л. 05.01.10.497. *65*
 Колобашкина С. С. 10.01.10.1058. *136*
 Колодяжна В. В. 01.01.10.34. *8*
 Колоколов Н. А. 04.01.10.464. *62*
 Колоскова Н. А. 03.01.10.285. *42*
 Колот А. 05.01.10.498, 499. *65*
 Колотило О. 10.01.10.1040. *134*
 Комарницький В. М. 06.01.10.658. *82*
 Кондратюк Т. В. 07.01.10.714. *91*
 Коновалова В. О. 09.01.10.969. *125*
 Кононенко С. 03.01.10.286. *43*; 07.01.10.769. *98*
 Конопацкіс М. 05.01.10.500. *65*
 Кошина А. А. 07.01.10.770. *98*
 Концева Л. А. 07.01.10.798, 799. *102, 103*
 Корж В. 09.01.10.952. *122*
 Кормич А. І. 01.01.10.72. *12*
 Корняков К. А. 07.01.10.803. *103*
 Короєд С. О. 07.01.10.734. *94*
 Королєва М. В. 07.01.10.758. *97*
 Коротєєв К. Н. 07.01.10.715. *92*
 Короткова О. И. 03.01.10.287. *43*
 Корягін О. 05.01.10.501. *66*
 Косарєв А. В. 08.01.10.895. *114*
 Косарєв В. Н. 08.01.10.896. *114*
 Косарєва И. А. 03.01.10.384. *53*
 Косов А. 07.01.10.794. *102*
 Костенко О. Б. 12.01.10.1137. *147*
 Кострубіцька О. Є. 07.01.10.679. *85*
 Костюк В. Л. 01.01.10.16. *5*; 07.01.10.716. *92*
 Костюченко І. 05.01.10.502. *66*
 Костюченко О. А. 07.01.10.752. *96*
 Косюта М. 10.01.10.1041. *134*
 Коташевська Т. 03.01.10.288. *43*
 Коташевський О. 03.01.10.288. *43*
 Котенко В. 06.01.10.659. *83*
 Котляревська Г. М. 02.01.10.158. *23*
 Кохановська О. В. 03.01.10.228. *34*
 Кочетков А. В. 07.01.10.717. *92*
 Кравцова Е. А. 02.01.10.150. *22*
 Красноступ Г. М. 07.01.10.710. *91*
 Красота О. І. 01.01.10.35. *8*
 Кресіна І. О. 02.01.10.84. *15*
 Кривко Н. І. 07.01.10.811. *104*
 Кронда О. Ю. 06.01.10.635. *80*
 Крощенко М. 05.01.10.503. *66*
 Крусс В. И. 02.01.10.159. *23*
 Крутов В. В. 01.01.10.17. *6*
 Крылов Б. С. 02.01.10.160. *23*
 Крылова О. А. 03.01.10.385. *53*
 Крютченко В. 05.01.10.573. *73*
 Кудлай П. 09.01.10.982. *126*
 Кузин В. В. 07.01.10.741. *95*
 Кузнецов В. В. 08.01.10.850. *110*
 Кузнецов Є. В. 09.01.10.1009. *129*
 Кузнецова Л. В. 07.01.10.771. *98*
 Кузнецова О. 05.01.10.548. *70*
 Кузьменко В. 05.01.10.508. *66*
 Кузьменко Л. Р. 11.01.10.1089. *141*
 Кузьминов А. А. 03.01.10.289. *43*
 Кузьмич О. 03.01.10.290. *43*
 Кузьмищев А. П. 05.01.10.504. *66*
 Кузьмін С. 08.01.10.851. *110*
 Кулиєв Р. 07.01.10.772. *98*
 Кулик О. 08.01.10.897. *115*
 Куликов Д. А. 03.01.10.291. *43*
 Куликова Э. Г. 12.01.10.1138. *147*
 Кулинич П. Ф. 06.01.10.593. *75*
 Куліков Ю. 05.01.10.571. *73*
 Кульбовская Н. 05.01.10.505. *66*
 Кульков М. 04.01.10.435. *59*
 Кунєнко І. С. 02.01.10.114. *18*
 Купрєєв С. С. 11.01.10.1090. *141*
 Курдєс О. 04.01.10.462. *61*
 Курдюков В. В. 09.01.10.932. *120*
 Курзова В. В. 06.01.10.627. *79*
 Курило В. І. 06.01.10.622. *78*
 Курочкин С. 07.01.10.804. *104*
 Курочкина Л. 09.01.10.953. *123*
 Курочкина М. 05.01.10.506. *66*
 Куц В. 08.01.10.852. *110*
 Купєвич М. П. 08.01.10.853. *110*
 Кучабський О. Г. 02.01.10.115. *18*
 Кучер Т. М. 03.01.10.354, 361. *49, 50*
 Кучерявенко М. П. 07.01.10.755. *97*
 Кучин О. С. 08.01.10.898. *115*; 09.01.10.983. *126*
 Кучинська О. П. 09.01.10.954. *123*
 Лавренюк В. 12.01.10.1139. *147*
 Лавриненко А. В. 12.01.10.1136. *147*
 Лазарєв Л. В. 02.01.10.136. *20*
 Ламсков Д. С. 04.01.10.436. *59*
 Лапій О. 05.01.10.507. *66*
 Ларина О. К. 08.01.10.854. *110*
 Латов Ю. В. 08.01.10.894. *114*
 Лахно П. Г. 11.01.10.1083. *140*
 Лахтюк Л. 10.01.10.1042. *134*
 Лебєдєв В. А. 02.01.10.161. *23*
 Лєонова Г. Б. 04.01.10.437. *59*
 Лєсюк В. В. 11.01.10.1091. *141*
 Лєтяєв В. А. 01.01.10.18. *6*
 Либанова С. Э. 10.01.10.1059. *136*
 Лимонникова М. А. 11.01.10.1092. *141*
 Линников А. С. 11.01.10.1093. *141*
 Липатов Э. Г. 02.01.10.162. *23*
 Липатова Н. Г. 07.01.10.805. *104*

Лисенко А. 09.01.10.984. *127*
 Литвин О. В. 07.01.10.680. *86*
 Литвин С. Й. 03.01.10.292. *43*
 Литвиненко З. Г. 07.01.10.773. *99*
 Литвиненко И. В. 02.01.10.163. *24*
 Литвинсць В. М. 06.01.10.594. *76*
 Литовченко В. 03.01.10.229. *34*
 Ліпкан В. А. 11.01.10.1070. *138*
 Лісова Т. В. 06.01.10.595. *76*
 Лісогор В. 01.01.10.43. *9*
 Лобода Ю. П. 01.01.10.3. *4*; 12.01.10.1140. *147*
 Лозинська С. В. 01.01.10.44. *9*
 Ломанов І. 05.01.10.508. *66*
 Лоренц Д. В. 03.01.10.293. 294. *43*
 Лошаков А. С. 07.01.10.795. *102*
 Лубенещ І. 04.01.10.438. *59*
 Лузан Ю. 05.01.10.509. *66*
 Лукашева Н. М. 05.01.10.510. *66*
 Лукиных И. Д. 08.01.10.899. *115*
 Луцки В. 09.01.10.955. *123*
 Луць В. 03.01.10.230. *35*
 Лучковська С. І. 07.01.10.774. *99*
 Лушников А. М. 05.01.10.511. 560. 67. *71*
 Лушникова М. В. 05.01.10.560. *71*
 Лушникова М. О. 03.01.10.295. *43*
 Львова О. Л. 01.01.10.19. *6*
 Лютов Н. Л. 05.01.10.512. *67*
 Лядацева-Ильичева М. Н. 01.01.10.60. *11*
 Лялюк О. Ю. 02.01.10.201. *28*

Магновський І. Й. 02.01.10.116. *18*
 Мазур М. В. 02.01.10.91. *15*
 Мазуренко А. П. 12.01.10.1141. *147*
 Мазурок І. О. 01.01.10.45. *9*
 Майданник О. О. 02.01.10.117. *18*
 Макаренко И. Л. 02.01.10.164. *24*
 Макаренко О. Ю. 06.01.10.636. *80*
 Максєв П. В. 03.01.10.296. 297. *43, 44*
 Маківчук Т. М. 05.01.10.572. *73*
 Макогон О. 05.01.10.530. *68*
 Макода В. Є. 03.01.10.231. *35*
 Максямов С. І. 12.01.10.1126. *146*
 Макух О. В. 07.01.10.756. *97*
 Малахов В. П. 01.01.10.2. *4*
 Малкова Т. Л. 09.01.10.1003. *129*
 Малышева О. А. 09.01.10.996. *128*
 Малярєнко В. Т. 09.01.10.917. *118*
 Мамычев А. Ю. 12.01.10.1128. *146*
 Манджигєв В. С. 01.01.10.61. *11*
 Манова Н. С. 09.01.10.956. *123*
 Марданшина Е. А. 04.01.10.439. *59*
 Маркін В. 08.01.10.855. *110*
 Маркосян А. В. 03.01.10.386. *53*
 Мармазов В. Є. 11.01.10.1094. *141*
 Марман В. 09.01.10.942. *121*
 Марочкін І. Є. 10.01.10.1017. *131*
 Мартиросян А. Г. 03.01.10.298. *44*
 Мартынов А. В. 07.01.10.718. *92*
 Мартынич Е. Г. 10.01.10.1060. *136*
 Марченко М. Н. 10.01.10.1016. *131*
 Марчук Р. В. 02.01.10.126. *19*
 Масленников М. Я. 03.01.10.362. *50*
 Маслов М. Ю. 01.01.10.74. *12*
 Масляев А. М. 10.01.10.1022. *131*
 Матросов В. 05.01.10.513. *67*
 Махмадулло А. 07.01.10.775. *99*
 Махначова Н. 01.01.10.43. *9*
 Махова Т. М. 09.01.10.957. *123*
 Махсма М. 05.01.10.514. *67*
 Мацелюк П. С. 07.01.10.743. *95*
 Мацькевич М. 01.01.10.46. *9*
 Машков А. 01.01.10.75. *13*
 Медведев В. Г. 01.01.10.62. *11*

Медведев К. В. 06.01.10.637. *80*
 Мезенцева І. 10.01.10.1043. *134*
 Меленко О. В. 12.01.10.1142. *147*
 Меленко С. М. 12.01.10.1143. *147*
 Мелепенко И. 07.01.10.806. *104*
 Мельник Л. Г. 06.01.10.660. *83*
 Мельник О. 11.01.10.1095. *142*
 Мельник С. 05.01.10.573. *73*
 Мельник С. М. 09.01.10.959. *123*
 Мельниченко В. І. 02.01.10.118. *19*
 Мельниченко Р. Г. 10.01.10.1061. *136*
 Мельничук М. В. 07.01.10.681. *86*
 Менджул М. В. 03.01.10.299. *44*
 Мендик Л. В. 06.01.10. 650, 661. *81, 83*
 Мережко О. 03.01.10.400. *54*; 11.01.10.1096. *142*
 Метелица В. В. 07.01.10.795. *102*
 Мещерякова Н. 09.01.10.997. *128*
 Милушева Т. В. 02.01.10.165. *24*
 Минасян Г. М. 03.01.10.363. *50*
 Минникєс И. А. 02.01.10.166. *24*
 Миролюбова О. Г. 03.01.10.387. *53*
 Митрофанов І. 08.01.10.832. *107*
 Митрофанова Е. 05.01.10.541. *69*
 Михайленко К. К. 08.01.10.911. *116*
 Михайлів С. В. 09.01.10.958. *123*
 Михайлов Н. И. 04.01.10.440. *59*
 Михайлова А. Л. 06.01.10.596. *76*
 Михайловська О. В. 04.01.10.441. *59*
 Михєєва В. 02.01.10.167. *24*
 Михєєва Е. 03.01.10.300. *44*
 Мичко М. 10.01.10.1044. *134*
 Миценко И. В. 07.01.10.794, 796, 797. *102*
 Мілімко Л. В. 07.01.10.682. *86*
 Мілова Т. М. 02.01.10.119. *19*
 Міма І. В. 01.01.10.20. *6*
 Міяченко С. 08.01.10.900. *115*
 Мірошніченко А. М. 06.01.10.588, 589, 597. *75, 76*
 Мішенков А. 05.01.10.515. *67*
 Мкртумян А. Ю. 03.01.10.301. *44*
 Модин Н. А. 02.01.10.202. *28*
 Мозолева О. С. 05.01.10.574. *73*
 Мозоль Н. І. 12.01.10.1127. *146*
 Мойсєєв Е. Г. 11.01.10.1097. *142*
 Молдован В. В. 09.01.10.959. *123*
 Молотников А. Е. 04.01.10.420. *57*
 Молчанов А. 05.01.10.516, 517, 518. *67*
 Монаєнко А. 07.01.10.776. *99*
 Моралєс К. 04.01.10.422. *57*
 Морозов А. И. 08.01.10.856. *110*
 Морозов О. В. 07.01.10.807. *104*
 Морозов С. Ю. 03.01.10.302. *44*
 Морозова А. В. 03.01.10.303. *44*
 Морозова Г. 05.01.10.519. *67*
 Мортіков В. 05.01.10.520. *67*
 Мосина Л. 05.01.10.521. *67*
 Москаленко М. 05.01.10.533. *69*
 Москвич Л. М. 10.01.10.1023. *132*
 Мопная О. 05.01.10.522. *68*
 Мудрак Д. 11.01.10.1098. *142*
 Муженская Н. Е. 01.01.10.63. *11*
 Муза О. В. 07.01.10.746. *96*
 Муляр О. 09.01.10.985. *127*
 Муравьев И. А. 12.01.10.1154. *148*
 Муратова Д. А. 03.01.10.304. *44*
 Мураховська О. О. 06.01.10.598. *76*
 Мусасян М. Ф. 01.01.10.64. *11*
 Мупегян С. В. 06.01.10.599. *76*
 Мяковський А. І. 07.01.10.777. *99*

Нагорная Н. В. 02.01.10.203. *28*
 Нагребельный В. П. 04.01.10.460. *61*
 Назаренко В. 03.01.10.401, 402, 403. *51*
 Назаров В. Н. 07.01.10.778. *99*

Назаров І. 10.01.10.1024-1027. *132*
 Назарук О. 10.01.10.1043. *134*
 Назимко Є. 08.01.10.857, 915. *110, 116*
 Нарыпцева Н. Г. 06.01.10.600. *76*
 Наструтдинова Г. 04.01.10.442. *59*
 Небратенко Г. Г. 12.01.10.1144. *147*
 Некіт К. Г. 03.01.10.221, 227, 229. *31, 33, 34*
 Нелін О. І. 01.01.10.47. 9; 03.01.10.232. *35*
 Немцев М. В. 02.01.10.168. *24*
 Несімко О. Д. 01.01.10.5. *4*
 Нестеров А. В. 07.01.10.719. *92*
 Нестолій В. Г. 03.01.10.305. *44*
 Нехаєва У. И. 12.01.10.1145. *148*
 Нечипоренко В. 12.01.10.1146. *148*
 Нечипорук А. 05.01.10.523. *68*
 Нечипорук Л. Д. 06.01.10.662. *83*
 Нигай Е. 05.01.10.524. *68*
 Никифорак В. М. 03.01.10.306. *41*
 Никифоров С. 10.01.10.1045. *134*
 Никифорчук Д. Й. 08.01.10.875. *112*
 Никишенко А. В. 05.01.10.525. *68*
 Николаєв Б. В. 07.01.10.720. *92*
 Никонов К. 11.01.10.1099. *142*
 Никулин В. В. 01.01.10.65. *11*
 Ничитайло І. 09.01.10.1010. *130*
 Ніколаюк С. І. 08.01.10.875. *112*
 Новиков В. Е. 07.01.10.808. *104*
 Новицький Г. П. 01.01.10.17. *6*
 Новосельцев І. 03.01.10.404. *55*
 Ноговицяна С. В. 04.01.10.443. *59*
 Носік Ю. В. 03.01.10.364. *50*
 Носко И. В. 01.01.10.76. *13*
 Ныркова Т. Ю. 02.01.10.169. *24*

Овлащенко А. В. 07.01.10.690; 691. *88;*
 11.01.10.1100. *142*
 Овсяннікова О. О. 10.01.10.1018. *131*
 Овчарук С. С. 07.01.10.683. *86*
 Овчиникова Т. А. 08.01.10.913. *116*
 Огієнко В. О. 06.01.10.663, 664. *83*
 Одинцов С. В. 03.01.10.307. *45*
 Окатова А. С. 01.01.10.81. *13*
 Окс Л. Е. 08.01.10.901. *115*
 Олексій О. І. 11.01.10.1101. *142*
 Олешко А. М. 07.01.10.721. *92*
 Олійник І. 05.01.10.526. *68;* 10.01.10.1046. *134*
 Олійник О. С. 03.01.10.378, 388. *52, 53*
 Омарова З. Н. 02.01.10.170. *24*
 Орлов В. Н. 01.01.10.53. *10*
 Орлов М. 12.01.10.1147. *148*
 Орловський О. Я. 05.01.10.575. *73*
 Оршанский И. Г. 03.01.10.308. *45*
 Осищенко А. Л. 08.01.10.902. *115*
 Осиця Б. А. 02.01.10.204. *28*
 Оспенников Ю. В. 01.01.10.66. *12*
 Остроухов Н. В. 11.01.10.1102. *143*
 Отрадна О. 03.01.10.309. *45*
 Отроп М. І. 11.01.10.1103. *143*
 Охріменко І. 09.01.10.1011, 1012. *130*
 Охромєєв Ю. 09.01.10.998. *128*
 Очищенко О. 06.01.10.601. *76*

Павлов А. А. 08.01.10.912. *116*
 Павлов Д. М. 07.01.10.754. *97*
 Павлов И. Е. 07.01.10.692. *89*
 Павлова Т. С. 12.01.10.1148. *148*
 Павлюк М. В. 11.01.10.1104. *143*
 Падучак Б. 03.01.10.233. *36*
 Пазиніч В. І. 09.01.10.933. *120*
 Палшкова А. М. 03.01.10.310, 311. *45*
 Паничкин В. Б. 03.01.10.312, 313. *45*
 Панов М. 08.01.10.824. *106*
 Пантелєєва Н. А. 08.01.10.913. *116*

Панько Н. А. 09.01.10.986. *127*
 Панькова Л. О. 06.01.10.587. *75*
 Парасюк Е. А. 01.01.10.21. *6*
 Парфило О. 08.01.10.873. *112*
 Паршина Н. 05.01.10.548. *70*
 Паршуков И. В. 03.01.10.314. *45*
 Пасічник В. 05.01.10.497. *65*
 Паскар А. Л. 03.01.10.355. *49*
 Пацурківський Ю. П. 03.01.10.315. *45*
 Папинский В. В. 09.01.10.999. *128*
 Пейчев К. 06.01.10.602. *76*
 Пелешенко Ю. 05.01.10.527. *68*
 Перевалова Ж. 05.01.10.528. *68*
 Перепелиця М. А. 07.01.10.779. *99*
 Перепилиця А. І. 08.01.10.857. *110*
 Перфилов Э. К. 04.01.10.444. *60*
 Песоцкий В. 06.01.10.623. *78*
 Петренко В. С. 03.01.10.224–226, 228, 231, 233, 234. *32–37*
 Петров А. 05.01.10.529. *68*
 Петров К. В. 01.01.10.22. *6*
 Петров С. М. 02.01.10.171. *24*
 Пиляпенко Ю. С. 07.01.10.812. *104;* 10.01.10.1062. *136*
 Пиляпишин В. П. 02.01.10.92. *16*
 Питенский В. В. 08.01.10.858. *111*
 Пишньов Д. І. 10.01.10.1047. *134*
 Піддубний О. 05.01.10.530. *68*
 Підлісний Є. 02.01.10.120. *19*
 Піляй А. О. 03.01.10.365. *50*
 Пірон І. 05.01.10.531. *68*
 Пісьменна К. 04.01.10.445. *60*
 Піщик Х. З. 03.01.10.316. *45*
 Пічкур О. 03.01.10.234. *37*
 Плаксина О. И. 12.01.10.1149. *148*
 Платонов В. М. 02.01.10.172. *24*
 Плахотнюк Н. Г. 02.01.10.118. *19*
 Плесовских Ю. Г. 09.01.10.1000. *128*
 Плетньова О. 07.01.10.722. *92*
 Плутницька К. 08.01.10.903. *115*
 Повар П. О. 04.01.10.412. *56*
 Поваров Ю. С. 03.01.10.317. *46;* 04.01.10.446. *60*
 Погодина Н. А. 07.01.10.796. *102*
 Погрібний С. О. 03.01.10.218. *30*
 Подковенко Т. О. 02.01.10.121. *19*
 Подсосонная В. 04.01.10.442. *59*
 Поединок О. Р. 11.01.10.1105. *143*
 Пожар В. 09.01.10.960. *123*
 Пожидаєва М. 07.01.10.780. *99*
 Покровский И. Ф. 07.01.10.690. *88*
 Політова І. В. 07.01.10.781. *99*
 Поліпчук В. Ю. 03.01.10.235. *37*
 Польшикова А. Е. 03.01.10.318. *46*
 Полянський Т. 11.01.10.1106. *143*
 Пономаренко Ю. 08.01.10.859, 860. *111*
 Пономаренков В. А. 01.01.10.23. *6*
 Понов А. В. 04.01.10.447. *60*
 Попов В. В. 12.01.10.1128, 1136. *146, 147*
 Попов Р. А. 04.01.10.448. *60*
 Попович Є. 10.01.10.1048. *135*
 Поповченко О. 03.01.10.366. *50*
 Породько В. В. 03.01.10.319. *46*
 Порсуків Э. А. 09.01.10.1001. *128*
 Порудчикова О. В. 05.01.10.582. *74*
 Потапенко С. В. 03.01.10.350. *49*
 Потравный И. М. 06.01.10.660. *83*
 Потьомкін А. О. 02.01.10.122. *19*
 Похилєнко І. С. 04.01.10.413. *56*
 Почечуєва О. С. 09.01.10.961. *124*
 Прасов О. О. 07.01.10.747. *96*
 Прєсняков М. В. 05.01.10.532. *68*
 Пригода Н. П. 03.01.10.320. *46*
 Пригоцький В. 07.01.10.748. *96*
 Прилуцький П. 09.01.10.962. *124*
 Пришолова Л. І. 02.01.10.123. *19*

Присяжнюк В. П. 03.01.10.321. 46
 Присяжнюк І. 08.01.10.861. 111
 Притулин Р. В. 08.01.10.862. 111
 Приходько М. А. 01.01.10.67. 12
 Приходько Х. 02.01.10.124. 19
 Припва Н. Ю. 07.01.10.755. 97
 Прищеп О. І. 07.01.10.723. 92
 Прієшкіна О. В. 02.01.10.93. 16
 Прокопенко В. В. 07.01.10.738, 790, 793, 795. 94, 100–102
 Прокопенко Н. 09.01.10.1002. 129
 Прокопов Д. Є. 01.01.10.77. 13
 Прокопчук Ю. М. 11.01.10.1107. 143
 Прокудина Л. А. 04.01.10.465. 62
 Прокуратор А. А. 02.01.10.173. 24
 Пропасть С. 09.01.10.963. 124
 Проскрикова В. В. 03.01.10.322. 46
 Протасов В. Н. 01.01.10.24. 6
 Проценко С. В. 08.01.10.863. 111
 Прусс В. М. 09.01.10.970. 125
 Псарьов Г. Ю. 02.01.10.205. 28
 Пустовіт Ж. М. 02.01.10.86. 15
 Пушкар П. 06.01.10.597. 76
 Пчелинцев А. В. 02.01.10.174. 25
 Пшеничнюк Д. В. 03.01.10.405. 55
 Пядишев В. Г. 11.01.10.1108. 143
 Пясковський В. В. 08.01.10.876. 112

Рабец А. М. 03.01.10.323. 46
 Рабінович П. М. 11.01.10.1068. 138; 12.01.10.1150. 148
 Радченко Л. І. 03.01.10.219. 31
 Раздьяконова Е. В. 02.01.10.206. 28
 Рачков И. В. 11.01.10.1109. 143
 Ревака В. 09.01.10.1013. 130
 Редикульцева Е. Н. 05.01.10.534. 69
 Редкоус В. М. 07.01.10.724. 92
 Редникова Т. В. 06.01.10.638. 80
 Ренетсва О. Е. 05.01.10.535. 69
 Рєзнікова В. 04.01.10.449. 60
 Рибалка Н. О. 02.01.10.125. 19
 Рижов І. 08.01.10.904. 115
 Рипкова Л. 04.01.10.450. 60
 Рогатинська Н. З. 09.01.10.918. 118
 Рогова М. И. 02.01.10.175. 25
 Розгон О. 05.01.10.536. 69; 06.01.10.603. 76
 Розновська С. Б. 06.01.10.604. 76
 Роїна О. М. 03.01.10.349. 49; 04.01.10.409. 56;
 05.01.10.468. 63
 Романенко О. 03.01.10.324. 46
 Романовская О. 10.01.10.1049. 135
 Романюк Я. М. 03.01.10.236. 37
 Романюта М. П. 03.01.10.325. 46
 Ромовська З. В. 03.01.10.213. 375. 30, 51
 Ромунд Б. ван. 01.01.10.25. 6
 Россошанский А. В. 07.01.10.813. 105
 Рось Г. В. 09.01.10.935. 120
 Рубан А. Є. 07.01.10.684. 86
 Рубаник С. А. 01.01.10.78. 13
 Рублевский Р. С. 03.01.10.326. 46
 Руда Т. 03.01.10.367. 51
 Руденко О. В. 03.01.10.395. 54
 Рудко Б. Б. 03.01.10.327. 46
 Рудько Г. І. 06.01.10.664. 83
 Румянцев А. 02.01.10.176. 25
 Румянцева Н. С. 03.01.10.389. 53
 Рухляда И. В. 05.01.10.537. 69
 Рыженков А. Я. 03.01.10.241. 38
 Рыжов Р. С. 07.01.10.814. 105
 Рябепь К. А. 06.01.10.639. 640. 80
 Рябоконь Є. О. 03.01.10.214. 30
 Рябцев В. 09.01.10.964. 124

Саакян А. В. 01.01.10.26. 7
 Савченко Н. В. 07.01.10.685. 87

Савицкий А. И. 09.01.10.1014. 130
 Савченко В. 05.01.10.548. 70
 Савчин М. В. 02.01.10.126. 19
 Савчук К. О. 11.01.10.1110. 144
 Савчук С. В. 12.01.10.1151. 148
 Садова Т. В. 09.01.10.936. 120
 Сазонова К. Л. 11.01.10.1111. 144
 Сакун М. 10.01.10.1050. 135
 Саламатин А. Ю. 01.01.10.79. 13
 Салисна Р. Н. 06.01.10.665. 83
 Салищева Н. Г. 07.01.10.725. 93
 Салогасев С. А. 07.01.10.782. 99
 Салтанова В. М. 03.01.10.328. 46
 Самкова Д. М. 04.01.10.426. 58
 Самойленко О. А. 09.01.10.971. 125
 Самойлова О. 12.01.10.1152. 148
 Самородова Е. А. 11.01.10.1112. 144
 Саркісова Т. Б. 06.01.10.605. 77
 Сатанова Л. М. 01.01.10.68. 12
 Сафин Н. М. 08.01.10.864. 111
 Сахновська К. Б. 09.01.10.1009. 129
 Свирич Ю. А. 03.01.10.368. 51
 Свирикина С. О. 08.01.10.908. 116
 Свірський Б. М. 02.01.10.127. 20
 Світличний О. П. 06.01.10.666. 83
 Святченко Л. 06.01.10. 624, 625. 78, 79
 Севостьянова Н. 11.01.10.1113. 144
 Селіванов І. А. 04.01.10.451. 60
 Семенець О. С. 06.01.10.667. 83
 Семенова Д. В. 03.01.10.329. 47
 Семеняко Е. В. 10.01.10.1063. 136
 Семикина С. 04.01.10.466. 62
 Сенатор О. Л. 08.01.10.831-833. 107, 108
 Сеньків Ю. 01.01.10.48. 9
 Сергеева Д. 09.01.10.987. 127
 Сердюк В. В. 10.01.10.1019. 131
 Сердюченко О. В. 07.01.10.686. 87
 Серегин А. В. 01.01.10.80. 13
 Серсєкова Е. Ю. 02.01.10.177. 25
 Сизий А. Ф. 08.01.10.914. 116
 Симанович Л. Н. 05.01.10.538. 69
 Ситдикова Л. Б. 03.01.10.330. 47; 04.01.10.452. 60
 Сібідлова Н. В. 10.01.10.1017. 131
 Сільченко С. О. 05.01.10.576. 73
 Сіньова Л. 05.01.10.577. 73
 Скоба Е. В. 10.01.10.1064. 136
 Сковпєнь В. 05.01.10.521. 67
 Скопцова А. Е. 10.01.10.1065. 137
 Скоропис О. М. 03.01.10.331. 47
 Слезин А. А. 01.01.10.69. 12
 Слепенкова О. А. 03.01.10.332. 47
 Сліденко І. Д. 02.01.10.98. 16
 Слюсар А. М. 05.01.10.539. 69
 Смахтин Е. В. 09.01.10.988. 127
 Смокович М. 07.01.10.749. 96
 Совгиря О. В. 02.01.10.128. 20
 Созанський Т. І. 08.01.10.828. 106
 Соколкин В. 09.01.10.966. 124
 Соколова А. К. 06.01.10.668, 669. 83, 84
 Соколова Я. 09.01.10.989. 127
 Солнцев А. М. 11.01.10.1075. 139
 Соловьев В. Н. 05.01.10.578. 73
 Солодкова Т. П. 03.01.10.333. 47
 Соломаха Д. 03.01.10.334. 47
 Сомов Ю. И. 07.01.10.815. 105
 Сопілко І. 07.01.10.816. 105
 Сотник И. Н. 06.01.10.660. 83
 Співак М. В. 07.01.10.726. 93
 Ставнича М. М. 07.01.10.783. 99
 Станкевич Г. В. 01.01.10.59. 11
 Старова Е. В. 06.01.10.606. 77
 Старостин К. В. 08.01.10.865. 111
 Старчук О. 05.01.10.540. 69

Стаценко О. 12.01.10.1153. *148*
 Стеблєва Е. В. 03.01.10.390. *53*
 Степанов В. Ю. 07.01.10.817. *105*
 Степанов М. М. 01.01.10.70. *12*
 Степурко С. І. 03.01.10.369. *51*
 Стоєцький О. 07.01.10.818. *105*
 Столяров Е. Е. 09.01.10.1003. *129*
 Стрелков В. 05.01.10.511. *69*
 Стрельников К. А. 08.01.10.905. *115*
 Стрельцов Е. Л. 08.01.10.825. *106*
 Стрєнаков Д. А. 06.01.10.670. *84*
 Стрижко С. І. 07.01.10.742. *95*
 Стройко І. А. 03.01.10.335. *47*
 Султанов Е. Б. 02.01.10.207. *28*
 Сумєнков С. Ю. 12.01.10.1154. *148*
 Сушич В. Б. 05.01.10.542. *69*
 Суркич Г. Ф. 07.01.10.809. *104*
 Сурнін А. О. 10.01.10.1028. *132*
 Суханов С. В. 08.01.10.906. *115*
 Сухонос В. В. 04.01.10.460. *61*
 Сухорєбрий І. І. 08.01.10.833. *108*
 Сухорольський П. М. 11.01.10.1114. *144*
 Суярко М. 06.01.10.641. 642. *80*
 Сысоев А. М. 08.01.10.866. *111*
 Сытинская М. 05.01.10.559. *71*
 Сычєв О. М. 05.01.10.543. *70*
 Слобарева И. Ф. 03.01.10.336. *47*
 Сюткина М. А. 04.01.10.453. *60*

 Тасва Н. Е. 02.01.10.178. *25*
 Талалина Э. В. 07.01.10.819. *105*
 Таранцов В. П. 07.01.10.727. *93*
 Тараско Е. А. 08.01.10.867. *111*
 Тарасов О. В. 11.01.10.1115. *144*
 Тарасьянц Е. В. 11.01.10.1116. *144*
 Тарахонич Т. І. 01.01.10.27. *7*
 Тацій В. Я. 02.01.10.129. *20*
 Темніков О. 10.01.10.1034. *133*
 Терентьев В. Г. 04.01.10.430. *58*
 Терехов М. В. 05.01.10.579. *73*
 Терещенко О. 05.01.10.544. *70*
 Тетерятник Г. К. 09.01.10.990. *127*
 Тимошек Т. 05.01.10.533. *69*
 Тимошин Ю. В. 03.01.10.337. *47*
 Тимошук В. П. 07.01.10.735. *94*
 Тимченко О. 07.01.10.784. *100*
 Титикало Р. С. 07.01.10.736. *94*
 Тихий В. П. 10.01.10.1017. *131*
 Тихонова О. В. 08.01.10.829. *106*
 Тищенко Е. В. 08.01.10.882. *113*
 Тищенко О. В. 05.01.10.545. *70*
 Тімоцько О. 12.01.10.1155. *149*
 Ткаченко О. А. 08.01.10.913. *116*
 Ткаченко Л. 05.01.10.580. *73*
 Ткачук Т. 05.01.10.546. *70*; 07.01.10.820. *105*
 Толпыкин В. Е. 12.01.10.1156. *149*
 Толчеев Н. К. 03.01.10.350. *49*
 Томин О. О. 06.01.10.651. 671. *82, 84*
 Томсинов В. А. 01.01.10.71. *12*
 Топчий В. В. 08.01.10.830. *107*
 Транин А. А. 06.01.10.643. *81*
 Третьяк Т. 06.01.10.644. *81*
 Трещева Е. А. 04.01.10.467. *62*
 Трофименко В. 03.01.10.338. *47*
 Трофимов М. С. 02.01.10.208. *28*
 Трофимчук Н. В. 07.01.10.728. *93*
 Трофімова Л. В. 12.01.10.1151. *148*
 Трунина Е. В. 07.01.10. 797. 798. 799. *102, 103*
 Туева О. М. 06.01.10.607. 608. *77*
 Тумакова М. 03.01.10. 406. 407. *55*
 Туманов В. 04.01.10.454. *60*
 Туманова А. С. 01.01.10.79. 81. *13*
 Туманянц А. Р. 09.01.10.965. *124*

Тур М. 12.01.10.1157. *149*
 Турагин В. Ю. 01.01.10.28. *7*
 Тушканов И. В. 01.01.10. 82. 83. *14*
 Тэйлор Г. 02.01.10.179. *25*

Удалова Л. Д. 09.01.10.918. *118*
 Уласень А. Ф. 06.01.10.645. *81*
 Унгурова Д. Б.-Х. 07.01.10.785. *100*
 Уркевич В. 06.01.10.609. *77*
 Усачева Ю. В. 05.01.10.581. *74*
 Устинович Е. С. 02.01.10.180. *25*

Фадеева Е. И. 09.01.10.1015. *130*
 Фанін І. С. 11.01.10.1117. *144*
 Фаткудинова З. М. 06.01.10.665. *83*
 Фединак Г. С. 03.01.10.408. *55*
 Федоренко В. А. 09.01.10.1004. *129*
 Федів О. 06.01.10.610. *77*
 Феофилактов А. С. 05.01.10.547. *70*
 Филиппов П. М. 03.01.10.339. *48*
 Філонов В. 08.01.10.915. *116*
 Філь І. 08.01.10.868. *111*
 Фокина М. А. 03.01.10.370. *51*
 Фофанова Н. П. 05.01.10.582. 583. *74*
 Фурса С. Я. 03.01.10.214. 351. *30, 49*

Хаманева Н. Ю. 07.01.10.729. *93*
 Харитонов Є. О. 03.01.10.215. *30*
 Харитонов О. І. 04.01.10.461. *61*
 Харченко Г. Г. 03.01.10.340. *48*
 Харючи С. Н. 06.01.10.646. *81*
 Хасанова В. В. 07.01.10.743. *95*
 Хаустова М. Г. 01.01.10.29. *7*
 Хвалєв С. А. 02.01.10.181. *25*
 Хватова М. А. 03.01.10.391. *53*
 Херовинчук И. С. 03.01.10.341. *48*
 Хінесвич (Хинсвич) О. 03.01.10.392. 393. *53*
 Хлестов О. Н. 11.01.10.1118. *145*
 Хоббі Ю. С. 11.01.10.1119. *145*
 Холкина М. Г. 03.01.10.342. *48*
 Хом'яченко С. І. 06.01.10.611. 612. *77*
 Хоропенюк О. В. 07.01.10.730. *93*
 Хорт Ю. 04.01.10. 414. 455. *56, 60*
 Хорунжий С. 07.01.10.731. *93*
 Хохлова І. В. 06.01.10.672. *84*
 Храмов Д. В. 01.01.10.30. *7*
 Хруслова Л. А. 09.01.10.919. *118*
 Хряпінський П. В. 08.01.10.869. *112*
 Хужин А. М. 03.01.10.343. *48*

Царук Л. С. 02.01.10.130. *20*
 Цесарський Ф. А. 05.01.10.549. *70*
 Цибульская О. Ю. 03.01.10.222. 223. 230. 232. *31, 32, 35*
 Цимбал М. М. 09.01.10.991. *127*
 Цыганков А. В. 02.01.10.182. *25*

Чанишєва А. Р. 03.01.10.220. *31*
 Чаннов С. 05.01.10. 532. 550. 551. *68, 70*
 Чванов М. Ю. 03.01.10.238. *38*
 Чеботарьова Г. 08.01.10.870. *112*
 Чемсак Ю. 02.01.10.131. 132. *20*
 Чепель О. Д. 02.01.10.94. *16*
 Червоный Ю. С. 03.01.10.376. *52*
 Червяков О. Б. 07.01.10.821. *105*
 Чернадчук В. Д. 04.01.10.460. *61*
 Черненко М. П. 08.01.10.916. *117*
 Черникова Е. В. 07.01.10.786. *100*
 Чернышов А. Н. 08.01.10.871. *112*
 Черняева Д. В. 05.01.10.552. *70*
 Четвертакова Е. С. 02.01.10.183. *26*
 Чефранова О. А. 03.01.10.344. *48*
 Чехович С. Б. 02.01.10.133. *20*
 Чжан Ин 10.01.10.1066. *137*

Чмут С. В. 08.01.10.872. *112*
 Черноус О. В. 05.01.10.553. *71*
 Чудаков М. Ф. 02.01.10.184. *26*
 Чуприна Л. 07.01.10.787. *100*
 Чурпіта Г. 03.01.10.371. *51*
 Чуряев А. В. 07.01.10.750. *96*
 Чурьев Б. П. 07.01.10.750. *96*

Шабрин С. 05.01.10.554. *71*
 Шаганова Р. А. 07.01.10.751. *96*
 Шайхуллин М. С. 02.01.10.209. *28*
 Шамара О. 08.01.10.873. *112*
 Шаповал Т. В. 02.01.10.95. *16*
 Шаповалова А. О. 09.01.10.937. *121*
 Шатковская Т. В. 12.01.10.1158. *149*
 Шатрава С. 10.01.10.1029. *132*
 Шахмаметьев А. А. 07.01.10.788. *100*
 Шашкова-Журавель І. О. 11.01.10.1120. *145*
 Швед Е. Ю. 07.01.10.737. *94*
 Швець Н. М. 05.01.10.555. *71*
 Швидкий О. 09.01.10.992. *128*
 Шебанова Н. А. 11.01.10.1121. *145*
 Шеверева В. Є. 02.01.10.185. *26*
 Шевченко А. 03.01.10.372. *51*
 Шевченко Г. М. 04.01.10.456. *61*
 Шевченко Д. В. 05.01.10.556. *71*
 Шевченко Є. 09.01.10.966. *124*
 Шевченко Л. 05.01.10.557. *71*
 Шевченко О. В. 03.01.10.345. *48*
 Шевчук О. 05.01.10.558. *71*
 Шевчук-Бела Я. В. 01.01.10.49. *9*
 Шелгунова Т. 03.01.10.394. *54*
 Шемяков О. П. 06.01.10.672. *81*
 Шенітько В. Ю. 09.01.10.969. *125*
 Шестак С. В. 01.01.10.6. *4*
 Шеховцов В. В. 06.01.10.652. *82*
 Шеховцова Л. І. 08.01.10.874. *112*
 Шимон С. І. 03.01.10.237. *38*
 Шиткина И. 04.01.10.457. *61*
 Шишкин А. Г. 01.01.10.31. *7*

Шкатулла В. 05.01.10.559. *71*
 Шобухин В. 10.01.10.1051. *135*
 Шискторенко І. В. 07.01.10.732. *93*
 Шрамко Ю. Т. 03.01.10.346. *48*
 Штайнер У. 02.01.10.186. *26*
 Штукатурова А. 06.01.10.613. *77*
 Штурмак О. 09.01.10.967. *124*
 Штуца В. Н. 06.01.10.647. *81*
 Шугрина Е. С. 02.01.10.210. *29*
 Шугуров М. В. 11.01.10.1122, 1123. *145*
 Шукліна Н. Г. 02.01.10.128. *20*
 Шульга М. 06.01.10. 586, 614, 626. *75, 77, 79*
 Шульга Т. 06.01.10.615. *77*
 Шульц О. А. 02.01.10.134. *20*
 Шумакова Е. М. 09.01.10.1005. *129*

Щербина О. 04.01.10.458. *61*; 06.01.10.673. *84*
 Щиголов Ю. В. 10.01.10.1067. *137*

Эйвазлы Д. В. оглы 11.01.10.1124. *145*

Юдин Д. 04.01.10.459. *61*
 Юркова Г. 09.01.10.968. *124*
 Юрчишин Н. Г. 06.01.10.653. *82*
 Юсубов Э. С. 02.01.10.187. *26*

Якименко Х. С. 01.01.10.7. *4*
 Якимов А. Ю. 07.01.10.741. *95*
 Яковлев В. Н. 03.01.10.347. *48*
 Яковлева Е. Ю. 09.01.10.1006. *129*
 Яковчук М. Ю. 07.01.10.687. *87*
 Якубов А. Е. 02.01.10.188. *26*
 Янгс Р. 02.01.10.189. *26*
 Яремак З. В. 06.01.10.654. *82*
 Ярошенко І. С. 05.01.10.584. *71*
 Ярчак В. 06.01.10.648. *81*
 Ясинок М. 03.01.10. 373, 374. *51*
 Яценко С. С. 08.01.10.823. *106*
 Яценко О. 11.01.10.1125. *145*
 Яценко Р. Ю. 02.01.10.135. *20*

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ТА ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАНЬ

- Адвокат. — К., 2008. — № 5, 6, 9 ; 2009. — № 5, 8, 9.
 Адвокат. — М., 2009. — № 3, 5, 6, 7, 8, 9.
 Адвокатская практика. — 2009. — № 3, 4.
 Административное право и процесс. — 2009. — № 5, 6.
 Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. — 2009. — № 3.
 Академический юридический журнал. — 2009. — № 3.
 Актуальные проблемы современной науки. — 2009. — № 4.
 Арбитражный и гражданский процесс. — 2009. — № 9.
 Аспирант и соискатель. — 2009. — № 2.
 Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2008. — № 9 ; 2009. — № 4—5, 6, 7, 8.
 Вестник Московского университета. Сер. 11. Право. — 2009. — № 2, 3, 4.
 Вестник Российской правовой академии. — 2009. — № 3, 4.
 Вестник Саратовской государственной академии права. — 2009. — № 3, 4.
 Вісник Верховного Суду України. — 2009. — № 6, 8, 9.
 Вісник державної судової адміністрації України. — 2009. — № 2.
 Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. — 2008. — Вип. 79 ; 2009. — Вип. 80.
 Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. — 2009. — Вип. 1.
 Вісник Національної академії прокуратури України. — 2009. — № 3.
 Вісник прокуратури. — 2009. — № 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
 Власть. — 2009. — № 9, 11.
 Вопросы трудового права. — 2009. — № 5—6, 7, 8, 9.
 Государство и право. — 2009. — № 6, 7, 8.
 Гражданское право. — 2009. — № 3.
 Грани. — 2009. — № 5.
 Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. — 2009. — Вип. 44, 45.
 Держава та регіони. Сер. Державне управління. — 2009. — № 1, 2, 3, 4.
 Екологічний вісник. — 2009. — № 4.
 Екологія довкілля та безпека життєдіяльності. — 2009. — № 3.
 Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. — 2009. — № 2.
 Журнал российского права. — 2009. — № 7.
 Закон. — 2009. — № 6, 7.
 Закон и право. — 2009. — № 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.
 Законность. — 2009. — № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
 Законодательство. — 2009. — № 1, 3, 4, 7, 8, 9, 10.
 Известия высших учебных заведений. Правоведение. — 2009. — № 3.
 Известия высших учебных заведений. Северо-Кавказский регион. Общественные науки. — 2009. — № 4, 5.
 Исполнительное право. — 2009. — № 2.
 История государства и права. — 2009. — № 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21.
 Інвестиції: практика та досвід. — 2009. — № 17.
 Інтелектуальна власність. — 2009. — № 8.
 Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 5, 6, 7, 8.
 Корпоративный юрист. — 2009. — № 6, 7, 8, 9, 10.
 Lex Russica. — 2009. — № 3, 4.
 Ленинградский юридический журнал. — 2009. — № 1, 2.
 Международное публичное и частное право. — 2009. — № 4.
 Московский журнал международного права. — 2009. — № 1.
 Наследственное право. — 2009. — № 2, 3.
 Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство : зб. наук. пр. — 2008. — Вип. 178.
 Наше право. — 2009. — № 2, 3, 4, ч. 2.
 Новое законодательство. Юридическая практика. — 2009. — № 2.
 Нотаріат для нас. — 2009. — № 7—8.
 Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 4, 5, 6, 8, 9, 11.
 Право и государство: теория и практика. — 2009. — № 6, 7, 8, 9, 10.
 Право и политика. — 2009. — № 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
 Право и экономика. — 2009. — № 6.
 Право і суспільство. — 2009. — № 3.
 Право України. — 2009. — № 5, 6, 7, 8, 9.
 Правовая политика и правовая жизнь. — 2009. — № 3.
 Праця і закон. HRD HR Department. — 2009. — № 4, 5, 6.
 Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. — 2009. — Вип. 101, 102.
 Ринок цінних паперів України. — 2009. — № 7—8, 9-10.
 Российская юстиция. — 2009. — № 4, 5, 7, 8.
 Российский следователь. — 2009. — № 5, 6, 7, 9, 11, 12, 14.
 Российский юридический журнал. — 2009. — № 4, 5.
 Санация та банкрутство. — 2009. — № 2.
 Семейное и жилищное право. — 2009. — № 3.
 Следователь. — 2009. — № 5, 7, 9.
 Современное право. — 2009. — № 5, 6, 7, 8, 9.
 Социальное и пенсионное право. — 2009. — № 3.

Соціальний захист. — 2009. — № 8.
Сравнительное конституционное обозрение. — 2009. — № 3.
Судебная экспертиза. — 2009. — № 2.
Судебно-медицинская экспертиза. — 2009. — № 3, 4, 5.
Судова апеляція. — 2009. — № 1, 3, 4.
Таможенное дело. — 2009. — № 1, 3, 4.
Теорія і практика інтелектуальної власності. — 2009. — № 5.
Транспортное право. — 2009. — № 2, 3.
Труд за рубежом. — 2009. — № 2, 3.
Трудовое право. — 2009. — № 5, 6, 7, 8, 9.
Україна: аспекти праці. — 2009. — № 4, 5, 6, 7, 8.
Український юрист. — 2009. — № 6, 7-8.
Університетські наукові записки: Часопис Хмельниць. ун-ту управління та права: Право. Економіка.
Управління. — 2009. — Вип. 2.
Философия права. — 2009. — № 4.
Финансовое право. — 2009. — № 8, 9, 10.
Філософська думка. — 2009. — № 5.
Фінанси України. — 2009. — № 7, 8, 10, 11.
Хозяйство и право. — 2009. — № 6.
Цивилист. — 2009. — № 2.
Часопис Київського університету права. — 2009. — № 2, 3.
Экологическое право. — 2009. — № 4.
Энергетическое право. — 2009. — № 1.
Юридический мир. — 2009. — № 5.
Юридична Україна. — 2009. — № 3, 5, 6, 7, 9.
Юридичний журнал. — 2009. — № 1, 4, 5, 6, 7-8.
Юридичний радник. — 2009. — № 1, 2, 3.
Юриспруденція: теорія і практика. — 2009. — № 3, 4, 5, 6, 7, 8.
Юрист вуза. — 2009. — № 4, 7, 8.
Юрист. — 2009. — № 4, 7, 8.
Юрист-правоведъ. — 2009. — № 3, 5.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

Авт. ком. — авторський коментар	КСП — колективні сільськогосподарські підприємства
Автореф. дис. — автореферат дисертації	КУ — Конституція України
Акад. — академія	КУпАП — Кодекс України про адміністративні порушення
АПК РФ — Административно-процессуальный кодекс Российской Федерации	Лаб. — лабораторія
Асист. — асистент	ЛК України — Лісовий кодекс України
Асп. — аспірант	ЛНУ ім. І. Франка — Львівський національний університет ім. І. Франка
БК РФ — Бюджетный кодекс Российской Федерации	Л-ра — література
ВАС РФ — Высший Арбитражный Суд Российской Федерации	МК України — Митний кодекс України
ВЕЗ — вільна економічна зона	Моногр. — монографія
Вибор. коміс. — виборча комісія	Навч. — навчальний
Вид. — видання: видавничий	Наук. — науковий
Вид-во — видавництво	Нац. ун-т — національний університет
Викон. — виконавець	НДС — налог на добавленную стоимость
Вип. — випуск	НК РФ — Налоговый кодекс Российской Федерации
ВК РФ — Водный кодекс Российской Федерации	Общ. ред. — общая редакция
ВНЗ — вищий навчальний заклад	ОВС — органи внутрішніх справ
Внутр. — внутрішніх	ОНЮА — Одеська національна юридична академія
ВР України — Верховна Рада України	ОРД — оперативно-розшукова діяльність
ВС РФ — Верховный Суд Российской Федерации	Отв. — ответственный
ВСУ — Верховний Суд України	Пед. — педагогический
ГК України — Господарський кодекс України	Переробл. — перероблений
ГК РФ — Гражданский кодекс Российской Федерации	Політ. — політична
Голов. ред. — головний редактор	Посіб. — посібник
Гос. — государственный	Прав. — правова
ГПК України — Господарсько-процесуальний кодекс України	Практ. — практичний
ДДУВС — Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ	Пробл. — проблеми
Держ. — державний	Ред. — редактор
Доп. — доповідь	Респ. міжвід. наук. зб. — республіканський міжвідомчий науковий збірник
Допов. — доповнене	Сб. науч. тр. — сборник научных трудов
Доц. — доцент	СВК — сільськогосподарський виробничий кооператив
ЕК України — Екологічний кодекс України	Сер. — серія
ЄС — Европейский Союз	СК України — Сімейний кодекс України
ЖК РФ — Жилищный кодекс Российской Федерации	СНД — Співдружність Незалежних Держав
Зб. наук. пр. — збірник наукових праць	Сост. — составитель
ЗК України — Земельний кодекс України	СОТ — Світова організація торгівлі
ЗМІ — засоби масової інформації	Ст. — стаття
ЗУ — Закон України	СЭЗ — свободная экономическая зона
Изд., перераб. и доп. — издание переработанное и дополненное	Т. — том
Изд-во — издательство	ТК РФ — Трудовой кодекс Российской Федерации
Ин-т (ін-т) — институт (інститут)	ТОВ — товариство з обмеженою відповідальністю
Іст. — історичних	Укр. акад. держ. упр. — Українська академія державного управління
Канд. — кандидат	УК РФ — Уголовный кодекс Российской Федерации
КАСУ — Кодекс адміністративного судочинства України	Ун-т — університет
КВК України — Кримінально-виконавчий кодекс України	УПК РФ — Уголовно-процессуальный кодекс Российской Федерации
Кер. — керівник	Упоряд. — упорядник
КЗпП — Кодекс законів про працю	Упр. — управління
КК України — Кримінальний кодекс України	Учеб. — учебный
КМ України — Кабінет Міністрів України	ФЗ — Федеральный закон
КНУ ім. Т. Шевченка — Київський національний університет ім. Т. Шевченка	ФРН — Федеративна Республіка Німеччини
КоАП РФ — Кодекс Российской Федерации об административных правонарушениях	ХПК РБ — Хозяйственный процессуальный кодекс Республики Беларусь
Конф. — конференція	ЦК України — Цивільний кодекс України
КПК України — Кримінально-процесуальний кодекс України	ЦПК України — Цивільно-процесуальний кодекс України
КпШС — Кодекс про плюб та сім'ю	Ч. — частина
	Экон.-прав. — экономика-правовой
	Юрид. — юридичний

ЗМІСТ

Передмова	3
12.00.01 Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень	
Теорія держави і права	4
Історія держави і права України	7
Історія держави і права зарубіжних країн	10
Історія політичних і правових учень	12
12.00.02 Конституційне право; муніципальне право	
Конституційне право України	15
Конституційне право зарубіжних країн	20
Муніципальне право	26
12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право	
Цивільне право	30
Цивільний процес	48
Сімейне право	51
Міжнародне приватне право	54
12.00.04. Господарське право; господарсько-процесуальне право	
Господарське право	56
Господарський процес	61
12.00.05. Трудове право; право соціального забезпечення	
Трудове право	63
Право соціального забезпечення	71
12.00.06. Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право	
Земельне право	75
Аграрне право	78
Екологічне право	79
Природоресурсне право	81
12.00.07. Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право	
Адміністративне право	85
Адміністративний процес	94
Фінансове право	96
Митне право	100
Інформаційне право	104
12.00.08 Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право	
Кримінальне право	106
Кримінологія	112
Кримінально-виконавче право	116
12.00.09 Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність	
Кримінальний процес	118
Криміналістика	125
Судова експертиза	128
Оперативно-розшукова діяльність	129
12.00.10. Судові; прокуратура та адвокатура	
Судові	131
Прокуратура	132
Адвокатура	135
12.00.11 Міжнародне право	138
12.00.12 Філософія права	146
Показник імен	150
Показник періодичних та продовжуваних видань	159
Список скорочень	161

Підписано до друку 30.08.2010. Формат 60×84/8. Папір офсетний.
Гарнітура «Літературна». Друк офсетний. Ум. друк. арк. 19,07.
Тираж 100 прим. Зам. № 170.

Видавництво і друкарня «Юридична література»
65009, м. Одеса, вул. Піонерська, 2. Тел. (048) 777-48-79
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 1374 від 28.05.2003 р.

